

Niko Toš, ured.

VREDNOTE V PREHODU X.

**Slovensko javno mnenje
2010–2016**

*Ob 50-letnici
Centra za raziskovanje
javnega mnenja (1966-2016)*

VREDNOTE V PREHODU X.
Slovensko javno mnenje 2010–2016

Niko Toš, ured.

Knjižna zbirka:
DOKUMENTI SJM 24

Urednik zbirke:
Slavko Kurdija

Izdajatelj in založnik:
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana
in Edition Echoraum, Wien

Recenzenti:
Slavko Splichal
Hajdeja Igljč

Ureditev besedil in organizacija:
Ivana Kecman

Likovna oprema in prelom:
Polona Mesec-Kurdija

Tisk:
Present, d.o.o., Dolenjska c. 43, Ljubljana

Naklada:
300 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

316.653(497.4)"2010/2016"

316.752(497.4)"2010/2016"

VREDNOTE v prehodu X. Slovensko javno mnenje 2010-2016 / Niko Toš, ured.
- Ljubljana : Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK ; Wien : Echoraum, 2016. -
(Knjižna zbirka Dokumenti SJM ; 24)

ISBN 978-961-235-802-0 (Fakulteta za družbene vede)

1. Toš, Niko
287356672

I KAZALO

POL STOLETJA RAZVOJA SLOVENSKE (EMPIRIČNE) SOCIOLOGIJE

Vrednote v prehodu – desetič, predgovor

Niko Toš7

PRVI DEL

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2010–2016

Vprašalniki in rezultati raziskav SJM 2010–2016

1.1 SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2010

• Evropska družboslovna raziskava, ESS 2010

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink,
Samo Uhan, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Tina Vovk,
Rebeka Falle Zorman, Živa Broder17

1.2 SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2011/1:

• Mednarodna družboslovna raziskava:

ISSP 2010, Stališča do okolja;

• ISSP 2011, Stališča do zdravja in zdravstva;

• Raziskava o odnosu delo-družina;

• Raziskava o psihičnem nasilju na delovnem mestu

Mitja Hafner Fink, Niko Toš, Brina Malnar, Slavko Kurdija,
Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder,
Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek19

1.3 SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2011/2:

• Svetovna raziskava vrednot (WVS – 3. val);

• SJM, Ogledalo javnega mnenja

Niko Toš, Brina Malnar, Slavko Kurdija, Mitja Hafner Fink,
Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder,
Rebeka FalleZorman, Tina Vovk, Špela Zajšek83

1.4 SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2012/1:	
• Mednarodna družboslovna raziskava: ISSP, 2012, O družini in spolnih vlogah;	
• Mednarodna povolična raziskava (CSES);	
• O nacionalni in mednarodni varnosti;	
• SJM, Ogledalo javnega mnenja	
Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	133
1.5 SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2012/2:	
• Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2012);	
• SJM, Razumevanje preteklosti	
Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	189
1.6 SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2013/1:	
• Mednarodna družboslovna raziskava: ISSP, 2013, Nacionalne identitete;	
• ISSP, 2014, Razumevanje vloge državljana;	
• Ogledalo javnega mnenja, SJM 2013	
Mitja Hafner Fink, Niko Toš, Brina Malnar, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	259
1.7 SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2014/1:	
• Evropska družboslovna raziskava (ESS 2014), SJM 2014/1	
• Ogledalo javnega mnenja, SJM 2014/1	
Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	315

1.8 SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2015/1:

- **Mednarodna družboslovna raziskava: ISSP, 2015, Stališča do dela;**
- **ISSP 2016, Stališča do vloge države;**
- **Stališča do nacionalne in mednarodne varnosti;**
- **SJM, Ogledalo javnega mnenja**

Mitja Hafner Fink, Brina Malnar, Niko Toš, Slavko Kurdija,
Samo Uhan, Karl H. Mueller, Vlado Miheljak, Ivan Bernik,
Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman,
Tina Vovk, Špela Zajšek389

1.9 SLOVENSKO JAVNO MNENJE SJM 2016/1:

- **Raziskava o odnosu delo-družina;**
- **Stališča Slovencev o družinski problematiki in potrebah družin;**
- **Raziskava stališč o cepljenju**
- **Ogledalo javnega mnenja, SJM 2016/1**

Slavko Kurdija, Mitja Hafner Fink, Miroslav Stanojević,
Brina Malnar, Niko Toš, Klement Podnar, Samo Uhan,
Karl H. Mueller, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder,
May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek447

1.10 SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2016/2:

Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2016)

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink,
Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Miheljak, Ivan Bernik,
Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk,
Špela Zajšek507

DRUGI DEL

VREDNOTNE ORIENTACIJE SLOVENCEV – IN NJIHOVO SPREMINJANJE

2.1 VREDNOTENJE SOCIALIZMA IN KAPITALIZMA MED SLOVENCİ – 1991/2011

Veljko Rus, Niko Toš511

2.2 PRESEKI SKOZI VREDNOTNE ORIENTACIJE SLOVENCEV IN NJIHOVO SPREMINJANJE

Niko Toš531

TRETJI DEL

PETDESET LET RAZISKAV SLOVENSKO JAVNO MNENJE SJM 1968–2016

- 3.1 SOCIOLOŠKO EMPIRIČNO RAZISKOVANJE V SLOVENIJI**
Beleške raziskovalca – udeleženca (1956–2016)
Niko Toš.543
- 3.2 PROGRAM SJM 1968-2016**
Poskus vsebinske, methodske in časovne uvrstitve
raziskav SJM
Špela Zajšek.557
- 3.3 Pregled vsebin in mest vprašanj v vprašalnikih**
SJM 1968–2016 in pregled ponavljanja vprašanj
Sergio Švara.569
- 3.4 RECENZIJI**
red. prof. dr. Slavka Splichala in izr. prof. dr. Hajdeje Iglíč573
- 3.5 PRILOGA: Preglednica 1**
PREGLED RAZISKAV SJM 1968-2016577

POL STOLETJA RAZVOJA SLOVENSKE (EMPIRIČNE) SOCIOLOGIJE

Vrednote v prehodu – desetič, predgovor

Družboslovna akademska skupnost v zadnjih letih obeležuje visoke obletnice – 50 let delovanja in razvoja. Najprej je bil leta 1959 ustanovljen Inštitut za sociologijo in filozofijo (ISF) na Univerzi v Ljubljani, nato je bil na pobudo raziskovalcev z ISF ustanovljen Oddelek za sociologijo na Filozofski fakulteti (OS FF, 1960) in leto kasneje Visoka šola za politične vede (VŠPV, 1961); potem je prišlo do ustanovitve Slovenskega sociološkega društva (SSD, 1965) in kot naravni iztek notranjega akademskega razvoja na VŠPV je nastala prva raziskovalna enota te visoke šole: Center za raziskovanje javnega mnenja (CJM, 1966). Sledil je buren razvoj družboslovja, še posebej sociologije, ki je kljub spreminjajočim se zunanjim okoliščinam doseglo visoko raven znanstvene, pedagoške in raziskovalne artikulacije, kot se izraža v današnji Fakulteti za družbene vede ter socioloških študijih na FF v Ljubljani in Mariboru. Znotraj teh razvojnih pobud se je kot temeljna empirična raziskava izoblikovala in skozi pet desetletij razvijala tudi raziskava Slovensko javno mnenje (SJM, 1968).

Raziskovalci, ki smo v tem razvojnem poteku, od začetka pred 60 leti do danes, delovali in ga snovali, ga seveda želimo tudi dokumentirati in ovrednotiti. V okviru tega prizadevanja so potekale počastitvene razprave in zapisi¹, enakemu namenu pa je posvečena tudi vrsta publikacij Vrednote v prehodu (VP), katerih prva obsežna knjiga je izšla leta 1997, ta, ki je pred vami, Vrednote v prehodu X., pa slabi dve desetletji kasneje.

Zbirka knjig Vrednote v prehodu I.–X. je popoln dokumentarni pregled vsebin in rezultatov raziskav, opravljenih v okviru projekta Slovensko javno mnenje v obdobju 1968–2016. Več razlogov govori v prid take dokumentarne knjižne serije. Najprej so v njej objavljeni standardizirani vprašalniki in rezultati spraševanja na temelju družboslovnih anket, s katerimi smo zajeli reprezentativne vzorce polnoletnih prebivalcev Slovenije. Take objave predstavljajo svojevrstne,

1. Te obletnice in razvoj sociologije v tem obdobju dokumentirajo: Zbornik socioloških razprav ob 50-letnici Oddelka za sociologijo FF UL, Ljubljana, 2010, 463 str.; 50 let znanosti o družbi, Fakulteta za družbene vede UL, Založba FDV, Ljubljana, 2011, 134 str.; Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Tematska številka Teorije in prakse ob 50-letnici CJM, Ljubljana, september 2016, 262 str.; Mlinar Z., Kakšno sociologijo? Za kakšno družbo? Prispevki in izzivi sociologije na Slovenskem, FDV, SAZU, Ljubljana, 2016 – pred izidom; v pripravi je tudi priložnostna tematska številka Družboslovnih razprav.

izvirne avtorske zapise družbenega ozračja, socialnih razmer ter položajev posameznikov in skupin v njih, njihovih hotenj, pogledov, verovanj in vrednotenj. In vse to je ujeto skozi raziskovalčev »objektiv«, torej ob njegovi težnji objektivne odslikave družbenih pojavov v časovnih presekih in v njihovem medčasovnem spreminjanju.

V tej zbirki knjig je zbrano in urejeno obilje zaznav, ki so izraz pripravljenosti, sodelovanja in darežljivosti 125.041 naključno (vzorčno) izbranih sogovornikov, ki so se odzivali na dolga sosledja vprašanj, izoblikovanih v vprašalnikih. Posamezen spraševanec je tako v povprečju v skupaj 82 obsežnih terenskih raziskavah odgovoril na 350 in več vprašanj, ki smo jih raziskovalci zasnovali kot prevzemnike individualnih zaznav, pojavov, stanj in odnosov, kot jih opažajo, čutijo in vrednotijo ti izbrani posamezniki. V tej dokumentarni seriji so v izvorni obliki objavljeni vsi vprašalni stavki, vsa uporabljena merila in vsi pridobljeni odgovori – torej celotni rezultati raziskav. V gradivu je tako zaokroženo predstavljeno 50-letno raziskovanje v okviru programa Slovenskega javnega mnenja in z njim posredovan petdesetletni razvoj slovenske družbe, pač v meri in spoznavnem dometu, kot ju takšna raziskovanja dopuščajo.

Zbirka Vrednote v prehodu je prvenstveno namenjena dokumentiranju izvirnega (primarnega) empiričnega gradiva raziskav SJM 1968–2016. Temu cilju so v celoti posvečene knjige VP I.–IV. in VP X. Dodaten smisel publikacij pa daje primerjalno prikazovanje rezultatov raziskav SJM v tem obdobju – v meri, v kakršni je program SJM odpiral možnosti primerjalne analize. Ta je za prvo obdobje (SJM68–SJM90) omejena na prikazovanje in vrednotenje medčasovnih sprememb. V drugem obdobju, po letu 1990, pa so možnosti primerjalnega prikazovanja močno razširjene v smeri medkulturnih in hkrati medčasovnih primerjalnih analiz v širokem evropskem in svetovnem prostoru. Možnosti za medkulturno primerjalno raziskovanje so se odprle z vključitvijo projekta SJM v vse temeljne mednarodne primerjalne programe. V knjižni zbirki se to pokaže v knjigah: Vrednote v prehodu V. (Evropska družboslovna raziskava), Vrednote v prehodu VI. (Svetovna in Evropska raziskava vrednot), Vrednote v prehodu VII. (Mednarodna družboslovna primerjalna raziskava) in v knjigi Vrednote v prehodu VIII. (Srednje- in vzhodnoevropske primerjalne raziskave in projekti); knjiga Vrednote v prehodu IX. dokumentira dva pomembna kompleksna projekta CJM iz obdobja 70. let (Mednarodne migracije Slovencev) in 80. let (t. i. Razredna bit oz. Raziskava socialne strukture jugoslovanskih družb).

* * *

Program Slovensko javno mnenje je zasnovala in vodila skupina raziskovalcev iz prve generacije slovenskih družboslovcev, sociologov – in jo vodila skoraj pet desetletij. V skupini utemeljiteljev SJM so delovali: Peter Klinar, Boštjan Markič, Cveto Trampuž, Zdenko Mlinar, Zdravko Roter, Niko Toš ... Njihovo dolgoletno

povezano delovanje na programu SJM je z leti pridobilo status slovenske empirične družboslovne infrastrukture.

Longitudinalni program SJM je prispeval k empiričnemu utemeljevanju vrste družboslovnih disciplin in smeri, med njimi: sociologije religije, prostorske sociologije, politične sociologije, sociološke obravnave socialne strukture, stratifikacije, mobilnosti in migracij, komunikologije, obramboslovja itd. S programom SJM smo se v 90. letih, po osamosvojitvi Slovenije, vključili v vse mednarodne sociološke (družboslovne) empirične raziskovalne programe (ISSP, WVS, EVS, ESS idr). Longitudinalni raziskovalni program SJM (1968–2016) in njegovo mednarodno raziskovalno razsežje (1991–2016) sta v evropskem družboslovnem okolju ocenjena kot izjemna; v celoti sta dokumentirana in dostopna v domačem in mednarodnih družboslovnih arhivskih središčih.

Spoznavni prispevek programa SJM. Lahko se vprašamo, kakšen je spoznavni prispevek programa SJM in kako se je razvijal². Program SJM, najprej na videz politično podprt kot »instrument za ugotavljanje socialističnega javnega mnenja«, že na samem začetku (SJM 1969) – in nato vseskozi – razkriva družbena stanja, vrednotenja in počutja ljudi, ki se bistveno razlikujejo od politično želenih, deklariranih stanj. Te razlike so se pokazale v razumevanju ustavnih postulatov o omejevanju zasebne lastnine, o udeležbi ljudi v sistemu upravljanja (samoupravljanje), o temeljih reguliranja odnosov med narodi in republikami ter o »monolitni« zasnovi političnega sistema. Raziskava SJM je vseskozi – in vedno znova – razkrivala, da je dejanska udeležba ljudi v sistemu upravljanja majhna, da prevladajo kritični, odklonilni pogledi na omejevanje lastnine na obdelovalno zemljo (agromaksimum) in na omejevanje zasebne proizvodne dejavnosti na število zaposlenih, da se postulat »bratstvo in enotnost« vse bolj izraža kot kritični pogled na politično in ekonomsko bistvo jugoslovanskega federalizma, in končno, da se vse bolj uveljavlja kritični pogled na vlogo Zveze komunistov kot edine politične sile v sistemu. Če je za sociološko analizo razmer v jugoslovanskem političnem sistemu veljalo, da je gradila na kritični teoriji družbe, je za empirično raziskavo, ki se je razvijala kot prevladujoča oblika sociološke spoznavne dejavnosti – in še posebej za SJM – značilno, da se je oblikovala kot družbenokritična empirična družboslovna raziskava. In te kritične zaznave in odkritja, ki jih je prinašala raziskava SJM in jih prenašala v javno zavest, je bilo treba preprečevati. »Ogledalo, ki ne kaže zelene slike, je treba razbiti.« Podobni programi v drugih družboslovnih središčih Jugoslavije (v Beogradu, Zagrebu ...) so bili prav tako izpostavljeni političnim pritiskom, vendar je bil projekt SJM »edini, ki pod temi pritiski ni klonil«

2. Pri tem se opiram na svoj tekst Pogledi na poti razvoja slovenske empirične sociologije, objavljen v Mlinar Z., 2016, Kakšna sociologija? Za kakšno družbo? Prispevki in izzivi sociologije na Slovenskem, SAZU, FDV, Ljubljana in na Pogovor z Nikom Tošem ..., Teorija in praksa, Ljubljana, 2016, str. 9–41.

in ki se je nadalje razvijal in uveljavil kot nosilni člen ljubljanske družbenokritične empirične sociološke šole. In tudi glede na take, četudi odbojne politične odzive, lahko sklepamo, da so spoznanja iz raziskav SJM učinkovala.

V 80. letih, s poglobljanjem družbene krize, se je družbeni in tudi politični prostor odprl: raziskava SJM se je s svojimi »razkritji« pridružila civilnodružbenim gibanjem, nakazovala je smisel in upravičenost alternativnih lastninskih oblik, novo razumevanje pomena pluralizma političnih akterjev, kritične poglede na jugoslovanski federalizem; prebujala se je zavest o identiteti (suverenosti) naroda – in končno – spoznane so bile možnosti in nuja njegove osamosvojitve. Če že ne vseskozi, pa zanesljivo v 80. letih raziskava SJM deluje s svojimi spoznanji v javnosti, skladno s paradigmo »javne sociologije«.

Raziskava SJM je tako prispevala k razkrivanju bistvenih teženj (zakonitosti) družbenega razvoja v 70. in 80. letih. In vendar vsa nakopičena kritika ni zadevala prvenstveno socialistične družbene strukture (družbena lastnina, participacija) in njenih vrednotnih osnov (enakost, pravičnost itd.), temveč je bila usmerjena v njeno izboljševanje. Šele zaostrena družbena kriza je privedla do (večinske) presoje o izstopu iz federacije in o samostojnosti. Na točki systemskega preloma vrednote starega sistema (socializma) niso bile (pretežno) zavrnjene in vrednote novega (kapitalizem) niso bile (pretežno) sprejete. Danes so vrednotne prvine socializma (vse bolj) ocenjevane pozitivno in vrednotne prvine kapitalizma vse bolj negativno. O tem priča vrsta raziskav, opravljenih v obdobju 1991–2016. In vendar je večina prebivalcev Slovenije že na točki prehoda pritrčila tržnemu gospodarstvu, a se hkrati izrekla za ohranitev in krepitev socialne države. V drugih vzhodno- in srednjeevropskih državah je bil systemski prehod izrazitejši in ostrejši. Slovenci pa nismo hoteli niti z levico »nazaj« v socializem niti z desnico »naprej« v kapitalizem. In v tem nekateri vidijo slovenski paradoks, ki – prej kot to – izraža veliko zrelost presoj ljudi. Tretja, naj je še tako fiktivna, je bila ob systemskem prehodu, v razumevanju ljudi, edina prava pot.

Ugotovitvam iz slovenskih (SJM) in mednarodno primerjalnih raziskav (EVS, WVS) na točki prehoda (1988–1992) pritrjujejo ugotovitve iz raziskav, opravljenih v desetletju po tem. Na njih je utemeljena Inglehartova kompleksna vrednotna analiza, ki vključuje tudi rezultate raziskav iz Slovenije. Na njegovem Vrednotnem atlasu sveta, ki umešča države na »razsežjih« sekularno – tradicionalno in materialistično – postmaterialistično, se Slovenija ne uvršča v okolje vzhodnoevropskih postkomunističnih držav, temveč pretežno med zahodnoevropske. Takrat sva se z V. Rusom (2005) spraševala, čemu kaže to pripisati: ali stoletjem življenja v Avstro-Ogrski, ali zgodnji (1948) ostri prekinitvi vezi s sovjetskim komunizmom, ali predvsem dejstvu, da smo v zadnjih desetletjih razvili svojevrsten model samoupravno-tržnega socializma. Najverjetneje vsemu trojemu skupaj.

Dobri dve desetletji po prehodu, v sredini dvajsetih, beležimo nov prelom: uveljavljanje oz. prevladovanje neoliberalnih kapitalsko-tržnih ureditev izpodriva temelje socialne države in njene družbenosti. Vse raziskave, opravljene v tem obdobju, kažejo, da v predstavah ljudi še vedno močno prevlada njena družbena, socialna vloga, ki pa v praksi usiha. To se izraža v naraščajočem nezaupanju in ostri kritiki nosilcev institucionalnega sistema. Vse manj – in mnogo manj kot ob prvem prehodu, v začetku 90. let, zaupajo politikom, politiki; očitna je erozija libertarnih vrednot. In v kritiki sistema se vse bolj približujemo oz. celo prednjačimo pred vzhodno- in srednjeevropskimi državami, ki jim (domnevno) nikoli nismo pripadali. In karavana gre naprej.

Program Slovensko javno mnenje zajema pet desetletij v razvoju slovenske družbe, kar v življenju naroda, družbe sicer ne pomeni veliko, pretečena desetletja v razvoju slovenske družbe, v času, ko si oblikuje svojo družbeno in nacionalno identiteto in si izbira samostojno pot svojega preživetja in razvoja, pa pomeni veliko. In niz socioloških raziskav, opravljenih v okviru programa Slovensko javno mnenje, pomeni v nacionalnem, regionalnem in evropskem kontekstu pomemben dokument o tem razvoju. Za spoznavanje oz. raziskovanje tega razvojnega obdobja je ta dokument vsaj tako pomemben kot drugi dokumentarni viri, ki jih obdelujejo in analizirajo zgodovinarji, ki se ukvarjajo z novejšo politično zgodovino Slovenije³.

* * *

V predgovoru tretje knjige VP je zapisano, da gradiva, zbrana v zbirki Vrednote v prehodu, niso namenjena le zvedavemu, ampak predvsem poučenemu bralcu. Za njihovo uporabo je nujno poznavanje logike, metod in tehnike raziskovanja družbenih pojavov in procesov – in seveda ustrezna teoretska poučenost. Izobilje posamičnih podatkov, prikazanih v tej zbirki knjig (z le skromnimi označbami metodoloških okvirov), bo ostalo bralcu brez znanja in lastnih zamisli ter domišljije in kritičnosti težje dosegljivo ali celo nedostopno. Ostalo bo zgolj raztreseno zrnje, zgolj razpršene posamične oznake, ki se ne bodo zlivale v prepoznavne celote, v predstave o strukturah in procesih, o interesih in hotenjih, o vrednotenjih, pa tudi o stanjih in odnosih, kot jih izražajo ljudje v Sloveniji v določenem časovnem preseku. Metodološko in teoretsko usposobljenim raziskovalcem s sociološko imaginacijo pa se ponuja možnost za lastno analizo empiričnega gradiva. Ta knjižni projekt torej ni samozadosten, saj terja zavzetega bralca – raziskovalca, ki ga le usmerja k iskanju in spodbuja k poglobljeni analizi izbranih vidikov slovenske družbe.

3. Posvetovanje o pomenu raziskav SJM v organizaciji Inštituta za novejšo zgodovino, Ljubljana, 2015. Posvet je potrdil izjemen pomen rezultatov programa SJM za zgodovinsko proučevanje.

Knjiga Vrednote v prehodu X. zaokroža predstavitev podatkovne zbirke še z zapisi devetih terenskih raziskav SJM, opravljenih v obdobju 2010–2016. Vprašalniki teh raziskav so vključevali dvanajst mednarodnih primerjalnih projektov (ISSP 7, ESS 3, WVS 1, CSES 1) in sedem letnih nacionalnih projektov SJM. Tematske značilnosti in izsledki teh raziskav so prikazani v uvodnem sestavku. Sicer pa je v njem poudarjeno razumevanje vloge države in njene družbenosti, prikazuje pa tudi spreminjajoče se vrednotenje socializma – kapitalizma. Temeljno vsebino knjige pa predstavljajo popolni podatkovni zapisi vseh devetih – v tem času opravljenih raziskavah.

V drugem delu te knjige so zbrani zapisi, ki pojasnjujejo potek empiričnega raziskovanja v Sloveniji (Beležke raziskovalca – udeleženca), tisti, ki uvrstijo vseh 82 terenskih raziskav SJM glede na njihove tematske, metodološke in časovne značilnosti in ki nakažejo alternativne dostope do tematik in podatkov SJM.

* * *

Za ureditev knjige Vrednote v prehodu X. so zaslužni vsi raziskovalci in sodelavci pri projektu SJM, ki so zapisani kot soavtorji, med njimi posebej sodelavke CJM gospe Ivana Kecman, poslovna sekretarka centra, Špela Zajšek in mag. Tina Vovk. Njim velja posebna zahvala. Zahvala velja tudi oblikovalki te – in vseh devet knjig pred tem (VP I.–X.), gospe Poloni Mesec Kurdija, in gospodu Francu Toriju, tiskarju, ki je vseh deset obsežnih knjig skrbno »materializiral«.

Kamnik, 16. 11. 2016

Niko Toš

Izbrani viri

- Tri raziskave javnega mnenja ob spreminjanju zvezne in slovenske ustave, v: N. Toš idr., Slovenski utrip, FSPN, Ljubljana, 1989, 383 str.
- Dozorevanje slovenske samozavesti, Dokumenti SJM, Ljubljana, 1995, 176 str.
- Rus, V., Toš, N., Vrednote Slovencev in Evropejcev. Analiza vrednotnih orientacij Slovencev ob koncu stoletja, Dokumenti SJM, Ljubljana, 2005, 461 str.
- Toš, N., Müller, K. H., Primerjalno družboslovje, Dokumenti SJM, Ljubljana, 2011, 444 str.
- Rus, V., Toš, N., Vrednotne orientacije v Sloveniji v prelomu tisočletja: sociološki preseki. V: ŠTIH, Peter (ur.). *Dvajset let slovenske državnosti: prispevki s posveta na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, 16. decembra 2011*, Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2013, str. 106–145, tabele, graf. prikazi.
- Pogovor z Nikom Tošem, sociologom, ki so ga vodili I. Bernik, V. Mihelj in M. Hafner Fink, Teorija in praksa, letnik LIII, posebna številka, raziskovanje z družboslovno anketo, Ljubljana, 2016, str. 9–41.

Toš, N., 2016, Pogledi na poti razvoja slovenske empirične sociologije, v: Mlinar Z., 2016, Kakšna sociologija? Za kakšno družbo? Prispjevki in izzivi sociologije na Slovenskem, SAZU, FDV, Ljubljana.

Mlinar, Z., 2016, Kakšna sociologija? Za kakšno družbo? Prispjevki in izzivi sociologije na Slovenskem, SAZU, FDV, Ljubljana.

Pogovor z Nikom Tošem ..., Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, 2016, str. 9–41.

PRVI DEL

**SLOVENSKO
JAVNO MNENJE
2010–2016**

**Vprašalniki in rezultati raziskav
SJM 2010-2016**

1.1

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2010

- **Evropska družboslovna raziskava, ESS 2010**

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink, Samo Uhan, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Tina Vovk, Rebeka Falle Zorman, Živa Broder

Povzetek:

V petem delu knjige je prikazan sumarnik ESS 2010. Dokument omogoča popoln vpogled v standardizirano osnovo zbiranja podatkov (vprašalnik) in sumarne rezultate meritev, opravljene na reprezentativnem vzorcu polnoletnih prebivalcev Slovenije. Objava na tem mestu zaokroža dokumentacijo ESS; sumarniki iz predhodnih valov ESS (2002/2004/2006/2008) so objavljeni v knjigah Vrednote v prehodu III. in IV.

Vključene raziskave in naročnik:

- Evropska družboslovna raziskava, ESS 2010 (5. val), nacionalni nacionalni raziskovalni program, ARRS

Raziskavo je izvedel: CJMMK, IDV FDV

Osnovna vsebina projekta:

Spremljanje medijev: televizije, radia, časopisov; uporaba interneta; zaupanje ljudem; pripravljenost pomagati drugim; vprašanja o vladi in politiki: zanimanje za politiko, zapletenost politike, ustvarjanje mnenja o političnih vprašanjih; zaupanje političnim ustanovam; udeležba na volitvah; katero stranko je volil na zadnjih volitvah; oblike politične participacije; kateri stranki je blizu; v kateri stranki je član; odnos do leve in desnice; zadovoljstvo z življenjem, gospodarskim stanjem, vlado, delovanjem demokracije, šolstvom in zdravstvom v Sloveniji; poenotenje Evropske unije; anketirančev odnos do priseljencev s podobnim oz. različnim narodnostnim izvorom kot ga ima večina prebivalcev Slovenije ter iz revnejših držav zunaj Evrope; vpliv priseljencev na gospodarstvo, kulturo in kvaliteto življe-

nja; sreča, druženje s prijatelji, občutek varnosti v domači soseški ter skrb zaradi možnosti vloma ali nasilnega napada; verjetnost terorističnega napada; ocena zdravja, vernost in obiskovanje verskih obredov; državljanstvo; narodnostni izvor staršev; vprašanja o samostojnem življenju, zakonskem stanu ter številu otrok in vnukov; vprašanja o vlogi in delovanju socialne države, kako obdavčiti različno visoke dohodke; vprašanja o odnosih med generacijami in o tem kako razumemo starost in mladost; diskriminacija starejših oz. mlajših; povezanost generacij znotraj družine; vprašanja o članih anketirančevega gospodinjstva: število članov, spol, starost in sorodstvena sestava; izobrazba, zaposlitveni status anketiranca in partnerja; višina dohodkov gospodinjstva; izobrazba in poklic staršev; ukvarjanje s športom; vrednote: kateri od opisov različnih ljudi mu je podoben.

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N=2250) prebivalcev Republike Slovenije, starejših od 15 let; realizacija (N=1403); standardizirani vprašalnik; računalniško podprto anketiranje (CAPI).

Čas izvedbe:

Raziskava je potekala v času od oktobra 2010 do februarja 2011 ob sodelovanju 58 anketarjev v 150 krajevnih okoljih v Sloveniji.

Datoteka

ESS 2010, deponirana v ADP, IDV FDV

Opomba:

Šifrirna knjiga z rezultati ESS 2010 je objavljena v Toš, N. (2012), Vrednote v prehodu V., str. 467-557.

1.2

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2011/1

- Mednarodna družboslovna raziskava: ISSP 2010, Stališča do okolja;
- ISSP 2011, Stališča do zdravja in zdravstva;
- Raziskava o odnosu delo-družina;
- Raziskava o psihičnem nasilju na delovnem mestu

Mitja Hafner Fink, Niko Toš, Brina Malnar, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek:

To poglavje vsebuje popoln pregled raziskave SJM 2011/1, ki je potekala v pomladnem obdobju kot terenska raziskava na temelju standardiziranega vprašalnika, ki zajema štiri problemske sklope. Dva od teh sta povezana z mednarodno raziskavo ISSP (okolje, zdravje) in sta ponovitvi tematik iz predhodnih raziskav (Vrednote v prehodu VII., Stališča do okolja, str. 166–207; Stališča do zdravja in zdravstvenega varstva, str. 772–839), preostala dva pa sta nacionalno zaokroženi raziskavi problema odnosa med delom in družino oz. mobing na delovnem mestu.

Vključene raziskave in naročniki:

- Mednarodna družboslovna raziskava ISSP 2010, Stališča do okolja; nacionalni raziskovalni program, ARRS;
- Mednarodna družboslovna raziskava ISSP 2011, Stališča do zdravja in zdravstva, nacionalni raziskovalni program, ARRS;
- Raziskava o odnosu delo-družina, naročnik: Center za proučevanje organizacij in človeških virov, IDV FDV;
- Raziskava o psihičnem nasilju na delovnem mestu, naročnik: Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa, UKC Ljubljana.

Terensko raziskavo je izvedel: CJMMK, IDV FDV.

Osnovna vsebina projekta:

Vsebino določajo problemski bloki, in sicer:

- ISSP, Stališča do okolja: ocena družbeno žgočih problemov in prioritete njihovega reševanja; odgovornost vlade; vidiki in pogledi na onesnaževanje okolja; zaupanje v znanost; ocene reševanja okoljskih problemov v prihodnosti; posebej odnos do onesnaževanja zraka zaradi prometa, industrije; onesnaževanje s pesticidi; onesnaževanje voda; zbiranje odpadkov; ekološka izbira v prehranjevanju, prometu, ogrevanju; itd.;
- ISSP, Stališča do zdravja in zdravstva: enakost in zdravstvena oskrba; ocena delovanja zdravstvenega sistema; pogledi na zdravstvo; vključenost v zdravstvene programe; pogledi in praksa alternativne medicine; zaupanje v zdravstvo in zdravnike; kadilske navade;
- Delo-družina: delovna in družinska situacija; zadovoljstvo z delom in družino; delo in vrednote; itd.;
- Mobing: indikatorji psihičnega nasilja v delovni situaciji; osebna zaznava, zaznava v delovnem okolju; itd.

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Štiridelni standardizirani vprašalnik. Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N = 1800) polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije. Vprašalnik je bil realiziran (N = 1082).

Čas izvedbe:

Raziskava je potekala v času od 9. 3. do 15. 6. 2011 ob sodelovanju 52 anketarjev v 150 anketnih okoliših v Sloveniji.

Datoteka:

SJM 2011/1, deponirana v ADP (ADP - IDNo: SJM112), IDV FDV

1.2.1 STALIŠČA O OKOLJU

MEDNARODNA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA ISSP 2010, SJM 2011/1

E1a Katera od navedenih tem je v Sloveniji danes najbolj pereča?

E1b In katera je naslednja najbolj pereča tematika? (le en odgovor v vsaki vrsti)

			prvi izbor	drugi izbor
			E1a	E1b
a)	zdravstveno varstvo	01	16,1	19,3
b)	izobraževanje	02	2,3	4,8
c)	kriminal	03	10,7	15,0
d)	okolje	04	2,9	6,8
e)	priseljevanje	05	0,8	1,5
f)	gospodarstvo	06	40,9	19,8
g)	terorizem	07	0,3	1,6
h)	revščina	08	24,0	25,7
i)	nič od navedenega	09	1,0	1,5
	ne vem	98	0,9	3,6
	b.o.	99	0,1	0,5

E2 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjima izjavama?
(le en odgovor v vsaki vrsti)

		sploh							
		močno	ne		ne				
		sogla-	sogla-	niti -	sogla-	sogla-	ne	b.o.	povp.
		šam	šam	niti	šam	šam	vem		\bar{x}
		1	2	3	4	5	8	9	
a)	Privatno podjetništvo je najboljše zagotovilo za rešitev gospodarskih problemov Slovenije.	4,6	29,5	29,9	23,5	4,8	7,5	0,3	2,94
b)	Vlada je odgovorna za to, da zmanjša razlike v dohodkih med ljudmi z visokimi in z nizkimi dohodki.	31,5	52,3	7,4	5,5	1,5	1,4	0,4	1,91

E3a Prosimo izberite eno od spodaj naštetih stvari, za katero mislite, da bi morala biti najvišja prioriteta za Slovenijo, najbolj pomembna stvar, ki bi jo bilo treba narediti.

V Sloveniji bi morali predvsem...

1 -	ohranjati red v državi	37,1
2 -	omogočiti ljudem, da v večji meri vplivajo na vladne odločitve	24,9
3 -	preprečevati naraščanje cen	30,7
4 -	ščititi svobodo govora	5,0
8 -	ne vem	2,4
9 -	b.o.	0,0

E3b In katera od prej naštetih stvari bi morala biti v Sloveniji po vaši oceni naslednja prioriteta, druga najpomembnejša stvar, ki bi jo bilo treba narediti?

V Sloveniji bi morali predvsem...

1 -	ohranjati red v državi	23,5
2 -	omogočiti ljudem, da v večji meri vplivajo na vladne odločitve	27,4
3 -	preprečevati naraščanje cen	33,3
4 -	ščititi svobodo govora	10,4
8 -	ne vem	5,4
9 -	b.o.	0,2

E4a Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 5 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.

treba je biti zelo previden			večini ljudi lahko zaupamo		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
29,5	23,6	31,5	11,1	3,9	0,4	0,1	2,36

E4b Če govorimo na splošno, ali menite, da bi vas večina ljudi skušala izkoristiti, če bi za to dobila priložnost, ali pa bi večina skušala ravnati pošteno? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da bi vas večina poskušala izkoristiti, 5 pa, da bi večina ljudi ravnala pošteno.

večina bi me skušala izkoristiti			večina bi ravnala pošteno		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
19,3	22,4	36,9	15,5	4,5	1,4	19,3	2,63

E5 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjima izjavama?
(le en odgovor v vsaki vrsti)

		močno		ne		sploh				
		sogla-	sogla-	sogla-	sogla-	ne	b.o.	povp.		
		šam	šam	niti -	niti	šam	šam	vem	9	\bar{x}
		1	2	3	4	5	8	9		
a)	Ljudem, ki so na oblasti, lahko večinoma zaupamo, da ravnajo tako kot je prav.	1,2	8,6	20,2	45,6	23,1	0,7	0,6	3,82	
b)	Večina politikov se ukvarja s politiko zaradi osebnih koristi.	30,7	47,2	12,2	5,5	1,6	2,4	0,5	1,97	

E6 Če govorimo na splošno, koliko vas skrbijo problemi okolja? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da vas ta vprašanja sploh ne skrbijo, 5 pa pomeni, da vas ta vprašanja zelo skrbijo.

sploh me ne skrbijo		zelo me skrbijo		ne vem		b.o.		povp.	
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}		
1,8	3,7	20,1	34,4	39,6	0,3	0,0	4,07		

E7 Spodaj je naveden seznam nekaterih okoljskih problemov.
(le en odgovor v vsakem stolpcu)

a) Kateri od navedenih problemov (če sploh kateri), je po vašem mnenju najbolj pomemben za Slovenijo kot celoto?

b) In kateri od navedenih problemov (če sploh kateri), najbolj prizadene vas in vašo družino?

		problem Slovenije kot celote		prizadene mene in mojo družino	
		E7a	E7b		
a)	onesnaženje zraka	01	24,5	17,8	
b)	kemikalije in pesticidi	02	18,1	14,7	
c)	pomanjkanje vode	03	1,6	2,6	
d)	onesnaženje vode	04	14,5	14,0	
e)	radioaktivni odpadki	05	3,2	2,3	
f)	odlaganje gospodinjskih odpadkov	06	15,3	14,3	
g)	podnebne spremembe	07	8,4	7,5	
h)	gensko spremenjena hrana	08	6,1	12,1	
i)	izraba naravnih virov	09	4,0	2,5	
j)	nič od navedenega	10	1,3	7,9	
	ne vem	98	1,8	3,6	
	b.o.	99	1,2	0,6	

E8a Koliko veste o vzrokih za te vrste okoljskih problemov? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se vam zdi, da sploh nič ne veste, 5 pa pomeni, da veste veliko.

sploh nič ne vem o vzrokih				veliko vem o vzrokih		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
2,7	10,4	44,8	30,1	10,9	0,7	0,3	3,37	

E8b In kako ocenjujete vaše poznavanje rešitev za te vrste okoljskih problemov? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se vam zdi, da sploh nič ne veste, 5 pa pomeni, da veste veliko.

sploh nič ne vem o rešitvah				veliko vem o rešitvah		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
4,2	16,3	48,5	23,7	5,6	1,5	0,3	3,11	

E9 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi izjavami?
(le en odgovor v vsaki vrsti)

		močno			sploh ne		ne	b.o.	povp.
		sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	sogla- šam	ne vem	9	\bar{x}
		1	2	3	4	5	8		
a)	Preveč zaupamo v znanost in premalo v občutke in verovanje.	5,2	36,9	28,9	20,4	4,1	4,0	0,6	2,80
b)	V celoti gledano je moderna znanost bolj v škodo kot v korist.	4,3	32,1	27,9	25,1	5,8	4,3	0,5	2,96
c)	Moderna znanost bo rešila naše probleme v zvezi z okoljem, ne da bi se zato naš način življenja kaj dosti spremenil.	1,2	13,6	24,0	44,6	11,4	4,9	0,3	3,54

E10 In v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi izjavami?
(le en odgovor v vsaki vrsti)

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Preveč nas skrbi prihodnost našega okolja, premalo pa vse, kar se danes dogaja v zvezi s cenami in zaposlitvijo.	9,4	35,4	23,8	25,0	3,9	2,1	0,4	2,78
b) Skoraj vse kar sodi k modernemu življenju, škodi okolju.	7,6	39,6	24,7	23,7	1,8	2,2	0,5	2,72
c) Ljudje so preveč zaskrbljeni zaradi škode, ki jo okolju prizadene človeški napredek.	5,7	28,4	24,6	31,5	6,2	3,1	0,5	3,04

E11 Zanima nas tudi, v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi izjavami? (le en odgovor v vsaki vrsti)

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Da bi omogočili varovanje okolja, je treba v Sloveniji zagotoviti gospodarsko rast.	9,5	46,3	20,4	15,5	2,6	5,5	0,2	2,53
b) Gospodarska rast vedno povzroča škodo okolju.	4,3	29,8	29,5	31,1	1,8	3,1	0,5	2,96
c) Planet Zemlja preprosto ne more vzdržati sedanje hitrosti naraščanja svetovnega prebivalstva.	16,7	45,0	18,6	11,2	0,9	7,3	0,3	2,29

E12a Kako zelo bi bili pripravljeni plačevati dosti višje cene z namenom varovanja okolja?

1 - zelo pripravljen	2,7
2 - kar precej pripravljen	24,1
3 - niti pripravljen, niti <u>ne</u> pripravljen	31,5
4 - kar precej <u>ne</u> pripravljen	16,0
5 - zelo nepripravljen	20,4
8 - ne vem, neodločen	5,2
9 - b.o.	0,1

E12b In kako bi bili pripravljeni plačevati dosti višje davke za varovanje okolja?

1 - zelo pripravljen	1,7
2 - kar precej pripravljen	15,2
3 - niti pripravljen, niti <u>ne</u> pripravljen	27,1
4 - kar precej <u>ne</u> pripravljen	22,6
5 - zelo nepripravljen	29,2
8 - ne vem, neodločen	4,2
9 - b.o.	0,0

E12c In kako bi se bili pripravljeni odpovedati vašemu življenjskemu standardu z namenom varovanja okolja?

1 - zelo pripravljen	3,1
2 - kar precej pripravljen	28,5
3 - niti pripravljen, niti nepripravljen	31,0
4 - kar precej <u>ne</u> pripravljen	15,2
5 - zelo <u>ne</u> pripravljen	17,7
8 - ne vem, neodločen	4,3
9 - b.o.	0,1

**E13 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi izjavami?
(le en odgovor v vsaki vrsti)**

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Za nekoga kot sem jaz je pretežko, da bi kaj dosti naredil za okolje.	4,4	28,0	11,7	44,4	10,9	0,5	0,1	3,29
b) Naredim, kar je dobro za okolje, tudi če zato porabim več denarja ali mi vzame več časa.	10,0	57,5	21,8	9,1	0,8	0,7	0,1	2,33
c) V življenju obstajajo pomembnejše stvari kot je varovanje okolja.	3,6	28,7	27,6	32,3	5,7	1,7	0,3	3,08
d) Nobenega smisla nima, da po svojih najboljših močeh skrbiš za okolje, če tega ne počnejo tudi drugi.	7,8	25,7	10,6	42,8	12,3	0,6	0,3	3,26
e) Mnoge trditve o ogroženosti okolja so pretirane.	3,0	23,1	22,2	41,3	6,7	3,2	0,5	3,26

	močno sogla- šam	sogla- šam	ni - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	popv. x̄
	1	2	3	4	5	8	9	
f)	Težko presodim, ali s svojim načinom življenja koristim ali škodujem okolju.							
	1,1	21,3	21,8	46,1	7,3	2,3	0,1	3,38
g)	Okoljski problemi neposredno vplivajo na moje vsakdanje življenje.							
	7,8	39,2	23,8	24,9	2,9	1,5	0,1	2,75

E14a Ali na splošno mislite, da je onesnaževanje zraka, ki ga povzročajo avtomobili...

1 -	izjemno nevarno za okolje	6,7
2 -	zelo nevarno	35,7
3 -	srednje nevarno	49,9
4 -	ni zelo nevarno	6,6
5 -	sploh ni nevarno za okolje	0,3
8 -	ne vem, neodločen	0,9
9 -	b.o.	0,0

E14b Ali na splošno mislite, da je onesnaževanje zraka, ki ga povzroča industrija...

1 -	izjemno nevarno za okolje	21,2
2 -	zelo nevarno	53,3
3 -	srednje nevarno	23,4
4 -	ni zelo nevarno	0,7
5 -	sploh ni nevarno za okolje	0,1
8 -	ne vem, neodločen	1,3
9 -	b.o.	0,0

E14c In kaj mislite, ali so pesticidi in druga kemična sredstva, ki jih uporabljajo v kmetijstvu...

1 -	izjemno nevarni za okolje	30,2
2 -	zelo nevarni	47,0
3 -	srednje nevarni	18,3
4 -	niso zelo nevarni	2,9
5 -	sploh niso nevarni za okolje	0,5
8 -	ne vem, neodločen	1,1
9 -	b.o.	0,0

E14d Ali mislite, da je onesnaževanje slovenskih rek, jezer in potokov...

1 -	izjemno nevarno za okolje	22,4
2 -	zelo nevarno	49,9
3 -	srednje nevarno	23,2
4 -	ni zelo nevarno	3,1
5 -	sploh ni nevarno za okolje	0,4
8 -	ne vem, neodločen	1,0
9 -	b.o.	0,0

E14e Ali na splošno mislite, da je zvišanje temperature na Zemlji kot posledica podnebnih sprememb...

1 -	izjemno nevarno za okolje	18,7
2 -	zelo nevarno	43,8
3 -	srednje nevarno	26,4
4 -	ni zelo nevarno	4,8
5 -	sploh ni nevarno za okolje	1,2
8 -	ne vem, neodločen	5,1
9 -	b.o.	0,0

E14f Ali na splošno mislite, da je spreminjanje genetske sestave nekaterih pridelkov...

1 -	izjemno nevarno za okolje	20,0
2 -	zelo nevarno	38,4
3 -	srednje nevarno	28,0
4 -	ni zelo nevarno	6,4
5 -	sploh ni nevarno za okolje	0,9
8 -	ne vem, neodločen	6,4
9 -	b.o.	0,0

E14g In kaj mislite, ali so jedrske elektrarne...

1 -	izjemno nevarne za okolje	36,6
2 -	zelo nevarne	35,6
3 -	srednje nevarne	16,3
4 -	niso zelo nevarne	7,9
5 -	sploh niso nevarne za okolje	1,5
8 -	ne vem, neodločen	2,1
9 -	b.o.	0,0

E15a Če bi morali izbrati eno, katera od spodnjih trditev je bližje vašim pogledom?

1 -	Vlada bi morala prepustiti običajnim ljudem, da se sami odločijo, kako bodo varovali okolje, pa čeprav bi to pomenilo, da ti vselej ne bi ravnali prav.	17,6
2 -	Vlada bi moral sprejeti zakone, s katerimi bi običajnim ljudem predpisali varovanje okolja, pa čeprav bi bilo to v nasprotju s pravico ljudi, da sami sprejemajo lastne odločitve.	70,7
8 -	ne vem, neodločen	11,5
9 -	b.o.	0,3

E15b In katera od spodnjih trditev vam je bližje?

1 -	Vlada bi morala prepustiti podjetjem, da se sama odločijo, kako bodo varovala okolje, pa čeprav bi to pomenilo, da podjetja vselej ne bi ravnala prav.	7,5
2 -	Vlada bi moral sprejeti zakone, s katerimi bi podjetjem predpisali varovanje okolja, pa čeprav bi bilo to v nasprotju s pravico podjetij, da sama sprejemajo lastne odločitve.	84,8
8 -	ne vem, neodločen	7,5
9 -	b.o.	0,2

E16 Nekatere države za varovanje okolja na Zemlji naredijo več kot druge. Ali po vašem mnenju Slovenija v splošnem naredi...

1 -	več kot dovolj	1,7
2 -	v glavnem ravno toliko kot je treba	26,8
3 -	premalo	66,7
8 -	ne vem, neodločen	4,6
9 -	b.o.	0,2

E17a Kako bi dosegli, da bi podjetja in industrija v Sloveniji varovala okolje? Kateri od navedenih načinov bi bil po vašem mnenju najboljši?

1 -	visoke kazni za podjetja, ki škodujejo okolju	33,5
2 -	z davčnimi ukrepi nagraditi podjetja, ki varujejo okolje	32,9
3 -	več informiranja in izobraževanja za podjetja o tem, kakšne so prednosti varovanja okolja	30,0
8 -	ne vem, neodločen	3,6
9 -	b.o.	0,0

E17b Kako bi dosegli, da bi ljudje in njihove družine v Sloveniji varovali okolje? Kateri od navedenih načinov bi bil po vašem mnenju najboljši?

1 -	visoke kazni za ljudi, ki škodujejo okolju	25,0
2 -	z davčnimi ukrepi nagraditi ljudi, ki varujejo okolje	26,6
3 -	več informiranja in izobraževanja ljudi o prednostih varovanja okolja	45,4
8 -	ne vem, neodločen	3,0
9 -	b.o.	0,0

E18 Čemu od navedenega bi morala Slovenija dati prednost, da bi zadostili energetskim potrebam v prihodnosti? (izberite samo en odgovor)

1 -	premog, nafta, zemeljski plin	3,7
2 -	jedrska energija	3,5
3 -	sončna, vetrna ali vodna energija	80,3
4 -	gorivo iz poljščin, gojenih za energetske potrebe (bio gorivo)	6,4
5 -	nič od navedenega	0,6
8 -	ne vem, neodločen	5,2
9 -	b.o.	0,3

E19 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi izjavami?
(le en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh							b.o.	povp. \bar{x}
	močno sogla- šam	sogla- šam	niči - niti	ne sogla- šam	sogla- šam	ne vem			
	1	2	3	4	5	8	9		
a) V zvezi z okoljskimi problemi bi morali obstajati mednarodni sporazumi, ki bi jih morala Slovenija in druge države spoštovati.	26,0	64,9	5,5	1,2	0,2	2,2	0,1	1,82	
b) Od revnih držav ni potrebno zahtevati tolikšnih naporov pri varovanju okolja kot od bogatih držav.	2,9	25,6	15,8	40,8	13,0	1,8	0,1	3,36	
c) Gospodarski napredek v Sloveniji bo počasnejši, če ne bomo bolje skrbeli za okolje.	7,9	40,5	21,6	19,0	3,1	7,4	0,4	2,66	

E20a Kako pogosto se posebej potrudite in ločeno zbirate odpadke - steklo, kovine, plastiko, papir in tako naprej za reciklažo?

1 -	vedno	61,2
2 -	pogosto	24,5
3 -	včasih	9,7
4 -	nikoli	2,2
8 -	(tam, kjer živite, reciklaža ni na voljo)	2,3
9 -	b.o.	0,1

E20b Kako pogosto se posebej potrudite, da bi kupili sadje in zelenjavo, vzgojeno brez pesticidov in drugih kemičnih sredstev?

1 - vedno	12,7
2 - pogosto	28,3
3 - včasih	38,4
4 - nikoli	17,0
8 - (ni na voljo, kjer živim)	1,6
9 - b.o.	2,1

E20c In kako pogosto se odpoveste vožnji z avtom zaradi ekoloških razlogov?

1 - vedno	2,9
2 - pogosto	15,3
3 - včasih	34,8
4 - nikoli	35,8
8 - (nimam avta / ga ne znam voziti)	11,1
9 - b.o.	0,2

E20d Kako pogosto doma omejite porabo energije ali goriva zaradi ekoloških razlogov?

1 - vedno	11,7
2 - pogosto	37,9
3 - včasih	36,0
4 - nikoli	14,0
9 - b.o.	0,3

E20e Kako pogosto varčujete ali znova uporabite že rabljeno vodo zaradi ekoloških razlogov?

1 - vedno	10,4
2 - pogosto	26,5
3 - včasih	33,6
4 - nikoli	29,2
9 - b.o.	0,2

E20f In kako pogosto se odločite, da določenih proizvodov ne boste kupili zaradi ekoloških razlogov?

1 - vedno	5,0
2 - pogosto	24,5
3 - včasih	44,1
4 - nikoli	25,0
9 - b.o.	1,5

E21 Ali ste član kakšne skupine, ki si je kot glavni cilj postavila ohranitev in varovanje okolja?

1 -	da	3,6
2 -	ne	96,1
9 -	b.o.	0,3

E22 Ali ste v zadnjih petih letih kdaj... (le en odgovor v vsaki vrsti)

		da	ne	b.o.
		1	2	9
a)	podpisali peticijo v zvezi z varstvom okolja	10,8	88,4	0,8
b)	dali denar kakšni skupini za varstvo okolja	6,8	92,6	0,6
c)	sodelovali pri protestu ali demonstraciji, ko je šlo za varstvo okolja	2,8	96,4	0,8

E23 Ali vas v vašem življenjskem in delovnem okolju spodaj navedeni pojavi ogrožajo, motijo, ali pa jih sploh ni? (le en odgovor v vsaki vrsti)

		to sploh ni pro- blem v mojem okolju	tega ne ob- čutim, me ne moti	me moti, a ni tako hudo	mi škodu- je, me zelo moti	živ- ljenj- sko me ne ogroža vem	b.o.	povp.	
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a)	onesnaženje zraka, smrad, dim	17,9	19,9	40,7	18,6	2,5	0,2	0,3	2,68
b)	hrup, ropot prometa	20,2	26,5	37,4	14,1	1,3	0,2	0,2	2,50
c)	onesnaženost naselij, odpadki	22,4	23,5	34,0	17,7	1,5	0,4	0,6	2,52
d)	onesnaženost voda, industrijske odplake	28,1	28,1	24,9	15,1	2,5	1,1	0,3	2,35
e)	onesnaženost prirodnega okolja, odpadki, smetišča	25,6	23,3	30,0	18,1	2,0	0,6	0,4	2,47
f)	ogroženost zaradi nuklearne elektrarne, snovi in odpadkov	53,6	25,3	12,7	4,4	1,8	1,8	0,3	1,73
g)	propadanje gozdov	27,4	22,5	26,3	18,0	4,1	1,5	0,3	2,48

1.2.2 STALIŠČA O ZDRAVSTVU

MEDNARODNA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA ISSP 2011, SJM 2011/1

Z1 Če pomislite na svoje življenje nasploh, kako srečni ali nesrečni ste – gledano v celoti?

1 - popolnoma srečen	7,8
2 - zelo srečen	23,1
3 - dokaj srečen	51,9
4 - niti srečen, niti nesrečen	13,4
5 - dokaj nesrečen	2,4
6 - zelo nesrečen	0,6
7 - popolnoma nesrečen	0,1
8 - ne vem	0,5
9 - b.o.	0,2

Z2 Koliko zaupate... (le en odgovor v vsaki vrsti)

	bolj								b.o.	povp.
	popol- noma zaupam	precej zau- pam	malo zau- pam	zelo malo zaupam	sploh ne zau- pam	ne vem	9	8		
	1	2	3	4	5	8	9	9	\bar{x}	
a) izobraževalnemu sistemu v Sloveniji	4,7	45,9	34,2	7,0	3,0	5,0	0,2	2,55		
b) zdravstvenemu sistemu v Sloveniji	4,6	39,2	36,0	14,6	4,6	0,6	0,5	2,75		

Z3 Kaj bi nasploh rekli za zdravstveni sistem v Sloveniji? Ali menite, da...?

1 - ne potrebuje nobenih sprememb	3,8
2 - potrebuje le nekaj sprememb	39,1
3 - potrebuje veliko sprememb	44,5
4 - mora biti v celoti spremenjen	9,1
8 - ne vem	3,5
9 - b.o.	0,1

Z4 Ali je pravično, ali ni pravično, da ljudje z višjimi dohodki lahko zagotovijo boljše izobrazbo svojim otrokom kot ljudje z nižjimi dohodki?

1 - zelo pravično	1,4
2 - deloma pravično	8,1
3 - niti pravično, niti nepravično	10,2
4 - deloma nepravično	16,8
5 - zelo nepravično	61,9
8 - ne vem, ne morem izbrati	1,4
9 - b.o.	0,2

Z5 Ali je pravično, ali ni pravično, da si ljudje z višjimi dohodki lahko privoščijo boljše zdravstveno oskrbo kot ljudje z nizkimi dohodki?

1 - zelo pravično	1,5
2 - deloma pravično	6,2
3 - niti pravično, niti nepravično	8,1
4 - deloma nepravično	12,8
5 - zelo nepravično	70,5
8 - ne vem, ne morem izbrati	0,8
9 - b.o.	0,1

**Z6 Koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?
(le en odgovor v vsaki vrsti)**

	sploh								
	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sogla- šam	ne vem	b.o.	povp.	
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
a) V naslednjih nekaj letih se bo zdravstveni sistem v Sloveniji izboljšal.	0,9	20,3	27,4	36,8	5,5	9,1	0,1	3,28	
b) Ljudje uporabljajo zdravstvene usluge več kot je potrebno.	7,9	37,4	23,3	24,1	2,0	5,0	0,3	2,74	
c) Država naj zagotavlja le omejen obseg zdravstvenih uslug.	0,6	10,0	13,1	56,7	15,7	3,4	0,6	3,80	
d) V celoti gledano je zdravstveni sistem v Sloveniji neučinkovit.	5,9	21,1	32,2	35,4	2,7	2,3	0,5	3,08	

Z7 Koliko bi bili pripravljeni plačevati višje davke za to, da bi izboljšali raven zdravstvene preskrbe za vse ljudi v Sloveniji?

1 - zelo pripravljen	1,1
2 - kar precej pripravljen	18,4
3 - niti pripravljen, niti nepripravljen	30,1
4 - kar precej nepripravljen	17,2
5 - zelo nepripravljen	28,2
8 - ne vem, neodločen	4,6
9 - b.o.	0,4

Z8 Ali podpirate ali zavračate javno financiranje... (le en odgovor v vsaki vrsti)

	močno				zelo			b.o.	povp.
	podpi-ram	podpi-ram	niti - niti	sem proti	sem proti	ne vem			
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
a) preventivnih zdravniških pregledov	32,2	52,5	6,7	4,6	1,6	2,3	0,1	1,88	
b) zdravljenja okuženih s HIV oz. obolelih za AIDS-om	26,4	52,1	11,5	4,9	1,4	3,6	0,1	1,99	
c) preventivnih programov proti debelosti	18,3	39,6	20,8	14,5	3,2	3,4	0,1	2,43	
d) transplantacije organov	36,8	49,0	6,8	2,9	1,4	3,0	0,1	1,79	

Z9 Koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami? Ljudje morajo imeti dostop do javnega zdravstva tudi v primeru, ko... (le en odgovor v vsaki vrsti)

	močno		niti - niti	sploh			b.o.	povp.
	sogla-šam	sogla-šam		ne sogla-šam	ne sogla-šam	ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) ... nimajo slovenskega državljanstva.	22,0	62,3	7,9	4,5	0,7	2,3	0,2	1,97
b) ... ravnajo tako, da škodujejo svojemu zdravju.	7,4	41,6	18,8	23,1	5,3	3,5	0,4	2,76

Z10 Kaj menite, koliko ljudi v Sloveniji nima dostopa do zdravstvene oskrbe, ki jo potrebujejo?

1 - ni takšnih ljudi	3,6
2 - zelo malo	15,9
3 - nekaj jih je	51,0
4 - veliko je takšnih ljudi	20,1
8 - ne vem	9,2
9 - b.o.	0,2

Z11 Resne zdravstvene težave so lahko posledica različnih dejavnikov. Koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami? Ljudje imajo resne zdravstvene težave... (le en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh						b.o.	povp.
	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	ne sogla- šam	ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) ... ker so ravnali tako, da so škodovali svojemu zdravju.	6,9	54,3	21,4	11,8	0,9	4,2	0,5	2,43
b) ... zaradi okolja, ki so mu izpostavljeni pri delu ali v kraju bivanja.	9,1	68,8	13,3	4,9	0,3	3,1	0,5	2,15
c) ... zaradi genetskih razlogov.	6,0	58,1	19,2	7,7	0,3	8,2	0,5	2,32
d) ... ker so revni.	8,6	52,5	19,6	13,3	1,8	3,8	0,5	2,45

Z12 Denimo, da potrebujeta isto srčno operacijo dva enako bolna bolnika. Eden od njiju je nekadilec, drugi pa je reden kadilec. Kaj menite, kdo naj bi bil operiran prvi?

1 - nekadilec	30,3
2 - redni kadilec	1,8
3 - njune kadilске navade ne bi smele imeti vpliva	63,0
8 - ne vem	4,7
9 - b.o.	0,1

Z13 In pogledjmo še dva druga bolnika, ki potrebujeta isto srčno operacijo. Eden od njiju je star 30 let, drugi pa 70 let. Kaj menite, kdo naj bi bil operiran prvi?

1 - tisti, ki je star 30 let	46,5
2 - tisti, ki je star 70 let	1,8
3 - njuna starost ne bi smela imeti vpliva	47,5
8 - ne vem	4,2
9 - b.o.	0,1

Z14 Pogledjmo še dva bolnika, ki potrebujeta isto srčno operacijo. Eden od njiju ima majhne otroke, drugi pa nima majhnih otrok. Kaj menite, kdo naj bi bil operiran prvi?

1 - tisti, ki ima majhne otroke	49,2
2 - tisti, ki nima majhnih otrok	0,4
3 - to, ali ima bolnik majhne otroke, ali ne, ne bi smelo imeti vpliva	46,8
8 - ne vem	3,6
9 - b.o.	0,1

Z15 Koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjima izjavama?
(le en odgovor v vsaki vrsti)

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	ne sogla- šam	ne vem	b.o.	popv.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Alternativna medicina bolje rešuje zdravstvene težave kot uradna medicina.	1,7	10,4	31,4	31,5	6,9	17,8	0,3	3,39
b) Alternativna medicina obljublja več kot lahko ponudi.	6,6	36,4	22,7	11,8	1,4	20,7	0,4	2,56

Z16 Koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o zdravnikih v Sloveniji? (le en odgovor v vsaki vrsti)

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	ne sogla- šam	ne vem	b.o.	popv.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) V celoti gledano lahko zdravnikom zaupamo.	6,3	64,1	19,6	9,0	0,5	0,5	0,1	2,33
b) Zdravniki se z bolniki pogovorijo o vseh možnih oblikah zdravljenja.	2,9	40,2	28,3	22,5	3,2	2,9	0,1	2,82
c) Medicinsko znanje zdravnikov ni tako kakovostno kot bi moralo biti.	2,7	23,5	25,9	37,5	2,6	7,5	0,4	3,15
d) Zdravnike bolj skrbi zaslužek kot pa bolniki.	8,1	31,7	30,1	22,8	2,9	4,1	0,3	2,80
e) Zdravniki bi svojim bolnikom priznali napako, če bi jo storili pri njihovem zdravljenju.	1,7	17,9	17,6	42,1	14,0	6,6	0,3	3,52

Z17 Kako pogosto ste v zadnjih štirih tednih ... ? (le en odgovor v vsaki vrsti)

	nikoli	redko	obča- sno	po- gosto	zelo pogosto	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) ... imeli težave pri delu v službi ali pri domačih opravilih zaradi zdravstvenih problemov	54,0	17,7	14,8	7,5	5,4	0,6	0,2	1,92
b) ... imeli fizične bolečine	40,1	19,4	21,4	11,7	6,9	0,2	0,2	2,26
c) ... se počutili nesrečne in depresivne	57,9	21,7	13,5	4,9	1,4	0,5	0,2	1,69
d) ... izgubili zaupanje vase	72,4	17,1	6,6	2,2	0,8	0,6	0,3	1,41
e) ... imeli občutek, da ne morete premagati svojih težav	65,8	20,1	8,6	3,9	1,0	0,4	0,2	1,53

Z18 Kako pogosto ste v zadnjih 12 mesecih vi obiskali ali vas je na domu obiskal... ? (le en odgovor v vsaki vrsti)

	nikoli	redko	obča- sno	po- gosto	zelo pogosto	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) zdravnik	42,4	28,2	17,7	8,2	3,3	0,1	0,1	2,02
b) zdravilec alternativne medicine	91,8	4,2	1,6	0,4	0,3	0,6	1,3	1,10

Z19 Ali ste bili v zadnjih 12 mesecih hospitalizirani, preživeli vsaj eno noč v bolnišnici? (šteje tudi porod)

1 - da	12,4
2 - ne	87,4
9 - b.o.	0,2

Z20 Ali se je v zadnjih 12 mesecih zgodilo, da niste dobili zdravstvene oskrbe, ki ste jo potrebovali, ker... ? (le en odgovor v vsaki vrsti)

	da	ne	ni potreboval zdravstvene oskrbe	b.o.
	1	2	8	9
a) ... niste mogli plačati zanjo.	1,1	86,0	12,2	0,7
b) ... si niste mogli privoščiti odsotnosti z dela, ali ste imeli druge obveznosti.	4,4	82,5	12,0	1,0
c) ... zdravstvena oskrba, ki ste jo potrebovali, ni bila na voljo v bližini vašega doma.	1,7	85,1	12,4	0,8
d) ... ker je bila čakalna vrsta (pri zdravniku) predolga.	7,4	79,6	12,4	0,6

Z21 V primeru, da bi resno zboleli, kakšna je verjetnost, da bi dobili ali ne bi dobili... (le en odgovor v vsaki vrsti)

		enake možno- sti, da bi dobil, zagoto- vo								
		zago- tovo bi dobil	verjetno bi dobil	ne bi dobil	ne bi dobil	verjetno bi dobil	ne bi dobil	ne vem	b.o.	povp.
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
a)	najboljše razpoložljivo zdravljenje v Sloveniji.	5,7	39,6	29,1	16,5	3,8	4,9	0,3	2,72	
b)	možnost zdravljenja pri zdravniku po lastni izbiri.	5,3	35,3	26,1	22,4	5,0	5,8	0,2	2,86	

Z22 Kako ste nasploh zadovoljni ali nezadovoljni s sistemom zdravstvenega varstva v Sloveniji?

1 -	popolnoma zadovoljen	1,7
2 -	zelo zadovoljen	8,5
3 -	dokaj zadovoljen	52,7
4 -	niti zadovoljen, niti nezadovoljen	23,8
5 -	dokaj nezadovoljen	7,4
6 -	zelo nezadovoljen	4,0
7 -	popolnoma nezadovoljen	0,8
8 -	ne vem	0,9
9 -	b.o.	0,3

Povprečna ocena: 3.42

Z23 Kako ste bili zadovoljni ali nezadovoljni s tem, kako so vas obravnavali ... (odnos, zdravljenje in sam pregled kot celota)

a) ko ste nazadnje obiskali zdravnika?

01 -	popolnoma zadovoljen	10,7
02 -	zelo zadovoljen	32,3
03 -	dokaj zadovoljen	38,8
04 -	niti zadovoljen, niti nezadovoljen	6,2
05 -	dokaj nezadovoljen	5,4
06 -	zelo nezadovoljen	2,1
07 -	popolnoma nezadovoljen	0,6
97 -	se ne nanaša	2,3
98 -	ne vem	0,6
99 -	b.o.	0,8

Povprečna ocena: 2,71

b) ko ste nazadnje obiskali alternativnega zdravilca?

01 - popolnoma zadovoljen	1,8
02 - zelo zadovoljen	5,1
03 - dokaj zadovoljen	3,5
04 - niti zadovoljen, niti nezadovoljen	1,3
05 - dokaj nezadovoljen	0,3
06 - zelo nezadovoljen	0,6
07 - popolnoma nezadovoljen	0,5
97 - se ne nanaša	82,3
98 - ne vem	3,7
99 - b.o.	1,0

Povprečna ocena: 2,74

c) ko ste bili nazadnje v bolnišnici?

01 - popolnoma zadovoljen	5,9
02 - zelo zadovoljen	20,1
03 - dokaj zadovoljen	24,3
04 - niti zadovoljen, niti nezadovoljen	3,7
05 - dokaj nezadovoljen	1,7
06 - zelo nezadovoljen	1,3
07 - popolnoma nezadovoljen	0,6
97 - se ne nanaša	38,7
98 - ne vem	3,2
99 - b.o.	0,5

Povprečna ocena: 2,67

Z24 Ali kadite cigarete? (Če jih) Koliko cigaret približno pokadite na dan?

1 - ne kadim in nikoli nisem kadil	61,0
2 - sedaj ne kadim, vendar sem včasih kadil	16,2
3 - pokadim 1-5 cigaret na dan	5,2
4 - pokadim 6-10 cigaret na dan	6,1
5 - pokadim 11-20 cigaret na dan	9,0
6 - pokadim 21-40 cigaret na dan	1,8
7 - pokadim več kot 40 cigaret na dan	0,2
8 - ne vem	0,5
9 - b.o.	0,1

Z25 Kako pogosto... (le en odgovor v vsaki vrsti)

		enkrat na mesec							večkrat		
		ali		na		na		vsak		ne	
		manj		mesec		teden		dan		vem	
		nikoli	1	2	3	4	5	8	b.o.	9	povp.
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}		
a)	popijete 4 ali več alkoholnih pijač na dan	66,0	22,8	7,9	1,8	0,5	0,8	0,2	1,46		
b)	se ukvarjate s fizično aktivnostjo vsaj 20 minut tako, da se preznojite in zadihate bolj kot običajno	13,4	11,4	18,0	30,8	26,0	0,2	0,3	3,45		
c)	jeste sveže sadje ali zelenjavo	0,8	1,4	6,3	35,2	55,6	0,2	0,5	4,44		

Z26 Kaj bi na splošno rekli, ali je vaše zdravje ...

1 -	odlično	8,2
2 -	zelo dobro	23,4
3 -	dobro	37,6
4 -	zadovoljivo	22,4
5 -	slabo	8,3
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,1

Povprečna ocena: 2,99

Z27 Ali imate dolgotrajno bolezen, kronične težave ali invalidnost?

1 -	da	29,2
2 -	ne	70,4
9 -	b.o.	0,4

Z28 Kakšna je vaša...

a)	telesna višina:	170,26
b)	telesna teža:	75,28

Z29 Kakšno vrsto zdravstvenega zavarovanja imate?

1 -	nimam zdravstvenega zavarovanja	0,4
2 -	samo obvezno zdravstveno zavarovanje (ZZZS)	8,2
3 -	obvezno in dopolnilno zdravstveno zavarovanje (ZZZS + Vzajemna, Triglav, Adriatic)	86,0
4 -	obvezno, dopolnilno in dodatno (nadstandard) zavarovanje	3,0
5 -	obvezno, dodatno in privatno zavarovanje (npr. 1ZA)	0,7
6 -	samo privatno zavarovanje (npr. 1ZA)	0,0
7 -	drugo:	0,3
8 -	ne vem	1,3
9 -	b.o.	0,2

Odgovarjajo samo tisti, ki imajo zdravstveno zavarovanje (Z29=2-7); n=1064)

Z30 Ko pomislite na to, kaj vse krijejo vaše police zdravstvenega zavarovanja, ali bi rekli, da...

1 -	ste zelo dobro zavarovani	5,0
2 -	ste dobro zavarovani	73,7
3 -	niste dobro zavarovani	12,3
8 -	ne vem	8,6
9 -	b.o.	0,4

1.2.3

RAZISKAVA O ODNOSU DELO – DRUŽINA

NACIONALNA RAZISKAVA, SJM 2011/1

Sedaj pa nekaj vprašanj iz nacionalne raziskave o odnosu delo – družina. Zanimata nas vaše delovno okolje in vaša družinska situacija. V celotnem sklopu raziskave delo in družina vas bomo spraševali o organizaciji, pri čemer mislimo na podjetje, organizacijo, ustanovo, ipd., kjer ste zaposleni.

VPRAŠANJA O DELU

K1 Kaj je vaša sedanja delovna aktivnost, ali ste sedaj zaposleni, ali kaj drugega?

Delovno aktiven-a:

01 -	polno zaposlen/a (36 in več ur na teden)	42,1
02 -	zaposlen/a za skrajšan delovni čas (15 do 35 ur na teden)	2,2
03 -	zaposlen/a za manj kot 15 ur na teden / začasno ne dela	0,2
04 -	samozaposlen/a (kmet, samostojni obrtnik, svobodni poklic)	3,1
05 -	pomagajoči družinski član	0,0
06 -	formalno brezposeln/a, ki občasno kaj dela in prejema denarno nadomestilo, socialno pomoč	0,3
07 -	formalno brezposeln/a, ki občasno kaj dela in ne prejema denarnega nadomestila, socialne pomoči	0,6
08 -	brezposeln/a (ni registriran/a), a občasno kaj dela za gotovino	0,2
09 -	dijak/inja, študent/ka, ki občasno kaj dela	4,7
10 -	vajenec/ka, ki občasno kaj dela	0,0
11 -	upokojenec/ka, občasno še kaj dela (tudi delna zaposlitev)	0,9

Ni delovno aktiven-a:

12 -	brezposeln/a (ni registriran/a), ki ne dela, nima nadomestil ali socialne pomoči, a išče delo oziroma zaslužek	4,3
13 -	delovno neaktiven/a, a ima rentne dohodke	0,7
14 -	dijak/inja, študent/ka, ki ne dela	5,9
15 -	vajenec/ka, ki ne dela	0,0
16 -	upokojenec/ka brez dodatne zaposlitve, razen hišnih opravil	29,2
17 -	gospodinja, hišna opravila	3,0
18 -	trajno delovno nezmožen/a	1,1
19 -	ostali delovno neaktivni	1,4
99 -	b.o.	0,0

Samo za delovno neaktivne (če K1 = 12-19); n=493

K2 Kdaj ste bili nazadnje delovno oziroma zaposlitveno aktivni/a?

Podatki so v datoteki

K2a Kakšen je bil razlog prenehanja te zadnje delovne aktivnosti?

1 -	sporazumno prenehanje dela	5,9
2 -	dal/a sem odpoved	1,4
3 -	dobil/a sem odpoved (kot presežek)	5,7
4 -	dobil/a sem odpoved (stečaj, ukinitve organizacije)	4,7
5 -	sem se upokojil/a	50,5
6 -	kaj drugega	9,9
9 -	še nikoli ni bil/a delovno aktiven/a (zaposlen/a)	18,5
	b.o.	3,4

Delovno neaktivni preskok na F1 stran 31

Samo za delovno aktivne (če K1 = 01-11); n=589

K3 (akt) Je vaše zaposlitveno razmerje za...:

1 -	nedoločen čas	75,0
2 -	določen čas	15,4
3 -	občasna dela	9,3
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,2

K4 (akt) Kakšna je podlaga vašega dela?

1 -	pisna pogodba o zaposlitvi	85,9
2 -	pisna pogodba o honorarnem delu	1,4
3 -	pisna podjemna pogodba	1,4
4 -	druge vrste pisna pogodba (agencijsko delo, javno delo ipd.)	0,7
5 -	dijaška oziroma študentska napotnica za delo	7,0
6 -	zgolj ustni dogovor z delodajalcem	1,5
8 -	ne vem	1,4
9 -	b.o.	0,9

K5 (akt) Koliko je zaposlenih v vaši organizaciji?

1 -	do 10 zaposlenih (mikro organizacija)	27,7
2 -	od 11 do 50 zaposlenih (mala)	20,4
3 -	od 51 do 250 zaposlenih (srednja)	23,4
4 -	nad 250 zaposlenih (velika)	26,7
8 -	ne vem	1,0
9 -	b.o.	0,8

K6 (akt) Naša organizacija je povečini usmerjena na ...?

1 -	domači trg	76,2
2 -	tuji trg	20,0
8 -	ne vem	2,2
9 -	b.o.	1,5

K7 (akt) Povejte nam, kako uspešno je vaše podjetje, organizacija, ustanova.

1 -	uspešna	72,3
2 -	niti-niti	21,1
3 -	neuspešna	2,4
8 -	ne vem	3,4
9 -	b.o.	0,8

K8 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o naravi vašega dela? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate. (en odgovor v vsaki vrsti)

		sploh						b.o.	povp.
		ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	sogla- šam	ne vem		
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a)	Danes (za službo) delam neprimerno več kot sem delal/a pred desetimi leti.	5,6	16,3	15,3	34,3	16,8	10,7	1,0	3,46
b)	Pred izbruhom finančne krize sem (za službo) delal/a več kot danes.	7,3	49,1	20,9	13,8	1,7	6,5	0,8	2,50
c)	Za delo izven osnovne zaposlitve, s katerim bi si izboljšal/a življenjski standard, nimam več časa.	4,1	28,7	14,3	37,5	9,7	3,1	2,7	3,21
d)	V službi imam preveč dela, da bi ga lahko opravil/a sam/a.	6,1	39,7	22,8	23,9	5,4	0,7	1,4	2,82
e)	Pri delu (v službi) sem nenehno v časovni stiski.	5,6	32,8	22,8	30,4	7,6	0,0	0,8	3,02
f)	Delam v nevarnih in / ali nezdravih delovnih pogojih.	18,5	46,3	16,0	15,4	2,9	0,2	0,7	2,37
g)	Opravljam težka fizična dela.	24,4	40,9	16,8	13,9	2,9	0,0	1,0	2,29
h)	Moje delo je stresno.	5,4	20,7	22,2	38,7	11,9	0,2	0,8	3,31

K9 (akt) V kolikšni meri pa soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o zahtevnosti vašega dela? (en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	popv.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Na delovnem mestu se od mene pričakuje več kot znam.	11,2	50,4	19,7	14,9	3,1	0,2	0,5	2,48
b) Na mojem delovnem mestu mi moje izkušnje nič ne koristijo.	23,4	59,6	6,6	7,8	1,9	0,2	0,5	2,04
c) Izgubijam se v kopici različnih delovnih nalog.	13,2	50,1	18,7	14,4	2,9	0,0	0,7	2,43

K10 (akt) Kako je cenjeno vaše delo?

	sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	so-gla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	popv.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Organizaciji dajem več kot ona meni.	2,7	27,2	27,0	32,6	7,5	2,2	0,8	3,15
b) Imam občutek, da mi organizacija daje toliko, kot dajem jaz organizaciji.	5,4	29,0	24,8	35,1	2,5	2,2	0,8	3,00

K11 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o pripadnosti vaši organizaciji? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate. (en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	popv.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Tudi svojim otrokom bi priporočil/a zaposlitev v organizaciji, kjer sem sedaj zaposlen/a.	14,4	29,2	20,4	26,5	2,9	5,8	0,8	2,72
b) Imam premalo drugih možnosti, da bi zapustil/a obstoječo organizacijo.	5,9	29,5	16,3	39,7	5,8	1,7	1,0	3,10

		sploh						b.o.	povp.
		ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	9	\bar{x}
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
c)	Bil/a bi zadovoljen/a, če bi vso kariero naredil/a v tej organizaciji.	8,0	25,8	20,5	37,4	5,9	1,5	0,8	3,08
d)	V danem trenutku je zapostitev v obstoječi organizaciji predvsem stvar nuje.	7,6	29,9	21,7	33,6	5,4	1,0	0,7	2,99
e)	Eden glavnih razlogov, da še ostajam v organizaciji je, da čutim moralno obvezo za to.	16,0	43,5	17,8	19,7	0,5	1,4	1,2	2,44
f)	Vsak dan se z veseljem odpravim na sedanje delovno mesto.	3,4	9,3	29,4	48,6	8,1	0,5	0,7	3,49
g)	Zapustiti organizacijo v danem trenutku mi predstavlja prevelik stres.	7,0	28,0	18,5	36,7	6,5	1,7	1,7	3,08
h)	Prepogosto menjavanje organizacij se mi ne zdi etično.	7,6	30,4	21,1	33,8	3,6	2,9	0,7	2,95
i)	Imel/a bi slabo vest, če bi v danem trenutku zapustil/a organizacijo.	12,1	36,5	18,7	26,5	2,7	2,0	1,5	2,70

K12 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s spodnjimi trditvami?
(en odgovor v vsaki vrsti)

		sploh						b.o.	povp.
		ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	9	\bar{x}
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a)	Pripravljen/a sem delati več le za višjo plačo.	3,6	21,2	18,5	45,5	9,2	1,0	1,0	3,36
b)	Pripravljen/a sem delati več, tudi če se plača ne zviša, saj je pomembno, da ohranim službo.	5,9	30,7	28,9	29,7	2,5	1,2	1,0	2,92
c)	V zadnjih 3 letih se je zaradi dodanih novih delovnih nalog / opravi povečala zahtevnost mojega delovnega mesta.	3,1	16,6	16,0	47,5	9,5	5,6	1,7	3,47

K13 (akt) V kolikšni meri pa soglašate ali ne soglašate s trditvami o družbeni odgovornosti vaše organizacije? (en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	popv.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Naša organizacija zmanjšuje negativni vpliv svojega poslovanja na naravno okolje (npr. varčevanje z energijo, papirjem ipd.).	3,2	14,8	17,7	51,6	7,6	4,2	0,8	3,48
b) Naša organizacija investira v ustvarjanje boljšega življenja za prihodnje rodove.	3,4	20,4	24,3	37,7	5,3	8,0	1,0	3,23
c) Naša organizacija podpira in donira sredstva različnim organizacijam, ki se ukvarjajo s perečimi družbenimi problemi.	7,1	28,2	18,5	26,1	2,9	16,1	1,0	2,87
d) Naša organizacija spodbuja zaposlene, da se izobražujejo in usposablajo.	3,6	13,8	17,8	49,9	10,2	3,4	1,4	3,52
e) Vodstvo organizacije upošteva potrebe zaposlenih.	3,4	13,4	26,1	48,4	5,1	2,0	1,5	3,40
f) Naša organizacija je sprejela ukrepe za usklajevanje dela in družinskega življenja.	4,6	27,5	24,6	31,6	3,9	6,6	1,2	3,03
g) Naša organizacija redno plačuje prispevke za zaposlene.	1,0	1,7	4,2	56,4	31,7	3,7	1,2	4,22
h) Naša organizacija skrbi za to, da je poslovanje vedno v mejah zakonskih določb.	1,2	2,7	8,8	58,1	22,1	6,1	1,0	4,05

K14 (akt) In koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o strategiji vaše organizacije?

		sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
		1	2	3	4	5	8	9	
a.	Zanima nas le zmagovanje.	3,1	29,0	27,3	27,0	5,9	6,1	1,5	3,04
b.	Stalno iščemo in ustvarjamo novosti.	1,2	9,5	16,5	57,9	10,4	3,7	0,8	3,70
c.	Vedno sledimo močnejšim.	1,7	14,3	24,4	44,8	7,5	6,3	1,0	3,45
d.	V glavnem vztrajamo na uveljavljenih programih.	0,8	13,8	19,7	55,3	5,8	3,2	1,4	3,54
e.	Kriza nas je precej omrtvičila.	6,3	29,0	32,4	23,8	3,7	3,7	1,0	2,89
f.	Lahko se zanesemo samo nase in našo ustvarjalnost pri novih izdelkih / storitvah.	0,8	12,6	20,7	51,6	7,6	5,1	1,5	3,56
g.	V naši organizaciji skrbimo samo za zniževanje stroškov.	5,1	22,9	27,5	34,6	3,9	4,9	1,0	3,10

K15 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvami o ravnanju z ljudmi v vaši organizaciji? (en odgovor v vsaki vrsti)

		sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
		1	2	3	4	5	8	9	
a)	Na prosta delovna mesta postavljamo predvsem ljudi iz organizacije.	4,2	24,8	17,3	35,0	3,9	12,7	2,0	3,11
b)	Naša organizacija na trgu išče talente.	8,0	29,7	19,9	24,6	3,7	12,1	2,0	2,84
c)	Naša organizacija ima sistem poklicnega napredovanja zaposlenih.	5,8	25,0	21,1	36,3	3,4	6,3	2,2	3,07
d)	Na delovnem mestu imam dovolj informacij, da lahko učinkovito opravljam svoje delo.	1,5	3,6	11,0	72,8	8,1	1,0	1,9	3,85
e)	Nadrejeni me spodbujajo, da sodelujem pri sprejemanju odločitev, ki se tičejo mojega vsakdanjega dela.	4,8	11,9	17,7	52,8	8,0	2,7	2,2	3,50
f)	Opisi mojih del in nalog so jasni in natančni.	2,7	6,6	12,1	62,6	13,2	0,8	1,9	3,79

		sploh						b.o.	povp.
		ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	sogla- šam	močno ne vem		
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
g)	V naši organizaciji imam možnost napredovanja.	7,5	21,7	19,7	40,2	5,8	2,5	2,5	3,16
h)	Organizacija, v kateri sem zaposlen/a, ima jasen sistem za ocenjevanje uspešnosti zaposlenih.	8,0	18,3	24,3	36,7	6,5	4,6	1,7	3,16
i)	Moja plača je določena z jasnimi kriteriji - kosovna norma, dosežena prodaja, urna postavka, ipd.	3,9	14,9	13,8	51,1	12,2	2,4	1,7	3,55
j)	V organizaciji imamo time, ki so sestavljeni iz članov različnih oddelkov.	7,1	26,1	12,7	42,6	4,8	4,9	1,7	3,13
k)	Naša organizacija uporablja sistem kroženja zaposlenih med delovnimi mesti.	14,8	32,6	14,3	29,0	2,7	4,8	1,9	2,70
l)	Naša organizacija me spodbuja za boljše kakovost proizvoda, storitev.	2,5	10,4	16,6	58,4	7,1	2,9	2,0	3,60
m)	V naši organizaciji si zaposleni velikokrat izmenjujemo novo znanje in informacije.	3,6	7,6	14,3	60,6	10,0	2,2	1,7	3,69
n)	Naš sistem nagrajevanja motivira zaposlene, da načrtno pridobivajo novo znanje.	10,2	20,7	28,4	31,2	4,6	3,1	1,9	2,99

K16 (akt) Na koga se najprej obrnete, če česa s področja vašega poklicnega dela ne znate?

1 -	na izkušenejšega sodelavca mojega ranga v organizaciji	44,8
2 -	na neposredno nadrejenega organizacijskega vodjo	30,7
3 -	na uglednega poklicnega strokovnjaka, četudi je ta izven organizacije	10,0
4 -	na nikogar, probleme rešujem sam	13,1
8 -	ne vem	0,5
9 -	b.o.	0,8

K17 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvami o vaši organizaciji?
Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate. (en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	ni - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	popv. \bar{x}
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Naša organizacija hitreje ustvarja nove proizvode / storitve kot konkurenca.	4,1	20,0	32,4	27,8	2,2	11,7	1,7	3,05
b) V naši organizaciji so nova znanja uporabljena za izboljšanje proizvodov / storitev in drugih procesov dela.	2,9	9,0	18,3	56,5	3,7	7,8	1,7	3,54
c) Naša organizacija ustrezno reagira na predloge za izboljšave s strani zaposlenih.	5,3	12,9	24,3	46,3	4,2	5,6	1,4	3,34
d) Naša organizacija nas spodbuja, da smo pri svojem delu inovativni.	3,7	11,4	20,4	52,3	7,3	3,2	1,7	3,51

K18 (akt) Ali menite, da se inovativnost zaposlenih v vaši organizaciji izraža predvsem v: (en odgovor v vsaki vrsti)

	da 1	ne 2	ne vem 8	b.o. 9
a) novih izdelkih ali storitvah	53,0	35,0	9,3	2,7
b) podajanju t.i. koristnih predlogov (izboljšav) procesa dela	70,8	19,4	7,6	2,2
c) razvijanju novih proizvodnih postopkov oziroma procesov dela	57,2	30,9	9,5	2,4
d) razvijanju novih znanj (tehnologije), metod in orodij	55,9	31,6	10,2	2,4
e) v naši organizaciji ni inovacij	15,4	71,5	10,2	2,9

K19 (akt) Koliko vam organizacija, kjer ste zaposleni, omogoča, da ste pri svojem delu ustvarjalni?

1 - zelo	28,0
2 - do neke mere	46,2
3 - ne preveč	17,1
4 - sploh ne	7,0
8 - ne vem	1,0
9 - b.o.	0,7

K20 (akt) Sledi še nekaj trditev, ki se nanašajo na medsebojne odnose v organizaciji ter kakovost delovnega življenja.

	sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	ni - ni	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	popp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Pri svojem delu vplivam na to, kaj in kako se bo delalo.	2,5	17,1	21,2	46,9	11,0	0,7	0,5	3,47
b) Delovne naloge izpolnim pravočasno, brez problemov.	0,0	1,9	10,5	72,0	14,6	0,3	0,7	4,00
c) Pri delu lahko razvijem svoje sposobnosti in talente.	1,5	8,5	17,7	58,6	12,2	0,7	0,8	3,73
d) Delo mi omogoča pridobivanje novih znanj in veščin.	1,0	8,5	15,4	61,0	12,9	0,3	0,8	3,77
e) Znanje in veščine, ki sem jih pridobil/a na delovnem mestu, uporabljam tudi v svojem zasebnem / družinskem življenju.	3,2	23,9	19,9	44,5	6,8	0,8	0,8	3,28
f) Delo mi daje možnosti za razvoj delovne kariere.	2,7	16,5	22,8	49,2	7,5	0,8	0,5	3,43
g) Pri svojih sodelavcih dobim ustrezne informacije, pomoč in podporo za opravljanje delovnih nalog.	2,4	4,6	14,4	68,1	8,1	1,2	1,2	3,77
h) Moji sodelavci imajo razumevanje in mi nudijo pomoč, kadar zaradi družinskih obveznosti ne morem izpolniti delovnih nalog.	3,6	10,0	14,3	58,7	9,3	2,5	1,5	3,63
i) Pri svojih nadrejenih dobim pomoč in podporo pri opravljanju delovnih nalog.	3,7	7,3	18,0	58,6	8,1	2,5	1,7	3,63
j) Nadrejeni imajo razumevanje in mi nudijo pomoč, kadar zaradi družinskih obveznosti ne morem izpolniti delovnih nalog.	4,8	11,7	18,0	50,4	8,5	4,6	2,0	3,49
k) Moja služba je moja družina.	19,2	36,0	18,7	20,4	3,6	1,2	1,0	2,52
l) Delo, ki ga opravljam na delovnem mestu, daje smisel mojemu življenju.	10,5	23,9	27,7	32,6	3,9	0,5	0,8	2,95

K21 (akt) In še nekaj trditev o varnosti vaše zaposlitve.

	sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Skrbi me, da bi lahko izgubil/a zaposlitev, delovno mesto.	14,9	34,6	22,4	21,9	4,2	1,0	0,8	2,65
b) Plačilo, ki ga dobim za svoje delo, mi omogoča zadovoljiti moje potrebe in potrebe moje družine.	6,5	17,8	25,1	45,3	3,9	0,8	0,5	3,23

K22 (akt) Ali redno dobivate plačo?

1 - da	94,6
2 - ne	4,9
9 - b.o.	0,5

K23(akt) Koliko ur povprečno na dan porabite za:

	povprečno število ur:
a) pot od doma do delovnega mesta in nazaj	0,78
b) službo / plačano delo (upoštevajte tudi delo, ki ga opravite za službo doma)	7,09
c) gospodinjsko delo	1,89
d) skrb / aktivnosti za otroke	1,36
e) skrb in nego starejšega člana družine	0,17
f) honorarno, dopolnilno delo, delo po pogodbi (izven redne zaposlitve)	0,37

K24 (akt) Ali za katero od zgoraj navedenih aktivnosti porabite bistveno več časa kot pred tremi leti?

	da	ne	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
a) za pot od doma do delovnega mesta in nazaj	13,9	83,2	1,2	1,7
b) službo / plačano delo (upoštevajte tudi delo, ki ga opravite za službo doma)	18,0	78,6	1,9	1,5
c) gospodinjsko delo	16,1	81,5	0,7	1,7
d) skrb / aktivnosti za otroke	14,8	79,8	1,9	3,6
e) skrb in nego starejšega člana družine	4,9	87,6	2,4	5,1
f) honorarno delo, dopolnilno delo, delo po pogodbi (izven redne zaposlitve)	5,8	86,6	2,5	5,1

K25(akt) Ali v vaši organizaciji obstaja / deluje sindikat?

1 - da	48,7
2 - ne	43,3
8 - ne vem	7,3
9 - b.o.	0,7

Odgovarjajo le tisti, ki so zaposleni v organizaciji, kjer deluje sindikat (K25=1); n=287

K26 (akt) Povejte nam, v kolikšni meri delovanje sindikata v vaši organizaciji vpliva na...? (en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh ne vpliva				zelo ne vpliva		b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8		
a) plače	35,9	20,9	22,0	8,4	2,4	10,5	0,0	2,10
b) pogoje dela	28,6	22,6	27,5	10,1	2,1	9,1	0,0	2,27
c) stabilnost zaposlitve	31,0	19,2	27,9	9,8	1,4	10,8	0,0	2,22
d) usklajevanje dela/življenja	31,4	21,6	26,8	8,0	0,7	11,5	0,0	2,14

K27 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvami o odnosu med vašim plačanim delom in vašo družino? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate. (en odgovor v vsaki vrsti)

(Anketar: Odgovarjajo vsi, ki imajo partnerja / partnerico, otroka / otroke in / ali skrbijo za starejšega člana družine, ne glede na to, ali živijo v istem gospodinjstvu, ali ne)

	sploh ne soglašam		ne soglašam		močno soglašam		b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8		
a) Zaradi časa, ki ga porabim za službene obveznosti, zamujam družinske aktivnosti.	7,8	37,9	19,4	22,8	3,4	1,5	7,1	2,74
b) Pogosto pridem iz službe tako čustveno izčrpan/a, da ne morem prispevati k družinskemu življenju.	7,1	40,8	18,5	21,4	3,4	1,4	7,3	2,71
c) Moje obnašanje, ki je učinkovito v službi, mi ne pomaga biti boljši starš in/ali partner/ica.	5,8	39,5	18,4	21,1	1,9	5,6	7,8	2,70
d) Zaradi časa, ki ga porabim za družinske obveznosti, zamujam aktivnosti v službi.	15,5	65,3	7,7	2,2	0,3	1,4	7,7	1,97

		sploh			močno			b.o.	povp.
		ne sogla- šam	ne sogla- šam	ni - niti	sogla- šam	sogla- šam	ne vem	9	\bar{x}
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
e)	Ker sem pogosto pod stresom zaradi družinskih obveznosti, se težko zberem na delovnem mestu.	21,6	59,9	6,8	2,2	0,7	1,5	7,3	1,91
f)	Moje obnašanje, ki je učinkovito in potrebno doma, je neučinkovito v službi.	15,3	55,4	13,1	4,9	0,7	3,4	7,1	2,11

VPRAŠANJA O DRUŽINI

- F1 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjima trditvama o vlogi spolov (moškega, ženske) v družini nasploh?** Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate. *(en odgovor v vsaki vrsti)*

		sploh			močno			b.o.	povp.
		ne sogla- šam	ne sogla- šam	ni - niti	sogla- šam	sogla- šam	ne vem	9	\bar{x}
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a)	Naloga moža je, da služi denar, naloga žene pa da skrbi za dom in družino.	25,0	40,9	13,1	16,6	3,6	0,7	0,0	2,32
b)	Ni dobro, da možki ostane doma in skrbi za otroke, ženska pa je zaposlena zunaj doma.	13,7	32,3	20,1	26,0	5,7	1,9	0,4	2,77

- F2 V kolikšni meri držijo naslednje trditve o načinu delovanja vaše družine?** Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne drži, in 5, da v celoti drži.

		sploh			v celoti			b.o.	povp.
		ne drži	ne drži	ni - niti	drži	drži	ne vem	9	\bar{x}
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a)	Pri družinskih načrtih sodelujemo enakopravno vsi člani družine.	1,4	4,0	7,1	61,3	23,0	1,8	1,5	4,04
b)	V družini se ukvarjamo predvsem z reševanjem aktualnih problemov in ne razmišljamo o prihodnosti.	6,7	34,5	23,5	27,7	3,8	2,2	1,6	2,87
d)	V naši družini uspešno rešujemo konflikte.	0,7	1,7	9,6	65,7	18,5	2,2	1,6	4,03

F3 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o podpori vaše ožje družine vašemu delu in zasebnem življenju? Pri pojmu družina pomislite na partnerja in otroke, če jih imate. Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate. (en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh ne sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	močno sogla- šam	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) V družini lahko razvijem svoje sposobnosti in talente.	1,1	3,0	8,8	67,9	12,5	3,9	2,8	3,94
b) Družina mi omogoča pridobivanje novih znanj in veščin.	1,1	5,8	13,7	62,0	11,0	3,3	3,0	3,81
c) Pri razvoju moje delovne kariere mi s svojimi izkušnjami in nasveti pomagajo družinski člani.	4,2	13,1	13,3	46,6	10,0	5,7	7,1	3,52
d) Znanje in veščine, ki sem jih pridobil/a v družini, uporabljam tudi pri svojem delu.	4,3	13,6	15,6	48,8	7,3	3,1	7,3	3,46
e) Družina mi nudi oporo pri doseganju osebnih načrtov.	1,4	2,9	6,2	68,0	16,1	1,7	3,8	4,00
f) Družina mi pomaga pri reševanju osebnih problemov.	1,5	4,1	7,9	64,7	17,0	1,4	3,5	3,96
g) Družina mi pomaga pri reševanju službenih problemov.	10,0	20,8	14,2	28,7	6,7	8,4	11,2	3,02
h) Zadovoljstvo, ki mi ga daje družina, se prenaša tudi na moje delovno življenje.	5,8	7,7	7,9	52,3	11,6	5,3	9,4	3,66
i) S sodelavci v službi se bolj razumem kot z družinskimi člani.	22,1	41,0	14,0	2,7	0,2	8,2	11,7	1,97
j) Zaradi mojih službenih obveznosti prelagam kuhanje, pospravljanje, skrb za otroke na druge družinske člane.	20,5	37,6	12,2	9,4	1,3	7,6	11,4	2,18

F4 Ali ste bili v zadnjih petih letih deležni katere od naslednjih oblik pomoči s strani družine in sorodnikov? Najprej...

	da	ne	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
a) pomoč pri moji skrbi za bolnega člana družine	22,1	74,5	1,9	1,5
b) pomoč pri varstvu, negi in vzgoji otrok	22,7	73,8	1,5	2,0
c) finančna pomoč za nakup predmetov vsakdanje rabe	30,3	68,5	0,4	0,8
d) družina mi krije stroške bivanja	20,9	77,6	0,7	0,7
e) družina mi krije stroške prehranjevanja	19,1	79,6	0,6	0,6
f) pomoč pri reševanju mojega stanovanjskega vprašanja	21,1	76,8	1,0	1,1
g) s pomočjo staršev / sorodnikov sem dobil/a zaposlitev	6,9	89,6	1,9	1,5

F5 Kakšna je vaša trenutna stanovanjska situacija?

1 - Živim pri starših / sorodnikih	21,2
2 - Živim pri partnerju/ki	3,9
3 - stanovanje, hišo imam v najemu	5,5
4 - živim v lastnem stanovanju / hiši	68,9
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	0,5

(če ima otroke)

F6 V kolikšni meri držijo naslednje trditve o vašem odnosu do vaših otrok?

Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne drži, in 5, da v celoti drži. (en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh ne drži	ne drži	niti - niti	v celoti drži	nima otrok	ne vem	b.o.	povp.	
	1	2	3	4	5	7	8	9	
a) Komaj čakam, da sem s svojimi otroki.	0,0	1,2	4,1	38,4	24,9	17,9	0,9	12,7	4,27
b) Zaradi službe z mojimi otroki preživim premalo časa.	15,0	20,1	7,8	15,5	3,4	17,9	2,8	17,6	2,55
c) Otroci omejujejo mojo svobodo.	24,6	35,2	4,7	2,9	0,3	17,9	1,2	13,2	1,80
d) Biti z otroki po službi je naporno.	20,8	30,6	7,3	4,1	0,6	17,9	2,2	16,5	1,94

(če ima partnerja/ko)

F7 V kolikšni meri držijo naslednje trditve o vašem odnosu s partnerjem?
(en odgovor v vsaki vrsti)

	sploh ne drži	ne drži	niti - niti	drži	v celoti drži	nima par- tnerja	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5	7	8	9	
a) Odnos z mojim partnerjem/ko me osrečuje.	0,4	0,4	3,6	39,3	28,0	17,1	0,4	10,9	4,31
b) S partnerjem/ko se slabo razumeva.	26,2	38,4	3,4	2,6	0,7	17,0	0,4	11,2	1,78
c) Problemi oziroma zahteve partnerjeve službe obremenjujejo najin odnos.	17,9	33,1	7,9	6,0	1,2	17,0	2,0	14,9	2,08
d) Brez podpore partnerja/ke ne bi zdržal/a pritiskov v službi.	10,5	22,7	11,9	13,6	4,7	17,0	3,2	16,3	2,67

F8 Ali občutite gospodarsko krizo vi osebno ali kdo v vaši družini?

1 - da, osebno	11,8
2 - da, v družini	20,6
3 - da, oboji	24,3
4 - ne	40,5
8 - ne vem	2,8
9 - b.o.	0,0

F9 Ali ste zaradi krize spremenili vaše potrošniške navade, ali manj trošite kot prej, ali ne?

1 - da	56,1
2 - ne	40,9
8 - ne vem	3,0
9 - b.o.	0,1

F10 Ali je zaradi te krize vas oz. koga v vaši družini prizadelo kaj od naslednjega? (en odgovor v vsaki vrsti)

	da	ne	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
a) zmanjšanje dohodka, plače	31,8	65,3	1,9	0,9
b) izguba dohodka, plače	13,7	84,3	1,2	0,8
c) krajši delavnik, manj dela	10,7	86,5	1,8	1,0
d) strah pred izgubo zaposlitve	27,8	68,9	2,2	1,0
e) izguba zaposlitve	14,6	83,5	1,3	0,6
f) zmanjšanje vrednosti vaše nepremičnine	16,0	75,3	8,2	0,5
g) padec vrednosti vaših delnic	18,6	71,3	7,2	2,9

F11 Ali bi zase in za svojo družino lahko rekli:

1 - da vam ničesar posebej ne primanjkuje, da se posebej ne omejujete	18,0
2 - da ste bolj varčni, da se omejujete v manj pomembnih stvareh, manj luksuza ipd.	51,2
3 - da morate zelo skrbno gospodariti, da spravite konec s koncem, da se omejujete pri nakupih obleke ipd.	24,6
4 - da se močno omejujete, tudi pri nakupu hrane	4,6
5 - da živite v pomanjkanju osnovnih dobrin	0,6
6 - da živite v revščini	0,7
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	18,0

F12 Zanima nas, kako ste zadovoljni z različnimi vidiki življenja. Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh niste zadovoljni, in 5, da ste popolnoma zadovoljni.

Kako ste zadovoljni z:	sploh			popolnoma			b.o.	povp.
	nisem zadovoljen	nisem zadovoljen	niti - niti	zadovoljen sem	zadovoljen sem	ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) s svojim življenjem nasploh delom	0,6	2,7	14,6	70,3	11,6	0,1	0,1	3,90
b) družinskim življenjem	1,5	5,9	20,8	53,5	7,0	5,7	5,5	3,66
c) lastnim zdravjem	0,2	2,0	9,1	64,2	21,7	1,5	1,3	4,08
d) načinom, kako preživljate prosti čas	2,3	9,5	18,4	55,9	13,7	0,0	0,2	3,69
e) materialnim stanjem družine	1,2	7,2	17,0	60,5	13,3	0,5	0,3	3,78
f) materialnim stanjem družine	2,5	10,5	27,0	52,9	6,5	0,3	0,4	3,51

**F13 Kako ocenjujete količino svojega prostega časa v zadnjem letu?
Koliko prostega časa ste imeli?**

1 -	skoraj nič	5,7
2 -	premalo	28,6
3 -	ravno prav	57,9
4 -	preveč	6,3
8 -	ne vem	1,0
9 -	b.o.	0,5

F14 Ko gledajo na prihodnost, so nekateri ljudje bolj črnogledi, pravimo, da so pesimistični, drugi pa vidijo prihodnost bolj rožnato, so optimistični. Kako bi opredelili sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da ste velik pesimist, 10 pa, da ste velik optimist?

pesimist											ne optimist				vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98	99	\bar{x}						
0,6	0,6	2,5	4,0	3,1	13,3	9,3	14,1	20,4	10,9	19,5	0,7	0,7	7,19						

F15 Nekateri ljudje imajo občutek, da lahko docela svobodno odločajo o svojem življenju, drugi pa imajo občutek, da s svojimi dejanji ne morejo bistveno vplivati na to, kaj se z njimi dogaja. Prosimo vas, da ocenite, v kolikšni meri lahko vi odločate o svojem življenju? Ocenite z lestvico od 1 do 10, pri čemer pomeni 1 nikoli in 10 vedno.

nikoli											ne vedno				vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98	99	\bar{x}						
0,5	0,6	1,0	1,6	1,7	12,8	8,1	16,4	21,9	15,2	18,7	0,7	0,9	7,53						

1.2.4 PSIHOLOŠKO NASILJE NA DELOVNEM MESTU

NACIONALNA RAZISKAVA SJM 2011/1

M1 Kako pogosto ste bili izpostavljeni naslednjim negativnim dejanjem na delovnem mestu v zadnjih šestih mesecih? (en odgovor v vsaki vrsti)

	nikoli	včasih	mese- čno	teden- sko	dnevno	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Nekdo je zadrževal informacije, kar je vplivalo na kakovost vašega dela.	69,6	19,2	3,2	2,7	1,5	1,5	2,2	1,41
b) Neželeno pozornost spolne narave.	92,4	2,7	0,2	0,5	0,5	1,5	2,2	1,07
c) Poniževanje ali posmehovanje v zvezi z delom.	83,2	11,7	0,5	0,7	1,0	0,8	2,0	1,19
č) Morali ste opravljati delovne naloge pod ravnjo vaših zmoglosti in sposobnosti.	73,2	18,5	3,1	1,7	1,4	0,2	2,0	1,36
d) Odvezli so vam odgovornost na ključnih področjih dela, ali jih zamenjali z manj pomembnimi ali neprijetnimi nalogami.	84,4	10,0	1,5	1,0	0,3	0,5	2,2	1,18
e) Opravljanje in širjenje govoric o vas.	67,9	20,4	2,4	1,2	1,7	4,4	2,0	1,38
f) Ignoriranje, izključevanje ali bojkotiranje.	84,7	9,8	1,0	0,8	0,8	0,7	2,0	1,18
g) Žaljive ali sovražne pripombe v zvezi z vami (npr. zaradi navad ali okolja iz katerega izhajate), vašimi stališči ali zasebnim življenjem.	84,0	11,4	1,0	0,5	0,5	0,5	2,0	1,17
h) Izpostavljenost glasnemu zmerjanju ali spontani jezi oz. besu.	81,5	12,9	1,9	1,4	0,3	0,2	1,9	1,23
i) Ustrahovanje npr. kazanje s prstom na vas, vdiranje v vaš zasebni prostor, odiranje, blokiranje poti.	92,0	4,2	0,7	0,5	0,3	0,2	2,0	1,09
j) Namigovanje, da bi morali dati odpoved.	93,4	3,2	0,7	0,2	0,5	0,2	1,9	1,07

		mese- teden- ne								
		nikoli	včasih	čno	sko	dnevno	vem	b.o.	povp.	
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
k)	Grožnja s fizičnim nasiljem.	96,1	1,0	0,2	0,5	0,2	0,2	1,9	1,04	
l)	Nenehno opozarjanje na vaše zmote ali napake.	80,1	14,4	1,5	1,0	0,8	0,2	1,9	1,24	
m)	Ignoriranje ali sovražno odzivanje na vašo navzočnost.	90,3	6,1	0,5	0,5	0,3	0,3	1,9	1,10	
n)	Nenehno kritiziranje vašega dela in naporov.	84,6	10,7	1,2	0,7	0,7	0,3	1,9	1,18	
o)	Ignoriranje vaših mnenj in pogledov.	77,1	16,6	2,4	1,0	0,7	0,3	1,9	1,28	
p)	Žaljiva sporočila, telefonski klici ali elektronska pošta.	94,9	2,0	0,5	0,2	0,2	0,2	2,0	1,04	
q)	Bili ste predmet potegavščin ljudi, s katerimi se ne razumete najbolje.	87,4	8,8	0,8	0,3	0,2	0,3	2,0	1,13	
r)	Nenehne zahteve da opravljate naloge, ki zagotovo ne sodijo v opis vaših del in nalog, npr. zasebni opravki.	84,7	9,8	1,4	1,0	0,3	0,7	2,0	1,17	
s)	Dodeljevanje nalog z nerazumnimi ali neizvedljivimi cilji ali časovnimi roki.	77,8	15,3	2,0	1,4	1,4	0,2	2,0	1,30	
š)	Neutemeljene obtožbe proti vam.	85,2	9,8	1,2	0,8	0,5	0,3	2,0	1,17	
t)	Pretirano nadziranje vašega dela.	80,5	13,6	1,2	1,2	1,2	0,2	2,2	1,25	
u)	Žaljive pripombe ali žaljivo vedenje v zvezi z vašo rasno ali etnično pripadnostjo.	95,6	1,4	0,3	0,3	0,2	0,2	2,0	1,04	
v)	Pritiski, da ne bi uveljavljali nekaterih pravic, do katerih ste upravičeni (npr. bolniška odsotnost, koriščenje dopusta, vračilo potnih stroškov).	85,1	9,2	1,4	0,8	0,8	0,7	2,0	1,18	
w)	Pretirano norčevanje iz vas ali pretiran sarkazem.	92,2	4,2	0,5	0,5	0,2	0,3	2,0	1,08	
x)	Grožnje, da vam bodo zagrenili življenje, npr. z nadurnim ali nočnim delom ali neprijetnimi nalogami.	93,7	2,7	0,3	0,5	0,5	0,2	2,0	1,07	
y)	Iskanje napak pri vašem delu.	67,4	26,1	1,7	1,0	1,4	0,3	2,0	1,39	
z)	Močno pretirana delovna obremenitev.	65,2	22,8	3,6	2,4	3,7	0,2	2,2	1,53	
ž)	Premestitev na drugo delovno mesto ali v drug delovni prostor, proti vaši volji.	87,4	8,5	1,0	0,5	0,2	0,3	2,0	1,13	

M2 Trpinčenje oz. psihično nasilje na delovnem mestu opredeljujemo kot ponavljajočo se izpostavljenost negativnim dejanjem ene ali več oseb, pri čemer se žrtve trpinčenja težko branijo pred takšnimi dejanji. Enkratnih incidentov torej ne štejemo za trpinčenje oz. psihično nasilje na delovnem mestu.

Prosim, da glede na zgornjo opredelitev odgovorite, ali ste bili v zadnjih šestih mesecih izpostavljeni trpinčenju oz. psihičnemu nasilju na delovnem mestu?

1 -	ne	92,5
2 -	da, zelo redko	3,2
3 -	da, občasno	1,5
4 -	da, večkrat ne mesec	0,7
5 -	da, večkrat na teden	0,2
6 -	da, skoraj vsak dan	0,0
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	1,7

Na vprašanja M3 do M6 odgovarjajo le tisti, ki so bili v zadnjih šestih mesecih izpostavljeni psihičnemu nasilju na delovnem mestu (M2=2-9); n=48

M3 Kdaj se je trpinčenje oz. psihično nasilje na delovnem mestu začelo?

1 -	v zadnjih šestih mesecih	12,5
2 -	pred 6 do 12 meseci	12,5
3 -	pred 1 do 2 letoma	14,6
4 -	pred več kot dvema letoma	33,3
8 -	ne vem	6,3
9 -	b.o.	20,8

M4 Koliko ljudi vas je trpinčilo oz. izpostavljalo psihičnemu nasilju?

Podatki so v datoteki

M5 Kdo vas je trpinčil oz. izpostavljaval psihičnemu nasilju in kako pogosto? (en odgovor v vsaki vrsti)

	mese- teden- ne								povp.
	nikoli	včasih	čno	sko	dnevno	vem	b.o.		
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
a) nadrejeni ali srednji oz. višji menedžerji/-ke	18,8	33,3	12,5	8,3	4,2	0,0	22,9	2,30	
b) kolega/-ica oz. kolegi/-ice	45,8	14,6	8,3	2,1	4,2	0,0	25,0	1,72	
c) podrejeni	58,3	6,3	2,1	0,0	4,2	2,1	27,1	1,38	
d) stranka/-e, študent/-ka oz. študenti/-ke	60,4	4,2	0,0	2,1	4,2	2,1	27,1	1,38	

M6 Koliko oseb v vašem delovnem okolju je bilo trpinčenih oz. izpostavljenih psihičnemu nasilju?

1 - samo vi	4,2
2 - vi in več drugih sodelavcev / sodelavk	35,4
3 - večina v vaši delovni skupini	31,3
8 - ne vem	8,3
9 - b.o.	20,8

Odgovarjajo vsi!

M7 Ste opazili ali bili priča trpinčenju oz. psihičnemu nasilju v vašem delovnem okolju v zadnjih šestih mesecih?

1 - ne, nikoli	83,7
2 - da, vendar redko	7,5
3 - da, občasno	4,9
4 - da, pogosto	2,2
8 - ne vem	0,7
9 - b.o.	1,0

M8 Ste bili žrtev trpinčenja oz. psihičnega nasilja na delovnem mestu kadarkoli v zadnjih petih letih?

1 - da	14,6
2 - ne	83,7
8 - ne vem	0,5
9 - b.o.	1,2

M9 Ste bili priča trpinčenju oz. psihičnemu nasilju v vašem delovnem okolju kadarkoli v zadnjih petih letih?

1 - da	20,0
2 - ne	77,2
8 - ne vem	1,5
9 - b.o.	1,2

M10 Koliko dni ste bili odsotni z dela zaradi bolezni v zadnjih šestih mesecih?

0 - 0 dni	48,7
1 - od 1 do 3 dni	20,5
2 - od 4 do 10 dni	10,7
3 - od 11 do 20 dni	4,8
4 - več kot 20 dni	5,8
8 - ne vem	3,7
9 - b.o.	5,8

M11 Zaradi kakšnih zdravstvenih težav ste bili odsotni z dela v zadnjih šestih mesecih?

Podatki so v datoteki.

1.2.5

SOCIALNO-DEMOGRAFSKA VPRAŠANJA, SJM 2011/1

D1 Spol

1 -	moški	45,5
2 -	ženski	54,5

D2 Kdaj ste bili rojeni? Prosim, povejte samo leto rojstva.

1 -	do 30 let	21,2
2 -	31 do 45 let	25,6
3 -	46 do 60 let	24,2
4 -	61 let in več	29,0

D3 Koliko let je trajalo vaše šolanje? (upoštevajte vse vrste izobraževanja od osnovne šole do univerze, vključno s poklicnim izobraževanjem, vajeništvom, vendar ne upoštevajte ponavljanj letnikov)

Povprečno število let: 12,48 let

98 -	ne vem	0,5
99 -	b.o.	4,7
00 -	brez formalnega šolanja	0,2

D4 Navedite zadnjo šolo, ki ste jo končali, redno ali izredno:

00 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke).	0,2
01 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana oš z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	3,5
02 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani oš)	16,4
03 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o npk)	18,8
04 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	28,4
05 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	9,9
06 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	6,1
07 -	visokošolska strokovna izobrazba nekdanji vs - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	4,0
08 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	9,2
09 -	specializacija (približno 1 leto)	0,6
10 -	magisterij (tudi bolonjski magisterij)	1,8
11 -	doktorat	0,5
55 -	drugo	0,3
98 -	ne vem	0,1
99 -	b.o.	0,4

Sedaj sledijo vprašanja o vašem delu oz. zaposlitvi.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobivate dohodek tako, da ste zaposleni pri nekom drugem, da ste samozaposleni, ali da delate v svojem družinskem podjetju, in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne delate (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

D5 Ali trenutno imate plačano zaposlitev, ali ste jo imeli v preteklosti, ali niste bili nikoli zaposleni?

1 -	sedaj delam, imam plačano zaposlitev	51,6
2 -	trenutno nimam zaposlitve, sem jo pa imel v preteklosti	36,0
3 -	nikoli nisem imel plačane zaposlitve	11,9
9 -	b.o.	0,6

Odgovarjajo tisti, ki imajo plačano zaposlitev (D5=1);

D6 Povprečno koliko ur delate v običajnem tednu? Pri tem upoštevajte vsako delo za katero dobite plačilo. Če delate za več kot enega delodajalca, ali če ste hkrati zaposleni in samozaposleni, seštejte vse ure, ki jih opravite! V povprečju dela 40,96 ur.

	n=564	vsi
96 -	96 ur ali več	11, 0,6
98 -	ne vem	1,4, 0,7
99 -	b.o.	3,4, 1,8
00 -	se ne nanaša ne dela, ni zaposlen)	0,0, 48,0

Na sledeča vprašanja D7 do D14 odgovarjajo le tisti, ki so kdaj imeli plačano zaposlitev (D5=1,2); n=950

Sedaj sledi še nekaj vprašanj o vašem delu. Če delate za več delodajalcev, ali če ste zaposleni in samozaposleni hkrati, se omejite na svojo glavno zaposlitev. Če ste upokojeni, ali če trenutno nimate dela ali zaposlitve, pa odgovarjajte za vašo zadnjo zaposlitev!

D7 Ali ste (bili) zaposleni (pri drugemu delodajalcu), samozaposlen, ali delate v svojem družinskem podjetju?

	n=950	vsi
1 -	zaposlen, dela za koga drugega	87,4, 76,7
2 -	samozaposlen, ne zaposluje drugih	4,8, 4,3
3 -	samozaposlen, zaposluje druge	3,4, 3,0
4 -	dela v lastnem družinskem podjetju	2,3, 2,0
9 -	brez odgovora	2,1, 1,8
0 -	se ne nanaša (nikoli ni bil zaposlen)	0,0, 12,2

Odgovarjajo tisti, ki so samozaposleni in zaposlujejo druge (D7=3);

D8 Koliko ljudi zaposlujete / ste zaposlovali ne upoštevajte sebe)?

	n=32	vsi
Povprečno število zaposlenih ljudi	4,17	
995 - 995 in več zaposlenih	0,0	0,0
998 - ne zaposluje drugih	3,2	0,1
999 - b.o.	0,0	0,0
000 - se ne nanaša (nikoli zaposlen, ni samozaposlen)	0,0	97,1

D9 Ali sedaj nadzorujete (ste nadzirali) druge pri delu?

	n=948	vsi
1 - da	30,5	26,7
2 - ne	68,8	60,3
7 - se ne nanaša (nikoli zaposlen)	0,0	12,4
8 - ne vem	0,0	0,0
9 - b.o.	0,7	0,6

Odgovarjajo tisti, ki nadzorujejo druge pri delu (D9=1);

D10 Koliko drugih zaposlenih nadzorujete (ste nadzorovali)?

	n=294	vsi
Povprečno število nadzorovanih ljudi	20,32	
995 - 995 in več zaposlenih	0,7	0,2
998 - ne nadzoruje drugih	0,3	0,1
999 - b.o.	6,1	1,7
000 - se ne nanaša (nikoli zaposlen, ni samozaposlen)	0,0	72,6

D11 Ali delate (ste delali) za profitno ali neprofitno organizacijo?

	n=949	vsi
1 - za profitno organizacijo	71,9	63,0
2 - za neprofitno organizacijo	23,4	20,5
8 - ne vem	4,0	3,5
9 - b.o.	0,7	0,6
0 - se ne nanaša (nikoli ni bil zaposlen)	0,0	12,3

D12 Ali delate (ste delali) v javnem ali v zasebnem sektorju?

	n=950	vsi
1 - javni sektor	50,1	44,0
2 - zasebni sektor	46,4	40,8
8 - ne vem	2,7	2,4
9 - b.o.	0,7	0,6
0 - se ne nanaša (nikoli ni bil zaposlen)	0,0	12,2

D13 Kakšno delo oziroma poklic opravljate sedaj? Če sedaj ni zaposlen:
Kakšen je bil vaš zadnji poklic pred upokojitvijo oz. preden ste izgubili zaposlitev? Če imate več zaposlitev povejte za svojo glavno zaposlitev!

- a) Povejte podroben naziv vašega delovnega mesta in naziv poklica:**
- b) Prosim opišite, kaj večinoma delate, oziroma kakšne so vaše glavne zadolžitve pri tem delu:**
- c) Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer delate:**

D13b Kakšen je (bil) vaš položaj na delovnem mestu?

	n=952	vsi
1 - vodilni položaj (direktor ali namestnik na ravni podjetja, ustanove)	9,5	8,3
2 - vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka, ipd.)	7,6	6,7
3 - neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja, obratovodja, poslovodja, vodja tima, skupine...)	16,3	14,3
4 - izvršilni delavec (nima vodilnega, vodstvenega položaja.)	64,6	56,8
8 - ne vem	1,5	1,3
9 - b.o.	0,6	0,6
0 - nikoli ni bil zaposlen	0,0	12,0

Pprašati vse!

D14 Kaj od navedenega najbolje opisuje vaš sedanji položaj?

Če trenutno (začasno) ne delate zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd. pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

1 - opravlja plačano delo (kot zaposlen, samozaposlen ali zaposlen v svojem družinskem podjetju)	47,8
2 - nezaposlen in išče zaposlitev	5,0
3 - se izobražuje (na izobraževanje ga ni poslal delodajalec), študent, dijak	10,2
4 - poklicno usposabljanje, vajenec	0,0
5 - trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	1,4
6 - upokojenec	30,3
7 - gospodinja, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	3,2
9 - drugo	1,5
- b.o.	0,6

S1 (akt) Kje pretežno opravljate svoje delo?

	n=589	vsi
1 - v službi	80,3	43,7
2 - na domu	3,7	2,0
3 - na različnih mestih (teren, delo na daljavo, drugo)	14,3	7,8
8 - ne vem	0,5	0,3
9 - b.o.	1,2	0,6
se ne nanaša – ni delovno aktiven	0,0	45,6

S2 (akt) Ali delate (glavno delo, zaposlitev):

	običajno	včasih	nikoli	ne vem	b.o.	se ne nanaša
	1	2	3	8	9	6
a) v izmenah	15,6	5,3	30,3	0,1	3,1	45,6
b) zvečer	6,9	13,8	29,9	0,1	3,7	45,6
c) ponoči	3,8	8,0	38,9	0,1	3,6	45,6
d) ob sobotah	11,8	19,3	20,1	0,1	3,0	45,6
e) ob nedeljah in praznikih	6,1	12,0	32,9	0,1	3,3	45,6
f) samo dopoldne	32,1	7,2	13,0	0,1	2,0	45,6

Samo delovno aktivni N=589

	običajno	včasih	nikoli	ne vem	b.o.
	1	2	3	8	9
a) v izmenah	28,7	9,7	55,7	0,2	5,8
b) zvečer	12,7	25,3	55,0	0,2	6,8
c) ponoči	7,0	14,8	71,5	0,2	6,6
d) ob sobotah	21,7	35,5	37,0	0,2	5,6
e) ob nedeljah in praznikih	11,2	22,1	60,4	0,2	6,1
f) samo dopoldne	58,9	13,2	23,9	0,2	3,7

S3 (akt) Ali poleg osnovnega dela opravljate še kakšno dodatno / drugo delo?

	n=589	vsi
1 - da	14,8	8,0
2 - ne	83,7	45,6
9 - b.o.	1,5	0,8
se ne nanaša – ni delovno aktiven	0,0	45,6

Pprašati vse!

Prosimo vas, da nam poveste nekaj podatkov o vaši družini!

S4 Ali imate otroke?

1 - da	71,3
2 - ne	27,4
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	1,2

S5 Kdo poleg vas še živi v vašem gospodinjstvu?

	da	ne	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
a) oče	16,9	75,0	0,0	8,1
b) mati	22,0	70,1	0,0	7,9
c) tast	1,6	88,9	0,1	9,4
d) tašča	4,3	86,2	0,1	9,4
e) bratje / sestre	13,4	78,1	0,0	8,5
f) snaha / zet	5,2	85,2	0,1	9,5
g) otroci	49,4	45,7	0,1	4,9
h) zakonec/partner	63,8	32,6	0,1	3,5
i) drugi sorodniki	7,9	83,0	0,1	9,0
j) oseba, ki ni sorodnik	2,8	87,3	0,1	9,8

**D15 Ali ste poročeni oziroma ali imate stalnega partnerja / partnerko?
Ali si delita skupno gospodinjstvo?**

1 - da, živim z zakoncem oz. stalnim partnerjem	58,4
2 - sem poročen(a) oz. imam stalnega partnerja, vendar ne živiva v skupnem gospodinjstvu	9,6
3 - ne, nisem poročen(a), nimam stalnega partnerja	29,2
7 - odklonil odgovor	0,8
9 - b.o.	1,9

Od D15a do vprašanja D22 odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja / partnerko;

**D15a (p) Sprašujemo za vašega zakonca oz. partnerja / partnerko.
Navedite zadnjo šolo, ki jo je končal-a redno ali izredno:**

	n=766	vsi
00 - brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke).	0,1	0,1
01 - nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana oš z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	1,4	1,0
02 - osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani oš)	13,3	9,4
03 - nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o npk)	22,3	15,8
04 - srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	30,7	21,7
05 - srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	5,7	4,1
06 - višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	5,4	3,8
07 - visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji vs - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	5,2	3,7
08 - visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	9,4	6,7
09 - specializacija (približno 1 leto)	0,8	0,6
10 - magisterij (tudi bolonjski magisterij)	1,6	1,1
11 - doktorat	0,4	0,3
55 - drugo	0,1	0,1
98 - ne vem	0,0	2,5
99 - b.o.	3,5	0,1
se ne nanaša	0,0	29,2

Sedaj sledi nekaj vprašanj o delu oz. zaposlitvi vašega partnerja (partnerke).

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobiva dohodek tako, da je zaposlen/a pri nekom drugem, da je samozaposlen/a, ali da dela v svojem družinskem podjetju, in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne dela (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na njegovo (njeno) običajno delovno situacijo.

D16 (p) Ali ima vaš/a partner/ka sedaj plačano zaposlitev, ali jo je imel/a v preteklosti, ali ni bil/a nikoli zaposlen/a?

	n=761	vsi
1 - sedaj dela, ima plačano zaposlitev	56,5	39,7
2 - trenutno nima zaposlitve, jo je pa imel/a v preteklosti	34,2	24,0
3 - nikoli ni imel/a plačane zaposlitve	5,5	3,9
8 - ne vem	0,1	0,1
9 - b.o.	3,7	2,6
0 - se ne nanaša, nima partnerja	0,0	29,7

Odgovarjajo tisti, katerih partner/ka ima plačano zaposlitev (D16=1); n=430

D17 (p) Povprečno koliko ur dela vaš/a partner/ka v običajnem tednu? Pri tem upoštevajte vsako delo za katero dobi plačilo. Če dela za več kot enega delodajalca, ali če je hkrati zaposlen/a in samozaposlen/a, seštejte vse ure, ki jih opravi!

	n=430	vsi
V povprečju dela	41,43 ur	
96 - 96 ur ali več	0,7	0,3
98 - ne vem	2,6	1,1
99 - b.o.	8,1	3,4
00 - se ne nanaša (nima partnerja, partner ni zaposlen)	0,0	57,7

Sledi še nekaj vprašanj o delu vašega partnerja / partnerke. Če dela (je delal) za več delodajalcev, ali če je zaposlen in samozaposlen hkrati, se omejite na njegovo/njeno glavno zaposlitev.

D18 (p) Ali je (bil/a) vaš/a partner / partnerka zaposlen/a (dela/la za koga drugega), samozaposlen/a, ali dela v svojem družinskem podjetju?

	n=721	vsi
1 - zaposlen, dela za koga drugega	84,6	56,4
2 - samozaposlen, ne zaposluje drugih	4,9	3,2
3 - samozaposlen, zaposluje druge	2,9	1,9
4 - dela v v lastnem družinskem podjetju	3,3	2,2
8 - ne vem	0,3	0,2
9 - b.o.	4,0	2,7
0 - se ne nanaša (nima partnerja, partner nikoli ni bil zaposlen)	0,0	33,4

D19 (p) Ali vaš partner / partnerka nadzoruje ali pa je prej nadziral/a druge pri delu?

	n=721	vsi
1 - da	27,0	17,9
2 - ne	67,0	44,5
7 - se ne nanaša (nima partnerja, partner nikoli zaposlen)	0,0	33,5
8 - ne vem	1,1	0,7
9 - b.o.	4,9	3,2

D20 (p) Kakšno delo oziroma poklic opravlja vaš partner / partnerka?
 Če sedaj ni zaposlen/a: **Kakšen je bil njegov/njen zadnji (glavni) poklic pred upokojitvijo oz. preden je izgubil/a zaposlitev?**

- a) Povejte podroben naziv partnerjevega delovnega mesta in naziv poklica:
 b) Opišite, kaj večinoma dela (je delal), oziroma kakšne so (bile) glavne zadolžitve pri tem delu:
 c) Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer dela (je delal):
 (odgovarjajo vsi, ki imajo partnerja)

D21 (p) Kaj od navedenega najbolje opisuje sedANJI položaj vašega partnerja / partnerke? Če trenutno (začasno) ne dela zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd., pomislite na njegovo običajno delovno situacijo.

	n=765	vsi
01 - opravlja plačano delo (kot zaposlen, samozaposlen ali zaposlen v svojem družinskem podjetju)	55,3	39,1
02 - nezaposlen in išče zaposlitev	4,7	3,3
03 - se izobražuje (na izobraževanje ga ni poslal delodajalec), študent, dijak	2,4	1,7
04 - poklicno usposabljanje, vajenec	0,0	0,0
05 - trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	0,5	0,4
06 - upokojenec	27,5	19,4
07 - gospodinja, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	3,0	2,1
09 - drugo	2,2	1,6
98 - ne vem	0,1	0,1
99 - b.o.	4,3	3,0
00 - se ne nanaša, nima partnerja	0,0	29,3

S6 (p) Ali ima vaš partner zaposlitev za:

	n=607	vsi
1 - nedoločen čas	61,6	34,6
2 - določen čas	10,9	6,1
3 - občasna dela	2,8	1,6
8 - ne vem	5,6	3,1
9 - b.o.	19,1	10,7
0 - se ne nanaša, nima partnerja	0,0	43,9

S7 (p) Kakšen je (bil) njegov/njen položaj na delovnem mestu?

	n=732	vsi
1 - vodilni položaj (direktor ali namestnik na ravni podjetja, ustanove)	8,9	6,0
2 - vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka, ipd.)	5,9	4,0
3 - neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja, obratovodja, poslovodja, vodja tima, skupine...)	15,8	10,7
4 - izvršilni delavec (nima vodilnega, vodstvenega položaja)	60,8	41,1
8 - ne vem	2,2	1,5
9 - b.o.	6,4	4,3
0 - nikoli ni bil zaposlen, nima partnerja	0,0	32,3

Vprašati vse!

D22 Ali ste ali niste član sindikata?

1 - da, sem član	13,9
2 - sem bil član, a sedaj nisem več	33,7
3 - ne, nikoli nisem bil član	52,1
9 - b.o.	0,3

D23 Kateri religiji (verski skupnosti) pripadate, če sploh kateri?

0 - ne pripada nobeni religiji (veri)	26,2
1 - katoliški	68,2
2 - protestantski (evangeličanski)	0,6
3 - pravoslavni	2,3
4 - druge krščanske religije	0,3
5 - judovski	0,0
6 - islamski	1,9
7 - budistični	0,0
8 - hinduistični	0,1
9 - druge azijske religije	0,0
10 - druge religije	0,1
99 - b.o.	0,3

D24 Če ne upoštevate posebnih priložnosti kot so poroke, pogrebi ipd., kako pogosto obiskujete verske obrede?

01 -	nekajkrat na teden, ali še bolj pogosto	1,7
02 -	enkrat tedensko	11,3
03 -	2 do 3-krat mesečno	5,2
04 -	vsaj enkrat mesečno	6,0
05 -	nekajkrat letno	26,5
06 -	enkrat na leto	9,6
07 -	še manj pogosto kot enkrat letno	11,4
08 -	nikoli	26,5
97 -	zavrnil odgovor	0,6
98 -	ne vem	1,0
99 -	b.o.	0,2

D24a Ne glede na to, ali obiskujete verske obrede ali ne, ali bi zase rekli, da ste...

1 -	verni	65,4
2 -	neverni	12,0
3 -	prepričan ateist	12,0
8 -	ne vem	10,1
9 -	b.o.	0,5

D25 V naši družbi so skupine ljudi, ki so blizu vrha ter skupine, ki so bolj na dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi vi uvrstili samega sebe na tej lestvici?

10	vrh / visoko	0,3
09		1,4
08		4,3
07		8,5
06		34,5
05		21,9
04		12,0
03		6,9
02		2,4
01	dno / nizko	0,7
98	ne vem, ne morem izbrati	6,7
99	b.o.	0,4

D26 Nekateri ljudje se zaradi različnih razlogov ne udeležijo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev (2008) za poslance v slovenski Državni zbor?

1 -	da	72,9
2 -	ne	22,4
3 -	nisem imel volilne pravice	2,6
9 -	b.o.	2,1

(če da);

D27 Se morda še spomnite, za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste tedaj volili?

	n=789	vsi
01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	4,7	3,4
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	4,3	3,1
03 - NSI – Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	1,5	1,1
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	18,8	13,7
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	2,7	1,9
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	4,3	3,1
07 - SD - Socialni demokrati	24,3	17,7
08 - ZARES – nova politika	2,3	1,7
96 - druga stranka	0,5	0,4
97 - ne vem, ne spominjam se	35,5	25,9
98 - nisem volil	0,4	0,3
99 - b.o.	0,8	0,6
se ne nanaša	0,0	27,1

D27a Denimo, da bi bile to nedeljo volitve v Državni zbor, za katero od strank s spodnje liste bi vi glasovali?

01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	5,2
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	1,8
03 - NSI – Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	1,6
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	12,6
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	1,8
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	3,4
07 - SD - Socialni demokrati	5,3
08 - ZARES – nova politika	0,7
96 - druga stranka	3,8
97 - ne bi volil	27,2
98 - ne vem	36,1
99 - b.o.	0,6

Odgovarjajo tisti, ki ne bi volili, ali ne vedo, koga bi volili (D27a=97,98);

D27b Pa vendarle, katera stranka vam je vsaj nekoliko bližja kot ostale?

	n=690	vsi
01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	3,8	2,4
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	1,7	1,1
03 - NSI – Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	0,4	0,3
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	4,2	2,7
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	1,2	0,7
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,4	0,9
07 - SD - Socialni demokrati	3,9	2,5
08 - ZARES – nova politika	0,7	0,5
09 - druga stranka	0,6	0,4
66 - se ne nanaša, je navedel stranko	0,0	36,2
77 - nobena	52,9	33,7
98 - ne vem	26,5	16,9
99 - b.o.	2,6	1,7

STRANKARSKE PREFERENCE

01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	7,6
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	3,0
03 - NSI – Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	1,8
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	15,2
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	2,5
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	4,3
07 - SD - Socialni demokrati	7,8
08 - ZARES – nova politika	1,2
09 - druga stranka	4,2
77 - nobena	33,7
00 - ne vem	16,9
99 - b.o.	1,8

D27c V politiki ljudje pogosto govorijo o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levo in 10 desnico?

levica	ne										desnica	vem	b.o.	povpr.
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09				
	3,0	2,0	4,7	5,5	3,8	24,2	3,8	3,9	3,7	1,6	2,4	38,5	2,9	4,81

D28 Kakšne narodnosti ste?

01 - Slovenec	91,7
02 - Italijan	0,1
03 - Madžar	0,5
04 - Avstrijec	0,0
05 - Nemec	0,1
06 - Hrvat	2,0
07 - Srb	2,6
08 - Črnogorec	0,2
09 - Bošnjak, Musliman	2,2
10 - Makedonec	0,3
11 - Albanec	0,0
12 - Rom	0,0
13 - druge narodnosti	0,3
99 - b.o.	0,1

D29 Ali imate slovensko državljanstvo?

1 - da	99,4
2 - ne	0,6
9 - b.o.	0,0

D30 Navedite število oseb, ki z njimi živite v skupnem gospodinjstvu – vključno z vami:

	povprečje
a) skupaj vseh oseb v gospodinjstvu:	3,28
b) od tega odraslih od 18 let naprej:	2,78
c) od tega otrok in mladih od 11 do 17 let:	0,23
d) od tega otrok od 6 do 10 let:	0,12
e) od tega otrok mlajših od 6 let:	0,17

D31 Ali prejimate redne mesečne dohodke? (Če da) Kolikšen je vaš povprečni mesečni dohodek (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Seštejte vse oblike: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

Anketar: če so težave z izračunom povprečnega mesečnega dohodka, ga povprašajte o dohodku v zadnjem mesecu

povprečje	755,36 €
9996 - več kot 9996 EUR	0,3
9997 - odklonil odgovor	24,2
9998 - ne vem	5,3
9999 - b.o.	1,8
0000 - brez dohodkov	9,2

(Anketar: če živi sam/a, nadaljuj z vprašanjem S8)

D32 Kolikšen je povprečni mesečni dohodek vseh članov vašega gospodinjstva (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Upoštevajte vse oblike dohodka: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

Anketar: če so težave z izračunom povprečnega mesečnega dohodka, ga povprašajte o dohodu v zadnjem mesecu

povprečje	1.702,96 €
9996 - več kot 9996 EUR	0,4
9997 - odklonil odgovor	25,6
9998 - ne vem	21,5
9999 - b.o.	7,1
0000 - brez dohodkov	0,6

(če ima plačo)

S8 Ali je v vaši plači vključen tudi variabilni del, ki je odvisen od: (en odgovor v vsaki vrsti)

	da	ne	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
a) vaše uspešnosti	19,3	40,4	1,6	38,7
b) uspešnosti delovne skupine	12,1	47,6	1,5	38,8
c) uspešnosti organizacije	17,7	42,0	1,5	38,8

D33 Kakšen je vaš zakonski stan?

1 - poročen/a	50,6
2 - izvenzakonska skupnost	15,2
3 - živi ločeno (je poročen/a, a živi ločeno / ne živi s soprogo/m, s katerim je poročen/a)	0,9
4 - razvezan (ločen)	3,1
5 - vdovec, vdova	9,6
6 - samski/a, nikoli nisem bil/a poročen/a ali živel/a v izvenzakonski skupnosti	20,3
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	0,2

D34 Kako bi opisali kraj, v katerem živite? Ali je to...

1 - veliko mesto	13,4
2 - obrobje velikega mesta	7,5
3 - manjše mesto	18,5
4 - podeželski kraj, vas	54,8
5 - osamljena kmetija oziroma hiša na podeželju	5,7
9 - b.o.	0,1

D35 Ali imate v vašem gospodinjstvu dostop do interneta?

1 -	da	77,7
2 -	ne, vendar načrtujemo dostop v roku 6 mesecev	0,9
3 -	razmišljamo, da bi si uredili dostop	1,6
4 -	ne	19,1
8 -	ne vem, nisem slišal za internet	0,6
9 -	b.o.	0,1

D36 Večina ljudi sebe vidi tudi kot pripadnike nekega družbenega razreda. Kateri družbeni skupini - sloju ali razredu - se vam zdi, da pripadate?

1 -	spodnji razred	2,5
2 -	delavski razred	27,4
3 -	spodnji srednji razred	10,2
4 -	srednji razred	47,6
5 -	zgornji srednji razred	6,7
6 -	zgornji razred	0,7
8 -	ne vem	4,6
9 -	b.o.	0,4

S9 Prosimo navedite, kateri so viri preživljanja v vašem gospodinjstvu :

	da	ne	ne vem	b.o.	
	1	2	8	9	
01 -	moja plača iz delovnega razmerja / samozaposleni	48,5	46,8	0,4	4,3
02 -	moja pokojnina	31,6	63,5	0,4	4,5
03 -	moji socialni dodatki (RZZS, socialna pomoč)	5,8	86,7	0,6	6,9
04 -	partnerjeva plača iz delovnega razmerja / samozaposlitve	36,7	57,4	0,4	5,5
05 -	partnerjeva pokojnina	20,3	73,4	0,4	5,9
06 -	partnerjevi socialni dodatki (RZZS, socialna pomoč)	3,7	88,9	0,4	7,0
07 -	otroški dodatek	26,3	67,4	0,6	5,7
08 -	plača otroka/otrok iz delovnega razmerja	11,5	82,3	0,4	5,8
09 -	od dela preko študentskega servisa	9,5	83,3	0,6	6,7
10 -	plača staršev in / ali sorodnikov	19,7	74,3	0,4	5,6
11 -	štipendije otrok	7,8	85,3	0,5	6,5
12 -	oddajanje nepremičnin, gozda, zemlje v najem	2,1	90,8	0,5	6,7
13 -	prodaja hrane, ki jo pridelamo, in drugih izdelkov	3,0	90,0	0,5	6,6
14 -	različne oblike občasnega dela	6,5	86,4	0,4	6,7
15 -	ostalo: navedite	4,7	66,1	2,0	27,2

S10 Kaj vas najbolj izčrpa v življenju?

1 -	problemi v službi	12,9
2 -	problemi v družini	5,2
3 -	nerešen stanovanjski problem	5,3
4 -	slabo osebno zdravstveno stanje	18,2
5 -	drugo :	18,1
8 -	ne vem	22,2
9 -	b.o.	18,1

D37 V prihodnje bomo spet s podobnim vprašalnikom spraševali ljudi o različnih stvareh. Če boste slučajno spet izbrani, ali boste odgovarjali na vprašanja, ali boste odklonili anketiranje?

1 -	bom spet odgovarjal	62,2
2 -	ne bom odgovarjal	14,9
8 -	ne vem, neodločen	22,4
9 -	b.o.	0,6

Tip naselja (oceni):

1 -	največji mesti – Ljubljana, Maribor	12,4
2 -	veliko mesto – Celje, Kranj, Velenje, Koper, Novo mesto ...	7,5
3 -	obrobje velikega mesta	6,6
4 -	manjše mesto	13,3
5 -	podeželski kraj, vas	53,5
6 -	osamljena kmetija oziroma hiša na podeželju	6,5
9 -	b.o.	0,3

Čas trajanja razgovora (oceni!):

1 -	do 45 minut	25,6
2 -	45 minut do 1 ure	36,3
3 -	1 ura do 1,15 ure	27,9
4 -	1,15 do 1,30 ure	5,5
5 -	1,30 do 1,45 ure	1,4
6 -	1,45 do 2 uri	0,6
7 -	več kot 2 uri	0,6
9 -	b.o.	2,1

1.3

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2011/2:

- Svetovna raziskava vrednot (WVS – 3. val);
- Ogleдалo javnega mnenja, SJM 2011/2

Niko Toš, Brina Malnar, Slavko Kurdija, Mitja Hafner Fink, Samo Uhan, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek:

To poglavje vsebuje popoln prikaz vprašalnika in rezultatov terenske raziskave, ki je potekala na pomlad 2011 na reprezentativnem vzorcu polnoletnih prebivalcev Slovenije v okvirih programa Svetovne raziskave vrednot. Raziskavi WVS in EVS smo se s SJM pridružili leta 1991 in ji sledili z meritvami v letih 1995, 1999, 2005, 2008 in 2011. Rezultati predhodnih meritev so v mednarodnih in medčasovnih primerjavah prikazani v knjigi Vrednote v prehodu VI.; presečni prikazi za posamezno meritev pa so prikazani v knjigah Vrednote v prehodu II.–IV.

Vključene raziskave in naročniki:

- Svetovna raziskava vrednot (WVS – 3. val), nacionalni raziskovalni program, ARRS;
- SJM, Ogleдалo javnega mnenja, nacionalni raziskovalni program, ARRS.

Terensko raziskavo je izvedel: CJMMK, IDV FDV

Osnovna vsebina projekta:

WVS: temeljne vrednote; občutje sreče; ocena zdravstvenega stanja; zadovoljstvo z materialnimi razmerami v družini, v življenju nasploh, z gospodarstvom; vključenost v društva in organizacije; ocena sosedskih odnosov; pomen zaposlitve; družinski status in vrednotenje družine; identifikacija s sistemom; odnos do znanosti in tehnologije; zanimanje za politiko, zadovoljstvo z demokracijo; levo-desno uvrščanje; privatna/zasebna lastnina; tekmovanje in bogatenje; od-

nos do priseljevanja; zaupanje v institucije; razumevanje demokracije; pogledi na nadnacionalne organizacije; optimizem-pesimizem; osebna vernost in druge religijske indikacije; državljanska identiteta; odnos in vrednotenje neenakosti na področju izobraževanja, zdravstva; odnos do strank, strankarske preference; itd.;

Ogledalo javnega mnenja: vidiki državljanskega ponosa; lokalne-globalne identitete; vrednotenje obdobj med vojno in po njej; indikatorji solidarnosti; politični aktivizem; vrednote pojmi; svoboda-enakost-varnost; konfliktnost med skupinami, vrednotenje socializma-kapitalizma; ocenjevanje življenjskih razmer glede na stanje v preteklosti; zadovoljstvo z demokracijo; vrednotenje razmer 20 let po osamosvojitvi.

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Standardizirani vprašalnik; raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N = 1800) polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije. Vprašalnik je bil realiziran (N = 1082).

Čas izvedbe:

Raziskava je potekala v času od 9. 3. do 15. 6. 2011 ob sodelovanju 52 anketarjev v 150 anketnih okoliših v Sloveniji.

Datoteka:

SJM 2011/2, deponirana v ADP (ADP - IDNo: SJM121), IDV FDV

1.3.1 SVETOVNA RAZISKAVA VREDNOT, WWS, SJM 2011/2

Prosimo povejte, kako pomembna je vsaka od naštetih stvari
v vašem življenju?

		zelo pomem- bna	precej pomem- bna	ne preveč pomem- bna	sploh ni pomem- bna	ne vem	b.o.	povpr. \bar{x}
		1	2	3	4	8	9	
V4	družina	88,7	10,1	0,6	0,2	0,3	0,2	1,12
V5	prijatelji in znanci	44,2	47,9	7,5	0,4	0,0	0,1	1,64
V6	prosti čas	41,2	46,2	10,7	1,2	0,0	0,7	1,72
V7	politika	2,0	9,9	47,0	40,8	0,2	0,2	3,27
V8	delo	41,3	46,9	8,8	1,8	0,4	0,8	1,71
V9	vera	11,2	21,7	40,5	25,9	0,3	0,4	2,82

V10 Če ocenjujete v celoti, ali bi rekli, da ste...

1 -	zelo srečni	19,5
2 -	precej srečni	63,8
3 -	ne preveč srečni	14,2
4 -	sploh niste srečni	1,8
8 -	ne vem	0,3
9 -	b.o.	0,5

V11 In kako bi na splošno opisali svoje zdravstveno stanje v teh dneh? Ali bi rekli, da je...

1 -	zelo dobro	22,3
2 -	dobro	42,8
3 -	kar v redu	22,9
4 -	slabo	12,0
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,0

Kako pogosto imate naslednje težave ali motnje?

		nikoli	redko	občasno	pogosto	stalno	ne vem	b.o.
		1	2	3	4	5	8	9
S1	močno razbijanje srca	50,1	23,2	18,9	5,5	1,8	0,1	0,4
S2	težave s spanjem	37,8	23,1	23,1	12,0	3,6	0,1	0,3
S3	nemirnost, zaskrbljenost	22,8	21,2	38,0	15,0	2,3	0,0	0,7

S4 Kako pogosto se ukvarjate s športom - rekreacijo v prostem času?

1 -	ne ukvarjam se s športom, rekreacijo	26,2
2 -	1-krat do nekajkrat letno	5,1
3 -	1 do 3-krat na mesec	12,0
4 -	1-krat tedensko	18,9
5 -	2 do 3-krat tedensko	21,8
6 -	4 do 6-krat tedensko	6,1
7 -	vsak dan	9,9
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,1

Spodaj so navedene nekatere lastnosti, ki jih otroci lahko pridobijo doma od staršev. Katere od njih so po vaši oceni posebno pomembne?

	izberite največ pet lastnosti!	pomembno			
		ni izbral	ne vem	b.o.	
		1	2	8	9
V12	samostojnost	88,0	7,9	1,7	2,4
V13	trdo delo	50,9	40,0	1,6	7,5
V14	občutek za odgovornost	83,1	10,9	1,6	4,5
V15	domišljija	26,2	59,3	1,6	12,9
V16	strpnost in spoštovanje do drugih	81,2	12,2	1,5	5,1
V17	varčnost	54,6	34,9	1,5	9,0
V18	odločnost, vztrajnost	65,2	26,0	1,6	7,2
V19	vernost	23,4	63,1	1,9	11,6
V20	nesebičnost	44,2	43,0	1,7	11,1
V21	ubogljivost	41,2	46,7	1,7	10,5
V22	izražanje samega sebe	48,8	40,1	2,0	9,1

V23 Če ocenjujete nasploh, kako ste v teh dneh zadovoljni s svojim življenjem kot celoto? Pri tem pomeni 1 povsem nezadovoljen, 10 pa povsem zadovoljen.

povsem nezadovoljen		povsem zadovoljen										ne vem	b.o.	povpr.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
0,7	0,7	3,0	2,7	11,8	10,9	14,1	26,3	15,2	13,7	0,0	0,7	7,35		

S5 V kolikšni meri soglašate z naslednjo trditvijo?

»Kar zadeva mojo prihodnost, sem vedno optimističen«.

1 -	močno soglašam	19,9
2 -	soglašam	53,2
3 -	niti - niti	19,6
4 -	ne soglašam	5,9
5 -	sploh ne soglašam	1,0
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,1

V24 Če ocenjujete na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden?

1 -	večini ljudi lahko zaupamo	19,9
2 -	z ljudmi moramo biti zelo previdni	79,1
8 -	ne vem	0,7
9 -	b.o.	0,3

Spodaj imamo seznam prostovoljnih organizacij. Prosimo vas, da za vsako posebej poveste, ali ste njen aktiven član, neaktiven član, ali pa niste član te organizacije:

		aktiven član	neaktiven član	nisem član	ne vem	b.o.
		2	1	0	8	9
V25	verske ali cerkvene organizacije	7,2	12,5	79,4	0,0	0,8
V26	šport in rekreacija	19,1	10,2	69,9	0,0	0,8
V27	organizacije na področju glasbe, umetnosti in izobraževanja	9,4	6,6	83,1	0,0	0,9
V28	sindikati	5,9	10,9	82,4	0,0	0,8
V29	politične stranke	2,0	5,1	92,0	0,0	1,0
V30	okoljske organizacije	1,9	4,7	92,4	0,0	1,0
V31	poklicna združenja	4,8	7,0	87,1	0,0	1,1
V32	humanitarne in dobrodelne organizacije	8,1	7,4	83,7	0,0	0,7
V33	potrošniške organizacije	0,9	4,4	93,5	0,0	1,1
V34	skupine za samopomoč in medsebojno podporo	2,7	5,1	91,3	0,0	0,8
V35	drugo	8,0	4,3	74,0	0,4	13,3

Na tem seznamu so različne skupine ljudi. Prosimo vas, da poveste, katere od njih ne bi želeli imeti za sosede.

		ne bi želel za sosede	ni izbral	ne vem	b.o.
		1	2	8	9
V36	narkomani	71,7	25,9	1,3	1,0
V37	ljudje druge rase	10,9	83,6	1,2	4,2
V38	ljudje z AIDS-om	26,5	68,8	1,4	3,4
V39	priseljenci, tuji delavci	13,6	81,2	1,3	3,9
V40	homoseksualci	35,5	60,0	1,2	3,4
V41	ljudje druge veroizpovedi	8,5	86,0	1,2	4,3
V42	pijanci	62,5	34,8	0,9	1,8
V43	skupaj živeči neporočeni pari	4,7	90,3	0,5	4,6
V44	ljudje, ki govorijo drug jezik	5,0	89,5	0,8	4,7
S6	Muslimani	16,2	78,7	1,4	3,7
S7	Judje	13,8	80,3	1,9	4,0
S8	Romi	45,7	50,3	1,6	2,3

Ali soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	soglašam	niti- niti	ne soglašam	ne vem	b.o.
	1	2	3	8	9
V45 Kadar je malo možnosti za zaposlitev, bi morali imeti moški prednost pred ženskami.	9,8	77,5	12,0	0,0	0,7
V46 Kadar je malo možnosti za zaposlitev, bi morali delodajalci dati prednost Slovincem pred priseljenci.	69,3	15,2	14,5	0,6	0,4
V47 Če ženska zasluži več od moža, to skoraj zagotovo privede do težav.	16,8	60,2	20,0	2,2	0,7
V48 Biti zaposlena je za žensko najboljši način, da doseže neodvisnost.	60,1	15,6	21,3	2,5	0,4

Za vsako od navedenih trditev povejte, ali z njo močno soglašate, soglašate, ne soglašate ali sploh ne soglašate.

	močno sogla- šam	sogla- šam	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
V49 Eden od glavnih ciljev v mojem življenju je, da bi bili starši ponosni name.	15,8	57,6	18,1	3,4	2,7	2,4
V50 Če je mati zaposlena, otrok trpi.	3,4	23,8	52,7	17,2	2,7	0,3
V51 Če gledamo v celoti, so moški boljši politični voditelji kot ženske.	2,5	20,5	53,2	19,6	3,7	0,5
V52 Univerzitetna izobrazba je bolj pomembna za fanta kot za dekle.	0,5	7,6	56,4	31,5	3,5	0,6
V53 Če gledamo v celoti, so moški boljši poslovneži kot ženske.	0,8	18,3	56,2	20,1	3,6	0,8
V54 Za žensko je prav tako izpolnjujoče če je gospodinja, kot če dela za plačilo.	4,7	42,8	34,1	9,5	7,5	1,3

V55 Nekateri ljudje imajo občutek, da lahko docela svobodno odločajo o svojem življenju, drugi pa imajo občutek, da s svojimi dejanji ne morejo bistveno vplivati na to, kaj se z njimi dogaja. Prosimo vas, da s pomočjo lestvice ocenite, v kolikšni meri lahko vi odločate o svojem življenju. Pri tem pomeni 1 čisto nič, 10 pa v veliki meri.

čisto nič										ne		b.o.	povpr.
										v veliki meri		vem	̄
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	̄	
0,9	0,6	2,0	1,6	8,8	7,6	12,7	22,5	17,7	25,3	0,2	0,3	7,88	

V56 Ali mislite, da bi vas večina ljudi skušala izkoristiti, če bi imeli priložnost, ali pa bi skušali biti poštene do vas? Prosimo vas, da poveste svoj odgovor na lestvici, kjer 1 pomeni »ljudje bi vas skušali izkoristiti«, 10 pa pomeni »ljudje bi skušali biti do vas pošteni«.

ljudje bi vas skušali izkoristiti							ljudje bi skušali ne biti do vas pošteni							nem vem		b.o.	povpr.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	̄	88	99	̄		
5,9	6,2	9,1	7,3	24,9	10,8	11,1	13,5	6,1	3,8	1,1	0,3	5,50					

V57 Ali ste sedaj

1 - poročeni	52,4
2 - živite skupaj s partnerjem, kot da ste poročeni	13,0
3 - ločeni	3,6
4 - poročeni, a živite narazen	0,5
5 - vdovec, vdova	9,3
6 - samski	20,5
8 - ne vem	0,4
9 - b.o.	0,5

V58 Ali imate kaj otrok? Če da, koliko?

00 - brez otrok	25,4
01 - 1 otrok	18,4
02 - 2 otroka	40,3
03 - 3 otroke	12,7
04 - 4 otroke	2,0
05 - 5 otrok	0,5
06 - 6 otrok	0,1
07 - 7 otrok	0,1
08 - 8 ali več otrok	0,3
88 - ne vem	0,0
99 - b.o.	0,2

V59 Kako ste zadovoljni s sedanjo finančno situacijo v vašem gospodinjstvu? Če pomeni enica na tej lestvici, da ste popolnoma nezadovoljni, desetica pa, da ste popolnoma zadovoljni, s katero od ocen bi izrazili stopnjo svojega zadovoljstva?

popolnoma nezadovoljen							popolnoma zadovoljen							nem vem		b.o.	povpr.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	̄	88	99	̄		
4,4	4,8	6,4	5,4	19,1	12,2	16,6	18,7	6,7	5,5	0,1	0,2	6,06					

V60 Ljudje pogosto razpravljajo o tem, kakšni naj bi bili razvojni cilji Slovenije v naslednjih desetih letih. Tu so napisani nekateri cilji, ki jim posamezniki pripisujejo največji pomen. Prosimo povejte, kateri od teh ciljev je za vas najpomembnejši?

V61 In kateri cilj bi bil naslednji najbolj pomemben?

	V60	V61
	prvi izbor	drugi izbor
- visoka raven ekonomske rasti	56,2	19,4
- zagotoviti Sloveniji močne obrambne sile	2,2	5,9
- poskrbeti, da bodo imeli ljudje več besede pri odločanju o stvareh pri delu in v okolju, kjer prebivajo	33,1	42,4
- olepšati naša mesta in deželo	3,7	19,8
ne vem	2,0	7,0
b.o.	2,7	5,5

V62 Če bi morali izbrati, katero od spodaj naštetih stvari bi ocenili kot najbolj pomembno?

V63 In katera bi bila naslednja najbolj pomembna?

	V62	V63
	prvi izbor	drugi izbor
- ohranjanje reda v državi	34,9	18,1
- dati ljudem več besede pri pomembnih odločitvah v državi	26,8	21,8
- borba proti naraščanju cen	26,2	32,6
- zaščita svobode govora	8,4	18,0
ne vem	1,2	5,3
b.o.	2,5	4,1

V64 Tu imamo še en seznam takšne vrste. Katera od tukaj naštetih stvari je po vašem mnenju najbolj pomembna?

V65 In katera je naslednja najbolj pomembna?

	V64	V65
	prvi izbor	drugi izbor
- stabilno gospodarstvo	60,4	16,0
- prizadevanje za bolj humano družbo	12,3	20,7
- prizadevanje za tako družbo, v kateri so več vredne ideje kot denar	7,0	19,1
- boj proti kriminalu	16,9	36,2
ne vem	1,2	4,7
b.o.	2,1	3,4

V66 Seveda vsi upamo, da ne bi spet prišlo do vojne. Če pa bi do nje prišlo, ali bi se bili vi pripravljene boriti za domovino?

1 -	da	57,9
2 -	ne	33,9
8 -	ne vem	5,4
9 -	b.o.	2,8

V bližnji prihodnosti bo morda v našem načinu življenja prišlo do nekaterih sprememb. Nekaj izmed možnih sprememb je navedenih na spodnjem seznamu. Prosim vas, da nam za vsako od njih poveste, ali bi v primeru, če bi do nje prišlo, bilo to po vaši oceni dobro, slabo, ali bi vam bilo vseeno?

	bilo bi dobro	mi je vseeno	bilo bi slabo	ne vem	b.o.
	1	2	3	8	9
V67 zmanjšanje pomena dela v našem življenju	15,4	12,6	67,7	3,5	0,7
V68 večji poudarek razvoju tehnologije	63,7	24,4	8,0	3,5	0,5
V69 večje spoštovanje oblasti	39,4	41,9	11,4	5,5	1,8
S9 več poudarka družinskemu življenju	92,7	4,3	1,6	1,0	0,4
S10 večji poudarek solidarnosti in enakosti med ljudmi	92,2	4,2	1,9	1,3	0,4

Sedaj vam bom na kratko opisal(a) nekatere ljudi. Prosim vas, če mi lahko s pomočjo lestvice za vsak opis poveste, ali je ta oseba vam zelo podobna, vam je podobna, vam je do neke mere podobna, vam ni podobna ali pa vam ni sploh nič podobna?

	do neke								
	zelo mi je podobna	po- podobna mi je	do neke mere mi je podobna	malo mi je podobna	ni mi podobna	sploh mi ni podobna	ne vem	b.o.	
	1	2	3	4	5	6	8	9	
V70 Zanj(o) je pomembno, da ima veliko novih zamisli in da je ustvarjal(a). Stvari rad(a) počne na izviren način.	17,2	32,4	26,6	14,2	6,9	1,2	1,1	0,4	
V71 Zanj(o) je pomembno, da je premožen(a). Imeti želi veliko denarja in dragih predmetov.	0,4	5,1	15,0	18,1	38,6	22,2	0,4	0,4	
V72 Zanj(o) je pomembno, da živi v varnem okolju. Izogiba se vsemu, kar bi njegovo/njeno varnost lahko ogrozilo.	26,4	41,2	15,8	8,5	5,4	1,6	0,6	0,6	

	do neke								b.o.
	zelo mi je podobna	po-dobna mi je	mere mi je podobna	malo mi je podobna	ni mi podobna	sploh mi ni podobna	ne vem		
	1	2	3	4	5	6	8	9	
V73 Zanj(o) je pomembno, da se ima dobro. Rad(a) se razvaja.	11,7	30,5	25,3	14,3	14,4	3,0	0,4	0,5	
V74 Zanj(o) je zelo pomembno, da pomaga ljudem okrog sebe. Hoče poskrbeti za njihovo blagostanje.	23,0	47,2	18,7	7,5	2,2	0,3	0,5	0,6	
V75 Zanj(o) je pomembno, da je zelo uspešen(a). Upa, da bodo drugi cenili njegove/njene dosežke.	12,7	36,6	25,6	11,7	10,3	2,0	0,6	0,6	
V76 Išče pustolovščine in rad(a) tvega. Imeti želi vznemirljivo življenje.	5,0	13,2	15,1	17,0	29,7	18,7	0,7	0,7	
V77 Zanj(o) je pomembno, da se vedno spodobno obnaša. Ne želi narediti česa takega, kar bi drugi označili kot neprimerno.	20,4	40,7	18,3	11,2	6,5	1,8	0,6	0,6	
V78 Močno je prepričan(a), da bi morali ljudje skrbeti za naravo. Skrb za okolje ima zanj(o) velik pomen.	33,0	47,7	12,3	4,3	1,8	0,2	0,4	0,4	
V79 Tradicija je zanj(o) pomembna. Skušaja se ravnati po ustaljenih običajih svoje družine in vere.	16,9	36,3	19,1	10,9	11,3	4,6	0,5	0,5	

V80 Prebrali vam bomo nekaj problemov, vi pa povejte, kateri od njih se vam zdi najresnejši za svet kot celoto?

1 - življenje ljudi v revščini in pomanjkanju	68,4
2 - diskriminacija deklet in žensk	3,3
3 - slabe higienske razmere in infekcijske bolezni	4,3
4 - nezadostna izobrazba	4,3
5 - onesnaženost okolja	17,9
8 - ne vem	1,0
9 - b.o.	0,8

V81 Tu imamo dve trditvi, ki zadevata okolje in razvoj gospodarstva. Katera je bližje vašim pogledom?

1 -	Prednost bi morali dati varovanju okolja, četudi bi to pomenilo počasnejšo gospodarsko rast in izgubo nekaterih delovnih mest.	44,5
2 -	Gospodarska rast in odpiranje novih delovnih mest bi morala imeti prednost, četudi bi okolje zaradi tega nekoliko trpelo.	42,8
3 -	drugo	7,2
8 -	ne vem	4,6
9 -	b.o.	0,9

Ali ste v zadnjih dveh letih...

V82 ...dali denarni prispevek kakšni okoljevarstveni organizaciji?

1 -	da	17,6
2 -	ne	81,6
8 -	ne vem	0,7
9 -	b.o.	0,2

V83 ...sodelovali na demonstracijah zaradi okoljskih (ekoloških) problemov?

1 -	da	2,2
2 -	ne	97,6
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,2

V84 V kolikšni meri vas zanima politika?

1 -	zelo me zanima	5,8
2 -	do neke mere me zanima	33,4
3 -	le malo	32,1
4 -	sploh me ne zanima	28,6
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,1

Tu je navedenih nekaj oblik političnega udejstvovanja. Za vsako od njih prosimo povejte, ali ste vi sami že kdaj sodelovali pri tem, ali bi bili morda pripravljeni sodelovati, ali pa pri tem ne bi v nobenem primeru sodelovali?

	to sem že delal	morda bi	nikoli ne bi	ne vem	b.o.
	1	2	3	8	9
V85 podpisati peticijo	31,5	26,4	39,9	2,0	0,2
V86 pridružiti se bojkotu	4,9	37,2	55,8	1,6	0,6
V87 udeležiti se miroljubnih demonstracij	8,7	44,5	45,0	1,2	0,6
V88 udeležiti se stavke	13,2	40,5	43,6	1,5	1,2
V89 drugo	0,7	14,9	45,0	8,1	31,3

V99	Tekmovanje je koristno. Spodbuja ljudi, da trdo delajo in razvijajo nove ideje.					Tekmovanje je škodljivo. Odkrije tisto, kar je ne v ljudeh najslabše. vem b.o. povpr.							
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
	12,6	9,9	15,2	12,8	25,1	5,0	5,8	3,3	1,2	4,0	4,3	0,7	4,24

V100	Dolgoročno pripelje trdo delo do boljšega življenja.					Na splošno trdo delo ne prinese uspeha. Uspeh je ne bolj stvar sreče in zvez. vem b.o. povpr.							
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
	14,0	9,4	15,6	12,0	16,5	6,8	5,9	6,2	2,8	8,2	1,9	0,7	4,61

V101	Ljudje lahko obogatijo le na račun drugih.					Bogastvo lahko narašča tako, da ga je dovolj ne za vsakega. vem b.o. povpr.							
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
	14,1	6,2	8,7	6,8	17,9	7,2	12,2	8,6	4,9	8,0	4,2	1,2	5,19

Radi bi vas vprašali, v kakšni meri zaupate naštetim skupinam ljudi. Za vsako skupino mi povejte, ali ji v celoti zaupate, precej zaupate, malo zaupate ali sploh ne zaupate?

	v celoti	precej	malo	sploh nič	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
V102 družini	85,7	12,7	0,9	0,2	0,3	0,2
V103 sosedom	13,8	48,2	31,6	5,9	0,3	0,3
V104 ljudem, ki jih osebno poznate	20,6	60,9	16,8	1,5	0,0	0,2
V105 ljudem, ki jih prvič srečate	0,4	9,1	56,6	33,4	0,3	0,3
V106 ljudem druge vere	2,4	22,2	49,6	18,5	5,0	2,3
V107 ljudem druge narodnosti	2,8	23,9	50,4	16,2	4,6	2,1

Pred vami je seznam različnih slovenskih ustanov in organizacij. Prosimo vas, da za vsako posebej poveste, kolikšno je vaše zaupanje vanjo: ali je vaše zaupanje veliko, precejšnje, majhno, ali pa do te ustanove sploh ne čutite zaupanja?

	veliko	precej- šnje	majhno	sploh ga ni	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
V108 cerkev	7,1	16,9	44,4	29,4	1,0	1,1
V109 vojska	4,8	29,0	49,7	13,4	2,3	0,8
V110 tisk, časopisi	1,2	22,0	62,0	13,8	0,6	0,4
V111 televizija	3,1	29,8	57,5	8,7	0,6	0,3
V112 sindikati	1,5	15,8	48,1	26,8	6,9	0,8
V113 policija	5,6	36,5	44,6	11,2	1,7	0,4
V114 sodišča	2,4	22,3	49,2	21,4	4,3	0,4

	veliko	precej- šnje	majhno	sploh ga ni	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
V115 vlada	0,9	6,8	50,5	39,0	2,1	0,7
V116 politične stranke	0,3	3,1	44,8	48,9	2,5	0,4
V117 Državni zbor	0,7	5,3	51,7	39,9	2,2	0,2
V118 državna uprava	0,7	9,3	54,1	33,0	2,6	0,4
S11 Predsednik Republike	6,3	24,8	44,8	22,0	1,8	0,4
V119 univerze	8,3	49,2	29,6	5,0	7,2	0,7
V120 velika podjetja	2,4	27,2	53,6	11,0	4,9	0,8
V121 banke	3,6	33,6	48,7	11,4	2,3	0,3
V122 ekološka gibanja	5,1	40,2	40,7	6,8	6,4	0,7
V123 ženska gibanja	4,8	35,5	39,4	8,0	11,0	1,4
V124 dobrotelne in humanitarne organizacije	4,7	29,1	47,0	15,6	3,4	0,3

In kakšno je vaše zaupanje ...

	veliko	precej- šnje	majhno	sploh ga ni	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
V125 Evropski Uniji	2,0	22,5	59,8	12,5	2,9	0,3
V126 Združenim narodom (OZN)	2,2	21,8	57,1	13,8	4,8	0,4
S12 NATU	2,3	15,2	56,1	20,7	5,2	0,4

Pred vami je opis več možnih načinov vodenja naše države. Prosimo vas, da ocenite, kako dober se vam zdi vsak izmed njih: zelo dober, precej dober, precej slab ali zelo slab način vodenja naše države?

	zelo dober	precej dober	precej slab	zelo slab	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
V127 Imeti močnega voditelja, ki odloča brez parlamenta in volitev.	6,5	17,1	30,8	36,0	8,7	0,8
V128 Da o tem, kaj je najbolje za državo, odločajo strokovnjaki in ne vlada.	19,6	55,0	13,8	2,8	8,1	0,7
V129 Da državo vodi vojska.	0,7	3,0	21,7	66,3	7,8	0,6
V130 Da imamo demokratičen politični sistem.	25,6	48,5	12,6	3,6	8,3	1,4

Od demokracije pričakujemo veliko, vendar vsa pričakovanja niso enako pomembna oziroma bistvena. Prosimo vas, da za vsako od naštetih značilnosti poveste, kako bistvena je po vaši oceni za demokracijo.

Uporabite lestvico, kjer 1 pomeni »to sploh ni bistvena značilnost demokracije«, 10 pa pomeni, da je to »zagotovo bistvena značilnost demokracije«.

	sploh ni bistvena značilnost demokracije					zagotovo je bistvena značilnost demokracije					ne vem		b.o. povp.
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
V131 Vlade obdavčujejo bogate in podpirajo revne.	8,4	3,0	6,6	5,3	13,6	7,2	11,8	14,1	7,0	16,1	5,9	0,9	6,29
V132 Verski voditelji razlagajo zakone.	49,3	14,3	9,4	5,7	7,3	2,5	1,2	1,2	0,3	1,3	6,5	1,0	2,32
V133 Ljudje si izbirajo svoje voditelje na svobodnih volitvah.	2,5	0,8	0,9	1,1	4,8	2,9	4,9	13,9	14,8	48,0	4,4	0,9	8,57
V134 Nezaposleni dobivajo državno pomoč.	3,2	2,2	3,4	2,8	12,5	8,3	10,1	16,9	9,8	25,0	4,7	1,0	7,27
V135 Vojska prevzame oblast, kadar je vlada nesposobna.	38,7	11,4	8,9	5,6	8,4	3,4	4,1	3,6	2,2	3,5	9,1	1,2	3,17
V136 Državljske pravice ščitijo ljudi pred nasiljem države.	3,1	2,1	2,2	2,5	8,0	5,0	8,6	14,7	13,9	32,6	6,3	1,0	7,80
V137 Država skrbi za izenačevanje dohodkov med ljudmi.	7,2	4,1	4,7	4,7	13,4	7,7	12,5	13,1	7,9	18,9	5,0	0,9	6,52
V138 Ljudje ubogajo svoje voditelje.	14,9	7,0	9,4	6,3	18,5	8,4	8,3	7,8	4,4	7,8	5,9	1,4	4,99
V139 Ženske imajo enake pravice kot moški.	1,9	1,1	1,0	0,8	4,2	1,8	3,9	10,2	12,1	58,6	3,6	0,7	8,84

V140 Kako pomembno je za vas, da živite v demokratični državi?

Ocenite s pomočjo lestvice, kjer 1 pomeni »to sploh ni pomembno«, 10 pa pomeni »to je absolutno pomembno«.

to sploh ni pomembno	to je absolutno pomembno										ne vem	b.o.
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
	1,3	1,1	2,2	1,5	9,5	4,3	9,6	16,4	13,5	38,6	1,6	0,4

V141 In kako demokratično je danes vodenje Slovenije? Spet uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni »sploh ni demokratično«, 10 pa pomeni, da »je v celoti demokratično«.

sploh ni demokratično		v celoti ne demokratično										
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	b.o.
10,4	9,9	12,1	11,6	19,3	11,4	11,2	6,5	2,2	2,2	2,5	0,7	

V142 Koliko se danes spoštujejo človekove pravice v Sloveniji? Ali bi vi ocenili, da se človekove pravice ...

1 - v veliki meri spoštujejo	3,6
2 - precej spoštujejo	28,5
3 - le malo spoštujejo	55,0
4 - sploh ne spoštujejo	12,0
8 - ne vem	0,7
9 - b.o.	0,3

V143 Ali kdaj razmišljate o smislu življenja?

1 - pogosto	25,6
2 - včasih	48,8
3 - redkokdaj	16,0
4 - nikoli	8,0
8 - ne vem	1,0
9 - b.o.	0,5

V144 Ali pripadate kakšni veroizpovedi? Če da, kateri?

00 - ne pripada nobeni veroizpovedi	29,2
01 - rimokatoliški	65,0
02 - evangeličanski	1,2
03 - pravoslavni	1,7
04 - judovski	0,0
05 - islamski	1,7
06 - hinduistični	0,1
07 - budistični	0,1
08 - drugi	0,4
88 - ne vem	0,2
99 - b.o.	0,5

V145 Če ne upoštevate porok in pogrebov, ali hodite in kako pogosto hodite v zadnjem času k verskim obredom?

1 -	več kot enkrat na teden	1,3
2 -	enkrat na teden	13,1
3 -	enkrat na mesec	7,6
4 -	ob posebnih praznikih	29,2
5 -	enkrat na leto	6,4
6 -	manj pogosto	8,9
7 -	nikoli, praktično nikoli	31,4
8 -	ne vem	1,5
9 -	b.o.	0,7

V146 Če ne upoštevate porok in pogrebov, kako pogosto molite?

01 -	več kot enkrat na dan	3,8
02 -	enkrat na dan	10,9
03 -	več kot enkrat na teden	7,7
04 -	samo ko se udeležim verskih obredov	14,0
05 -	ob posebnih praznikih	12,0
06 -	enkrat na leto	1,2
07 -	manj pogosto	10,9
08 -	nikoli, praktično nikoli	36,7
88 -	ne vem	1,4
99 -	b.o.	1,3

V147 Ne glede na to, ali ali se udeležujete verskih obredov ali ne, ali bi zase rekli, da ste...

1 -	verni	64,2
2 -	neverni	15,2
3 -	prepričan ateist	13,4
8 -	ne vem	5,7
9 -	b.o.	1,5

V148 Ali verjamete v boga?

1 -	da	58,7
2 -	ne	32,2
8 -	ne vem	6,5
9 -	b.o.	2,7

V149 Ali verjamete v pekel?

1 -	da	29,2
2 -	ne	59,0
8 -	ne vem	8,7
9 -	b.o.	3,1

V150 S katero od navedenih trditev bolj soglašate?**Osnovni smisel vere je:**

1 - slediti verskim zapovedim in obredom	7,7
2 - delati dobro soljudem	71,7
3 - nič od tega, drugo	12,4
8 - ne vem	6,0
9 - b.o.	2,2

V151 In katera od naslednjih trditev vam je bližja?**Vera predvsem:**

1 - daje smisel posmrtnemu življenju	11,1
2 - daje smisel življenju na tem svetu	54,8
3 - nič od tega, drugo	22,6
8 - ne vem	8,2
9 - b.o.	3,2

V152 Kako pomemben je bog v vašem življenju? Prosimo izrazite svoj odgovor na lestvici, kjer 1 pomeni, da sploh ni pomemben, 10 pa, da je zelo pomemben.

sploh ni pomemben					zelo pomemben					ne vem	b.o.	povp.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
21,0	5,8	5,6	4,3	17,1	7,3	8,0	7,2	4,3	10,7	4,8	3,8	4,98

Kako močno soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	močno soglašam		ne soglašam		sploh ne vem		b.o.	povp.
	1	2	3	4	8	9		
V153 Kadar pride do trenj med znanostjo in religijo, ima religija vedno prav.	0,7	8,4	49,2	32,3	8,6	0,8	3,25	
V154 Edina sprejemljiva religija je moja religija.	5,9	25,0	32,2	27,4	6,4	3,2	2,90	
V155 V naših javnih šolah bi morali poučevati o vseh religijah.	9,7	40,7	26,4	16,5	6,1	0,7	2,53	
V156 Ljudje, ki pripadajo drugim religijam, so verjetno prav tako moralni kot pripadniki moje.	18,0	60,7	6,3	2,3	9,7	3,0	1,92	

V kolikšni meri soglašate z naslednjimi izjavami?

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti- niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5	8	9	
S13 Politiki, ki ne verjamejo v boga, niso primerni za opravljanje javnih funkcij.	1,5	4,6	11,2	43,4	35,5	3,0	0,7	4,11
S14 Najvišji cerkveni voditelji naj ne bi poskušali vplivati na volilne odločitve ljudi.	34,8	44,4	8,3	7,0	3,3	1,9	0,3	1,97
S15 Slovenska cerkev (RKC) je v času po osamosvojitvi uspešno opravljala svojo pastoralno in humanitarno vlogo.	2,2	25,4	32,8	19,7	8,8	10,0	1,0	3,08
S16 Slovenska cerkev (RKC) se je v zadnjih 20-ih letih preveč ukvarjala s povečevanjem svojega političnega vpliva in premoženja.	36,6	40,5	11,9	3,5	0,7	6,3	0,6	1,83

Zanima me, kakšen ugled po vašem mnenju večina v Sloveniji pripisuje ljudem starim med 20 in 30 let in kakšen ugled ljudem starim med 40 in 50 let ter kakšen ugled ljudem starejšim od 70 let. Ocenite, kakšen ugled večina pripisuje ljudem ...

	izjemno nizek ugled v družbi							izjemno visok ugled v družbi							ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	
V157 ...starim med 20 in 30 let	2,2	4,9	12,1	13,8	28,0	9,4	10,8	8,5	1,9	1,1	6,7	0,7	5,09				
V158 ...starim med 40 in 50 let	0,4	1,0	2,9	3,9	19,9	17,4	20,0	19,6	5,0	2,6	6,5	0,7	6,45				
V159 ...starejšim od 70 let	3,1	6,5	12,5	11,3	23,2	10,1	12,2	8,9	3,2	2,2	6,1	0,8	5,18				

V160 Povejte, kako sprejemljivo ali nesprejemljivo bi se večini ljudi v Sloveniji zdelo, če bi bil ustrezno kvalificiran 30-letnik postavljen za njihovega šefa. Uporabite lestvico, kjer 0 pomeni, da bi se večini ljudi to zdelo povsem nesprejemljivo, in 10, da bi se večini ljudi to zdelo povsem sprejemljivo.

povsem nesprejemljivo					povsem sprejemljivo					ne vem	b.o.	povp.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
2,5	2,9	5,8	8,6	13,8	9,3	13,0	14,9	8,3	15,9	4,2	0,7	6,62

Sedaj pa pomislite na ljudi starejše od 70 let. S pomočjo iste lestvice povejte, kako verjetno je, da večina ljudi v Sloveniji vidi ljudi starejše od 70 let...

			sploh ni verjetno, da jih vidijo tako			zelo verjetno je, da jih vidijo tako		ne vem	b.o.	povp.
			0	1	2	3	4	8	9	\bar{x}
V161	...kot prijazne		1,4	8,9	25,4	42,9	17,9	2,7	0,8	2,69
V162	...kot sposobne		4,8	21,6	43,5	19,6	6,9	2,7	0,8	2,02
V163	... kot ljudi vredne spoštovanja		0,9	2,8	13,1	40,4	40,8	1,7	0,3	3,20

V164 Povejte še, kako sprejemljivo ali nesprejemljivo bi se večini ljudi v Sloveniji zdelo, če bi bil ustrezno kvalificiran 70-letnik postavljen za njihovega šefa. Uporabite lestvico, kjer 0 pomeni, da bi se večini ljudi to zdelo povsem nesprejemljivo, in 10, da bi se večini ljudi to zdelo povsem sprejemljivo.

povsem nesprejemljivo					povsem sprejemljivo					ne vem	b.o.	povp.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
12,9	12,4	13,8	11,4	13,5	7,3	9,6	8,3	1,7	3,9	3,7	1,3	4,47

Kako močno soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

		močno soglašam		ne soglašam		sploh ne soglašam		ne vem	b.o.	povp.
		1	2	3	4	8	9	\bar{x}		
V165	Danes se starejših ljudi ne spoštuje dovolj.	18,4	56,4	21,0	2,3	1,5	0,3	2,07		
V166	Starejši ljudje dobijo od države več kot dovolj.	0,9	12,3	66,0	17,6	2,9	0,2	3,03		
V167	Starejši ljudje so družbi v breme.	3,5	19,4	55,2	19,6	2,2	0,3	2,93		
V168	Podjetja, ki zaposlujejo le mlade, poslujejo bolje kot podjetja, ki zaposlujejo ljudi različnih starosti.	1,3	13,1	60,1	12,7	11,9	0,8	2,97		
V169	Starejši ljudje imajo preveč političnega vpliva.	3,9	32,7	47,3	7,4	8,3	0,3	2,64		

V170 Kako varno se počutite v vaši soseski v teh dneh?

1 - zelo varno	53,7
2 - varno	45,1
3 - ogroženo	1,1
4 - zelo ogroženo	0,0
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	0,0

Kako pogosto se v vaši soseski dogaja naslednje... ?

	zelo pogosto	precej pogosto	ne prav pogosto	sploh ne pogosto	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	8	9	\bar{x}
V171 ropi	0,1	3,8	24,9	68,2	2,4	0,6	3,66
V172 popivanje na ulicah	1,6	7,5	24,0	64,5	1,9	0,6	3,55
V173 poseganje vojske in policije v zasebno življenje ljudi	0,2	1,2	11,3	83,3	3,4	0,7	3,85
V174 izražanje rasizma	0,4	1,8	9,3	84,3	3,7	0,6	3,85
V175 preprodaja drog na ulicah	1,4	7,2	10,1	73,6	6,7	0,9	3,69

Kaj od naštetega ste storili za lastno varnost?

	da	ne	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
V176 pri sebi ne nosite večje količine denarja	68,4	29,9	0,5	1,2
V177 ponoči raje ne hodite ven	34,4	63,6	0,6	1,4
V178 nosite s seboj nož, pištolo ali kakšno drugo orožje	1,1	97,4	0,4	1,1

V179 Ali ste bili vi v zadnjem letu žrtev kaznivega dejanja?**V180 Ali je bil morda kdo od članov vaše ožje družine v zadnjem letu žrtev kaznivega dejanja?**

	V179 anketiranec	V180 družinski član
1 - da	3,2	3,6
2 - ne	96,3	94,1
8 - ne vem	0,0	0,1
9 - b.o.	0,6	2,2

V kolikšni meri vas skrbijo naslednje situacije?

	zelo	precej	le malo	sploh nič	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	8	9	\bar{x}
V181 Da bi izgubili zaposlitev, ali ne bi mogli najti nove.	14,9	15,3	19,1	38,8	2,6	9,3	2,93
V182 Da svojim otrokom ne bi mogli zagotoviti dobre izobrazbe.	16,8	20,1	16,8	34,8	3,2	8,2	2,79
V183 Da bi se Slovenija zapletla v vojno.	17,0	20,7	29,6	31,4	0,7	0,6	2,76
V184 Da bi prišlo do terorističnega napada.	15,7	18,4	29,7	34,8	0,8	0,5	2,85
V185 Da bi prišlo do državljanjske vojne.	16,1	16,4	28,7	37,3	1,0	0,5	2,89
V186 Da bi oblast prisluškovala vašim telefonskim pogovorom in brala vašo pošto ali elektronsko pošto.	9,3	13,1	20,5	56,1	0,7	0,3	3,25

V187 Ali se strinjate ali ne z naslednjo trditvijo: »V določenih okoliščinah je pri iskanju pravičnega izhoda vojna neizogibna.«

1 - strinjam se	16,3
2 - ne strinjam se	77,4
8 - ne vem	5,2
9 - b.o.	1,1

Ali se je (če da) in kako pogosto v zadnjih 12 mesecih zgodilo, da vi ali vaša družina ...

	pogosto	včasih	redko	nikoli	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	8	9	\bar{x}
V188 niste imeli dovolj hrane	0,2	1,2	3,6	94,8	0,2	0,2	3,93
V189 da se zaradi kriminala niste počutili varno v vašem domu	0,2	1,0	3,7	94,7	0,4	0,2	3,94
V190 da ste ostali brez potrebnih zdravil in zdravstvene oskrbe	0,3	0,7	4,3	94,4	0,3	0,3	3,93
V191 da ste ostali brez denarja	2,4	6,5	12,7	77,8	0,6	2,4	3,67

Prebrali vam bomo nekaj trditev. Zanima nas, v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z njimi. 1 pomeni, da sploh ne soglašate, 10 pa pomeni, da popolnoma soglašate s trditvijo.

	sploh ne soglašam					popolnoma soglašam					b.o.	povp.	
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10			88
V192 Znanost in tehnologija omogočata bolj zdravo, lažje in udobnejše življenje.	2,6	1,1	3,4	3,7	13,4	8,9	13,0	18,2	10,7	21,5	2,9	0,6	7,23
V193 Zaradi znanosti in tehnologije se bodo naslednjim generacijam odprle nove možnosti.	1,4	1,5	2,7	2,2	8,7	7,2	13,0	21,0	12,5	25,7	3,4	0,7	7,68
V194 Preveč smo odvisni od znanosti in premalo od vere (religije).	29,8	12,5	10,8	6,5	14,6	5,3	4,9	4,2	1,8	4,0	4,6	1,0	3,62
V195 Slaba stran znanosti je, da ljudje ne vedo več, kaj je prav in kaj je narobe.	8,6	4,8	6,2	5,0	17,8	8,0	10,6	11,6	6,0	16,9	4,2	0,4	6,12
V196 V mojem vsakodnevnem življenju je znanost nepomembna.	20,0	12,9	13,1	9,3	17,9	5,5	5,8	5,8	2,5	3,9	2,5	0,7	4,07

V197 Če gledate v celoti, ali bi rekli, da je svet boljši ali slabši zaradi znanosti in tehnologije? S pomočjo lestvice mi povejte, katera od obeh trditev vam je bližje? 1 pomeni »svet je dosti slabši«, 10 pa pomeni »svet je dosti boljši«.

svet je dosti slabši	svet je dosti boljši										b.o.	povp.	
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10			88
	1,8	1,8	4,1	4,1	16,9	11,7	14,0	19,7	11,3	12,7	1,2	0,6	6,86

Prosim vas, da mi za vsako od naštetih stvari poveste, ali jo lahko po vašem mnenju vedno opravičimo, ali je nikoli ne moremo opravičiti, ali pa gre za nekaj vmesnega?

	lahko vedno opravičimo					nikoli ne moremo opravičiti					ne vem		b.o.
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	popv. \bar{x}
V198 zahtevati od države ugodnosti, ki ti ne pripadajo	1,1	0,5	1,5	2,9	8,1	3,0	5,5	12,9	13,2	48,3	2,4	0,6	8,45
V199 izogibati se plačilu karte za javni promet	1,3	0,7	1,2	3,3	7,2	3,0	6,5	10,1	12,0	52,7	1,6	0,5	8,52
V200 krasti	0,5	0,1	0,1	0,5	1,9	0,7	1,5	4,5	10,9	78,3	0,7	0,3	9,54
V201 goljufati pri davkih, če se pokaže priložnost	0,9	0,1	0,8	0,9	2,7	1,8	3,0	6,4	12,1	70,3	0,7	0,4	9,24
V202 sprejemati podkupnine na službenem položaju	0,3	0,2	0,3	0,4	1,5	0,6	0,8	4,1	8,7	81,8	0,7	0,7	9,62
V203 homoseksualnost	23,0	4,4	5,9	3,6	10,9	2,2	2,5	4,3	3,3	31,2	6,2	2,5	5,76
V204 splav	31,4	8,3	8,9	4,9	18,2	3,1	2,4	4,1	2,5	11,8	3,1	1,2	4,12
V205 ločitev	35,5	9,2	8,7	5,2	18,8	5,4	3,1	3,1	1,4	6,4	2,2	1,0	3,62
V206 spolni odnosi pred poroko	58,7	10,7	6,8	3,0	8,5	2,3	1,0	0,8	0,6	3,8	2,2	1,6	2,35
V207 samomor	7,3	2,6	3,8	2,8	11,2	3,4	3,6	6,1	7,5	44,3	5,6	1,7	7,51
V208 da mož udari svojo ženo	1,1	0,5	0,3	0,4	2,5	1,4	1,2	4,0	7,7	79,0	1,4	0,6	9,43
V209 da starši tepejo svoje otrok	1,0	0,7	0,7	0,7	4,3	2,0	3,0	8,7	11,6	65,9	1,0	0,4	9,07
V210 nasilje do drugih ljudi	1,0	0,4	0,3	0,2	1,8	0,6	1,9	5,1	9,2	77,7	1,0	0,8	9,47
S17 evtanazija	17,7	4,8	6,3	3,4	17,5	3,5	3,5	5,1	6,3	24,3	6,9	0,9	5,77
S18 prostitucij	8,2	3,2	3,6	2,9	15,1	4,7	3,9	5,0	8,3	32,4	7,4	5,4	6,95
S19 smrtna kazen	10,3	2,2	3,6	2,2	15,4	4,2	3,8	5,3	8,4	37,0	6,0	1,5	7,04

V211 V kolikšni meri ste ponosni na to, da ste Slovenec?

1 - zelo ponosen	48,7
2 - precej ponosen	36,1
3 - malo ponosen	8,2
4 - sploh nisem ponosen	2,0
5 - nisem Slovenec	4,3
8 - ne vem	0,4
9 - b.o.	0,3

Sedaj vam bomo prebrali različne vidike in področja, na katere bi kot Slovenci (državljeni Slovenije) lahko bili ponosni, ali pa ne. Za vsako posamezno področje mi s pomočjo dane lestvice povejte, v kakšni meri ste vi osebno ponosni nanj. Ocene so kot v šoli: 1 pomeni „prav nič“, 5 pa „zelo sem ponosen“.

		prav nič			zelo		ne	b.o.	povp.
		nisem ponosen			sem ponosen		vem		
		1	2	3	4	5	88	99	\bar{x}
S20	na slovensko zgodovino	1,0	3,6	25,4	32,5	35,5	1,5	0,5	4,00
S21	na demokratične institucije v Sloveniji	8,6	21,7	40,3	18,3	7,0	3,2	0,8	2,93
S22	na gospodarske uspehe Slovenije	14,6	25,1	37,7	14,7	5,8	1,5	0,7	2,71
S23	na socialno varnost in socialne storitve v Sloveniji	7,4	24,3	39,4	20,9	6,3	1,3	0,5	2,94
S24	na slovenske uspehe v športu	0,3	0,7	5,2	26,0	66,1	1,3	0,3	4,60
S25	na osamosvojitve Slovenije	1,3	1,4	9,4	22,5	64,1	0,7	0,7	4,49
S26	na možnosti političnega sodelovanja v Sloveniji	7,0	16,9	34,9	24,6	12,0	3,4	1,2	3,18
S27	na strpnost znotraj slovenske družbe	9,3	22,7	38,0	19,5	7,4	2,6	0,6	2,93
S28	na kulturo v Sloveniji	1,9	5,9	28,4	38,9	22,5	1,9	0,5	3,76

S29 V Sloveniji se je oblikovalo več različnih pogledov glede vloge partizanov in domobrancev v času 2. svetovne vojne (1941 – 1945). Navedli vam bomo nekaj teh pogledov, vi pa povejte, kateri od njih vam je najbližji.

1 -	Partizani so bili pravičen boj zoper okupatorja, domobranci pa so nedopustno sodelovali z okupatorjem.	47,9
2 -	Partizani so se borili za komunistično revolucijo, ki so se ji domobranci upravičeno uprli.	7,6
3 -	Domobranci so se upravičeno uprli komunistični revoluciji v NOB, ne bi pa smeli sodelovati z okupatorjem.	12,6
4 -	drugo	10,3
8 -	ne vem	17,5
9 -	b.o.	4,1

S30 Obstajajo različna mnenja o razmerah, v kakršnih smo živeli v Sloveniji v desetletjih po 2. svetovni vojni – vse do osamosvojitve Slovenije 1991. Navajamo jih nekaj, vi pa povejte, katero je vam osebno najbližje?

1 -	To obdobje je bilo čas strahu in zatiranja.	5,5
2 -	Bilo je marsikaj dobrega, pa tudi marsikaj slabega.	55,2
3 -	To je bil čas napredka in dobrega življenja.	24,8
4 -	drugo	2,7
8 -	ne vem	10,2
9 -	b.o.	1,6

S31 Tudi pogledi na razvoj in življenjske razmere v Sloveniji v zadnjih 20-ih letih so različni. Ponovno vam bomo navedli nekaj teh pogledov, vi pa povejte, kateri od teh je vam najbližji.

1 -	To je bil čas uveljavljanja slovenske demokratične države, čas napredka in izboljševanja življenjskih razmer ljudi.	10,1
2 -	Bilo je marsikaj dobrega, pa tudi marsikaj slabega.	27,4
3 -	To je bil čas poglobljanja socialnih razlik med ljudmi; bogati so postajali še bogatejši, revni še bolj revni; bil je čas nenehnih političnih spopadov.	50,6
4 -	drugo	1,8
8 -	ne vem	8,8
9 -	b.o.	1,3

Ljudje imajo različne predstave o njih samih in o tem, kako se povezujejo s svetom. Povejte, kako močno soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o tem, kako vi vidite samega sebe.

	močno sogla- šam	sogla- šam	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	popv. \bar{x}
	1	2	3	4	8	9	
V212 sebe vidim kot državljana sveta	11,7	62,0	20,2	3,1	2,4	0,6	2,15
V213 sebe vidim kot pripadnika kraja, mesta	20,9	70,1	6,0	1,3	1,1	0,7	1,88
S32 sebe vidim kot pripadnika pokrajine / regije	18,0	68,7	9,0	2,5	1,4	0,5	1,96
V214 sebe vidim kot pripadnika slovenskega naroda	35,2	59,8	2,6	1,1	0,7	0,6	1,69
V215 sebe vidim kot pripadnika Evropske unije	12,4	68,5	14,3	2,7	1,6	0,5	2,07
V216 sebe vidim kot neodvisnega posameznika	25,7	61,1	9,0	1,9	2,0	0,4	1,87

Obstajajo različna mnenja o tem, kaj pomeni biti dober državljan.

Kako pomembne so za vas naslednje stvari? Ocenite na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da stvar za vas sploh ni pomembna, 10 pa pomeni, da je stvar za vas zelo pomembna.

	sploh ni pomembno										zelo ne pomembno			popv. \bar{x}
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	99	
S33 Nikoli se izogibati plačevanju davkov.	1,7	0,6	1,7	1,6	2,1	8,0	3,1	6,5	12,9	13,8	45,3	0,9	1,9	8,24

	sploh ni pomembno										zelo ne pomembno					b.o.	povp. \bar{x}
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	99				
S34	Biti aktiven v družbenih ali političnih organizacijah.																
	13,2	8,7	8,0	6,0	5,8	18,8	7,8	7,1	7,9	3,0	9,2	1,9	2,7	4,59			
S35	Pomagati ljudem v Sloveniji, ki jim gre slabše kot vam.																
	0,7	0,7	0,4	1,3	2,2	7,5	7,5	10,3	15,8	14,6	38,1	0,8	0,2	8,16			

Ljudje na različne načine izvemo, kaj se dogaja v naši državi in po svetu. Prosimo vas, da za vsakega od naštetih virov informiranja poveste, kako pogosto dobite informacije iz tega vira. Je to dnevno, tedensko, mesečno, redkeje ali nikoli?

	dnevno		tedensko		mesečno		redkeje		nikoli		ne vem		b.o.
	1	2	3	4	5	8	9						
V217	dnevni časopisi												
	46,7	24,0	3,6	15,5	9,6	0,0	0,5						
V218	tiskane revije, tedniki												
	9,6	38,7	12,3	24,4	14,0	0,2	0,7						
V219	televizijska poročila												
	79,3	13,0	1,8	3,7	1,8	0,0	0,4						
V220	radijska poročila												
	67,6	12,5	2,2	11,3	6,0	0,0	0,4						
V221	mobilni telefon												
	23,8	7,1	3,5	18,6	46,3	0,1	0,7						
V222	elektronska pošta												
	23,5	7,4	4,2	15,0	49,1	0,3	0,6						
V223	internet												
	41,0	9,4	2,7	9,0	37,2	0,1	0,6						
V224	pogovor s prijatelji ali kolegi												
	39,9	26,3	9,9	18,5	4,5	0,1	0,7						

V225 Kako pogosto, če sploh kdaj, uporabljate osebni računalnik?

1 -	nikoli	30,5
2 -	priložnostno, redko	12,6
3 -	pogosto	9,6
4 -	redno, vsakodnevno	46,5
5 -	ne vem, kaj je osebni računalnik	0,6
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,2

Kadar so volitve, ali volite vedno, običajno ali nikoli?

	vedno		običajno		nikoli		ne vem		b.o.
	1	2	3	8	9				
V226	na lokalni, občinski ravni								
	51,0	37,9	9,9	0,5	0,7				
V227	na državni ravni (Državni zbor, predsedniške volitve)								
	54,0	33,4	10,2	0,7	1,8				

S36 Ali ste se udeležili zadnjih volitev (leta 2008) za poslance v Državni zbor?

1 - da	74,3
2 - ne	22,4
8 - ne vem	2,7
9 - b.o.	0,7

S37 Za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste takrat glasovali?

01 - DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	4,5
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	5,3
03 - NSI - Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	1,3
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	15,8
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka in SMS - Stranka mladih Slovenije	3,3
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	3,0
07 - SD - Socialni demokrati	17,2
08 - ZARES - nova politika	2,0
09 - druga stranka	1,0
77 - nisem volil	24,8
88 - ne vem	17,2
99 - b.o.	4,6

V228 Denimo, da bi bile to nedeljo volitve v Državni zbor. Za kandidata katere stranke bi najverjetneje glasovali?

01 - DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	7,1
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	3,1
03 - NSI - Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	1,4
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	15,1
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	3,9
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	3,0
07 - SD - Socialni demokrati	7,8
08 - ZARES - nova politika	1,6
09 - druga stranka	5,7
77 - ne bi volil	25,4
88 - ne vem	20,6
99 - b.o.	5,4

S38 Pa vendarle, katera stranka vam je vsaj nekoliko bližja kot ostale?

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	2,2
02 -	LDS - Liberalna demokracija Slovenije	1,5
03 -	NSI – Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	0,6
04 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	3,0
05 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	1,6
06 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,2
07 -	SD - Socialni demokrati	2,3
08 -	ZARES - nova politika	0,5
09 -	druga stranka	1,2
66 -	se ne nanaša, je navedel stranko	43,1
77 -	nobena	25,1
88 -	ne vem	7,1
99 -	b.o.	10,6

Navedli vam bomo nekaj možnih oblik političnega in družbenega delovanja ljudi. Za vsako od njih mi prosim povejte, ali ste vi sami že kdaj sodelovali pri tem.

		da, vendar		ne	vem	b.o.
		da, v	je minilo			
		zadnjih 12	več kot 12			
	mesecev	ne	8	9		
S39	se udeležil političnega sestanka ali shoda	3,0	6,5	90,1	0,1	0,3
S40	imel stik ali poskušal priti v stik s politikom ali političnim funkcionarjem, da bi tako izrazil svoje poglede	3,6	3,6	92,6	0,0	0,2
S41	prispeval denar za neko družbeno ali politično aktivnost	2,2	2,9	94,6	0,0	0,3
S42	stopil v stik z množičnimi mediji, ali v njih nastopil, da bi tako izrazil svoje poglede	1,4	1,6	96,8	0,0	0,2
S43	sodeloval v internetnem političnem forumu ali razpravni skupini	2,6	1,6	95,4	0,1	0,3

V229 Ali so naloge, ki jih opravljate pri svojem delu, večinoma take, da zahtevajo fizični napor, ali pa opravljate večinoma umsko delo? Če sedaj ne delate, povejte za svoje glavno delo v preteklosti. Uporabite lestvico, kjer 1 pomeni »večinoma fizično delo«, 10 pa pomeni »večinoma umsko delo«

večinoma fizično delo								večinoma umsko delo		ne vem	b.o.	popv.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
12,8	5,9	5,5	3,8	19,0	6,1	5,1	8,0	10,3	19,6	1,3	2,6	5,99

V230 Ali so naloge, ki jih opravljate oz. ste jih v preteklosti opravljali pri svojem delu, večinoma rutinske ali večinoma ustvarjalne? Uporabite lestvico, kjer 1 pomeni »večinoma rutinske naloge«, 10 pa pomeni »večinoma ustvarjalne naloge«.

večinoma rutinske naloge								večinoma ustvarjalne naloge		ne vem	b.o.	popv.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
12,2	6,9	7,2	6,9	17,3	7,1	8,0	11,2	7,6	11,6	1,2	2,7	5,57

V231 In v kakšni meri ste oz. ste bili samostojni pri opravljanju svojih delovnih nalog? Uporabite lestvico, kjer 1 pomeni »sploh nisem samostojen«, 10 pa pomeni »popolnoma sem samostojen«.

sploh nisem samostojen								popolnoma sem samostojen		ne vem	b.o.	popv.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
2,2	1,0	1,5	1,9	8,9	4,1	7,7	18,9	15,4	34,7	1,2	2,4	8,06

V232 Ali sedaj nadzirate ali pa ste prej nadzirali druge pri delu?

1 - da	37,4
2 - ne	58,9
8 - ne vem	0,5
9 - b.o.	3,2

V233 Ali ste vi na splošno tisti, ki v vašem gospodinjstvu pridobiva največ dohodka?

1 - da	46,0
2 - ne	51,6
8 - ne vem	0,8
9 - b.o.	1,5

V234 Ali je tisti, ki na splošno v gospodinjstvu pridobiva največ dohodka, sedaj zaposlen, ali ni?

1 - da	42,0
2 - ne	18,3
8 - ne vem	0,4
9 - b.o.	39,3

V235 Ali je vaša družina v preteklem letu dni ...

1 - privarčevala kaj denarja	35,0
2 - ravno še shajala	41,8
3 - porabila nekaj prihrankov	16,1
4 - porabila prihranke in si sposodila denar	4,0
8 - ne vem	1,8
9 - b.o.	1,3

V236 Ljudje včasih označujejo samega sebe kot pripadnika razreda delavcev, srednjega razreda, ali pa zgornjega ali spodnjega razreda. Ali bi vi zase rekli, da sodite v:

1 - zgornji razred	0,7
2 - zgornji srednji razred	19,9
3 - spodnji srednji razred	41,2
4 - delavski razred	29,7
5 - spodnji razred	4,5
8 - ne vem	2,4
9 - b.o.	1,6

V237 Tu je dohodkovna lestvica od 1 do 10, kjer 1 pomeni »najnižjo dohodkovno skupino«, 10 pa »najvišjo dohodkovno skupino« v Sloveniji. Prosimo vas, da ocenite, v katero skupino sodi vaše gospodinjstvo, pri tem pa upoštevajte vse plače, pokojnine in vse druge dohodke članov vašega gospodinjstva.

najnižja					najvišja					ne		povp.
dohodkovna skupina					dohodkovna skupina					vem	b.o.	
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
4,2	6,7	9,2	13,5	26,4	18,2	12,7	4,5	0,2	0,5	1,5	2,4	4,91

1.3.2 OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, NACIONALNA RAZISKAVA SJM 2011/2

VREDNOTE IN STALIŠČA

Našteli vam bomo nekaj besed ali pojmov, vi pa na hitro, po prvem vtisu, brez predolgega razmišljanja, ocenite, ali imate do njih zelo pozitiven, pozitiven, negativen ali zelo negativen odnos.

		zelo		niti -	poziti-	zelo	ne	b.o.	povp.
		negati-	negati-	niti -	poziti-	poziti-	vem		
		ven	ven	niti	ven	ven			
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
S44	narod	0,6	1,9	15,6	65,9	11,6	3,9	0,6	3,90
S45	socializem	1,7	14,0	35,3	40,1	3,9	4,1	0,8	3,32
S46	ukinitev smrtne kazni	2,9	17,6	24,9	31,8	15,8	6,1	0,9	3,43
S47	globalizacija	3,2	25,0	34,4	20,9	1,8	13,8	0,9	2,92
S48	pravica do splava	3,1	10,9	19,0	46,8	15,0	4,0	1,3	3,63
S49	internet	0,7	3,3	11,8	50,2	26,2	7,1	0,7	4,06
S50	slovensko domobranstvo	12,3	33,3	24,7	16,1	3,6	8,5	1,6	2,61
S51	verouk v šolah	18,6	36,3	21,7	15,5	2,4	4,6	0,8	2,44
S52	sindikalne pravice delavcev	1,0	3,6	15,8	57,2	16,7	4,8	0,8	3,90
S53	slovenski partizani	1,2	6,3	27,7	46,2	11,2	5,8	1,6	3,65
S54	enakost med spoloma	0,7	2,5	5,2	50,8	37,0	3,0	0,8	4,26
S55	majhne socialne razlike	0,7	3,7	10,9	55,8	25,3	2,6	1,0	4,05
S56	kapitalizem	7,1	32,6	38,2	11,8	1,4	8,0	1,0	2,65
S57	liberalizem	3,6	19,8	40,7	20,4	2,9	11,2	1,3	2,99
S58	Evropa	1,6	8,8	38,6	40,5	4,4	5,2	0,8	3,40

V nadaljevanju vam bomo navedli nekaj trditev o razlikah glede dohodkov med ljudmi, vi pa povejte, ali z njimi soglašate ali ne soglašate.

S59 Vlada je odgovorna za to, da zmanjša razlike v dohodkih med ljudmi z visokimi dohodki in ljudmi z nizkimi dohodki.

1 -	močno soglašam	34,6
2 -	soglašam	48,6
3 -	niti soglašam, niti ne soglašam	9,6
4 -	ne soglašam	4,8
5 -	sploh ne soglašam	1,2
8 -	ne vem	0,9
9 -	b.o.	0,2

S60 Večje razlike v dohodkih so potrebne za napredek in blagostanje Slovenije.

1 -	močno soglašam	2,7
2 -	soglašam	15,1
3 -	niti soglašam, niti ne soglašam	19,3
4 -	ne soglašam	45,2
5 -	sploh ne soglašam	14,0
8 -	ne vem	2,7
9 -	b.o.	1,0

S61 Kaj mislite, ali bi morali ljudje z visokimi dohodki plačevati večji delež svojega dohodka za davke, v primerjavi s tistimi, ki imajo nizke dohodke, ali naj bi plačevali enak ali manjši delež dohodka za davke?

1 -	dosti večji delež	23,9
2 -	večji delež	62,2
3 -	enak delež	10,0
4 -	manjši delež	0,5
5 -	dosti manjši delež	0,1
8 -	ne vem	2,5
9 -	b.o.	0,8

Ali je pravično, ali ni pravično - je prav ali ni prav - da si ljudje z višjimi dohodki lahko...

S62 ... s plačilom zagotovijo boljšo zdravstveno oskrbo kot ljudje z nizkimi dohodki?

1 -	zelo pravično, zagotovo prav	0,8
2 -	deloma pravično, prav	8,6
3 -	niti pravično, niti nepravično, mešani občutki	14,6
4 -	deloma nepravično, narobe	19,4
5 -	zelo nepravično, zagotovo narobe	54,9
8 -	ne vem	1,2
9 -	b.o.	0,5

S63 ... da ljudje z višjimi dohodki lahko omogočijo boljšo izobrazbo svojim otrokom, kot ljudje z nižjimi dohodki?

1 -	zelo pravično, zagotovo prav	1,3
2 -	deloma pravično, prav	7,7
3 -	niti pravično, niti nepravično, mešani občutki	13,1
4 -	deloma nepravično, narobe	20,4
5 -	zelo nepravično, zagotovo narobe	56,0
8 -	ne vem	1,0
9 -	b.o.	0,5

S64 Ali mislite, da bi bilo potrebno razlike v osebnih dohodkih v Sloveniji povečati, zmanjšati ali odpraviti, ali pa so take razlike, kakršne so sedaj, primerne?

1 -	razlike naj se povečajo	1,5
2 -	sedanje razlike so primerne	5,2
3 -	razlike naj se zmanjšajo	83,7
4 -	vsi dohodki bi morali biti enaki	5,2
8 -	ne vem	3,2
9 -	b.o.	1,1

S65 Povejte prosimo, kdo naj bi bil po vašem mnenju predvsem odgovoren za to, da bi imeli ljudje primeren življenjski standard? Ocenite na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, to je predvsem odgovornost posameznika, 10 pa, to je predvsem odgovornost države.

to je predvsem odgovornost posameznika					to je predvsem odgovornost države					ne vem	b.o.	popv.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
1,6	1,8	2,5	4,2	5,0	26,1	11,4	12,1	11,8	7,4	15,1	0,7	0,4	6,41

S66 Katera od dveh naslednjih trditev je bliže vašemu mnenju? Pomembni sta tako svoboda kot enakost. Toda če bi moral/a izbrati eno ali drugo...

1 -	bi ocenil/a, da je osebna svoboda pomembnejša, to je, da lahko živiš v svobodi in se razvijaš brez ovir, ali	49,2
2 -	bi ocenil/a, da je enakost pomembnejša, to je, da nihče ni zapostavljen in da razlike med socialnimi razredi niso prevelike.	41,5
3 -	Ne soglašam ne z eno, ne z drugo trditvijo.	5,6
8 -	ne vem	3,0
9 -	b.o.	0,7

S67 Katera od dveh naslednjih trditev je bliže vašemu mnenju? Pomembni sta tako svoboda kot varnost. Toda če bi moral/a izbrati eno ali drugo...

1 -	bi ocenil/a, da je osebna svoboda pomembnejša, to je, da lahko živiš v svobodi in se razvijaš brez ovir, ali	28,5
2 -	bi ocenil/a, da je varnost pomembnejša, to je, da moje življenje ni ogroženo in se počutim varnega.	60,9
3 -	Ne soglašam ne z eno, ne z drugo trditvijo.	6,0
8 -	ne vem	3,3
9 -	b.o.	1,3

S68 In katera od dveh naslednjih trditev je bliže vašemu mnenju? Pomembni sta tako enakost kot varnost. Toda če bi moral/a izbrati eno ali drugo...

1 -	bi ocenil/a, da je enakost pomembnejša, to je, da nihče ni zapostavljen in da razlike med socialnimi razredi niso prevelike ali	32,9
2 -	bi ocenil/a, da je varnost pomembnejša, to je, da moje življenje ni ogroženo in se počutim varnega	55,3
3 -	Ne soglašam ne z eno, ne z drugo trditvijo.	7,2
8 -	ne vem	3,5
9 -	b.o.	1,1

V večini dežel obstajajo razlike in celo spori in konflikti med različnimi družbenimi skupinami. Kako ostri so po vaši oceni v Sloveniji konflikti med spodaj navedenimi skupinami?

			niso				
		zelo	preveč	ni teh	ne	b.o.	
		ostri	ostri	sporov	vem		
		1	2	3	4	8	
		9					
S69	med revnimi in bogatimi	7,2	33,5	45,6	9,4	3,8	0,5
S70	med nezaposlenimi in zaposlenimi	4,0	33,8	43,5	14,0	4,4	0,3
S71	med vodstvu podjetij in delavci	15,0	55,0	23,9	2,2	3,4	0,6
S72	med mladimi in starimi	2,0	18,5	59,1	16,5	3,2	0,7
S73	med moškimi in ženskami	1,1	11,3	62,1	21,4	3,4	0,7
S74	med Slovenci in priseljenci	4,2	31,4	48,5	10,4	5,1	0,4
S75	med političnimi levičarji in političnimi desničarji	33,2	44,6	14,4	2,1	5,1	0,6
S76	med vernimi in nevernimi	2,9	16,9	50,1	23,3	6,1	0,7

Prebrali vam bomo nekaj stališč v zvezi z zakonitostjo, vi pa povejte, ali se z njimi strinjate, ali ne. Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni da se sploh ne strinjate, in 5, da se popolnoma strinjate.

	sploh se ne strinjam		ne strinjam		v celoti se ne strinjam		b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8		
S77 Človek se mora pokoravati samo tistim zakonom, ki se mu zdijo razumni.	11,1	36,1	17,4	28,6	3,7	2,7	0,3	2,77
S78 Čisto v redu je, da iščeš luknje v zakonu.	12,3	40,7	17,1	23,2	4,0	2,4	0,2	2,65
S79 Človek mora spoštovati zakone ne glede na to, koliko ga ti ovirajo v njegovih osebnih težnjah.	3,4	9,4	18,6	55,9	9,7	2,8	0,2	3,61
S80 Lačen človek ima pravico krasti.	27,6	44,1	16,1	8,9	2,1	0,9	0,4	2,13
S81 Zakoni, ki se hitro spreminjajo, nimajo prave veljave.	2,4	10,1	12,9	54,8	16,1	3,1	0,6	3,75
S82 Čisto v redu je prekršiti zakon, če te pri tem ne dobijo.	28,0	50,5	10,3	7,9	0,8	2,2	0,4	2,01
S83 Vsem zakonom se moramo strogo pokoravati, zato so zakoni.	3,5	13,0	23,7	50,1	7,5	1,9	0,4	3,46

Prosim povejte, ali spodaj navedeni pojmi ustrezajo ali ne ustrezajo vaši predstavi o kapitalistični družbi.

	ustreza		ne ustreza		b.o.
	1	2	8	9	
S84 stavka	69,5	19,8	9,0	1,7	
S85 svoboda	60,5	29,8	8,0	1,6	
S86 neenakost	52,0	37,6	8,6	1,8	
S87 blagostanje	45,5	42,5	10,3	1,8	
S88 sebičnost	49,7	38,6	9,6	2,1	
S89 dobiček	74,4	16,5	7,5	1,7	
S90 pravičnost	35,2	55,5	7,7	1,7	
S91 pomanjkanje	43,9	46,6	7,8	1,8	
S92 človečnost	37,1	52,0	9,2	1,7	
S93 napredek	66,9	22,1	9,2	1,9	
S94 učinkovitost	63,0	25,2	9,8	2,0	
S95 korupcija	58,7	30,7	8,9	1,8	

**Sedaj pa povejte še, ali navedeni pojmi ustrezajo ali ne ustrezajo
vaši predstavi o socialistični družbi.**

	ustreza	ne ustreza	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
S96 stavka	44,5	45,1	8,0	2,3
S97 svoboda	69,8	20,1	7,8	2,3
S98 neenakost	24,1	64,5	9,2	2,2
S99 blagostanje	58,7	29,1	9,7	2,4
S100 sebičnost	19,7	67,4	10,6	2,3
S101 dobiček	38,5	49,5	9,4	2,6
S102 pravičnost	67,4	22,2	8,0	2,4
S103 pomanjkanje	24,1	65,4	8,0	2,5
S104 človečnost	70,9	17,2	9,3	2,6
S105 napredek	57,5	30,5	9,4	2,6
S106 učinkovitost	54,3	33,3	9,9	2,5
S107 korupcija	27,2	59,6	10,7	2,5

Ali nam lahko navedete dve osebi iz političnega življenja Slovenije, ki imata sedaj med ljudmi največji ugled? Ali lahko navedete še tretjega in četrtega?

	S108	S109	S110	S111
01 - Türk	31,1	8,0	2,2	0,6
02 - Pahor	4,1	4,6	2,1	1,0
03 - Janša	6,8	6,0	2,4	1,5
04 - Kučan	5,5	4,1	1,5	1,1
05 - Kresal	0,7	1,7	1,9	1,6
06 - Jelinčič	2,2	2,5	2,2	1,9
07 - Golobič	0,0	0,5	0,3	0,2
08 - Erjavec	5,0	4,2	2,2	1,5
09 - Potočnik	2,2	2,5	1,2	0,5
10 - Žerjav	2,6	2,2	1,0	0,8
11 - Drnovšek	1,0	1,2	0,5	0,1
12 - Bučar	1,2	1,7	0,6	0,5
13 - Žbogar	0,0	0,1	0,3	0,4
14 - Peterle	1,0	0,9	0,8	0,4
15 - Jankovič	0,6	0,1	0,6	0,7
16 - Križanič	0,0	0,0	0,1	0,0
17 - Thaler	0,0	0,0	0,0	0,1
18 - Gantar	0,4	1,3	0,8	0,3
19 - Lahovnik	2,0	1,7	1,5	0,7
20 - Pezdir	0,3	0,5	0,6	0,2
21 - Virant	0,4	0,7	0,7	0,1
22 - Stanovnik	0,3	0,5	0,4	0,3
23 - Mencinger	0,1	0,6	0,2	0,1
24 - Jelušič	0,1	0,4	0,5	0,6
25 - Potrč	0,0	1,1	0,6	0,9
26 - Kacin	0,0	0,5	0,0	0,2
27 - Židan	0,2	0,2	0,3	0,5
28 - Zver	0,1	0,2	0,0	0,5
29 - Gaspari	0,0	0,3	0,3	0,2
30 - Svetlik	0,1	0,1	0,2	0,2
99 - drugo	1,9	4,9	3,0	3,4
99 - b.o.	30,3	47,0	71,4	79,2

**Ali lahko navedete še dva slovenska politika, ki imata sedaj
med ljudmi najmanjši ugled?**

	S112	S113
01 - Türk	0,8	1,1
02 - Pahor	32,9	8,0
03 - Janša	12,3	8,0
04 - Kučan	0,4	0,0
05 - Kresal	3,7	11,6
06 - Jelinčič	5,5	5,0
07 - Golobič	6,2	9,9
08 - Erjavec	2,1	1,6
09 - Potočnik	0,0	0,0
10 - Žerjav	0,2	0,2
11 - Drnovšek	0,0	0,0
12 - Bučar	0,0	0,0
13 - Žbogar	0,0	0,0
14 - Peterle	0,1	0,2
15 - Jankovič	0,1	0,5
16 - Križanič	0,3	0,7
17 - Thaler	3,0	3,1
18 - Gantar	0,0	0,0
19 - Lahovnik	0,0	0,0
20 - Pezdir	0,0	0,0
21 - Virant	0,0	0,0
22 - Stanovnik	0,0	0,1
23 - Mencinger	0,0	0,0
24 - Jelušič	0,1	0,0
25 - Potrč	0,5	0,3
26 - Kacin	0,1	0,1
27 - Židan	0,0	0,0
28 - Zver	0,0	0,0
29 - Gaspari	0,0	0,0
30 - Svetlik	0,5	0,8
31 - Anderlič	0,3	0,3
32 - Bavčar	0,6	0,8
33 - Grims	0,7	1,5
34 - Prijatelj	1,2	0,7
35 - Jerovšek	0,2	0,5
98 - drugo	2,1	3,7
99 - b.o.	26,3	41,3

OCENE RAZMER, ZADOVOLJSTVA

Če primerjate življenje pri nas danes z razmerami pred približno desetimi leti, ali so po vaši sodbi razmere glede na našete stvari danes dosti boljše, boljše, približno enake, slabše ali dosti slabše?

	danes		pribli- žno enake	danes		nem	b.o.	povp.
	dosti slabše	danes slabše		danes boljše	dosti boljše			
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
S114 kako živijo ljudje	26,8	46,9	13,7	10,9	0,7	0,7	0,4	2,11
S115 demokratičnost odločanja	13,1	32,3	35,9	13,2	0,7	4,0	0,7	2,54
S116 spoštovanje človekovih pravic in svoboščin	18,7	35,3	30,6	12,1	0,8	2,2	0,4	2,40
S117 spoštovanje dela	24,2	50,0	17,8	6,1	0,5	0,9	0,6	2,07
S118 možnost dobiti stanovanje	42,2	41,7	8,3	4,9	0,4	2,2	0,4	1,76
S119 možnost dobiti zaposlitev	52,9	41,4	3,6	0,8	0,3	0,7	0,3	1,53
S120 zakonitost	22,7	37,9	30,6	3,6	0,1	4,2	0,9	2,16
S121 možnost izobraževanja	5,2	15,1	39,6	31,5	5,2	2,6	0,7	3,17
S122 kulturno življenje	2,3	10,6	50,9	28,3	4,5	2,7	0,7	3,23
S123 možnost imeti, preživljati otroke	19,4	45,7	23,9	7,4	1,0	2,1	0,6	2,23
S124 zdravstveno varstvo	15,2	35,8	31,7	13,4	2,2	1,1	0,6	2,51
S125 vpliv stroke na vladne odločitve	16,1	31,9	34,1	6,0	0,9	9,6	1,3	2,37

S126 Ko gledajo na prihodnost, so nekateri ljudje bolj črnogledi, pravimo, da so pesimistični, drugi pa vidijo prihodnost bolj rožnato, so optimistični. Kako bi opredelili sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da ste velik pesimist, 10 pa, da ste velik optimist?

velik pesimist										velik ne optimist		nem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
0,8	1,6	2,6	3,2	3,6	18,6	11,8	13,6	18,8	9,8	14,7	0,3	0,6	6,81			

S127 Prosimo vas, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 izrazite vaša občutja glede osebne sreče nasploh, pri čemer 0 pomeni, da sploh niste srečni, in 10, da ste zelo srečni.

sploh nisem srečen										zelo sem srečen		nem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
0,5	0,7	0,7	2,2	2,5	14,4	8,8	18,1	26,8	12,1	12,7	0,0	0,6	7,25			

S128 Kako ocenjujete materialne razmere, v katerih živite vi in vaša družina?

Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni najslabšo, 10 pa najboljšo oceno. **V kolikšni meri ste torej zadovoljni oz. nezadovoljni z materialnimi razmerami v vaši družini?**

zelo nezadovoljen										zelo zadovoljen		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
0,8	1,4	3,2	4,5	5,1	18,4	12,4	22,9	20,0	6,3	4,3	0,3	0,4	6,32	

S129 Če se primerjate z ljudmi v vaši okolici, ali sodite, da vam gre v finančnem pogledu bolje kot njim, enako ali slabše?

veliko slabše										veliko boljše		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
0,8	0,8	2,2	4,1	4,6	45,7	16,2	11,5	7,6	1,2	0,5	3,0	1,8	5,44	

S130 Ali bi zase in za svojo družino lahko rekli:

1 -	da vam ničesar posebej ne primanjkuje, da se posebej ne omejujete	20,8
2 -	da ste bolj varčni, da se omejujete v manj pomembnih stvareh, manj luksuza, ipd.	47,6
3 -	da morate zelo skrbno gospodariti, da spravite konec s koncem, da se omejujete pri nakupih obleke ipd.	26,6
4 -	da se močno omejujete, tudi pri nakupu hrane	3,5
5 -	da živite v pomanjkanju osnovnih dobrin	0,6
6 -	da živite v revščini	0,1
8 -	ne vem	0,5
9 -	b.o.	0,5

S131 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?

izjemno nezadovoljen										izjemno zadovoljen		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
9,1	6,9	10,3	13,1	10,2	25,1	11,4	6,9	3,1	0,3	0,5	2,7	0,5	3,94	

S132 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v Sloveniji?

izjemno nezadovoljen										izjemno zadovoljen		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
16,1	11,6	19,7	19,4	11,0	13,3	4,5	1,4	1,5	0,0	0,0	1,2	0,3	2,73	

S133 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v Sloveniji?

izjemno slabo												izjemno dobro	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
1,8	2,5	5,1	9,1	10,6	23,9	12,4	14,3	9,1	2,3	1,2	6,5	1,0	5,22		

S134 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v Sloveniji?

izjemno slabo												izjemno dobro	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
2,8	3,7	8,5	13,6	11,6	21,3	12,9	14,3	7,6	1,7	1,1	0,7	0,2	4,83		

S135 Kaj mislite, kako razširjena je korupcija v javnih službah v Sloveniji?

1 - skoraj nihče ni vpleten v korupcijo	0,1
2 - le majhno število ljudi je vpletenih	4,4
3 - kar nekaj ljudi je vpletenih	33,9
4 - veliko ljudi je vpletenih	44,3
5 - skoraj vsak je vpleten v korupcijo	12,5
8 - ne vem	4,1
9 - b.o.	0,7

Minevata dve desetletji od osamosvojitve Slovenije. Slovenija v Evropi danes velja za urejeno, demokratično, srednje razvito državo. V tem obdobju so bile sprejete pomembne odločitve in nastale so velike spremembe v življenju ljudi in delovanju države. Denimo, da bi bila Slovenija še enkrat postavljena pred te odločitve, kako bi se danes vi odločali? Ali bi te odločitve podprli ali bi jim nasprotovali? Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 5 pomeni, da bi te odločitve zagotovo podprli, 1 pa, da bi jim zagotovo nasprotovali.

Odlčitvi bi ...	zagotovo		niti - niti	verjetno bi podprl	zagotovo bi		ne vem	b.o.	povp.
	nasprotno	verjetno			podprl	ne			
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
S136 za samostojno slovensko državo (plebiscit)	2,2	4,3	6,5	31,4	52,8	2,3	0,5	4,3	
S137 za parlamentarno demokracijo s političnimi strankami	3,2	8,2	16,9	35,9	29,0	5,5	1,2	3,9	
S138 za kapitalistično tržno gospodarstvo	8,1	22,5	29,9	22,0	8,0	8,3	1,0	3,0	
S139 za denacionalizacijo: vrnitev velikih posesti, tovarn bivšim lastnikom - v naravi	12,6	20,9	24,4	25,7	8,6	6,9	0,8	3,0	

Odločitvi bi ...	zago-	verjetno	niti - niti	verjetno bi podprl	zago-	ne vem	b.o.	povp.
	naspro- toval	naspro- toval			tovo bi podprl			
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
S140 za vrnitev gozdov cerkvi (RKC)	38,5	28,6	15,3	8,7	3,4	4,7	0,7	2,0
S141 za razdelitev dela bivšega družbenega premoženja vsem državljanom v obliki certifikatov	7,2	9,4	19,0	43,1	14,1	6,6	0,5	3,5
S142 za »odprodajo« družbenih stanovanj najemnikom – za delno poplačilo (t.i. Jazbinškov zakon)	7,7	12,4	22,6	32,9	13,4	9,4	1,5	3,4
S143 za vstop v Evropsko Unijo	8,6	11,3	16,0	38,4	21,3	3,0	1,3	3,5
S144 za članstvo v NATU	13,8	16,4	22,1	30,2	12,0	4,4	1,1	3,1
S145 za prevzem enotne evropske valute EVRO	11,2	14,9	14,8	36,2	20,0	2,4	0,5	3,4
S146 vrnitev pravic do stalnega prebivališča t.i. izbri- sanim – po odločbi Ustavnega sodišča	15,1	15,5	23,0	25,5	11,3	8,3	1,2	3,0
S147 za arbitražni sporazum o ureditvi mejnega vprašanja s Hrvaško	12,2	11,4	21,9	31,2	13,0	9,3	1,1	3,2

S148 Kaj menite ali je Slovenija, gledano v celoti, glede svobode, demokracije, zakonitosti in pogojev življenja ljudi v teh dveh desetletjih zelo napredovala ali zelo nazadovala? Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni, da je zelo nazadovala, in 5, da je zelo napredovala.

zelo nazadovala					zelo napredovala	ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
6,3	20,3	49,4	20,1	1,7	1,8	0,5	2,9	

S149 Kaj pa vi osebno in vaša družina? Ali ste v tem obdobju, od osamosvojitve do danes, gledano v celoti, kaj pridobili ali kaj izgubili? Ponovno ocenite na lestvici od 1 do 5.

dosti izgubili					dosti pridobili	ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
4,0	11,9	61,9	16,8	2,0	1,9	1,5	3,0	

V zadnjem času potekajo razprave o spremembah in reformah – pogledi na to pa se zelo razlikujejo. Kako bi se (ali se boste) odločali za te spremembe, ki so po mnenju nekaterih nujno potrebne in jih v celoti podpirajo, drugi pa jim odločno nasprotujejo. Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da tem spremembam v celoti nasprotujete, in 5, da jih v celoti podpirate.

		v celoti nasprotujem			v celoti podpiram		ne vem	b.o.	povp.
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
S150	pokojninska reforma: postopno podaljševanje delovne dobe in starosti ob upokojitvi	45,7	15,2	14,7	10,9	9,6	3,5	0,5	2,2
S151	postopno izenačitev pogojev upokojevanja za ženske in moške	38,4	20,2	18,0	11,2	8,7	3,1	0,5	2,3
S152	zdravstvena reforma: racionalizacija zdravstvenih ustanov	11,9	13,7	30,3	20,2	11,1	10,5	2,3	3,1
S153	ločitev zasebnih zdravniških praks od javnega zdravstva	16,0	14,6	22,8	22,1	16,4	6,9	1,2	3,1
S154	poenotenje zdravstvenega zavarovanja in odprava dopolnilnega zavarovanja	9,1	9,1	21,8	27,4	23,8	7,8	1,1	3,5
S155	zaposleni naj prevzamejo več denarnih obvez za svojo zdravstveno in socialno varnost	28,0	23,6	23,9	12,4	3,9	7,2	1,0	2,4
S156	reforma javne uprave: zmanjševanje števila ministrstev in upravnih enot	3,2	5,3	15,3	31,1	38,8	5,8	0,5	4,0
S157	komunalna samouprava: uvedba pokrajin, zmanjšanje števila občin	7,7	10,7	23,6	27,6	22,4	7,3	0,8	3,5
S158	reforma političnega sistema: nezdružljivost vloge poslanca in župana	5,6	5,6	13,1	24,5	45,3	5,1	0,7	4,0

	v celoti nasprotujem			v celoti podpiram		ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5			
S159 razpisovanje referendumov le ob ključnih razvojnih vprašanjih	6,7	8,0	13,6	21,3	45,2	4,5	0,7	4,0
S160 razpis referendumu le na zahtevo najmanj 50.000 volivcev	9,4	8,4	16,4	23,6	35,2	6,4	0,7	3,7
S161 referendum naj bo veljaven le, če se ga udeleži večina volilnih upravičencev	7,5	9,0	13,8	22,4	41,9	4,8	0,7	3,9
S162 varnost, obramba: zaostritev boja proti kriminalu in korupciji	1,8	1,1	4,4	28,5	61,8	1,9	0,5	4,5
S163 umik slovenske vojske iz območij vojaških spopadov v tujini (Afganistan)	2,6	3,4	15,0	30,7	43,2	4,3	0,8	4,1
S164 preklic nakupa oklepnikov Patria	3,6	5,2	16,1	17,5	37,7	16,9	3,0	4,0
S165 gospodarsko področje: prodaja lastniških deležev v velikih podjetjih tujcem (npr. Mercator, Telekom)	46,2	19,1	17,3	7,1	4,3	5,4	0,6	2,0
S166 prodaja državnih deležev v velikih slovenskih bankah in zavarovalnicah tujcem (NLB, Triglav ipd.)	44,2	21,9	17,0	6,7	4,3	5,4	0,5	2,0
S167 odstop od izgradnje bloka T6 v Termoelektrarni Šoštanj	18,3	11,0	28,5	9,8	10,9	19,8	1,6	2,8
S168 financiranje programov zaposlovanja	3,5	3,4	12,8	38,3	31,9	7,7	2,5	4,0
S169 sprostitev odpuščanja in najemanja delavcev, odvisno od potreb podjetij	30,2	17,5	25,3	13,7	5,9	5,9	1,6	2,4
S170 zaostritev nadzora in kaznovanja dela na črno	12,0	11,1	27,6	24,3	21,2	3,2	0,6	3,3
S171 preprečevanje zlorab pri socialnih podporah in nadomestilih	3,8	3,5	15,8	28,4	44,5	3,2	0,7	4,1
S172 uvedba zavarovanja za dolgotrajno nego starih in onemoglih oseb	4,0	4,0	15,5	31,9	33,9	9,7	0,9	4,0

1.3.3

SOCIALNO-DEMOGRAFSKA VPRAŠANJA, SJM 2011/2

V238 Spol

1 -	moški	42,2
2 -	ženski	57,8

V239 Ali mi lahko poveste leto vašega rojstva?

V240 To pomeni, da imate _____ let

1 -	do 30 let	17,8
2 -	31 do 45 let	23,8
3 -	46 do 60 let	31,1
4 -	61 let in več	27,3

**Ali ste se vi, vaš oče ali vaša mati priselila v Slovenijo?
Prosimo povejte za vsakega posebej.**

		da	ne	ne vem	b.o.
		1	2	8	9
V241	mati	8,0	91,3	0,0	0,7
V242	oče	7,6	91,5	0,0	0,9

V243 Kaj pa vi? Ste se rodili v Sloveniji ali ste se priselili v Slovenijo?

1 -	rodil sem se v Sloveniji	92,1
2 -	priseljen sem v Slovenijo	7,8
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,1

V244 Ali imate slovensko državljanstvo?

1 -	da, imam slovensko državljanstvo	99,3
2 -	ne, nimam slovenskega državljanstva	0,6
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,1

V245 Kako običajno govorite doma?

01 - slovensko	96,1
02 - hrvaško	0,3
03 - srbsko, črnogorsko	0,5
04 - bošnjaško	0,6
05 - makedonsko	0,2
06 - italijansko	0,0
07 - madžarsko	0,8
08 - nemško	0,0
09 - albansko	0,0
10 - drugo	0,1
88 - ne vem	0,0
99 - b.o.	1,5

V246 Katero najvišjo stopnjo izobrazbe ste si pridobili?

(če je študent, obkrožit tisto stopnjo, za katero pričakuje, da jo bo končal)

01 - brez formalne izobrazbe	0,5
02 - nedokončana osnovna šola	3,6
03 - končana osnovna šola	15,0
04 - nedokončana srednja šola: tehnični, strokovni tip šole	4,0
05 - končana srednja šola, tehnični, strokovni tip šole	41,3
06 - nedokončana srednja šola, splošni tip šole (gimnazija)	0,6
07 - končana srednja šola, splošni tip šole (gimnazija)	7,4
08 - nekaj univerzitetne izobrazbe, brez diplome ali dokončana višja šola	10,4
09 - univerzitetna izobrazba, z diplomom	16,7
88 - ne vem	0,1
99 - b.o.	0,6

V247 Pri kateri starosti ste končali svoje redno šolanje?

Če se anketiranec še šola: **Pri kateri starosti pričakujete, da boste končali svoje redno šolanje?** Prosimo ne upoštevajte vaještva v okviru šole.

Podatki so v datoteki!

V248 Ali živite skupaj s starši?

1 - da	22,3
2 - ne	77,2
9 - b.o.	0,6

V249 Ali ste sedaj zaposleni ali niste? (če ste) Koliko ur delate na teden?

Če imate več kot eno zaposlitev, upoštevajte le vašo glavno zaposlitev.

JE ZAPOSLEN	
01 - polni delovni čas (30 ur na teden ali več)	43,7
02 - skrajšan delovni čas (manj kot 30 ur na teden)	1,8
03 - samozaposlen	2,5
NI ZAPOSLEN	
04 - upokojen	32,5
05 - gospodinja, ni zaposlena drugje	2,4
06 - študent, dijak	8,8
07 - brezposeln	6,7
08 - drugo	1,0
88 - ne vem	0,0
99 - b.o.	0,6

S173 Ali imate zaposlitev za:

1 - nedoločen čas	42,4
2 - določen čas	5,3
3 - občasna dela	2,2
7 - se ne nanaša, ni zaposlen	48,9
8 - ne vem	0,3
9 - b.o.	0,8

S174 Kakšen je (bil) vaš položaj na delovnem mestu?

1 - vodilni položaj (direktor ali namestnik na ravni podjetja, ustanove)	7,1
2 - vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka, ipd.)	9,8
3 - neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja, obratovodja, poslovodja, vodja tima, skupine...)	16,7
4 - izvršilni delavec (nima vodilnega, vodstvenega položaja)	52,5
7 - nikoli ni bil zaposlen	10,8
8 - ne vem	0,7
9 - b.o.	2,5

V250 Za kakšno ustanovo delate? Če sedaj ne delate, povejte za svoje glavno delo v preteklosti. Ali sedaj delate ali pa ste prej delali za ...

1 - vladno ali državno ustanovo	40,1
2 - privatno podjetje ali industrijo	42,3
3 - privatno neprofitno organizacijo	1,9
7 - se ne nanaša	13,2
8 - ne vem	0,6
9 - b.o.	2,0

S175 Ali ste ali niste član sindikata?

1 - sem član	19,6
2 - nisem član	77,3
8 - ne vem	0,7
9 - b.o.	2,3

S176 Povejte, v kateri sindikat ste včlanjeni?

1 - Zveza svobodnih sindikatov Slovenije	9,0
2 - Neodvisnost, Konfederacija novih sindikatov Slovenije	1,1
3 - Konfederacija sindikatov 90 Slovenije	0,4
4 - Pergam, Konfederacija sindikatov Slovenije	0,3
5 - Slovenska zveza sindikatov Alternativa	0,2
6 - Zveza delavskih sindikatov Slovenije – Solidarnost	0,7
7 - SVIZ - Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije	2,9
8 - Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije	1,4
9 - drugo	2,9
0 - ne vem, brez odgovora, ni član sindikata	81,2

V251 Anketiranec je med intervjujem pokazal...

1 - veliko zanimanje	54,3
2 - zanimanje do neke mere	39,9
3 - ni ga kaj dosti zanimalo	5,8

V252 Ali je bil prisoten še kdo, ki se je vmešaval v potek ankete?

1 - da	6,9
2 - ne	93,1

V253 Velikost kraja:

1 - manj kot 2000	53,3
2 - od 2000 do 5000	13,6
3 - od 5000 do 10.000	9,6
4 - od 10.000 do 20.000	2,6
5 - od 20.000 do 50.000	7,1
6 - od 50.000 do 100.000	1,2
7 - od 100.000 do 500.000	7,9
8 - več kot 500.000	4,5

Velikost naselja:

1 - hiša na samem, zaselek ali manjša vas (oddaljena od pošte, šole, trgovine) z do 500 prebivalcev	28,4
2 - vas, kraj (s šolo, pošto, trgovino), trg z nad 500 do 2000 prebivalci	27,9
3 - kraj z nad 2000 do 4000 prebivalci	8,8
4 - kraj z nad 4000 do 10.000 prebivalci	12,6
5 - kraj z nad 10.000 do 50.000 prebivalcev	8,2
6 - kraj z nad 50.000 prebivalci (Ljubljana, Maribor)	14,0

Tip krajevne skupnosti:

1 - mestna	31,2
2 - primestna	11,0
3 - vaška	57,8

Čas trajanja razgovora (oceni!):

1 - do 45 minut	18,4
2 - 45 minut do 1 ure	36,3
3 - 1 ura do 1,15 ure	31,0
4 - 1,15 do 1,30 ure	9,8
5 - 1,30 do 1,45 ure	2,4
6 - 1,45 do 2 ure	1,4
7 - več kot 2 uri	0,7

1.4.

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2012/1

- Mednarodna družboslovna raziskava: ISSP, 2012, O družini in spolnih vlogah;
- Mednarodna dovolilna raziskava (CSES);
- O nacionalni in mednarodni varnosti;
- SJM, Ogledalo javnega mnenja

Mitja Hafner Fink, Brina Malnar, Niko Toš, Marjan Malešič, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek:

V tem poglavju so prikazani vprašalnik in rezultati meritev terenske raziskave SJM, ki je potekala na pomlad leta 2012 in je vsebovala tematski blok stališča do družine in spolnih vlog, ISSP 2012, mednarodno dovolilno raziskavo CSES, nacionalno raziskavo o varnosti ter longitudinalni blok SJM. Raziskava o družini se navezuje na predhodne raziskave iz leta 1994 in 2002; rezultati so prikazani v knjigi Vrednote v prehodu VII., str. 230–269. Predhodne meritve v okviru mednarodne dovolilne raziskave in nacionalne raziskave o varnosti ter longitudinalni program SJM so prikazane v knjigah Vrednote v prehodu II.–IV.

Vključene raziskave in naročniki:

- Mednarodna družboslovna raziskava ISSP 2012, O družini in spolnih vlogah; nacionalni raziskovalni program, ARRS;
- Mednarodna dovolilna raziskava (CSES), nacionalni raziskovalni program, ARRS;
- O nacionalni in mednarodni varnosti, naročnik: Obramboslovni raziskovalni center, IDV FDV;
- Ogledalo javnega mnenja, nacionalni raziskovalni program, ARRS.

Terensko raziskavo je izvedel: CJMMK, IDV FDV

Osnovna vsebina projekta:

- ISSP, Vrednotenje družine in spolnih vlog: sestav družine; odnos do enostarševske družine; vzgojna vloga staršev; zaposlena mati; družinska opravila; družina-služba;
- CSES: vključenost v politično dogajanje; odnos do strank; strankarske preference in ravnanja; zaupanje v stranke; levo-desno uvrščanje strank; zaupanje v politike; itd.;
- Nacionalna in mednarodna varnost: vidiki ogrožanja varnosti; varnostna kultura; ocena varnostnega sistema Slovenije; pogledi na mednarodne vojaške operacije in misije; varnostne integracije v Evropi; pogledi na mednarodni terorizem; vrednotenje vojaškega poklica;
- Ogledalo javnega mnenja: vrednote-pojmi; kapitalizem-socializem; odnos do cerkve in religioznost itd.
-

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N = 1800) polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije; realizacija (N = 1034); standardizirani vprašalnik; računalniško podprto anketiranje (CAPI).

Čas izvedbe:

raziskava je potekala v času od 27. 3. do 28. 5. 2012 ob sodelovanju 32 anketarjev v 120 anketnih okoliših v Sloveniji.

Datoteka:

SJM 2012/1, deponirana v ADP (ADP - IDNo: SJM121), IDV FDV

1.4.1 OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, SJM 2012/1 (prvi del)

IZRAŽANJE NE-ZADOVOLJSTVA

- V1 Ko gledajo na prihodnost, so nekateri ljudje bolj črnogledi, pravimo, da so pesimistični, drugi pa vidijo prihodnost bolj rožnato, so optimistični. Kako bi opredelili sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da ste velik pesimist, 10 pa, da ste velik optimist?**

velik pesimist										velik optimist		ne vem		b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
0,7	0,6	2,0	3,8	5,0	19,4	17,3	14,9	18,5	7,0	10,3	0,3	0,2		

- V2 Če ocenjujete nasploh, kako ste v teh dneh zadovoljni s svojim življenjem kot celoto? Pri tem pomeni 1 povsem nezadovoljen, 10 pa povsem zadovoljen.**

povsem nezadovoljen										povsem zadovoljen		ne vem		b.o.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99			
0,8	1,8	2,9	2,9	11,5	16,9	18,2	24,0	10,8	9,8	0,3	0,1			

- V3 Prosimo vas, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 izrazite vaša občutja glede osebne sreče nasploh, pri čemer 0 pomeni, da sploh niste srečni, in 10, da ste zelo srečni.**

sploh nisem srečen										zelo sem srečen		ne vem		b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
0,6	0,7	0,9	2,0	2,6	12,4	15,8	18,7	22,3	13,7	10,3	0,1	0,0		

- V4 In kako ocenjujete materialne razmere, v katerih živite vi in vaša družina? Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni najslabšo, 10 pa najboljšo oceno. V kolikšni meri ste torej zadovoljni oz. nezadovoljni z materialnimi razmerami v vaši družini?**

zelo nezadovoljen										zelo zadovoljen		ne vem		b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
0,4	1,1	2,2	5,5	5,1	18,5	18,9	17,3	17,9	7,4	5,4	0,1	0,2		

V5a Kaj menite ali je Slovenija, gledano v celoti, glede svobode, demokracije, zakonitosti in pogojev življenja ljudi v zadnjih dveh desetletjih zelo napredovala ali zelo nazadovala? Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni, da je zelo nazadovala, in 5, da je zelo napredovala.

zelo nazadovala				zelo napredovala		ne vem	b.o.
1	2	3	4	5	8	9	
13,2	28,0	37,3	15,4	3,4	2,2	0,4	

V5b Kaj pa vi osebno in vaša družina? Ali ste v tem obdobju, od osamosvojitve do danes, gledano v celoti, kaj pridobili ali kaj izgubili? Ponovno ocenite na lestvici od 1 do 5.

zelo izgubili				zelo pridobili		ne vem	b.o.
1	2	3	4	5	8	9	
4,6	14,4	47,6	22,1	8,5	2,5	0,3	

1.4.2 RAZISKAVA STALIŠČ O NACIONALNI IN MEDNARODNI VARNOSTI

OGROŽANJE VARNOSTI

V6 Če razmišljate o trenutnem družbenem in političnem položaju, ali se na splošno počutite varno ali ogroženo?

1 - varno	68,0
2 - ogroženo	22,3
8 - ne vem, b.o.	9,7

V7 Koliko po vašem mnenju naslednji dejavniki ogrožajo varnost Slovenije?

Ocenite na lestvici od 1 do 4, pri čemer 1 pomeni, da ti dejavniki varnosti Slovenije sploh ne ogrožajo, 2 – malo, 3 – srednje in 4, da ti dejavniki varnost Slovenije zelo močno ogrožajo.

		sploh ne	malo	srednje	zelo močno	ne vem, b.o.
		1	2	3	4	9
a)	uničevanje okolja	2,9	21,5	44,2	29,8	1,7
b)	naravne in tehnološke nesreče	7,4	32,5	41,2	16,8	2,1
c)	vojaške grožnje s strani drugih držav	64,0	21,0	7,6	1,8	5,5
d)	zaostajanje na področju znanosti in tehnologije	14,7	32,0	32,7	12,5	8,1
e)	razprodaja državnega premoženja	3,5	14,1	27,2	49,6	5,6
f)	prometne nesreče	4,8	24,7	42,2	25,5	2,8
g)	kriminal, korupcija	1,3	7,3	27,0	62,5	2,0
h)	mamila, narkotiki	3,2	23,3	34,8	33,9	4,7
i)	begunci in ilegalni priseljenci	24,6	41,9	19,3	7,8	6,4
j)	spori s sosednjimi državami	38,8	38,3	15,2	2,9	4,8
k)	napadi na računalniške sisteme in omrežja	11,3	33,9	28,8	8,5	17,4

V8 In sedaj ocenite še, koliko naslednji dejavniki ogrožajo varnost Slovenije? Ali je sploh ne, malo, srednje ali jo zelo močno?

	sploh ne	malo	srednje	zelo močno	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	9
a) gospodarski problemi	1,2	6,2	28,3	62,4	1,9
b) terorizem	50,0	30,0	11,9	3,6	4,6
c) skrajni nacionalizem	26,3	38,8	19,0	6,4	9,6
d) notranjepolitična nestabilnost	3,3	21,0	33,1	39,1	3,6
e) konflikti na ozemlju nekdanje Jugoslavije	35,7	38,8	15,0	4,3	6,3
f) brezposelnost	0,7	4,3	18,8	75,3	1,0
g) nalezljive bolezni – AIDS ipd.	20,4	45,7	21,3	4,7	7,9
h) samomori	10,3	27,5	39,5	17,4	5,3
i) revščina	1,1	8,8	29,8	59,3	1,1
j) zmanjševanje števila rojstev	13,9	28,2	35,5	17,8	4,6
k) energetska odvisnost od tujine	8,1	26,0	39,2	18,0	8,7
l) finančna kriza, recesija	0,7	4,5	24,6	68,4	1,8

VARNOSTNA KULTURA

V9 Za katere od naštetih stvari je po vašem mnenju vredno tvegati in tudi nekaj žrtvovati (Možnih je več odgovorov)

01 - enakost med spoloma	24,6
02 - zaščita okolja	48,2
03 - svetovni mir	48,4
04 - boj proti rasizmu	18,4
05 - obramba Slovenije	19,1
06 - versko prepričanje	7,3
07 - združevanje Evrope	7,6
08 - boj proti revščini	61,7
09 - svoboda posameznika	37,5
10 - človekove pravice	52,9
88 - nič od tega, neodločen	6,0

V10 Kako bi se vi osebno vedli v primeru oborožene agresije na Slovenijo?

1 - boril bi se z orožjem	20,2
2 - boril in upiral bi se na kak drug način	38,2
3 - ne bi se niti boril, niti upiral	26,2
8 - ne vem, b.o.	15,4

V11 Če bi imeli možnost uvesti v srednje šole nek predmet, za katerega od ponujenih bi se najprej odločili?

01 - mirovna vzgoja	6,2
02 - obrambna vzgoja	2,0
03 - vojaška vzgoja	1,6
04 - zaščita in reševanje	12,0
05 - verska vzgoja/verouk	3,2
06 - človekoljubje	16,6
07 - kultura miru in nenasilja	26,2
08 - ekologija	18,4
09 - državljanska vzgoja	6,8
88- ne vem, b.o.	7,0

V12 Kateri od navedenih razlogov lahko po vašem mnenju upravičijo uporabo vojaške sile? (Možnih je več odgovorov)

1 - zaščita ekonomskih interesov	6,2
2 - zaščita mednarodnega prava in reda	8,0
3 - zaščita človekovih pravic in svoboščin	36,4
4 - zaščita pred terorističnimi napadi	30,7
5 - zagotovitev nacionalne neodvisnosti	20,6
6 - zagotovitev svobode veroizpovedi	4,5
7 - uporaba vojaške sile ni upravičena v nobenem od teh primerov	27,6
8 - ne vem, b.o.	10,6

V13 Ljudje morajo nekomu zaupati in imeti občutek, da se lahko zanesejo nase in na druge. V kolikšni meri lahko vi zaupate naslednjim:

Kako zaupate:	sploh	le		v	ne
	nič	malo	precej	celoti	vem
	1	2	3	4	8
a) družini in sorodnikom	0,7	4,0	18,6	75,9	0,9
b) cerkvi in duhovnikom	46,9	32,1	14,8	3,8	2,4
c) televiziji, časopisom, radiu	15,1	56,2	25,9	1,6	1,2
d) šolam, izobraževalnim ustanovam	2,5	18,6	62,2	13,3	3,4
e) Državnemu zboru	43,2	43,6	8,9	0,5	3,8
f) Predsedniku republike	24,1	39,1	25,1	8,9	2,8
g) Vladi Republike Slovenije	39,4	42,7	13,1	1,9	2,9
h) Slovenski vojski	11,3	28,2	43,5	9,6	7,4

Kako zaupate:		sploh	le		v	ne
		nič	malo	precej	celoti	vem
		1	2	3	4	8
i)	sodiščem	27,7	46,1	19,0	1,9	5,3
j)	policiji	10,1	35,0	45,3	7,2	2,5
k)	evropski valuti evru	8,6	40,4	41,2	6,1	3,7
l)	humanitarnim organizacijam (Rdeči križ, Karitas, Unicef ...)	23,0	41,1	27,3	6,3	2,3
m)	Varuhu človekovih pravic	11,7	38,1	35,4	5,9	8,9
n)	Slovenski obveščevalno varnostni agenciji (SOVA)	20,2	37,7	13,8	1,1	27,1
o)	sindikatom	26,1	41,8	22,8	2,5	6,8

VARNOSTNI SISTEM SLOVENIJE

V14 Kdo od naštetih ima po vaši oceni odločilno vlogo pri ohranjanju suverenosti in neodvisnosti Slovenije?

1 -	predsednik republike	12,1
2 -	policija	1,7
3 -	vojska	2,3
4 -	vlada	19,3
5 -	parlament	10,0
6 -	državljeni Slovenije	40,1
8 -	ne vem, b.o.	14,4

V15 V kolikšni meri ste seznanjeni:

		sploh	v		v	v	ne
		nisem	glavnem nisem	niti - niti	glavnem sem	celoti sem	vem
		1	2	3	4	5	8
a)	s političnim sistemom Slovenije	10,3	14,5	28,5	38,8	5,9	1,9
b)	s politično ureditvijo EU	14,3	24,7	36,1	21,0	1,8	2,1
c)	s sistemom nacionalne varnosti Slovenije	18,8	27,9	34,2	14,7	1,3	3,2
d)	z nalogami in delovanjem Slovenske vojske	20,5	28,8	27,9	19,0	1,2	2,6
e)	z mednarodnimi varnostnimi organizacijami (OZN, NATO, OVSE...)	24,1	30,1	29,6	12,5	0,9	2,9
f)	z reševanjem sodobnih oboroženih konfliktov	27,2	31,7	25,0	12,1	0,7	3,3

V16 Kako verjetno je, da bo Slovenija v prihodnosti še potrebovala vojsko?

1 - zelo verjetno	7,4
2 - verjetno	25,2
3 - malo verjetno	47,7
4 - sploh ni verjetno	12,0
8 - ne vem	7,8

V17 V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi opredelitvami nalog vojske v družbi?

Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se sploh ne strinjate in 5, da se v celoti strinjate.

	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	ni - niti	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem
	1	2	3	4	5	8
a) Vojska naj varuje državo pred morebitnim zunanjim napadalcem.	2,0	3,5	7,6	48,1	36,6	2,2
b) Vojska naj sodeluje pri gradnji cest, spraviu pridelkov in drugih javnih delih.	13,9	23,3	14,7	31,9	13,8	2,3
c) Vojska naj vzgaja mladino v domoljubnem duhu.	8,9	13,8	16,3	40,7	15,7	4,6
d) Vojska naj pomaga v primeru naravnih, ekoloških in drugih nesreč.	0,3	1,1	2,6	36,8	57,7	1,6
e) Če se zdi to potrebno, naj vojska prevzame državno oblast v svoje roke.	44,5	27,3	12,7	6,4	2,3	6,9
f) Vojska naj skrbi za vojaško usposobljenost.	1,0	1,5	5,9	48,8	40,1	2,6
g) Vojska naj sodeluje v mednarodnih mirovnih in humanitarnih operacijah.	10,1	11,1	16,6	42,3	16,6	3,3
h) Vojska naj v času večjih stavk nadomešča stavkajoče delavce.	48,2	30,0	7,6	6,5	2,0	5,7
i) Vojska naj pomaga policiji pri zagotavljanju reda in varnosti.	11,4	12,9	16,2	43,8	13,2	2,4
j) Vojska naj pomaga policiji pri varovanju meje pred prehodi ilegalcev.	8,8	9,1	15,6	48,2	15,6	2,8
k) Vojska naj se bori proti terorizmu.	3,7	5,6	8,4	49,7	28,8	3,8

V18 In kako po vašem mnenju deluje Slovenska vojska? Ali deluje ...

1 - zelo slabo	1,3
2 - slabo	3,7
3 - niti slabo, niti dobro	28,8
4 - dobro	48,5
5 - zelo dobro	3,4
8 - ne vem, b.o.	14,4

V19 Kakšen ugled ima po vašem mnenju Slovenska vojska med ljudmi na splošno? Ocenite na lestvici od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni, da je ugled vojske zelo majhen, 10 pa, da je ugled zelo velik.

zelo majhen ugled		zelo velik ugled		ne vem, b.o.						
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88
1,2	2,4	4,2	5,5	21,2	19,4	19,0	14,1	2,8	2,4	7,9

V20 Koliko vas zanimajo informacije o nacionalni varnosti in vojski?

1 - to me zelo zanima	5,1
2 - to me še kar zanima	24,8
3 - to me bolj malo zanima	35,0
4 - to me sploh ne zanima	33,8
8 - ne vem, b.o.	1,3

V21 Kaj od navedenega vas zanima v zvezi s Slovensko vojsko (SV)?

(Možnih je več odgovorov!) Odgovarjajo tisti, ki jih zanimajo informacije o nacionalni varnosti in vojski (n=671).

01 - sodelovanje SV v mirovnih operacijah	33,4
02 - nepravilnosti in »afere« v SV	17,0
03 - izobraževanje, usposabljanje pripadnikov SV	23,1
04 - zagotavljanje kadra za SV	11,3
05 - delovanje SV ob naravnih in drugih nesrečah	47,5
06 - možnost zaposlovanja v SV	17,3
07 - poraba denarja za potrebe SV	39,3
08 - vojaška tehnika SV	26,5
09 - drugo	3,1
77 - nič me ne zanima	9,4
88 - ne vem, b.o.	3,7

V22 Za potrebe SV se občasno opravljajo nakupi oborožitve in opreme. Koliko se strinjate s spodaj navedenimi trditvami? Ocenite na lestvici od 1 do 4, pri čemer 1 pomeni, da se sploh ne strinjate, 2, da se v glavnem ne strinjate, 3, da se v glavnem strinjate in 4, da se povsem strinjate.
Odgovarjajo tisti, ki jih zanimajo informacije o nacionalni varnosti in vojski (n=671).

		v				
		sploh se ne strinjam	glavnem se ne strinjam	v glav- nem se strinjam	povsem se strinjam	ne vem, b.o.
		1	2	3	4	8
a)	Sredstva iz obrambnega proračuna za nakupe oborožitve in opreme so porabljena racionalno.	23,0	41,7	21,8	1,8	11,7
b)	Pri nakupih za Slovensko vojsko prihaja tudi do zlorab in osebnega okoriščanja.	2,2	11,7	40,0	36,3	9,7
c)	Oborožitev in oprema, kupljena za Slovensko vojsko, je skladna z obrambnimi potrebami države.	14,5	40,8	24,6	3,4	16,7
d)	Postopki nakupov oborožitve in opreme za Slovensko vojsko so dovolj pregledni.	24,2	44,5	12,1	2,1	17,1
e)	Odločitve glede nakupa oborožitve in opreme za Slovensko vojsko se sprejemajo odgovorno.	21,4	42,8	17,6	2,7	15,5
f)	Nadzor nad nakupi za Slovensko vojsko je zadosten.	24,9	41,6	14,9	2,8	15,8
g)	Pri izbiri dobaviteljev oborožitve in opreme za Slovensko vojsko se ne upoštevajo dovolj koristi za domače gospodarstvo (prednost domačim proizvajalcem in protidobave).	2,1	4,5	41,0	45,3	7,2
h)	Nakupi oborožitve in opreme za Slovensko vojsko naj se izpeljejo brez posrednikov.	2,4	4,0	32,0	54,4	7,1

V23 Ali naj Slovenska vojska v primeru večje naravne nesreče ...

1 -	sama takoj priskoči na pomoč	69,1
2 -	počaka na poziv civilnih oblasti	25,9
3 -	ostane ob strani in reševanje prepusti civilni zaščiti	1,5
8 -	ne vem, b.o.	3,4

V24 Kako bi ocenili delovanje slovenskega sistema zaščite, reševanja in pomoči ob naslednjih dogodkih:

	zelo neu- spešno	neu- spešno	ni - niti	uspešno	zelo uspešno	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	5	8
a) poplave 2010	2,7	4,2	16,5	51,3	14,5	10,8
b) suša	2,9	12,5	26,4	24,3	3,4	30,6
c) neurja s točo in močnim vetrom	2,4	10,0	21,2	36,5	6,6	23,5

V25 Ali naj bi bili obrambni izdatki v Sloveniji v prihodnje po vašem mnenju:

1 - večji kot doslej	4,3
2 - enaki kot doslej	32,4
3 - manjši kot doslej	51,7
8 - ne vem, b.o.	11,6

MEDNARODNE VOJAŠKE OPERACIJE IN MISIJE

**V26 Kako bi lahko Slovenija pripomogla k preprečevanju konfliktov po svetu?
(Možnih je več odgovorov!)**

1 - s sodelovanjem v mednarodnih operacijah in misijah	22,0
2 - z diplomatsko aktivnostjo (preventivna diplomacija)	35,5
3 - z gospodarskim vlaganjem na potencialna krizna žarišča	9,4
4 - s pošiljanjem humanitarne in razvojne pomoči	33,5
5 - drugače	4,5
7 - Slovenija ne more pripomoči k preprečevanju konfliktov po svetu	23,1
8 - ne vem, b.o.	11,3

V27 V zvezi z uporabo vojaških in drugih sil pri zagotavljanju mednarodne varnosti se uporabljajo različni pojmi. Kateri izmed naštetih pojmov se vam je najbolj vtisnil v spomin?

01 - ohranjanje miru	25,5
02 - operacije kriznega odzivanja	1,0
03 - vzpostavljanje miru	13,0
04 - operacije v podporo miru	3,5
05 - stabilizacija miru	4,3
06 - mirovne operacije	20,4
07 - vsiljevanje miru	1,3
08 - mednarodne operacije in misije	10,2
09 - nobeden od teh	6,4
88 - ne vem, b.o.	14,6

V28 Kdo bi po vašem mnenju moral odločiti o napotitvi slovenskih vojakov v tujino?

1 - Slovenska Vlada	35,8
2 - Državni zbor	30,9
9 - ne vem, b.o.	33,3

V29 Ali podpirate sodelovanje slovenske države v mednarodnih mirovnih operacijah ali ne?

1 - da, podpiram	42,3
2 - ne, ne podpiram	44,7
8 - ne vem, b.o.	13,1

V30 Kako naj bi po vašem mnenju Slovenija sodelovala v mednarodnih mirovnih operacijah? Odgovarjajo tisti, ki podpirajo sodelovanje Slovenije v mednarodnih mirovnih operacijah.

	da	ne	ne vem, b.o.
	1	2	8
a) s poklicnimi vojaki	39,7	1,7	58,5
b) s civilnim osebjem (uradniki, mirovni nadzorniki, opazovalci ipd.)	23,0	16,9	60,0
c) z vojaki, ki prostovoljno služijo vojaški rok	20,3	19,7	59,9
d) s prostovoljci izmed vojakov v rezervni sestavi (rezervisti)	17,4	21,8	60,8
e) finančno oziroma materialno	16,6	21,8	61,6
f) z zagotavljanjem prehoda mirovnim silam preko slovenskega ozemlja in zračnega prostora	28,1	10,2	61,7
g) s policisti	19,6	20,4	59,9
h) z gasilci	18,6	21,3	60,1
i) s pripadniki nevladnih organizacij	19,6	18,4	62,0
j) z zdravstvenim osebjem	33,7	7,3	59,1
k) z urjenjem tujih vojakov ali policistov na svojih tleh	22,1	16,8	61,1

V31 Kaj menite, v katere predele sveta naj bi slovenska država pošiljala vojake in policiste na mirovne operacije? (Možnih je več odgovorov!) Odgovarjajo tisti, ki podpirajo sodelovanje Slovenije v mednarodnih mirovnih operacijah.

1 - v države na ozemlju bivše Jugoslavije	30,0
2 - v Afganistan	7,3
3 - v afriške države (npr. Somalija, Čad, Sudan)	8,8
4 - na Bližnji vzhod (npr. Libanon, Palestinska ozemlja - Zahodni breg, Gaza)	6,7
8 - ne vem, b.o.	65,4

V32 Kaj menite, ali se Slovenija preveč, ravno prav ali premalo vključuje v reševanje varnostnih problemov v državah na območju nekdanje Jugoslavije?

1 - preveč	16,7
2 - ravno prav	55,1
3 - premalo	8,3
8 - ne vem, b.o.	19,9

V33 Ali soglašate ali ne soglašate s tem, da Slovenska vojska sodeluje v naslednjih nalogah izven Slovenije?

	da	ne	ne vem, b.o.
	1	2	8
a) v humanitarnih operacijah in operacijah po-konfliktne obnove, brez uporabe orožja	72,7	17,4	9,9
b) v operacijah za vzdrževanje miru, kjer se orožje lahko uporabi samo v samoobrambi	59,9	28,7	11,4
c) v bojnih operacijah za vzpostavitev miru	27,7	59,4	13,0

V34 Koliko se strinjate z naslednjimi trditvami? Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se sploh ne strinjate, in 5, da se strinjate v celoti.

	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	ni- ni- ti	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	5	8
a) Na vojaških operacijah v tujini sodeluje preveč slovenskih vojakov.	2,6	13,3	23,7	27,5	12,2	20,7
b) Delovanje slovenskih vojakov v tujini je koristno za prepoznavnost Slovenije v svetu.	14,7	23,3	18,3	28,5	5,1	10,1
c) Vojaške operacije v tujini so preveč nevarne za slovenske vojake.	3,5	13,1	22,9	36,7	14,2	9,7
d) Delovanje slovenskih vojakov v tujini prispeva k miru in stabilnosti na območjih, kjer delujejo.	4,4	12,2	25,4	39,2	5,9	13,0
e) Delovanje slovenskih vojakov v tujini je povezano z gospodarskim interesom Republike Slovenije na širšem območju operacije.	9,8	21,1	20,3	26,4	2,6	19,8
f) Mednarodne operacije in misije v tujini so predvsem priložnost za dober zaslužek vojakov.	3,9	14,4	13,0	41,7	14,0	13,1
g) Mednarodne operacije in misije v tujini dajejo smisel vojaškemu poklicu.	7,4	16,2	20,6	35,4	5,5	14,9

V35 Kaj menite, ali so poklicni vojaki SV dolžni – ali niso dolžni – sodelovati v vojaških operacijah v tujini?

1 -	so dolžni, če oblasti tako odločijo	36,8
2 -	če se ne strinjajo, lahko sodelovanje v vojaških operacijah v tujini odklonijo	49,1
8 -	ne vem, b.o.	14,0

V36 Ali bi morale imeti družine vojakov medtem, ko so ti na misijah v tujini, določene ugodnosti (centri za pomoč družini, posebej organizirani vrtci ipd.)?

1 -	da	45,6
2 -	ne	38,9
8 -	ne vem, b.o.	15,5

V37 Ali bi po vašem mnenju Slovenija morala umakniti svoje pripadnike mirovnih sil iz operacije v tujini, če bi med njimi prišlo do žrtev?

1 -	da	66,3
2 -	ne	22,3
8 -	ne vem, b.o.	11,3

V38 Sedaj velja, da kdor poklicno opravlja vojaško službo v slovenski vojski, ne sme biti član političnih strank. Ali to prepoved odobravate, ali ne odobravate?

1 -	da, odobravam	65,8
2 -	ne, ne odobravam	18,2
8 -	ne vem, b.o.	16,1

VARNOSTNE INTEGRACIJE V EVROPI

V39 Povejte, ali poznate in koliko zaupate naslednjim institucijam?

Zaupanje ocenite na lestvici od 1 do 4, pri čemer 1 pomeni, da tej instituciji sploh nič ne zaupate in 4, da instituciji v celoti zaupate.

		sploh nič	le malo	precej	v celoti	ne po- znam	ne vem, b.o.
		1	2	3	4	7	8
a)	Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi	4,6	24,4	14,3	1,9	49,8	4,9
b)	Evropska unija	7,9	45,7	32,5	5,5	4,2	4,2
c)	Zveza NATO	13,7	41,4	26,2	5,6	7,6	5,4
d)	Organizacija združenih narodov (OZN)	8,7	38,4	29,8	5,4	11,3	6,4
e)	Svet Evrope	6,6	28,8	20,8	2,9	34,3	6,6

V40 Kaj menite, ali je za Slovenijo članstvo v EU ...

1 -	koristno	62,2
2 -	ni koristno	21,2
8 -	ne vem, b.o.	16,7

V41 Kaj menite, ali je za Slovenijo članstvo v NATO ...

1 -	koristno	47,0
2 -	ni koristno	32,3
8 -	ne vem, b.o.	20,7

V42 Evropska unija v zadnjih letih razvija skupno varnostno in obrambno politiko ter vojaške sile za posredovanje v krizah. Koliko ste s tem seznanjeni?

1 -	sploh nisem seznanjen	40,8
2 -	v glavnem nisem seznanjen	34,5
3 -	v glavnem sem seznanjen	17,9
4 -	v celoti sem seznanjen	1,2
8 -	ne vem, b.o.	5,6

V43 Katera od navedenih možnosti se vam zdi za Evropsko unijo najbolj sprejemljiva?

1 -	skupna evropska vojska, ki bi nadomestila vojske držav članic	18,3
2 -	stalne evropske sile za posredovanje in vojske držav članic	13,2
3 -	evropske sile za posredovanje, ki bi jih sestavili samo po potrebi	21,7
4 -	samo vojske držav članic brez evropske vojske	12,9
8 -	ne vem, b.o.	34,0

V44 Koliko podpirate oziroma nasprotujete naslednjim morebitnim obveznostim Slovenije kot članice Nato? Ocenite z ocenami od 1 do 4, kjer 1 pomeni, da tej obveznosti v celoti nasprotujete, 4 pa pomeni, da to obveznost v celoti podpirate.

	v celoti nasprotu- jem	v glavnem nasprotu- jem	v glavnem podpiram	v celoti podpiram	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	8
a) uporaba slovenskega zračnega prostora za prelete NATO-vih letal	16,1	23,1	39,8	10,8	10,2
b) sodelovanje enot slovenske vojske v obrambi drugih članic NATO	15,0	27,4	38,4	6,7	12,6
c) namestitve enot NATO v Sloveniji	28,7	33,8	22,5	3,9	11,1
d) izvajanje vaj sil NATO na ozemlju Slovenije	30,4	32,1	23,6	3,7	10,3
e) izdatno povečanje obrambnih izdatkov	48,5	36,9	4,9	0,7	9,0
f) namestitve jedrskega orožja na ozemlju Slovenije	81,2	13,2	0,7	0,1	4,8

V45 Ali podpirate širitev Nata na naslednja območja:

	da	ne	ne vem
	1	2	8
a) na Srbijo, Črno Goro, BiH, Kosovo, Makedonijo	44,3	28,3	27,4
b) v Ukrajino	29,8	36,9	33,3
c) v Gruzijo	27,1	37,7	35,3

V46 Slovenija nima letal, s katerimi bi varovala svoj zračni prostor. Kako bi bilo po vašem mnenju najbolje zagotoviti varnost zračnega prostora?

1 - to naj zagotovijo druge države NATO s svojimi letali	74,8
2 - Slovenija naj sama nabavi ustrezna letala	6,6
8 - ne vem, b.o.	18,6

MEDNARODNI TERORIZEM**V47 Kaj je po vašem mnenju najbolj pomembno za učinkovito zoperstavljanje mednarodnemu terorizmu?**

1 - učinkovita obveščevalna dejavnost	19,1
2 - uporaba vojaške sile	3,7
3 - odpravljanje vzrokov terorizma (revščine, krivic, verske nestrpnosti)	52,8
4 - uporaba diplomacije	6,5
5 - uporaba policijskih sil	1,4
8 - ne vem, b.o.	16,6

V48 Ali se teroristična ogroženost Slovenije povečuje ali zmanjšuje zaradi sodelovanja Slovenije v mednarodnih operacijah?

1 - se povečuje	42,7
2 - se zmanjšuje	16,3
8 - ne vem	40,9

V49 Ali menite, da je slovenska država dovolj pripravljena na morebitni teroristični napad na ozemlju RS?

1 - da	18,0
2 - ne	56,7
8 - ne vem, b.o.	25,4

V50 Ali bi bili v prid varnosti pred terorizmom pripravljeni pristati na...:

	sploh ne	malo	delno	v celoti	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	8
a) prisluškovanje telefonskim pogovorom	55,3	14,7	14,7	10,1	5,2
b) nadzor nad elektronsko pošto in uporabo Interneta	54,8	12,7	14,7	10,3	7,6
c) sodelovanje z varnostno obveščevalnimi službami	42,9	15,4	19,2	15,8	6,7
d) posebne varnostne ukrepe na letališčih, železniških postajah itd.	25,0	11,4	21,6	36,8	5,2
e) povečanje izdatkov za varnost in obrambo države	44,3	20,5	20,3	7,9	7,0

VOJAŠKI POKLIC**V51 Zamislite si, da se znanec, znanka, na vas obrne na nasvet glede službe.**

Ali bi mu/ji priporočili ali odsvetovali naslednje službe: Ocenite na lestevici od 1 do 4, pri čemer 1 pomeni močno odsvetoval, 4 pa pomeni močno priporočal.

	močno odsvetoval			močno priporočal		ne vem, b.o.
	1	2	3	4	8	
a) v vojski	6,3	29,8	42,9	2,0	19,0	
b) v policiji	5,5	24,7	51,8	2,1	15,9	
c) na pošti	0,6	5,7	68,9	13,5	11,4	
d) na železnici	1,4	10,7	62,8	12,6	12,6	
e) na carini	1,2	11,5	63,3	9,4	14,7	
f) v zasebni varnostni službi	3,9	22,5	50,4	4,6	18,6	
g) pri poklicnih gasilcih	1,0	6,1	66,6	15,5	10,9	
h) kot paznik v zaporu	12,3	36,5	33,8	1,7	15,7	

V52 Če bi vaš otrok hotel izbrati vojaški poklic, kako bi se odzvali?

1 - njegovo odločitev bi podprl	18,7
2 - imel bi pomisleke, vendar bi spoštoval njegovo odločitev	41,6
3 - ne bi se vmešaval v njegovo odločitev	20,2
4 - takšno odločitev bi mu odsvetoval	14,5
8 - ne vem, b.o.	5,0

V53 Kako bi po vašem mnenju najbolje izobraževali častnike Slovenske vojske?

1 -	s študijem na katerikoli fakulteti in došolanjem v Slovenski vojski	22,1
2 -	z ustanovitvijo vojaške akademije	18,6
3 -	s študijem na posebnih vojaških programih na fakultetah in došolanjem v Slovenski vojski	29,8
4 -	s šolanjem častnikov samo v tujini	8,1
5 -	drugo	2,0
8 -	ne vem, b.o.	19,5

V54 Prebral vam bom nekaj trditev v paru, vi pa povejte, s katero od trditev v posameznem paru soglašate.

a)	1 - Vojaški poklic nalaga posebne odgovornosti.	83,0
	2 - Vojaški poklic je podoben drugim poklicem.	13,1
	8 - ne morem izbrati, ne vem, b.o.	4,0
b)	1 - Vojaški poklic nalaga veliko omejitev.	71,6
	2 - Vojaški poklic ne nalaga posebnih omejitev.	19,1
	8 - ne morem izbrati, ne vem, b.o.	9,4
c)	1 - Vojaški poklic je nevarnejši od drugih.	80,1
	2 - Vojaški poklic ni nevarnejši od drugih.	14,4
	9 - ne morem izbrati, ne vem, b.o.	5,5
d)	1 - Ženske naj imajo možnost napredovati na vse položaje v vojski.	70,7
	2 - Možnosti napredovanja v vojski za ženske naj bodo omejene.	21,8
	8 - ne morem izbrati, ne vem, b.o.	7,6
h)	1 - V vojski se lahko zaposlijo tudi istospolno usmerjeni ljudje (homoseksualci).	52,4
	2 - Istospolno usmerjeni ljudje (homoseksualci) ne sodijo v vojsko.	30,9
	8 - ne morem izbrati, ne vem, b.o.	16,8

V55 Kaj menite glede zaslužka poklicnih vojakov? Ali naj poklicni vojaki zaslužijo več, enako ali manj kot ljudje s podobno izobrazbo v civilnih poklicih?

1 -	več	32,5
2 -	enako	56,3
3 -	manj	1,1
8 -	ne vem, b.o.	10,2

V56 Ali vi osebno podpirate, ali ne podpirate, možnost opravljanja vojaškega poklica za ženske v Slovenski vojski?

1 -	da, opravljajo naj vse naloge, tudi bojne	56,1
2 -	da, vendar naj opravljajo samo nebojne naloge	28,5
3 -	nasprotujem kakršnemukoli vključevanju žensk v vojsko	9,4
9 -	ne vem, b.o.	6,0

V57 V Slovenski vojski je približno 15 odstotkov žensk. Ali ocenjujete, da je ta odstotek pripadnic SV:

1 - prevelik	10,8
2 - premajhen	17,1
3 - ustrezen	58,5
9 - ne vem, b.o.	13,6

V58 Kakšne so vaše vojaške izkušnje? (Možnih je več odgovorov!)

1 - služil sem vojaški rok v Jugoslovanski ljudski armadi (JLA)	27,7
2 - služil sem obvezni vojaški rok v Slovenski vojski	6,0
3 - služil sem prostovoljni vojaški rok v Slovenski vojski	0,5
4 - bil sem zaposlen kot vojaška oseba v JLA	0,7
5 - bil sem/sem zaposlen kot vojaška oseba v Slovenski vojski	0,8
6 - služim v pogodbeni rezervi Slovenske vojske	0,0
7 - drugo	3,7
8 - nimam vojaških izkušenj, ne vem, b.o.	64,2

1.4.3

EVROPSKA POVOLILNA RAZISKAVA (CSES 2012)

V59 Prosimo vas, da nam za našeta področja poveste, ali bi po vaši sodbi morala vlada v sedanjih razmerah zagotoviti zanje manj ali več denarja. Pri tem upoštevajte, da če boste rekli »veliko več«, to lahko zahteva tudi povišanje davkov in če boste rekli »veliko manj« pa to lahko pomeni zmanjšanje pravic ljudi, opuščanje, opuščanje...

	veliko več kot sedaj	nekaj več kot sedaj	približno enako	nekaj manj kot sedaj	veliko manj kot sedaj	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	5	8
a) za zdravstvo	14,5	41,4	37,8	2,7	0,2	3,4
b) za izobraževanje	9,4	37,5	46,3	3,9	0,3	2,6
c) za podporo nezaposlenim	5,7	25,0	44,3	16,0	4,9	4,2
d) za vojsko in obrambo	1,0	6,2	51,3	29,3	7,2	5,2
e) za pokojnine	12,9	39,0	43,5	2,0	0,2	2,5
f) za podporo podjetjem in industriji	11,9	41,4	33,6	6,3	1,4	5,6
g) za policijo in odkrivanje kaznivih dejanj	4,3	26,8	54,8	6,7	1,3	6,2
h) za socialno varstvo	7,1	41,5	44,0	3,1	0,6	3,8
i) za kulturo	1,8	17,1	58,5	15,8	2,5	4,3
j) za šport	2,3	19,1	59,0	13,6	1,7	4,3
k) za znanost in raziskave	7,5	40,2	41,8	4,5	1,5	4,4

V60. Kako verjetno ali neverjetno je, da se bo nekako v naslednjih 10 letih vaš življenjski standard izboljšal? Ali je to..

1 - zelo verjetno	5,2
2 - dokaj verjetno	17,7
3 - dokaj malo verjetno	53,2
4 - sploh ni verjetno	18,8
8 - ne vem, b.o.	5,1

V61. Ali bi vi rekli, da se je v preteklih dvanajstih mesecih stanje gospodarstva v Sloveniji ...

1 - zelo izboljšalo	0,3
2 - do neke mere izboljšalo	2,5
3 - ostalo približno enako	11,3
4 - poslabšalo	49,4
5 - zelo poslabšalo	34,0
8 - ne vem, b.o.	2,4

**V62. V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjo trditvijo?
»Vlada je odgovorna za to, da zmanjša razlike v dohodkih med ljudmi
z visokimi dohodki in ljudmi z nizkimi dohodki.«**

1 -	močno soglašam	42,3
2 -	soglašam	41,4
3 -	niči-niči	8,3
4 -	ne soglašam	3,7
5 -	močno ne soglašam	0,9
8 -	ne vem, b.o.	3,5

**V63. Kaj mislite, ali bi morali ljudje z visokimi dohodki plačevati večji delež svojega
dohodka za davke in prispevke, v primerjavi s tistimi, ki imajo nizke dohodke,
ali naj bi plačevali enak ali manjši delež dohodka za davke?**

1 -	dosti večji delež	35,4
2 -	večji delež	49,0
3 -	enak delež	12,8
4 -	manjši delež	0,1
5 -	dosti manjši delež	0,1
8 -	Ne vem, b.o.	2,6

**V64. Ali mislite, da bi bilo potrebno razlike v osebnih dohodkih v Sloveniji
povečati, zmanjšati ali odpraviti, ali pa so take razlike, kakršne so sedaj,
primerne?**

1 -	razlike naj se povečajo	2,1
2 -	sedanje razlike so primerne	5,1
3 -	razlike naj se zmanjšajo	86,9
4 -	vsi dohodki bi morali biti enaki	2,5
8 -	ne vem, b.o.	3,3

V65. Kako vi presoate stanje v slovenski družbi danes? Ali je:

1 -	pri nas v Sloveniji v glavnem vse dobro in v redu	0,9
2 -	v Sloveniji se je nakopičilo kar precej problemov in težav	35,5
3 -	nahajamo se v težki krizi	51,1
4 -	smo pred katastrofo	11,9
8 -	ne vem, b.o.	0,7

**V66. Ali ste na zadnjih volitvah v Državni zbor (DZ) decembra 2011 volili,
ali niste volili?**

1 -	da	73,4
2 -	ne	24,8
7 -	nisem imel-a volilne pravice	1,0
8 -	ne vem, b.o.	0,9

V67 In za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste tedaj (decembra lani) volili? Odgovarjajo tisti, ki so na zadnjih volitvah volili.

	vsi	n=759
01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	3,0	4,1
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	0,8	1,1
03 - NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	2,4	3,3
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	16,0	21,7
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	2,5	3,4
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,1	1,4
07 - SD - Socialni demokrati	8,6	11,7
08 - ZARES - nova politika	0,3	0,4
09 - Lista Zorana Jankovića - Pozitivna Slovenija	16,2	22,0
10 - Lista Gregorja Viranta - Državljska lista	3,2	4,3
96 - druga stranka	1,3	1,7
97 - ne vem, ne spominjam se	5,6	7,6
98 - nisem volil	26,6	-
99 - b.o.	12,6	17,1

V68 Pa če bi šli na volitve, za katero stranko bi najbolj verjetno volili? Odgovarjajo tisti, ki na zadnjih volitvah niso volili.

	vsi	n=274
01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	0,4	1,5
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	0,3	1,1
03 - NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	0,0	0,0
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	1,1	4,0
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	0,1	0,4
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,1	0,4
07 - SD - Socialni demokrati	1,3	4,7
08 - ZARES - nova politika	0,0	0,0
09 - Lista Zorana Jankovića - Pozitivna Slovenija	2,2	8,4
10 - Lista Gregorja Viranta - Državljska lista	0,4	1,5
77 - druga stranka, ne bi šel na volitve	4,2	15,7
88 - ne vem	9,8	36,9
99 - b.o.	6,8	25,5

V69 Kaj pa volitve v DZ pred tremi leti (2008), ali se še spomnite, ali ste takrat šli na volitve?

1 - da	69,3
2 - ne	20,7
7 - nisem imel-a volilne pravice	3,2
8 - ne vem, b.o.	6,8

V70 In za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste tedaj (leta 2008) volili?
Odgovarjajo tisti, ki so na volitvah leta 2008 volili.

	vsi	n=717
01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	2,2	3,2
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	1,3	1,8
03 - NSI – Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	1,0	1,4
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	12,4	17,9
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	1,1	1,5
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,7	2,5
07 - SD - Socialni demokrati	25,6	37,0
08 - ZARES – nova politika	1,5	2,2
77 - druga stranka, nisem šel na volitve	0,6	0,8
88 - ne vem	11,4	16,5
99 - b.o.	10,5	15,2

V71 Nekateri ljudje menijo, da je pomembno, kdo je na oblasti, drugi pa pravijo, da to ni pomembno. Prosimo vas, da izrazite svoje stališče s pomočjo lestvice od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da ni pomembno kdo je na oblasti in 5, da je pomembno kdo je na oblasti.

Ni pomembno, kdo je na oblasti		Pomembno je, kdo je na oblasti			ne vem, b.o.
1	2	3	4	5	8
7,4	3,8	14,7	15,8	55,4	3,0

V72 Nekateri pravijo, da ni pomembno, koga ljudje volijo, saj se stvari zaradi tega ne bodo spremenile, drugi pa pravijo, da se glede na to, koga voliš, stvari lahko spremenijo. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni, da ni pomembno, koga ljudje volijo in 5, da to, kdo bo izvoljen, vpliva na stvari.

Vseeno je, koga ljudje volijo, saj se ne bo nič spremenilo.				To, kdo bo izvoljen, vpliva na stvari.		ne vem
1	2	3	4	5	8	
8,8	5,6	18,3	19,4	44,6	3,3	

V73 Če pomislite na delo Pahorjeve vlade v preteklih treh letih in če ocenjujete v celoti, ali menite da je ta vlada delala dobro ali slabo?

1 - zelo dobro	1,5
2 - dobro	39,2
3 - slabo	40,5
4 - zelo slabo	9,6
8 - ne vem, b.o.	9,3

V74 Kaj menite, ali se je s postavitvijo Janševe desno-sredinske vlade uresničila volja volivcev, izražena na volitvah, ali ne?

1 - da	15,1
2 - ne	69,1
8 - ne vem, b.o.	15,8

V75 Ali podpirate vlado Janeza Janše, ali ne?

1 - da, podpiram	32,4
2 - ne, ne podpiram	51,9
8 - ne vem, b.o.	15,7

V76 Radi bi vedeli, kakšen je vaš odnos do posameznih slovenskih političnih strank. Najprej vam bom prebral ime politične stranke, vas pa prosim, da jo ocenite z lestvico od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da tej stranki sploh niste naklonjeni, 10 pa pomeni, da ste tej stranki zelo naklonjeni. Ko bom prišel do stranke, o kateri nimate občutka, da jo poznate dovolj, mi to povejte. Prva stranka je:

	sploh nisem naklonjen										zelo sem naklonjen		ne vem, ne pozna	b.o.
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
a) DESUS – Demokratična stranka upokojujencev Slovenije	24,3	5,5	10,7	11,3	6,9	13,6	4,4	2,5	2,7	0,5	0,8	8,5	8,3	
b) LDS – Liberalna demokracija Slovenije	32,1	7,6	11,3	8,3	8,6	7,1	1,2	2,3	1,5	0,6	0,2	10,4	8,8	
c) NSI - Nova Slovenija – Krščanska ljudska stranka	32,6	8,2	10,0	7,8	5,7	8,1	1,5	2,7	2,3	1,0	0,9	10,4	8,7	
d) SDS – Slovenska demokratska stranka	27,6	7,2	7,2	8,2	4,8	8,0	3,3	4,4	6,3	2,7	4,4	7,9	8,1	
e) SLS – Slovenska ljudska stranka	19,4	5,5	8,4	9,8	9,8	12,0	5,9	4,9	3,9	1,2	0,7	9,8	8,8	
f) SD – Socialni demokrati	15,9	3,6	8,0	10,6	9,5	14,0	6,0	6,6	5,6	1,8	2,2	8,0	8,1	

		sploh nisem naklonjen										zelo sem naklonjen		ne vem, ne pozna	b.o.
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
g)	ZARES – Socialno liberalni	36,1	8,6	9,9	11,3	3,9	6,6	1,6	1,2	1,3	0,0	0,2	10,9	8,5	
h)	Lista Gregorja Viranta – Državljska lista	28,3	6,4	10,5	9,9	7,0	9,0	3,9	4,0	1,7	1,0	0,6	9,1	8,7	
i)	Lista Zorana Jankovića – Pozitivna Slovenija	24,6	4,7	8,3	8,2	5,9	9,1	4,7	6,5	5,7	2,0	4,4	7,2	8,6	
j)	SNS – Slovenska nacionalna stranka	34,0	8,1	10,5	9,4	6,5	5,8	2,6	1,5	1,7	0,6	0,3	10,0	8,9	
k)	TRS – Stranka za trajnostni razvoj Slovenije	26,0	5,1	7,4	10,0	5,8	5,8	2,0	2,5	2,0	0,4	0,8	22,6	9,5	

V77 Sedaj pa vam bom navedel imena politikov, ki so, ali sedaj opravljajo pomembne politične vloge v Sloveniji. S pomočjo iste lestvice od 0 do 10 ocenite, v kakšni meri ste jim ali jim niste naklonjeni. Najprej ...

		sploh nisem naklonjen										zelo sem naklonjen		ne vem, ne pozna	b.o.
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
a)	Karel Erjavec	28,2	6,8	10,5	11,7	7,4	11,2	4,6	2,8	2,1	0,8	0,7	5,0	8,0	
b)	Pavle Gantar	20,5	4,5	10,1	11,0	9,1	11,8	3,6	3,2	3,2	0,5	0,7	12,9	9,0	
c)	Matjaž Hanžek	19,4	5,3	8,4	12,0	9,8	7,3	3,3	4,0	2,6	1,4	1,2	16,8	8,6	

	sploh nisem naklonjen										zelo sem ne vem, ne pozna		b.o.
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
d) Zoran Janković	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	21,4	5,6	7,4	8,4	6,8	10,6	6,9	6,0	6,8	2,2	4,4	5,6	7,9
e) Janez Janša	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	27,2	8,1	9,5	6,8	5,5	8,9	3,3	5,4	5,1	2,2	5,3	4,6	8,0
f) Zmagovca Jelinčič Plemeniti	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	31,5	10,0	11,2	11,5	5,3	6,2	2,7	2,9	3,4	0,6	1,5	5,1	8,1
g) Milan Kučan	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	20,6	4,1	7,5	7,6	8,3	11,3	5,7	7,0	6,7	2,6	5,3	5,1	8,1
h) Ljudmila Novak	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	24,9	7,9	9,4	9,2	7,9	7,4	4,6	2,9	2,9	1,2	1,4	12,0	8,4
i) Borut Pahor	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	11,3	3,5	8,1	9,3	11,6	15,4	7,6	8,7	6,5	2,7	2,9	4,4	7,9
j) Iztok Podbregar	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	15,9	4,3	7,3	8,4	5,6	7,1	2,5	1,3	1,8	0,7	0,2	34,7	10,4
k) Danilo Türk	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	10,3	3,3	6,4	6,8	7,4	13,2	7,1	8,6	10,3	5,8	8,9	4,2	7,8
l) Gregor Virant	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	23,2	6,9	11,2	9,3	9,2	11,2	5,3	4,4	2,3	1,1	1,1	6,8	8,1
m) Radovan Žerjav	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	15,9	4,5	8,5	9,6	9,8	10,9	7,7	7,3	4,9	2,2	1,5	9,0	8,2

V78 Sedaj pa vas prosim, da s pomočjo spodnje lestvice, kjer 0 pomeni levo, 10 pa desnico poveste, kam bi uvrstili posamezne politične stranke? Kam bi torej uvrstili naslednje stranke?

	levo										desno		ne vem, ne pozna	b.o.
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
a) DESUS – Demokratična stranka upokoencev Slovenije	2,9	1,3	3,2	5,6	7,9	27,6	4,2	3,3	1,2	0,6	1,9	30,0	10,5	
b) LDS – Liberalna demokracija Slovenije	10,6	10,0	10,3	10,0	5,1	8,0	2,2	1,5	0,9	0,5	1,0	29,6	10,4	
c) NSI – Nova Slovenija – krščanska ljudska stranka	1,4	0,6	2,6	1,9	2,3	5,7	6,1	4,3	6,5	7,5	19,8	30,5	10,8	
d) SDS – Slovenska demokratska stranka	1,3	0,5	1,0	0,9	2,4	5,2	7,7	6,2	9,8	10,0	17,1	27,5	10,6	
e) SLS – Slovenska ljudska stranka	1,0	0,6	1,1	2,5	3,3	10,0	12,5	10,2	8,6	4,1	6,1	29,4	10,9	
f) SD – Socialni demokrati	11,2	7,4	11,0	12,6	5,9	6,7	2,2	2,1	1,6	0,4	1,0	27,2	10,8	
g) ZARES – Socialno liberalni	8,7	7,9	12,1	10,9	6,5	7,1	1,5	0,7	0,9	0,2	0,6	32,0	11,0	
h) Lista Gregorja Viranta – Državljska lista	1,3	0,1	1,5	3,1	3,2	22,9	9,3	7,5	5,1	1,8	3,1	30,6	10,5	
i) Lista Zorana Jankovića – Pozitivna Slovenija	9,4	8,1	12,5	11,7	5,5	7,6	1,6	1,3	1,1	0,7	1,7	28,4	10,4	
j) SNS – Slovenska nacionalna stranka	2,9	1,8	3,1	4,3	7,3	14,8	4,6	3,4	2,7	1,7	5,0	37,6	10,7	
k) TRS – Stranka za trajnostni razvoj Slovenije	3,8	2,3	5,6	6,2	7,2	10,7	1,5	0,6	1,1	0,0	0,5	49,7	10,9	

V79. Prosim, da s pomočjo iste lestvice od 0 do 10 uvrstite še sebe.
Pri tem 0 pomeni povsem levo in 10 povsem desno.

LEVICA										DESNICA		ne	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
5,2	2,0	5,8	7,5	4,8	19,6	5,3	4,7	4,2	1,9	3,6	19,1	16,1	

V80 Če ocenjujete na splošno, kako ste zadovoljni z delovanjem demokracije v Sloveniji?

1 - zelo sem zadovoljen	1,1
2 - precej zadovoljen	14,2
3 - ne kaj dosti zadovoljen	56,3
4 - sploh nisem zadovoljen	23,0
8 - ne vem, b. o.	5,4

V81 Ali običajno zase mislite, da ste blizu kaki določeni politični stranki?

1 - da	13,7
2 - ne	81,7
8 - ne vem, b.o.	4,6

Odgovarjajo tisti, ki so blizu neki stranki (n=142)

V82 Katera stranka je to?

01 - DESUS - Demokratska stranka upokoencev	2,8
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	2,8
03 - NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	7,0
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	31,0
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	6,3
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,7
07 - SD - Socialni demokrati	15,5
08 - ZARES - Socialno liberalni	0,7
09 - Lista Zorana Jankovića - Pozitivna Slovenija	19,7
10 - Lista Gregorja Viranta - Državljska lista	2,1
77 - druga stranka	6,3
88 - ne vem	0,7
99 - b.o.	4,2

Odgovarjajo tisti, ki so blizu neki stranki.

V83 Ali čutite, da ste tej stranki ...

	vsi	n=135
1 - zelo blizu	1,6	12,6
2 - do neke mere blizu	10,4	80,0
3 - ne preveč blizu	0,9	6,7
8 - ne vem, mašilo	87,0	0,7

V84 Ali je z vami v času predvolilne kampanje osebno ali na kakšen drug način prišla v stik kakšna politična stranka ali kandidat?

1 - da	7,3
2 - ne	91,2
8 - ne vem	1,6

Odgovarjajo tisti, s katerimi so prišli v stik (n=75).

	da	ne
	1	2
a) Ali so prišli z vami v stik osebno?	74,7	25,3
b) Ali so stopili v stik z vami po pošti?	58,7	41,3
c) Ali so vas poklicali po telefonu?	22,7	77,3
d) Ali so vam poslali kratko sporočilo po sms-u?	10,8	89,2
e) Ali so stopili v stik z vami po elektronski pošti?	22,7	77,3
f) Ali so prišli v stik z vami preko socialnih omrežij ali kako drugače preko interneta?	22,7	77,3

Odgovarjajo tisti, s katerimi so prišli v stik (n=75).

V85 Katere stranke oz. kandidati katerih strank, pa so stopili v stik z vami? (Možnih je več odgovorov!)

01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	10,7
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	8,0
03 - NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	20,0
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	41,3
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	13,3
06 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,0
07 - SD - Socialni demokrati	26,7
08 - ZARES - nova politika	4,0
09 - Lista Zorana Jankovića - Pozitivna Slovenija	14,7
10 - Lista Gregorja Viranta - Državljska lista	6,7
77 - druga stranka	10,7
88 - ne vem	8,0
99 - b.o.	9,3

V86 Ali so vas med zadnjo predvolilno kampanjo prijatelji, družinski člani, sosedje, sodelavci ali drugi znanci poskusili prepričati, da bi volili za določeno politično stranko oz. kandidata?

1 - da	4,9
2 - ne	93,7
8 - ne vem, b.o.	1,4

Odgovarjajo tisti, ki so jih poizkušali prepričati (n=51).

	da	ne	ne vem
	1	2	8
a) Ali so vas skušali prepričati osebno?	92,2	7,8	0,0
b) Ali so vas skušali prepričati po pošti?	37,3	62,7	0,0
c) Ali so vas skušali prepričati po telefonu?	13,7	86,3	0,0
d) Ali so vas skušali prepričati s kratkim sporočilom sms-om?	7,8	92,2	0,0
e) Ali so vas skušali prepričati preko elektronske pošte?	17,6	82,4	0,0
f) Ali so vas skušali prepričati preko socialnih omrežij ali kako drugače preko interneta?	21,6	78,4	0,0

V87 Ali ste se pred ali med kampanjo preko interneta ali z mobilnim telefonom prijavi na prejemanje informacij ali sporočil določene stranke ali kandidata?

1 - da	1,0
2 - ne	97,2
8 - ne vem, b.o.	1,9

V88 Kdo od naštetih je bil finančni minister v prejšnji vladi, pred volitvami decembra 2011?

1 - Mitja Gaspari	12,5
2 - Aleš Zalar	1,5
3 - Franc Križanič	58,2
4 - Ivan Svetlik	1,3
8 - ne vem, b.o.	26,5

V89 Kakšna je bila stopnja brezposelnosti v Sloveniji decembra 2011?

1 - 5,1 %	1,1
2 - 8,2 %	11,1
3 - 10,4 %	40,9
4 - 15,3 %	8,6
8 - ne vem, b.o.	38,3

V90 Katera stranka je na zadnjih državnozborskih volitvah decembra 2011 zasedla drugo mesto?

1 - SD-Socialni demokrati	2,3
2 - PS-Lista Zorana Jankovića - Pozitivna Slovenija	2,9
3 - SDS - Slovenska demokratska stranka	74,5
4 - DLGV-Lista Gregorja Viranta - Državljska lista	1,7
8 - ne vem, b.o.	18,6

V91 Kdo je trenutno generalni sekretar Organizacije Združenih Narodov – OZN?

1 -	Kofi Anan	20,1
2 -	Kurt Waldheim	1,4
3 -	Ban Ki-Moon	32,8
4 -	Butros Butros-Ghali	1,3
8 -	ne vem, b.o.	44,5

V92 Naslednje vprašanje se nanaša na prihodke vašega gospodinjstva. Kako verjetno je, da se bodo prihodki vašega gospodinjstva v naslednjih dvanajstih mesecih izrazito zmanjšali. Ali je to ...

1 -	zelo verjetno	10,4
2 -	dokaj verjetno	37,1
3 -	dokaj malo neverjetno	32,1
4 -	sploh ni verjetno	11,0
8 -	ne vem, b.o.	9,3

V93 Ali imate vi, ali kdo v vaši družini oz. gospodinjstvu ...

	da	ne	ne vem
	1	2	8
a) lastno prebivališče – hišo, stanovanje ...	88,8	11,0	0,2
b) podjetje, zemljišče, kmetijo, živino	37,7	62,0	0,3
c) obveznice, delnice	16,4	81,4	2,1
d) prihranke	35,3	61,0	3,7

F1 Ali ste trenutno zaposleni?

1 -	da	46,0
2 -	ne, nisem zaposlen	53,3
8 -	ne vem, b.o.	0,7

Odgovarjajo tisti, ki so trenutno zaposleni (n=476)

V94 Če bi izgubili zaposlitev, kako težko ali lahko bi v naslednjih dvanajstih mesecih našli novo?

1 -	zelo lahko	10,7
2 -	precej lahko	20,4
3 -	precej težko	38,7
4 -	zelo težko	22,7
8 -	ne vem	7,5

F2 Ali imate partnerja – partnerko?

1 -	da	68,4
2 -	ne	31,4
9 -	b.o.	0,2

Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja (n=706).

F3 Ali je vaš partner-ka trenutno zaposlen-a?

1 -	da	51,8
2 -	ne	47,7
8 -	ne vem, b.o.	0,4

Odgovarjajo tisti, katerih partner je zaposlen (n=366).

V95 Če bi vaš-a partner-ka izgubil-a zaposlitev, kako težko ali lahko bi v naslednjih dvanajstih mesecih našel-a novo?

1 -	zelo lahko	7,4
2 -	precej lahko	23,5
3 -	precej težko	35,5
4 -	zelo težko	24,9
8 -	ne vem, b.o.	8,7

1.4.4 OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, SJM 2012/1 (2. del)

VREDNOTE

V96 Našteli vam bomo nekaj besed ali pojmov, vi pa na hitro, po prvem vtisu, brez predolgega razmišljanja, ocenite, ali imate do njih zelo pozitiven, pozitiven, negativen ali zelo negativen odnos. Kaj bi rekli, ali je pojem ...

		zelo		niti-	zelo	ne	
		negativen	negativen	niti-	pozitiven	vem	
		1	2	3	4	5	8
a)	narod	0,9	3,7	14,5	66,7	9,6	4,7
b)	socializem	1,8	14,1	29,5	41,1	5,2	8,3
c)	ukinitev smrtne kazni	3,1	13,5	17,7	45,4	13,6	6,7
d)	globalizacija	5,5	29,4	30,8	16,4	1,3	16,7
e)	pravica do splava	2,9	9,2	15,8	52,4	15,1	4,7
f)	internet	0,6	3,5	12,6	54,1	22,1	7,3
g)	slovensko domobranstvo	14,6	33,1	22,9	13,6	3,3	12,5
h)	verouk v šolah	23,4	36,2	20,6	13,1	1,3	5,5
i)	sindikalne pravice delavcev	3,1	5,3	16,3	58,5	12,0	4,8
j)	slovenski partizani	2,1	9,1	22,5	46,1	11,2	8,9
k)	enakost med spoloma	1,2	4,0	9,3	50,9	30,6	4,2
l)	majhne socialne razlike	1,9	5,5	7,9	54,1	26,7	3,9
m)	kapitalizem	11,3	36,0	30,6	11,9	0,3	10,0
n)	liberalizem	5,2	17,5	38,4	19,8	1,7	17,3
o)	Evropa	1,5	8,1	36,1	42,6	3,7	8,1

Ali je pravično, ali ni pravično - je prav ali ni prav - da si ljudje z višjimi dohodki lahko...

V97 ... s plačilom zagotovijo boljšo zdravstveno oskrbo kot ljudje z nizkimi dohodki?

1 -	zelo pravično, zagotovo prav	1,7
2 -	deloma pravično, prav	8,0
3 -	niti pravično, niti nepravično, mešani občutki	12,2
4 -	deloma nepravično, narobe	20,3
5 -	zelo nepravično, zagotovo narobe	57,0
8 -	ne vem	0,5
9 -	b.o.	0,3

V98 ... da ljudje z višjimi dohodki lahko omogočijo boljšo izobrazbo svojim otrokom, kot ljudje z nižjimi dohodki?

1 - zelo pravično, zagotovo prav	1,9
2 - deloma pravično, prav	6,9
3 - niti pravično, niti nepravilno, mešani občutki	11,1
4 - deloma nepravilno, narobe	22,3
5 - zelo nepravilno, zagotovo narobe	56,7
8 - ne vem, ne morem izbrati	0,7
9 - b.o.	0,4

V99 Kaj vam pomeni privatna lastnina? Izberite odgovor, ki vam najbolj ustreza.

1 - privatna lastnina je sredstvo za izkoriščanje drugih ljudi	5,1
2 - je pogoj za varno prihodnost	21,8
3 - je pogoj za samostojno življenje in samostojno oblikovanje svoje prihodnosti	52,8
4 - je sredstvo za brezskrbno in lagodno življenje	8,0
5 - drugo	1,8
9 - ne vem	8,8
0 - b.o.	1,6

V100 V kolikšni meri vas skrbijo naslednje situacije?

	zelo	precej	le malo	sploh nič	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
a) Da bi izgubili zaposlitev, ali ne bi mogli najti nove.	13,2	13,2	17,8	38,4	3,7	13,7
b) Da svojim otrokom ne bi mogli zagotoviti dobre izobrazbe.	16,0	20,0	13,4	35,2	4,4	10,9
c) Da bi na starost živel v revščini.	29,4	32,8	23,5	12,3	1,5	0,6
d) Da ne bi bil deležen potrebne zdravstvene oskrbe.	32,3	35,2	21,4	10,2	0,6	0,4

V101A Prosim povejte, ali spodaj navedeni pojmi ustrezajo ali ne ustrezajo vaši predstavi o kapitalistični družbi.

	ustreza	ne ustreza	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
a) svoboda	34,3	47,7	16,8	1,2
b) blagostanje	32,0	46,4	20,0	1,6
c) pravičnost	18,0	63,9	16,9	1,2
d) napredek	52,6	25,6	20,6	1,2

V101B Sedaj pa povejte še, ali navedeni pojmi ustrezajo ali ne ustrezajo vaši predstavi o socialistični družbi.

	ustreza	ne ustreza	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
a) svoboda	58,9	21,5	18,2	1,5
b) blagostanje	49,3	27,9	21,1	1,8
c) pravičnost	52,4	27,5	18,5	1,7
d) napredek	39,6	37,9	21,2	1,4

V102 Povejte nam prosim, za katere od naštetih stvari naj bi bila pri nas odgovorna država? Ali je država odgovorna...

	v vsakem primeru	delno odgovorna	v glavnem ni odgovorna	v nobenem primeru ni odgovorna	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	9
a) zagotoviti delovno mesto za vsakogar, ki hoče delati	50,1	40,1	6,6	1,8	1,4
b) zagotoviti zdravstveno oskrbo za bolne	84,2	13,9	0,8	0,2	0,9
c) zagotoviti upokojencem in starim ljudem primeren življenjski standard	79,4	18,8	1,1	0,1	0,7
d) zagotoviti nezaposlenim primeren življenjski standard	33,5	46,0	14,3	4,0	2,2

1.4.5 POGLEDI NA DRUŽINO

MEDNARODNA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA (ISSP 2012)

V103 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	5	8
a) Zaposlena mati ima lahko do svojih otrok prav tako tople in varen odnos kot nezaposlena mati.	41,4	42,2	6,9	6,1	0,9	2,6
b) Predšolski otrok bo verjetno trpel, če je mati zaposlena.	3,8	26,3	19,3	35,3	12,7	2,6
c) Če gledamo v celoti, družinsko življenje trpi, kadar je žena polno zaposlena.	5,0	32,9	21,2	27,9	10,1	2,9
d) Je že v redu, če je ženska zaposlena, toda tisto, kar si ženske zares želijo, so dom in otroci.	6,7	31,2	22,5	24,3	9,5	5,8
e) Za žensko je prav tako izpolnjujoče, če je gospodinja, kot če dela za plačilo.	5,5	29,7	19,8	29,2	9,2	6,6

V104 In v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	5	8
a) Oba, mož in žena, morata prispevati svoje k družinskemu dohodku.	41,8	48,9	6,7	1,1	0,3	1,3
b) Naloga moža v zakonu je, da služi denar, naloga žene pa, da skrbi za dom in družino.	2,7	17,9	18,1	36,0	23,7	1,7

V105 Kaj vi mislite, ali naj se ženska v navedenih primerih zaposli zunaj doma s polnim delovnim časom, s skrajšanim delovnim časom, ali naj sploh ne bo zaposlena?

	zaposlena s polnim delovnim časom	zaposlena s skrajšanim delovnim časom	ostane naj doma	ne vem, b.o.
	1	2	3	8
a) Ko ima majhnega otroka, ki še ne hodi v šolo.	31,0	45,3	17,3	6,4
b) Ko prične najmlajši otrok hoditi v šolo.	74,2	17,8	2,9	5,2

V106 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate...

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	5	8
a) Poročeni ljudje so na splošno srečnejši kot neporočeni.	4,9	20,3	24,6	27,9	14,4	7,9
b) Ljudje, ki hočejo imeti otroke, bi se morali poročiti.	3,9	18,7	16,7	40,0	18,3	2,4
c) Povsem v redu je, če par živi skupaj ne da bi se nameraval poročiti.	22,5	48,5	12,6	11,6	2,6	2,2
d) Ločitev je ponavadi najboljši izhod, kadar paru ne uspeva razrešiti svojih zakonskih nesoglasij.	16,6	42,3	20,0	14,0	3,7	3,4

V107 Otroci odraščajo v različnih družinah. V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s spodnjimi trditvami?

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	5	8
a) Samo eden od staršev lahko prav tako dobro vzgaja otroka kot oba skupaj.	8,3	28,4	16,6	35,6	8,1	2,9
b) Dve ženski v partnerski zvezi lahko prav tako dobro vzgajata otroka kot par moškega in ženske.	6,6	24,9	11,8	27,6	21,0	8,3
c) Dva moška v partnerski zvezi lahko prav tako dobro vzgajata otroka kot par moškega in ženske.	5,9	17,2	10,3	27,9	30,9	7,9

V108 Če gledamo v celoti, kakšno je po vašem mnenju idealno število otrok v družini?

1 otrok	3,3
2 otroka	54,6
3 otroci	32,3
4 otroci	3,2
5 otrok	0,9
6 otrok in več	0,3
ne vem, b.o.	5,4

V109 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami...

	močno soglašam	sogla- šam	ni - ni	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem
	1	2	3	4	5	8
a) Gledati otroke, kako rastejo, je največja sreča v življenju.	51,0	39,7	3,3	0,9	0,3	4,9
b) To, da imaš otroke, preveč omejuje svobodo staršev.	1,0	12,1	19,2	47,2	17,1	3,4
c) Otroci so finančno breme za starše.	2,7	37,5	21,6	27,8	7,4	3,0
d) To, da imaš otroke, omejuje možnosti za zaposlitev in kariero enega ali obeh staršev.	2,3	31,1	26,5	29,1	6,4	4,6
e) To, da imaš otroke, prispeva k povečanju ugleda v družbi.	4,4	28,6	21,3	28,4	9,8	7,5
f) Odrasli otroci so pomemben vir pomoči za ostarele starše.	13,5	50,8	18,6	11,7	2,0	3,4

V110 Pomislite na par, kjer sta oba partnerja polno zaposlena in se jima je pravkar rodil otrok. Eden od njiju je začasno prenehal delati, da bi skrbel za otroka. Ali menite, da mu/ji mora biti zagotovljen plačan dopust, in če da, za koliko časa?

1 - da	85,7
2 - ne, plačan dopust naj ne bi bil zagotovljen	7,6
8 - ne vem, b.o.	6,7

Odgovarjajo tisti, ki menijo, da mora biti dopust zagotovljen (n=886)

V110 da Koliko mesecev?

1 - do 6 mesecev	11,3
2 - od 7 do 12 mesecev	81,5
3 - 13 mesecev in več	6,6
8 - ne vem, b.o.	0,5

Odgovarjajo tisti, ki menijo, da mora biti dopust zagotovljen (n=886)

V111 In kdo naj plača ta dopust?

1 - država	54,5
2 - delodajalec	4,0
3 - oba, država in delodajalec	38,1
4 - drugi viri	0,7
8 - ne vem, b.o.	2,7

V112 Ponovno pomislite na omenjeni par. Denimo, da sta oba v podobnem delovnem položaju in upravičena do plačanega (porodniškega) dopusta, kako naj bo ta dopust porazdeljen med materjo in očetom?

Odgovarjajo tisti, ki menijo, da mora biti dopust zagotovljen (n=886)

1 - mati bi morala vzeti celoten plačan dopust, oče pa naj ne bi vzel nič plačanega dopusta	37,5
2 - mati bi morala vzeti večino plačanega dopusta, oče pa naj bi ga vzel le nekaj	39,3
3 - mati in oče bi morala vzeti vsak polovico plačanega dopusta	13,9
4 - oče bi moral vzeti večino plačanega dopusta, mati pa naj bi ga vzela le nekaj	0,0
5 - oče bi moral vzeti celoten plačan dopust, mati pa naj ne bi vzela nič plačanega dopusta	0,0
8 - ne vem, b.o.	9,4

V113 Pomislite na družino s predšolskim otrokom. Kaj menite, kakšen bi bil najboljši način usklajevanja družinskega življenja in službenih obveznosti?

1 - mati ostane doma, oče pa je zaposlen s polnim delovnim časom	19,6
2 - mati je zaposlena s skrajšanim delovnim časom, oče pa je zaposlen s polnim delovnim časom	36,4
3 - oba, oče in mati sta zaposlena s polnim delovnim časom	26,9
4 - oba, oče in mati sta zaposlena s skrajšanim delovnim časom	3,3
5 - oče je zaposlen s skrajšanim delovnim časom, mati pa je zaposlena s polnim delovnim časom	0,1
6 - oče ostane doma, mati pa je zaposlena s polnim delovnim časom	0,3
8 - ne vem, b.o.	13,5

V114 In katera od teh možnosti bi bila po vašem mnenju najmanj zaželena?

1 - mati ostane doma, oče pa je zaposlen s polnim delovnim časom	7,4
2 - mati je zaposlena s skrajšanim delovnim časom, oče pa je zaposlen s polnim delovnim časom	1,7
3 - oba, oče in mati sta zaposlena s polnim delovnim časom	21,1
4 - oba, oče in mati sta zaposlena s skrajšanim delovnim časom	7,3
5 - oče je zaposlen s skrajšanim delovnim časom, mati pa je zaposlena s polnim delovnim časom	2,1
6 - oče ostane doma, mati pa je zaposlena s polnim delovnim časom	35,8
8 - ne vem, b.o.	24,6

V115 Ljudje različno gledajo no to, kako naj bi bilo poskrbljeno za vzgojo in varstvo predšolskih otrok. Kdo naj bi po vašem mnenju predvsem poskrbel za otroško varstvo?

1 - družinski člani	26,2
2 - javne (državne) ustanove	63,8
3 - neprofitne organizacije (npr. dobrotelne organizacije, verske organizacije)	1,1
4 - zasebni ponudniki otroškega varstva (npr. zasebni vrtci, varuške)	3,5
5 - delodajalci	0,6
8 - ne vem, b.o.	4,9

V116 Kdo naj bi po vašem mnenju predvsem kril stroške vzgoje in varstva predšolskih otrok?

1 - družina	29,2
2 - država, javna sredstva	60,3
3 - delodajalci	0,9
8 - ne vem, b.o.	9,7

V117 Pomislite na tiste starejše ljudi, ki v svojem vsakdanjem življenju potrebujejo pomoč pri nakupovanju hrane, čiščenju hiše (stanovanja), pranju perila ipd. Kdo naj bi jim po vašem mnenju predvsem nudil takšno pomoč?

1 - družinski člani	47,1
2 - javne (državne) ustanove	38,2
3 - neprofitne organizacije (npr. dobrotelne organizacije, cerkev / verske organizacije)	5,9
4 - privatni ponudniki takšne pomoči	3,5
8 - ne vem, b.o.	5,4

V118 In kdo naj bi po vašem mnenju predvsem kril stroške pomoči ostarelim ljudem?

1 - ostareli sami ali njihova družina	40,8
2 - država, javna sredstva	50,4
8 - ne vem, b.o.	8,8

Sedaj pa pomislite na vaše razmere:

V119 Koliko ur povprečno na teden vi osebno porabite za delo v gospodinjstvu? Pri tem ne upoštevajte časa, ki ga posvečate skrbi za otroke in dejavnostim v prostem času.

povprečje (min 1, max 70)	17,71
nič ur	6,5
ne vem, b.o.	0,5

V120 Koliko ur povprečno na teden vi osebno skrbite za druge člane družine (npr. otroci, starejši ali invalidni člani družine)?

povprečje (min 1, max 70)	19,46
nič ur	56,5
ne vem, b.o.	1,5

F4 Ali živite skupaj z zakoncem / partnerjem – partnerko?

1 - da	63,4
2 - ne	36,6

Odgovarjajo tisti, ki živijo s partnerjem (n=656)

V121 Kaj pa vaš partner-ka? Koliko ur povprečno na teden porabi za delo v gospodinjstvu? Pri tem ne upoštevajte časa, ki ga posveča skrbi za otroke in dejavnostim v prostem času.

povprečje (min 1, max 70)	21,18
nič ur	11,0
ne vem, b.o.	1,6

Odgovarjajo tisti, ki živijo s partnerjem (n=656)

V122 In koliko ur povprečno na teden vaš partner-ka skrbi za druge člane družine (npr. otroci, starejši ali invalidni člani družine)?

povprečje (min 1, max 70)	20,16
nič ur	50,4
ne vem, b.o.	1,1

Odgovarjajo tisti, ki živijo s partnerjem (n=656)

V123 Kako imata vidva z zakoncem / partnerjem - partnerko urejeno gospodarjenje z denarjem, ki ga je zaslužil eden od vaju ali pa oba? Prosimo, izberite tisti odgovor, ki najbolj ustreza.

1 - jaz sam-a gospodarim z vsem denarjem in dajem partnerju - partnerki njegov - njen delež	2,3
2 - moj-a partner-ka sam-a gospodari z vsem denarjem in mi daje moj delež	2,1
3 - združujeva ves denar in vsak vzame od tega, kolikor rabi	69,4
4 - združujeva del denarja, preostalo pa imava ločeno	15,3
5 - vsak od naju obdrži svoj denar ločeno	9,3
8 - ne vem	1,6

Odgovarjajo tisti, ki živijo s partnerjem (n=656)

V124 Kdo v vašem gospodinjstvu opravlja naslednja dela:

		običajno vedno						ne vem, b.o.
		vedno jaz	običajno jaz	oba približno enako	moj/a partner/ ka	moj/a partner/ ka	to dela nekdo drug	
		1	2	3	4	5	6	8
a)	pere perilo	37,1	8,4	8,1	17,9	26,4	2,0	0,2
b)	manjša popravila v hiši	28,6	17,9	9,8	21,9	17,7	3,4	0,8
c)	skrbi za bolne družinske člane	9,3	11,3	46,9	9,6	4,0	0,9	18,1
d)	nakupuje hrano	13,9	12,2	50,9	14,5	6,9	1,4	0,2
e)	pospravlja in čisti po hiši ali stanovanju	21,7	17,4	26,1	19,8	13,0	1,8	0,2
f)	pripravlja hrano, kuha	25,5	15,0	20,6	22,2	14,4	2,1	0,2

Odgovarjajo tisti, ki živijo s partnerjem (n=656)

V125 Katera od navedenih trditev najbolj ustreza delitvi gospodinjskega dela med vami in vašim zakoncem, partnerjem?

1 -	opravim veliko večji delež gospodinjskega dela, kot se mi zdi primerno	11,6
2 -	opravim malo večji delež gospodinjskega dela, kot se mi zdi primerno	15,0
3 -	opravim približno tolikšen delež gospodinjskega dela, kot se mi zdi primerno	46,7
4 -	opravim nekaj manjši delež gospodinjskega dela, kot se mi zdi primerno	16,2
5 -	opravim veliko manjši delež gospodinjskega dela, kot se mi zdi primerno	5,2
8 -	ne vem, b.o.	5,4

Odgovarjajo tisti, ki živijo s partnerjem (n=656)

V126 Kdo ima zadnjo besedo, kadar se z vašim zakoncem, partnerjem - partnerko odločata o tem, kaj boste skupaj počeli za vikend?

1 -	v glavnem jaz	6,1
2 -	v glavnem partner-ka	7,2
3 -	včasih jaz, včasih partner-ka	22,5
4 -	odločava skupaj	61,0
5 -	nekdo drug	0,9
8 -	ne vem, b.o.	2,3

Odgovarjajo tisti, ki živijo s partnerjem (n=656)

V127 Če primerjate vse vaše dohodke in vse dohodke vašega zakonca / partnerja - partnerke, kdo ima višje dohodke, vi ali vaš zakonec / partner-ka?

1 -	moj zakonec / partner-ka nima dohodkov	9,3
2 -	jaz imam precej višje dohodke	10,6
3 -	jaz imam višje dohodke	23,4
4 -	imava približno enake dohodke	22,3
5 -	moj zakonec / partner-ka ima višje dohodke	26,0
6 -	moj zakonec / partner-ka ima precej višje dohodke	3,5
7 -	jaz nimam dohodkov	3,4
8 -	ne vem, b.o.	1,5

V128 Kako pogosto se vam je v preteklih treh mesecih zgodilo kaj od navedenega?

	nekaj- krat na teden	neka- krat na mesec	enkrat ali dva- krat	nikoli	se ne nanaša	ne vem
	1	2	3	4	5	8
a) Iz službe sem prišel-a domov preutrujen-a, da bi lahko opravil-a vsa potrebna gospodinjska dela.	9,3	13,2	9,2	13,7	52,1	2,4
b) Težko sem izpolnil-a svoje družinske obveznosti, ker sem preveč časa porabil-a za službo.	4,4	10,4	9,3	20,1	53,0	1,7
c) Zaradi dela v gospodinjstvu sem v službo prišel-a preutrujen-a, da bi lahko dobro opravljal-a svoje delo.	0,8	2,3	4,3	37,6	52,3	2,7
d) V službi sem se težko zbral-a zaradi družinskih obveznosti.	0,7	1,6	7,4	34,6	52,9	2,7

V129 Če pomislite na svoje življenje, kako srečni ali nesrečni ste – gledano v celoti?

1 -	popolnoma srečen	7,2
2 -	zelo srečen	23,8
3 -	dokaj srečen	51,5
4 -	ni srečen, niti nesrečen	12,5
5 -	dokaj nesrečen	2,7
6 -	zelo nesrečen	1,3
7 -	ne popolnoma nesrečen	0,3
8 -	ne vem, b.o.	0,8

V130 Gledano v celoti, kako ste zadovoljni s svojo (glavno) zaposlitvijo?

1 - popolnoma zadovoljen	4,8
2 - zelo zadovoljen	13,3
3 - dokaj zadovoljen	21,4
4 - niti zadovoljen, niti nezadovoljen	4,4
5 - dokaj nezadovoljen	1,1
6 - zelo nezadovoljen	0,6
7 - popolnoma nezadovoljen	0,3
8 - ne vem	0,1
0 - se ne nanaša, nima službe	54,1

V131 Gledano v celoti, kako ste zadovoljni s svojim družinskim življenjem?

1 - popolnoma zadovoljen	12,8
2 - zelo zadovoljen	33,3
3 - dokaj zadovoljen	42,8
4 - niti zadovoljen, niti nezadovoljen	6,7
5 - dokaj nezadovoljen	1,8
6 - zelo nezadovoljen	0,7
7 - popolnoma nezadovoljen	0,4
8 - ne vem, b.o.	1,6

V132 Kaj bi na splošno rekli, ali je vaše zdravje ...

1 - odlično	12,0
2 - zelo dobro	21,5
3 - dobro	36,5
4 - zadovoljivo	20,5
5 - slabo	9,4
8 - ne vem, b.o.	0,2

V133 Kako pogosto imate naslednje težave ali motnje?

	nikoli	redko	občasno	pogosto	stalno	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	8	9
a) močno razbijanje srca	58,1	19,1	16,1	5,7	0,6	0,2	0,2
b) težave s spanjem	43,2	20,2	22,5	10,6	3,2	0,1	0,1
c) nemirnost, zaskrbljenost	28,7	24,4	33,5	11,2	2,0	0,1	0,1

V134 Ali je v času od vašega rojstva pa do štirinajstega leta vaša mati kdaj delala za plačilo vsaj eno leto?

1 - da, delala je	54,4
2 - ne, ni delala	44,9
8 - ne vem, b.o.	0,8

F5 Ali imate oz. ste kdaj imeli otroke?

1 - da	74,9
2 - ne	25,2

Ogovarjajo tisti, ki imajo oz. so imeli otroke (n=774)

V135 Ali ste bili kdaj zaposleni zunaj doma s polnim delovnim časom, s skrajšanim delovnim časom, ali pa sploh niste bili zaposleni...

	s polnim delovnim časom	s skrajšanim delovnim časom	ostal-a doma	se ne nanaša	ne vem, b.o.
	1	2	3	7	8
a) ... ko ste imeli majhnega otroka, ki še ni hodil v šolo?	79,5	3,6	13,6	3,0	0,3
b) ... potem, ko je najmlajši otrok začel hoditi v šolo?	83,6	0,9	8,3	7,0	0,3

Ogovarjajo tisti, ki imajo oz. so imeli otroke (n=774)

V136 Kako pa je bilo takrat z vašim zakoncem – partnerjem / partnerko? Ali je bil-a zaposlen-a zunaj doma s polnim delovnim časom, s skrajšanim delovnim časom, ali sploh ni bil-a zaposlen-a...

	s polnim delovnim časom	s skrajšanim delovnim časom	ostal-a doma	se ne nanaša	ne vem, b.o.
	1	2	3	7	8
a) ... ko ste imeli majhnega otroka, ki še ni hodil v šolo?	81,7	2,5	11,1	4,3	0,4
b) ... potem, ko je najmlajši otrok začel hoditi v šolo?	83,3	0,5	6,9	8,7	0,7

Ogovarjajo tisti, ki imajo oz. so imeli otroke (n=774)

V137 Kdo običajno odloča (je odločal) o tem, kako vzgajati otroke?

1 - večinoma jaz	11,6
2 - večinoma moj zakonec / partner-ka	5,2
3 - včasih jaz, včasih zakonec / partner-ka	8,9
4 - odločava (sva odločala) skupaj	73,3
5 - nekdo drug	0,1
8 - ne vem	0,9

1.4.6 SOCIALNO-DEMOGRAFSKA VPRAŠANJA, SJM 2012/1

D1 Spol

1 - moški	46,0
2 - ženski	54,0

D2 Kdaj ste bili rojeni? Prosim, povejte samo leto rojstva.

do 30 let	18,5
od 31 do 45 let	23,5
od 46 do 60 let	27,9
61 let in več	30,2

D3 Koliko let je trajalo vaše šolanje? Upoštevajte vse vrste izobraževanja od osnovne šole do univerze, vključno s poklicnim izobraževanjem, vajeništvom, vendar ne upoštevajte ponavljanj letnikov.

od 0 do 4 leta	2,2
od 5 do 8 let	19,5
od 9 do 12 let	38,7
od 13 do 16 let	28,1
17 let in več	11,0
ne vem, b.o.	0,6

D4 Navedite zadnjo šolo, ki ste jo končali, redno ali izredno:

00 - brez šolske izobrazbe (do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	1,4
01 - nepopolna osnovnošolska izobrazba nedokončana OŠ z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	4,7
02 - osnovnošolska izobrazba (spričevalo o končani OŠ)	17,5
03 - nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o npk)	20,4
04 - srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	23,3
05 - srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	7,4
06 - višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	6,8
07 - visokošolska strokovna izobrazba nekdanji vš - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	6,4
08 - visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	10,6
09 - specializacija (približno 1 leto)	0,3
10 - magisterij (tudi bolonjski magisterij)	0,9
11 - doktorat	0,3
12 - drugo	0,0
88 - ne vem, b.o.	0,1

D5 Ali trenutno imate plačano zaposlitev, ali ste jo imeli v preteklosti, ali niste bili nikoli zaposleni?

1 - sedaj delam, imam plačano zaposlitev	47,1
2 - trenutno nimam zaposlitve, sem jo pa imel v preteklosti	40,0
3 - nikoli nisem imel plačane zaposlitve	12,0
8 - ne vem, b.o.	0,9

Odgovarjajo tisti, ki sedaj imajo zaposlitev (n=487)

D6 Povprečno koliko ur delate v običajnem tednu? Pri tem upoštevajte vsako delo, za katero dobite plačilo. Če delate za več kot enega delodajalca, ali če ste hkrati zaposleni in samozaposleni, seštejte vse ure, ki jih opravite!

povprečje (min 1, max 80)	42,24
nič ur	0,4
ne vem, b.o.	1,0

Odgovarjajo tisti, ki sedaj imajo oz. so nekoč imeli zaposlitev (n=900)

D7 Ali ste (bili) zaposleni (pri drugemu delodajalcu), samozaposlen, ali delate v svojem družinskem podjetju?

1 - zaposlen, dela za koga drugega	88,3
2 - samozaposlen, ne zaposluje drugih	5,3
3 - samozaposlen, zaposluje druge	4,0
4 - dela v lastnem družinskem podjetju	2,0
8 - ne vem, b.o.	0,3

Odgovarjajo tisti, ki zaposlujejo oz. so zaposlovali druge (n=36)

D8 Koliko ljudi zaposlujete / ste zaposlovali ne upoštevajte sebe)?

1 - 1 oseba	33,3
2 - 2 osebi	16,7
3 - 3 osebe	13,9
4 - 4 osebe	13,9
5 - 5 oseb in več	16,8
8 - b.o.	5,6

Odgovarjajo tisti, ki sedaj imajo oz. so nekoč imeli zaposlitev (n=901)

D9 Ali sedaj nadzorujete (ste nadzirali) druge pri delu?

1 - da	28,0
2 - ne	71,5
8 - ne vem, b.o.	0,5

Odgovarjajo tisti, ki sedaj oz. so nekoč nadzorovali pri delu (n=252)

D10 Koliko drugih zaposlenih nadzorujete (ste nadzorovali)?

povprečje (min 1, max 500)	24,07
b.o.	1,2

Odgovarjajo tisti, ki sedaj imajo oz. so nekoč imeli zaposlitev (n=901)

D11 Ali delate (ste delali) za profitno ali neprofitno organizacijo?

1 - za profitno organizacijo	77,4
2 - za neprofitno organizacijo	19,8
8 - ne vem, b.o.	2,9

Odgovarjajo tisti, ki sedaj imajo oz. so nekoč imeli zaposlitev (n=900)

D12 Ali delate (ste delali) v zasebnem ali v javnem sektorju? Delam...

01 - v državni/občinski upravi, vojski, policiji	5,1
02 - v javnem zavodu (zdravstvo, šolstvo, itd.)	13,8
03 - v javnem podjetju (energetika, promet, komunala, ipd.)	4,9
04 - v podjetju v (pretežno) državni lasti	25,6
05 - v podjetju v (pretežno) privatni lasti	40,3
06 - v kmetijskem podjetju, zadrugi, kombinatu	1,1
07 - sem kmet, kmetica	1,1
08 - samozaposlen	6,7
88 - ne vem	1,2
99 - b.o.	0,2

D13 Kakšno delo oziroma poklic opravljate sedaj? Če sedaj ni zaposlen: Kakšen je bil vaš zadnji poklic pred upokojitvijo oz. preden ste izgubili zaposlitev?

Če imate več zaposlitev povejte za svojo glavno zaposlitev!

- Povejte podroben naziv vašega delovnega mesta in naziv poklica:
- Prosim opišite, kaj večinoma delate, oziroma kakšne so vaše glavne zadolžitve pri tem delu:
- Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer delate:

Podatki so v datoteki!

D14 Kaj od navedenega najbolje opisuje vaš sedanji položaj?

Če trenutno (začasno) ne delate zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd. pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

01 - opravlja plačano delo (kot zaposlen, samozaposlen ali zaposlen v svojem družinskem podjetju)	47,1
02 - nezaposlen in išče zaposlitev	5,3
03 - se izobražuje (na izobraževanje ga ni poslal delodajalec), študent, dijak	8,1
04 - poklicno usposabljanje, vajenec	0,1
05 - trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	1,3
06 - upokojenec	33,9
07 - gospodinja, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	3,2
09 - drugo	0,7
99 - b.o.	0,3

D15 Kakšen je vaš zakonski stan?

1 - poročen-a	50,8
2 - izvenzakonska skupnost	13,8
3 - živi ločeno (je poročen-a, a živi ločeno / ne živi s soprogo-m, s katerim je poročen-a)	1,0
4 - razvezan (ločen)	4,7
5 - vdovec, vdova	10,2
6 - samski/a, nikoli nisem bil-a poročen-a ali živel-a v izvenzakonski skupnosti	19,2
9 - b.o.	0,3

Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja (n=703)

D16 Katerega leta je bil-a rojen-a vaš-a partner-ka?

do 30 let	12,2
od 31 do 45 let	29,2
od 46 do 60 let	32,4
61 let in več	26,2

D17 Koliko časa s svojim partnerjem-partnerko že živita skupaj?

(ni nujno, da sta imela tudi skupno gospodinjstvo, pomembno je le, da sta bila skupaj kot par) Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja (n=701)

povprečje (min 0, max 62)	25,64 let
---------------------------	-----------

Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja (n=704)

**D18 Sprašujemo za vašega zakonca oz. partnerja / partnerko.
Navedite zadnjo šolo, ki jo je končal-a redno ali izredno:**

00 - brez šolske izobrazbe (do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,6
01 - nepopolna osnovnošolska izobrazba nedokončana OŠ z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	1,6
02 - osnovnošolska izobrazba (spričevalo o končani OŠ)	14,3
03 - nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o npk)	25,9
04 - srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	27,4
05 - srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	6,7
06 - višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	6,5
07 - visokošolska strokovna izobrazba nekdanji vs - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	4,7
08 - visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	9,8
09 - specializacija (približno 1 leto)	0,4
10 - magisterij (tudi bolonjski magisterij)	1,0
11 - doktorat	0,3
12 - drugo	0,1
88 - ne vem, b.o.	0,7

Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja (n=704)

D19 Ali ima vaš-a partner-ka sedaj plačano zaposlitev, ali jo je imel/a v preteklosti, ali ni bil-a nikoli zaposlen-a?

1 - sedaj dela, ima plačano zaposlitev	51,4
2 - trenutno nima zaposlitve, jo je pa imel-a v preteklosti	39,9
3 - nikoli ni imel-a plačane zaposlitve	7,2
8 - ne vem, b.o.	1,4

Odgovarjajo tisti, katerih partner je zaposlen (n=362)

D20 Povprečno koliko ur dela vaš-a partner-ka v običajnem tednu? Pri tem upoštevajte vsako delo, za katero dobi plačilo. Če dela za več kot enega delodajalca, ali če je hkrati zaposlen-a in samozaposlen-a, seštejte vse ure, ki jih opravi!

povprečje (min 1, max 80)	41,28
nič ur	0,0
ne vem, b.o.	3,0

Odgovarjajo tisti, katerih partner je ali je bil zaposlen (n=642)

D21 Ali je (bil-a) vaš-a partner-ka zaposlen-a (dela-la za koga drugega), samozaposlen-a, ali dela v svojem družinskem podjetju?

1 - zaposlen-a, dela-la za koga drugega	87,7
2 - samozaposlen-a, ne zaposluje drugih	5,3
3 - samozaposlen-a, zaposluje druge	3,1
4 - dela v v lastnem družinskem podjetju	2,5
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	1,2

Odgovarjajo tisti, katerih partner je ali je bil zaposlen (n=642)

D22 Ali vaš-a partner-ka nadzoruje ali pa je prej nadziral-a druge pri delu?

1 - da	23,5
2 - ne	74,6
8 - ne vem	1,4
9 - b.o.	0,5

D23 Kakšno delo oziroma poklic opravlja vaš partner-ka?

Če sedaj ni zaposlen-a: Kakšen je bil njegov-njen zadnji (glavni) poklic pred upokojitvijo oz. preden je izgubil-a zaposlitev?

- Povejte podroben naziv partnerjevega delovnega mesta in naziv poklica:
- Prosim opišite, kaj večinoma dela, oziroma kakšne so njegove-njene glavne zadolžitve pri tem delu:
- Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer dela (je delal-a):

Podatki so v datoteki!

Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja (n=703)

D24 Kaj od navedenega najbolje opisuje sedANJI položaj vašega partnerja / partnerke? Če trenutno (začasno) ne dela zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd., pomislite na njegovo običajno delovno situacijo.

01 - opravlja plačano delo (kot zaposlen, samozaposlen ali zaposlen v svojem družinskem podjetju)	51,4
02 - nezaposlen in išče zaposlitev	4,8
03 - se izobražuje (na izobraževanje ga ni poslal delodajalec), študent, dijak	3,0
04 - poklicno usposabljanje, vajenec	0,1
05 - trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	0,7
06 - upokojenec	33,3
07 - gospodinja, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	5,0
09 - drugo	1,1
88 - ne vem, b.o.	0,5

D25 Ali ste ali niste član sindikata?

1 - da, sem član	12,4
2 - sem bil član, a sedaj nisem več	36,1
3 - ne, nikoli nisem bil član	50,9
9 - ne vem, b.o.	0,7

D26 Ali ste član kakšne politične stranke?

1 - sem član	3,1
2 - nisem član	95,9
9 - ne vem, b.o.	1,0

D27a Ali bi nam lahko zaupali, če ste verni, ali ne?

1 - sem veren	52,2
2 - ne morem reči, ali sem veren ali ne	18,5
3 - nisem veren	24,8
8 - ne vem / ne morem odgovoriti	4,5

D27b Ali pripadate kakšni verski skupnosti? Če da, kateri?

00 - ne pripada nobeni verski skupnosti	30,2
01 - katoliški	63,1
02 - protestantski (evangeličanski)	1,1
03 - pravoslavni	1,6
04 - druge krščanske religije	0,1
05 - judovski	0,0
06 - islamski skupnosti	1,9
07 - budistični	0,0
08 - hinduistični	0,0
09 - druge azijske religije	0,0
10 - druge verske skupnosti	0,2
88 - ne vem / ne morem odgovoriti	0,2
99 - brez odgovora	1,6

D28 Če ne upoštevate posebnih priložnosti kot so poroke, pogrebi ipd., kako pogosto obiskujete verske obrede?

01 - nekajkrat na teden, ali še bolj pogosto	0,9
02 - enkrat tedensko	10,4
03 - 2 do 3-krat mesečno	4,4
04 - vsaj enkrat mesečno	5,6
05 - nekajkrat letno	26,5
06 - enkrat na leto	6,5
07 - še manj pogosto kot enkrat letno	10,9
08 - nikoli	32,4
09 - zavrnil odgovor	-
88 - ne vem	0,3
99 - b.o.	2,0

D29 V naši družbi so skupine ljudi, ki so blizu vrha ter skupine, ki so bolj na dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi vi uvrstili samega sebe na tej lestvici?

10 – vrh/visoko	1,2
09	1,6
08	6,5
07	13,8
06	23,0
05	32,8
04	9,9
03	4,4
02	1,1
01 – dno/nizko	0,6
88 – ne vem, ne morem izbrati, b.o.	5,2

D30 Ali bi zase in za svojo družino lahko rekli:

1 - da vam ničesar posebej ne primanjkuje, da se posebej ne omejujete	15,4
2 - da ste bolj varčni, da se omejujete v manj pomembnih stvareh, manj luksuza, ipd.	42,9
3 - da morate zelo skrbno gospodariti, da spravite konec s koncem, da se omejujete pri nakupih opreme, obleke, ipd.	34,5
4 - da se močno omejujete, tudi pri nakupu hrane	4,8
5 - da živite v pomanjkanju osnovnih dobrin	0,7
6 - da živite v revščini	0,4
8 - ne vem	0,9
9 - b. o.	0,4

D31 Kakšne narodnosti ste?

01 - Slovenec	92,6
02 - Italijan	0,0
03 - Madžar	0,0
04 - Avstrijec	0,0
05 - Nemec	0,0
06 - Hrvat	1,6
07 - Srb	1,5
08 - Črnogorec	0,0
09 - Bošnjak, Musliman	1,8
10 - Makedonec	0,5
11 - Albanec	0,3
12 - Rom	0,0
13 - druge narodnosti	1,3
99 - b.o.	0,5

D32 Navedite število oseb, s katerimi živite v skupnem gospodinjstvu – vključno z vami:

a. skupaj vseh oseb v gospodinjstvu:

1 -	1 oseba	12,8
2 -	2 osebi	29,2
3 -	3 osebe	21,3
4 -	4 osebe	22,9
5 -	5 oseb	8,0
6 -	6 oseb in več	5,4
8 -	b.o.	0,5

b. od tega odraslih od 18 let naprej:

1 -	1 oseba	12,8
2 -	2 osebi	42,9
3 -	3 osebe	21,1
4 -	4 osebe	14,0
5 -	5 oseb	4,7
6 -	6 oseb in več	1,8
8 -	b.o.	2,7

c. od tega otrok in mladih od 6 do 17 let:

0 -	0 oseb	77,6
1 -	1 oseba	13,8
2 -	2 osebi	7,0
3 -	3 osebe	0,8
4 -	4 osebe in več	0,4
8 -	b.o.	0,5

d. od tega otrok mlajših od 6 let:

0 -	0 oseb	88,3
1 -	1 oseba	6,8
2 -	2 osebi	3,7
3 -	3 osebe	0,4
4 -	4 osebe in več	0,3
8 -	b.o.	0,6

D33 Ali prejimate redne mesečne dohodke? (Če da) Kolikšen je vaš povprečni mesečni dohodek (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Seštejte vse oblike: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

povprečje (min 50, max 3500)	742,70
0 - nič dohodkov	10,3
9997 – več kot 9999 evrov	0,0
9998 – ne vem	3,2
9999 – b.o.	21,8

D34 Kolikšen je povprečni mesečni dohodek vseh članov vašega gospodinjstva (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Upoštevajte vse oblike dohodka: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

povprečje: (min 50, max 7500)	1437,74
0 - nič dohodkov	1,6
9997 – več kot 9999 evrov	0,3
9998 – ne vem	14,2
9999 – b.o.	26,5

D35 Če bi imeli možnost izbrati deželo, v kateri bi želeli živeti, ali bi si izbrali Slovenijo?

1 - zanesljivo bi izbral Slovenijo	51,5
2 - verjetno bi izbral Slovenijo	27,9
3 - verjetno ne bi izbral Slovenije	10,5
4 - zanesljivo ne bi izbral Slovenije	5,1
8 - ne vem, b.o.	4,9

Tip krajevne skupnosti

1 - mestna	37,0
2 - primestna	13,2
3 - vaška	49,8

Tip naselja

1 - hiša na samem, zaselek ali manjša vas s 500 preb.	33,4
2 - vas, kraj, trg nad 500 do 2000 preb.	16,2
3 - kraj nad 2000 do 4000 preb.	10,5
4 - kraj nad 4000 do 10 000 preb.	16,0
5 - kraj nad 10 000 do 50 000 preb.	9,3
6 - Maribor	3,9
7 - Ljubljana	10,8

1.5

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2012/2

- **Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2012);**
- **SJM, Razumevanje preteklosti**

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek:

V tem poglavju so v celoti prikazani vprašalniki in rezultati šeste meritve evropske družboslovne raziskave. Prikazi posameznih predhodnih meritev so navedeni v knjigah Vrednote v prehodu II.–IV.; rezultati meritve peti val, ESS 2010, so prikazani v knjigi Vrednote v prehodu V. Medčasovne in mednarodne primerjave raziskave ESS so prikazane v drugem delu te knjige.

Raziskava in naročnik:

- Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2012), nacionalni raziskovalni program, ARRS
- Razumevanje preteklosti, SJM 2012/2, nacionalni raziskovalni program, ARRS

Terensko raziskavo je izvedel: CJMMK, IDV FDV

Osnovna vsebina projekta:

- ESS, bloki A–C: medijska vključenost; zaupanje v institucije; indikatorji političnega angažiranja; socialno-politične vrednote; moralne in družbene vrednote; indikatorji socialnega kapitala; osebno zadovoljstvo in počutje; indikatorji socialne izključenosti; indikatorji nacionalne, etnične in religijske identitete respondenta; blagostanje, zdravje in varnost;
- ESS, blok G: demografske spremenljivke; kazalci izobrazbe in zaposlitve; materialni položaj respondenta in družine; družinski status;

- ESS, blok D: kazalci osebne in družbene blaginje; presoje kvalitete družbe;
- ESS, blok E: razumevanje in vrednotenje demokracije; presoja učinkov demokratičnega razvoja; demokracija v Evropi;
- V okviru raziskave ESS je bila izvedena tudi raziskava Razumevanje preteklosti, tretja ponovitev nacionalne raziskave stališč o vrednotenju preteklosti.

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Standardizirani vprašalnik, raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N = 2250) državljanov Republike Slovenije, starejših od 15 let. Vprašalnik je realiziran (N = 1257).

Čas izvedbe:

Potekala je v času od 1. 10. 2012 do 31. 12. 2012 ob sodelovanju 66 anketarjev v 150 anketnih okoliših po Sloveniji.

Datoteka:

SJM 2012/2, deponirana v ADP (ADP - IDNo: SJM122), IDV FDV

1.5.1 EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA ESS 2012, SJM 2012/2

ZAUPANJE V LJUDI

A1 Kartica 1 **Prosimo ocenite, koliko časa na dan gledate televizijo na običajen dan v tednu? Odgovorite s pomočjo te kartice.**

0 -	splah nič	5,6
1 -	manj kot ½ ure	11,3
2 -	od ½ ure do 1 ure	21,5
3 -	več kot 1 uro do 1½ ure	13,3
4 -	več kot 1½ ure, do 2 uri	16,7
5 -	več kot 2 uri do 2½ uri	9,9
6 -	več kot 2½ uri do 3 ure	10,7
7 -	več kot 3 ure	11,0
8 -	ne vem	0,0

Preskok (A1=1-9); n=1186

A2 Kartica 1 **Ponovno povejte za običajen dan v tednu, koliko od časa, ki ga porabite za gledanje televizije, gledate poročila ali oddaje s politično tematiko oz. tematiko aktualnih dogodkov?**

0 -	splah nič	15,3
1 -	manj kot ½ ure	36,9
2 -	od ½ ure do 1 ure	32,3
3 -	več kot 1 uro do 1½ ure	9,4
4 -	več kot 1½ ure, do 2 uri	3,8
5 -	več kot 2 uri do 2½ uri	0,8
6 -	več kot 2½ uri do 3 ure	1,1
7 -	več kot 3 ure	0,3
8 -	ne vem	0,0

A3 Kartica 2 **Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.**

treba je biti		večini ljudi										ne			
zelo previden		lahko zaupamo										vem		b.o. povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	̄		
7,6	6,2	8,4	12,6	9,1	21,2	9,3	11,9	10,4	1,8	1,2	0,2	0,0	4,55		

A4 Kartica 3 Ali menite, da bi vas večina ljudi skušala izkoristiti, če bi za to dobila priložnost, ali pa bi večina skušala ravnati pošteno?

večina bi me skušala izkoristiti						večina bi skušala ravnati pošteno						ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
4,5	4,1	6,8	9,5	8,4	24,4	10,3	13,5	13,0	2,8	2,2	0,4	0,0	5,12	

A5 Kartica 4 Kaj menite, ali so ljudje večinoma pripravljeni pomagati drugim ali pa večinoma gledajo predvsem nase?

večinoma gledajo predvsem nase						večinoma so pripravljeni pomagati drugim						ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
3,8	4,9	7,2	11,6	10,3	20,9	10,8	14,0	12,0	3,1	1,1	0,2	0,0	4,99	

SL1 Kartica 4a Kako pogosto za osebno rabo uporabljate internet - svetovni splet ali elektronsko pošto - bodisi doma, bodisi v službi?

0 - doma in v službi nimam dostopa	8,7
1 - nikoli	24,2
2 - manj kot enkrat mesečno	1,0
3 - enkrat mesečno	1,0
4 - nekajkrat mesečno	2,6
5 - enkrat tedensko	4,2
6 - večkrat tedensko	9,6
7 - vsak dan	48,6
8 - ne vem	0,2

STALIŠČA O VLADI IN POLITIKI

B1 Kaj bi rekli, koliko se zanimate za politiko?

1 - zelo se zanimam	7,6
2 - še kar se zanimam	33,7
3 - komaj kaj se zanimam	35,6
4 - sploh se ne zanimam	22,9
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	0,1

Kartica 5 **Prosimo, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ...**

	sploh ne zaupam										povsem ne zaupam					b.o.	povp. \bar{x}
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99				
B2	državnemu zboru	23,3	6,7	13,0	17,1	7,7	14,5	6,3	5,2	1,8	0,4	0,6	3,3	0,1	2,96		
B3	pravnemu sistemu	19,5	6,8	12,7	15,3	10,6	14,6	6,4	6,0	3,4	1,3	0,6	2,8	0,1	3,28		
B4	policiji	6,2	2,1	5,7	7,9	8,8	19,0	11,0	15,2	15,0	4,5	2,9	1,6	0,1	5,38		
B5	politikom	29,2	10,3	17,7	13,4	9,1	10,9	3,8	2,4	1,0	0,1	0,1	1,9	0,1	2,30		
B6	političnim strankam	28,5	11,0	16,8	16,4	7,4	10,7	4,1	1,9	0,3	0,0	0,3	2,5	0,1	2,27		
B7	Evropskemu parlamentu	13,6	5,5	8,8	11,2	10,8	19,0	8,0	7,1	5,1	1,3	0,2	9,1	0,2	3,83		
B8	Organizaciji Združenih narodov																
	OZN	9,5	4,2	6,8	9,9	10,9	19,2	8,6	8,8	5,3	1,9	0,7	14,0	0,2	4,27		
SL2	vladi	27,0	11,2	13,8	11,9	9,5	11,3	4,7	4,2	3,0	0,5	0,9	1,9	0,2	2,69		
SL3	predsedniku vlade	31,2	11,0	11,2	10,1	8,1	10,9	4,2	4,4	3,3	2,0	1,4	2,1	0,1	2,71		
SL4	predsedniku republike	13,2	5,5	8,8	9,2	8,8	16,0	9,5	9,6	10,4	3,4	3,7	1,8	0,1	4,49		
SL5	sodiščem	13,3	5,2	9,7	11,9	9,1	17,7	9,0	8,4	7,7	2,6	1,4	3,6	0,2	4,14		
SL7	sindikatom	14,5	5,0	8,2	11,6	11,5	16,3	8,4	8,2	6,5	1,8	1,2	6,6	0,2	3,99		
SL8	cerkvi in duhovnikom	27,5	8,4	11,1	9,5	5,7	14,4	5,3	5,2	5,1	2,1	2,9	2,7	0,1	3,19		

B9 Danes je običajno, da se nekateri ljudje iz takšnih ali drugačnih razlogov ne udeležujejo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev v Državni zbor decembra 2011?

1 -	da	68,7
2 -	ne	25,1
3 -	nisem imel volilne pravice	4,7
8 -	ne vem	1,5

Preskok (B9=1); n=863

B10 Za katero stranko oz. za kandidata katere stranke ste glasovali na volitvah za Državni zbor decembra 2011?

01 -	DESUS - Demokratska stranka upokojencev	4,9
02 -	LDS - Liberalna demokracija Slovenije	2,2
03 -	NSI - Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	3,1
04 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	18,4
05 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	4,6
06 -	SD - Socialni demokrati	16,0
07 -	PS - Pozitivna Slovenija	18,4
08 -	DLGV - Državljska lista Gregorja Viranta	3,6
09 -	ZARES - Socialno liberalni	0,7
10 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,2
11 -	TRS - Trajnostni razvoj Slovenije	0,3
12 -	druga stranka	1,2
66 -	nisem volil	0,3
77 -	ne želi odgovoriti	11,5
88 -	ne vem	13,3
99 -	b.o.	0,2

Obstaja več načinov, kako bi v Sloveniji lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste...

	da	ne	ne vem	b.o.	
	1	2	8	9	
B11	stopili v stik s politikom ali predstavnikom državne ali občinske oblasti	7,2	92,7	0,1	0,0
B12	delovali v politični stranki ali skupini aktivistov	2,6	97,2	0,1	0,1
B13	delovali v kakšni drugi politični organizaciji ali zvezi	1,9	97,9	0,1	0,1
B14	nosili značko ali nalepko v podporo neki politični akciji	1,4	98,3	0,2	0,2
B15	podpisali peticijo	7,6	92,1	0,2	0,0
B16	se udeležili zakonitih demonstracij	3,4	96,3	0,2	0,2
B17	bojkotirali določene izdelke	3,9	95,3	0,7	0,1

B18a Ali je kakšna politična stranka, ki vam je bližje kot druge stranke?

1 -	da	30,4
2 -	ne	67,7
8 -	ne vem	1,8
9 -	b.o.	0,1

Preskok (B18a=1,9); n=383

B18b Katera stranka je to?

01 -	DESUS - Demokratska stranka upokojencev	6,5
02 -	LDS - Liberalna demokracija Slovenije	2,1
03 -	NSI - Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	6,0
04 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	21,9
05 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	4,2
06 -	SD - Socialni demokrati	29,2
07 -	PS - Pozitivna Slovenija	14,6
08 -	DLGV - Državljska lista Gregorja Viranta	3,4
09 -	ZARES - Socialno liberalni	0,3
10 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,6
11 -	TRS - Trajnostni razvoj Slovenije	1,8
12 -	druga stranka	0,3
77 -	ne želi odgovoriti	5,5
88 -	ne vem	2,3
99 -	b.o.	0,3

Preskok (B18b=01-12,99); n=353

B18c Kako blizu se čutite tej stranki? Se ji čutite...

1 -	zelo blizu	6,5
2 -	blizu	57,5
3 -	ne preveč blizu	31,2
4 -	sploh ne blizu	4,0
8 -	ne vem	0,6
9 -	b.o.	0,3

**SL12 Kartica SL Denimo, da bi bile naslednjo nedeljo volitve v Državni zbor.
Za katero stranko oz. kandidata katere stranke bi glasovali?**

01 -	DESUS - Demokratska stranka upokojencev	4,6
02 -	LDS - Liberalna demokracija Slovenije	1,0
03 -	NSI - Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	2,5
04 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	10,6
05 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	3,3
06 -	SD - Socialni demokrati	11,1
07 -	PS - Pozitivna Slovenija	9,3
08 -	DLGV - Državljska lista Gregorja Viranta	1,8
09 -	ZARES - Socialno liberalni	0,2
10 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	2,1
11 -	TRS - Trajnostni razvoj Slovenije	1,2
12 -	druga stranka	1,4
66 -	ne bi šel na volitve	21,7
77 -	ne želi odgovoriti	5,3
88 -	ne vem	23,9
99 -	b.o.	0,1

B18d Kartica 6 **Kako pomembno je za vas, da živite v državi, ki je demokratično vodena? Odgovor izberite s pomočjo lestvice, kjer 0 pomeni - sploh ni pomembno, 10 - izjemno pomembno.**

sploh ni pomembno										izjemno pomembno		ne vem	b.o.	popvp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
2,1	0,2	1,3	1,8	2,7	8,6	4,0	5,4	15,6	12,0	43,5	2,6	0,1	8,14	

B18e Kartica 7 **Kaj menite, kako demokratična je Slovenija na splošno? Odgovor izberite s pomočjo lestvice, kjer 0 pomeni - sploh ni demokratična, 10 - povsem demokratična.**

sploh ni demokratična										povsem demokratična		ne vem	b.o.	popvp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
7,2	3,0	8,6	10,7	9,8	21,9	12,8	11,7	7,8	1,6	1,8	3,0	0,2	4,69	

B19 Kartica 8 **V politiki se včasih govori o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levo in 10 desno?**

levo										desno		ne vem	b.o.	popvp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
4,9	2,6	4,4	6,4	3,7	32,9	2,9	3,0	4,6	1,5	3,1	30,0	0,0	4,71	

B20 Kartica 9 **V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.**

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o.	popvp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
0,9	0,8	2,1	4,1	3,5	15,5	9,2	15,4	23,3	11,5	13,3	0,3	0,0	6,98	

B21 Kartica 9 **Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v Sloveniji? Prosimo, uporabite enako lestvico.**

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o.	popvp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
20,3	11,5	20,3	18,5	10,1	9,5	4,7	2,3	1,2	0,2	0,2	1,2	0,2	2,56	

B22 Kartica 9 Kako zadovoljni ste s sedanjo slovensko vlado, s tem, kako opravlja svoje delo? Uporabite enako lestvico.

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
26,9	10,8	16,5	12,7	9,1	9,5	3,9	4,1	2,5	0,4	1,0	2,5	0,1	2,58	

B23 Kartica 9 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
13,6	6,0	12,0	16,0	11,4	17,6	8,1	7,1	3,2	0,7	0,6	3,7	0,0	3,61	

B24 Kartica 10 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v Sloveniji?

izredno slabo										izredno dobro		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
3,3	2,1	4,4	9,1	8,6	19,6	12,4	15,9	13,8	2,4	1,2	7,2	0,0	5,39	

B25 Kartica 10 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v Sloveniji?

izredno slabo										izredno dobro		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
2,6	1,6	4,5	8,1	10,7	18,8	14,4	15,8	14,2	4,8	2,9	1,5	0,0	5,64	

Kartica 11 Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z vsako od naslednjih trditev?

		močno soglašam	soglašam	nitiniti	ne soglašam	sploh ne soglašam	ne vem	b.o.	povp.
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
B26	Vlada bi morala sprejeti ukrepe za zmanjšanje razlik v dohodkih med ljudmi.	44,5	40,7	7,5	4,4	0,6	2,1	0,2	1,73
B27	Homoseksualci in lezbijke morajo imeti svobodo, da si uredijo življenje po lastnih željah.	14,5	38,3	16,6	11,8	11,7	7,2	0,0	2,65

B28 Kartica 12 **Nekateri menijo, da bi se morala Evropska unija navznoter še bolj poenotiti, drugi pa pravijo, da je že tako preveč poenotena. Kaj menite vi? Ocenite s pomočjo te lestvice.**

poenotenje je šlo že predaleč										poenotenja ne je še premalo					ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}				
3,3	2,0	5,4	9,5	6,9	22,7	7,3	9,9	9,2	3,4	5,3	15,1	0,0	5,34				

Zdaj pa nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav, ki prihajajo živeti v Slovenijo...

B29 Kartica 13 **Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi s podobnim narodnostnim izvorom kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?**

1 - mnogim naj dovoli priselitev	19,5
2 - nekaterim naj dovoli	47,9
3 - zelo redkim naj dovoli	21,0
4 - nikomur naj ne dovoli	7,9
8 - ne vem	3,7

B30 Kartica 13 **Kaj pa ljudem z drugačnim narodnostnim izvorom kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?**

1 - mnogim naj dovoli priselitev	13,4
2 - nekaterim naj dovoli	46,3
3 - zelo redkim naj dovoli	26,7
4 - nikomur naj ne dovoli	9,5
8 - ne vem	4,1

B31 Kartica 13 **In v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi iz revnejših držav zunaj Evrope?**

1 - mnogim naj dovoli priselitev	11,7
2 - nekaterim naj dovoli	38,2
3 - zelo redkim naj dovoli	31,0
4 - nikomur naj ne dovoli	14,6
8 - ne vem	4,5

B32 Kartica 14 **Ali menite, da je na splošno dobro ali slabo za slovensko gospodarstvo, da prihajajo živeti k nam priseljenci iz drugih držav?**

slabo za gospodarstvo										dobro za gospodarstvo			ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
8,3	4,6	8,5	13,4	7,1	25,8	7,8	9,1	7,6	2,4	2,1	3,3	0,0	4,48		

B33 Kartica 15 Ali menite, da je kulturno življenje v Sloveniji zaradi priseljencev na splošno ogroženo ali obogateno?

kulturno življenje je ogroženo					kulturno življenje je obogateno					ne vem	b.o.	povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
3,1	2,6	5,6	9,5	6,3	25,3	8,4	13,0	12,6	3,6	5,1	4,8	0,0	5,46

B34 Kartica 16 Ali menite, da je Slovenija zaradi priseljencev iz drugih držav postala slabša ali boljša dežela za bivanje?

slabša dežela za bivanje					boljša dežela za bivanje					ne vem	b.o.	povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
4,9	3,3	6,3	10,7	8,3	31,1	10,3	9,5	6,5	1,4	2,7	5,2	0,0	4,81

VPRAŠANJA O VAS IN VAŠEM ŽIVLJENJU...

C1 Kartica 17 V celoti gledano, kako srečni bi rekli, da ste? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10.

zelo nesrečen					zelo srečen					ne vem	b.o.	povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
0,6	0,2	1,0	2,4	3,3	15,3	7,8	16,4	25,9	13,4	13,6	0,2	0,0	7,27

C2 Kartica 18 Ocenite, kako pogosto se iz družabnih razlogov dobivate s prijatelji, sorodniki ali kolegi z dela?

1 - nikoli	2,3
2 - manj kot enkrat na mesec	8,8
3 - enkrat na mesec	12,5
4 - nekajkrat na mesec	19,5
5 - enkrat na teden	21,1
6 - večkrat na teden	25,7
7 - vsak dan	9,9
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	0,1

C3 Kartica 19 S koliko ljudmi, če sploh s kom, se lahko se lahko pogovarjate o osebnih in intimnih stvareh?

0 - nič	5,3
1 - 1	24,6
2 - 2	23,3
3 - 3	22,9
4 - 4 do 6	18,3
5 - 7 do 9	3,2
6 - 10 in več	2,3
8 - ne vem	0,2

C4 Kartica 20 Če se primerjate z drugimi ljudmi vaše starosti, kako pogosto bi zase rekli, da se udeležujete različnih družabnih srečanj?

1 - precej manj kot večina drugih	12,3
2 - manj kot večina drugih	29,4
3 - približno enako	44,8
4 - več kot večina drugih	10,7
5 - precej več kot večina drugih	2,4
8 - ne vem	0,4

C5 Ste bili vi ali kdo od članov vašega gospodinjstva v zadnjih petih letih žrtev vloma ali fizičnega napada?

1 - da	10,2
2 - ne	89,8
8 - ne vem	0,0

C6 Kako varno se počutite (bi se počutili), kadar zvečer hodite (ali bi hodili) sami po vaši soseski?

1 - zelo varno	42,6
2 - varno	51,6
3 - ogroženo	4,6
4 - zelo ogroženo	0,4
8 - ne vem	0,7
9 - b.o.	0,1

Naslednjih nekaj vprašanj se nanaša na vas ...

C7 Kako bi na splošno ocenili vaše zdravje? Bi rekli, da je...

1 - zelo dobro	21,6
2 - dobro	38,3
3 - zadovoljivo	32,0
4 - slabo	6,3
5 - zelo slabo	1,8
8 - ne vem	0,0

C8 Ali vas pri vaših vsakdanjih opravilih kakorkoli ovira kakšna kronična bolezen, invalidnost ali psihična težava? Če da, koliko vas ovira?

1 - da, precej	7,8
2 - da, do neke mere	17,9
3 - ne	74,2
8 - ne vem	0,1

C9 Ali se imate za pripadnika kakšne religije ali veroizpovedi?

1 - da	55,2
2 - ne	44,2
8 - ne vem	0,6

Preskok (C9=1); n=694

C10 Katere?

1 - rimokatoliška	91,9
2 - protestantska	0,7
3 - pravoslavna	3,5
4 - druge krščanske	0,6
5 - judovske	0,0
6 - muslimanske	2,4
7 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)	0,3
8 - druge nekrščanske	0,4
9 - b.o.	0,1

Preskok (C9=2,8); n=563

C11 Ali ste se v preteklosti čutili pripadnika kakšne religije ali verske skupnosti?

1 - da	15,3
2 - ne	83,8
8 - ne vem	0,7
9 - b.o.	0,2

Preskok (C11=1,9); n=87

C12 Katere?

1 - rimokatoliška	93,1
2 - protestantska	1,1
3 - pravoslavna	0,0
4 - druge krščanske	0,0
5 - judovske	0,0
6 - muslimanske	2,3
7 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)	0,0
8 - druge nekrščanske	1,1
9 - b.o.	2,3

C13 Kartica 21 Ne glede na to, ali pripadate kateri od religij ali ne, prosimo ocenite, koliko ste verni?

sploh nistem veren										zelo ne sem veren		ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
19,3	5,0	5,1	7,3	6,4	20,4	6,8	8,6	8,8	4,5	7,0	0,8	0,1	4,50		

C14 Kartica 22 Če odštejete posebne priložnosti kot so poroke ali pogrebi, kako pogosto obiskujete verske obrede?

1 - vsak dan	0,2
2 - več kot enkrat na teden	2,2
3 - enkrat na teden	10,2
4 - vsaj enkrat na mesec	10,5
5 - le ob posebnih verskih praznikih	31,3
6 - še redkeje	12,5
7 - nikoli	32,9
8 - ne vem	0,2

C15 Kartica 22 Če odštejete udeležbo pri verskih obredih, kako pogosto sicer molite, če sploh molite?

1 - vsak dan	12,3
2 - več kot enkrat na teden	4,7
3 - enkrat na teden	6,1
4 - vsaj enkrat na mesec	6,0
5 - le ob posebnih verskih praznikih	12,8
6 - še redkeje	11,5
7 - nikoli	46,0
8 - ne vem	0,7

C16 Ali bi zase lahko rekli, da pripadate kakšni skupini, ki v naši državi trpi zaradi diskriminacije, neenakopravnosti?

1 - da	2,2
2 - ne	97,4
8 - ne vem	0,3
9 - b.o.	0,1

Preskok (C16=1,9); n=29

C17 Na podlagi česa je ta skupina neenakopravno obravnavana?

DODATNA POIZVEDBA: 'Še na podlagi česa drugega?' Seštevek odgovorov

01 -	barve kože ali rase	0,0
02 -	tujega državljanstva	3,8
03 -	vere	7,7
04 -	jezika	3,8
05 -	narodnostne pripadnosti	19,2
06 -	starosti	0,0
07 -	spola	7,7
08 -	spolne usmerjenosti	7,7
09 -	invalidnosti	7,7
10 -	drugo	50,0
88 -	ne vem	0,0

C18 Ali ste državljan(ka) Slovenije?

1 -	da	98,2
2 -	ne	1,8
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,1

Preskok (C18=2,8,9); n=23

C19 katero državljanstvo imate?

01 -	hrvaško	13,0
02 -	bosansko	26,1
03 -	srbsko	17,4
04 -	črnogorsko	0,0
05 -	makedonsko	4,3
06 -	albansko	8,7
07 -	drugo	21,7
08 -	ne vem	4,3
09 -	b.o.	4,3

C20 Ali ste bili rojeni na ozemlju današnje Slovenije?

1 -	da	91,0
2 -	ne	9,0
8 -	ne vem	0,0

Preskok (C20=2); n=113

C21 V kateri državi (ali republiki bivše Jugoslavije) ste bili rojeni?

01 - Hrvaška	24,8
02 - Bosna in Hercegovina	31,9
03 - Srbija	12,4
04 - Črna Gora	0,9
05 - Makedonija	3,5
06 - Kosovo	3,5
07 - Jugoslavija	0,9
08 - Albanija	1,8
09 - Avstrija	2,7
10 - Italija	3,5
11 - Nemčija	8,0
12 - drugo	6,2
88 - ne vem	0,0

Preskok (C20=2); n=113

C22 Katerega leta ste prvič prišli živet v Slovenijo?

1 - manj kot eno leto nazaj	0,0
2 - pred 1-5 leti	10,6
3 - pred 6-10 leti	6,2
4 - pred 11-20 leti	4,4
5 - pred več kot 20 leti	78,8
8 - ne vem	0,0

C23 Kateri jezik ali jezika doma najpogosteje govorite? (seštevek dveh odgovorov)

01 - slovensko	98,6
02 - bosansko	1,9
03 - srbsko	1,4
04 - hrvaško	2,1
05 - makedonsko	0,1
06 - albansko	0,6
07 - italijansko	0,5
08 - madžarsko	1,0
09 - nemško	0,2
10 - angleško	0,2
11 - romunsko	0,0
12 - rusko	0,2
13 - drugo	0,2
88 - ne vem	0,0

C24 Ali se čutite pripadnika katere od manjšinskih narodnosti v Sloveniji?

1 - da	2,1
2 - ne	97,6
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	0,0

C25 Je bil vaš oče rojen v Sloveniji oz. v eni od republik nekdanje Jugoslavije?

1 - da, na ozemlju današnje Slovenije	85,7
2 - da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije	10,7
3 - ne	3,1
8 - ne vem	0,6

Preskok (C25=2,3); n=173

C26 V kateri državi oz. republici je bil rojen vaš oče?

01 - Hrvaška	35,3
02 - Bosna in Hercegovina	34,1
03 - Srbija	10,4
04 - Črna Gora	0,6
05 - Makedonija	4,0
06 - Kosovo	4,0
07 - Jugoslavija	0,0
08 - Albanija	1,2
09 - Avstrija	2,3
10 - Italija	1,7
11 - Nemčija	1,7
12 - drugo	4,6
88 - ne vem	0,0

C27 Je bila vaša mati rojena v Sloveniji oz. eni od republik nekdanje Jugoslavije?

1 - da, na ozemlju današnje Slovenije	87,4
2 - da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije	9,6
3 - ne	2,9
8 - ne vem	0,1

Preskok (C27=2,3); n=157

C28 V kateri državi oz. republiki je bila rojena vaša mati?

01 -	Hrvaška	31,2
02 -	Bosna in Hercegovina	36,3
03 -	Srbija	10,8
04 -	Črna Gora	1,3
05 -	Makedonija	1,9
06 -	Kosovo	4,5
07 -	Jugoslavija	0,0
08 -	Albanija	1,3
09 -	Avstrija	2,5
10 -	Italija	2,5
11 -	Nemčija	3,2
12 -	drugo	4,5
88 -	ne vem	0,0

D1 Kartica 23 Kako pogosto ste v zadnjih 12 mesecih opravljali delo za kakšno prostovoljno ali dobrodelno organizacijo?

1 -	vsaj enkrat tedensko	5,2
2 -	vsaj enkrat mesečno	7,4
3 -	vsaj enkrat na tri mesece	5,3
4 -	vsaj enkrat na šest mesecev	7,9
5 -	še manj pogosto	7,6
6 -	nikoli	66,5
8 -	ne vem	0,1
9 -	b.o.	0,1

VPAŠANJA O VAŠIH POGLEDIH NASE IN VAŠE ŽIVLJENJE

Kartica 24 Prosimo povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami.

	močno sogla- šam	sogla- šam	nit - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
D2 Kar zadeva mojo prihodnost, sem vedno optimističen(a).	23,0	49,5	19,1	6,3	1,1	1,0	0,1	2,12
D3 Na splošno imam do sebe zelo pozitiven odnos.	24,5	63,6	9,0	2,1	0,3	0,4	0,0	1,90
D4 Včasih se počutim, kot da sem zguba.	0,3	10,8	12,3	44,0	32,2	0,4	0,0	3,97

Kartica 25 Zdaj vam bomo našeli različne vrste razpoloženj in vas povprašali ali ste se v preteklem tednu morda tudi vi tako počutili. Prosimo povejte, koliko časa prejšnji teden ...

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	8	9	\bar{x}
D5 ... ste se počutili depresivno?	70,6	24,5	4,1	0,6	0,2	0,0	1,35
D6 ... ste imeli občutek, da vse stvari delate s težavo?	61,3	29,8	6,6	2,0	0,3	0,0	1,49
D7 ... ste imeli nemiren spanec?	51,4	32,8	11,9	3,8	0,1	0,0	1,68
D8 ... ste bili srečni?	1,4	13,8	57,9	26,3	0,6	0,0	3,10
D9 ... ste se počutili osamljeno?	78,0	16,0	4,2	1,6	0,2	0,0	1,29
D10 ... ste uživali v življenju?	1,8	15,1	55,3	27,0	0,7	0,0	3,08
D11 ... ste bili žalostni?	58,9	34,8	4,6	1,4	0,2	0,1	1,48
D12 ... se nekako niste mogli spraviti v pogon?	54,5	35,2	7,6	2,1	0,6	0,0	1,57

Prosimo povejte še, koliko časa v preteklem tednu ste ...

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	8	9	\bar{x}
D13 ... imeli veliko energije?	3,8	17,4	58,1	20,3	0,4	0,0	2,95
D14 ... občutili tesnobo?	71,7	22,3	4,6	1,0	0,3	0,2	1,35
D15 ... bili mirni in spokojni?	3,7	15,7	56,0	23,9	0,6	0,2	3,01

Kartica 26 Prosimo povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami.

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti- niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
D16 Občutek imam, da lahko svobodno odločam o tem, kako naj živim svoje življenje.	31,4	51,3	11,7	4,2	1,0	0,3	0,1	1,92
D17 V svojem vsakodnevnem življenju imam zelo malo možnosti pokazati svoje prave sposobnosti.	4,3	21,7	21,2	39,1	12,3	1,3	0,1	3,34
D18 Skoraj vsak dan se počutim izpolnjenega s tem kar počnem.	15,9	56,0	17,8	8,0	1,4	0,9	0,0	2,22
D19 Kadar gredo stvari v mojem življenju narobe, ponavadi potrebujem precej časa, da pridem spet k sebi.	4,8	22,0	23,7	40,5	8,6	0,4	0,1	3,26

Kartica 27 Prosimo povejte, v kolikšni meri...

	sploh ne					v zelo veliki meri			ne vem	b.o.	povp.
	0	1	2	3	4	5	6	8	9	\bar{x}	
D20 ... se v življenju učite novih stvari?	3,7	3,0	6,0	16,9	21,3	24,3	24,6	0,2	0,0	4,21	
D21 ...imate občutek, da ljudje v vaši soseski pomagajo drug drugemu?	4,5	5,3	10,9	20,2	20,8	22,2	14,9	1,2	0,1	3,76	
D22 ... imate občutek, da imajo ljudje do vas spoštljiv odnos?	0,8	0,8	2,7	11,8	23,2	38,5	21,5	0,7	0,1	4,59	

Kartica 28 Prosimo povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami.

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti- niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	popv. \bar{x}
	1	2	3	4	5	8	9	
D23 Na splošno imam občutek, da je to, kar v življenju počnem, pomembno in koristno.	24,0	59,5	12,2	2,6	1,1	0,6	0,0	1,97
D24 Glede na to, kako stojijo stvari, je težko biti optimist, kar zadeva prihodnost sveta.	19,9	48,8	16,5	11,5	1,9	1,4	0,1	2,26
D25 Veliko stvari je, v katerih menim, da sem dober(a).	15,0	66,8	13,9	2,3	0,8	1,1	0,0	2,06
D26 Za večino ljudi v Sloveniji se življenje spreminja na slabše, ne na boljše.	37,9	49,7	8,6	2,5	0,6	0,7	0,0	1,77
D27 Čutim navezanost na ljudi v moji soseščini.	10,3	48,7	22,2	15,3	3,4	0,2	0,0	2,53

D28 Kartica 29 V kolikšni meri si vzamete čas, da počnete stvari, ki jih zares želite početi? Odgovorite s pomočjo lestvice na kartici, kjer 0 pomeni - sploh nič, 10 pa - v celoti.

sploh nič											ne			
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	v celoti	vem	b.o.	popv. \bar{x}
0,7	0,2	2,0	5,4	5,2	15,2	12,4	20,6	20,1	7,2	10,3	0,6	0,0	0,0	6,69

D29 Kartica 29 V kolikšni meri čutite, da vas ljudje, ki ste jim blizu, cenijo? Odgovorite z isto lestvico.

sploh nič											ne			
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	v celoti	vem	b.o.	popv. \bar{x}
0,2	0,1	0,4	0,6	2,0	8,4	8,1	17,7	29,7	16,4	15,6	0,9	0,0	0,0	7,73

D30 Kartica 30 **Kako težko ali lahko se spopadate z večjimi težavami, na katere naletite v vašem življenju?** Uporabite lestvico, kjer 0 pomeni - izjemno težko, 10 pa - povsem lahko.

izjemno težko										izjemno lahko		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16
1,5	1,1	2,1	4,7	5,2	21,2	12,3	23,3	16,7	6,4	5,1	0,4	0,0	6,28			

Kartica 31 **Kolikšen del časa na splošno bi dejali, da ...**

D31 ... vas zanima to, kar počnete?

sploh nič										ves čas		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16
0,7	0,2	0,6	1,9	3,3	11,1	10,6	17,3	25,8	11,5	15,5	1,3	0,2	7,36			

D32 ... vas prevzame to, kar počnete?

sploh nič										ves čas		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16
0,5	0,2	1,0	2,9	3,4	12,2	10,5	19,3	25,0	9,5	13,3	2,2	0,0	7,18			

D33 ... ste navdušeni nad tem, kar počnete?

sploh nič										ves čas		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16
0,9	0,2	0,8	3,3	3,4	13,0	9,1	17,8	23,4	12,0	14,0	1,8	0,2	7,19			

D34 Kartica 32 **Kako pogosto na običajen dan opazite in cenite svet okrog sebe?**

nikoli										vselej		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16
0,2	0,2	1,4	2,8	4,6	20,4	12,8	18,2	18,4	7,5	10,5	2,9	0,1	6,76			

D35 Kartica 33 **V kolikšni meri imate občutek, da se vaše življenje odvija v zeleni smeri?** Uporabite lestvico, kjer 0 pomeni - sploh nič in 10 - v celoti.

sploh nič										v celoti		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16
1,1	0,8	2,0	3,6	5,0	13,4	13,0	19,3	23,5	10,0	7,5	0,7	0,0	6,74			

D36 Kartica 34 **V kolikšni meri dobite pomoč in podporo od ljudi, ki ste jim blizu, če/ko jo potrebujete?** Uporabite lestvico, kjer 0 pomeni - nikoli, 6 pa - vselej.

nikoli						vselej		ne vem	b.o.	povp.
0	1	2	3	4	5	6	8	9	\bar{x}	
0,6	0,8	1,1	5,4	10,4	27,7	53,6	0,2	0,2	5,23	

D37 Kartica 34 **In v kolikšni meri vi nudite pomoč in podporo ljudem, ki ste jim blizu, če/ko jo ti potrebujejo?**

nikoli						vselej		ne vem	b.o.	povp.
0	1	2	3	4	5	6	8	9	\bar{x}	
0,3	0,2	0,8	3,0	8,1	25,9	61,5	0,1	0,1	5,42	

D38 Kartica 35 **Nekateri ljudje so bolj pri vrhu naše družbe, drugi pa bolj pri dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi na tej lestvici dandanes uvrstili samega sebe?**

10 - vrh naše družbe	1,4
09 -	1,1
08 -	6,6
07 -	13,4
06 -	16,0
05 -	39,7
04 -	8,8
03 -	6,5
02 -	3,2
01 -	0,6
00 - dno naše družbe	0,6
88 - ne vem	1,9
99 - b.o.	0,1
povprečna ocena	5,38

D39 Kartica 36 **S pomočjo kartice prosimo povejte, kolikokrat v zadnjih 7 dneh ste bili neprekinjeno fizično aktivni vsaj 20 minut ali več?**

Anketar: upoštevaj tudi dela v gospodinjstvu ali na vrtu, če jih anketiranec navede, v kolikor se izvajajo vsaj 20 minut ali več.

00 - noben dan	6,4
01 - en dan	3,8
02 - dva dni	6,4
03 - tri dni	6,4
04 - štiri dni	5,1
05 - pet dni	8,7
06 - šest dni	6,3
07 - sedem dni	56,6
88 - ne vem	0,2
99 - b.o.	0,1

VPRAŠANJA O DEMOKRACIJI

Sedaj pa nekaj vprašanj o demokraciji. Kasneje vas bomo povprašali o tem, kako demokracija deluje v Sloveniji. Najprej pa želimo, da razmislite o tem, kako pomembne so naslednje stvari za demokracijo na splošno. Upoštevajte, da pri tem ni pravih in napačnih odgovorov, zanima nas le vaše mnenje.

Kartica 37 **S** pomočjo te kartice povejte, kako pomembno je po vašem mnenju za demokracijo na splošno...

E1 ... da so volitve v državi svobodne in poštene?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno						ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
0,7	0,2	0,4	0,6	0,6	2,6	2,2	3,3	9,5	11,5	64,8	3,5	0,0	9,15	

E2 ... da se volivci pogovorijo o politiki s prijatelji in znanci, preden se odločijo, kako bodo glasovali?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno						ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
4,9	2,7	3,0	3,1	2,5	13,6	6,6	12,6	16,7	10,9	18,2	4,8	0,3	6,72	

E3 ... da različne politične stranke ponujajo jasne alternative druga drugi?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno						ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
1,6	0,5	0,8	1,8	2,1	9,1	6,7	11,9	20,2	13,0	25,5	6,7	0,2	7,71	

E4 ... da stranke v opoziciji lahko svobodno kritizirajo vlado?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno						ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
1,4	0,4	1,5	2,0	1,8	8,5	6,5	12,3	18,4	13,8	27,2	6,0	0,2	7,75	

E5 ... da mediji lahko svobodno kritizirajo vlado?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno						ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
1,8	0,6	0,7	2,4	2,3	8,0	7,4	12,0	15,3	13,8	31,1	4,2	0,3	7,80	

Kartica 37 In če še vedno ocenjujete na splošno, ne glede na Slovenijo, kako pomembne so naslednje stvari za demokracijo na sploh...

E6 ... da mediji posredujejo državljanom zanesljive informacije za oceno vlade?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
0,8	0,2	0,6	0,7	0,5	4,5	2,8	7,3	13,0	15,4	49,2	4,8	0,2	8,74

E7 ... da so pravice manjšin zaščitene?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
0,5	0,1	0,3	0,3	0,6	4,2	4,6	6,9	15,9	15,0	46,8	4,5	0,2	8,73

E8 ... da imajo državljani pri najbolj pomembnih vprašanjih odločilno besedo in o njih glasujejo na referendumu?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
2,3	0,7	1,1	1,7	1,9	8,0	5,0	10,6	15,5	11,4	36,5	5,0	0,3	7,93

E9 ... da priseljenci dobijo volilno pravico šele takrat, ko postanejo državljani?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
1,4	0,5	0,4	0,6	0,7	4,5	3,0	4,9	11,5	13,6	53,7	5,2	0,2	8,79

E10 ... da sodišča vsakogar obravnavajo enako?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
0,3	0,2	0,1	0,5	0,3	1,3	1,0	1,4	6,0	8,0	77,6	3,2	0,1	9,52

E11 ...da sodišča vladi lahko preprečijo, da ta deluje preko svojih pooblastil?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
0,8	0,8	1,1	0,2	0,6	2,0	3,7	6,8	10,5	10,2	56,9	6,2	0,2	8,87

Kartica 37 In če še vedno ocenjujete na splošno, ne glede na Slovenijo, kako pomembne so naslednje stvari za demokracijo na sploh...

E12 ... da vladaoče stranke, če so delale slabo, na volitvah dobijo manj glasov?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
0,8	0,3	0,5	0,9	1,2	3,1	4,4	9,6	12,6	12,2	49,2	4,9	0,3	8,66

E13 ... da vlada vse državljane ščiti pred revščino?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
0,3	0,2	0,2	0,6	0,9	2,9	1,4	3,5	9,6	11,6	65,4	3,2	0,2	9,20

E14 ... da vlada ljudem pojasnjuje svoje odločitve?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
0,2	0,3	0,2	0,4	0,4	2,9	3,4	4,7	12,6	13,9	57,0	3,3	0,6	9,03

E15 ... da vlada s svojimi ukrepi skrbi za zmanjševanje razlik v dohodkih?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
0,5	0,6	0,2	0,4	0,7	2,5	2,8	7,3	11,9	14,3	54,4	4,1	0,3	8,93

Kartica 37 In kako pomembno je za demokracijo na splošno...

E16 ... da politiki pred sprejemanjem odločitev upoštevajo stališča drugih evropskih držav?

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
2,2	0,9	1,4	2,3	2,1	13,3	9,0	13,1	18,5	9,1	17,7	10,3	0,1	7,12

Sedaj pa še nekaj vprašanj o istih temah, vendar se tokrat osredotočite na delovanje demokracije v Sloveniji, danes. Upoštevajte, da pri tem ni pravih in napačnih odgovorov, zanima nas le vaše mnenje.

Kartica 38 S pomočjo te kartice povejte, v kolikšni meri vsaka od naslednjih trditev drži za Slovenijo. 0 pomeni - da trditev sploh ne drži, 10 pa - da povsem drži.

E17 V Sloveniji so parlamentarne volitve svobodne in poštene.

sploh ne drži												povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	88	99	\bar{x}	
3,8	1,4	2,5	3,5	4,1	10,3	6,8	12,3	16,9	13,1	19,9	5,3	0,1	7,02		

E18 V Sloveniji se volivci pogovorijo o politiki s prijatelji in znanci, preden se odločijo, kako bodo glasovali.

sploh ne drži												povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	88	99	\bar{x}	
3,6	1,8	2,5	6,6	6,6	15,0	8,8	13,4	14,6	8,2	11,0	7,6	0,1	6,24		

E19 V Sloveniji različne politične stranke ponujajo jasno alternativo druga drugi.

sploh ne drži												povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	88	99	\bar{x}	
6,4	2,9	7,9	11,2	8,1	20,2	10,7	10,1	7,5	2,9	2,7	9,1	0,2	4,79		

E20 V Sloveniji stranke v opoziciji lahko svobodno kritizirajo vlado.

sploh ne drži												povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	88	99	\bar{x}	
2,0	0,6	1,4	2,5	4,1	12,9	10,8	12,3	15,6	11,0	19,3	7,2	0,3	7,13		

E21 V Sloveniji mediji lahko svobodno kritizirajo vlado.

sploh ne drži												povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	88	99	\bar{x}	
2,2	0,8	1,0	3,3	3,7	11,2	9,2	14,6	19,4	10,1	20,0	4,1	0,2	7,19		

Kartica 38 S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšni meri drži vsaka od naslednjih trditev za Slovenijo.

E22 V Sloveniji mediji dajejo državljanom zanesljive informacije za ocenjevanje vlade.

sploh ne drži											povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
3,3	2,1	3,8	5,7	5,7	15,5	14,2	16,1	15,2	5,8	6,0	6,3	0,2	5,98	

E23 V Sloveniji so pravice manjšin zaščitene.

sploh ne drži											povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
1,5	0,3	1,5	2,7	3,5	8,1	8,1	10,7	16,3	13,8	23,2	10,2	0,2	7,53	

E24 V Sloveniji imajo državljani pri najbolj pomembnih političnih vprašanjih odločilno besedo in o njih glasujejo na referendumu.

sploh ne drži											povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
3,8	2,1	3,3	4,7	5,6	13,0	10,3	15,4	13,5	7,7	14,1	6,4	0,2	6,40	

E25 V Sloveniji sodišča vsakogar obravnavajo enako.

sploh ne drži											povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
20,0	8,9	10,6	11,1	8,7	10,4	7,7	8,0	5,1	2,1	2,2	5,0	0,2	3,52	

Kartica 38 S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšni meri drži vsaka od naslednjih trditev za Slovenijo.

E26 V Sloveniji vladajoče stranke na volitvah, če so delale slabo, dobijo manj glasov.

sploh ne drži											povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
7,7	2,5	5,3	7,2	8,5	15,1	10,1	10,9	12,3	6,0	8,2	6,2	0,1	5,49	

E27 V Sloveniji vlada vse državljane ščiti pred revščino.

sploh ne drži											povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
23,1	10,7	13,4	12,7	9,7	10,7	5,9	5,1	2,7	1,4	1,6	2,9	0,2	2,98	

E28 V Sloveniji vlada volivcem pojasnjuje svoje odločitve.

sploh ne drži											povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
11,4	6,4	9,5	13,0	9,1	17,3	10,1	7,6	5,6	1,9	2,5	5,2	0,5	4,11	

E29 V Sloveniji vlada sprejema ukrepe za zmanjševanje razlik v dohodkih.

sploh ne drži											povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
20,0	9,3	11,4	13,7	8,8	13,0	7,2	4,3	3,8	1,4	1,1	5,6	0,2	3,20	

Kartica 38 In v kolikšni meri drži naslednja trditev za Slovenijo?

E30 V Sloveniji politiki pred sprejemanjem odločitev upoštevajo stališča drugih evropskih držav.

sploh ne drži											povsem drži	ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
4,5	2,5	4,6	6,7	7,8	19,5	10,3	11,0	8,7	3,4	3,5	17,3	0,3	5,27	

Pri naslednjih vprašanjih boste najprej izbirali med dvema možnostma. Potem vas bomo vprašali, kako pomembna je vaša izbira za demokracijo na splošno. Na koncu pa boste, glede na to vprašanje, ocenili še situacijo v Sloveniji danes. Upoštevajte, da pri tem ni pravih in napačnih odgovorov, zanima nas le vaše mnenje.

E31 Kartica 39 Obstajajo različna mnenja o tem, ali naj bo v demokraciji vsakomur dovoljeno, da javno izraža svoja politična stališča, tudi če so ta skrajna. Katera od izjav na tej kartici je bližje vašim pogledom na to, kaj je boljše za demokracijo na splošno?

Če anketiranec ne navede izrecno odgovora 1,2 ali 8, ga spodbudite še enkrat: «poskusite izbrati odgovor na kartici, ki je najbližje vašemu mnenju».

1 -	Vsakemu naj bo dovoljeno, da javno izraža svoja politična stališča, tudi če so ta skrajna.	52,8
2 -	Tistim, ki imajo skrajna politična stališča, bi morali preprečiti, da jih izražajo javno.	20,1
5 -	odvisno od okoliščin	18,1
8 -	ne vem	8,8
9 -	b.o.	0,2

Preskok (E31=1,9); n=666

- E32** Kartica 40 **Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da lahko vsakdo javno izraža svoja politična stališča, tudi če so ta skrajna?** Izberite odgovor na kartici.

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno						ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
0,2	0,2	0,3	0,9	1,2	9,0	6,5	11,3	17,9	13,8	36,8	1,8	0,3	8,23	

Preskok (E31=1,5,8,9); n=1004

- E33** Kartica 41 **S pomočjo kartice ocenite, v kolikšni meri ima v Sloveniji danes vsakdo možnost javno izraziti svoja politična stališča, tudi če so ta skrajna.**

sploh ne											ne v celoti		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
3,0	1,7	4,1	6,4	5,7	15,5	8,9	13,5	13,9	4,7	10,7	11,7	0,3	6,11		

Preskok (E31=2,9); n=255

- E34** Kartica 40 **Kako pomembno je po vašem mnenju za demokracijo na splošno, da se tistim, ki imajo skrajna politična stališča, prepreči javno izražanje tovrstnih stališč?** Izberite odgovor na kartici.

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno						ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
3,1	0,8	2,4	4,3	4,3	22,4	11,4	10,2	20,0	4,7	13,3	2,4	0,8	6,43	

Preskok (E31=2,9); n=255

- E35** Kartica 41 **S pomočjo kartice ocenite, v kolikšni meri je v Sloveniji danes onemogočeno javno izražanje skrajnih političnih stališč?**

sploh ne											ne v celoti		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
6,3	2,7	8,6	7,5	8,2	25,9	10,6	7,8	8,2	2,4	2,4	8,2	1,2	4,79		

E36 Kartica 42 **Včasih se vlada ne strinja s tem, kar je po mnenju večine ljudi najboljše za državo. Katera od izjav na tej kartici je bližje vašim pogledom na to, kaj je boljše za demokracijo na splošno?**

Če anketiraneec ne navede izrecno odgovora 1,2 ali 8, ga spodbudite še enkrat: «poskusite izbrati odgovor na kartici, ki je najbližje vašemu mnenju».

1 -	Vlada bi morala spremeniti svoj politični program v skladu s tem, kar meni večina ljudi.	60,8
2 -	Vlada bi morala vztrajati pri svojem političnem programu ne glede na to, kar meni večina ljudi.	11,5
5 -	odvisno od okoliščin	19,5
8 -	ne vem	8,3

Preskok (E36=1); n=764

E37 Kartica 43 **Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da vlada spremeni svoj politični program v skladu s tem, kar meni večina ljudi? Izberite odgovor s pomočjo lestvice.**

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno					ne vem		b.o.	povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15
0,0	0,0	0,1	0,4	1,2	6,4	8,0	12,2	22,8	12,2	35,3	1,7	0,3	8,29		

Preskok (E36=1,5,8); n=1113

E38 Kartica 44 **S pomočjo kartice povejte, kako pogosto v Sloveniji danes vlada spremeni svoj politični program v skladu s tem, kar meni večina ljudi?**

nikoli											vedno		ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	
12,8	5,7	11,0	14,6	9,3	15,6	7,1	4,9	3,6	1,3	1,5	12,5	0,1	3,65			

Preskok (E36=2); n=144

E39 Kartica 43 **Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da vlada vztraja pri svojem zastavljenem političnem programu ne glede na to, kar meni večina ljudi? Izberite odgovor na lestvici.**

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno					ne vem		b.o.	povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15
0,7	0,0	1,4	2,1	2,8	16,0	14,6	13,9	25,0	4,2	18,1	1,4	0,0	7,13		

Preskok (E36=2); n=144

E40 Kartica 44 **S** pomočjo kartice povejte, kako pogosto vlada v Sloveniji danes vztraja pri svojem zastavljenem političnem programu ne glede na to, kar meni večina ljudi?

nikoli											ne			popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	vedno	vem	b.o.	
1,4	2,1	2,1	6,9	7,6	17,4	14,6	10,4	18,8	8,3	7,6	2,8	0,0	6,24	

E41 Kartica 45 **Vlada se v nekaterih državah oblikuje iz ene same stranke; v drugih državah pa iz dveh ali več strank, ki so v koaliciji. Katera od izjav na tej kartici je bližje vašim pogledom na to, kaj je boljše za demokracijo na splošno?**

Če anketiranec ne navede izrecno odgovora 1,2 ali 8, ga vzpodbudite še enkrat: „poskusite izbrati odgovor na kartici, ki je najbližje vašemu mnenju“.

1 -	Da vlado oblikuje ena sama stranka.	15,6
2 -	Da vlado oblikujeta dve ali več strank v koaliciji.	65,7
5 -	odvisno od okoliščin	8,8
8 -	ne vem	9,9
9 -	b.o.	0,1

Preskok (E41=1,9); n=197

E42 Kartica 46 **Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da se vlada oblikuje iz ene same stranke?** Izberite odgovor na kartici.

sploh ni pomembno											izjemno pomembno			popv.		
za demokracijo na splošno											za demokracijo na splošno				vedno	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13			
1,5	0,5	1,0	2,5	3,0	19,8	10,7	16,2	16,8	5,1	15,7	6,6	0,5	6,85			

Preskok (E41=1,9); n=197

E43 Kartica 47 **S** pomočjo kartice povejte, kako pogosto se vlada v Sloveniji oblikuje iz ene same stranke?

nikoli											ne			popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	vedno	vem	b.o.	
38,6	3,6	5,6	5,1	6,1	16,8	7,6	5,1	3,0	0,5	1,0	6,1	1,0	2,78	

Preskok (E41=2,9); n=827

E44 Kartica 46 **Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da se vlada oblikuje iz dveh ali več strank?** Izberite odgovor na kartici.

sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno						ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
0,4	0,1	0,1	0,1	0,2	4,8	5,3	11,5	25,5	16,0	34,8	0,8	0,2	8,43	

Preskok (E41=2,5,8,9); n=1061

E45 Kartica 47 **In še zadnje vprašanje iz tega sklopa. S pomočjo kartice povejte, kako pogosto se vlada v Sloveniji oblikuje iz dveh ali več strank, ki so v koaliciji?**

nikoli											ne vedno		b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
1,0	0,4	0,8	1,6	2,4	7,7	4,5	6,5	9,4	6,4	44,3	14,8	0,1	8,27	

VPRAŠANJA O VAS IN VAŠEM GOSPODINJSTVU

F1 **Vključno z vami, koliko oseb redno živi v vašem gospodinjstvu (upoštevajte tudi otroke).**

01 -	1 oseba	11,0
02 -	2 osebi	26,7
03 -	3 osebe	21,7
04 -	4 osebe	25,0
05 -	5 oseb	9,0
06 -	6 oseb	4,5
07 -	7 oseb	1,4
08 -	8 oseb	0,4
09 -	9 oseb	0,2
10 -	10 oseb in več	0,1
88 -	ne vem	0,0
99 -	b.o.	0,2

Anketar: Zberite podatke o anketirancu (vprašanja F2, F3) in drugih družinskih članih (F2 - F4), od najstarejšega do najmlajšega. Prva oseba naj bo anketiranec!

F2 SPOL**F3 Katerega leta ste bili rojeni / je bila rojena / je bil rojen?****F4 Kartica 48 V kakšnem sorodstvenem odnosu je z vami?**

	<i>Od najstarejše do najmlajše osebe →</i>					
Oseba	01	02	03	04	05	06
NEOBVEZNO:						
Ime ali začetnice	n=	n=1119	n=783	n=510	n=196	n=83
F2 Spol						
moški	45,9	52,2	42,5	47,6	45,4	44,6
ženski	54,1	47,5	56,7	51,4	53,1	50,6
b.o.		0,3	0,8	1,0	1,5	4,8
F3 Leto rojstva						
do 18 let	4,9	1,4	25,7	45,7	56,1	71,1
19 do 30 let	16,5	4,8	24,1	32,9	28,6	15,7
31 do 45 let	23,2	23,2	20,4	11,8	9,7	6,0
46 do 60 let	27,4	36,6	21,2	5,5	0,0	0,0
61 let in več	27,8	32,4	6,1	1,6	3,6	1,2
ne vem, b.o.	0,0	1,4	2,4	2,6	2,0	6,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		61,3	4,9	2,5	1,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		7,9	56,6	52,9	32,1	30,1
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		25,3	28,2	7,3	5,1	3,6
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejeneec)		1,3	2,0	26,9	29,6	21,7
drug sorodnik		3,5	6,3	8,4	27,0	34,9
ni v sorodu		0,3	1,4	1,2	3,6	4,8
ne vem, b.o.		0,5	0,6	0,8	1,5	4,8
Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO:						
Ime ali začetnice	n=27	n=10	n=5	n=3	n=3	n=3
F2 Spol						
moški	55,6	10,0	60,0	33,3	0,0	0,0
ženski	29,6	70,0	0,0	0,0	33,3	33,3
b.o.	14,8	20,0	40,0	66,7	66,7	66,7
F3 Leto rojstva						
do 18 let	63,0	60,0	60,0	33,3	33,3	33,3
19 do 30 let	7,4	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
31 do 45 let	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46 do 60 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ne vem, b.o.	22,2	20,0	40,0	66,7	66,7	66,7

F4 Odnos, sorodstvo

mož / žena / partner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	11,1	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenc)	25,9	30,0	60,0	33,3	33,3	33,3
drug sorodnik	44,4	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ni v sorodu	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ne vem, b.o.	14,8	20,0	40,0	66,7	66,7	66,7

F5 Anketarska šifra: anketar - glej gornjo tabelo in ustrezno obkroži:

1 - ANKETIRANEC ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM (šifri 01 pri F4)	58,8
2 - VSI OSTALI ODGOVORI	41,2

Preskok (F5=1); n=739

F6 Kartica 49 Povedali ste, da živite z zakoncem / partnerjem. Kateri od naslednjih opisov najbolj ustreza vaši sedanji situaciji?

1 - poročen	81,1
2 - registrirana istospolna partnerska skupnost	0,0
3 - zunajzakonska partnerska skupnost	18,4
6 - ločen(a), razvezan(a)	0,4
8 - ne vem	0,1

Preskok (F6=1,2,6,8); n=1121

F7 Ali ste kdaj živeli s partnerjem, ne da bi bili z njim / njo poročeni?

1 - da	23,9
2 - ne	75,2
7 - zavrnil odgovor	0,6
8 - ne vem	0,0
9 - b.o.	0,3

F8 Ste se kdaj ločili?

1 - da	7,7
2 - ne	91,5
7 - zavrnil odgovor	0,3
8 - ne vem	0,0
9 - b.o.	0,5

F9 Anketarska šifra:

1 - ANKETIRANEC ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM (šifra 01 pri F5)	58,8
2 - VSI OSTALI ODGOVORI	41,2

F10 Anketarska šifra: n=739

1 - ANKETIRANEC ŽIVI V IZVENZAKONSKI SKUPNOSTI (šifri 3 pri F6)	18,4
2 - VSI OSTALI ODGOVORI	81,6

*Vprašaj samo, če NE ŽIVI z zakoncem, ali če ŽIVI v izvenzakonski skupnosti.
n=654*

F11 Kartica 50 Vprašanje se nanaša na vaš uradni zakonski stan in ne na to s kom živite. Kaj od naštetega najbolje opisuje vaš uradni zakonski stan?

1 - poročen	1,2
2 - registrirana istospolna partnerska skupnost	0,0
4 - ločen(a), razvezan(a)	10,6
5 - vdovec, vdova	18,5
6 - nič od tega (nikoli poročen ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti)	64,7
8 - ne vem	0,9
9 - b.o.	4,1

Odgovarjajo vsi!

F12 Anketarska šifra:

GLEDE NA DRUŽINSKO TABELO (F4) KODIRAJTE:

1 - PRI ANKETIRANCU DOMA ŽIVIJO OTROCI (šifra 02 pri F4 – sin/hči, pastor, posvojen, rejenc)	44,4
2 - PRI ANKETIRANCU DOMA NE ŽIVIJO OTROCI	55,6

Preskok (F12=2); n=699

F13 Ali so v vašem gospodinjstvu kdaj živeli otroci (vaši, posvojeni, pastorki, rejenci)?

1 - da	53,8
2 - ne	44,9
8 - ne vem	0,6
9 - b.o.	0,7

F14 Kartica 51 Kako bi opisali območje, na katerem živite?

1 -	veliko mesto	17,3
2 -	predmestje ali obrobje velikega mesta	8,9
3 -	manjše mesto	19,0
4 -	vas	47,7
5 -	kmetija ali hiša na deželi	6,8
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,2

F15 Kartica 52 Katera je zadnja šola, ki ste jo končali, redno ali izredno?

00 -	Brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke).	0,2
01 -	Nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	3,0
02 -	Osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	19,4
03 -	Nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	19,6
04 -	Srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	24,3
05 -	Srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	9,8
06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	6,8
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	5,1
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	9,8
09 -	Specializacija (približno 1 leto)	0,3
10 -	Magisterij (tudi bolonjski magisterij)	0,9
11 -	Doktorat	0,5
55 -	drugo	0,1
88 -	ne vem	0,2
99 -	b.o.	0,2

F16 Koliko let je trajalo vaše šolanje, bodisi redno ali izredno? Prosim, izrazite število v celih letih in upoštevajte tudi obvezno izobrazbo.

01 -	do 4 leta	3,7
02 -	od 5 - 8 let	17,8
03 -	od 9 do 10 let	5,9
04 -	od 11 do 12 let	40,2
05 -	od 13 do 16 let	20,5
06 -	17 in več let	11,5
88 -	ne vem	0,1
99 -	b.o.	0,4

F17a Kartica 53 Kaj od naštetega opisuje vašo delovno aktivnost v zadnjem tednu dni? Navedite vse ustrezne odgovore. ... Morda še kaj? Seštevek odgovorov:

01 - opravlja <u>plačano delo</u> , tudi če je bil na dopustu (zaposlen, samozaposlen, dela za svoje družinsko podjetje)	43,1
02 - se <u>izobražuje</u> (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga <u>ne</u> plačuje delodajalec)	14,4
03 - je <u>nezaposlen</u> , aktivno je iskal delo	6,5
04 - je <u>nezaposlen</u> , <u>ni</u> aktivno iskal dela	2,9
05 - trajno <u>bolan</u> ali delovno nezmožen	1,8
06 - upokojen	33,2
08 - opravlja <u>gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe</u>	19,2
09 - drugo	1,7
88 - ne vem	0,0
99 - b.o.	0,2

F17b Anketarska šifra:

1 - več kot ena obkrožena šifra pri F17a	20,8
2 - le ena obkrožena šifra pri F17a	78,9
9 - b.o.	0,2

Preskok (F17b=1); n=265

F17c Kartica 53 In kaj od naštetega najbolje opisuje vašo delovno aktivnost v zadnjem tednu dni? Prosimo, navedite le en odgovor.

01 - opravlja <u>plačano delo</u> , tudi če je bil na dopustu (zaposlen, samozaposlen, dela za svoje družinsko podjetje)	37,7
02 - se <u>izobražuje</u> (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga <u>ne</u> plačuje delodajalec)	7,2
03 - je <u>nezaposlen</u> , aktivno je iskal delo	2,6
04 - je <u>nezaposlen</u> , <u>ni</u> aktivno iskal dela	0,8
05 - trajno <u>bolan</u> ali delovno nezmožen	1,5
06 - upokojen	20,0
08 - opravlja <u>gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe</u>	23,8
09 - drugo	0,4
88 - ne vem	0,0
99 - b.o.	6,0

F17d Anketarska šifra:

1 - ANKETIRANEC OPRAVLJA PLAČANO DELO (F17a = 01)	43,0
2 - ANKETIRANEC NE OPRAVLJA PLAČANEGA DELA (odgovor pri F17a ni 01)	57,0

Preskok (F17d=2); n=717

F18 Ali lahko še enkrat preverim, ali ste v zadnjih sedmih dneh opravili kakršnokoli plačano delo (vsaj uro ali več)?

1 - da	1,5
2 - ne	95,5
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	2,8

Preskok (F18=2,8,9); n=706

F19 Ste kdaj prej imeli plačano delo?

1 - da	70,8
2 - ne	27,9
8 - ne vem	0,0
9 - b.o.	1,3

Preskok (F19=1,9); n=509

F20 Katerega leta ste imeli zadnje plačano delo, zaposlitev?

01 - do 1980	4,1
02 - od 1981 do 1990	11,4
03 - od 1991 do 2000	23,4
04 - od 2001 naprej	57,0
8888 - ne vem	2,2
9999 - b.o.	2,0

Anketar: Če je anketiranec sedaj zaposlen ali opravlja plačano delo (šifra 1 pri F17a ali F18), se vprašanja F21 do F34a nanašajo na njegovo sedanje zaposlitev.

Če sedaj ni zaposlen, a je prej bil (šifra 1 pri F19), se nanašajo vprašanja F21 do F34a na njegovo zadnje zaposlitev.

Če ima anketiranec več kot eno zaposlitev, naj odgovarja za tisto, ki obsega več ur na teden. Če ima anketiranec dve povsem enakovredni zaposlitvi pa naj odgovarja za tisto, za katero prejema boljše plačilo.

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1060

F21 Ali pri svoji poglavitni zaposlitvi...

1 - delate/ste delali za koga drugega	86,8
2 - ste (bili) samozaposleni	8,9
3 - delate v družinskem podjetju	3,4
8 - ne vem	0,5
9 - b.o.	0,5

Preskok (F21=2); n=94

F22 Koliko ljudi zaposlujete / ste zaposlovali (če sploh)?

01 - 0 ljudi	44,7
02 - do 5 ljudi	48,9
03 - 6 do 10 ljudi	4,3
04 - 11 ljudi in več	2,2
8888 - ne vem	0,0

Preskok (F21=1,3,8); n=966

F23 Ali imate / ste imeli pogodbo za...

1 - nedoločen čas	80,5
2 - določen čas	15,2
3 - nimam / nisem imel pogodbe	3,3
8 - ne vem	0,5
9 - b.o.	0,4

Odgovarjajo vsi zaposleni in tisti, ki so bili kdajkoli zaposleni!

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1060

F24 Koliko ljudi je (bilo) zaposlenih v podjetju, organizaciji, kjer delate (ste delali)?

1 - manj kot 10	23,0
2 - 10 do 24	8,9
3 - 25 do 99	20,3
4 - 100 do 499	20,9
5 - 500 ali več	24,0
8 - ne vem	2,4
9 - b.o.	0,6

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1060

F25 Ali pri svojem delu tudi nadzorujete (ste nadzorovali) delo drugih zaposlenih oz. ste (bili) zanj odgovorni?

1 - da	32,8
2 - ne	66,7
8 - ne vem	0,0
9 - b.o.	0,5

Preskok (F25=1,9); n=353

F26 Koliko podrejenih imate (ste imeli) pri svojem delu?

01 - 0 ljudi	4,5
02 - do 5 ljudi	50,1
03 - 6 do 10 ljudi	17,8
04 - 11 ljudi in več	24,9
8888 - ne vem	0,6
9999 - b.o.	2,0

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1060

Kartica 54 Prebrali vam bomo nekaj stvari v zvezi z vašim delom, zaposlitvijo. Prosimo ocenite, koliko vam vaši predpostavljeni pri delu dopuščajo (so dopuščali)...

F27 ... da se sami odločate, kako si boste organizirali delo čez dan.

sploh nimam/nisem imel vpliva na to							v celoti vplivam/sem vplival na to				ne vem		b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
13,9	4,2	4,0	4,5	2,3	9,5	3,6	8,7	13,6	8,0	27,0	0,4	0,5	6,21	

F28 ... da vplivate na odločitve o delovanju organizacije.

sploh nimam/nisem imel vpliva na to							v celoti vplivam/sem vplival na to				ne vem		b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
28,8	7,9	7,1	5,6	4,2	8,1	5,1	7,3	8,7	3,0	13,1	0,8	0,4	4,10	

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1060

F29 Navedite število delovnih ur, ki jih morate tedensko opraviti (ste jih morali opraviti) po pogodbi, pri čemer ne upoštevajte plačanih ali neplačanih nadur.

povprečno	39,68 ur
888 - ne vem	1,5
999 - b.o.	1,7

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1060

F30 Ne glede na število ur, ki jih morate opraviti po pogodbi, ocenite, koliko ur na teden običajno dejansko opravite (ste opravili), vključno s plačanimi ali neplačanimi nadurami.

povprečno	41,61 ur
888 - ne vem	2,0
999 - b.o.	1,4

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1060

F31 Kaj podjetje ali organizacija, za katero delate (ste delali), predvsem proizvaja oz. kaj je (bila) njena poglavitna dejavnost?

Podatki so v datoteki

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n= 1060

F32 Kartica 55 V kakšnem tipu podjetja ali organizaciji, ki so navedene na tej kartici, delate (ste delali)?

1 -	državna ali občinska uprava	12,5
2 -	ostali javni sektor (npr. izobraževanje in zdravstvo)	10,8
3 -	podjetje v državni lasti	25,1
4 -	podjetje v zasebni lasti	42,0
5 -	samozaposlen	6,6
6 -	drugo	1,7
8 -	ne vem	0,9
9 -	b.o.	0,4

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1060

F33 Kakšen je (bil) naziv vašega delovnega mesta?

F34 Kakšno delo pretežno opravljate (ste opravljali) v okviru tega delovnega mesta?

F34a Kakšno usposabljanje ali kvalifikacije so (bile) potrebne za opravljanje tega dela?

Podatki so v datoteki

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1060

F35 Ali ste v zadnjih desetih letih najmanj 6 mesecev skupaj opravljali kakršnokoli plačano delo v drugi državi?

1 -	da	2,5
2 -	ne	97,0
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,5

F35a Ankatarska šifra:

1 -	ANKETIRANEC OPRAVLJA PLAČANO DELO (F17d = 01)	43,0
2 -	ANKETIRANEC NE OPRAVLJA PLAČANEGA DELA (F17d = 02)	57,0

Preskok (F35a=1); n=540

F35b Kartica 56 **Če ocenjujete na splošno, kako zadovoljni ste z vašo sedanjo zaposlitvijo?**

Navodilo anketarju: če ima anketiranec več kot eno zaposlitev, naj odgovarja za svojo glavno zaposlitev.

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
1,1	0,7	2,2	1,9	3,0	10,7	5,4	16,5	24,4	14,3	15,4	0,0	4,4	7,34	

Preskok (F35a=1); n=540

F35c Kartica 56 **Kako zadovoljni ste s porazdelitvijo svojega časa med tistega, ki ga porabite za službo, in tistega, ki ga porabite za druge stvari v življenju?**

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
1,5	0,2	2,6	2,4	3,9	11,3	8,5	18,5	19,6	11,7	14,6	0,7	4,4	7,11	

Odgovarjavjo vsi!

F36 Ali ste bili kdaj brezposelni in ste iskali zaposlitev več kot tri mesece?

1 -	da	25,1
2 -	ne	74,5
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,3

Preskok (F36=1,9); n=319

F37 Ali je katero od teh obdobij trajalo 12 mesecev ali več?

1 -	da	61,1
2 -	ne	36,4
8 -	ne vem	0,9
9 -	b.o.	1,6

Preskok (F36=1,9); n=319

F38 Ali je bilo katero od teh obdobij v zadnjih 5 letih?

Anketar: gre za obdobja daljša od treh mesecev iz vprašanja F36

1 -	da	48,9
2 -	ne	49,8
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	1,3

**F39 Ali ste zdaj oz. ste kdaj prej bili član sindikata ali podobne organizacije?
ČE DA, ali ste član sedaj ali ste bili član, pa niste več?**

1 -	da, sedaj sem	13,4
2 -	da, prej sem bil	32,1
3 -	ne	54,1
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,2

Preskok (F39=1,2,9); n=575

SL13 Član katerega sindikata ste?

01 -	Zveza svobodnih sindikatov Slovenije	50,3
02 -	Neodvisnost, Konfederacija novih sindikatov Slovenije	3,0
03 -	Konfederacija sindikatov 90 Slovenije	1,0
04 -	Pergam, Konfederacija sindikatov Slovenije	2,6
05 -	Zveza delavskih sindikatov Slovenije - Solidarnost	0,5
06 -	SVIZ - Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije	7,5
07 -	Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije	2,6
08 -	drugo	18,8
88 -	ne vem	13,2
99 -	b.o.	0,5

**F40 Kartica 57 Prosim, pomislite na dohodke vsakega od članov vašega
gospodinjstva in na morebitne druge dohodke gospodinjstva kot celote.
Kaj bi rekli, kateri je glavni vir dohodka v vašem gospodinjstvu?**

01 -	plače	57,0
02 -	dohodek iz samozaposlitve (brez kmetovanja)	2,9
03 -	dohodek iz kmetovanja	2,9
04 -	pokojnine	32,9
05 -	podpora za brezposelne ali presežne delavce	1,4
06 -	druge socialne podpore ali štipendije	0,7
07 -	dohodek iz naložb, prihrankov, zavarovanja ali lastnine	0,2
08 -	dohodki iz drugih virov	0,6
77 -	zavrnil odgovor	0,9
88 -	ne vem	0,2
99 -	b.o.	0,3

F41 Kartica 58 **S** pomočjo te kartice povejte, katera črka najbolje označuje skupni mesečni neto dohodek vašega gospodinjstva neto - brez davkov in prispevkov). Seštejte dohodke iz vseh virov. Če ne veste natančno, povejte približno.

01 -	J do 550 €	7,6
02 -	R od 551 do 800 €	9,1
03 -	C od 801 do 1000 €	11,0
04 -	M od 1001 do 1300 €	11,5
05 -	F od 1301 do 1600 €	10,2
06 -	S od 1601 do 1900 €	6,5
07 -	K od 1901 do 2200 €	6,5
08 -	P od 2201 do 2500 €	4,9
09 -	D od 2501 do 3100 €	3,6
10 -	H nad 3100 €	3,2
77 -	zavrnil odgovor	13,5
88 -	ne vem	11,7
99 -	b.o.	0,6

F42 Kartica 59 **K**ako vidite situacijo z dohodkom v vašem gospodinjstvu? Kateri od naslednjih opisov ji najbolj ustreza?

1 -	s sedanjimi dohodki se lahko brez težav preživljamo	34,5
2 -	s sedanjimi dohodki ravno še shajamo	45,3
3 -	s sedanjimi dohodki se le težko preživljamo	11,8
4 -	s sedanjimi dohodki se izredno težko preživljamo	7,1
8 -	ne vem	0,9
9 -	b.o.	0,5

F43 Anketarska šifra:

1 -	ANKETIRANEC(KA) ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM (šifra 01 pri F4)	58,8
2 -	NE ŽIVI Z ZAKONCEM ALI PARTNERJEM	41,2

Preskok (F43=1); n=739

F44 Kartica 60 **Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegel vaš zakonec, partner?**

00 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,1
01 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba nedokončana OŠ z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	0,9
02 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	14,5
03 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	24,2
04 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	26,9
05 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	6,4
06 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	6,0
07 -	visokošolska strokovna izobrazba nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	6,2
08 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	11,9
09 -	specializacija (približno 1 leto)	0,4
10 -	magisterij (tudi bolonjski magisterij)	1,2
11 -	doktorat	0,8
55 -	drugo	0,3
88 -	ne vem	0,1
99 -	b.o.	0,1

Preskok (F43=1); n=73

F45a Kartica 61 **Kaj od naštetega opisuje delovno aktivnost zakonca / partnerja v zadnjem tednu dni? Navedite vse ustrezne odgovore. ...** Seštevek odgovorov

01 -	opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen, samozaposlen, dela za svoje družinsko podjetje)	52,2
02 -	se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	1,6
03 -	je nezaposlen, aktivno je iskal delo	5,8
04 -	je nezaposlen, ni aktivno iskal dela	2,7
05 -	trajno bolan ali delovno nezmožen	1,1
06 -	upokojen	34,0
08 -	opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	20,5
09 -	drugo	1,6
88 -	ne vem	0,0
99 -	b.o.	0,1

Preskok (F43=1); n=739

F45b Anketarska šifra:

1 -	več kot ena obkrožena šifra pri F46a	18,7
2 -	le ena obkrožena šifra pri F46a	81,2
9 -	b.o.	0,1

Preskok (F45b=1,9); n=139

F45c Kartica 61 In kaj od naštetega najbolje opisuje delovno aktivnost zakonca / partnerja v zadnjem tednu dni? Prosimo, navedite le en odgovor.

01 -	opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen, samozaposlen, dela za svoje družinsko podjetje)	51,1
02 -	se <u>izobražuje</u> (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; Gre za izobraževanje, ki ga <u>ne</u> plačuje delodajalec)	1,4
03 -	je <u>nezaposlen</u> , aktivno je iskal delo	2,2
04 -	je <u>nezaposlen</u> , <u>ni</u> aktivno iskal(a) dela	1,4
05 -	trajno <u>bojan</u> ali delovno nezmožen	0,0
06 -	<u>upokojen</u>	13,7
08 -	opravlja <u>gospodinjska dela</u> , skrbi za otroke ali druge osebe	24,5
09 -	drugo	1,4
88 -	ne vem	0,0
99 -	b.o.	4,3

Preskok (F43=1); n=739

F45d Anketarska šifra:

1 -	PARTNER IMA PLAČANO ZAPOSILITEV (F45a = 1)	52,1
2 -	PARTNER NIMA PLAČANE ZAPOSILITEV (F45a NI 1)	47,9

Preskok (F45d=2); n=354

F46 Ali lahko še enkrat preverim, ali je v zadnjem tednu dni opravil(a) kakšno delo za plačilo (uro ali več)?

1 -	da	2,3
2 -	ne	94,9
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	2,8

Preskok (F45d=1 ali F46=1,9); n=398

F47 Kakšen je naziv njegovega / njenega delovnega mesta?

F48 Kakšno delo večinoma opravlja na svojem delovnem mestu?

F49 Kakšno znanja ali kvalifikacije so potrebne za opravljanje tega dela?

Podatki so v datoteki.

Preskok (F45d=1 ali F46=1,9); n=398

F50 Ali pri svoji poglavitni zaposlitvi...

1 - dela za koga drugega	80,9
2 - je samozaposlen(a)	12,1
3 - dela v družinskem podjetju	4,0
8 - ne vem	0,8
9 - b.o.	2,3

Preskok (F45d=1 ali F46=1,9); n=398

F51 Koliko ur na teden običajno dela, vključno s plačanimi ali neplačanimi nadurami?

povprečno	41,92 ur
888 - ne vem	2,0
999 - b.o.	3,3

F52 Kartica 62 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegel vaš oče?

00 - brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke).	2,2
01 - nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	8,0
02 - osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	27,2
03 - nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	27,5
04 - srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	15,6
05 - srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	2,0
06 - višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	3,8
07 - visokošolska strokovna izobrazba nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	2,0
08 - visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	4,1
09 - specializacija (približno 1 leto)	0,1
10 - magisterij (tudi bolonjski magisterij)	0,7
11 - doktorat	0,4
55 - drugo	0,2
88 - ne vem	6,0
99 - b.o.	0,3

F53 Ko ste bili stari 14 let, ali je vaš oče...

1 - delal za koga drugega	61,0
2 - bil je samozaposlen	10,7
3 - ni bil zaposlen	18,8
4 - ni bil prisoten / že umrl	7,0
8 - ne vem	2,3
9 - b.o.	0,2

Preskok (F53=1,2,8,9); n=933

F54 Kakšen je bil naziv njegovega delovnega mesta?

Podatki so v datoteki.

Preskok (F53=1, 2, 8, 9); n=933

F55 Kartica 63 Katera od stvari najbolje opisuje vrsto dela, ki ga je opravljal, ko ste imeli 14 let? Anketar: Respondent naj odgovor izbere sam. Izbere naj kategorijo, za katero meni, da bi bila najprimernejša.

01 -	strokovnjak ali tehnični poklic (zdravnik, učitelj, inženir, umetnik, računovodja)	8,7
02 -	višji uradniški poklic (bančnik, vodilni v večjem podjetju, visoki državni uradnik, predstavnik sindikata)	3,3
03 -	uradniški poklic (tajnik, uradnik, vodja pisarne, knjigovodja)	3,6
04 -	trgovski poklic (vodja prodaje, trgovec, trgovski pomočnik, zavarovalniški agent)	6,1
05 -	poklic v storitvenih dejavnostih (gostilničar, policist, natakar, oskrbnik, frizer, vojak)	8,6
06 -	kvalificiran delavec (delovodja, mehanik, tiskar, orodjar, električar)	29,5
07 -	polkvalificiran delavec (zidar, šofer, kovinar, tesar, klepar, pek)	16,0
08 -	nekvalificiran delavec (delavec, nosač, nekvalificiran delavec v tovarni)	13,4
09 -	kmetovalec (kmet, delavec na polju, šofer traktorja, ribič)	5,0
88 -	ne vem	4,9
99 -	b.o.	0,9

F56 Kartica 64 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegla vaša mama?

00 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke).	3,3
01 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	9,6
02 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	41,2
03 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	15,3
04 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	13,3
05 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	4,1
06 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	4,1
07 -	visokošolska strokovna izobrazba nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	1,8
08 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	3,6
09 -	specializacija (približno 1 leto)	0,1
10 -	magisterij (tudi bolonjski magisterij)	0,3
11 -	doktorat	0,2
55 -	drugo	0,1
88 -	ne vem	2,8
99 -	b.o.	0,3

F57 Ko ste bili stari 14 let, ali je vaša mati...

1 - delala za koga	47,4
2 - bila je samozaposlena	2,7
3 - ni bila zaposlena	47,6
4 - ni bila prisotna / že umrla	1,5
8 - ne vem	0,3
9 - b.o.	0,5

Preskok (F57=1,2,8,9); n=640

F58 Kakšen je bil naziv njenega delovnega mesta?

Podatki so v datoteki

Preskok (F57=1,2,8,9); n=640

F59 Kartica 65 Katera od stvari najbolje opisuje vrsto dela, ki ga je opravljala, ko ste imeli 14 let?

Anketar: Respondent naj odgovor izbere sam. Če je potrebno povejte, da ni »pravičnih« in »napačnih« odgovorov. Izbere naj kategorijo za katero meni, da bi bila najprimernejša.

01 - strokovnjak ali tehnični poklic (zdravnik, učitelj, inženir, umetnik, računovodja)	11,7
02 - višji uradniški poklic (bančnik, vodilni v večjem podjetju, visoki državni uradnik, predstavnik sindikata)	4,1
03 - uradniški poklic (tajnik, uradnik, vodja pisarne, knjigovodja)	19,1
04 - trgovski poklic (vodja prodaje, trgovec, trgovski pomočnik, zavarovalniški agent)	9,2
05 - poklic v storitvenih dejavnostih (gostilničar, policist, natakar, oskrbnik, frizer, vojak)	10,3
06 - kvalificiran delavec (delovodja, mehanik, tiskar, orodjar, električar)	11,7
07 - polkvalificiran delavec (zidar, šofer, kovinar, tesar, klepar, pek)	5,0
08 - nekvalificiran delavec (delavec, nosač, nekvalificiran delavec v tovarni)	23,8
09 - kmetovalec (kmet, delavec na polju, šofer traktorja, ribič)	2,2
88 - ne vem	1,9
99 - b.o.	1,1

1.5.2

RAZUMEVANJE PRETEKLOSTI, NACIONALNA RAZISKAVA SJM 2012/2

Ali je v katerem od spodaj naštetih obdobjih prišlo do dogodkov, ki so usodno razdelili slovenski narod? Prosimo, da za vsako obdobje posebej poveste, ali je prišlo, ali ni prišlo do takšnih delitev?

	da	ne	ne vem
	1	2	8
P1 ob pokristjanjevanju	36,1	26,0	37,8
P2 v času reformacije in protireformacije	47,1	18,9	34,0
P3 na prelomu 19. in 20. stoletja, ko so nastale politične stranke	52,2	19,5	28,3
P4 v času med obema svetovnima vojnama (Kraljevina Jugoslavija)	55,6	17,6	26,8
P5 med II. svetovno vojno	66,2	11,5	22,3
P6 z nastopom komunistične oblasti po II. svetovni vojni	60,0	15,6	24,4
P7 v času od l. 1950 do osamosvojitve	42,9	32,6	24,5
P8 v času po osamosvojitvi, po letu 1990	58,9	23,1	18,0

P9 Ali lahko navedete dve po vašem mnenju najpomembnejši osebnosti iz slovenske zgodovine? Prva oseba:

P10 Druga oseba:

Prikazane so osebnosti, ki so v seštevku dveh navedb prejele vsaj 5%.

	1+2
01 - Primož Trubar	34,7
02 - France Prešeren	33,1
03 - Josip Broz Tito	15,2
04 - Janez Drnovšek	12,8
05 - Milan Kučan	12,4
06 - Rudolf Maister	8,2
07 - Ivan Cankar	7,4
99 - ne vem, b.o.	33,9

P11 Kako bi vi na splošno ocenili zgodovinsko vlogo Josipa Broza Tita? Ali je ...

1 - zelo pozitivna	22,4
2 - pozitivna	58,2
3 - negativna	8,2
4 - zelo negativna	2,6
8 - ne poznam Tita	1,8
9 - ne vem, b. o.	6,7

Zanima nas vaša izkušnja oz. izkušnja vaših staršev o tem, kako smo živeli Slovenci v posameznih obdobjih preteklega stoletja - vse do danes. Povprašujemo po štirih obdobjih: Prosimo vas, ocenite takratne razmere v Sloveniji, najprej za...

		zelo slabe	slabe	niti - niti	dobre	zelo dobre	ne vem
		1	2	3	4	5	8
P12	30-a leta (zadnje desetletje pred II. svetovno vojno)	10,8	36,1	15,3	7,4	0,8	29,6
P13	50-a leta (prvo desetletje po II. svetovni vojni)	8,2	41,0	21,7	9,8	0,3	19,1
P14	80-a leta (desetletje pred osamosvojitvijo)	0,6	3,7	15,2	58,4	11,8	10,4
P15	leta po osamosvojitvi do danes	2,5	14,8	34,3	38,8	1,9	7,7

Kako pa bi v teh obdobjih ocenili razmere glede spoštovanja socialnih in političnih pravic ljudi (socialna pravičnost in svoboda izražanja prepričanja)?

		zelo slabe	slabe	niti - niti	dobre	zelo dobre	ne vem
		1	2	3	4	5	8
P16	30-a leta (zadnje desetletje pred II. svetovno vojno)	11,0	33,4	13,2	5,5	0,3	36,6
P17	50-a leta (prvo desetletje po II. svetovni vojni)	7,4	33,8	20,8	9,4	0,6	27,9
P18	80-a leta (desetletje pred osamosvojitvijo)	1,2	8,8	25,4	45,4	4,0	15,2
P19	leta po osamosvojitvi do danes	1,9	14,0	32,4	39,0	2,8	9,9

Navedli vam bomo nekaj trditev o času II. svetovne vojne, vi pa povejte, ali se z njimi strinjate, ali se ne strinjate? Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se strinjate, in 5, da se ne strinjate.

		strinjam se		niti - niti		ne stri- njam se	ne vem
		1	2	3	4	5	8
P20	Zaradi nemške in italijanske okupacije se je slovenski narod leta 1941 znašel v življenjski nevarnosti.	56,1	11,8	8,3	2,7	1,3	19,8
P21	Komunistična revolucija je predstavljala večjo nevarnost za slovenski narod kot okupacija.	10,0	9,0	19,9	9,1	25,4	26,6
P22	Če se Slovenci pod vodstvom Osvobodilne fronte leta 1941 ne bi uprli, bi kot narod verjetno izginili.	37,3	16,3	12,8	7,3	6,5	19,8

		strinjam se		niti - niti		ne strinjam se		ne vem	
		1	2	3	4	5	6	7	8
P23	Upor proti okupatorju je bilo povzročil preveč žrtev, zato bi pametneje čakati na zmago zaveznikov.	6,7	6,5	15,7	11,3	34,4			25,4
P24	Glavna napaka je bila, da so Osvobodilno fronto in upor proti okupatorju organizirali in vodili komunisti.	12,4	8,0	19,6	10,2	21,3			28,5
P25	Po zaslugi NOB v Sloveniji smo Slovenci po koncu druge svetovne vojne dobili nazaj precejšen del svojega narodnega ozemlja.	23,0	17,5	20,8	8,2	9,3			21,2

P26 Kakšno podporo med slovenskim prebivalstvom sta imela Osvobodilna fronta in partizanstvo? Ali...

1 -	podporo velike večine prebivalstva	23,4
2 -	podporo večine prebivalstva	32,3
3 -	podporo približno polovice prebivalstva	19,1
4 -	podporo manjšega dela prebivalstva	3,5
5 -	podporo le nezatnega dela prebivalstva	0,8
6 -	nobene podpore	0,3
9 -	ne vem, b. o.	20,6

P27 In kakšno podporo je po vašem mnenju med slovenskim prebivalstvom imelo slovensko domobranstvo?

1 -	podporo velike večine prebivalstva	1,1
2 -	podporo večine prebivalstva	4,7
3 -	podporo približno polovice prebivalstva	12,0
4 -	podporo manjšega dela prebivalstva	35,5
5 -	podporo le nezatnega dela prebivalstva	16,1
6 -	nobene podpore	3,0
9 -	ne vem, b. o.	27,6

Ali se strinjate, ali se ne strinjate z naslednjimi trditvami? Ponovno ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se strinjate, in 5, da se ne strinjate.

	strinjam se		niti - niti		ne strinjam se		ne vem
	1	2	3	4	5	8	
P28 Partizani so se borili za slovenske interese.	57,6	15,0	8,3	3,7	2,5	12,9	
P29 Domobranci so se borili za slovenske interese.	11,3	10,0	16,6	14,1	26,4	21,6	
P30 Zaradi partizanskega nasilja je bila ustanovitev domobranske vojske nujno dejanje samoobrambe.	8,6	8,0	14,5	9,4	27,9	31,7	
P31 Boj domobranskih enot na strani okupatorja je bil dejanje izdaje lastnega naroda.	35,5	14,1	14,0	3,8	3,5	29,1	
P32 V slovenskem domobranstvu je imela odločilno vlogo slovenska katoliška cerkev s svojo protikomunistično politiko.	33,9	13,9	12,5	5,2	3,9	30,6	
P33 V času druge svetovne vojne je bila partizanska vojska edina prava slovenska vojska.	45,4	14,6	11,5	4,1	3,6	20,9	

P34 Leta 1945 so jugoslovanske in slovenske komunistične oblasti v Rogu in drugod skrivoma pobile na tisoče domobrancev, ustašev, četnikov in drugih beguncev, ki so jih iz Avstrije v Slovenijo vrnili Angleži. Izberite odgovor, ki najbolje izraža vaš pogled na te poboje. Ali bi jih torej vi označili predvsem ...

1 - kot strahoten zločin	44,0
2 - kot veliko politično napako	14,9
3 - kot razumljivo dejanje maščevanja	6,7
4 - kot tragično, a neizogibno posledico državljanske vojne	11,3
5 - kot kazen za izdajo lastnega naroda	5,5
8 - ne vem, b. o.	17,7

Kaj vi osebno menite, ali se je režim v SFR Jugoslaviji razlikoval od režima v Sovjetski zvezi in državah vzhodnega bloka, ali se ni razlikoval? Ocenite ...

	bistveno se je razlikoval		delno se je razlikoval		ni se razlikoval	
	1	2	3	8		
P35 obdobje prvih povojnih let (do leta 1950)	23,7	31,5	13,0	31,8		
P36 obdobje 60-ih let, po uvedbi samoupravljanja, do osamosvojitve	33,8	27,5	5,7	33,0		

Ali se strinjate, ali se ne strinjate z naslednjimi trditvami?

Ocenite na lestvici od 1 - strinjam se do 5 - ne strinjam se.

	strinjam se		niti - niti		ne strinjam se	ne vem
	1	2	3	4	5	8
P37 Kljub socialističnemu sistemu smo v desetletjih pred osamosvojitvijo živeli sorazmerno svobodno.	42,8	22,1	14,9	3,1	1,5	15,5
P38 V Sloveniji je bila oblast bolj demokratična kot drugje po Jugoslaviji.	29,6	17,6	19,8	5,8	4,7	22,4
P39 V Sloveniji je po letu 1945 pa vse do osamosvojitve (1990) vladala diktatura.	10,9	10,7	22,3	12,7	21,9	21,6
P40 Pregarjanje političnih nasprotnikov in množični procesi na Slovenskem so bili značilni le za prva leta po II. svetovni vojni.	24,3	16,7	17,9	6,0	6,4	28,7
P41 Sistem socialističnega samoupravljanja je bil dobro zamišljen, le da ni bil tudi tako uresničen.	32,7	19,9	15,3	3,5	2,2	26,4

P42 Če ocenjujete na splošno, ali bi rekli, da ste vi oz. vaši starši v času SFR Jugoslavije živeli ...

1 - zelo dobro	13,4
2 - dobro	66,5
3 - slabo	40,7
4 - zelo slabo	0,9
9 - ne vem, b. o.	8,5

P43 Kateri od naštetih dejavnikov je bistveno prispeval k osamosvojitvi Slovenije leta 1991? Izberite prvi najpomembnejši razlog.

prvi najpomembnejši razlog	
1 - posamezni politiki s svojo spretnostjo	13,4
2 - opozicija slovenski oblasti v prejšnjem režimu	5,3
3 - slovenska oblast v prejšnjem režimu, ki se je zoperstavila centralni oblasti v Beogradu	28,5
4 - slovenski narod kot celota	24,5
5 - razpad Jugoslavije	14,0
6 - nič od naštetega, drugo	1,1
9 - ne vem, b. o.	13,2

P44 In nato izberite še drugi pomemben razlog...

drugi najpomembnejši razlog		
1 -	posamezni politiki s svojo spretnostjo	11,1
2 -	opozicija slovenski oblasti v prejšnjem režimu	5,5
3 -	slovenska oblast v prejšnjem režimu, ki se je zoperstavila centralni oblasti v Beogradu	17,4
4 -	slovenski narod kot celota	28,6
5 -	razpad Jugoslavije	18,2
6 -	nič od naštetega, drugo	2,5
9 -	ne vem, b. o.	16,6

Navedli vam bomo nekaj predlogov in trditev v zvezi s spravo in odpravo preteklih delitev med Slovenci. Prosimo povejte, ali se z njimi strinjate, ali ne strinjate? Ponovno uporabite lestvico od 1 do 5.

	strinjam se		niti - niti		ne strinjam se	
	1	2			5	8
P45 Država naj poskrbi za primerno obeležje vseh grobišč padlih in pobitih Slovencev med II. sv. vojno in neposredno po njej.	56,9	16,3	9,0	3,5	3,0	8,3
P46 Politične stranke naj prenehajo vpletati teme iz vojne preteklosti v aktualne politične spopade.	76,9	9,7	4,5	1,9	0,8	6,1
P47 S preteklostjo naj se ukvarjajo zgodovinarji.	77,5	10,4	5,2	1,3	1,6	4,0

1.5.3

ESS 2012: VPRAŠANJA O VREDNOTAH - SCHWARTZOV MODEL

F60 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih udeležili kakšnega tečaja, predavanja ali konference, da bi izboljšali svoje znanje ali delovne veščine?

1 -	da	34,3
2 -	ne	65,0
8 -	ne vem	0,3
9 -	b.o.	0,4

HF1 Kartica A Na kratko vam bomo opisali različne ljudi. Prosimo, preberite vsakega izmed opisov in v vsaki vrstici obkrožite številko, ki pove, koliko je oseba podobna vam.

	zelo podo- ben/ podo- bna mi je	podo- ben/ podo- bna mi je	malo podo- ben/ podo- bna mi je	čisto malo podo- ben/ podo- bna mi je	ni mi podo- ben/ podo- bna mi je	sploh mi ni/ podo- ben/ podo- bna mi je	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	6	8	9
A. Zanj(o) je pomembno, da ima veliko novih zamisli in da je ustvarjalen(a). Stvari rad(a) počne na izviren način.	21,1	42,6	19,8	6,9	5,6	1,5	1,6	0,8
B. Zanj(o) je pomembno, da je premožen(a). Imeti želi veliko denarja in dragih predmetov.	1,1	9,7	20,8	13,8	38,5	14,9	0,6	0,6
C. Zanj(o) je pomembno, da se vsakega na tem svetu obravnava enako. Verjame, da mora imeti vsakdo v življenju enake možnosti	48,0	42,3	5,3	1,8	1,2	0,5	0,6	0,4
D. Zanj(o) je pomembno, da pokaže svoje sposobnosti. Rad(a) vidi, da ljudje občudujejo to, kar počne.	19,6	44,5	19,3	6,9	7,2	1,1	0,8	0,5

	zelo podo- ben/ podo- bna mi je	podo- ben/ podo- bna mi je	malo podo- ben/ podo- bna mi je	čisto malo podo- ben/ podo- bna mi je	ni mi podo- ben/ podo- bna mi je	sploh mi ni/ podo- ben/ podo- bna mi je	ne vem	b.o.	
	1	2	3	4	5	6	8	9	
E.	Zanj(o) je pomembno, da živi v varnem okolju. Izogiba se vsemu, kar bi njegovo /njeno varnost lahko ogrozilo.	45,1	41,4	7,7	2,4	2,1	0,3	0,5	0,5
F.	Rad(a) ima presenečenja in skuša vedno početi kaj novega. Zdi se mu/ji pomembno, da v življenju počne čim več različnih stvari.	21,6	38,7	20,0	9,7	7,3	1,7	0,6	0,5
G.	Verjame, da bi morali ljudje narediti to, kar jim ukažejo. Meni, da bi morali ljudje spoštovati pravila ves čas, tudi takrat, ko jih nihče ne opazuje.	9,5	32,6	22,6	11,0	19,3	3,2	1,4	0,5
H.	Zanj(o) je pomembno, da posluša ljudi, ki so drugačni od njega/nje. Tudi če se z njimi ne strinja, jih še vedno poskuša razumeti.	21,6	50,6	18,0	5,7	2,3	0,5	0,9	0,4
I.	Zanj(o) je pomembno biti spoštljiv in skromen. Ne želi vzbujati pozornosti.	37,9	45,8	11,4	2,7	0,9	0,4	0,6	0,4
J.	Zanj(o) je pomembno, da se ima dobro. Rad(a) se razvaja.	19,9	38,2	23,2	9,8	6,9	1,1	0,5	0,5
K.	Zanj(o) je pomembno, da sam(a) odloča o tem, kaj počne. Rad(a) je svoboden(a) in neodvisen(a) od drugih.	37,2	44,2	12,0	4,1	1,7	0,2	0,3	0,4

		zelo podo- ben/ podo- bna mi je	podo- ben/ podo- bna mi je	malo podo- ben/ podo- bna mi je	čisto malo podo- ben/ podo- bna mi je	ni mi podo- ben/ podo- bna mi je	sploh mi ni/ podo- ben/ podo- bna mi je	ne vem	b.o.
		1	2	3	4	5	6	8	9
L.	Zanj(o) je zelo pomembno, da pomaga ljudem okrog sebe. Hoče poskrbeti za njihovo blagostanje.	35,4	50,2	11,0	2,3	0,2	0,1	0,4	0,4
M.	Zanj(o) je pomembno, da je zelo uspešen(a). Upa, da bodo drugi cenili njegove/ njene dosežke.	17,0	39,2	25,9	8,5	6,8	1,4	0,8	0,3
N.	Zanj(o) je pomembno, da mu/ ji država zagotavlja varnost pred grožnjami. Želi si močno državo, ki bo lahko zaščitila svoje državljane.	44,1	41,8	9,1	1,8	1,8	0,3	0,8	0,3
O.	Išče pustolovščine in rad(a) tvega. Imeti želi vznemirljivo življenje.	7,2	15,5	21,8	14,2	27,4	12,6	0,7	0,5
P.	Zanj(o) je pomembno, da se vedno spodobno obnaša. Ne želi narediti česa takega, kar bi drugi označili kot neprimerno.	30,2	46,9	13,0	4,9	3,8	0,6	0,4	0,3
Q.	Zanj(o) je pomembno, da si pridobi spoštovanje drugih. Rad(a) vidi, da ljudje storijo to, kar reče.	19,6	45,8	20,0	7,2	5,3	0,6	0,9	0,5
R.	Zanj(o) je pomembno, da je vdan(a) svojim prijateljem. Rad(a) se razdaja bližnjim.	28,3	50,4	13,7	4,7	1,5	0,5	0,5	0,5
S.	Močno je prepričan(a), da bi morali ljudje skrbeti za naravo. Skrb za okolje ima zanj(o) velik pomen.	51,2	37,6	7,9	2,0	0,7	0,1	0,2	0,3

	zelo podo- ben/ podo- bna mi je	1	2	3	4	5	6	8	9
T.	Tradicija je zanj(o) pomembna. Skuša se ravnati po ustaljenih običajih svoje družine in vere.	24,2	37,8	19,7	9,1	6,4	2,0	0,5	0,3
U.	Išče priložnosti, da bi se zabaval(a). Za nj(o) je pomembno, da počne stvari, v katerih uživa.	17,0	38,2	20,0	11,6	9,1	3,3	0,6	0,3

1.5.4

ESS 2012: EKSPERIMENTALNI BLOKI, SJM 2012/2

BLOK A: n=296

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših anket, vam bomo na koncu zastavili še nekaj vprašanj. Tematike so podobne kot prej, a vas naprošamo, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovarjali. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Najprej nekaj vprašanj o vaših pogledih nase in vaše življenje.

IF1 Kartica A2 S pomočjo kartice prosimo povejte, koliko vas na sploh zanima to, kar počnete.

me sploh ne zanima												me zelo zanima	ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
1,4	0,3	1,4	1,7	1,4	12,5	9,1	15,5	24,7	12,5	18,2	0,7	0,7		

IF2 Kartica A3 S pomočjo kartice prosimo povejte, kako vas prevzame to, kar počnete.

me sploh ne prevzame												me povsem prevzame	ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
1,0	0,7	1,7	1,0	2,7	11,5	10,8	20,3	22,0	13,2	13,2	1,7	0,3		

IF3 Kartica A4 S pomočjo kartice prosimo povejte, kako navdušeni ste nad tem, kar počnete.

sploh nisem navdušen												zelo sem navdušen	ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
1,4	0,7	1,0	4,1	2,0	9,1	10,1	18,6	24,0	13,2	14,5	1,0	0,3		

Kartica A5 Zdaj vam bom naštel različne vrste razpoloženj in vas povprašal ali ste se v preteklem tednu morda tudi vi tako počutili. Prosimo povejte, koliko časa ste se prejšnji teden...

	nikoli ali skoraj nikoli		ves čas ali skoraj ves čas		ne vem	b.o.
	0	1	2	3	8	9
IF4 ...počutili depresivno?	68,6	18,9	7,1	4,7	0,0	0,7
IF5 ...ste imeli nemiren spanec?	54,1	23,3	14,2	7,8	0,0	0,7
IF6 ...ste se počutili osamljeno?	75,3	14,5	4,7	5,1	0,0	0,3

Za konec vas bomo vprašali nekaj vprašanj o delovanju demokracije v Sloveniji.

IF7 Kartica A6 S pomočjo kartice prosimo povejte, kako pogosto lahko opozicijske stranke v Sloveniji svobodno kritizirajo vlado.

nikoli											vedno		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
1,7	0,3	0,7	1,7	3,7	15,9	11,5	14,2	16,6	10,5	16,6	6,1	0,7		

IF8 Kartica A6 Povejte prosim kaj menite, kako pogosto lahko mediji v Sloveniji svobodno kritizirajo vlado. Uporabite isto kartico.

nikoli											vedno		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
0,7	1,4	1,4	1,7	4,1	13,5	12,2	16,9	19,3	10,8	13,5	4,4	0,3		

IF9 Kartica A6 Kaj menite, kako pogosto mediji v Sloveniji dajejo državljanom zanesljive informacije za oceno vlade. Uporabite isto kartico.

nikoli											vedno		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
2,7	0,7	4,1	5,7	11,1	16,9	13,2	14,9	13,5	4,7	5,1	6,8	0,7		

BLOK B: n=324

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših anket, vam bomo na koncu zastavili še nekaj vprašanj. Tematike so podobne kot prej, a vas naprošamo, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovarjali. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Prvih nekaj vprašanj se nanaša na vaše poglede nase in na vaše življenje.

IF10 Kartica B2 **S** pomočjo kartice prosimo povejte, koliko vas na sploh zanima to, kar počnete.

me sploh ne zanima						me zelo zanima		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5	6	8	99	
0,3	0,9	4,0	11,4	21,6	29,0	29,6	2,2	0,9	

IF11 Kartica B3 **S** pomočjo kartice prosimo povejte, kako vas prevzame to, kar počnete.

me sploh ne prevzame						me povsem prevzame		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5	6	88	99	
0,3	1,2	4,6	15,1	21,0	32,7	22,5	1,5	0,9	

IF12 Kartica B4 **S** pomočjo kartice prosimo povejte, kako navdušeni ste nad tem, kar počnete.

sploh nisem navdušen						zelo sem navdušen		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5	6	88	99	
0,9	1,9	4,9	11,1	25,6	33,6	19,1	1,5	1,2	

Sledi nekaj vprašanj, ki se nanašajo na vaše počutje/razpoloženje v preteklem tednu.

IF13 Kartica B5 **Kako depresivno ste se počutili v preteklem tednu?**

sploh nič			zelo depresivno			ne vem	b.o.
0	1	2	3	8	9		
64,5	22,5	9,0	2,2	0,9	0,9		

IF14 Kartica B6 **Kako nemiren spanec ste imeli v preteklem tednu?**

sploh nič			zelo nemiren		ne vem	b.o.
0	1	2	3	8	9	
50,9	26,2	14,8	6,5	0,6	0,9	

IF15 Kartica B7 Kako osamljene ste se počutili v preteklem tednu?

sploh nič			zelo osamljeno			ne vem		b.o.	
0	1	2	3	8	9				
69,8	21,3	5,2	2,2	0,6	0,9				

Za konec pa še nekaj vprašanj o delovanju demokracije v Sloveniji.

IF16 Kartica B8 Kaj menite, v kakšni meri lahko opozicijske stranke v Sloveniji svobodno kritizirajo vlado? Odgovorite s pomočjo kartice.

sploh ne										popolnoma		ne vem		b.o.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99			
0,9	0,0	0,6	2,2	4,0	11,4	14,5	22,2	18,8	6,5	13,9	4,0	0,9			

IF17 Kartica B8 V kakšni meri lahko mediji v Sloveniji svobodno kritizirajo vlado? Uporabite isto kartico.

nikoli										popolnoma		ne vem		b.o.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99			
0,9	0,3	1,9	1,9	3,7	9,9	15,4	21,6	22,5	8,6	9,6	2,8	0,9			

IF18 Kartica B8 V kakšni meri mediji v Sloveniji dajejo državljanom zanesljive informacije za oceno vlade. Uporabite isto kartico.

nikoli										popolnoma		ne vem		b.o.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99			
2,2	0,3	3,7	3,7	7,4	15,7	16,0	22,8	15,7	5,2	2,2	4,0	0,9			

BLOK C: n=307

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših anket, vam bomo na koncu zastavili še nekaj vprašanj. Tematike so podobne kot prej, a vas naprošamo, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovarjali. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Najprej nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav, ki prihajajo živeti v Slovenijo....

IF19 Kartica C2 **Ali menite, da je na splošno dobro ali slabo za slovensko gospodarstvo, da prihajajo živeti k nam priseljenca iz drugih držav? Odgovorite s pomočjo kartice.**

slabo za gospodarstvo					dobro za gospodarstvo		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5	6	88	99
8,1	9,1	15,3	29,6	19,2	10,7	5,2	2,6	0,0

IF20 Kartica C3 **Ali menite, da je kulturno življenje v Sloveniji zaradi priseljencev na splošno ogroženo ali obogateno?**

kulturno življenje je ogroženo					kulturno življenje je obogateno		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5	6	88	99
3,3	7,2	14,7	25,7	24,1	15,3	7,5	2,3	0,0

IF21 Kartica C4 **Ali menite, da je Slovenija zaradi priseljencev iz drugih držav postala slabša ali boljša dežela za bivanje? Odgovorite s pomočjo kartice.**

slabša dežela za bivanje					boljša dežela za bivanje		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5	6	88	99
5,5	6,8	16,6	32,2	21,8	10,1	3,3	3,6	0,0

Naslednjih nekaj vprašanj se nanaša na vaše poglede nase in na vaše življenje.

IF22 Kartica C5 **S pomočjo kartice prosimo povejte, koliko vas na sploh zanima to, kar počnete.**

me sploh ne zanima					me zelo zanima	ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	88	99	
0,7	2,9	14,3	39,7	41,4	1,0	0,0	

IF23 Kartica C6 **S** pomočjo kartice prosimo povejte, kako vas prevzame to, kar počnete.

me sploh ne prevzame				me povsem prevzame		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	88	99	
1,0	4,9	17,6	42,0	32,9	1,6	0,0	

IF24 Kartica C7 **S** pomočjo kartice prosimo povejte, kako navdušeni ste nad tem, kar počnete.

sploh nisem navdušen				zelo sem navdušen		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	88	99	
1,0	4,2	16,6	44,6	32,2	1,3	0,0	

Za konec pa še nekaj vprašanj, ki se nanašajo na vaše počutje / razpoloženje v preteklem tednu.

IF25 Kartica C8 **Kako depresivno ste se počutili v preteklem tednu?**

sploh nič										depresivno		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	88	99		
46,9	15,3	11,1	10,1	3,9	4,2	3,3	2,9	1,0	1,0	0,3	0,0		

IF26 Kartica C9 **Kako nemiren spanec ste imeli v preteklem tednu?**

sploh nič										zelo nemiren		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	88	99		
39,1	11,1	12,4	8,8	6,8	6,2	3,9	5,5	2,9	2,9	0,3	0,0		

IF27 Kartica C10 **Kako osamljene ste se počutili v preteklem tednu?**

sploh nič										zelo osamljeno		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	88	99		
57,0	14,0	12,1	5,5	2,6	2,0	2,3	2,0	0,7	2,0	0,0	0,0		

BLOK D: n=330

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših anket, vam bomo na koncu zastavili še nekaj vprašanj. Tematike so podobne kot prej, a vas naprošamo, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovarjali. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Najprej nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav, ki prihajajo živeti v Slovenijo....

IF28 Kartica D2 **Ali menite, da je na splošno dobro ali slabo za slovensko gospodarstvo, da prihajajo živeti k nam priseljenici iz drugih držav?**

slabo za gospodarstvo				dobro za gospodarstvo		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	88	99	
8,5	21,2	40,0	22,4	6,4	1,5	0,0	

IF29 Kartica D3 **Ali menite, da je kulturno življenje v Sloveniji zaradi priseljencev na splošno ogroženo ali obogateno?**

kulturno življenje je ogroženo				kulturno življenje je obogateno		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	88	99	
5,8	12,1	39,4	28,5	10,9	3,3	0,0	

IF30 Kartica D4 **Ali menite, da je Slovenija zaradi priseljencev iz drugih držav postala slabša ali boljša dežela za bivanje?**

slabša dežela za bivanje				boljša dežela za bivanje		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	88	99	
7,0	17,9	44,5	21,2	5,8	3,6	0,0	

Zdaj pa sledijo vprašanja o vaših pogledih nase in na vaše življenje.

IF31 Kartica D5 **S pomočjo kartice prosimo povejte, koliko vas na sploh zanima to, kar počnete.**

me sploh ne zanima		me zelo zanima		ne vem	b.o.
0	1	2	8	9	
0,6	22,7	75,8	0,9	0,0	

IF32 Kartica D6 **S** pomočjo kartice prosimo povejte, kako vas prevzame to, kar počnete.

sploh ne prevzame		me povsem prevzame		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5
0,9	34,8	63,3	0,9	0,0	

IF33 Kartica D7 **S** pomočjo kartice prosimo povejte, kako navdušeni ste nad tem, kar počnete.

sploh nisem navdušen		zelo sem navdušen		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5
1,2	38,2	60,0	0,6	0,0	

Zadnjih par vprašanj se nanaša na vaše počutje / razpoloženje v preteklem tednu.

IF34 Kartica D8 **Kako depresivno ste se počutili v preteklem tednu?**

sploh nič					zelo depresivno		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5	6	7	8
57,0	20,0	11,8	8,2	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0

IF35 Kartica D9 **Kako nemiren spanec ste imeli v preteklem tednu?**

sploh nič					zelo nemiren		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5	6	7	8
45,5	20,9	15,2	7,9	6,4	4,2	0,0	0,0	0,0

IF36 Kartica D10 **Kako osamljene ste se počutili v preteklem tednu?**

sploh nič					zelo osamljeno		ne vem	b.o.
0	1	2	3	4	5	6	7	8
67,0	15,8	7,9	4,8	3,0	1,2	0,0	0,0	0,3

Izpolni anketar:**J1 Kako pogosto je anketiranec spraševal za pojasnila pri posameznih vprašanjih?**

1 -	nikoli	52,5
2 -	skoraj nikoli	27,2
3 -	vsake toliko časa	14,7
4 -	pogosto	3,7
5 -	zelo pogosto	1,7
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,2

J2 Kako pogosto ste imeli občutek, da je anketiranec nerad odgovarjal na nekatera vprašanja?

1 -	nikoli	57,6
2 -	skoraj nikoli	24,3
3 -	vsake toliko časa	11,9
4 -	pogosto	4,4
5 -	zelo pogosto	1,6
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,2

J3 Kako pogosto ste imeli občutek, da se je anketiranec trudil odgovarjati po svojih najboljših močeh?

1 -	nikoli	0,6
2 -	skoraj nikoli	1,8
3 -	vsake toliko časa	8,8
4 -	pogosto	30,4
5 -	zelo pogosto	58,4
8 -	ne vem	0,1
9 -	b.o.	0,1

J4 Kako pogosto ste imeli občutek, da je anketiranec razumel vprašanja?

1 -	nikoli	0,4
2 -	skoraj nikoli	1,1
3 -	vsake toliko časa	13,2
4 -	pogosto	31,5
5 -	zelo pogosto	53,5
8 -	ne vem	0,1
9 -	b.o.	0,2

J5 Ali je bil prisoten še kdo, ki se je vmešaval v potek ankete?

1 - da	6,9
2 - ne	93,0
9 - b.o.	0,1

Preskok (J5=1,9); n=88

J6 Kdo je bil to? Seštevek odgovorov

1 - zakonec / partner	55,2
2 - sin / hči	25,3
3 - mama / oče / tast / tašča	18,4
4 - drug sorodnik	9,2
5 - nekdo, ki ni sorodnik	5,7
8 - ne vem, b.o.	1,1

Velikost naselja:

1 - hiša na samem, zaselek ali manjša vas (oddaljena od pošte, šole, trgovine) z do 500 prebivalci	27,3
2 - vas, kraj (s šolo, pošto, trgovino), trg z nad 500 do 2000 prebivalci	27,7
3 - kraj z nad 2000 do 4000 prebivalci	5,4
4 - kraj z nad 4000 do 10.000 prebivalci	13,5
5 - kraj z nad 10.000 do 50.000 prebivalcev	9,3
6 - kraj z nad 50.000 prebivalci (Ljubljana, Maribor)	16,6
9 - b.o.	0,2

Tip krajevne skupnosti:

1 - mestna	35,6
2 - primestna	10,6
3 - vaška	53,5
9 - b.o.	0,3

1.6

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2013/1

- Mednarodna družboslovna raziskava: ISSP, 2013, Nacionalne identitete;
- ISSP, 2014, Razumevanje vloge državljana;
- Ogledalo javnega mnenja, SJM 2013

Mitja Hafner Fink, Niko Toš, Brina Malnar, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek:

Osrednji del tega poglavja je posvečen dvema raziskavama v okviru ISSP – in sicer raziskavi nacionalnih identitet (ISSP 2013) in raziskavi razumevanja vloge državljana (ISSP 2014). Tematski blok nacionalna identiteta je bil predhodno raziskovan leta 1995 in 2003; rezultati teh meritev so prikazani v knjigi Vrednote v prehodu VII., str. 371–445; rezultati predhodne meritve tematskega bloka vloga državljana so predstavljeni v knjigi Vrednote v prehodu VII., str. 686–758.

Vključene raziskave in naročniki:

- Mednarodna družboslovna raziskava ISSP 2013, Nacionalne identitete; nacionalni raziskovalni program, ARRS;
- Mednarodna družboslovna raziskava ISSP 2014, Razumevanje vloge državljana, nacionalni raziskovalni program, ARRS;
- Ogledalo javnega mnenja, nacionalni raziskovalni program, ARRS.

Terensko raziskavo je izvedel: CJMMK, IDV FDV

Osnovna vsebina projekta:

- ISSP, 2013, Nacionalne identitete: regionalna-globalna pripadnost; kaj določa nacionalno pripadnost; identifikacija s Slovenijo; nacionalna država kot vir

ponosa; nacionalno odpiranje-zapiranje pred globalnimi vplivi; odnos do priseljencev; domoljubje; evropska pripadnost;

- ISSP, 2014, Razumevanje vloge državljana: kaj določa državljana; državljan-ske aktivnosti; pravice ljudi v demokraciji; državljani-tujci; vpliv na vlado; zaupanje v institucije, zaupanje med ljudmi; odnos do političnih strank;
- Ogledalo javnega mnenja: temeljne vrednote; konflikti med skupinami in sloji; zaupanje v institucije; vrednote-pojmi; kapitalizem-socializem; ugled poklicev; vrednotenje preteklosti; zaznava družbene krize.

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Tridelni standardizirani vprašalnik; raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N = 1800) polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije; realizacija (N = 1010); standardizirani vprašalnik; računalniško podprto anketiranje (CAPI).

Čas izvedbe:

Raziskava je potekala v času od 21. 9. do 18. 12. 2013 ob sodelovanju 31 anketarjev v 120 anketnih okoliših v Sloveniji.

Datoteka:

SJM 2013/1, deponirana v ADP (ADP - IDNo: SJM13), IDV FDV

1.6.1 OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, SJM 2013 (1. del)

ZADOVOLJSTVO Z RAZMERAMI

- Z1 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem?**
Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
1,0	1,0	2,0	2,9	4,0	16,6	9,2	18,6	24,6	10,6	9,5	0,1	0,0	6,86	

- Z2 Prosimo vas, da s pomočjo iste lestvice izrazite vaša občutja glede osebne sreče nasploh, pri čemer 0 pomeni, da sploh niste srečni, in 10, da ste zelo srečni.**

sploh nisem srečen										zelo sem srečen		ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
0,6	0,7	0,9	2,9	3,5	12,4	8,7	16,8	28,1	13,5	11,4	0,3	0,3	7,21	

- Z3 Kako ocenjujete materialne razmere, v katerih živite vi in vaša družina?**
Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni najslabšo, 10 pa najboljšo oceno.
V kolikšni meri ste torej zadovoljni oz. nezadovoljni z materialnimi razmerami v vaši družini?

zelo nezadovoljen										zelo zadovoljen		ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
2,1	1,0	3,0	5,2	6,7	18,8	12,2	19,4	17,3	8,8	5,3	0,1	0,0	6,25	

- Z4 Če se primerjate z ljudmi v vaši okolici, ali sodite, da vam gre v finančnem pogledu bolje kot njim, enako ali slabše?**

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
1,0	1,5	3,7	5,0	7,2	41,8	13,0	12,6	7,1	2,3	1,4	3,1	0,4	5,38	

Z5 Ali bi zase in za svojo družino lahko rekli:

1 -	da vam ničesar posebej ne primanjkuje, da se posebej ne omejujete	14,8
2 -	da ste bolj varčni, da se omejujete v manj pomembnih stvareh, manj luksuza, ipd.	47,3
3 -	da morate zelo skrbno gospodariti, da spravite konec s koncem, da se omejujete pri nakupih obleke ipd.	29,7
4 -	da se močno omejujete, tudi pri nakupu hrane	5,7
5 -	da živite v pomanjkanju osnovnih dobrin	1,4
6 -	da živite v revščini	0,5
8 -	ne vem	0,3

Z6 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v Sloveniji? Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer ocena 0 pomeni, da ste izjemno nezadovoljni, 10 pa, da ste izjemno zadovoljni.

izjemno nezadovoljen										izjemno zadovoljen					ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	08	09	99	\bar{x}		
21,6	14,1	21,3	18,5	7,8	9,0	2,7	2,5	0,7	0,2	0,3	1,2	0,2	2,35				

Z7 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v Sloveniji?

izjemno slabo										izjemno dobro					ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	08	09	99	\bar{x}		
2,5	2,4	7,2	11,5	11,3	23,9	11,4	10,9	6,5	1,8	0,8	9,4	0,5	4,85				

Z8 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v Sloveniji?

izjemno slabo										izjemno dobro					ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	08	09	99	\bar{x}		
4,3	3,1	9,3	14,9	13,5	19,0	11,3	11,8	7,1	2,8	2,1	0,9	0,1	4,73				

Z9 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?

izjemno nezadovoljen										izjemno zadovoljen					ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	08	09	99	\bar{x}		
15,9	8,7	15,5	17,2	11,5	14,6	5,0	2,8	1,8	0,9	0,5	5,6	15,9	3,04				

Z10 Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.

treba je biti zelo previden										večini ljudi lahko zaupamo					ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15		
9,9	8,2	9,8	13,8	9,6	20,5	8,1	9,8	6,7	2,0	1,3	0,3	0,0	4,13				

Z11 Nekateri ljudje imajo občutek, da lahko docela svobodno odločajo o svojem življenju, drugi pa imajo občutek, da s svojimi dejanji ne morejo bistveno vplivati na to, kaj se z njimi dogaja. Prosimo vas, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, v kolikšni meri lahko vi odločate o svojem življenju. Pri tem pomeni 0 čisto nič, 10 pa v veliki meri.

čisto nič										v veliki meri					ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15		
1,9	1,1	2,4	4,9	6,0	17,9	8,5	13,8	18,2	9,0	15,5	0,8	0,0	6,69				

Z12 Ko gledajo na prihodnost, so nekateri ljudje bolj črnogledi, pravimo, da so pesimistični, drugi pa vidijo prihodnost bolj rožnato, so optimistični. Kako bi opredelili sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da ste velik pesimist, 10 pa, da ste velik optimist?

pesimist										optimist					ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15		
0,8	1,2	3,6	5,9	5,1	18,3	7,6	14,7	17,8	10,1	14,1	0,8	0,0	6,66				

1.6.2 NACIONALNE IDENTITETE III.

MEDNARODNA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA, ISSP 2013, SJM 2013/1

N1 Kako se čutite navezani na ...

		zelo navezan	le malo navezan	sploh nič navezan	ne vem	b.o.	povp.	
		1	2	3	4	8	9	
								\bar{x}
a)	vaš kraj ali mesto	40,4	41,1	14,8	3,5	0,3	0,0	1,81
b)	vašo regijo	33,0	43,8	17,7	5,0	0,5	0,1	1,95
c)	Slovenijo	35,8	43,1	16,0	4,4	0,4	0,3	1,89
d)	Evropo	13,1	36,0	32,5	15,0	3,3	0,2	2,51
e)	svet kot celoto	11,2	33,4	31,8	14,8	8,1	0,8	2,55

N2 Nekateri menijo, da so stvari, ki jih bom prebral-a pomembne, da bi nekdo lahko bil pravi Slovenec, spet drugi pa menijo, da niso pomembne. Kaj pa vi mislite, kako pomembne so naslednje stvari...?

		zelo pome- mbno	precej pome- mbno	ni dosti pome- mbno	sploh ni pome- mbno	ne vem	b.o.	povp.
		1	2	3	4	8	9	\bar{x}
a)	da je rojen v Sloveniji	25,9	29,3	29,4	13,4	0,9	1,1	2,31
b)	da ima slovensko državljanstvo	40,2	33,7	18,2	6,6	1,1	0,2	1,91
c)	da je večino življenja preživel v Sloveniji	25,5	35,8	27,4	9,5	1,4	0,3	2,21
d)	da zna govoriti slovensko	59,4	28,9	8,5	2,7	2,7	0,5	1,54
e)	da je katoliške vere	8,7	13,5	22,6	52,5	1,6	1,2	3,22
f)	da spoštuje slovenske politične institucije in zakone	37,4	41,3	12,8	6,3	1,8	0,4	1,88
g)	da se čuti Slovenca oz. državljana Slovenije	46,4	37,0	11,4	3,5	1,4	0,3	1,71
h)	da ima prednike, rojene v Sloveniji	18,6	24,3	33,9	20,7	1,2	1,4	2,58

N3 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Raje sem slovenski državljan, kot pa državljan katerekoli druge države sveta.	23,8	35,4	22,7	9,3	5,1	3,4	0,3	2,34
b) Obstajajo določene stvari v zvezi z današnjo Slovenijo, zaradi katerih se je sramujem.	15,3	43,8	16,8	15,2	6,0	2,6	0,2	2,52
c) Svet bi bil boljši, če bi bili ljudje iz drugih držav bolj podobni Slovencem.	1,5	12,7	31,5	32,4	15,0	6,7	0,3	3,50
d) Na splošno je Slovenija boljša kot večina drugih držav.	1,5	15,2	35,2	31,8	13,0	3,0	0,3	3,41
e) Ljudje bi morali podpirati svojo državo, pa četudi v čem nima prav.	7,0	32,2	21,3	27,0	9,7	2,5	0,3	3,00
f) Kadar slovenski športniki dosežejo dobro uvrstitev na mednarodnih tekmovanjih, me to navda s ponosom.	57,7	30,8	7,0	1,8	1,0	1,1	0,6	1,55
g) Pogosto nisem tako ponosen na Slovenijo, kot bi rad bil.	17,1	47,3	20,7	10,6	2,3	1,6	0,4	2,32
h) Svet bi bil boljši, če bi Slovenci uvideli pomanjkljivosti Slovenije.	17,6	41,9	20,1	11,8	2,4	5,6	0,6	2,35

N4 Kako ponosni ste na našete stvari v zvezi s Slovenijo?

	zelo ponosen	precej ponosen	ne preveč ponosen	sploh nisem ponosen	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	8	9	
a) na način delovanja demokracije v Sloveniji	0,4	6,7	53,7	35,0	3,8	0,5	3,29
b) na politični vpliv Slovenije v svetu	0,6	7,6	50,4	32,6	8,1	0,7	3,26
c) na slovenske gospodarske dosežke	3,8	24,5	41,3	25,4	4,7	0,4	2,93
d) na njen sistem socialne varnosti	1,8	26,1	48,2	21,0	2,8	0,1	2,91

	zelo ponosen	precej ponosen	ne preveč ponosen	sploh nisem ponosen	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	8	9	
e) na njene znanstvene in tehnološke dosežke	21,2	49,5	18,8	4,0	6,2	0,3	2,06
f) na dosežke njenih športnikov	58,6	34,6	3,6	0,7	2,3	0,3	1,45
g) na njene dosežke v umetnosti in literaturi	24,6	44,5	14,6	2,5	13,6	0,4	1,94
h) na Slovensko vojsko	10,6	37,9	27,1	8,1	15,5	0,7	2,39
i) na slovensko zgodovino	24,9	45,3	20,8	2,1	6,2	0,7	2,00
j) na pravično in enakopravno obravnavo vseh skupin v družbi	3,5	18,6	42,9	30,5	4,1	0,5	3,05

Sedaj pa bi vam radi postavili nekaj vprašanj o odnosih med Slovenijo in drugimi državami.

N5 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Slovenija bi morala omejiti uvoz tujih proizvodov, da bi zaščitila lastno gospodarstvo.	26,5	31,6	19,6	15,2	4,9	2,1	0,1	2,39
b) Ob nekaterih problemih, kot je onesnaževanje okolja, bi morale imeti mednarodne ustanove pravico do uveljavitve svojih rešitev.	13,8	51,6	16,0	9,6	1,6	7,2	0,2	2,28
c) Slovenija bi morala upoštevati svoje interese, čeprav bi to vodilo do sporov z drugimi državami.	15,4	39,1	25,7	12,0	2,6	5,0	0,2	2,44
d) Tujcem ne bi smeli dovoliti nakupa zemlje v Sloveniji.	12,6	19,2	25,8	28,9	9,6	3,9	0,0	3,04
e) Slovenska televizija bi morala dajati prednost slovenskim filmom in oddajam.	15,2	29,4	29,0	18,6	4,8	2,7	0,3	2,67

N6 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	močno sogla- šam	sogla- šam	ni - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Velika mednarodna podjetja povzročajo vedno več škode domačim podjetjem v Sloveniji.	17,5	35,5	21,9	16,8	3,3	4,9	0,1	2,50
b) Zaradi prostega pretoka blaga je v Sloveniji mogoče dobiti vedno boljše proizvode.	11,5	44,6	21,6	14,3	5,0	2,9	0,2	2,55
c) Na splošno vzeto bi morala Slovenija spoštovati odločitve mednarodnih organizacij, ki jim pripada, čeprav se vlada z njimi ne strinja.	5,8	36,8	28,4	13,8	2,5	12,4	0,3	2,66
d) Slovenska država izgublja preveč moči na račun mednarodnih organizacij.	7,9	35,1	25,8	15,6	1,4	13,9	0,2	2,62
e) Bolj se počutim državljan sveta kot pa državljan katerekoli države.	6,7	17,9	24,6	30,7	13,0	6,3	0,8	3,27

Zdaj pa bi vas radi vprašali nekaj stvari v zvezi z manjšinami v Sloveniji.

N7 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	močno sogla- šam	sogla- šam	ni - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Nemogoče je, da bi ljudje, ki se ne držijo slovenskih običajev in tradicij, postali pravi Slovenci.	14,0	35,1	19,1	23,0	6,7	1,9	0,2	2,73
b) Narodnim manjšinam bi pri ohranjanju njihovih običajev in tradicij morala pomagati država.	12,9	54,7	16,5	11,0	2,1	2,7	0,2	2,33

N8 Nekateri pravijo, da je za družbo bolje, če različne rasne in etnične skupine ohranijo svoje posebne običaje in tradicije, drugi pa pravijo, da je bolje, če se te skupine prilagodijo in zlijejo s širšo družbo. Katero od teh mnenj vam je bližje?

1 -	Za družbo je bolje, če skupine ohranijo svoje posebne običaje in tradicijo.	35,5
2 -	Bolje je, če se skupine prilagodijo in zlijejo s širšo družbo.	46,8
8 -	ne vem, neodločen	16,8
9 -	b.o.	0,8

N9 Obstajajo različna mnenja o priseljencih, ki so prišli iz drugih držav (tudi iz republik bivše Jugoslavije) in živijo v Sloveniji. (S „priseljenci“ mislimo ljudi, ki so prišli z namenom, da bi se v Sloveniji za stalno naselili.) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	sploh								povp.
	močno sogla- šam	sogla- šam	ni - ni	ne sogla- šam	ne sogla- šam	ne vem	b.o.		
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
a) Zaradi priseljencev se povečuje število kaznivih dejanj.	9,9	34,1	23,4	21,6	6,4	4,4	0,3	2,80	
b) Priseljenci na splošno koristijo slovenskemu gospodarstvu.	3,4	34,1	33,4	20,9	3,1	5,0	0,3	2,85	
c) Priseljenci zasedajo delovna mesta ljudem, ki so bili rojeni v Sloveniji.	7,7	32,1	25,6	26,0	5,8	2,6	0,1	2,90	
d) S tem ko prinašajo nove ideje in kulture, priseljenci izboljšajo slovensko družbo.	3,7	32,1	31,3	23,0	4,7	5,1	0,2	2,92	
e) Gledano na sploh, priseljenci spodkopavajo slovensko kulturo.	4,9	22,9	22,6	36,7	8,6	4,1	0,3	3,22	
f) Legalni priseljenci v Sloveniji, ki niso slovenski državljani, bi morali imeti enake pravice kot slovenski državljani.	9,8	40,4	15,3	24,0	6,2	3,9	0,4	2,75	
g) V Sloveniji bi morali uvesti strožje ukrepe za pregon ilegalnih priseljencev.	21,0	41,1	16,6	10,4	2,0	8,1	0,8	2,25	
h) Zakoniti priseljenci bi morali imeti enak dostop do obveznega javnega šolstva kot slovenski državljani.	32,7	57,9	5,0	2,9	0,3	0,9	0,3	1,79	

N10 Ali menite, da bi bilo potrebno število priseljencev v Sloveniji ...

1 -	močno povečati	0,1
2 -	nekoliko povečati	2,0
3 -	naj ostane enako	47,6
4 -	nekoliko zmanjšati	26,7
5 -	močno zmanjšati	9,8
8 -	ne vem, neodločen	13,3
9 -	b.o.	0,5

N11 Katera od spodnjih trditev o priseljencih je najbližja vašemu pogledu?

1 -	Priseljenci naj raje ohranijo svojo izvorno kulturo in naj ne sprejmejo slovenske kulture.	4,3
2 -	Priseljenci naj ohranijo svojo izvorno kulturo, hkrati pa naj sprejmejo tudi slovensko kulturo.	83,5
3 -	Priseljenci naj opustijo svojo izvorno kulturo in sprejmejo slovensko kulturo.	7,3
8 -	ne vem, neodločen	4,6
9 -	b.o.	0,4

N12 Kako ponosni ste, da ste Slovenec / Slovenka?

1 -	zelo sem ponosen/-a	48,6
2 -	do neke mere ponosen/-a	36,9
3 -	ne kaj dosti ponosen/-a	8,5
4 -	sploh nisem ponosen/-a	2,8
7 -	nisem Slovenec / Slovenka	2,0
8 -	ne vem, neodločen/-a	0,6
9 -	b.o.	0,6

N13 V kakšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvami glede vloge močnih domoljubnih čustev v Sloveniji.

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh		b.o.	popv. x̄
					ne sogla- šam	ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Močna domoljubna čustva krepijo položaj Slovenije v svetu.	14,9	40,5	23,4	11,8	2,6	6,5	0,4	2,43
b) Močna domoljubna čustva vzbujajo nestrpnost v Sloveniji.	4,7	33,8	24,6	25,0	4,0	7,6	0,5	2,89
c) Močna domoljubna čustva so potrebna za ohranjanje enotnosti Slovenije.	14,7	52,0	18,5	8,2	1,1	4,8	0,8	2,25
d) Močna domoljubna čustva vzbujajo negativna stališča do priseljencev v Sloveniji.	5,1	40,1	22,5	21,9	2,9	6,9	0,6	2,75

N14 Ali ste državljan/-ka Slovenije?

1 - da	98,1
2 - ne	1,8
9 - b.o.	0,1

N15 Kakšno je bilo državljanstvo vaših staršev ob vašem rojstvu? Ali sta bila oba, eden ali nobeden državljan/-a Slovenije (oz. Jugoslavije, če ste se rodili v času, ko je bila Slovenija še del Jugoslavije)?

1 - oba sta bila državljana Slovenije (oz. Jugoslavije)	93,5
2 - le oče je bil državljan Slovenije (oz. Jugoslavije)	0,6
3 - le mati je bila državljanka Slovenije (oz. Jugoslavije)	1,5
4 - nobeden ni bil državljan Slovenije (oz. Jugoslavije)	4,2
9 - b.o.	0,3

N16 Koliko ste slišali ali brali o Evropski uniji?

1 - veliko	15,7
2 - precej	39,0
3 - ne prav veliko	36,0
4 - sploh nič	8,5
8 - ne vem, neodločen	0,5
9 - b.o.	0,2

(Odgovarjajo le tisti, ki so na N16 odgovorili 1,2,3,8,9; n=924)

N17 Na splošno vzeto ali bi rekli, da Sloveniji članstvo v Evropski uniji kaj koristi ali ji ne koristi?

	n=924	vsi
1 - zelo ji koristi	5,2	4,8
2 - precej ji koristi	16,8	15,3
3 - do neke mere ji koristi	48,2	44,1
4 - le malo ji koristi	15,5	14,2
5 - sploh ji ne koristi	10,4	9,5
8 - ne vem, neodločen	3,6	3,3
9 - b.o.	0,4	0,4
0 - nič ni slišal o EU	0,0	8,5

(Odgovarjajo le tisti, ki so na N16 odgovorili 1,2,3,8,9; n=924)

N18 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvijo... Slovenija bi morala upoštevati odločitve Evropske unije tudi v primeru, ko se z njimi ne strinja.

	n=924	vsi
1 - močno soglašam	2,7	2,5
2 - soglašam	30,3	27,7
3 - niti - niti	26,4	24,2
4 - ne soglašam	29,7	27,1
5 - sploh ne soglašam	5,6	5,1
8 - ne vem, neodločen	4,7	4,3
9 - b.o.	0,6	0,6
0 - nič ni slišal o EU	0,0	8,5

(Odgovarjajo le tisti, ki so na N16 odgovorili 1,2,3,8,9; n=924)

N19 Na splošno vzeto ali bi po vašem mnenju morala imeti Evropska unija precej več, več, enako, manj ali precej manj moči kot vlade njenih članic?

	n=924	vsi
1 - precej več moči	2,5	2,3
2 - več moči	17,9	16,3
3 - enako moči	43,2	39,5
4 - manj moči	19,0	17,4
5 - precej manj moči	3,5	3,2
8 - ne vem, neodločen	13,5	12,3
9 - b.o.	0,4	0,4
0 - nič ni slišal o EU	0,0	8,6

(Odgovarjajo le tisti, ki so na N16 odgovorili 1,2,3,8,9; n=924)

N20 Če bi bil danes referendum, na katerem bi se odločali, ali naj Slovenija ostane članica Evropske unije, ali naj izstopi iz članstva, ali bi vi glasovali za članstvo ali proti?

	n=924	vsi
1 - glasoval bi za članstvo	52,5	48,0
2 - glasoval bi proti članstvu	27,9	25,5
8 - ne vem, neodločen	18,9	17,2
9 - b.o.	0,6	0,6
0 - nič ni slišal o EU	0,0	8,6

(Odgovarjajo le tisti, ki so na N16 odgovorili 1,2,3,8,9; n=924)

N21 Kaj pa, če bi bil danes referendum, na katerem bi se odločili, ali naj Slovenija ostane članica zveze NATO, ali naj izstopi iz članstva, ali bi vi glasovali za članstvo ali proti?

	n=924	vsi
1 - glasoval bi za članstvo	38,7	35,4
2 - glasoval bi proti članstvu	35,8	32,8
8 - ne vem, neodločen	24,6	22,4
9 - b.o.	0,9	0,8
0 - nič ni slišal o EU	0,0	8,6

1.6.3

RAZUMEVANJE VLOGE DRŽAVLJANA II.

MEDNARODNA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA ISSP 2014, SJM 2013/1

Obstajajo različna mnenja o tem, kaj pomeni biti dober državljan.

Kako pomembne so za vas naslednje stvari? Ocenite na lestvici od 1 do 7, kjer 1 pomeni, da stvar za vas sploh ni pomembna, 7 pa pomeni, da je stvar za vas zelo pomembna.

	sploh ni pomembno					zelo pomembno			ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5	6	7	8			
C1	vedno glasovati na volitvah	6,4	2,9	6,4	9,3	10,9	16,2	46,6	0,9	0,3	5,54
C2	nikoli se izogibati plačevanju davkov	1,3	1,2	2,2	4,8	10,7	20,5	57,7	1,2	0,5	6,20
C3	vedno spoštovati zakone in pravila	0,9	1,7	1,8	4,5	10,0	19,6	60,5	0,7	0,4	6,25
C4	spremljati in nadzorovati delovanje državnih organov	4,4	5,1	6,4	12,9	17,6	15,5	34,5	3,5	0,1	5,27
C5	biti aktiven v družbenih ali političnih organizacijah	12,0	14,1	13,7	18,7	18,6	10,2	9,8	2,6	0,4	3,90
C6	poskušati razumeti argumente ljudi z drugačnimi mnenji	0,7	1,5	5,4	12,3	16,4	27,5	34,0	2,1	0,1	5,66
C7	izbirati proizvode zaradi ekoloških, političnih ali etičnih razlogov, čeprav so nekoliko dražji	8,5	7,0	10,8	16,9	21,3	15,0	14,3	5,8	0,4	4,46
C8	pomagati ljudem v Sloveniji, ki jim gre slabše kot vam	0,6	1,3	2,1	7,0	16,7	24,6	46,6	1,0	0,1	6,02
C9	pomagati ljudem po svetu, ki jim gre slabše kot vam	3,9	5,7	9,2	14,6	23,1	19,0	21,9	2,2	0,5	4,97

V družbi je veliko različnih skupin ljudi. Kakšno je vaše mnenje glede organiziranja javnih zborovanj skupin, ki jih bom navedel/-a?

C10 Ali menite, da bi verskim skrajnežem morali dovoliti javna zborovanja?

1 - nedvomno bi jim morali dovoliti	2,8
2 - verjetno bi jim morali dovoliti	13,7
3 - verjetno jim ne bi smeli dovoliti	17,8
4 - nedvomno jim ne bi smeli dovoliti	54,9
8 - ne vem, neodločen	10,2
9 - b.o.	0,7

C11 Ali menite, da bi ljudem, ki želijo s silo zrušiti oblast, morali dovoliti javna zborovanja?

1 - nedvomno bi jim morali dovoliti	4,8
2 - verjetno bi jim morali dovoliti	15,5
3 - verjetno jim ne bi smeli dovoliti	20,7
4 - nedvomno jim ne bi smeli dovoliti	50,5
8 - ne vem, neodločen	7,8
9 - b.o.	0,7

C12 Ali menite, da bi ljudem, ki imajo predsodke do katerekoli rasne ali etnične skupine, morali dovoliti javna zborovanja?

1 - nedvomno bi jim morali dovoliti	1,5
2 - verjetno bi jim morali dovoliti	7,8
3 - verjetno jim ne bi smeli dovoliti	21,8
4 - nedvomno jim ne bi smeli dovoliti	60,4
8 - ne vem, neodločen	7,7
9 - b.o.	0,8

Navedel/-a vam bom nekaj možnih oblik političnega in družbenega delovanja ljudi, vas pa prosim, da za vsako od njih poveste,

- ali ste to počeli kdaj v zadnjih 12-ih mesecih,

- ali ste to počeli v bolj oddaljeni preteklosti,

- ali tega še niste počeli, vendar ste to pripravljeno početi,

- ali tega še niste počeli in tega tudi ne bi počeli ne glede na okoliščine.

Anketar/-ka: če navede anketiranec več odgovorov, upoštevajte samo tistega, ki izraža višjo stopnjo delovanja – torej odgovor, ki je bolj proti levemu delu lestvice. Štejejo tudi aktivnosti preko interneta.

	počeli v zadnjih 12-ih mesecih	počeli v bolj oddaljeni preteklosti	nikoli počeli, mogoče bi počeli	nikoli počeli, nikoli ne bi počeli	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
C13 podpisal peticijo	13,8	21,4	22,5	39,5	2,8	0,1
C14 bojkotiral ali namenoma kupil določen proizvod zaradi ekoloških, političnih ali etičnih razlogov	15,3	6,8	19,0	55,2	3,2	0,4
C15 se udeležil demonstracij	7,7	12,6	28,3	50,0	1,2	0,2
C16 se udeležil političnega sestanka ali shoda	4,1	10,0	21,7	62,8	1,4	0,1
C17 imel stik ali poskušal priti v stik s politikom ali političnim funkcionarjem, da bi tako izrazil svoje poglede	4,6	7,0	25,0	62,2	0,9	0,3
C18 prispeval ali zbiral denar za neko družbeno ali politično aktivnost	9,6	11,4	17,3	59,9	1,5	0,3
C19 stopil v stik z množičnimi mediji, ali v njih nastopil, da bi tako izrazil svoje poglede	2,3	5,1	23,7	68,0	0,7	0,2
C20 izrazil svoje politične poglede na internetu	5,3	3,3	15,9	74,1	0,9	0,5

C21 Kako pogosto spremljate politične novice v množičnih medijih kot so televizija, časopisi, radio in internet?

1 - večkrat dnevno	25,9
2 - enkrat na dan	40,5
3 - 5 do 6-krat na teden	6,0
4 - 3 do 4-krat na teden	8,3
5 - 1 do 2-krat na teden	9,7
6 - manj kot enkrat na teden	5,3
7 - nikoli	3,3
8 - ne vem, neodločen	0,5
9 - b.o.	0,4

C22 Prosimo ocenite, s koliko ljudmi (vključno s tistimi, s katerimi živite) ste v stiku na običajen dan v tednu? V mislih imamo osebni (posamični) stik, ki vključuje klepet, pogovor, debato, ne glede na to, ali gre za osebno prisotnost, ali pa za telefon, internet ali običajno pismo. Prosimo, da upoštevate le ljudi, ki jih poznate. Med spodnjimi odgovori izberite enega, ki najbolj ustreza vaši situaciji.

1 -	0 - 4 osebe	20,9
2 -	5 - 9	33,1
3 -	10 - 19	26,7
4 -	20 - 49	13,2
5 -	50 ali več oseb	5,6
8 -	ne vem, neodločen	0,3
9 -	b.o.	0,2

Ljudje lahko pripadajo različnim vrstam skupin ali združenj.

Za vsako od naslednjih skupin prosim povejte ali...

- ste član/-ica oz. pripadnik/-ica in v njej aktivno sodelujete,
- ste član/-ica oz. pripadnik/-ica, vendar niste v njej aktivni,
- ste bili njen/-a član/-ica oziroma pripadnik/-ica, vendar sedaj niste več,
- ali niste nikoli bili njen/-a član/-ica oz. pripadnik/-ica.

		sem član/ica, aktivno sodelujem	sem član/ica, vendar ne sodelujem	včasih sem bil/-a član/ica	nikoli nisem bil/-a član/ica	ne vem	b.o.
		1	2	3	4	8	9
C23	politična stranka	1,9	2,6	7,1	88,3	0,0	0,1
C24	sindikati, poslovno ali poklicno združenje	5,0	12,3	34,2	48,4	0,0	0,1
C25	cerkvena ali druga verska organizacija	2,8	5,2	5,4	86,2	0,2	0,1
C26	športna, prostočasna, kulturna, društva ipd.	25,0	8,8	21,1	45,0	0,0	0,2
C27	druga prostovoljna združenja	13,2	7,3	13,6	65,2	0,6	0,1

Obstajajo različna mnenja o pravicah ljudi v demokraciji. Kako so po vašem mnenju pomembne naslednje pravice? Prosim, da ocenite na lestvici od 1 do 7, kjer 1 pomeni, da neka pravica sploh ni pomembna, 7 pa, da je zelo pomembna. **Kako je torej pomembno... ?**

	sploh ni pomembno					zelo pomembno		ne vem	b.o.	povp.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	\bar{x}	
C28	da imajo vsi državljani primeren življenjski standard										
	0,3	0,1	0,7	2,7	7,7	14,3	73,3	0,8	0,2	6,57	
C29	da oblast spoštuje in ščiti pravice manjšin										
	0,6	1,4	2,7	7,2	14,8	21,3	49,3	2,5	0,3	6,04	
C30	da je ljudem danih več možnosti sodelovanja pri odločanju o javnih zadevah										
	0,6	0,6	1,8	7,4	15,2	23,0	47,8	3,2	0,4	6,07	
C31	da imajo državljani možnost z državljan-sko nepokorščino izraziti nasprotovanje vladnim aktivnostim										
	1,7	1,8	2,3	10,3	18,0	21,2	37,2	7,0	0,5	5,74	
C32	da oblast spoštuje demokratične pravice ne glede na okoliščine										
	0,7	0,5	1,6	6,6	13,5	21,9	49,7	5,1	0,4	6,14	
C33	da ljudje, ki so obsojeni zaradi težkih kaznivih dejanj, izgubijo državljanske pravice										
	10,5	9,3	7,7	11,7	12,1	10,6	23,5	13,4	1,3	4,54	
C34	da imajo dolgoletni prebivalci države, ki niso njeni državljani, pravico voliti na nacionalnih volitvah										
	20,5	6,8	8,2	12,0	15,4	14,5	12,5	9,3	0,8	3,98	
C35	da imajo državljani pravico, da ne volijo										
	10,7	4,7	4,9	10,6	15,1	13,2	33,3	6,2	1,4	5,03	
C36	da je zagotovljeno zdravstveno varstvo za vsakogar										
	0,2	0,1	0,4	0,4	3,2	8,8	86,0	0,6	0,3	6,80	

Povejte prosim, v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami.

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.	popv. \bar{x}
	1	2	3	4	5	8	9	
C37 Ljudje kot sem jaz, nimajo nobene besede pri tem, kar počne vlada.	48,5	29,2	9,8	7,4	3,4	1,3	0,4	1,86
C38 Mislim, da vlade ne zanima dosti, kaj mislijo ljudje kot sem jaz.	52,1	33,7	8,1	3,4	0,8	1,5	0,5	1,64
C39 Zdi se mi, da imam precej dobro predstavo o pomembnih političnih vprašanjih, s katerimi se sooča Slovenija.	10,8	35,4	30,7	10,8	7,3	4,4	0,6	2,67
C40 Mislim, da je v Sloveniji večina ljudi bolje kot jaz seznanjena s pomembnimi političnimi vprašanji.	8,5	28,1	31,8	22,0	2,6	6,4	0,6	2,81

Denimo, da bi slovenski Državni zbor obravnaval zakon, ki bi bil po vašem mnenju nepravičen ali škodljiv.

C41 Če bi se to zgodilo, kako verjetno je, da bi vi sami ali skupaj z drugimi lahko poskusili kaj storiti v zvezi s tem?

1 - zelo verjetno	7,6
2 - še kar verjetno	19,3
3 - ne posebej verjetno	33,5
4 - sploh ni verjetno	32,8
8 - ne vem, neodločen	6,4
9 - b.o.	0,4

C42 V primeru, da bi to zares poskusili, kako verjetno je, da bi slovenski Državni zbor resno prisluhnil vašim zahtevam?

1 - zelo verjetno	1,5
2 - še kar verjetno	6,5
3 - ne posebej verjetno	34,4
4 - sploh ni verjetno	52,1
8 - ne vem, neodločen	5,0
9 - b.o.	0,5

C43 Kaj bi rekli, v kolikšni meri vas osebno zanima politika?

1 - zelo me zanima	5,1
2 - zanima me	30,6
3 - le malo me zanima	39,6
4 - sploh me ne zanima	24,3
8 - ne vem, neodločen	0,3
9 - b.o.	0,1

C44 V politiki ljudje pogosto govorijo o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levo in 10 desno?

levica										ne desnica				b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
4,9	1,8	4,3	6,5	3,5	29,1	2,3	3,1	4,1	0,6	2,4	24,4	13,3	4,59		

Povejte prosim, v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjima trditvama.

	močno						sploh ne			b.o.	povp.
	sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	sogla- šam	ne vem	8	9	\bar{x}		
C45 Ljudem v vladi lahko večinoma zaupamo, da ravnajo pravilno.	0,5	8,8	26,2	31,9	30,5	1,6	0,5	3,85			
C46 Večina politikov se ukvarja s politiko zaradi osebnih koristi.	46,1	36,2	10,5	3,8	1,0	2,1	0,3	1,74			

C47 Kaj mislite, kako pogosto bi vas ljudje poskušali izkoristiti, če bi se jim ponudila priložnost, in kako pogosto bi poskušali biti do vas pošteni?

1 - skoraj vedno bi me poskušali izkoristiti	11,5
2 - večinoma bi me poskušali izkoristiti	37,8
3 - večinoma bi poskušali biti pošteni	36,0
4 - skoraj vedno bi poskušali biti pošteni	6,3
8 - ne vem, neodločen	8,1
9 - b.o.	0,2

C48 Gledano na splošno, ali bi rekli, da lahko ljudem zaupamo, ali bi rekli, da nismo nikoli dovolj previdni v odnosih z ljudmi?

1 -	ljudem lahko skoraj vedno zaupam	2,3
2 -	ljudem lahko običajno zaupam	27,1
3 -	pogosto se zgodi, da bi moral biti bolj previden v odnosih z ljudmi	50,6
4 -	skoraj nikoli nisi dovolj previden v odnosih z ljudmi	18,4
8 -	ne vem, neodločen	1,5
9 -	b.o.	0,1

C49 Kadar ste skupaj s svojimi prijatelji, sorodniki ali sodelavci, kako pogosto razpravljate o politiki?

1 -	pogosto	9,7
2 -	občasno	31,2
3 -	redko	37,2
4 -	nikoli	21,5
8 -	ne vem, neodločen	0,3
9 -	b.o.	0,1

C50 Kako pogosto poskušate prepričati svoje prijatelje, sorodnike ali sodelavce, da se pridružijo vašim pogledom, takrat ko imate trdno izoblikovano mnenje o politiki?

1 -	pogosto	2,2
2 -	občasno	12,3
3 -	redko	26,4
4 -	nikoli	58,3
8 -	ne vem, neodločen	0,5
9 -	b.o.	0,3

Če pomislite na politiko v Sloveniji, v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	sploh						b.o.	povp.
	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sogla- šam	ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
C51 Politične stranke spodbujajo ljudi, da postanejo politično aktivni.	3,0	29,2	28,6	20,3	6,8	11,5	0,6	2,99
C52 Politične stranke volivcem ne ponujajo dejanskih političnih izbir.	14,8	39,0	21,8	8,9	1,5	13,5	0,6	2,34
C53 Referendum je dober način odločanja o pomembnih političnih vprašanjih.	11,6	33,7	25,9	16,9	7,4	4,0	0,5	2,74

C54 Če pomislite na zadnje volitve poslancev v Državni zbor leta 2011 v Sloveniji, kako poštene so bile glede štetja glasov in objave rezultatov?

1 - zelo poštene	8,1
2 - dokaj poštene	29,5
3 - niti poštene, niti nepoštene	19,1
4 - dokaj nepoštene	8,2
5 - zelo nepoštene	3,3
8 - ne vem, neodločen	31,2
9 - b.o.	0,6

C55 In kako poštene so bile volitev poslancev v Državni zbor leta 2011 glede možnosti kandidatov in strank za vodenje predvolilne kampanje?

1 - zelo poštene	2,8
2 - dokaj poštene	22,2
3 - niti poštene, niti nepoštene	25,3
4 - dokaj nepoštene	10,2
5 - zelo nepoštene	3,5
8 - ne vem, neodločen	35,0
9 - b.o.	1,1

C56 Pomislite na javne službe v Sloveniji. Kako predano služijo ljudem?

1 - zelo predano	2,3
2 - predano	29,8
3 - ne posebej predano	49,7
4 - sploh ne predano	11,4
8 - ne vem, neodločen	6,3
9 - b.o.	0,5

C57 Kaj mislite, kako razširjena je korupcija v javnih službah v Sloveniji?

1 - skoraj nihče ni vpleten v korupcijo	0,2
2 - le majhno število ljudi je vpletenih	7,9
3 - kar nekaj ljudi je vpletenih	30,1
4 - veliko ljudi je vpletenih	41,8
5 - skoraj vsak je vpleten v korupcijo	13,3
8 - ne vem, ne morem oceniti	6,4
9 - b.o.	0,3

C58 Kako ocenjujete trenutno delovanje demokracije v Sloveniji?

Uporabite lestvico od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da deluje zelo slabo, 10 pa, da deluje zelo dobro.

zelo slabo										zelo dobro		ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
10,6	6,4	11,6	15,7	11,0	21,7	8,6	5,0	2,3	0,5	0,8	5,4	0,4	3,68		

C59 Kaj pa pred desetimi leti, kako je takrat delovala demokracija v Sloveniji?

zelo slabo										zelo dobro		ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
2,7	0,8	3,1	8,0	9,1	18,2	13,5	14,5	11,1	2,8	1,4	14,7	0,3	5,50		

C60 In kako bo po vašem mnenju, delovala demokracija v Sloveniji čez 10 let?

zelo slabo										zelo dobro		ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
8,0	6,1	9,3	7,3	6,3	9,9	5,0	6,1	5,1	2,5	1,6	31,8	0,8	4,07		

C61 Kako pogosto za osebno rabo uporabljate splet (internet) ali elektronsko pošto - bodisi doma bodisi v službi?

0 -	doma in v službi nimam dostopa	10,8
1 -	nikoli	20,6
2 -	manj kot enkrat mesečno	2,0
3 -	enkrat mesečno	0,8
4 -	nekajkrat mesečno	1,6
5 -	enkrat tedensko	3,6
6 -	večkrat tedensko	9,4
7 -	vsak dan	51,1
8 -	ne vem	0,1
9 -	b.o.	0,1

C62 Ali se vam zdi primerno ali ne, da bi v prihodnosti lahko volili poslance v Državni zbor tudi preko spleta (interneta) s pomočjo t.i. elektronskih volitev?

1 -	da	47,3
2 -	ne	39,4
8 -	ne vem	12,4
9 -	b.o.	0,9

C63 Navedel/-a vam bom nekaj možnih oblik delovanja ljudi preko spleta (interneta). Povejte, ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste... ?

		da, nikoli	več kot 1x	ne vem	b.o.	
		1	2	3	8	9
a)	uporabili spletno bančništvo	62,4	4,0	33,1	0,2	0,4
b)	komentirali kak članek na spletnem portalu	79,9	7,1	12,2	0,4	0,4
c)	spremljali aktualno politično dogajanje na Facebooku, Twitterju ali katerem drugem spletnem mediju	74,6	6,7	18,2	0,1	0,4
d)	poslali sporočilo s politično vsebino preko Twiterja, Facebooka ali katerega drugega spletnega medija	92,4	2,2	4,8	0,3	0,4
e)	obiskali spletno stran politične stranke	86,6	6,3	6,1	0,3	0,6
f)	se vključili v interesno skupino prek spletnih omrežij	88,2	5,1	6,0	0,2	0,4

1.6.4 OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, SJM 2013 (2. del)

OCENE RAZMER, ZDRAVJE, IZVORI KONFLIKTOV...

S1 Prosimo povejte, kako pomembna je vsaka od naštetih stvari v vašem življenju? Ocenite na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da stvar sploh ni pomembna, 10 pa, da je stvar izjemno pomembna v vašem življenju.

		sploh ni pomembna										izjemno ne		b.o.	povp.
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	pomembna		
a)	družina	0,5	0,1	0,0	0,0	0,1	1,2	0,7	1,3	3,6	6,3	85,9	0,2	0,1	9,67
b)	prijatelji	0,3	0,0	0,5	0,3	0,7	4,0	2,9	7,7	18,6	18,1	46,2	0,3	0,4	8,76
c)	prosti čas	0,3	0,0	0,2	0,6	0,8	7,0	4,2	9,3	24,6	15,6	37,0	0,3	0,1	8,41
d)	politika	21,4	11,0	14,3	13,5	9,0	14,5	4,5	5,6	3,2	1,1	1,0	0,9	0,2	3,03
e)	delo	0,6	0,1	0,5	0,6	0,9	4,1	4,1	10,6	21,8	16,7	39,4	0,3	0,4	8,50
f)	vera	20,0	7,2	6,7	9,2	5,8	18,5	4,0	5,4	6,4	4,9	10,6	1,0	0,2	4,32

S2 Kako bi na splošno ocenili vaše zdravje? Ali bi rekli, da je...

1 -	odlično	13,4
2 -	zelo dobro	24,3
3 -	dobro	49,6
4 -	slabo	10,4
5 -	zelo slabo	2,2
8 -	ne vem	0,1
9 -	b.o.	0,1

S3 Kako pogosto imate naslednje težave ali motnje?

		občasno					ne		b.o.	povp.
		nikoli	redko	sno	pogosto	stalno	vem	8		
a)	močno razbijanje srca	55,6	21,8	15,0	5,4	1,3	0,5	0,4	1,74	
b)	težave s spanjem	36,2	24,6	22,3	12,3	4,4	0,0	0,3	2,24	
c)	nemirnost, zaskrbljenost	18,9	25,0	35,6	15,5	4,6	0,0	0,3	2,62	

S4 Če pomislite na zadnjih 12 mesecev, koliko noči vas ni bilo doma, ker ste bili na počitnicah ali nekje na družabnem obisku?

1 - nisem bil/-a zdoma	26,2
2 - 1 do 5 noči	11,1
3 - 6 do 10 noči	16,5
4 - 11 do 20 noči	20,1
5 - 21 do 30 noči	11,1
6 - več kot 30 noči	13,1
8 - ne vem	1,4
9 - b.o.	0,5

S5 Ocenite, kako pogosto se iz družabnih razlogov dobivate s prijatelji, sorodniki ali kolegi z dela?

1 - nikoli	2,5
2 - manj kot enkrat na mesec	11,5
3 - enkrat na mesec	15,2
4 - nekajkrat na mesec	23,9
5 - enkrat na teden	18,6
6 - večkrat na teden	21,1
7 - vsak dan	6,7
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	0,4

(Samo za zaposlene!)

S6 Če ocenjujete na splošno, kako zadovoljni ste z vašo sedanjo zaposlitvijo?

Navodilo anketarju: če ima anketiranec več kot eno zaposlitev, naj odgovarja za svojo glavno zaposlitev.

	ni														
	izredno nezadovoljen		izredno zadovoljen										slen		ne vem
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	97	98	99	
vsi	1,1	0,5	0,9	1,1	0,9	5,2	4,6	6,4	10,7	8,7	9,2	49,2	0,2	1,3	
n=513	2,1	1,0	1,8	2,1	1,8	10,3	9,0	12,7	21,1	17,2	18,1	0,0	0,4	2,5	

Povprečna ocena: 7,38

(Samo za zaposlene!)

S7 Ali vas skrbi, da bi lahko izgubili svojo zaposlitev, delovno mesto?

	vsi	n=504
1 - da, zelo me skrbi	5,0	9,9
2 - da, do neke mere me skrbi	21,5	43,1
3 - ne, to me ne skrbi	22,2	44,4
8 - ne vem	0,7	1,4
9 - b.o.	0,6	1,2
0 - nisem zaposlen/-a	50,1	0,0

**S8 Kako vidite situacijo z dohodkom v vašem gospodinjstvu?
Kateri od naslednjih opisov ji najbolj ustreza?**

1 - s sedanjimi dohodki se lahko brez težav preživljamo	33,2
2 - s sedanjimi dohodki ravno še shajamo	48,9
3 - s sedanjimi dohodki se le težko preživljamo	11,1
4 - s sedanjimi dohodki se izredno težko preživljamo	5,9
8 - ne vem	0,3
9 - b.o.	0,6

**S9 Krvodajalstvo je pomembno človeško dejanje, ki rešuje življenja.
Ali ste, oziroma bi, darovali kri ali ne?**

1 - da, sem jo že in jo še bom	17,4
2 - da, sem jo že, a je ne bom več	22,2
3 - daroval/-a bi jo	31,8
4 - ne bi je daroval/-a	23,1
8 - ne vem, ne morem se odločiti	4,4
9 - b.o.	1,2

**S10 Kaj menite o presajanju človeškega srca in drugih organov? Ali bi pristali,
da bi po vaši smrti vaše srce presadili drugemu človeku, če bi mu s tem
rešili življenje ali ne?**

1 - da	75,0
2 - ne	8,9
8 - ne vem, ne morem se odločiti	15,9
9 - b.o.	0,2

S11 Ali mislite, da bi bilo potrebno razlike v osebnih dohodkih v Sloveniji povečati, zmanjšati ali odpraviti, ali pa so take razlike, kakršne so sedaj, primerne?

1 -	razlike naj se povečajo	1,5
2 -	sedanje razlike so primerne	2,6
3 -	razlike naj se zmanjšajo	85,7
4 -	vsi dohodki bi morali biti enaki	5,1
8 -	ne vem	4,7
9 -	b.o.	0,4

V večini dežel obstajajo razlike in celo spori in konflikti med različnimi družbenimi skupinami. Kako ostri so po vaši oceni v Sloveniji spori in konflikti med spodaj navedenimi skupinami?

		zelo ostri	ostri	niso preveč ostri	ni teh sporov, konfliktov	ne vem	b.o.
		1	2	3	4	8	9
S12	med revnimi in bogatimi	9,9	32,6	40,6	9,7	6,8	0,4
S13	med nezaposlenimi in zaposlenimi	4,0	25,0	46,4	14,8	9,6	0,3
S14	med menedžerji, direktorji in delavci	18,2	43,8	24,2	2,7	10,5	0,7
S15	med mladimi in starimi	3,3	14,5	53,4	24,1	4,6	0,3
S16	med moškimi in ženskami	1,3	10,9	50,8	30,5	6,0	0,5
S17	med Slovenci in priseljenci	3,5	26,3	49,2	12,1	8,4	0,5
S18	med političnimi levičarji in političnimi desničarji	40,6	31,6	13,3	2,1	11,7	0,8
S19	med vernimi in nevernimi	6,6	16,2	40,2	26,0	10,3	0,6

ZAUPANJE V INSTITUCIJE

S20 Ljudje morajo nekemu zaupati in imeti občutek, da se lahko zanesejo nase in na druge. Ocenite vaše zaupanje na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da sploh ne zaupate, 10 pa, da povsem zaupate. **V kolikšni meri lahko vi zaupate naslednjim:**

	Kako zaupate:	sploh ne zaupam										povsem zaupam		ne vem b.o.		povp. \bar{x}
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98	99		
a)	družini in sorodnikom	0,5	0,1	0,3	0,4	0,4	2,9	1,4	4,1	10,8	16,3	61,7	0,6	0,6	9,16	
b)	cerkvi in duhovnikom	24,1	8,2	10,7	11,0	6,0	15,1	5,6	4,6	5,6	2,1	3,2	2,7	1,1	3,36	
c)	sosedom	2,4	1,6	3,2	4,0	6,6	24,0	13,1	15,8	15,2	6,6	6,1	0,9	0,5	6,07	
d)	televiziji, časopisom, radiu	4,9	2,8	9,0	14,0	13,8	27,3	11,5	9,2	4,8	0,4	0,8	1,3	0,4	4,45	
o)	političnim strankam	26,1	12,1	19,1	16,4	8,3	10,7	2,0	1,4	0,4	0,4	0,2	2,2	0,7	2,23	
e)	Državnemu zboru	21,2	10,9	19,0	16,0	8,5	12,3	3,9	2,2	0,9	0,5	0,2	3,7	0,8	2,56	
f)	Predsedniku republike	13,0	6,3	12,6	11,6	10,6	17,8	5,8	7,3	6,4	2,6	2,0	3,3	0,7	3,94	
g)	Vladi RS	20,0	9,4	14,4	16,7	9,1	13,8	5,2	3,6	2,4	1,5	0,4	3,1	0,5	2,97	
p)	pravnemu sistemu RS	17,7	8,8	14,8	14,9	10,3	13,5	5,7	4,9	2,7	1,3	0,6	4,3	0,7	3,14	
h)	Slovenski vojski	4,0	2,7	5,4	7,4	7,0	20,4	9,9	11,1	10,2	5,0	5,0	10,8	1,1	5,44	
i)	sodiščem	13,1	7,8	12,3	13,5	10,0	18,4	7,3	5,7	4,9	0,7	1,2	4,7	0,5	3,65	
j)	policiji	5,6	3,9	6,3	8,7	7,7	23,7	12,8	12,8	9,8	2,5	2,8	3,2	0,3	5,04	
k)	bankam	10,1	5,9	9,6	13,8	10,9	19,0	7,9	11,1	4,4	2,1	2,0	2,9	0,4	4,17	
r)	menedžerjem, direktorjem	15,0	9,0	13,7	14,1	8,6	16,3	5,5	5,0	2,0	0,6	0,2	9,2	0,8	3,18	
l)	zvezi NATO	10,0	5,5	9,1	8,3	7,0	16,7	6,0	6,3	5,1	2,3	2,1	20,3	1,1	4,12	
m)	Evropski uniji (EU)	5,9	4,2	8,3	12,8	7,8	21,3	9,8	9,6	5,7	2,1	1,1	10,6	0,8	4,50	
n)	Organizaciji združenih narodov (OZN)	5,9	4,0	6,7	10,9	8,7	16,5	8,0	11,1	6,5	2,2	1,4	16,7	1,3	4,62	
s)	humanitarnim organizacijam (RK, Karitas, Unicef,...)	6,3	4,1	8,6	11,9	6,7	18,7	9,2	11,7	10,8	4,7	4,3	2,7	0,4	5,01	
t)	Evru	4,5	2,8	5,4	10,9	7,4	20,1	8,7	13,1	12,6	4,6	4,6	5,0	0,4	5,37	

VREDNOTE: SVOBODA, ENAKOST, VARNOST, VREDNOTE - POJMI

S21 Katera od dveh naslednjih trditev je bliže vašemu mnenju? Pomembni sta tako svoboda kot enakost. Toda če bi morali izbrati eno ali drugo...

1 -	bi ocenil/-a, da je osebna svoboda pomembnejša, to je, da lahko živiš v svobodi in se razvijaš brez ovir, ali	52,3
2 -	bi ocenil/-a, da je enakost pomembnejša, to je, da nihče ni zapostavljen in da razlike med socialnimi razredi niso prevelike.	35,2
3 -	ne soglašam ne z eno, ne z drugo trditvijo	8,2
8 -	ne vem	3,9
9 -	b.o.	0,4

S22 Katera od dveh naslednjih trditev je bliže vašemu mnenju? Pomembni sta tako svoboda kot varnost. Toda če bi moral/a izbrati eno ali drugo...

1 -	bi ocenil/-a, da je osebna svoboda pomembnejša, to je, da lahko živiš v svobodi in se razvijaš brez ovir, ali	31,5
2 -	bi ocenil/-a, da je varnost pomembnejša, to je, da moje življenje ni ogroženo in se počutim varnega.	54,8
3 -	ne soglašam ne z eno, ne z drugo trditvijo	8,9
8 -	ne vem	4,6
9 -	b.o.	0,3

S23 In katera od dveh naslednjih trditev je bliže vašemu mnenju? Pomembni sta tako enakost kot varnost. Toda če bi moral/a izbrati eno ali drugo...

1 -	bi ocenil/-a, da je enakost pomembnejša, to je, da nihče ni zapostavljen in da razlike med socialnimi razredi niso prevelike ali	25,6
2 -	bi ocenil/-a, da je varnost pomembnejša, to je, da moje življenje ni ogroženo in se počutim varnega	58,8
3 -	ne soglašam ne z eno, ne z drugo trditvijo	9,1
8 -	ne vem	6,1
9 -	b.o.	0,3

S24 Povejte prosim, kdo naj bi bil po vašem mnenju predvsem odgovoren za to, da bi imeli ljudje primeren življenjski standard? Prosim, ocenite na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni ‚to je predvsem odgovornost posameznika‘, 10 pa ‚to je predvsem odgovornost države‘.

to je predvsem odgovornost posameznika							to je predvsem odgovornost države							ne vem	b.o.	popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
2,9	2,2	3,4	5,1	3,6	26,9	7,4	9,3	13,3	5,9	17,4	2,4	0,2	6,33			

Našteli vam bomo nekaj besed ali pojmov, vi pa na hitro, po prvem vtisu, brez predolgega razmišljanja, ocenite, ali imate do njih zelo pozitiven, pozitiven, negativen ali zelo negativen odnos.

		zelo ne-	negati-	niti -	pozi-	zelo	ne	b.o.	povp.
		gativen	ven	niti	tiven	pozitiven	vem	9	\bar{x}
		1	2	3	4	5	8		
S25	narod	1,0	3,8	15,8	63,3	13,6	1,9	0,7	3,87
S26	socializem	2,0	15,8	33,3	33,7	7,4	7,3	0,5	3,31
S27	ukinitev smrtnih kazni	4,1	13,8	22,1	35,2	17,3	6,8	0,7	3,52
S28	globalizacija	6,2	23,4	34,1	16,0	2,1	17,7	0,5	2,81
S29	pravica do splava	2,6	6,5	15,5	44,4	25,8	4,5	0,7	3,89
S30	internet	0,7	3,1	13,7	46,5	27,9	7,2	0,9	4,07
S31	slovensko								
	domobranstvo	13,8	21,9	27,1	15,9	5,1	15,0	1,1	2,72
S32	evtanazija	5,8	12,7	28,1	28,2	8,4	16,0	0,7	3,25
S33	verouk v šolah	26,2	28,6	23,1	14,5	2,3	4,7	0,7	2,34
S34	sindikalne pravice								
	delavcev	0,8	4,0	14,8	45,8	31,0	3,2	0,5	4,06
S35	slovenski partizani	1,7	7,6	26,6	37,6	15,2	10,5	0,7	3,64
S36	enakost med spoloma	0,7	3,0	6,5	43,4	43,5	2,4	0,6	4,30
S37	poroke istospolnih								
	partnerjev	25,3	18,6	22,9	19,8	8,1	4,4	0,9	2,65
S38	majhne socialne								
	razlike	0,2	2,2	10,8	51,6	32,9	2,1	0,3	4,18
S39	kapitalizem	9,5	34,1	35,6	9,3	0,3	10,6	0,6	2,51
S40	liberalizem	3,7	15,3	38,0	19,0	2,8	20,4	0,8	3,02
S41	Evropa	1,6	9,9	34,8	41,2	4,7	7,1	0,8	3,41

VREDNOTENJE SOCIALIZMA / KAPITALIZMA

Prosim povejte, ali spodaj navedeni pojmi ustrezajo ali ne ustrezajo vaši predstavi o kapitalistični družbi.

	ustreza	ne ustreza	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
S42 stavka	65,7	21,2	11,8	1,3
S43 svoboda	59,6	30,1	8,7	1,6
S44 neenakost	55,6	31,6	11,5	1,3
S45 blagostanje	42,8	41,3	14,2	1,8
S46 sebičnost	63,5	24,7	10,5	1,4
S47 dobiček	77,0	12,3	9,2	1,5
S48 pravičnost	26,5	61,8	10,2	1,5
S49 pomanjkanje	54,4	33,7	10,8	1,2
S50 človečnost	32,0	55,0	11,9	1,2
S51 napredek	67,1	20,6	10,8	1,5
S52 učinkovitost	62,8	22,8	12,9	1,6
S53 korupcija	65,7	23,2	9,4	1,7

Sedaj pa povejte še, ali navedeni pojmi ustrezajo ali ne ustrezajo vaši predstavi o socialistični družbi.

	ustreza	ne ustreza	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
S54 stavka	48,4	39,3	11,0	1,3
S55 svoboda	68,4	21,6	8,6	1,4
S56 neenakost	31,1	57,7	9,4	1,8
S57 blagostanje	61,1	24,7	12,4	1,9
S58 sebičnost	23,0	64,1	11,1	1,9
S59 dobiček	40,3	46,7	11,3	1,7
S60 pravičnost	64,9	22,3	11,1	1,8
S61 pomanjkanje	37,8	50,4	10,1	1,7
S62 človečnost	75,0	12,8	10,6	1,6
S63 napredek	57,1	29,9	11,1	1,9
S64 učinkovitost	52,0	33,6	12,8	1,7
S65 korupcija	34,3	50,5	13,3	2,0

UGLED POKLICEV

S66 Sedaj pa za vsakega od naslednjih poklicev povejte, kolikšen ugled ima po vaši oceni pri ljudeh. Ocenite z lestvico, pri čemer 1 pomeni zelo velik ugled, 5 pa zelo majhen.

	zelo velik		srednji	zelo majhen		ne vem	b.o.	povp.
	1	2		3	4			
a) nekvalificirani delavec	0,7	2,4	18,8	36,9	39,3	1,5	0,4	4,14
b) visokokvalificirani delavec	6,6	28,1	39,7	18,8	5,0	1,4	0,4	2,87
c) učitelj	6,3	34,1	48,5	8,1	1,4	1,2	0,4	2,64
d) kmet	2,2	11,3	37,7	32,6	14,4	1,5	0,4	3,47
e) obrtnik	3,6	28,5	53,0	10,9	1,8	1,7	0,6	2,78
f) inženir	10,0	54,2	30,5	2,3	0,6	2,0	0,5	2,28
g) direktor večjega podjetja	32,1	47,6	13,3	2,3	1,0	2,9	0,9	1,88
h) pisarniški uslužbenec	1,0	15,3	56,3	22,1	2,5	2,4	0,4	3,10
i) zdravnik	44,5	44,5	8,4	0,9	0,2	1,1	0,5	1,66
j) duhovnik	10,9	30,6	33,8	14,7	4,9	4,4	0,9	2,70
k) univerzitetni profesor	29,6	52,0	13,7	1,2	0,3	2,6	0,7	1,87
l) policist	4,2	20,6	54,4	16,5	2,4	1,5	0,5	2,92
m) oficir	4,9	24,8	46,5	14,2	2,1	6,8	0,8	2,83
n) poklicni politik	10,3	20,5	26,6	21,8	15,7	4,3	0,8	3,13

OCENJEVANJE PRETEKLOSTI, SEDANJOSTI...

S67 V Sloveniji se je oblikovalo več različnih pogledov glede vloge partizanov in domobrancev v času 2. svetovne vojne (1941–1945). Navedli vam bomo nekaj teh pogledov, vi pa povejte, kateri od njih vam je najbližji.

1 - Partizani so bili pravičen boj zoper okupatorja, domobranci pa so nedopustno sodelovali z okupatorjem.	44,7
2 - Partizani so se borili za komunistično revolucijo, ki so se ji domobranci upravičeno uprli.	7,5
3 - Domobranci so se upravičeno uprli komunistični revoluciji v NOB, ne bi pa smeli sodelovati z okupatorjem.	13,1
4 - drugo	4,6
8 - ne vem	28,0
9 - b.o.	2,2

S68 Obstajajo različna mnenja o razmerah, v kakršnih smo živeli v Sloveniji v desetletjih po 2. svetovni vojni – vse do osamosvojitve Slovenije 1991. Navajamo jih nekaj, vi pa povejte, katero je vam osebno najbližje?

1 -	To obdobje je bilo čas strahu in zatiranja.	8,6
2 -	Bilo je marsikaj dobrega, pa tudi marsikaj slabega.	56,4
3 -	To je bil čas napredka in dobrega življenja.	25,2
4 -	drugo	1,2
8 -	ne vem	7,8
9 -	b.o.	0,7

S69 Tudi pogledi na razvoj in življenjske razmere v Sloveniji v zadnjih dveh desetletjih – po osamosvojitvi, so različni. Navedli vam bomo nekaj pogledov, vi pa povejte, kateri od teh je vam najbližji.

1 -	To je bil čas uveljavljanja slovenske demokratične države, čas napredka in izboljševanja življenjskih razmer ljudi.	10,1
2 -	Bilo je marsikaj dobrega, pa tudi marsikaj slabega.	34,0
3 -	To je bil čas poglobljanja socialnih razlik med ljudmi; bogati so postajali še bogatejši, revni še bolj revni; bil je čas nenehnih političnih spopadov.	49,7
4 -	drugo	0,9
8 -	ne vem	4,8
9 -	b.o.	0,6

S70 In kako vi presojate stanje v slovenski družbi danes? Ali je:

1 -	pri nas v Sloveniji v glavnem vse dobro in v redu	1,0
2 -	v Sloveniji se je nakopičilo kar precej problemov in težav	32,4
3 -	nahajamo se v težki krizi	51,0
4 -	smo pred katastrofo	14,3
8 -	ne vem	1,1
9 -	b.o.	0,3

ZAZNAVE DRUŽBENE KRIZE

S71 Spodaj so zapisani trije značilni pogledi na družbo, v kateri živimo. Kateri izmed njih je najbližje vašemu mnenju?

1 -	Našo družbo, tako kot je sedaj, je treba braniti pred vsakršnim spreminjanjem.	2,8
2 -	Našo družbo je treba postopoma izboljšati z reformami.	33,9
3 -	Z odločno akcijo je treba korenito spremeniti celoten način delovanja naše družbe.	57,4
8 -	ne vem	5,1
9 -	b.o.	0,8

S72 Včasih demokracija ne deluje. Kadar se to zgodi, nekateri menijo, da potrebujemo močnega voditelja, ki bi uredil stvari; drugi pa menijo, da je tudi takrat, ko stvari ne delujejo, demokracija najboljša. Kaj vi mislite o tem, ali takrat...

1 -	potrebujemo močnega voditelja, ali je	55,2
2 -	demokracija vedno najboljša	27,7
8 -	ne vem	16,0
9 -	b.o.	1,0

S73 Slovenija je v ustavi opredeljena kot pravna in kot socialna država.

a) Kaj menite, v kolikšni meri je Slovenija pravna država?

1 -	sploh nič	12,1
2 -	le malo	55,0
3 -	precej	26,2
4 -	v celoti	1,2
8 -	ne vem	4,8
9 -	b.o.	0,7

b) In v kolikšni meri je Slovenija socialna država?

1 -	sploh nič	8,5
2 -	le malo	49,0
3 -	precej	36,9
4 -	v celoti	2,0
8 -	ne vem	3,1
9 -	b.o.	0,5

S74 V zadnjem času je vse več pobud za uveljavitev t.i. univerzalnega temeljnega dohodka. Država naj bi tako vsem zagotavlja temeljni nivo dohodka, ne glede na premoženje ali zaposlenost, in tako preprečila širjenje revščine ter zagotovila avtonomijo posameznika.

Ali uvedbo univerzalnega temeljnega dohodka podpirate ali ne?

1 -	podpiram	36,1
2 -	ne podpiram	16,5
3 -	neodločen	12,9
8 -	o tem sem premalo informiran, ne vem	33,8
9 -	b.o.	0,7

S75 Prevladuje ocena, da je Slovenija v gospodarski in finančni krizi. Ali to krizo občutite tudi vi osebno, kdo v vaši družini ali ne?

1 -	da, jaz osebno	22,3
2 -	da, nekdo v družini	16,2
3 -	da, oboji	38,2
4 -	ne, ne občutim-o krize	20,6
8 -	ne vem	2,0
9 -	b.o.	0,7

S76 Ali ste zaradi krize spremenili vaše potrošniške navade, ali sedaj trošite manj kot prej ali ne?

1 -	da, bistveno manj	33,4
2 -	da, nekoliko manj	46,9
3 -	ne, nič manj	15,0
4 -	ne, trošim več kot prej	3,5
8 -	ne vem	0,9
9 -	b.o.	0,4

S77 Ali je zaradi te krize vas oz. koga v vaši družini prizadelo kaj od naslednjega?

		da	ne	ne vem	b.o.
		1	2	8	9
a)	zmanjšanje dohodka, plače	61,1	37,2	0,9	0,8
b)	izguba dohodka, plače	25,0	73,8	0,5	0,7
c)	krajši delavnik, manj dela	18,3	80,2	0,7	0,8
d)	strah pred izgubo zaposlitve	43,3	54,0	1,7	1,1
e)	izguba zaposlitve	21,8	76,9	0,5	0,8
f)	zmanjšanje vrednosti vaše nepremičnine	43,1	43,4	12,4	1,2
g)	padec vrednosti vaših delnic, obveznic	22,9	61,5	6,8	8,8

S78 Ali bi se bili vi - zato, da bi se Slovenija izvila iz krize - pripravljani čemu odpovedati, oziroma več prispevati iz lastnega žepa ali ne?

1 -	da	25,6
2 -	ne	56,9
8 -	ne vem	16,1
9 -	b.o.	1,3

1.6.5 SOCIALNO-DEMOGRAFSKA VPRAŠANJA, SJM 2013/1

D1 Spol

1 -	moški	43,9
2 -	ženski	56,1

D2 Kdaj ste bili rojeni? Starost:

1 -	do 30 let	18,7
2 -	31 do 45 let	21,8
3 -	46 do 60 let	28,7
4 -	61 let in več	30,8

D3 Koliko let je trajalo vaše šolanje? (Upoštevajte vse vrste izobraževanja od osnovne šole do univerze, vključno s poklicnim izobraževanjem, vajeništvom, vendar ne upoštevajte ponavljaj letnikov)

Povprečno število let: 12,42 let

98 -	ne vem	0,1
99 -	b.o.	0,4
00 -	brez formalnega šolanja	1,0

D4 Navedite zadnjo šolo, ki ste jo končali, redno ali izredno:

00 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke).	1,1
01 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razredi osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	4,1
02 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	12,6
03 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	22,1
04 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	22,7
05 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	7,3
06 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma)	8,1
07 -	visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	7,5
08 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	11,5
09 -	specializacija (približno 1 leto)	0,8
10 -	magisterij (tudi bolonjski magisterij)	1,6
11 -	doktorat	0,5
55 -	drugo	0,2
98 -	ne vem	0,0
99 -	b.o.	0,0

Sedaj sledijo vprašanja o vašem delu oz. zaposlitvi.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobivate dohodek tako, da ste zaposleni pri nekom drugem, da ste samozaposleni, ali da delate v svojem družinskem podjetju, in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne delate (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

D5 Ali trenutno imate plačano zaposlitev, ali ste jo imeli v preteklosti, ali niste bili nikoli zaposleni?

1 - sedaj delam, imam plačano zaposlitev	48,8
2 - trenutno nimam zaposlitve, sem jo pa imel v preteklosti	41,5
3 - nikoli nisem imel plačane zaposlitve	9,3
9 - b.o.	0,4

Odgovarjajo tisti, ki imajo plačano zaposlitev (D5=1); n=493

D6 Povprečno koliko ur delate v običajnem tednu vključno z nadurami?

Če delate za več kot enega delodajalca ali če ste hkrati zaposleni in samozaposleni, seštejte vse ure, ki jih opravite!

	n=493	vsi
V povprečju dela (vključno z nadurami).	43,39 ur	
96 - 96 ur ali več	0,2	0,1
98 - ne vem	1,8	0,9
99 - b.o.	1,0	0,5
00 - se ne nanaša, ne dela, ni zaposlen	-	50,8

Na sledeča vprašanja D7 do D14 odgovarjajo tisti, ki so kdaj imeli plačano zaposlitev (D5=1,2,9); n= 916

Sedaj sledi še nekaj vprašanj o vašem delu.

Če delate (ali ste delali) za več delodajalcev ali če ste zaposleni in samozaposleni hkrati, se omejite na svojo glavno zaposlitev. Če ste že upokojeni, če trenutno ne delate, odgovarjajte za vašo zadnjo zaposlitev.

D7 Ali ste (bili) zaposleni (delate za koga drugega), samozaposleni, ali delate v svojem družinskem podjetju?

	n=916	vsi
1 - zaposlen, dela za koga drugega	86,4	78,3
2 - samozaposlen, ne zaposluje drugih	6,4	5,8
3 - samozaposlen, zaposluje druge	3,3	3,0
4 - dela v v lastnem družinskem podjetju	2,6	2,4
9 - brez odgovora	1,3	1,2
0 - se ne nanaša (nikoli ni bil zaposlen)	-	9,3

Odgovarjajo tisti, ki so samozaposleni in zaposlujejo druge (D7=3); n=30

D8 Koliko ljudi zaposlujete / ste zaposlovali ne upoštevajte sebe)?

	n=30	vsi
Povprečno število zaposlenih ljudi	3,86	
95 - 95 in več zaposlenih	0,0	0,0
98 - ne zaposluje drugih	0,0	0,0
99 - b.o.	3,3	1,3
00 - se ne nanaša (nikoli zaposlen, ni samozaposlen)	-	95,8

D9 Ali sedaj nadzorujete, ali pa ste prej nadzirali druge pri delu?

	n=916	vsi
1 - da	32,1	29,1
2 - ne	66,7	60,5
7 - se ne nanaša (nikoli zaposlen)	-	9,3
8 - ne vem	0,0	0,0
9 - b.o.	1,2	1,1

Odgovarjajo tisti, ki nadzorujejo druge pri delu (D9=1,9);

D10 Koliko drugih zaposlenih nadzorujete (ste nadzorovali)?

	n=305	vsi
Povprečno število nadzorovanih ljudi	33,13	
995 - 995 in več zaposlenih	1,0	0,3
998 - ne nadzoruje drugih	0,0	0,0
999 - b.o.	3,6	1,1
000 - se ne nanaša (nikoli zaposlen, ni samozaposlen)	-	69,8

D11 Ali delate (ste delali) za profitno ali neprofitno organizacijo?

	n=916	vsi
1 - za profitno organizacijo	69,7	63,2
2 - za neprofitno organizacijo	27,2	24,7
8 - ne vem	1,7	1,6
9 - b.o.	1,4	1,3
0 - se ne nanaša (nikoli ni bil zaposlen)	-	9,3

D12 Ali delate (ste delali) v javnem ali v zasebnem sektorju?

	n=916	vsi
1 - javni sektor	43,1	39,1
2 - zasebni sektor	54,9	49,8
8 - ne vem	0,8	0,7
9 - b.o.	1,2	1,1
0 - se ne nanaša (nikoli ni bil zaposlen)	-	9,3

D13 Kakšno delo oziroma poklic opravljate sedaj?

Če sedaj ni zaposlen/-a: **Kakšen je bil vaš zadnji poklic pred upokojitvijo oz. preden ste izgubili zaposlitev? Če imate več zaposlitev, povejte za svojo glavno zaposlitev!**

- Povejte podroben naziv vašega delovnega mesta in naziv poklica:
- Prosim opišite, kaj večinoma delate oziroma kakšne so vaše glavne zadolžitve pri tem delu:
- Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer delate:

D13d In zdaj se sami uvrstite s pomočjo spodnjega seznama! Kakšen je vaš sedanji poklic (oz. kakšen je bil vaš poklic)? Kakšna je vaša priznana kvalifikacija?

	n=916	vsi
01 - NK delavec/-ka	8,1	7,3
02 - PK, priučen/-a delavec/-ka	7,3	6,6
03 - KV delavec/-ka	19,4	17,6
04 - VKV delavec/-ka	3,9	3,6
05 - uslužbenec/-ka z nižjo izobrazbo	3,2	2,9
06 - uslužbenec/-ka s srednjo izobrazbo	21,0	19,0
07 - uslužbenec/-ka z višjo ali visoko izobrazbo	27,8	25,2
08 - obrtnik/-ca ali podjetnik/-ca, zaposluje druge	2,3	2,1
09 - obrtnik/-ca ali podjetnik/-ca, ki ne zaposluje drugih	1,9	1,7
10 - svobodni poklic	0,7	0,6
11 - kmet, kmečka gospodinja, pomagajoči družinski član v kmetijstvu	1,1	1,0
12 - drugo	2,0	1,8
98 - ne vem	0,4	0,4
99 - b.o.	1,0	0,9
00 - nikoli ni bil/-a zaposlen/-a, nima kvalifikacije	-	9,3

D13e Kakšen je (bil) vaš položaj na delovnem mestu?

	n=916	vsi
1 - vodilni položaj na ravni podjetja, ustanove	8,6	7,8
2 - vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka, ipd.)	9,1	8,2
3 - neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja ipd.)	15,1	13,7
4 - izvršilni/-a delavec/-ka (nima vodilnega, vodstvenega položaja)	65,8	59,7
8 - ne vem	0,3	0,3
9 - b.o.	1,1	1,0
0 - nikoli ni bil/-a zaposlen/-a	-	9,3

Vprašajte vse!

D14 Kaj od navedenega najbolje opisuje vaš sedanji položaj?

Če trenutno (začasno) ne delate zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd., pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

01 -	opravlja plačano delo (kot zaposlen/-a, samozaposlen/-a ali zaposlen/-a v svojem družinskem podjetju)	47,6
02 -	nezaposlen/-a in išče zaposlitev	8,3
03 -	se izobražuje (na izobraževanje ga / je ni poslal delodajalec) študent/-ka, dijak/-inja	5,9
04 -	poklicno usposabljanje, vajenec/-ka	0,2
05 -	trajno delovno nezmožen/-na (bolezen, invalidnost)	0,4
06 -	upokojenec/-ka	34,6
07 -	gospodinjec/-a, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	1,8
09 -	drugo	1,1
99 -	b.o.	0,1

D15 Ali ste poročeni oziroma ali imate stalnega partnerja / partnerko? Ali si delita skupno gospodinjstvo?

1 -	da, živim z zakoncem oz. stalnim partnerjem/-ko	56,5
2 -	sem poročen/-a oz. imam stalnega partnerja/-ko, vendar ne živiva v skupnem gospodinjstvu	13,8
3 -	ne, nisem poročen/-a, nimam stalnega partnerja/-ke	28,1
7 -	odklonil odgovor	0,4
9 -	b.o.	1,2

Od D15a do vprašanja D22 odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja / partnerko (D15=1,2,7,9);

**D15a Sprašujemo za vašega zakonca oz. partnerja / partnerko.
Navedite zadnjo šolo, ki jo je končal-a redno ali izredno:**

	n=726	vsi
00 - brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke).	0,6	0,4
01 - nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razredi osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	2,2	1,6
02 - osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	11,3	8,1
03 - nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o npk)	24,8	17,8
04 - srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	26,6	19,1
05 - srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	4,4	3,2
06 - višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma)	8,3	5,9
07 - visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	4,4	3,2
08 - visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	12,4	8,9
09 - specializacija (približno 1 leto)	0,7	0,5
10 - magisterij (tudi bolonjski magisterij)	1,9	1,4
11 - doktorat	0,3	0,2
55 - drugo	0,1	0,1
98 - ne vem	0,1	0,1
99 - b.o.	1,9	1,4
se ne nanaša	-	28,1

Sedaj sledi nekaj vprašanj o delu oz. zaposlitvi vašega partnerja/-ke.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobiva dohodek tako, da je zaposlen/-a pri nekom drugem, da je samozaposlen/-a, ali da dela v svojem družinskem podjetju in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne dela (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na njegovo / njeno običajno delovno situacijo.

D16 (p) Ali ima vaš/-a partner/-ka sedaj plačano zaposlitev, ali jo je imel/-a v preteklosti, ali ni bil/-a nikoli zaposlen/-a?

	n=726	vsi
1 - sedaj dela, ima plačano zaposlitev	50,8	36,5
2 - trenutno nima zaposlitve, jo je pa imel/a v preteklosti	40,9	29,4
3 - nikoli ni imel/a plačane zaposlitve	5,5	4,0
8 - ne vem	0,0	0,0
9 - b.o.	2,8	2,0
0 - se ne nanaša, nima partnerja	-	28,1

Odgovarjajo tisti, katerih partner/ka ima plačano zaposlitev (D16=1,9);

D17 (p) Povprečno koliko ur dela vaš/-a partner/-ka v običajnem tednu vključno z nadurami? Če dela za več kot enega delodajalca ali če je hkrati zaposlen/-a in samozaposlen/-a, seštejte vse ure, ki jih opravi!

	n=389	vsi
v povprečju dela	42,74 ur	
96 - 96 ur ali več	0,0	0,0
98 - ne vem	1,8	0,7
99 - b.o.	5,9	2,3
00 - se ne nanaša (nima partnerja, partner ni zaposlen)	-	61,5

Odgovarjajo tisti, katerih partner/ka ima / je imel/-a plačano zaposlitev (D16=1,2,9);

Sledi še nekaj vprašanj o delu vaše/-ga partnerja/-ke. Če dela (ali je delal/-a) za več delodajalcev, ali če je zaposlen/-a in samozaposlen/-a hkrati, se omejite na njegovo / njeno glavno zaposlitev.

D18 (p) Ali je (bil/-a) vaš/-a partner/-ka zaposlen/-a (delal/-a za koga drugega), samozaposlen/-a, ali dela v svojem družinskem podjetju?

	n=686	vsi
1 - zaposlen, dela za koga drugega	81,0	55,0
2 - samozaposlen, ne zaposluje drugih	7,4	5,0
3 - samozaposlen, zaposluje druge	2,8	1,9
4 - dela v v lastnem družinskem podjetju	3,4	2,3
8 - ne vem	0,0	0,0
9 - b.o.	5,4	3,7
0 - se ne nanaša (nima partnerja, partner nikoli ni bil zaposlen)	-	32,1

D19 (p) Ali vaš partner / partnerka nadzoruje, ali pa je prej nadziral/-a druge pri delu?

	n=686	vsi
1 - da	26,2	17,8
2 - ne	68,1	46,2
7 - se ne nanaša (nima partnerja, partner nikoli zaposlen)	-	32,1
8 - ne vem	1,2	0,8
9 - b.o.	4,5	3,1

D20 (p) Kakšno delo oziroma poklic opravlja vaš/-a partner/-ka? Če sedaj ni zaposlen/-a: Kakšen je bil njegov / njen zadnji (glavni) poklic pred upokojitvijo oz. preden je izgubil/-a zaposlitev?

- a) Povejte podroben naziv partnerjevega/-kinega delovnega mesta in naziv poklica:
- b) Opišite, kaj večinoma dela (je delal/-a) oziroma kakšne so (bile) glavne zadolžitve pri tem delu:
- c) Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer dela (je delal/-a):

Odgovarjajo tisti, katerih partner/ka ima / je imel-a plačano zaposlitev (D16=1,2,9);

D20d Sedaj pa partnerja/-ko uvrstite s pomočjo spodnjega seznama. Kakšen je njegov / njen sedanji poklic (oz.: kakšen je bil pred upokojitvijo ali preden je izgubil/-a zaposlitev)? Kakšna je njegova / njena priznana kvalifikacija?

	n=686	vsi
01 - NK delavec/-ka	4,1	2,8
02 - PK, priučen/-a delavec/-ka	7,7	5,2
03 - KV delavec/-ka	21,1	14,4
04 - VKV delavec/-ka	4,1	2,8
05 - uslužbenec/-ka z nižjo izobrazbo	3,9	2,7
06 - uslužbenec/-ka s srednjo izobrazbo	24,2	16,4
07 - uslužbenec/-ka z višjo ali visoko izobrazbo	21,4	14,6
08 - obrtnik/-ca ali podjetnik/-ca, zaposluje druge	2,2	1,5
09 - obrtnik/-ca ali podjetnik/-ca, ki ne zaposluje drugih	2,9	2,0
10 - svobodni poklic	0,6	0,4
11 - kmet, kmečka gospodinja, pomagajoči družinski član v kmetijstvu	1,0	0,7
12 - drugo	2,0	1,4
98 - ne vem	0,6	0,4
99 - b.o.	4,1	2,8
00 - nima partnerja/-ke, partner/-ka nikoli ni bil/-a zaposlen/-a	-	32,1

D21(p) Kaj od navedenega najbolje opisuje sedanji položaj vašega partnerja / partnerke? Če trenutno (začasno) ne dela zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd., pomislite na njegovo / njeno običajno delovno situacijo.

	n=726	vsi
01 - opravlja plačano delo (kot zaposlen/-a, samozaposlen/-a ali zaposlen/-a v svojem družinskem podjetju)	50,4	36,2
02 - nezaposlen/-a in išče zaposlitev	8,0	5,7
03 - se izobražuje (na izobraževanje ga / je ni poslal delodajalec), študent/-ka, dijak/-inja	1,9	1,4
04 - poklicno usposabljanje, vajenec/-ka	0,1	0,1
05 - trajno delovno nezmožen/-a (bolezen, invalidnost)	0,8	0,6
06 - upokojenec/-ka	32,1	23,1
07 - gospodinjec/-ja, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	2,9	2,1
09 - drugo	1,7	1,2
98 - ne vem	0,3	0,2
99 - b.o.	1,8	1,3
00 - se ne nanaša, nima partnerja	-	28,1

RELIGIOZNOST, AKTIVNOSTI, STRANKE...

D22 Ali ste ali niste član/-ica sindikata?

1 - da, sem član/-ica	13,3
2 - sem bil/-a član/-ica, a sedaj nisem več	39,8
3 - ne, nikoli nisem bil/-a član/-ica	46,4
9 - b.o.	0,5

Odgovarjajo tisti, ki so člani sindikata (D22=1,9);

D22a Povejte, v kateri sindikat ste včlanjeni?

	n=139	vsi
01 - Zveza svobodnih sindikatov Slovenije	36,7	5,0
02 - Konfederacija sindikatov Slovenije PERGAM	2,9	0,4
03 - Konfederacija sindikatov 90 Slovenije	1,4	0,2
04 - Neodvisnost, Konfederacija novih sindikatov Slovenije	0,7	0,1
05 - Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije	12,9	1,8
06 - drugi panožni sindikati	8,6	1,2
07 - druga konfederacija	0,7	0,1
08 - sindikati znotraj posameznega podjetja	7,9	1,1
09 - drugo	18,0	2,5
98 - ne vem	6,5	0,9
99 - b.o.	3,6	0,5
00 - (ni član/-ica)	-	86,2

**D23 Ali se imate za pripadnika/-ico kakšne religije (veroizpovedi)?
(Če da) Kateri religiji pripadate?**

00 -	ne pripada nobeni religiji (veroizpovedi)	30,2
01 -	katoliški	63,4
02 -	protestantski (evangeličanski)	0,6
03 -	pravoslavni	2,3
04 -	drugi krščanski religiji	0,3
05 -	judovski	0,0
06 -	islamski	1,4
07 -	budistični	0,0
08 -	hinduistični	0,0
09 -	drugi azijski religiji	0,0
10 -	drugi religiji	0,5
97 -	odklonil odgovor	0,4
99 -	b.o.	1,0

**D24 Če ne upoštevate posebnih priložnosti kot so poroke, pogrebi ipd.,
kako pogosto obiskujete verske obrede?**

01 -	večkrat tedensko ali še bolj pogosto	1,9
02 -	enkrat tedensko (vsako nedeljo)	9,5
03 -	2 do 3-krat mesečno	5,1
04 -	vsaj enkrat mesečno	4,3
05 -	nekajkrat letno, ob velikih praznikih	32,4
06 -	enkrat na leto	7,9
07 -	še manj pogosto kot enkrat letno	9,0
08 -	nikoli	29,4
97 -	odklonil odgovor	0,3
98 -	ne vem	0,0
99 -	b.o.	0,2

D24a Ne glede na to ali obiskujete verske obrede ali ne, ali bi zase rekli, da ste...

1 -	verni	63,9
2 -	neverni	18,7
3 -	prepričan ateist	12,9
8 -	ne vem	3,3
9 -	b.o.	1,3

D25 V naši družbi so skupine ljudi, ki so blizu vrha ter skupine, ki so bolj na dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi vi uvrstili samega sebe na tej lestvici?

10	vrh / visoko	1,0
09		2,6
08		6,8
07		9,2
06		36,8
05		16,9
04		12,6
03		7,3
02		0,9
01	dno / nizko	1,4
98	ne vem, ne morem izbrati	3,9
99	b.o.	0,6

D26 Nekateri ljudje se zaradi različnih razlogov ne udeležijo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev (decembra 2011) za poslance v slovenski Državni zbor?

1 -	da	71,9
2 -	ne	23,3
3 -	nisem imel/-a volilne pravice	2,8
7 -	(odklonil/-a odgovor)	0,9
9 -	b.o.	1,2

(če da; D26=1,7,9)

D27 Za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste volili?

	n=747	vsi	
01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	5,5	4,1
02 -	LDS - Liberalna demokracija Slovenije	3,1	2,3
03 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	2,7	2,0
04 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	15,8	11,7
05 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	5,8	4,3
06 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,7	1,3
07 -	SD - Socialni demokrati	16,9	12,5
08 -	ZARES - Nova politika	0,7	0,5
09 -	PS - Pozitivna Slovenija (lista Zorana Jankovića)	9,8	7,2
10 -	DLGV - Državljska lista Gregorja Viranta	1,9	1,4
11 -	TRS - Stranka za trajnostni razvoj Slovenije	0,9	0,7
12 -	druga stranka	0,4	0,3
96 -	oddal/-a neveljavno glasovnico	0,4	0,3
97 -	odklonil/-a odgovor)	10,0	7,4
98 -	ne vem, ne spominjam se)	20,7	15,3
99 -	brez odgovora	3,7	2,8
00 -	nisem volil/-a (odgovori 2, 3 pri D26))	-	26,0

D27a Denimo, da bi bile to nedeljo volitve v Državni zbor, za katero od strank s spodnje liste bi glasovali?

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	4,7
02 -	LDS - Liberalna demokracija Slovenije	1,1
03 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	1,7
04 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	8,0
05 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	2,9
06 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,7
07 -	SD - Socialni demokrati	10,7
08 -	ZARES - Nova politika	0,3
09 -	PS - Pozitivna Slovenija (lista Zorana Jankovića)	3,1
10 -	DL - Državljska lista (Gregorja Viranta)	0,6
11 -	TRS - Stranka za trajnostni razvoj Slovenije	1,5
12 -	druga stranka	2,8
97 -	odklonil/-a odgovor	2,9
98 -	ne vem	56,6
99 -	b.o.	2,6

(Odgovarjajo tisti, ki na vprašanje D27a niso navedli stranke)

D27b Pa vendarle, katera stranka vam je vsaj nekoliko bližja kot ostale?

	n=627	vsi	
01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	2,4	1,5
02 -	LDS - Liberalna demokracija Slovenije	0,5	0,3
03 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	1,1	0,7
04 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	1,8	1,1
05 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	1,8	1,1
06 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,6	0,4
07 -	SD - Socialni demokrati	4,9	3,1
08 -	ZARES - Nova politika	0,2	0,1
09 -	PS - Pozitivna Slovenija (lista Zorana Jankovića)	0,5	0,3
10 -	DL - Državljska lista (Gregorja Viranta)	1,1	0,7
11 -	TRS - Stranka za trajnostni razvoj Slovenije	1,8	1,1
12 -	druga stranka	0,8	0,5
00 -	se ne nanaša, je navedel/-a stranko	-	37,9
98 -	ne vem	54,1	33,6
99 -	b.o.	28,5	17,7

Stankarske preference (D27a + D27b)

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojenecv Slovenije	6,1
02 -	LDS - Liberalna demokracija Slovenije	1,4
03 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	2,4
04 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	9,1
05 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	4,0
06 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,1
07 -	SD - Socialni demokrati	13,8
08 -	ZARES - Nova politika	0,4
09 -	PS - Pozitivna Slovenija (lista Zorana Jankovića)	3,4
10 -	DL - Državljska lista (Gregorja Viranta)	1,3
11 -	TRS - Stranka za trajnostni razvoj Slovenije	2,6
12 -	druga stranka	3,3
98 -	ne vem	33,6
99 -	b.o.	17,7

D27c Velika verjetnost je, da bo (je?) iz vstajniškega gibanja nastala ena ali več novih strank. Ali bi tako novo stranko na volitvah podprli, ali ne?

1 -	zagotovo bi podprl/-a	5,0
2 -	verjetno bi podprl/-a	25,1
3 -	verjetno ne bi podprl/-a	14,5
4 -	zagotovo ne bi podprl/-a	18,2
8 -	ne vem	35,0
9 -	b.o.	2,2

NARODNOST, SESTAVA DRUŽINE, DOHODEK,...

D28 Kakšne narodnosti ste?

D28a Se morda počutite pripadnika/-co še kakšne druge narodnosti? (če da) Katere? (seštevek dveh navedb)

01 - Slovenec	95,9
02 - Italijan	0,6
03 - Madžar	0,0
04 - Avstrijec	0,1
05 - Nemec	0,2
06 - Hrvat	2,7
07 - Srb	2,4
08 - Črnogorec	0,4
09 - Bošnjak	1,8
10 - Makedonec	0,5
11 - Albanec	0,5
12 - Rom	0,4
13 - druge narodnosti	1,1
97- odklonil odgovor	0,1
98 - ne vem	0,1

Navedite število oseb, s katerimi živite v skupnem gospodinjstvu – vključno z vami:

	povprečje
D29 skupaj vseh oseb v gospodinjstvu:	3,13
D30 od tega odraslih od 18 let naprej:	2,60
D31 od tega otrok in mladih od 6 do 17 let:	1,47
D32 od tega otrok mlajših od 6 let:	1,40
D33 Koliko od vseh oseb v gospodinjstvu prejema plačo, pokojnino:	2,01

D34a Ali prejimate redne mesečne dohodke? (Če da) Kolikšen je vaš povprečni mesečni dohodek (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Seštejte vse oblike: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

povprečje	792,61 €
9996 - več kot 9996 EUR	0,0
9997 - odklonil odgovor	20,7
9998 - ne vem	3,0
9999 - b.o.	0,3
0000 - brez dohodkov	11,1

D34b Kolikšen je povprečni mesečni dohodek vseh članov vašega gospodinjstva (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Upoštevajte vse oblike dohodka: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

(Anketar/-ka: če so težave z izračunom povprečnega mesečnega dohodka, povprašajte o dohodu v zadnjem mesecu)

povprečje	1484,84 €
9996 - več kot 9996 EUR	0,0
9997 - odklonil odgovor	23,0
9998 - ne vem	19,1
9999 - b.o.	0,5
0000 - brez dohodkov	1,4

D35 Kakšen je vaš zakonski stan?

1 - poročen/-a	52,0
2 - izvenzakonska skupnost (tudi registrirana istospolna zveza)	14,8
3 - živi ločeno (je poročen/-a, a živi ločeno / ne živi s soprogo/-m, s katerim / katero je poročen/-a)	0,8
4 - razvezan/-a (ločen/-a)	3,3
5 - vdovec, vdova	10,5
6 - samski/-a, nikoli nisem bil/-a poročen/-a ali živel/-a v izvenzakonski skupnosti	18,3
7 - odklonil odgovor	0,2
9 - b.o.	0,2

IZVORNO, BIVALNO OKOLJE; SLOJNA SAMOUVRSTITEV,...

D36a V kateri državi je bil rojen vaš oče?

(sedanje ime države, v kateri je rojstni kraj očeta)

00 - Slovenija	84,0
01 - Hrvaška	4,7
02 - Bosna in Hercegovina	4,9
03 - Srbija	1,1
04 - Črna Gora	0,5
05 - Makedonija	0,8
06 - Kosovo	0,4
07 - Jugoslavija	0,8
08 - Albanija	0,0
09 - Avstrija	0,4
10 - Italija	1,4
11 - Nemčija	0,1
12 - Madžarska	0,0
13 - drugo	0,8
98 - ne vem	0,2
99 - b.o.	0,1

D36b V kateri državi je bila rojena vaša mati?

(sedanje ime države, v kateri je rojstni kraj matere)

00 - Slovenija	86,8
01 - Hrvaška	4,0
02 - Bosna in Hercegovina	4,4
03 - Srbija	0,6
04 - Črna Gora	0,3
05 - Makedonija	0,6
06 - Kosovo	0,4
07 - Jugoslavija	0,7
08 - Albanija	0,0
09 - Avstrija	0,4
10 - Italija	0,6
11 - Nemčija	0,2
12 - Madžarska	0,0
13 - drugo	1,0
98 - ne vem	0,0
99 - b.o.	0,1

D37 Kako bi opisali kraj, v katerem živite? Ali je to...

1 -	veliko mesto	14,7
2 -	obrobje velikega mesta	5,1
3 -	manjše mesto	22,2
4 -	podeželski kraj, vas	54,7
5 -	osamljena kmetija oziroma hiša na podeželju	3,3
9 -	b.o.	0,1

D38 Kako varno se počutite (bi se počutili), kadar zvečer hodite (ali bi hodili) sami po vaši soseski?

1 -	zelo varno	37,0
2 -	varno	57,5
3 -	ogroženo	3,7
4 -	zelo ogroženo	0,1
8 -	ne vem	1,3
9 -	b.o.	0,4

D39 Ste bili vi ali kdo od članov vašega gospodinjstva v zadnjih petih letih žrtev vloma ali fizičnega napada?

1 -	da	11,2
2 -	ne	88,5
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,1

D40 Večina ljudi sebe vidi tudi kot pripadnike nekega družbenega razreda. Kateri družbeni skupini - sloju ali razredu - se vam zdi, da pripadate?

1 -	spodnji razred	3,0
2 -	delavski razred	29,7
3 -	spodnji srednji razred	15,0
4 -	srednji razred	43,6
5 -	zgornji srednji razred	5,1
6 -	zgornji razred	0,7
8 -	ne vem	3,0

INFORMACIJSKA PISMENOST

D41a Ali imate v gospodinjstvu domači (stacionarni) telefon?

1 - da	78,2
2 - ne	21,6
9 - b.o.	0,2

D41b Ali imate svoj mobilni telefon?

1 - da	94,5
2 - ne	5,3
9 - b.o.	0,2

D41c Ali imate v vašem gospodinjstvu dostop do spleta (interneta)?

1 - da	79,2
2 - ne, vendar načrtujemo dostop v roku 6 mesecev	0,6
3 - razmišljamo, da bi si uredili dostop	0,8
4 - ne	19,3
8 - ne vem, nisem slišal/-a za splet (internet)	0,1

D42 Zanima nas, ali bi bili vi v prihodnje, če bi se za to pokazala možnost, pripravljeni sodelovati v takšni anketi preko spleta (interneta)?

1 - da, bil/-a bi pripravljen/-a sodelovati	38,3
2 - ne, ne bi bil/-a pripravljen/-a sodelovati pri takšni anketi preko spleta	45,6
8 - ne vem, neodločen	14,2
9 - b.o.	1,9

D43 V prihodnje bomo spet s podobnim vprašalnikom spraševali ljudi o različnih stvareh. Če boste slučajno spet izbrani, ali boste odgovarjali na vprašanja, ali boste odklonili anketiranje?

1 - bom spet odgovarjal/-a	64,0
2 - ne bom odgovarjal/-a	14,8
8 - ne vem, neodločen	21,1
9 - b.o.	0,2

Velikost naselja: (Anketar izpolni sam)

1 -	hiša na samem, zaselek ali manjša vas (oddaljena od pošte, šole, trgovine) z do 500 prebivalci	23,9
2 -	vas, kraj (s šolo, pošto, trgovino), trg z nad 500 do 2000 prebivalci	29,8
3 -	kraj z nad 2000 do 4000 prebivalci	13,4
4 -	kraj z nad 4000 do 10.000 prebivalci	10,6
5 -	kraj z nad 10.000 do 50.000 prebivalcev	6,0
6 -	kraj z nad 10.000 do 50.000 prebivalcev (Maribor)	4,4
7 -	Ljubljana	10,2
9 -	b.o.	1,8

Tip krajevne skupnosti: (Anketar izpolni sam)

1 -	mestna	33,2
2 -	primestna	11,8
3 -	vaška	53,4
9 -	b.o.	1,7

1.7

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2014/1

- Evropska družboslovna raziskava (ESS 2014), SJM 2014/1
- Ogledalo javnega mnenja, SJM 2014/1

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek:

V tem poglavju so v celoti predstavljeni vprašalnik in rezultati sedme meritve Evropske družboslovne raziskave. Prikazi posameznih predhodnih meritev so predstavljeni v knjigah Vrednote v prehodu II.–IV.; rezultati meritve peti val, ESS 2010, so prikazani v knjigi Vrednote v prehodu V. Medčasovne in mednarodne primerjave raziskave ESS so prikazane v drugem delu te knjige.

Raziskava in naročnik:

- Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2014), nacionalni raziskovalni program, ARRS
- Raziskovanje vrednot, SJM 2014, nacionalni raziskovalni program, ARRS

Raziskavo je izvedel: CJMMK, IDV FDV

Osnovna vsebina projekta:

- ESS, blok A-C: medijska vključenost; zaupanje v institucije; indikatorji političnega angažiranja; socialno-politične vrednote; moralne in družbene vrednote; indikatorji socialnega kapitala; osebno zadovoljstvo in počutje; indikatorji socialne izključenosti; indikatorji nacionalne, etnične in religijske identitete respondenta; blaginja, zdravje in varnost;

- ESS, blok G: demografske spremenljivke; kazalci izobrazbe in zaposlitve; materialni položaj respondenta in družine; družinski status;
- ESS, blok D: stališča do imigracij; odnos do imigrantov različnih izvorov, socialnih statusov, kultur in izobraženosti;
- ESS, blok E: stališča do socialnih neenakosti, neenakost in zdravje, socialne determinante neenakosti in zdravja itd.
- Raziskovanje vrednot: vrednote-pojmi; neenakost: dohodkovna, pri dostopu v izobraževanje, v zdravstvo itd.

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N = 2079) državljanov Republike Slovenije, starejših od 15 let. Vprašalnik je bil realiziran (N = 1224).

Čas izvedbe:

Raziskava je potekala v času od 7. 10. 2014 do 1. 2. 2015 ob sodelovanju 62 anketarjev v 200 anketnih okoliših po Sloveniji.

Datoteka:

SJM 2014/1, deponirana v ADP (ADP - IDNo: SJM14), IDV FDV

1.7.1 EVROPSKO DRUŽBOSLOVNO RAZISKOVANJE, ESS 2014

ZAUPANJE DO LJUDI...

A1 Kartica 1 **Prosim ocenite, koliko časa na dan gledate televizijo na običajen dan v tednu? Odgovorite s pomočjo te kartice.**

00 -	sploh nič	3,9
01 -	manj kot ½ ure	9,6
02 -	od ½ ure do 1 ure	21,2
03 -	več kot 1 uro do 1½ ure	13,9
04 -	več kot 1½ ure, do 2 uri	18,2
05 -	več kot 2 uri do 2½ uri	11,2
06 -	več kot 2½ uri do 3 ure	11,2
07 -	več kot 3 ure	10,7
88 -	ne vem	0,1

Preskok (A1=1-88); n=1176

A2 Kartica 1 **Ponovno povejte za običajen dan v tednu, koliko od časa, ki ga porabite za gledanje televizije, gledate poročila ali oddaje s politično tematiko oz. tematiko aktualnih dogodkov?**

00 -	sploh nič	15,2
01 -	manj kot ½ ure	32,0
02 -	od ½ ure do 1 ure	35,3
03 -	več kot 1 uro do 1½ ure	10,6
04 -	več kot 1½ ure, do 2 uri	3,9
05 -	več kot 2 uri do 2½ uri	1,8
06 -	več kot 2½ uri do 3 ure	0,8
07 -	več kot 3 ure	0,3
88 -	ne vem	0,0
99 -	b.o.	0,2

Odgovarjajo vsi!

- A3** Kartica 2 **Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.**

treba je biti zelo previden		večini ljudi lahko zaupamo										ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
10,0	6,8	10,3	13,1	10,0	24,8	7,9	9,2	6,0	1,1	0,6	0,2	0,1	4,07	

- A4** Kartica 3 **Ali menite, da bi vas večina ljudi skušala izkoristiti, če bi za to dobila priložnost, ali pa bi večina skušala ravnati pošteno?**

večina bi me skušala izkoristiti		večina bi skušala ravnati pošteno										ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
4,5	3,0	7,8	13,6	9,7	27,5	8,2	12,3	9,6	1,6	1,6	0,7	0,1	4,81	

- A5** Kartica 4 **Kaj menite, ali so ljudje večinoma pripravljeni pomagati drugim ali pa večinoma gledajo predvsem nase?**

večinoma gledajo predvsem nase		večinoma so pripravljeni pomagati drugim										ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
3,9	3,8	8,8	11,3	11,4	21,5	9,6	13,8	10,8	2,3	2,0	0,6	0,3	4,93	

- SL1** Kartica 4a **Kako pogosto za osebno rabo uporabljate internet - svetovni splet ali elektronsko pošto - bodisi doma, bodisi v službi?**

0 -	doma in v službi nimam dostopa	6,8
1 -	nikoli	23,2
2 -	manj kot enkrat mesečno	1,2
3 -	enkrat mesečno	1,6
4 -	nekajkrat mesečno	2,5
5 -	enkrat tedensko	3,8
6 -	večkrat tedensko	10,2
7 -	vsak dan	50,6
9 -	b.o.	0,1

VPRAŠANJA O VLADI IN POLITIKI; ZAUPANJE POLITIKI...

B1 Kaj bi rekli, koliko se zanimate za politiko? PREBERI...

1 - zelo se zanimam	9,3
2 - še kar se zanimam	35,0
3 - komaj kaj se zanimam	33,3
4 - sploh se ne zanimam	22,2
9 - b.o.	0,1

B1a Kartica 5 V kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem, kot ste vi, da imajo besedo pri tem, kar počne vlada? Odgovorite s pomočjo kartice.

sploh nič											v celoti		ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
39,2	11,3	15,6	13,3	7,1	6,2	1,4	1,4	1,0	0,1	0,3	2,7	0,4	1,77			

B1b Kartica 6 V kolikšni meri mislite, da bi bili zmožni prevzeti aktivno vlogo v skupini ljudi, ki se ukvarja s političnimi vprašanji?

sploh ne bi bili zmožni											v celoti bi bili zmožni		ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
39,1	8,1	10,4	9,1	6,7	7,5	5,1	3,9	3,8	1,3	2,0	2,5	0,7	2,47			

B1c Kartica 7 In v kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem, kot ste vi, da vplivajo na politiko?

sploh nič											v celoti		ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
37,6	11,6	15,8	12,7	6,2	7,6	1,8	2,0	0,8	0,1	0,5	2,8	0,5	1,88			

B1d Kartica 8 S pomočjo te kartice povejte, koliko se čutite sposobni za sodelovanje v politiki?

sploh se ne čutim sposobnega/sposobno											čutim se povsem sposobnega/sposobno		ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
37,3	8,2	10,0	10,4	6,5	8,2	4,5	4,8	3,9	2,0	1,9	1,6	0,9	2,61			

B1e Kartica 9 Kaj menite, v kolikšni meri politike zanima, kaj mislijo ljudje, kot ste vi? Odgovorite s pomočjo kartice.

sploh nič											ne		povp.	
											v celoti	vem	b.o.	̄
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	̄	
35,5	10,7	15,0	12,7	6,6	9,2	4,1	1,7	1,5	0,2	0,3	2,0	0,6	2,10	

B1f Kartica 10 S pomočjo te kartice ocenite, kako enostavno se vam zdi osebno sodelovati v politiki?

sploh ne											izredno		ne		povp.	
enostavno											enostavno	vem	b.o.	̄		
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	̄			
27,6	10,8	13,3	14,1	7,8	9,8	4,3	2,4	2,9	1,0	1,2	3,8	1,0	2,59			

Kartica 11 Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ... PREBERI...

		sploh ne										povsem		ne		povp.	
		zaupam										zaupam		vem	b.o.	̄	
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	̄		
B2	državnemu zboru	24,4	9,2	15,5	14,4	8,1	11,8	5,4	3,9	2,5	0,5	0,7	2,9	0,5	2,76		
B3	pravnemu sistemu	20,8	8,5	13,7	13,8	10,1	10,9	4,8	6,7	4,2	0,8	0,9	4,1	0,5	3,13		
B4	policiji	5,9	2,5	5,1	8,0	8,4	18,4	12,3	15,0	13,3	5,3	4,5	1,0	0,2	5,47		
B5	politikom	33,9	13,6	17,5	13,5	7,6	7,7	2,3	1,1	0,4	0,2	0,2	1,7	0,4	1,90		
B6	političnim strankam	31,0	13,0	18,2	14,5	9,1	7,0	2,0	0,9	0,7	0,3	0,2	2,1	0,8	2,00		
B7	Evropskemu parlamentu	16,6	7,5	12,6	12,7	10,3	13,6	7,8	5,6	3,2	1,4	1,1	7,0	0,6	3,41		
B8	Organizaciji Združenih narodov																
	OZN	9,0	5,3	9,4	11,4	10,5	17,4	7,8	6,9	6,8	1,6	1,3	11,5	1,1	4,17		
SL2	vladi	23,9	11,4	14,1	14,2	9,5	12,4	3,6	2,9	2,3	1,1	0,6	3,3	0,7	2,69		
SL3	predsedniku vlade	18,6	9,4	11,4	10,6	11,3	13,1	5,1	5,4	4,7	2,4	2,5	5,0	0,5	3,46		
SL4	predsedniku republike	13,3	5,8	9,6	10,3	10,3	14,9	7,5	9,7	8,3	3,8	4,0	1,9	0,6	4,36		
SL5	sodiščem	17,1	5,6	10,1	13,2	9,8	13,7	7,4	8,6	6,9	2,9	1,7	2,5	0,4	3,88		
SL7	sindikatom	18,3	5,7	11,1	12,4	10,1	15,8	7,5	6,5	4,6	0,6	1,8	4,7	0,9	3,55		
SL8	cerkvi in duhovnikom	27,8	8,7	11,1	10,8	7,3	14,1	4,1	4,0	4,4	1,3	3,2	2,4	0,9	3,04		
SL9	bankam	14,5	5,5	10,6	13,7	9,8	17,6	9,1	7,8	4,7	1,9	2,2	1,9	0,7	3,91		
SL10	Evru	5,8	3,8	6,5	7,2	9,5	22,1	9,6	11,2	11,1	4,7	4,8	2,9	0,8	5,22		
SL11	NATO-u	13,4	6,0	7,0	9,6	9,4	17,6	7,2	6,9	6,1	2,2	2,3	11,3	1,1	4,08		

B9 Danes je običajno, da se nekateri ljudje iz takšnih ali drugačnih razlogov ne udeležujejo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev v Državni zbor junija letos?

1 - da	65,0
2 - ne	31,0
3 - nisem imel/-a volilne pravice	3,1
8 - ne vem	0,7
9 - b.o.	0,2

Preskok (B9=1); n=796

B10 Za katero stranko oz. za kandidata katere stranke ste glasovali na volitvah za Državni zbor junija letos?

	n=796	vsi
01 - DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	7,3	4,7
02 - DL - Državljska lista	0,1	0,1
03 - NSI - Nova Slovenija – Krščanski demokrati	4,3	2,8
04 - PS - Pozitivna Slovenija	1,6	1,1
05 - SD - Socialni demokrati	7,7	5,0
06 - SDS - Slovenska demokratska stranka	11,3	7,4
07 - SLS - Slovenska ljudska stranka	3,8	2,5
08 - SMC - Stranka Mira Cerarja	27,4	17,8
09 - VERJAMEM - Stranka Igorja Šoltesa	0,3	0,2
10 - ZAAB - Zavezništvo Alenke Bratušek	2,4	1,6
11 - ZL - Združena levica (DSD, IDS in Stranka TRS)	4,1	2,7
12 - druga stranka	2,0	1,3
66 - (nisem volil/-a)	0,6	35,4
77 - ne želim odgovoriti)	16,1	10,5
88 - ne vem	9,5	6,2
99 - b.o.	1,5	1,0

Ogovarjajo vsi!

SL12 Sedaj nam pa prosim povejte še, za katero stranko oz. za kandidata katere stranke ste glasovali na volitvah za Državni zbor decembra 2011?

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	3,9
02 -	LDS - Liberalna demokracija Slovenije	0,7
03 -	NSI - Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	1,7
04 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	8,5
05 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	2,6
06 -	SD - Socialni demokrati	9,6
07 -	PS - Pozitivna Slovenija	5,6
08 -	DLGV - Državljska lista Gregorja Viranta	2,1
09 -	ZARES - Socialno liberalni	0,5
10 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,9
11 -	TRS - Trajnostni razvoj Slovenije	0,3
12 -	druga stranka	0,5
66 -	nisem volil/-a	29,8
77 -	ne želim odgovoriti	8,5
88 -	ne vem	23,1
99 -	b.o.	1,6

SL13 In katero stranko oz. kandidata katere stranke ste podprli na evropskih volitvah maja letos?

01 -	Kacin - Konkretno	0,7
02 -	DL - Državljska lista	0,1
03 -	Združena levica	0,8
04 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,2
05 -	Verjamem! - Lista Igorja Šoltesa	2,4
06 -	NSI in SLS (Nova Slovenija in Slovenska ljudska stranka)	3,5
07 -	SD - Socialni demokrati in Stranka Evropskih socialistov	4,4
08 -	SDS - Slovenska demokratska Stranka	5,1
09 -	Slovenski narod	0,0
10 -	Piratska stranka Slovenije	0,5
11 -	Solidarnost	0,3
12 -	Zeleni Slovenije	0,2
13 -	DeSUS	2,0
14 -	Sanjska služba	0,1
15 -	PS - Pozitivna Slovenija	1,2
16 -	ZARES	0,2
17 -	druga stranka	0,9
66 -	(nisem volil/-a)	53,8
77 -	ne želim odgovoriti)	8,1
88 -	ne vem	14,3
99 -	b.o.	1,4

Obstaja več načinov, kako bi v Sloveniji lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste... PREBERI...

	da	ne	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
B11 stopili v stik s politikom ali predstavnikom državne ali občinske oblasti	14,5	85,2	0,2	0,2
B12 delovali v politični stranki ali skupini aktivistov	3,8	95,4	0,2	0,5
B13 delovali v kakšni drugi politični organizaciji ali zvezi	2,0	97,5	0,2	0,2
B14 nosili značko ali nalepko v podporo neki politični akciji	1,9	97,7	0,2	0,2
B15 podpisali peticijo	11,5	87,9	0,3	0,2
B16 se udeležili zakonitih demonstracij	3,8	95,9	0,1	0,2
B17 bojkotirali določene izdelke	6,8	92,4	0,6	0,2

B18a Ali je kakšna politična stranka, ki vam je bližje kot druge stranke?

1 - da	35,5
2 - ne	61,8
8 - ne vem	2,0
9 - b.o.	0,8

Preskok (B18a=1); n=434

B18b Katera stranka je to?

01 - DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	8,8
02 - DL - Državljska lista	0,0
03 - NSI - Nova Slovenija – Krščanski demokrati	6,5
04 - PS - Pozitivna Slovenija	2,1
05 - SD - Socialni demokrati	16,4
06 - SDS - Slovenska demokratska stranka	17,3
07 - SLS - Slovenska ljudska stranka	5,8
08 - SMC - Stranka Mira Cerarja	18,2
09 - VERJAMEM - Stranka Igorja Šoltesa	0,0
10 - ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	0,5
11 - ZL - Združena levica (DSD, IDS in Stranka TRS)	11,3
12 - druga stranka	2,5
77 - ne želi odgovoriti	7,6
88 - ne vem	1,2
99 - b.o.	2,1

Preskok (B18b=01-12); n=387

B18c Kako blizu se čutite tej stranki? Se ji čutite... PREBERI...

1 - zelo blizu	8,3
2 - blizu	59,7
3 - ne preveč blizu	27,1
4 - sploh ne blizu	2,6
8 - ne vem	1,6
9 - b.o.	0,8

Odgovarjajo vsi!

B19 Kartica 12 V politiki se včasih govori o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levo in 10 desno?

levo										ne		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
6,7	3,6	5,9	7,8	5,7	33,0	2,5	3,2	3,8	1,2	3,3	14,6	8,6	4,41	

B20 Kartica 13 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem?

Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.

izredno nezadovoljen/-na										izredno zadovoljen/-na		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
2,5	1,4	2,5	4,2	5,0	17,1	8,5	17,4	21,0	10,0	10,0	0,1	0,3	6,57	

B21 Kartica 13 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v Sloveniji? Prosim, uporabite enako lestvico.

izredno nezadovoljen/-na										izredno zadovoljen/-na		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
21,9	10,4	18,7	19,6	10,8	8,9	4,2	2,0	0,9	0,4	0,3	1,4	0,5	2,52	

B22 Kartica 13 Kako zadovoljni ste s sedanjo slovensko vlado, s tem, kako opravlja svoje delo? Uporabite enako lestvico.

izredno nezadovoljen/-na										izredno zadovoljen/-na		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
19,4	11,9	15,3	14,1	8,6	12,7	3,8	2,6	1,6	0,7	0,2	8,5	0,7	2,69	

B23 Kartica 13 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?

izredno nezadovoljen/-na										izredno zadovoljen/-na		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
17,0	11,1	15,3	17,5	9,8	12,0	5,1	3,3	2,0	0,3	0,7	5,4	0,6	2,90			

B24 Kartica 14 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v Sloveniji?

izredno slabo										izredno dobro		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
3,9	2,9	6,2	11,1	11,2	19,9	12,4	13,6	8,3	1,6	1,8	6,8	0,2	4,96			

B25 Kartica 14 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v Sloveniji?

izredno slabo										izredno dobro		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
5,7	4,7	8,8	13,2	13,5	20,7	10,4	11,1	7,2	1,6	2,5	0,7	0,0	4,59			

Kartica 15 Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z vsako od naslednjih trditev?

	močno sogla-					ne sogla-		sploh ne		b.o.	povp.
	šam		niti -	šam	šam		vem				
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}			
B26 Vlada bi morala sprejeti ukrepe za zmanjšanje razlik v dohodkih med ljudmi.	42,1	39,6	8,1	6,4	1,1	2,3	0,4	1,82			
B27 Homoseksualci in lezbijke morajo imeti svobodo, da si uredijo življenje po lastnih željah.	16,8	42,7	15,6	11,8	7,0	5,4	0,6	2,46			

B28 Kartica 16 Nekateri menijo, da bi se morala Evropska unija navznoter še bolj poenotiti, drugi pa pravijo, da je že tako preveč poenotena. Kaj menite vi? Ocenite s pomočjo te lestvice.

poenotenje je šlo že predač										poenotenja je še premalo		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
3,5	2,0	5,5	8,3	7,6	25,3	5,9	8,7	9,6	2,8	7,0	13,2	0,7	5,37			

Sedaj pa sledi nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav, ki prihajajo živeti v Slovenijo...

B29 Kartica 17 **Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi s podobnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?**

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	19,3
2 -	nekaterim naj dovoli	52,7
3 -	zelo redkim naj dovoli	17,6
4 -	nikomur naj ne dovoli	6,2
8 -	ne vem	3,8
9 -	b.o.	0,3

B30 Kartica 17 **Kaj pa ljudem z drugačnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?**

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	13,5
2 -	nekaterim naj dovoli	47,9
3 -	zelo redkim naj dovoli	23,9
4 -	nikomur naj ne dovoli	10,5
8 -	ne vem	3,9
9 -	b.o.	0,4

B30a Kartica 17 **V kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi iz revnejših evropskih držav?**

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	13,1
2 -	nekaterim naj dovoli	45,7
3 -	zelo redkim naj dovoli	22,9
4 -	nikomur naj ne dovoli	13,6
8 -	ne vem	4,2
9 -	b.o.	0,6

B31 Kartica 17 **In v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi iz revnejših držav zunaj Evrope?**

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	10,1
2 -	nekaterim naj dovoli	39,2
3 -	zelo redkim naj dovoli	27,4
4 -	nikomur naj ne dovoli	17,7
8 -	ne vem	5,1
9 -	b.o.	0,4

B32 Kartica 18 Ali menite, da je na splošno dobro ali slabo za slovensko gospodarstvo, da prihajajo živet k nam priseljenci iz drugih držav?

slabo za gospodarstvo										dobro za gospodarstvo		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
11,2	6,0	10,5	11,8	8,4	24,1	7,1	7,4	5,8	1,2	1,5	4,5	0,6	4,04	

B33 Kartica 19 Ali menite, da je kulturno življenje v Sloveniji zaradi priseljencev na splošno ogroženo ali obogateno?

kulturno življenje je ogroženo										kulturno življenje je obogateno		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
5,8	2,7	5,2	9,2	6,9	25,4	9,4	10,7	10,4	3,6	5,2	5,0	0,4	5,23	

B34 Kartica 20 Ali menite, da je Slovenija zaradi priseljencev iz drugih držav postala slabša ali boljša dežela za bivanje?

slabša dežela za bivanje										boljša dežela za bivanje		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
6,0	4,0	5,9	11,4	8,4	35,1	8,8	6,9	4,3	1,5	2,1	5,1	0,4	4,54	

VPRAŠANJA O VAS IN VAŠEM ŽIVLJENJU

C1 Kartica 21 V celoti gledano, kako srečni bi rekli, da ste?
Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10.

zelo nesrečen/-na										zelo srečen/-na		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
0,7	0,7	1,5	2,8	4,2	16,0	7,8	16,2	25,1	13,5	11,4	0,2	0,1	7,07	

C2 Kartica 22 Ocenite, kako pogosto se iz družabnih razlogov dobivate s prijatelji, sorodniki ali kolegi z dela?

1 - nikoli	2,4
2 - manj kot enkrat na mesec	10,5
3 - enkrat na mesec	13,2
4 - nekajkrat na mesec	20,5
5 - enkrat na teden	19,9
6 - večkrat na teden	22,7
7 - vsak dan	10,8
8 - ne vem	0,1

C3 Kartica 23 S koliko ljudmi, če sploh s kom, se lahko pogovarjate o osebnih in intimnih stvareh?

0 - nič	4,6
1 - 1	19,9
2 - 2	22,1
3 - 3	25,0
4 - 4 do 6	21,8
5 - 7 do 9	2,7
6 - 10 in več	2,9
8 - ne vem	0,9
9 - b.o.	0,2

C4 Kartica 24 Če se primerjate z drugimi ljudmi vaše starosti, kako pogosto bi zase rekli, da se udeležujete različnih družabnih srečanj?

1 - precej manj kot večina drugih	13,7
2 - manj kot večina drugih	28,3
3 - približno enako	42,0
4 - več kot večina drugih	12,2
5 - precej več kot večina drugih	2,0
8 - ne vem	1,6
9 - b.o.	0,2

C5 Ste bili vi ali kdo od članov vašega gospodinjstva v zadnjih petih letih žrtev vloma ali fizičnega napada?

1 - da	10,5
2 - ne	89,5
8 - ne vem	0,0

C6 Kako varno se počutite (bi se počutili), kadar zvečer hodite (ali bi hodili) sami po vaši soseski? PREBERI...

1 - zelo varno	34,0
2 - varno	58,9
3 - ogroženo	5,7
4 - zelo ogroženo	0,5
8 - ne vem	0,6
9 - b.o.	0,3

Naslednjih nekaj vprašanj se nanaša na vas ...

C7 Kako bi na splošno ocenili vaše zdravje? Bi rekli, da je... PREBERI...

1 - zelo dobro	16,4
2 - dobro	40,4
3 - zadovoljivo	33,2
4 - slabo	8,1
5 - zelo slabo	1,9
9 - b.o.	0,1

C8 Ali vas pri vaših vsakdanjih opravilih kakorkoli ovira kakšna kronična bolezen, invalidnost ali psihična težava? Če da, koliko vas ovira?

1 - da, precej	11,8
2 - da, do neke mere	23,4
3 - ne	64,6
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	0,2

C9 Ali se imate za pripadnika kakšne religije ali veroizpovedi?

1 - da	57,1
2 - ne	42,2
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	0,6

Preskok (C9=1); n=699

C10 Katere?

1 - rimokatoliška	92,0
2 - protestantska	2,0
3 - pravoslavna	1,9
4 - druge krščanske	0,3
5 - judovske	0,1
6 - muslimanske	3,0
7 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)	0,1
8 - druge nekrščanske	0,4
9 - b.o.	0,1

Preskok (C9=2,8); n=518

C11 Ali ste se v preteklosti čutili pripadnika kakšne religije ali verske skupnosti?

1 - da	14,7
2 - ne	84,7
8 - ne vem	0,6

Preskok (C11=1); n=76

C12 Katere?

1 -	rimokatoliška	96,1
3 -	pravoslavna	1,3
6 -	muslimanske	2,6

Odgovarjajo vsi!

C13 Kartica 25 Ne glede na to, ali pripadate kateri od religij ali ne, prosim ocenite, koliko ste verni?

sploh nisem veren/-na		zelo sem veren/-na		ne vem		b.o.		povp.					
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
17,1	4,6	7,0	8,8	6,1	21,2	7,4	8,7	8,8	3,3	6,0	0,4	0,4	4,46

C14 Kartica 26 Če odštejete posebne priložnosti kot so poroke ali pogrebi, kako pogosto obiskujete verske obrede?

1 -	vsak dan	0,5
2 -	več kot enkrat na teden	1,8
3 -	enkrat na teden	11,0
4 -	vsaj enkrat na mesec	9,6
5 -	le ob posebnih verskih praznikih	34,2
6 -	še redkeje	11,8
7 -	nikoli	30,8
8 -	ne vem	0,1
9 -	b.o.	0,2

C15 Kartica 26 Če odštejete udeležbo pri verskih obredih, kako pogosto sicer molite, če sploh molite?

1 -	vsak dan	13,2
2 -	več kot enkrat na teden	6,5
3 -	enkrat na teden	6,2
4 -	vsaj enkrat na mesec	6,0
5 -	le ob posebnih verskih praznikih	10,0
6 -	še redkeje	11,9
7 -	nikoli	45,0
8 -	ne vem	0,4
9 -	b.o.	0,7

Odgovarjajo vsi!

C16 Ali bi zase lahko rekli, da pripadate kakšni skupini, ki v naši državi trpi zaradi diskriminacije, neenakopravnosti?

1 - da	3,3
2 - ne	95,7
8 - ne vem	0,8
9 - b.o.	0,2

Preskok (C16=1); n=41

C17 Na podlagi česa je ta skupina neenakopravno obravnavana?

Dodatna poizvedba: 'Še na podlagi česa drugega?' (označi vse ustrezne odgovore)
Seštevek odgovorov:

01 - barve kože ali rase	5,4
02 - tujega državljanstva	0,0
03 - vere	5,4
04 - jezika	10,8
05 - narodnostne pripadnosti	18,9
06 - starosti	10,8
07 - spola	10,8
08 - spolne usmerjenosti	8,1
09 - invalidnosti	13,5
10 - drugo	43,2
88 - ne vem	4,9
99 - b.o.	4,9

Odgovarjajov vsi!

C18 Ali ste državljan(ka) Slovenije?

1 - da	98,8
2 - ne	1,1
9 - b.o.	0,2

Preskok (C18=2, 8); n=13

C19 katero državljanstvo imate?

1 - hrvaško	15,4
2 - bosansko (BiH)	61,5
3 - srbsko	7,7
4 - črnogorsko	0,0
5 - makedonsko	15,4
6 - albansko	0,0
7 - drugo	0,0

Odgovarjajo vsi!

C20 Ali ste bili rojeni na ozemlju današnje Slovenije?

1 - da	91,8
2 - ne	8,0
9 - b.o.	0,2

Preskok (C20=2); n=98

C21 V kateri državi (ali republiki bivše Jugoslavije) ste bili rojeni?

01 - Hrvaška	21,4
02 - Bosna in Hercegovina	46,9
03 - Srbija	10,2
04 - Črna Gora	1,0
05 - Makedonija	4,1
06 - Kosovo	2,0
07 - Jugoslavija	1,0
08 - Albanija	0,0
09 - Avstrija	3,1
10 - Italija	3,1
11 - Nemčija	5,1
12 - drugo	2,0

Preskok (C20=2); n=98

C22 Katerega leta ste prvič prišli živeti v Slovenijo?

1 - do leta 1970	33,7
2 - 1971 – 1980	34,7
3 - 1981 – 1990	14,3
4 - 1991 – 2000	8,2
5 - 2001 in kasneje	8,2
8 - ne vem	1,0

Odgovarjajo vsi!

C23 Kateri jezik ali jezika doma najpogosteje govorite? (vpiši največ dva jezika)

Seštevek odgovorov:

01 - slovensko	97,8
02 - bosansko	2,3
03 - srbsko	1,7
04 - hrvaško	1,2
05 - makedonsko	0,1
06 - albansko	0,2
07 - italijansko	0,7
08 - madžarsko	0,5
09 - nemško	0,1
10 - angleško	0,7
11 - romunsko	0,2
12 - rusko	0,2
13 - drugo	0,2
88 - ne vem	0,0

C24 Ali se čutite pripadnika katere od manjšinskih narodnosti v Sloveniji?

1 - da	2,5
2 - ne	97,1
8 - ne vem	0,4
9 - b.o.	0,1

C25 Je bil vaš oče rojen v Sloveniji oz. v eni od republik nekdanje Jugoslavije?

1 - da, na ozemlju današnje Slovenije	86,1
2 - da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije	10,9
3 - ne	2,6
8 - ne vem	0,4

Preskok (C25=2,3); n=165

C26 V kateri državi oz. republiki (ali pokrajni) je bil rojen vaš oče?

01 - Hrvaška	26,7
02 - Bosna in Hercegovina	40,6
03 - Srbija	9,1
04 - Črna Gora	2,4
05 - Makedonija	2,4
06 - Kosovo	1,8
07 - Jugoslavija	3,6
08 - Albanija	0,0
09 - Avstrija	3,0
10 - Italija	3,0
11 - Nemčija	0,6
12 - drugo	5,5
88 - ne vem	1,2

Odgovarjajo vsi!

C27 Je bila vaša mati rojena v Sloveniji oz. eni od republik nekdanje Jugoslavije?

1 - da, na ozemlju današnje Slovenije	86,8
2 - da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije	10,6
3 - ne	2,1
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	0,2

Preskok (C27=2,3); n=156

C28 V kateri državi oz. republiki (ali pokrajni) je bila rojena vaša mati?

01 - Hrvaška	34,6
02 - Bosna in Hercegovina	39,1
03 - Srbija	7,7
04 - Črna Gora	0,6
05 - Makedonija	2,6
06 - Kosovo	2,6
07 - Jugoslavija	1,9
08 - Albanija	0,6
09 - Avstrija	1,9
10 - Italija	1,9
11 - Nemčija	1,9
12 - drugo	4,5

STALIŠČA DO IMIGRANTOV

Odgovarjajo vsi!

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružejo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

Kartica 27 **Povejte prosim, kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal drugje, priseliti v Slovenijo. Najprej, kako pomembno je... PREBERI...**

D1 da ima dobro izobrazbo

sploh ni pomembno										izredno pomembno		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
10,4	1,6	3,3	5,7	5,9	19,0	9,3	13,6	14,4	4,4	9,4	2,8	0,2	5,61			

D2 da zna slovensko

sploh ni pomembno										izredno pomembno		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
3,2	1,2	2,5	3,3	2,5	10,5	7,3	11,2	16,5	12,6	27,5	1,3	0,4	7,33			

D3 da prihaja iz krščanskega okolja

sploh ni pomembno										izredno pomembno		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
41,3	6,4	7,0	6,1	5,6	11,9	3,5	4,6	4,3	1,5	4,7	2,8	0,3	2,77			

D4 da je belec

sploh ni pomembno										izredno pomembno		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
53,5	8,6	5,8	4,5	2,1	9,5	2,4	2,9	3,4	0,9	3,9	2,1	0,3	2,04			

D5 da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje

sploh ni pomembno										izredno pomembno		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
5,3	1,6	1,7	2,9	2,9	10,8	8,7	13,3	19,4	8,7	22,6	1,6	0,4	6,99			

D6 da sprejme slovenski način življenja

sploh ni pomembno										izredno pomembno		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
2,5	0,7	1,5	2,0	2,1	10,5	6,3	11,1	18,1	12,2	30,8	1,6	0,4	7,65			

D7 Kartica 28 Kaj menite, ali priseljenci v splošnem predvsem odvezajo delovna mesta delavcem v Sloveniji, ali predvsem pomagajo ustvarjati nova delovna mesta?

odvezajo delovna mesta										ustvarjajo nova delovna mest		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
8,2	4,2	7,7	10,2	8,7	34,3	6,5	5,5	4,8	0,9	2,2	6,4	0,4	4,32			

D8 Kartica 29 Večina priseljencev je zaposlena in plačuje davke, obenem pa so deležni zdravstvenega in socialnega varstva. Če upoštevate oboje, ali menite, da priseljenci dobijo več kot dajejo, ali dajejo več kot dobijo?

v celoti gledano več dobijo										v celoti gledano več dajejo		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
3,9	3,4	4,0	7,5	5,6	37,2	6,7	6,5	4,8	0,8	2,5	16,6	0,6	4,80			

**D9 Kartica 30 Ali menite, da so v Sloveniji problemi s kriminalom zaradi priseljen-
cev postali večji ali manjši?**

problemi s kriminalom so večji										problemi s kriminalom so manjši		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
7,4	2,5	10,8	14,1	11,5	32,2	4,7	3,4	3,1	1,1	1,2	7,1	0,8	4,05			

Kartica 31 Pomislite na priseljence iz drugih držav, ki so drugačnega narodnostnega izvora kot večina prebivalcev Slovenije. Koliko bi ali ne bi imeli proti, če bi nekdo izmed njih... PREBERI...

D10 postal vaš šef

sploh ne bi imel/-a nič proti										imel/-a bi zelo veliko proti		ne vem		b.o.		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}			
44,0	6,7	8,7	6,6	4,4	12,3	2,5	2,9	2,2	1,6	3,4	4,2	0,4	2,35			

D11 se poročil z nekom iz vašega bližnjega sorodstva

sploh ne bi imel/-a nič proti		imel/-a bi zelo veliko proti										ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
48,9	8,1	6,3	6,0	3,8	11,2	2,5	2,1	2,5	1,6	3,5	2,9	0,7	2,16	

D12 Kartica 32 Z uporabo kartice povejte, kako bi opisali območje, sosesko, v kateri živite sedaj?

1 - območje, kjer skoraj nihče ni drugačnega narodnostnega izvora kot večina prebivalcev Slovenije	43,5
2 - območje, kjer je nekaj ljudi drugačnega narodnostnega izvora	42,6
3 - območje, kjer je veliko ljudi drugačnega narodnostnega izvora	12,6
8 - ne vem	1,2
9 - b.o.	0,1

D13 Kartica 33 Prosim povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjo trditvijo: Za državo je bolje, če ima večina ljudi enake navade in običaje.

1 - močno soglašam	11,0
2 - soglašam	41,2
3 - niti soglašam, niti ne soglašam	25,7
4 - ne soglašam	15,8
5 - sploh ne soglašam	2,4
8 - ne vem	3,6
9 - b.o.	0,2

D14 Kartica 34 Kako dobro ali slabo je za državo, da ima zakon, ki prepoveduje rasno ali narodnostno diskriminacijo na delovnem mestu?

zelo slabo		zelo dobro										ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
5,1	2,4	2,9	2,7	3,0	8,3	2,8	5,4	9,9	7,8	40,1	8,9	0,7	7,47	

D15 Kartica 35 Nekateri ljudje pridejo v Slovenijo in zaprosijo za status begunca, ker se bojijo preganjanja v svoji državi. S pomočjo kartice povejte, koliko soglašate ali ne soglašate s trditvijo: Država bi morala biti velikodušna pri reševanju prošelj za status begunca.

1 - močno soglašam	4,5
2 - soglašam	32,3
3 - niti soglašam, niti ne soglašam	34,2
4 - ne soglašam	19,0
5 - sploh ne soglašam	3,6
8 - ne vem	6,0
9 - b.o.	0,3

D16 Kaj menite, koliko izmed vsakih 100 ljudi, ki zdaj živijo v Sloveniji, je bilo rojenih izven Slovenije?

Anketar: Če anketiravec odgovori z «ne vem»; vprašaj: «Poskusite podati vsaj približno oceno»

Povprečna ocena; _____ od 100 ljudi	23,18
888 - ne vem	13,9
999 - b.o.	0,3

D17a Anketarska šifra: Šifriraj na podlagi vprašanja C20

1 - ANKETIRANEC ROJEN V SLOVENIJI (odgovor 1 pri C20)	91,8
2 - ANKETIRANEC NI ROJEN V SLOVENIJI (odgovor 2 ali 8 pri C20)	8,2

Preskok (C20=1); n=1124

D17b Kartica 36 Kako v primerjavi z ljudmi, kot ste vi, ki ste bili rojeni v Sloveniji, vlada obravnava tiste, ki so pred kratkim prišli živeti sem iz drugih držav? Odgovorite s pomočjo te kartice.

1 - precej bolje	3,6
2 - malo bolje	12,0
3 - enako	40,7
4 - malo slabše	26,3
5 - precej slabše	4,0
8 - ne vem	13,3

Odgovarjajo vsi!

D18 Kartica 37 Ali menite, da so zaradi ljudi, ki prihajajo živeti v Slovenijo, vera in verski običaji na splošno ogroženi ali obogateni? Odgovorite s pomočjo kartice.

vera in verski običaji so ogroženi					vera in verski običaji so obogateni					ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
3,8	2,1	4,7	7,4	7,1	41,6	5,4	6,8	5,9	2,2	4,3	8,1	0,7	5,04

D19 Ali imate kaj dobrih prijateljev, ki so drugačnega narodnostnega izvora od večine ljudi v Sloveniji? ČE DA, je teh precej ali le nekaj?

1 - da, kar precej jih imam	10,0
2 - da, nekaj jih imam	51,5
3 - nobenega	38,0
8 - ne vem	0,4
9 - b.o.	0,2

D20 Kartica 38 **Kako pogosto imate pri svojih vsakodnevnih opravkih stike z ljudmi, ki so drugačnega narodnostnega izvora od večine ljudi v Sloveniji? V mislih imamo javni prevoz, srečevanje na ulici, v trgovinah ali v bivalnem okolju. Prosim ocenite s pomočjo kartice.**

Anketar: Upoštevaj vse vrste stikov, bodisi verbalne ali neverbalne

1 -	nikoli	15,4
2 -	manj kot enkrat na mesec	13,6
3 -	enkrat na mesec	9,9
4 -	večkrat na mesec	12,3
5 -	enkrat na teden	7,8
6 -	večkrat na teden	13,2
7 -	vsak dan	27,0
8 -	ne vem	0,7
9 -	b.o.	0,2

Preskok (D20=2-7); n=1026

D21 Kartica 39 **Če pomislite na te stike, kako dobri ali slabi se vam zdijo na splošno? Odgovorite s pomočjo kartice.**

zelo slabi											zelo dobri			ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	89	90	91	\bar{x}		
0,3	0,3	0,7	2,0	3,0	21,8	8,0	15,8	21,5	9,4	15,6	1,5	0,1	7,11				

Odgovarjajo vsi!

D22 Kartica 40 **Kako močno se čutite povezani s Slovenijo? Odgovorite s pomočjo kartice.**

1 -	zelo močno	32,6
2 -	močno	46,7
3 -	ne preveč močno	17,5
4 -	sploh se ne čutim povezan/-e	1,8
8 -	ne vem	1,1
9 -	b.o.	0,2

Ljudje imajo pogosto različne poglede na naslednja vprašanja.

D23 **Ali menite, da se pripadniki nekaterih ras ali narodov že rodijo manj inteligentni od drugih?**

1 -	da	21,6
2 -	ne	67,3
8 -	ne vem	10,8
9 -	b.o.	0,3

D24 Ali menite, da se pripadniki nekaterih ras ali narodov že rodijo bolj delavni od drugih?

1 -	da	30,8
2 -	ne	59,8
8 -	ne vem	9,2
9 -	b.o.	0,2

D25 Kartica 41 Če pomislite na svet kot je danes, ali bi rekli, da so nekatere kulture mnogo boljše kot druge, ali so vse kulture enakovredne?

Prosim, izberite odgovor na tej kartici.

1 -	nekatero kulture so mnogo boljše kot druge	32,8
2 -	vse kulture so enakovredne	57,4
8 -	ne vem	9,0
9 -	b.o.	0,8

Kartica 42 Vprašal/-a vas bom o različnih skupinah ljudi, ki bi lahko prišli živeti v Slovenijo iz drugih držav. S pomočjo kartice prosim povejte, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli... Preberil...

	mnogim naj dovoli priselitev	nekaterim naj dovoli	zelo redkim naj dovoli	nikomur naj ne dovoli	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	8	9	\bar{x}
D26 Judom iz drugih držav, da pridejo in živijo v Sloveniji?	11,4	43,7	21,9	14,5	7,7	0,8	2,43
D27 muslimanom iz drugih držav, da pridejo in živijo v Sloveniji?	9,0	42,3	22,8	20,0	5,2	0,7	2,57
D28 Romom iz drugih držav, da pridejo in živijo v Sloveniji?	6,9	30,6	26,6	30,6	4,6	0,7	2,85

D29 Randomizacija anketirancev v štiri skupine:

1 -	skupina A	25,9
2 -	skupina B	25,1
3 -	skupina C	23,9
4 -	skupina D	25,1

Preskok (D29=1); n=317

D30 Kartica 42 S pomočjo iste kartice prosim povejte, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje strokovnjakov iz Bosne in Hercegovine v Slovenijo?

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	19,9
2 -	nekaterim naj dovoli	49,5
3 -	zelo redkim naj dovoli	16,1
4 -	nikomur naj ne dovoli	8,5
8 -	ne vem	5,0
9 -	b.o.	0,9

Pojdi na E blok

Preskok (D29=2); n=307

D31 Kartica 42 S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje strokovnjakov iz Kitajske v Slovenijo?

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	14,3
2 -	nekaterim naj dovoli	47,2
3 -	zelo redkim naj dovoli	16,9
4 -	nikomur naj ne dovoli	14,0
8 -	ne vem	6,2
9 -	b.o.	1,3

Pojdi na E blok

Preskok (D29=3); n=293

D32 Kartica 42 S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje nekvalificiranih delavcev iz Bosne in Hercegovine v Slovenijo?

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	6,8
2 -	nekaterim naj dovoli	42,0
3 -	zelo redkim naj dovoli	29,7
4 -	nikomur naj ne dovoli	13,0
8 -	ne vem	6,5
9 -	b.o.	2,0

Pojdi na E blok

Preskok (D29=4); n=307

D33 Kartica 42 S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje nekvalificiranih delavcev iz Kitajske v Slovenijo?

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	5,2
2 -	nekaterim naj dovoli	20,2
3 -	zelo redkim naj dovoli	33,9
4 -	nikomur naj ne dovoli	33,9
8 -	ne vem	4,9
9 -	b.o.	2,0

PREHRANSKE NAVADE, ZDRAVJE...

Pojdi na E blok

Odgovarjajo vsi!

Zdaj pa nekaj vprašanj na drugo temo.

E1 Kartica 43 S pomočjo kartice prosim povejte, kako pogosto jeste sadje, pri čemer ne upoštevajte pitja sadnih sokov.

Anketar: Upoštevaj tudi zmrznjeno sadje

1 -	3-krat dnevno ali več	9,6
2 -	2-krat dnevno	25,2
3 -	1-krat dnevno	45,7
4 -	manj kot 1-krat dnevno a vsaj 4-krat tedensko	10,5
5 -	manj kot 4-krat tedensko a vsaj 1-krat tedensko	5,6
6 -	manj kot 1-krat tedensko	2,8
7 -	nikoli	0,7

E2 Kartica 43 S pomočjo iste kartice prosim povejte, kako pogosto jeste zelenjavo ali solato, pri čemer ne upoštevajte krompirja.

Anketar: Upoštevaj tudi zmrznjeno zelenjavo.

1 -	3-krat dnevno ali več	5,9
2 -	2-krat dnevno	17,8
3 -	1-krat dnevno	56,9
4 -	manj kot 1-krat dnevno a vsaj 4-krat tedensko	12,2
5 -	manj kot 4-krat tedensko a vsaj 1-krat tedensko	4,8
6 -	manj kot 1-krat tedensko	1,6
7 -	nikoli	0,5
8 -	ne vem	0,1
9 -	b.o.	0,2

E3 Koliko dni v zadnjih sedmih dneh ste hitro hodili ali se ukvarjali s športom ali s kakšno drugo telesno dejavnostjo 30 minut ali več?

Anketar: Upoštevaj tudi, če telesna dejavnost ni potekala neprekinjeno.

01 -	0 dni	27,3
02 -	en dan	11,8
03 -	dva dni	12,7
04 -	tri dni	11,1
05 -	štiri dni	5,7
06 -	pet dni	5,0
07 -	šest dni	2,0
08 -	sedem dni	23,1
88 -	ne vem	0,6
99 -	b.o.	0,6

E4 Kartica 44 Pomislite na kajenje cigaret. Kateri opis na tej kartici najbolj opisuje vaše kadilske navade?

Anketar: Šteje tudi zvijanje tobaka, ne štejejo pa pipe, cigare in elektronske cigarete.

1 -	kadim vsak dan	19,9
2 -	kadim, vendar ne vsak dan	4,2
3 -	sedaj ne kadim, včasih sem	22,3
4 -	kadil/-a sem samo nekajkrat	8,8
5 -	nikoli nisem kadil/-a	44,7
8 -	ne vem	0,1

Preskok (E4=1,2); n=295

E5 Koliko cigaret na dan običajno pokadite?

1 -	manj kot 5 cigaret	13,9
2 -	5 do 9 cigaret	12,5
3 -	10 do 14 cigaret	24,1
4 -	15 do 19 cigaret	11,9
5 -	20 cigaret ali eno škatlico	29,8
6 -	21 cigaret in več	5,1
888 -	ne vem	2,4
999 -	b.o.	0,3

Odgovarjajo vsi!

- E6** Kartica 45 **Kako pogosto ste v zadnjih 12 mesecih (to je od ,...‘ lani) pili pijačo, ki vsebuje alkohol? Na primer vino, pivo, žgane pijače ali katere koli druge pijače, ki vsebujejo alkohol. Izberite odgovor na kartici.**

Anketar: Upoštevaj mesec, v katerem poteka anketa in odštej eno leto. Na primer, če anketiraš v oktobru 2014, uporabi ,oktober 2013‘.

1 -	vsak dan	7,1
2 -	večkrat na teden	12,7
3 -	enkrat na teden	17,5
4 -	2 – 3-krat na mesec	10,8
5 -	enkrat na mesec	12,8
6 -	manj kot enkrat mesečno	16,0
7 -	nikoli	22,5
77 -	(zavrnil/-a odgovor)	0,3
88 -	ne vem	0,2
99 -	b.o.	0,1

Preskok (E6=1, 2, 3, 4, 5, 6, 77 ali 88); n= 948

- E7** Kartica 46 **Prosim, pomislite na priložnost, ko ste zadnjič pili alkoholne pijače v ponedeljek, torek, sredo ali v četrtek. Katere od navedenih pijač ste ob tej priložnosti pili in koliko? Odgovorite s pomočjo te kartice.**

Anketar vprašaj: Še kakšno drugo pijačo?

Anketar: Če je anketiranec navedel pijačo, ki je ni na kartici, pojdite na polje spodaj:

		med ponedeljkom in četrtkom ne pije te pijače, ne vem						
		ena pijača	dve pijači	tri pijače	štiri pijače ali več	nikoli ne pije alk. pijač	ne pije te pijače, b.o.	ne vem
		1	2	3	4+	555	0,999	888
01 -	Radler (5 dcl)	9,1	1,6	0,4	0,7	7,6	80,2	0,4
02 -	malo pivo (3 dcl)	11,0	2,7	0,3	0,4	7,6	77,5	0,4
03 -	veliko pivo (5 dcl)	10,1	3,5	1,5	1,1	7,6	76,1	0,2
04 -	pop pijača (2,75 dcl)	1,2	0,2	0,0	0,1	7,6	90,7	0,2
05 -	špricer (2 dcl)	5,6	2,4	1,8	2,0	7,6	80,3	0,3
06 -	kozarec vina (1 dcl)	27,0	6,4	3,0	3,0	7,6	52,7	0,3
07 -	liker (3 cl)	3,2	0,3	0,0	0,0	7,6	88,7	0,2
08 -	grenčica (3 cl)	2,0	0,3	0,0	0,4	7,6	89,5	0,2
09 -	žganje (3 cl)	5,4	1,5	0,4	0,5	7,6	84,3	0,3
10 -	koktajl	0,6	0,3	0,1	0,2	7,6	90,9	0,2

Preskok (E6=1, 2, 3, 4, 5, 6, 77 ali 88); n= 948

E8 Kartica 46 **Prosim, pomislite na priložnost, ko ste zadnjič pili alkoholne pijače v petek, soboto ali v nedeljo. Katere od teh pijač ste ob tej priložnosti pili in koliko? Odgovorite s pomočjo te kartice.**

Anketar vprašaj: Še kakšno drugo pijačo?

Anketar: Če je anketiranec navedel pijačo, ki je ni na kartici, pojdite na polje spodaj:

	ena pijača	dve pijači	tri pijače	štiri pijače ali več	med petkom in nedeljo nikoli ne pije alk. pijač	pije te pijače, b.o.	ne vem
	1	2	3	4+	555	0,999	888
01 - Radler (5 dcl)	8,3	1,8	0,2	0,1	3,3	85,4	0,8
02 - malo pivo (3 dcl)	7,5	2,5	0,9	0,4	3,3	85,0	0,3
03 - veliko pivo (5 dcl)	8,4	4,3	3,4	1,8	3,3	78,4	0,4
04 - pop pijača (2,75 dcl)	1,2	0,4	0,0	0,0	3,3	94,7	0,4
05 - špricer (2 dcl)	3,6	3,1	2,4	3,1	3,3	84,0	0,6
06 - kozarec vina (1 dcl)	27,4	8,4	6,2	4,7	3,3	49,4	0,5
07 - liker (3 cl)	2,7	0,4	0,2	0,0	3,3	92,9	0,4
08 - grenčica (3 cl)	1,9	0,6	0,0	0,3	3,3	93,5	0,4
09 - žganje (3 cl)	7,0	1,5	1,3	2,4	3,3	84,1	0,5
10 - koktajl	1,4	0,3	0,2	0,1	3,3	94,3	0,4

Preskok (E6=1, 2, 3, 4, 5, 6, 77 ali 88); n= 948

E9 Anketarska šifra:

1 - ANKETIRANEC JE MOŠKI	49,6
2 - ANKETIRANKA JE ŽENSKA	50,4

Preskok (E9=1); n= 470

E10a Kartica 47a **Na tej kartici imamo šest različnih primerov, ki ponazarjajo, koliko alkoholnih pijač lahko nekdo popije ob eni priložnosti. Kolikokrat ste v zadnjih 12 mesecih popili takšno ali večjo količino alkoholnih pijač? Je bilo to... PREBERI ...**

1 - vsak dan ali skoraj vsak dan	1,9
2 - vsak teden	8,7
3 - vsak mesec	18,9
4 - manj kot enkrat na mesec	41,5
5 - nikoli	28,3
8 - ne vem	0,6

Preskok (E9=2); n= 478

E10b Kartica 47b Na tej kartici imamo šest različnih primerov, ki ponazarjajo, koliko alkoholnih pijač lahko nekdo popije ob eni priložnosti. Kolikokrat ste v zadnjih 12 mesecih popili takšno ali večjo količino alkoholnih pijač? Je bilo to... PREBERI ...

1 -	vsak dan ali skoraj vsak dan	0,2
2 -	vsak teden	3,1
3 -	vsak mesec	8,6
4 -	manj kot enkrat na mesec	33,1
5 -	nikoli	54,2
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,6

Odgovarjajo vsi!

E11 Kakšna je vaša višina brez čevljev?

Anketar: Če anketiranec odgovori z „ne vem“, vprašaj: „Ali lahko poveste vsaj približno“.

1 -	do 160 centimetrov	14,3
2 -	161 do 170 centimetrov	37,3
3 -	171 do 180 centimetrov	33,1
4 -	181 do 190 centimetrov	11,9
5 -	191 centimetrov in več	1,8
8 -	ne vem	1,6

E12 Kakšna je vaša teža (brez čevljev)?

Anketar: Če anketiranec odgovori z „ne vem“, vprašaj: „Ali lahko poveste vsaj približno“. Anketar vpiši v kilogramih (kg)

1 -	do 60 kilogramov	15,3
2 -	od 61 do 70 kilogramov	22,5
3 -	od 71 do 80 kilogramov	25,2
4 -	od 81 do 90 kilogramov	17,5
5 -	91 kilogramov in več	17,6
8 -	ne vem	1,9

E13 Kartica 48 S katerim zdravstvenim delavcem na tej kartici ste govorili o vašem zdravju v zadnjih 12 mesecih, to je od ,...‘ lani.

Anketar: Upoštevaj mesec, v katerem poteka anketa in odštej eno leto. Na primer, če anketiraš v oktobru 2014, uporabi ,oktober 2013‘.

Anketar: Še s katerim drugim?

Anketar: Upoštevaj vse oblike komunikacije, tudi obiske na domu.

Seštevek odgovorov:

1 -	splošni zdravnik	92,8
2 -	zdravnik specialist (zobozdravniki ne štejejo)	48,9
5 -	(z nikomer od navedenih)	15,0
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,2

E14 Kartica 49 Ali se vam je v zadnjih 12 mesecih - to je od ,...‘ lani - kdaj zgodilo, da zaradi kateregakoli od razlogov, navedenih na kartici, niste mogli opraviti zdravniškega pregleda ali zdravljenja, ki ste ga potrebovali?

Anketar: Upoštevaj mesec, v katerem poteka anketa in odštej eno leto. Na primer, če anketiraš v oktobru 2014, uporabi ,oktober 2013‘.

1 -	da	8,7
2 -	ne	90,8
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,3

Preskok (E14=1); n= 106

E15 Kartica 49 Kaj so razlogi, da niste prišli do zdravniške obravnave ali dobili ustreznega zdravljenja? Izberite ustrezne odgovore na kartici.

Anketar: ‚Še kateri razlog?‘

Seštevek odgovorov:

01 -	nisem ga mogel/-la plačati	6,7
02 -	nisem mogel/-la biti odsoten/-na z dela	10,6
03 -	imel/-a sem druge obveznosti	20,2
04 -	zdravljenje, ki sem ga potreboval/-a, ni bilo na voljo v moji bližini	5,8
05 -	čakalna doba je bila predolga	51,9
06 -	niso sprejemali naročil	7,7
07 -	drugo	9,6
88 -	ne vem	1,9

Preskok (E14=2,8); n= 1114

E16 Je bilo to zato ker... PREBERI ...

1 -	ste lahko opravili zdravniški pregled ali zdravljenje, ki ste ga potrebovali?	70,6
2 -	ali ker v zadnjih 12 mesecih niste potrebovali zdravniškega pregleda ali zdravljenja?	27,3
8 -	ne vem	0,5
9 -	b.o.	1,5

Odgovarjajo vsi!

E17 Kartica 50 Ali zaradi katerega od razlogov, navedenih na kartici, namenite del svojega časa za skrb ali pomoč članom družine, prijateljem, sosedom ali drugim? Pri tem ne upoštevajte ničesar, kar sodi k vašemu plačanemu delu.

Anketar: Odgovor DA za katerikoli razlog na kartici pomeni, da označiš odgovor ‚DA‘. (opomba - anketar ne vidi kartice)

a)	dolgotrajna fizična bolezen ali invalidnost	
b)	dolgotrajna psihična bolezen ali invalidnost	
c)	težave, povezane s starostjo	
1 -	da	32,9
2 -	ne	66,7
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,2

Preskok (E17=1); n= 403

E18 Kartica 51 Koliko ur tedensko na splošno porabite za to? Odgovorite s pomočjo kartice.

Anketar: Če anketiranec vsak teden porabi drugačno število ur, naj skuša približno oceniti, koliko ur povprečno na teden je to.

01 -	1 - 10 ur tedensko	78,4
02 -	11 - 20 ur tedensko	8,2
03 -	21 - 30 ur tedensko	3,2
04 -	31 - 40 ur tedensko	0,7
05 -	41 - 50 ur tedensko	0,7
06 -	več kot 50 ur tedensko	4,7
55 -	manj kot 1 uro na teden	2,7
88 -	ne vem	1,2

Odgovarjajo vsi!

E19 Kartica 52 Katerih načinov zdravljenja, ki so navedeni na kartici, ste se osebno poslužili v zadnjih 12 mesecih, torej od ,...‘ lani?

Anketar: Upoštevaj mesec, v katerem poteka anketa in odštej eno leto. Na primer, če anketiraš v oktobru 2014, uporabi ,oktober 2013‘. Anketar: ,Še kaj drugega?’

Seštevek odgovorov:

01 - akupunktura	6,1
02 - akupresura	3,3
03 - kitajska medicina	4,1
04 - kiropraktika	3,8
05 - osteopatija	1,0
06 - homeopatija	9,1
07 - zdravljenje z zelišči	32,5
08 - hipnoterapija	0,8
09 - zdravljenje z masažo	40,4
10 - fizioterapija	45,9
11 - refleksna terapija	6,3
12 - duhovno zdravljenje	9,1
55 - nič od navedenega	67,1
88 - ne vem	0,6
99 - b.o.	0,3

Kartica 53 Zdaj vam bomo naštel različne vrste razpoloženj in vas povprašali ali ste se v preteklem tednu morda tudi vi tako počutili. Prosim povejte, koliko časa prejšnji teden ... PREBERI...

	nikoli ali			ves čas		
	skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ali skoraj ves čas	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
E20 ... ste se počutili depresivno?	71,2	22,8	4,1	1,0	0,7	0,2
E21 ... ste imeli občutek, da vse stvari delate s težavo?	58,9	29,7	8,3	2,5	0,6	0,1
E22 ... ste imeli nemiren spanec?	49,9	31,7	14,5	3,3	0,3	0,2
E23 ... ste bili srečni?	3,3	15,8	59,5	20,4	0,9	0,2
E24 ... ste se počutili osamljeno?	74,0	18,9	5,3	1,2	0,4	0,2
E25 ... ste uživali v življenju?	5,0	17,6	52,9	23,0	1,1	0,3
E26 ... ste bili žalostni?	53,3	39,0	6,0	1,3	0,3	0,1
E27 ... se nekako niste mogli spraviti v pogon?	52,7	36,7	8,3	1,1	1,1	0,2

E28 Kartica 54 **Katere od zdravstvenih težav, navedenih na kartici, ste imeli oziroma izkusili v zadnjih 12 mesecih, to je od ,...‘ lani. Povejte mi samo črke pred ustreznimi odgovori.**

Anketar: Upoštevaj mesec, v katerem poteka anketa in odštej eno leto.

Na primer, če anketiraš v oktobru 2014, uporabi ,oktober 2013‘.

Anketar: Še kaj drugega?

Seštevek odgovorov:

vsebino vidi le anketiranec na kartici			
01 -	Z	težave s srcem ali krvnim obtokom	15,2
02 -	F	visok krvni tlak	30,7
03 -	T	težave z dihanjem, kot so napadi astme ali piskanje v pljučih	10,4
04 -	K	alergije	13,2
05 -	H	bolečine v hrbtu ali vratu	53,6
06 -	Y	bolečine v mišicah ali sklepih rok	27,8
07 -	Q	bolečine v mišicah ali sklepih nog ali stopal	30,4
08 -	E	težave z želodcem ali prebavo	21,3
09 -	L	težave povezane s kožnimi boleznimi	5,8
10 -	B	hude glavobole	15,3
11 -	M	sladkorno bolezen	8,3
55 -		(nič od navedenega)	20,8
88 -		ne vem	0,2
99 -		b.o.	0,8

Preskok (E28=01-11); n= 958

E29 Kartica 54 **In katere od zdravstvenih težav, ki ste jih imeli oziroma izkusili v zadnjih 12 mesecih, so vas na kakršenkoli način ovirale pri vaših vsakodnevnih aktivnostih? Ponovno mi povejte le črke pred ustreznimi odgovori.**

Anketar: Še kaj drugega?

Seštevek odgovorov:

vidi le anketiranec na kartici			
01 -	Z	težave s srcem ali krvnim obtokom	9,3
02 -	F	visok krvni tlak	9,3
03 -	T	težave z dihanjem, kot so napadi astme ali piskanje v pljučih	9,1
04 -	K	alergije	4,7
05 -	H	bolečine v hrbtu ali vratu	48,3
06 -	Y	bolečine v mišicah ali sklepih rok	25,5
07 -	Q	bolečine v mišicah ali sklepih nog ali stopal	30,8
08 -	E	težave z želodcem ali prebavo	11,1
09 -	L	težave povezane s kožnimi boleznimi	1,8
10 -	B	hude glavobole	13,9
11 -	M	sladkorno bolezen	4,9
55 -		(nič od navedenega)	39,5
88 -		ne vem	0,3
99 -		b.o.	1,0

Odgovarjajo vsi!

E30 Kartica 55 **Ali imate oziroma ste kdaj imeli katero od zdravstvenih težav, ki so navedene na tej kartici? ČE DA, ali jih imate sedaj ali ste jih imeli že prej?** (opomba – anketar ne vidi kartice)

a -	rak na kateremkoli delu telesa	
b -	levkemija	
c -	maligni tumor	
d -	maligni limfom	
e -	melanom, karcinom ali druga oblika kožnega raka	

1 -	da, imam jih sedaj	2,6
2 -	da, imel sem jih prej	6,5
3 -	ne, nikoli jih nisem imel	89,9
8 -	ne vem	0,7
9 -	b.o.	0,3

E31 Kartica 56 **S pomočjo te kartice povejte, kako pogosto je v obdobju vašega odraščanja prihajalo do resnih konfliktov med člani vašega gospodinjstva?**

1 -	vedno	1,1
2 -	pogosto	8,4
3 -	včasih	28,7
4 -	komaj kdaj	29,7
5 -	nikoli	31,2
8 -	ne vem	0,6
9 -	b.o.	0,4

E32 Kartica 56 **S pomočjo iste kartice povejte še, kako pogosto ste v času vašega odraščanja vi in vaša družina doživljali hujše finančne težave?**

1 -	vedno	3,9
2 -	pogosto	15,9
3 -	včasih	29,7
4 -	komaj kdaj	18,8
5 -	nikoli	30,9
8 -	ne vem	0,6
9 -	b.o.	0,2

VPRAŠANJA O VAS IN VAŠEM GOSPODINJSTVU

F1 Vključno z vami, koliko oseb redno živi v vašem gospodinjstvu (upoštevajte tudi otroke).

01 - 1 oseba	11,8
02 - 2 osebi	28,0
03 - 3 osebe	20,8
04 - 4 osebe	23,3
05 - 5 oseb	9,9
06 - 6 oseb	3,8
07 - 7 oseb	2,0
08 - 8 oseb	0,2
09 - 9 oseb	0,1
10 - 10 oseb in več	0,3

Anketar: Zberite podatke o anketirancu (vprašanja F2, F3) in drugih družinskih članih (F2 - F4), od najstarejšega do najmlajšega. Prva oseba naj bo anketiranec! Vsak stolpec je ena oseba. Zaradi lažjega anketiranja si lahko v ustrezno polje vpišete njihovo ime ali začetnici.

F2 SPOL

F3 Katerega leta ste bili rojeni / je bila rojena / je bil rojen?

F4 Kartica 57 V kakšnem sorodstvenem odnosu je z vami?

Od najstarejše do najmlajše osebe

Oseba	01	02	03	04	05	06
NEOBVEZNO:						
Ime ali začetnice	n=1224	n=1080	n=737	n=483	n=198	n=77
F2 Spol						
moški	46,0	54,8	45,6	47,4	54,0	46,8
ženski	54,0	45,4	54,1	51,8	45,5	51,9
b.o.	0,0	0,1	0,3	0,8	0,5	1,3
F3 Leto rojstva						
do 18 let	3,8	1,0	26,7	42,2	55,6	62,3
19 do 30 let	16,4	5,2	25,0	34,0	26,8	22,1
31 do 45 let	20,6	21,5	17,6	12,0	4,5	2,6
46 do 60 let	26,9	37,2	21,2	6,6	5,6	0,0
61 let in več	32,3	33,5	6,9	1,9	4,0	6,5
ne vem, b.o.	0,0	1,6	2,5	3,3	3,5	6,5

F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	66,6	3,1	5,4	1,0	2,6	
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	4,7	58,9	54,5	50,0	40,3	
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	22,6	27,4	8,3	7,6	2,6	
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejeneec)	1,2	4,7	21,5	17,7	15,6	
drug sorodnik	4,2	4,7	7,0	20,7	37,7	
ni v sorodu	0,6	0,8	2,5	2,5	0,0	
ne vem, b.o.	0,2	0,3	0,8	0,5	1,3	

Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO:						
Ime ali začetnice	n=31	n=7	n=4	n=3	n=3	n=1
F2 Spol						
moški	71,0	14,3	50,0	0,0	0,0	0,0
ženski	25,8	85,7	50,0	100,0	100,0	100,0
b.o.	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

F3 Leto rojstva						
do 18 let	58,1	57,1	25,0	33,3	33,3	0,0
19 do 30 let	12,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
31 do 45 let	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46 do 60 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ne vem, b.o.	16,1	42,9	75,0	66,7	66,7	100,0

F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	25,8	57,1	25,0	66,7	33,3	100,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejeneec)	12,9	14,3	0,0	33,3	0,0	0,0
drug sorodnik	48,4	14,3	75,0	0,0	66,7	0,0
ni v sorodu	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0
ne vem, b.o.	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

F5 Anketarska šifra:

Anketar - glej gornjo tabelo in ustrezno obkroži:

1 - ANKETIRANEC ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM (šifra 01 pri F4)	63,2
2 - VSI OSTALI ODGOVORI	36,8

Preskok (F5=1); n=773

F6 Kartica 58 Povedali ste, da živite z zakoncem / partnerjem. Kateri od naslednjih opisov najbolj ustreza vaši sedanji situaciji?

1 -	poročen/-a	79,2
2 -	registrirana istospolna partnerska skupnost	0,1
3 -	zunajzakonska partnerska skupnost	19,9
6 -	ločen/-a, razvezan/-a	0,1
8 -	ne vem	0,1
9 -	b.o.	0,5

Preskok (F6=1,2,6,8) ali (F5=2); n=1066

F7 Ali ste kdaj živeli s partnerjem, ne da bi bili z njim / njo poročeni?

1 -	da	25,9
2 -	ne	73,3
7 -	zavrnil odgovor	0,2
8 -	ne vem	0,1
9 -	b.o.	0,6

Odgovarjajo vsi!

F8 Ste se kdaj ločili?

1 -	da	8,7
2 -	ne	90,8
7 -	zavrnil odgovor	0,0
9 -	b.o.	0,5

F9 Anketarska šifra:

1 -	ANKETIRANEC ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM (šifra 01 pri F5)	63,2
2 -	VSI OSTALI ODGOVORI	36,8

Preskok (F9=1); n=773

F10 Anketarska šifra:

1 -	ANKETIRANEC ŽIVI V ZUNAJZAKONSKI SKUPNOSTI (šifra 03 pri F6)	19,9
2 -	VSI OSTALI ODGOVORI	80,1

Vprašaj samo, če NE ŽIVI z zakoncem, ali če ŽIVI v izvenzakonski skupnosti.

Preskok (F9=2 ali F10=1); n=605

F11 Kartica 59 Vprašanje se nanaša na vaš uradni zakonski stan in ne na to s kom živite. Kaj od naštetega najbolje opisuje vaš uradni zakonski stan?

1 - poročen/-a	2,1
2 - registrirana istospolna partnerska skupnost	0,0
4 - ločen/-a, razvezan/-a	10,1
5 - vdovec, vdova	18,0
6 - nič od tega (nikoli poročen/-a ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti)	67,8
8 - ne vem	0,5
9 - b.o.	1,5

KODIRAJTE ZA VSE!

F12 Anketarska šifra ŠIFRA:

GLEDE NA DRUŽINSKO TABELO (F4) KODIRAJTE:

1 - PRI ANKETIRANCU DOMA ŽIVIJO OTROCI (šifra 02 pri F4 – sin/hči, pastor, posvojen, rejenc)	42,7
2 - PRI ANKETIRANCU DOMA NE ŽIVIJO OTROCI	57,3

Preskok (F12=2); n=701

F13 Ali so v vašem gospodinjstvu kdaj živeli otroci (vaši, posvojeni, pastorki, rejenci)?

1 - da	49,5
2 - ne	46,1
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	4,3

Odgovarjajov vsi!

F14 Kartica 60 Kako bi opisali območje, na katerem živite?

1 - veliko mesto	12,7
2 - predmestje ali obrobje velikega mesta	7,4
3 - manjše mesto	23,5
4 - vas	51,1
5 - kmetija ali hiša na deželi	5,2
8 - ne vem	0,0

F14a Kartica 61 **Ali se v svojem stanovanju soočate s katero od težav, ki so navedene na kartici?**

Anketar: Odgovor DA za katerokoli od težav na kartici pomeni, da označiš odgovor ‚DA‘. Če ima anketiranec več kot eno stanovanje, naj upošteva tistega, kjer preživi večino svojega časa.

- a) plesniva ali trhla okna, vrata ali pod
- b) vlažni zidovi ali puščanje strehe
- c) v stanovanju ni stranišča na izplakovanje
- d) v stanovanju ni kopalne kadi ali tuša
- e) v stanovanju je preveč ljudi
- f) v stanovanju je ali zelo vroče, ali zelo mrzlo

1 -	da	16,4
2 -	ne	83,5
8 -	ne vem	0,1

F15 Kartica 62 Katera je zadnja šola, ki ste jo končali, redno ali izredno?

00 -	Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	0,2
01 -	Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	2,9
02 -	Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	19,5
03 -	Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	19,6
04 -	Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	24,8
05 -	Srednja splošna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	8,7
06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	6,6
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	4,7
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	10,9
09 -	Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,2
10 -	Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti; tudi bolonjski magisterij. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	1,0
11 -	Doktorat	0,5
88 -	ne vem	0,1
99 -	b.o.	0,3

Odgovarjajo vsi!

F16 Koliko let je trajalo vaše šolanje, bodisi redno ali izredno? Prosim, izrazite število v celih letih in upoštevajte tudi obvezno izobrazbo.

01 -	do 4 leta	1,3
02 -	od 5 - 8 let	17,3
03 -	od 9 do 10 let	6,0
04 -	od 11 do 12 let	41,3
05 -	od 13 do 16 let	21,7
06 -	17 in več let	12,3
88 -	ne vem	0,2

F17a Kartica 63 Kaj od naštetega opisuje vašo delovno aktivnost v zadnjem tednu dni? Navedite vse ustrezne odgovore. ... Morda še kaj?

Seštevek odgovorov:

01 -	opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen/-a, samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	43,1
02 -	se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	13,2
03 -	je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	5,3
04 -	je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	3,1
05 -	trajno bolan/-na ali delovno nezmožen/-na	1,3
06 -	upokojen/-a	36,1
08 -	opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	23,2
09 -	drugo	1,7
88 -	ne vem	0,1
99 -	b.o.	0,2

F17b Anketarska šifra:

1 -	več kot ena obkrožena šifra pri F17a	23,5
2 -	le ena obkrožena šifra pri F17a	76,1
9 -	b.o.	0,3

Preskok (F17b=1); n=288

F17c Kartica 63 In kaj od naštetega najbolje opisuje vašo delovno aktivnost v zadnjem tednu dni? Prosim, navedite le en odgovor.

01 - opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen, samozaposlen, dela za svoje družinsko podjetje)	50,0
02 - se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	4,2
03 - je nezaposlen, aktivno je iskal delo	1,7
04 - je nezaposlen, ni aktivno iskal dela	0,0
05 - trajno bolan ali delovno nezmožen	1,4
06 - upokojen	17,4
08 - opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	19,8
09 - drugo	0,7
88 - ne vem	1,0
99 - b.o.	3,8

F17d Anketarska šifra:

1 - ANKETIRANEC OPRAVLJA PLAČANO DELO (F17a = 01)	43,0
2 - ANKETIRANEC NE OPRAVLJA PLAČANEGA DELA (F17a ni 01)	57,0

Preskok (F17d=2); n=698

F18 Ali lahko še enkrat preverim, ali ste v zadnjih sedmih dneh opravili kakršnokoli plačano delo (vsaj uro ali več)?

1 - da	1,9
2 - ne	96,7
9 - b.o.	1,4

Preskok (F18=2,8); n=675

F19 Ste kdaj prej imeli plačano delo?

1 - da	76,3
2 - ne	23,6
9 - b.o.	0,1

Preskok (F19=1); n= 515

F20 Katerega leta ste imeli zadnje plačano delo, zaposlitev?

01 - do 1980	4,1
02 - od 1981 do 1990	11,5
03 - od 1991 do 2000	27,0
04 - od 2001 do 2010	33,4
05 - od 2011 naprej	21,7
8888 - ne vem	2,1
9999 - b.o.	0,2

Anketar: Če je anketiranec sedaj zaposlen ali opravlja plačano delo (šifra 1 pri F17a ali F18), se vprašanja F21 do F34a nanašajo na njegovo sedanjo zaposlitev. Če sedaj ni zaposlen, a je prej bil (šifra 1 pri F19), se nanašajo vprašanja F21 do F34a na njegovo zadnjo zaposlitev. Če ima anketiranec več kot eno zaposlitev, naj odgovarja za tisto, ki obsega več ur na teden. Če ima anketiranec dve povsem enakovredni zaposlitvi pa naj odgovarja za tisto, za katero prejema boljše plačilo.

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1054

F21 Ali pri svoji poglavitni zaposlitvi... PREBERI...

1 - delate / ste delali za koga drugega	87,7
2 - ste (bili) samozaposleni	8,5
3 - delate v družinskem podjetju	2,8
9 - b.o.	0,9

Preskok (F21=2); n=90

F22 Koliko ljudi zaposlujete / ste zaposlovali (če sploh)?

01 - 0 ljudi	36,7
02 - 1	31,1
03 - 2	10,0
04 - 3 do 5 ljudi	13,3
05 - 6 in več	7,8
8888 - ne vem	1,1

Preskok (F21=1,3); n=954

F23 Ali imate / ste imeli pogodbo za... PREBERI...

1 - nedoločen čas	82,4
2 - določen čas	12,9
3 - nimam / nisem imel pogodbe	4,3
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	0,2

Odgovarjajo vsi zaposleni in nekdam zaposleni!*Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1054***F24 Koliko ljudi je (bilo) zaposlenih v podjetju, organizaciji, kjer delate (ste delali)?
PREBERI...**

1 -	manj kot 10	22,1
2 -	10 do 24	11,0
3 -	25 do 99	18,6
4 -	100 do 499	22,8
5 -	500 ali več	22,5
8 -	ne vem	2,1
9 -	b.o.	0,9

*Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1054***F25 Ali pri svojem delu tudi nadzorujete (ste nadzorovali) delo drugih zaposlenih
oz. ste (bili) zanj odgovorni?**

1 -	da	34,4
2 -	ne	64,7
9 -	b.o.	0,9

*Preskok (F25=1); n=363***F26 Koliko podrejenih imate (ste imeli) pri svojem delu?**

01 -	0 ljudi	2,2
02 -	1 – 2	19,6
03 -	3 do 5 ljudi	27,3
04 -	6 do 10 ljudi	18,2
05 -	11 do 20 ljudi	12,1
06 -	21 ljudi in več	18,7
8888 -	ne vem	1,9

Odgovarjajo vsi zaposleni in nekaj zaposleni!

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n= 1054

Kartica 64 **Prebrali vam bomo nekaj stvari v zvezi z vašim delom, zaposlitvijo. Prosim ocenite, koliko vam vaši predpostavljeni pri delu dopuščajo (so dopuščali)... PREBERI...**

	sploh nimam/ nisem imel					v celoti vplivam/ ne					b.o.	povp.		
	vpliva na to					sem vplival na to							ve	ve
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}
F27 da se sami odločate, kako si boste organizirali delo čez dan	17,8	4,0	2,6	2,4	1,6	10,5	5,4	9,6	13,8	7,9	23,1	0,6	0,9	5,95
F28 da vplivate na odločit-ve o delovanju organizacije	32,6	6,6	5,6	5,4	3,2	10,6	6,0	6,3	7,3	2,9	12,0	0,7	0,8	3,90

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1054

F29 Navedite število delovnih ur, ki jih morate tedensko opraviti (ste jih morali opraviti) po pogodbi, pri čemer ne upoštevajte plačanih ali neplačanih nadur.

povprečno	40,34 ur
888 - ne vem	1,6
999 - b.o.	0,7
555 - (s pogodbo nimam določenega števila ur dela)	2,5

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n=1054

F30 Ne glede na število ur, ki jih morate opraviti po pogodbi, ocenite, koliko ur na teden običajno dejansko opravite (ste opravili), vključno s plačanimi ali neplačanimi nadurami.

povprečno	45,53 ur
888 - ne vem	2,8
999 - b.o.	0,9

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n= 1054

F31 Kaj podjetje ali organizacija, za katero delate (ste delali), predvsem proizvaja oz. kaj je (bila) njena poglavitna dejavnost?

Podatki so v datoteki!

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n= 1054

F32 Kartica 65 V kakšnem tipu podjetja ali organizaciji, ki so nevedene na tej kartici, delate (ste delali)?

1 -	državna ali občinska uprava	8,3
2 -	ostali javni sektor (npr. izobraževanje in zdravstvo)	14,6
3 -	podjetje v državni lasti	28,9
4 -	podjetje v zasebni lasti	38,7
5 -	samozaposlen	6,0
6 -	drugo	1,6
8 -	ne vem	1,3
9 -	b.o.	0,5

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n= 1054

F33 Kakšen je (bil) naziv vašega delovnega mesta?

F34 Kakšno delo pretežno opravljate (ste opravljali) v okviru tega delovnega mesta?

F34a Kakšno usposabljanje ali kvalifikacije so (bile) potrebne za opravljanje tega dela?

Podatki so v datoteki!

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n= 1054

F35 Ali ste v zadnjih desetih letih najmanj 6 mesecev skupaj opravljali kakršnokoli plačano delo v drugi državi?

1 -	da	3,5
2 -	ne	96,1
9 -	b.o.	0,4

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n= 1054

F35a Kartica 66 Ali ste bili v katerikoli službi, ki ste jo opravljali doslej, izpostavljeni katerim od stvari, ki so navedene na kartici?

Anketar: Še katerim drugim?

Označi vse ustrezne odgovore!

Seštevek odgovorov:

1 -	vibracijam ročnega orodja ali strojev	33,9
2 -	utrujajoči ali boleči drži	60,8
3 -	ročnemu dviganju ali premikanju ljudi	14,4
4 -	ročnemu dviganju ali prenašanju težkih bremen	60,5
5 -	nobeni od teh stvari	41,6
8 -	ne vem	0,7
9 -	b.o.	0,7

Preskok (F17a=1) ali (F18=1) ali (F19=1); n= 1054

F35b Kartica 67 Povejte še, ali ste bili v katerikoli službi, ki ste jo opravljali doslej, izpostavljeni katerim od stvari, ki so navedene na kartici?

Anketar: Še katerim drugim? Označi vse ustrezne odgovore!

Seštevek odgovorov:

01 -	močnemu hrupu	63,3
02 -	zelo visokim temperaturam	48,0
03 -	zelo nizkim temperaturam	34,8
04 -	sevanju, na primer rentgenskim žarkom	8,9
05 -	vdihamanju, dotikanju ali ravnanju s kemičnimi izdelki, snovmi ali hlapi	26,6
06 -	vdihamanju drugih vrst dima, hlapov, prahu ali delcev	42,9
55 -	(nobeni od teh stvari)	45,5
88 -	ne vem	0,3
99 -	b.o.	0,9

Odgovarjajo vsi!

F36 Ali ste bili kdaj brezposelni in ste iskali zaposlitev več kot tri mesece?

1 -	da	26,6
2 -	ne	72,7
8 -	ne vem	0,3
9 -	b.o.	0,4

Preskok (F36=1); n= 325

F37 Ali je katero od teh obdobij trajalo 12 mesecev ali več?

1 -	da	56,0
2 -	ne	43,7
9 -	b.o.	0,3

Preskok (F36=1); n= 325

F38 Ali je bilo katero od teh obdobij v zadnjih 5 letih?

Anketar: gre za obdobja daljša od treh mesecev iz vprašanja F36

1 -	da	50,5
2 -	ne	49,5

Odgovarjajo vsi!

**F39 Ali ste zdaj oz. ste kdaj prej bili član sindikata ali podobne organizacije?
Če da, ali ste član sedaj ali ste bili član, pa niste več?**

1 -	da, sedaj sem	11,8
2 -	da, prej sem bil/-a	39,9
3 -	ne	47,7
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,3

F40 Kartica 68 Prosim, pomislite na dohodke vsakega od članov vašega gospodinjstva in na morebitne druge dohodke gospodinjstva kot celote. Kaj bi rekli, kateri je glavni vir dohodka v vašem gospodinjstvu?

01 -	plače	55,7
02 -	dohodek iz samozaposlitve (brez kmetovanja)	1,9
03 -	dohodek iz kmetovanja	2,0
04 -	pokojnine	36,1
05 -	podpora za brezposelne ali presežne delavce	0,4
06 -	druge socialne podpore ali štipendije	1,2
07 -	dohodek iz naložb, prihrankov, zavarovanja ali lastnine	0,1
08 -	dohodki iz drugih virov	0,8
77 -	zavrnil odgovor	0,6
88 -	ne vem	0,7
99 -	b.o.	0,6

F41 Kartica 69 **S** pomočjo te kartice povejte, katera črka najbolje označuje skupni mesečni neto dohodek vašega gospodinjstva neto - brez davkov in prispevkov). Seštejte dohodke iz vseh virov. Če ne veste natančno, povejte približno.

Anketar ne vidi vrednosti razredov			
01 -	J	do 550 €	9,2
02 -	R	od 551 do 800 €	10,9
03 -	C	od 801 do 1000 €	10,3
04 -	M	od 1001 do 1300 €	11,7
05 -	F	od 1301 do 1600 €	9,4
06 -	S	od 1601 do 1900 €	7,9
07 -	K	od 1901 do 2200 €	8,1
08 -	P	od 2201 do 2500 €	5,2
09 -	D	od 2501 do 3100 €	4,8
10 -	H	nad 3100 €	3,7
77 -		zavrnil odgovor	8,3
88 -		ne vem	9,7
99 -		b.o.	0,8

F42 Kartica 70 **Kako vidite situacijo z dohodkom v vašem gospodinjstvu? Kateri od naslednjih opisov ji najbolj ustreza?**

1 -	s sedanjimi dohodki se lahko brez težav preživljamo	37,1
2 -	s sedanjimi dohodki ravno še shajamo	44,7
3 -	s sedanjimi dohodki se le težko preživljamo	12,5
4 -	s sedanjimi dohodki se izredno težko preživljamo	5,1
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,5

F43 Anketarska šifra:

1 -	ANKETIRANEC(KA) ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM (šifra 01 pri F5)	63,2
2 -	NE ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJE	36,8

Preskok (F43=1); n= 773

F44 Kartica 71 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegel vaš zakonec, partner?

00 -	Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	0,1
01 -	Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	1,8
02 -	Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	14,0
03 -	Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	22,4
04 -	Srednja strokovna izobrazba – osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	27,9
05 -	Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	6,9
06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	7,2
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	4,3
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	9,8
09 -	Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,8
10 -	Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti; tudi bolonjski magisterij. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	2,2
11 -	Doktorat	1,0
88 -	ne vem	0,6
99 -	b.o.	0,9

Preskok (F43=1); n=773

F45a Kartica 72 **Kaj od naštetega opisuje delovno aktivnost zakonca / partnerja v zadnjem tednu dni? Navedite vse ustrezne odgovore. ... Morda še kaj?**

Seštevek odgovorov:

01 -	opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen/-a, samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	51,4
02 -	se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	2,6
03 -	je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	3,5
04 -	je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	3,6
05 -	trajno bolan/-na ali delovno nezmožen/-na	2,3
06 -	upokojen/-a	35,9
08 -	opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	22,1
09 -	drugo	1,0
99 -	b.o.	0,6

Preskok (F43=1); n= 773

F45b Anketarska šifra:

1 -	več kot ena obkrožena šifra pri F45a	20,8
2 -	le ena obkrožena šifra pri F45a	78,5
9 -	b.o.	0,6

Preskok (F45b=1); n=161

F45c Kartica 72 **In kaj od naštetega najbolje opisuje delovno aktivnost zakonca / partnerja v zadnjem tednu dni? Prosim, navedite le en odgovor.**

01 -	opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen/-a, samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	53,4
02 -	se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; Gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	1,9
03 -	je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	0,6
04 -	je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	0,6
05 -	trajno bolan/-na ali delovno nezmožen/-na	1,2
06 -	upokojen/-a	15,5
08 -	opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	19,9
09 -	drugo	0,6
88 -	ne vem	2,5
99 -	b.o.	3,7

Preskok (F43=1); n=773

F45d Anketarska šifra:

1 - PARTNER IMA PLAČANO ZAPOSILITEV (F45a = 1)	51,1
2 - PARTNER NIMA PLAČANE ZAPOSILITEV (F45a NI 1)	48,9

Preskok (F45d=2); n= 378

F46 Ali lahko še enkrat preverim, ali je v zadnjem tednu dni opravil/-a kakšno delo za plačilo (uro ali več)?

1 - da	0,3
2 - ne	96,0
9 - b.o.	3,7

Preskok (F45d=1 ali F46=1); n= 396

F47 Kakšen je naziv njegovega / njenega delovnega mesta?

F48 Kakšno delo večinoma opravlja na svojem delovnem mestu?

F49 Kakšno znanja ali kvalifikacije so potrebne za opravljanje tega dela?

Podatki so v datoteki.

Preskok (F45d=1 ali F46=1); n= 396

F50 Ali pri svoji poglavitni zaposlitvi... PREBERI...

1 - dela za koga drugega	82,1
2 - je samozaposlen/-a	9,6
3 - dela v družinskem podjetju	5,3
9 - b.o.	3,0

Preskok (F45d=1 ali F46=1); n= 396

F51 Koliko ur na teden običajno dela, vključno s plačanimi ali neplačanimi nadurami?

povprečno	43,02 ur
888 - ne vem	3,3
999 - b.o.	2,8

Odgovarjajo vsi!

F52 Kartica 73 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegel vaš oče?

00 -	Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	2,9
01 -	Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	7,3
02 -	Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	28,0
03 -	Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	26,5
04 -	Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	14,5
05 -	Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	2,5
06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	4,2
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	1,2
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	3,9
09 -	Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,4
10 -	Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti; tudi bolonjski magisterij. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	0,7
11 -	Doktorat	0,4
55 -	drugo	0,2
88 -	ne vem	7,1
99 -	b.o.	0,3

F53 Ko ste bili stari 14 let, ali je vaš oče...

1 -	delal za koga drugega	65,0
2 -	bil je samozaposlen	12,4
3 -	ni bil zaposlen	13,3
4 -	(ni bil prisoten / že umrl)	7,7
8 -	ne vem	1,2
9 -	b.o.	0,3

Preskok (F53=1,2,8); n= 963

F54 Kakšen je bil naziv njegovega delovnega mesta?

Podatki so v datoteki.

Preskok (F53=1,2,8); n= 963

F55 Kartica 74 Katera od stvari najbolje opisuje vrsto dela, ki ga je opravljal, ko ste imeli 14 let? Anketar: Respondent naj odgovor izbere sam. Izbere naj kategorijo, za katero meni, da bi bila najprimernejša.

01 -	<u>strokovnjak ali tehnični poklic</u> (zdravnik, učitelj, inženir, umetnik, računovodja)	8,7
02 -	<u>višji uradniški poklic</u> (bančnik, vodilni v večjem podjetju, visoki državni uradnik, predstavnik sindikata)	3,7
03 -	<u>uradniški poklic</u> (tajnik, uradnik, vodja pisarne, knjigovodja)	5,2
04 -	<u>trgovski poklic</u> (vodja prodaje, trgovec, trgovski pomočnik, zavarovalniški agent)	3,9
05 -	<u>poklic v storitvenih dejavnostih</u> (gostilničar, policist, natakhar, oskrbnik, frizer, vojak)	7,7
06 -	<u>kvalificiran delavec</u> (delovodja, mehanik, tiskar, orodjar, električar)	29,5
07 -	<u>polkvalificiran delavec</u> (zidar, šofer, kovinar, tesar, klepar, pek)	15,9
08 -	<u>nekvalificiran delavec</u> (delavec, nosač, nekvalificiran delavec v tovarni)	14,5
09 -	<u>kmetovalec</u> (kmet, delavec na polju, šofer traktorja, ribič)	8,1
88 -	ne vem	2,7

Odgovarjajo vsi!

F56 Kartica 75 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegla vaša mama?

00 -	Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	4,4
01 -	Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	8,9
02 -	Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	40,8
03 -	Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	13,4
04 -	Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	14,6
05 -	Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	3,7
06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	4,1
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	1,7
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-le-tnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	3,1
09 -	Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,1
10 -	Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti; tudi bolonjski magisterij. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	0,7
11 -	Doktorat	0,2
55 -	drugo	0,1
88 -	ne vem	3,8
99 -	b.o.	0,4

F57 Ko ste bili stari 14 let, ali je vaša mati...

1 - delala za koga	47,9
2 - bila je samozaposlena	4,5
3 - ni bila zaposlena	45,8
4 - (ni bila prisotna / že umrla)	1,4
8 - ne vem	0,4
9 - b.o.	0,1

Preskok (F57=1,2,8); n= 646

F58 Kakšen je bil naziv njenega delovnega mesta?

Podatki so v datoteki

Preskok (F57=1,2,8); n= 646

F59 Kartica 76 Katera od stvari najbolje opisuje vrsto dela, ki ga je opravljala, ko ste imeli 14 let?

Anketar: Respondent naj odgovor izbere sam. Če je potrebno povejte, da ni »pravilnih« in »napačnih« odgovorov. Izbere naj kategorijo za katero meni, da bi bila najprimernejša.

01 - strokovnjak ali tehnični poklic (zdravnik, učitelj, inženir, umetnik, računovodja)	12,7
02 - višji uradniški poklic (bančnik, vodilni v večjem podjetju, visoki državni uradnik, predstavnik sindikata)	3,3
03 - uradniški poklic (tajnik, uradnik, vodja pisarne, knjigovodja)	17,0
04 - trgovski poklic (vodja prodaje, trgovec, trgovski pomočnik, zavarovalniški agent)	6,8
05 - poklic v storitvenih dejavnostih (gostilničar, policist, natakar, oskrbnik, frizer, vojak)	12,1
06 - kvalificiran delavec (delovodja, mehanik, tiskar, orodjar, električar)	11,9
07 - polkvalificiran delavec (zidar, šofer, kovinar, tesar, klepar, pek)	5,9
08 - nekvalificiran delavec (delavec, nosač, nekvalificiran delavec v tovarni)	22,4
09 - kmetovalec (kmet, delavec na polju, šofer traktorja, ribič)	5,0
88 - ne vem	2,9

Odgovarjajo vsi!

F60 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih udeležili kakšnega tečaja, predavanja ali konference, da bi izboljšali svoje znanje ali delovne veščine?

1 - da	34,1
2 - ne	65,5
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	0,3

F61 Kartica 77 **Kako bi opisali svoj narodnostni izvor? Na kartici izberite največ dve možnosti, ki se vam zdita najbolj ustrezni.**

Anketar: Označi največ dve možnosti. Če anketiranec izbere več kot dve možnosti, ga zaprosi, da izbere le dve. Če se anketiranec ne more odločiti, označi prvi dve navedbi, ki jih je omenil.

Anketar: Še kateri?

	prva navedba prednikov	druga navedba prednikov
01 - Slovenec	92,3	0,8
02 - Hrvat	1,9	1,3
03 - Bošnjak	2,2	0,3
04 - Srb	1,6	0,3
05 - Črnogorec	0,1	0,1
06 - Makedonec	0,2	0,0
07 - Kosovar	0,1	0,0
08 - Albanec	0,2	0,1
09 - Avstrijec	0,0	0,0
10 - Nemec	0,0	0,0
11 - Italijan	0,1	0,0
12 - Rom	0,4	0,0
13 - Madžar	0,2	0,2
14 - drugo	0,2	0,1
55 - ni druge navedbe prednikov	-	96,2
77 - zavrnil odgovor	0,1	0,0
88 - ne vem	0,1	0,0
99 - b.o.	0,3	0,6

1.7.2

RAZISKOVANJE VREDNOT, SJM 2014/1

Kartica SL1 Našteli vam bomo nekaj besed ali pojmov, vi pa s pomočjo kartice na hitro, po prvem vtisu, brez predolgega razmišljanja, ocenite, ali imate do njih zelo pozitiven, pozitiven, negativen ali zelo negativen odnos.

	zelo negativen	negativen	niti - niti	pozitiven	zelo pozitiven	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	8	9
SL15 narod	0,7	4,3	17,7	68,1	5,6	3,1	0,3
SL16 socializem	1,6	17,8	33,4	37,9	2,5	6,0	0,7
SL17 ukinitve smrtne kazni	2,8	19,3	19,9	44,0	8,6	4,7	0,7
SL18 globalizacija	2,6	23,9	29,8	23,1	1,3	18,7	0,5
SL19 pravica do splava	1,9	10,6	12,5	57,5	11,9	4,9	0,7
SL20 internet	0,6	4,4	10,0	57,2	21,2	6,1	0,5
SL21 slovensko domobranstvo	10,2	27,7	28,3	19,4	1,5	11,5	1,4
SL22 evtanazija	3,6	14,3	22,3	37,5	5,6	15,9	0,8
SL23 verouk v šolah	15,3	35,0	23,4	20,3	2,0	3,3	0,8
SL24 sindikalne pravice delavcev	0,6	3,8	13,5	62,7	14,8	4,2	0,5
SL25 slovenski partizani	0,9	6,9	29,1	46,7	7,7	7,9	0,8
SL26 enakost med spoloma	0,5	4,7	7,4	59,2	23,9	3,8	0,5
SL27 poroke istospolnih partnerjev	9,6	19,8	23,3	34,2	8,2	4,2	0,7
SL28 majhne socialne razlike	0,5	5,0	11,0	56,1	22,7	4,2	0,5
SL29 kapitalizem	6,0	35,2	35,0	13,3	0,4	9,2	0,9
SL30 liberalizem	1,6	15,0	38,7	22,7	1,1	19,7	1,2
SL31 Evropa	0,7	10,0	29,1	50,7	3,0	6,0	0,6

S pomočjo kartice mi povejte, ali je pravično, ali ni pravično – je prav ali ni prav...

SL32 Kartica SL2 ... da si ljudje z višjimi dohodki lahko s plačilom zagotovijo boljšo zdravstveno oskrbo kot ljudje z nizkimi dohodki?

1 - zelo pravično, zagotovo prav	1,9
2 - deloma pravično, prav	9,6
3 - niti pravično, niti nepravično, mešani občutki	13,4
4 - deloma nepravično, narobe	19,0
5 - zelo nepravično, zagotovo narobe	55,0
8 - ne vem	0,7
9 - b.o.	0,4

SL33 Kartica SL2 ... da ljudje z višjimi dohodki lahko omogočijo boljšo izobrazbo svojim otrokom kot ljudje z nižjimi dohodki?

1 - zelo pravično, zagotovo prav	1,6
2 - deloma pravično, prav	8,8
3 - niti pravično, niti nepravilno, mešani občutki	14,1
4 - deloma nepravilno, narobe	21,7
5 - zelo nepravilno, zagotovo narobe	52,1
8 - ne vem	1,1
9 - b.o.	0,6

SL34 Kartica SL3 Kaj mislite, ali bi morali ljudje z visokimi dohodki plačevati večji delež svojega dohodka za davke in prispevke, v primerjavi s tistimi, ki imajo nizke dohodke, ali naj bi plačevali enak ali manjši delež dohodka za davke?

1 - dosti večji delež	27,8
2 - večji delež	56,9
3 - enak delež	10,3
4 - manjši delež	0,9
5 - dosti manjši delež	0,7
8 - ne vem	3,0
9 - b.o.	0,4

Kartica SL4 S pomočjo kartice povejte, v kolikšni meri vas skrbijo naslednje situacije?

	zelo 1	precej 2	le malo 3	sploh nič 4	ne vem 8	b.o. 9
SL35 Da bi izgubili zaposlitev, ali ne bi mogli najti nove.	24,1	16,3	15,5	38,2	2,5	3,4
SL36 Da svojim otrokom ne bi mogli zagotoviti dobre izobrazbe.	31,2	19,3	12,1	30,1	2,5	4,7
SL37 Da bi na starost živel v revščini.	44,2	23,5	18,6	12,2	1,1	0,4
SL38 Da ne bi bil deležen potrebne zdravstvene oskrbe.	47,7	26,3	16,7	8,4	0,7	0,2

1.7.3

ESS 2014, VPRAŠANJA O VREDNOTAH - SCHWARTZOV MODEL

HF1 Kartica A Na kratko vam bomo opisali različne ljudi. Pomislite na vsakega izmed opisov in s pomočjo kartice povejte, koliko je oseba podobna vam.

Anketar: prilagodi obliko vprašanj spolu anketiranca

	zelo podobna mi je	podobna mi je	malo podobna mi je	čisto malo podobna mi je	ni mi podobna	sploh mi ni podobna	ne vem	b.o.	
	1	2	3	4	5	6	8	9	
A	Zanj(o) je pomembno, da ima veliko novih zamisli in da je ustvarjalen(a). Stvari rad(a) počne na izviren način.	22,6	45,4	18,0	4,6	5,1	0,7	3,0	0,6
B	Zanj(o) je pomembno, da je premožen(a). Imeti želi veliko denarja in dragih predmetov.	1,0	8,4	21,2	13,3	43,4	10,0	2,0	0,6
C	Zanj(o) je pomembno, da se vsakega na tem svetu obravnava enako. Verjame, da mora imeti vsakdo v življenju enake možnosti	41,9	46,8	5,1	1,5	1,8	0,2	2,4	0,3
D	Zanj(o) je pomembno, da pokaže svoje sposobnosti. Rad(a) vidi, da ljudje občudujejo to, kar počne.	17,2	44,5	19,0	6,7	8,3	0,7	2,9	0,6
E	Zanj(o) je pomembno, da živi v varnem okolju. Izogiba se vsemu, kar bi njegovo /njeno varnost lahko ogrozilo.	39,1	44,4	8,6	2,7	2,0	0,6	2,2	0,5
F	Rad(a) ima presenečenja in skuša vedno početi kaj novega. Zdi se mu/ji pomembno, da v življenju počne čim več različnih stvari.	20,8	41,9	19,3	6,8	7,3	1,1	2,4	0,6

	zelo podo- ben/ podo- bna mi je	podo- ben/ podo- bna mi je	malo podo- ben/ podo- bna mi je	čisto malo podo- ben/ podo- bna mi je	ni mi podo- ben/ podo- bna mi je	sploh mi ni podo- ben/ podo- bna mi je	ne vem	b.o.	
	1	2	3	4	5	6	8	9	
G	Verjame, da bi morali ljudje narediti to, kar jim ukažejo. Meni, da bi morali ljudje spoštovati pravila ves čas, tudi takrat, ko jih nihče ne opazuje.	10,5	33,9	19,2	10,5	18,9	3,2	3,4	0,5
H	Zanj(o) je pomembno, da posluša ljudi, ki so drugačni od njega/nje. Tudi če se z njimi ne strinja, jih še vedno poskuša razumeti.	19,0	55,8	14,2	3,8	3,8	0,1	2,6	0,7
I	Zanj(o) je pomembno biti spoštljiv in skromen. Ne želi vzbujati pozornosti.	33,9	49,5	10,9	2,2	1,5	0,0	1,4	0,6
J	Zanj(o) je pomembno, da se ima dobro. Rad(a) se razvaja.	19,3	41,6	21,3	6,4	7,8	1,0	2,0	0,7
K	Zanj(o) je pomembno, da sam(a) odloča o tem, kaj počne. Rad(a) je svoboden(a) in neodvisen(a) od drugih.	38,5	43,7	10,7	2,6	1,5	0,0	2,2	0,8
L	Zanj(o) je zelo pomembno, da pomaga ljudem okrog sebe. Hoče poskrbeti za njihovo blagostanje.	32,4	55,6	8,3	0,8	0,5	0,1	1,7	0,6
M	Zanj(o) je pomembno, da je zelo uspešen(a). Upa, da bodo drugi cenili njegove/ njene dosežke.	16,0	44,6	22,6	6,9	6,5	0,4	2,3	0,7

		zelo podo- ben/ podo- bna mi je	podo- ben/ podo- bna mi je	malo podo- ben/ podo- bna mi je	čisto malo podo- ben/ podo- bna mi je	ni mi podo- ben/ podo- bna mi je	sploh mi ni podo- ben/ podo- bna mi je	ne vem	b.o.
		1	2	3	4	5	6	8	9
N	Zanj(o) je pomembno, da mu/ ji država zagotavlja varnost pred grožnjami. Želi si močno državo, ki bo lahko zaščitila svoje državljane.	38,4	45,1	8,1	3,1	2,2	0,4	2,2	0,5
O	Išče pustolovščine in rad(a) tvega. Imeti želi vznemirljivo življenje.	6,3	17,6	22,3	12,6	28,3	9,9	2,2	0,7
P	Zanj(o) je pomembno, da se vedno spodobno obnaša. Ne želi narediti česa takega, kar bi drugi označili kot neprimerno.	26,3	50,7	11,8	4,8	2,9	0,6	2,3	0,6
Q	Zanj(o) je pomembno, da si pridobi spoštovanje drugih. Rad(a) vidi, da ljudje storijo to, kar reče.	14,1	46,7	20,3	7,3	8,0	1,0	2,0	0,7
R	Zanj(o) je pomembno, da je vdan(a) svojim prijateljem. Rad(a) se razdaja bližnjim.	26,6	53,8	12,1	2,5	1,9	0,1	2,4	0,7
S	Močno je prepričan(a), da bi morali ljudje skrbeti za naravo. Skrb za okolje ima zanj(o) velik pomen.	48,4	41,3	6,7	1,1	0,4	0,1	1,6	0,5
T	Tradicija je zanj(o) pomembna. Skuša se ravnati po ustaljenih običajih svoje družine in vere.	19,5	45,0	17,6	6,5	6,9	1,6	2,1	0,7
U	Išče priložnosti, da bi se zabaval(a). Zanj(o) je pomembno, da počne stvari, v katerih uživa.	15,8	38,2	21,0	10,5	9,6	2,3	2,0	0,7

1.7.4

ESS 2014, EKSPERIMENTALNI BLOK

D29 Randomizacija anketirancev v dve skupini:

1 -	skupina A – sledi blok A	49,8
2 -	skupina B – sledi blok B	50,2

BLOK A: n=610

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših anket, vam bomo na koncu zastavili še nekaj vprašanj. Tematike so podobne kot prej, a vas naprošamo, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovarjali. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

IF1 Kartica A2 Povejte prosim, kako pomembno naj bi bilo znanje slovenskega jezika za odločitve o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal drugje, priselil v Slovenijo. Odgovorite s pomočjo te kartice.

00 -	izredno nepomembno	3,8
01 -		1,1
02 -		2,6
03 -		3,9
04 -		2,1
05 -		10,7
06 -		7,9
07 -		12,6
08 -		15,4
09 -		10,2
10 -	izredno pomembno	27,4
88 -	ne vem	1,8
99 -	b.o.	0,5

IF2 Kartica A2 In kako pomembno naj bi bilo biti belec za odločitev o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal drugje, priseli v Slovenijo. Odgovorite s pomočjo iste kartice.

00 -	izredno nepomembno	44,3
01 -		11,0
02 -		9,0
03 -		5,9
04 -		3,9
05 -		10,0
06 -		3,3
07 -		2,8
08 -		1,8
09 -		1,1
10 -	izredno pomembno	4,3
88 -	ne vem	2,1
99 -	b.o.	0,5

IF3 Kartica A2 In še, kako pomembno naj bi bilo sprejemanje slovenskega načina življenja za odločitev o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal drugje, priseli v Slovenijo. Odgovorite s pomočjo enake kartice.

00 -	izredno nepomembno	3,0
01 -		1,6
02 -		2,3
03 -		4,4
04 -		5,1
05 -		13,8
06 -		10,2
07 -		12,6
08 -		16,7
09 -		7,5
10 -	izredno pomembno	19,8
88 -	ne vem	2,3
99 -	b.o.	0,7

In zdaj še nekaj vprašanj z drugačno tematiko.

IF4 Kartica A3 V kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem, kot ste vi, da imajo besedo pri tem, kar počne vlada? Odgovorite s pomočjo kartice.

1 -	splah nič	43,6
2 -	le malo	40,0
3 -	do neke mere	11,0
4 -	kar precej	1,3
5 -	precej	0,5
8 -	ne vem	3,0
9 -	b.o.	0,7

IF5 Kartica A3 In v kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem, kot ste vi, da vplivajo na politiko? Ocenite s pomočjo iste kartice.

1 -	sploh nič	44,4
2 -	le malo	39,5
3 -	do neke mere	10,2
4 -	kar precej	1,5
5 -	precej	0,7
8 -	ne vem	3,0
9 -	b.o.	0,8

IF6 Kartica A3 Kaj menite, v kolikšni meri politike zanima, kaj mislijo ljudje, kot ste vi? Odgovorite s pomočjo kartice.

1 -	sploh nič	44,9
2 -	le malo	38,9
3 -	do neke mere	9,2
4 -	kar precej	2,1
5 -	precej	0,8
8 -	ne vem	3,0
9 -	b.o.	1,1

IF7 Kartica A4 V kolikšni meri mislite, da bi bili zmožni prevzeti aktivno vlogo v skupini ljudi, ki se ukvarja s političnimi vprašanji? Ocenite s pomočjo kartice.

povsem nezmožen/-na										povsem zmožen/-na		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
31,8	13,1	11,0	10,3	6,7	7,7	3,1	4,3	3,8	2,0	1,8	3,4	1,0	

IF8 Kartica A5 S pomočjo kartice povejte, koliko se čutite sposobni za sodelovanje v politiki?

povsem neprepičan/-a										povsem prepičan/-a		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
35,9	11,8	11,1	8,5	5,4	6,7	5,6	3,6	3,8	2,0	1,8	3,0	0,8	

IF9 Kartica A6 S pomočjo kartice ocenite, kako enostavno se vam zdi osebno sodelovati v politiki?

izredno težavno										izredno enostavno		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
26,7	10,2	14,3	13,0	6,9	11,0	5,1	2,5	3,0	1,3	1,0	4,3	1,0	

BLOK B (n=614)

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših anket, vam bomo na koncu zastavili še nekaj vprašanj. Tematike so podobne kot prej, a vas naprošamo, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovarjali. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

IF10 Kartica B2 **Povejte prosim, kako pomembno naj bi bilo znanje slovenskega jezika za odločitev o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal drugje, priseli v Slovenijo. Odgovorite s pomočjo te kartice.**

00 - izredno nepomembno	2,0
01 - zelo nepomembno	2,8
02 - precej nepomembno	4,7
03 - dokaj nepomembno	3,6
04 - malce nepomembno	2,3
05 - niti pomembno - niti nepomembno	6,5
06 - malce pomembno	6,0
07 - dokaj pomembno	13,8
08 - precej pomembno	17,1
09 - zelo pomembno	22,1
10 - izredno pomembno	16,0
88 - ne vem	2,1
99 - b.o.	1,0

IF11 Kartica B2 **In kako pomembno naj bi bilo biti belec za odločitev o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal drugje, priseli v Slovenijo. Odgovorite s pomočjo iste kartice.**

00 - izredno nepomembno	30,9
01 - zelo nepomembno	15,3
02 - precej nepomembno	9,9
03 - dokaj nepomembno	6,7
04 - malce nepomembno	3,7
05 - niti pomembno - niti nepomembno	10,9
06 - malce pomembno	4,1
07 - dokaj pomembno	4,6
08 - precej pomembno	3,9
09 - zelo pomembno	4,1
10 - izredno pomembno	2,0
88 - ne vem	3,3
99 - b.o.	0,7

IF12 Kartica B2 **In še, kako pomembno naj bi bilo sprejemanje slovenskega načina življenja za odločitev o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal drugje, priseli v Slovenijo. Odgovorite s pomočjo enake kartice.**

00 - izredno nepomembno	2,6
01 - zelo nepomembno	2,0
02 - precej nepomembno	4,2
03 - dokaj nepomembno	3,6
04 - malce nepomembno	3,7
05 - niti pomembno niti nepomembno	9,0
06 - malce pomembno	8,0
07 - dokaj pomembno	18,2
08 - precej pomembno	15,0
09 - zelo pomembno	17,6
10 - izredno pomembno	13,2
88 - ne vem	2,6
99 - b.o.	0,3

In zdaj še nekaj vprašanj z drugačno tematiko.

IF13 Kartica B3 **V kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem, kot ste vi, da imajo besedo pri tem, kaj počne vlada? Odgovorite s pomočjo kartice.**

1 - sploh nič	45,0
2 - le malo	38,3
3 - do neke mere	9,9
4 - precej	1,1
5 - v veliki meri	1,3
8 - ne vem	3,6
9 - b.o.	0,8

IF14 Kartica B3 **In v kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem, kot ste vi, da vplivajo na politiko?**

1 - sploh nič	46,1
2 - le malo	37,1
3 - do neke mere	10,7
4 - precej	2,0
5 - v veliki meri	0,7
8 - ne vem	2,6
9 - b.o.	0,8

IF15 Kartica B3 **Kaj menite, v kolikšni meri politike zanima, kaj mislijo ljudje, kot ste vi? Odgovorite s pomočjo kartice.**

1 -	sploh nič	46,4
2 -	le malo	37,6
3 -	do neke mere	11,7
4 -	precej	1,1
5 -	v veliki meri	0,0
8 -	ne vem	2,6
9 -	b.o.	0,5

IF16 Kartica B4 **V kolikšni meri mislite, da bi bili zmožni prevzeti aktivno vlogo v skupini ljudi, ki se ukvarja s političnimi vprašanji?**

1 -	sploh nisem zmožen/-na	45,4
2 -	le malo sem zmožen/-na	27,2
3 -	dokaj zmožen/-na	15,3
4 -	zelo zmožen/-na	5,0
5 -	povsem zmožen/-na	2,1
8 -	ne vem	3,7
9 -	b.o.	1,1

IF17 Kartica B5 **S pomočjo kartice povejte, koliko se čutite sposobni za sodelovanje v politiki?**

1 -	sploh se ne čutim sposobnega / sposobno	45,8
2 -	le malo se počutim sposobnega / sposobno	28,3
3 -	čutim se dokaj sposobnega / sposobno	14,5
4 -	čutim se zelo sposobnega / sposobno	4,2
5 -	čutim se povsem sposobnega / sposobno	2,9
8 -	ne vem	2,9
9 -	b.o.	1,3

IF18 Kartica B6 **S pomočjo te kartice ocenite, kako enostavno se vam zdi osebno sodelovati v politiki?**

1 -	sploh ni enostavno	51,3
2 -	le malo enostavno	26,2
3 -	dokaj enostavno	12,1
4 -	zelo enostavno	3,3
5 -	povsem enostavno	1,6
8 -	ne vem	4,2
9 -	b.o.	1,3

IZPOLNI ANKETAR:

J1 Kako pogosto je anketiraneec spraševal za pojasnila pri posameznih vprašanjih?

1 -	nikoli	53,9
2 -	skoraj nikoli	26,1
3 -	vsake toliko časa	11,8
4 -	pogosto	4,9
5 -	zelo pogosto	3,2
9 -	b.o.	0,1

J2 Kako pogosto ste imeli občutek, da je anketiraneec nerad odgovarjal na nekatera vprašanja?

1 -	nikoli	69,9
2 -	skoraj nikoli	17,1
3 -	vsake toliko časa	6,9
4 -	pogosto	2,7
5 -	zelo pogosto	3,3
9 -	b.o.	0,2

J3 Kako pogosto ste imeli občutek, da se je anketiraneec trudil odgovarjati po svojih najboljših močeh?

1 -	nikoli	1,2
2 -	skoraj nikoli	0,6
3 -	vsake toliko časa	3,2
4 -	pogosto	20,5
5 -	zelo pogosto	74,0
9 -	b.o.	0,5

J4 Kako pogosto ste imeli občutek, da je anketiraneec razumel vprašanja?

1 -	nikoli	0,7
2 -	skoraj nikoli	1,1
3 -	vsake toliko časa	4,9
4 -	pogosto	30,5
5 -	zelo pogosto	62,9

J5 Ali je bil prisoten še kdo, ki se je vmešaval v potek ankete?

1 -	da	9,0
2 -	ne	90,9
9 -	b.o.	0,1

Preskok (J5=1); n=110

J6 Kdo je bil to? Seštevek odgovorov

1 -	zakonec / partner	61,1
2 -	sin / hči	21,3
3 -	mama / oče / tast / tašča	14,8
4 -	drug sorodnik	7,4
5 -	nekdo, ki ni sorodnik	1,9
8 -	ne vem	1,8
9 -	b.o.	0,9

Velikost naselja:

1 -	hiša na samem, zaselek ali manjša vas (oddaljena od pošte, šole, trgovine) z do 500 prebivalci	21,2
2 -	vas, kraj (s šolo, pošto, trgovino), trg z nad 500 do 2000 prebivalci	32,1
3 -	kraj z nad 2000 do 4000 prebivalci	9,5
4 -	kraj z nad 4000 do 10.000 prebivalci	13,0
5 -	kraj z nad 10.000 do 50.000 prebivalcev	11,8
6 -	kraj z nad 50.000 prebivalci (Ljubljana, Maribor)	12,4
9 -	b.o.	0,1

Tip krajevne skupnosti:

1 -	mestna	35,5
2 -	primestna	8,7
3 -	vaška	55,9

1.8

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2015/1

- **Mednarodna družboslovna raziskava: ISSP, 2015, Stališča do dela;**
- **ISSP 2016, Stališča do vloge države;**
- **Stališča do nacionalne in mednarodne varnosti;**
- **SJM, Ogledalo javnega mnenja**

Mitja Hafner Fink, Brina Malnar, Niko Toš, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Karl H. Mueller, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek:

V tem poglavju je zapis vprašalnika terenske raziskave 2015, ki je vključeval štiri tematske oz. problemske bloke. V prvem delu sta dva problemska sklopa iz mednarodnega programa ISSP, in sicer Vrednotenje dela (ISSP 2015) in Stališča do vloge države (ISSP 2016). Za oba problemska sklopa velja, da sta ponovljena in da so predhodne meritve v medčasovnih in mednarodnih primerjavah prikazane v knjigi Vrednote v prehodu VII. Dalje, prikaz vsebuje rezultate raziskave o nacionalni in mednarodni varnosti; predhodne meritve te tematike so prikazane v knjigah Vrednote v prehodu II.-IV. Četrto, longitudinalni del, Ogledalo javnega mnenja, je sestavina bolj ali manj vseh raziskav, ki so prikazane v knjigah Vrednote v prehodu II.-IV.

Vključene raziskave in naročniki:

- Mednarodna družboslovna raziskava, ISSP 2015, Stališča do dela; nacionalni raziskovalni program, ARRS;
- Mednarodna družboslovna raziskava ISSP 2016, Stališča do vloge države, nacionalni raziskovalni program, ARRS;
- Stališča do varnosti, naročnik: Obramboslovni raziskovalni center FDV IDV;
- Ogledalo javnega mnenja, nacionalni raziskovalni program, ARRS.

Raziskavo je izvedel: CJMMK, IDV FDV

Osnovna vsebina projekta:

- ISSP 2015, Stališča do dela: vrednotenje dela oz. zaposlitve; vpliv zaposlitve na družino in obratno; oblike zaposlitve; ocena različnih vidikov zaposlitve; varnost oz. trajnost zaposlitve; menjava zaposlitve; zaposlitev in izobraževanje; itd.
- ISSP 2016, Razumevanje vloge države: protestniški potencial; vloga države na temeljnih področjih družbenega reguliranja; odgovornost države, država in nosilci vpliva, represivna vloga države; poseganje države v zasebnost; davki kot oblika socialne regulacije;
- Stališča do nacionalne in mednarodne varnosti: ocene ogroženosti po področjih; odgovornost za odpravljanje naravnih nesreč; temeljna področja delovanja vojske; itd.
- Ogledalo javnega mnenja: temeljne vrednote; ocene razmer na družbenih področjih; zaupanje v institucije; vrednote-pojmi; razumevanje demokracije; svoboda-enakost-varnost; ekološka ogroženost.

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N = 1800) polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije; realizacija (N = 1024); standardizirani vprašalnik; računalniško podprto anketiranje (CAPI).

Čas izvedbe:

raziskava je potekala v času od 10. 11. 2015 do 23. 2. 2016 ob sodelovanju 30 anketarjev v 150 anketnih okoliših v Sloveniji.

Datoteka:

SJM 2015/1, deponirana v ADP (ADP - IDNo: SJM15), IDV FDV

1.8.1 OGLEDALO JAVNEGA MNENJA; SJM 2015 (1. del)

ZADOVOLJSTVO Z RAZMERAMI

- Z1 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem?**
Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.

izredno nezadovoljen										izredno ne vem, zadovoljen b.o.		
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
0,4	0,2	0,9	2,9	2,5	16,3	8,1	18,8	26,5	12,3	10,8	0,3	

- Z2 Prosimo vas, da s pomočjo iste lestvice izrazite vaša občutja glede osebne sreče nasploh, pri čemer 0 pomeni, da sploh niste srečni, in 10, da ste zelo srečni.**

sploh nisem srečen/-na										zelo sem srečen/-na			ne vem b.o.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
0,5	0,2	1,1	2,6	2,0	14,3	8,9	13,9	26,2	16,4	13,8	0,2	0,1		

- Z3 Kako ocenjujete materialne razmere, v katerih živite vi in vaša družina?**
Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni najslabšo, 10 pa najboljšo oceno. **V kolikšni meri ste torej zadovoljni oz. nezadovoljni z materialnimi razmerami v vaši družini?**

zelo nezadovoljen/-na										zelo ne vem, zadovoljen/-na b.o.		
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
0,6	0,8	2,2	5,3	6,3	15,7	13,4	18,3	20,7	9,2	7,4	0,2	

- Z4 Če se primerjate z ljudmi v vaši okolici, ali sodite, da vam gre v finančnem pogledu boljše kot njim, enako ali slabše?**

veliko slabše										veliko ne vem, boljše b.o.		
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
0,4	1,0	1,8	5,0	7,1	42,5	13,2	13,1	8,2	4,0	1,1	2,7	0,0

- Z5 Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden?** Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.

treba je biti zelo previden		večini ljudi lahko zaupamo										ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
5,9	5,3	9,5	14,7	11,3	19,5	7,5	11,2	10,2	3,1	1,7	0,1	0,0	

- Z6 Nekateri ljudje imajo občutek, da lahko docela svobodno odločajo o svojem življenju, drugi pa imajo občutek, da s svojimi dejanji ne morejo bistveno vplivati na to, kaj se z njimi dogaja.** Prosimo vas, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, v kolikšni meri lahko vi odločate o svojem življenju. Pri tem pomeni 0 čisto nič, 10 pa v veliki meri.

čisto nič		v veliki meri										ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98	99	
0,7	0,5	1,7	3,5	4,2	14,8	10,2	14,8	22,9	11,3	14,6	0,7	0,1	

- Z7 Ko gledajo na prihodnost, so nekateri ljudje bolj črnogledi, pravimo, da so pesimistični, drugi pa vidijo prihodnost bolj rožnato, so optimistični. Kako bi opredelili sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da ste velik pesimist, 10 pa, da ste velik optimist?**

pesimist		optimist										ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
0,5	0,5	1,5	5,0	5,1	18,7	9,2	15,9	21,2	10,6	10,9	0,9	0,1	

1.8.2

STALIŠČA DO DELA, SJM 2015/1

MEDNARODNA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA
ISSP 20151

W1 Prosimo povejte, koliko se strinjate ali ne strinjate z navedenima trditvama o delu, pri čemer imejte v mislih delo na splošno.

	v celoti		niti		sploh		b.o.
	se strinjam	strinjam se	strinjam niti	ne strinjam se	se ne strinjam	ne vem	
	1	2	3	4	5	8	9
a) Delo v službi je le način, da človek zasluži denar in nič več.	8,9	25,4	23,0	32,7	8,8	1,2	0,0
b) Rad/-a bi hodil/-a v službo, tudi če ne bi potreboval/-a denarja.	14,5	39,9	18,0	18,9	6,6	2,0	0,1

W2 Kako pomembna je za vas vsaka od naslednjih stvari, ko pomislite na službo oziroma zaposlitev?

	zelo		niti	sploh		ne vem	b.o.
	po-memb-no	po-memb-no		ni po-memb-no	ni po-memb-no		
	1	2	3	4	5	8	9
a) varnost zaposlitve	55,8	37,9	4,0	1,0	0,5	0,8	0,1
b) dober zaslužek	28,0	58,0	11,1	1,5	0,6	0,7	0,1
c) veliko možnosti za napredovanje	22,7	50,3	18,9	5,7	0,7	1,7	0,1
d) zanimivo delo	45,8	47,0	4,9	1,0	0,3	0,9	0,2
e) da lahko delaš samostojno	32,3	49,8	13,4	2,9	0,6	1,0	0,0
f) da pri svojem delu lahko pomagaš drugim	34,7	54,0	8,5	1,3	0,6	1,0	0,0
g) da je delo koristno za družbo	30,8	55,7	9,9	1,7	0,8	1,2	0,1
h) da lahko sam razporediš delo v dnevni in tednu	24,3	42,6	22,3	7,6	1,8	1,4	0,1
i) da imaš osebne stike z drugimi ljudmi	34,1	50,2	10,4	3,3	0,7	1,2	0,1

W3 Ali ste se že kdaj oz. ali bi se odrekli dobri priložnosti za zaposlitev v korist vašemu družinskemu življenju?

1 -	da, to sem že storil/-a in bi verjetno še kdaj	19,4
2 -	da, to sem že storil/-a, a verjetno ne bi več	7,5
3 -	ne, tega še nisem storil/-a, ampak verjetno bi	33,8
4 -	ne, tega še nisem storil/-a in verjetno ne bi	32,0
8 -	ne vem	7,0
9 -	b.o.	0,2

W4 Ali ste kdaj oz. bi v prid družinskemu življenju vztrajali v službi, ki vas ni oziroma ne bi izpolnjevala?

1 -	da, to sem že storil/-a in bi verjetno še kdaj	15,8
2 -	da, to sem že storil/-a, a verjetno ne bi več	11,9
3 -	ne, tega še nisem storil/-a, ampak verjetno bi	27,4
4 -	ne, tega še nisem storil/-a in verjetno ne bi	38,5
8 -	ne vem	6,2
9 -	b.o.	0,2

W5 Ste bili v zadnjih petih letih neenakopravno obravnavani (diskriminirani) v zvezi z zaposlitvijo, npr. pri prijavi za službo, ko je šlo za povišanje plače ali napredovanje?

1 -	da —————▶ Nadaljujte z W6	14,3
2 -	ne —————▶ Preskok NA W7	62,7
0 -	nisem bil zaposlen, nisem iskal zaposlitve —▶ Preskok na W7	22,9
9 -	b.o.	0,1

Odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju W5 odgovorili z ,da' ali b.o.; n=147

W6 Kaj je bil po vašem mnenju glavni razlog za neenakopravno obravnavo?

01 -	moja starost	19,0
02 -	moja rasna, etnična pripadnost	3,4
03 -	moja nacionalnost	2,7
04 -	moj spol	8,2
05 -	moja verska pripadnost	0,0
06 -	moja invalidnost, duševna ali telesna bolezen	5,4
07 -	moje družinske obveznosti	4,1
08 -	moja politična prepričanja	2,7
09 -	drugo	52,4
88 -	ne vem	1,4
99 -	b.o.	0,7

W7 Ste bili v zadnjih petih letih na delovnem mestu kakorkoli nadlegovani s strani nadrejenih ali sodelavcev, npr. ste bili deležni ustrahovanja, psihične ali fizične zlorabe?

1 - da	8,2
2 - ne	68,3
0 - se ne nanaša (nimam zaposlitve / nadrejenega / sodelavcev)	23,5

W8 Koliko se strinjate ali ne strinjate z navedenima trditvama?

	v celoti		niti		sploh		b.o.
	se strinjam	strinjam se	strinjam niti	ne strinjam	se ne strinjam	ne vem	
	1	2	3	4	5	8	9
a) Delavci potrebujejo močne sindikate za zaščito svojih interesov.	23,7	35,1	19,2	12,4	5,8	3,7	0,1
b) Močni sindikati so slabi za slovensko gospodarstvo.	6,7	18,7	33,6	26,0	5,5	9,6	0,0

W9 Denimo, da bi lahko sami odločali o vaši sedanji delovni aktivnosti. Kaj od navedenega bi najraje izbrali?

1 - zaposlitev s polnim delovnim časom (30 ur na teden ali več)	66,8
2 - zaposlitev s skrajšanim delovnim časom (od 10 do 29 ur na teden)	15,6
3 - zaposlitev za manj kot 10 ur na teden	3,0
4 - da sploh ne bi bil zaposlen-a	12,4
8 - ne vem	2,1

W10 Ali trenutno imate plačano zaposlitev?

Anketar: „plačana zaposlitev“ vključuje tako zaposlene kot samozaposlene

1 - da	▶ Nadaljujte z W11	47,7
2 - ne	▶ Preskok na W32	52,3

Navodilo: Na vprašanja od W11 do W31 odgovarjajo le tisti, ki imajo plačano zaposlitev! 1997 – N=538; 2006 – N=510; 2015 – N=488

Pri vprašanjih, ki sledijo, imejte v mislih svojo glavno zaposlitev.

W11 Pomislite na vašo sedanjo zaposlitev – koliko delate (vključno z nadurami) in koliko pri tem zaslužite. Če bi lahko izbrali eno od naslednjih treh možnosti, kateri bi dali prednost?

1 - delati več ur in zaslužiti več denarja	28,9
2 - delati toliko ur kot doslej in zaslužiti toliko denarja kot doslej	60,7
3 - delati manj ur in zaslužiti manj denarja	5,5
8 - ne vem	4,7
9 - b.o.	0,2

W12 Prosimo vas, da za vsako od naslednjih trditev poveste, v kolikšni meri drži za vašo sedanjo (redno) zaposlitev. (Glavna zaposlitev v primeru, da jih je več.)

	niti							b.o.	
	v celoti		strinjam,		ne		sploh		
	se strinjam	strinjam se	niti strinjam se	ne strinjam se	se ne strinjam	ne vem			
	1	2	3	4	5	8	9		
a) imam zanesljivo zaposlitev	42,2	34,8	11,9	9,2	1,4	0,2	0,2		
b) moj zaslužek je dober	10,9	32,4	35,5	16,2	4,5	0,4	0,2		
c) imam dobre možnosti za napredovanje	9,0	26,8	23,2	28,5	11,1	1,2	0,2		
d) moje delo je zanimivo	35,7	47,3	11,5	4,1	1,0	0,0	0,4		
e) pri svojem delu sem samostojen/-a	39,3	41,8	14,5	3,5	0,6	0,0	0,2		
f) pri svojem delu lahko pomagam drugim ljudem	39,5	43,4	10,7	4,9	1,0	0,2	0,2		
g) moje delo je koristno za družbo	31,4	43,6	17,4	5,1	1,6	0,6	0,2		
h) pri mojem delu imam osebne stike z drugimi ljudmi	58,8	33,8	3,9	2,5	0,8	0,0	0,2		

W13 In zdaj še nekaj vprašanj o pogojih dela na vašem delovnem mestu. Prosimo povejte, kako pogosto se vam pri vašem delu dogajajo naslednje stvari...

	kraj							b.o.
	vedno	pogosto	včasih		ne			
			kraj	nikoli	vem			
	1	2	3	4	5	8	9	
a) da morate opravljati težka fizična dela	13,9	12,5	19,3	14,3	39,8	0,0	0,2	
b) da se vam zdi vaše delo stresno	17,6	33,4	31,8	7,4	9,6	0,0	0,2	

W14 In kako pogosto...?

	vedno	pogosto	včasih	komaj		ne vem	b.o.
				kdaj	nikoli		
	1	2	3	4	5	8	9
a) med svojim običajnim delovnikom delate doma	9,8	11,9	18,0	10,0	50,0	0,0	0,2
b) vaša služba vključuje delo ob vikendih	15,8	17,2	25,4	14,3	26,8	0,0	0,4

W15 Katera od trditev najbolje opisuje, kdo odloča o tem, kdaj pričnete in kdaj končate z delom?

1 - uro začetka in konca dela določi moj delodajalec in je sam/-a ne morem spreminjati	51,6
2 - v določenih mejah lahko sam/-a odločam, kdaj bom začel/-a delati in kdaj bom z delom končal/-a	36,3
3 - povsem svobodno lahko odločam, kdaj bom pričel/-a in končal/-a z delom	11,5
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	0,4

W16 Katera od trditev najbolje opisuje vaš običajni delovni čas pri vaši glavni zaposlitvi?

1 - imam reden delovni čas ali izmeno (podnevi, zvečer ali ponoči)	75,8
2 - imam delovni čas ali izmeno, ki se pogosto spreminja (na primer iz dnevne v večerno ali nočno)	14,1
3 - imam delovni čas, ki ga v zadnjem trenutku določa moj delodajalec	7,4
8 - ne vem	2,0
9 - b.o.	0,6

W17 Katera od trditev najbolje opisuje, kako je običajno organizirano vaše dnevno delo?

1 - povsem svobodno odločam o organizaciji svojega dela	20,7
2 - v določenih mejah lahko sam/-a odločam o organizaciji svojega dela	58,2
3 - nobenega vpliva nimam na organizacijo svojega dela	20,9
8 - ne vem	0,0
9 - b.o.	0,2

W18 Kako težko bi bilo za vas, da bi vzeli v delovnem času eno ali dve prosti uri zato, da bi uredili zasebne ali družinske zadeve?

1 -	sploh ne bi bilo težko	36,5
2 -	ne preveč težko	33,4
3 -	dokaj težko	14,1
4 -	zelo težko	15,6
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,2

W19 Kako pogosto čutite, da...

	vedno		pogosto		včasih		komaj		ne	
	1	2	3	4	5	8	9	b.o.		
a) ...vaše službene obveznosti motijo vaše družinsko življenje?	1,8	13,9	31,8	22,1	29,7	0,4				
b) ...vaše družinske obveznosti motijo vaše delo v službi?	0,4	2,3	12,9	31,1	52,7	0,4	0,2			

W20 Kolikšen delež vaših preteklih delovnih izkušenj in znanj lahko uporabite pri vašem sedanjem delu?

1 -	skoraj nič	12,7
2 -	malo	12,7
3 -	precej	31,4
4 -	skoraj vse	40,4
8 -	ne vem	2,7
9 -	b.o.	0,2

W21 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih udeležili kakršnega koli usposabljanja za izboljšanje vaše delovne usposobljenosti, tako v okviru vašega podjetja (službe) kot kjerkoli drugje?

1 -	da	59,4
2 -	ne	40,2
8 -	ne vem	0,2
9 -	b.o.	0,2

W22 Kako bi vi na splošno ocenili odnose med ljudmi v vašem delovnem okolju med ...

		niti						b.o.
		zelo dobri	precej dobri	dobri, niti slabi	precej slabi	zelo slabi	neodlo- čen	b.o.
		1	2	3	4	5	8	9
a)	vodstvom in zaposlenimi	21,1	35,5	27,7	8,8	3,1	3,5	0,4
b)	kolegi pri delu	34,2	44,1	15,0	1,6	0,6	4,3	0,2

W23 Kako zadovoljni ste s svojo sedanjo službo, zaposlitvijo?

1 -	popolnoma zadovoljen/-na	17,0
2 -	zelo zadovoljen/-na	24,2
3 -	precej zadovoljen/-na	36,9
4 -	niti zadovoljen/-na, niti nezadovoljen/-na	17,8
5 -	precej nezadovoljen/-na	2,5
6 -	zelo nezadovoljen/-na	1,2
7 -	popolnoma nezadovoljen/-na	0,2
8 -	ne vem	0,0
9 -	b.o.	0,2

W23a Kako zadovoljni ste s porazdelitvijo svojega časa med tistega, ki ga porabite za službo, in tistega, ki ga porabite za druge stvari v življenju?

Ocenite na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izjemno nezadovoljni s porazdelitvijo časa, 10 pa, da ste izjemno zadovoljni.

izjemno nezadovoljen/-na						izjemno zadovoljen/-na						ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
0,4	1,2	1,8	6,4	4,3	20,3	12,1	18,0	19,5	7,8	7,6	0,2	0,4	

W24 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami?

		niti						b.o.
		v celoti se stri- njam	strinjam se	niti ne strinjam	ne strinjam se	sploh se ne strinjam	ne vem	b.o.
		1	2	3	4	5	8	9
a)	Pripravljen/-a sem delati več in bolje kot sedaj, da bi svojemu podjetju ali ustanovi pomagal/-a k uspehu.	12,3	43,9	27,9	10,0	4,7	1,0	0,2
b)	Ponosen/-na sem, da delam za svoje podjetje ali ustanovo.	23,8	49,4	19,7	5,1	1,0	0,8	0,2
c)	Zavrnil/-a bi ponudbo za drugo zaposlitev, tudi precej bolj plačano, le da bi ostal/-a v sedanjem podjetju ali ustanovi.	11,7	15,6	24,2	26,4	18,0	3,9	0,2

W25 Sedaj pomislite na vrsto dela, ki ga opravljate, ne glede na podjetje ali organizacijo, kjer ste zaposleni. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjima trditvama?

	niti						b.o.
	v celoti se strinjam	strinjam se	niti ne strinjam	ne strinjam se	sploh se ne strinjam	ne vem	
	1	2	3	4	5	8	9
a) Če bi dobil/-a priložnost, bi sedanjo vrsto dela zamenjal/-a za nekaj drugega.	13,5	25,8	19,9	25,2	13,5	1,8	0,2
b) Ponosen/-na sem na vrsto dela, ki ga opravljam.	30,1	48,8	17,8	2,5	0,4	0,2	0,2

W26 Kako težko oz. lahko bi vam bilo najti novo delo, zaposlitev, ki bi bila vsaj tako dobra kot sedanja?

1 - zelo lahko	2,3
2 - dokaj lahko	12,1
3 - niti lahko, niti težko	23,4
4 - dokaj težko	32,0
5 - zelo težko	26,4
8 - ne vem	3,7
9 - b.o.	0,2

W27 Na splošno, kako verjetno je, da boste v obdobju naslednjih 12 mesecev skušali poiskati zaposlitev v drugem podjetju, ustanovi?

1 - zelo verjetno	7,2
2 - verjetno	8,8
3 - ne preveč verjetno	17,6
4 - zelo malo verjetno	62,7
8 - ne vem	3,5
9 - b.o.	0,2

W28 Koliko, če sploh, vas skrbi, da bi izgubili zaposlitev?

1 - zelo me skrbi	9,8
2 - do neke mere me skrbi	26,2
3 - bolj malo me skrbi	25,0
4 - sploh me ne skrbi	38,7
8 - ne vem	0,0
9 - b.o.	0,2

**W29 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami?
Da bi se izognil/-a nezaposlenosti, bi bil/-a pripravljen/-a...**

	v celoti se stri- njam	strinjam se	ni - niti	ne strinjam se	sploh se ne strinjam	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	8	9
a) sprejeti delo, ki zahteva nove veščine in znanja	46,1	41,6	5,5	3,9	2,3	0,4	0,2
b) sprejeti nižji položaj za nižje plačilo	20,1	36,5	21,1	16,2	5,3	0,6	0,2
c) sprejeti začasno zaposlitev	29,5	48,6	9,4	9,4	2,9	0,0	0,2
d) sprejeti delo v oddaljenem kraju	15,8	36,9	22,3	17,2	7,2	0,4	0,2
e) preseliti se znotraj Slovenije	7,4	15,6	19,3	30,5	25,4	1,6	0,2
f) preseliti se v drugo državo	9,0	11,5	14,3	23,0	40,4	1,6	0,2

W30 Ste v zadnjih 12 mesecih poleg svoje glavne zaposlitve opravljali še kakšno drugo delo za plačilo?

1 - da, ves čas	→ Nadaljujte z W31	5,9
2 - da, večino časa	→ Nadaljujte z W31	2,5
3 - da, samo nekaj časa	→ Nadaljujte z W31	8,6
4 - ne	→ Preskok na R1	82,8
9 - b.o.		0,2

Odgovarjajo tisti, ki so na vprašanje W30 odgovorili 1, 2, 3, 9; n=84

W31 Koliko ste v zadnjih 12 mesecih zaslužili z dodatnim delom v primerjavi z vašo glavno zaposlitvijo? Z dodatnim delom sem zaslužil/-a...

1 - precej manj kot z glavno zaposlitvijo	58,3
2 - manj kot z glavno zaposlitvijo	20,2
3 - približno enako	9,5
4 - več kot z glavno zaposlitvijo	3,6
5 - precej več kot z glavno zaposlitvijo	3,6
8 - ne vem	2,4
9 - b.o.	2,4

Navodilo: Na vprašanja W32 do W44 odgovarjajo tisti, ki trenutno nimajo plačane zaposlitve! 1997 – N=467; 2006 – N=492; 2015 – N=536

W32 Ali ste kdaj imeli plačano zaposlitev, ki je trajala vsaj leto ali več?

1 - da	→ Nadaljujte z W33	76,3
2 - ne	→ Preskok na W36	23,7
9 - b.o.		0,0

W33a Katerega leta je prenehala vaša zadnja zaposlitev?

Podatki so v datoteki!

W33b Prosimo povejte tudi mesec.

Podatki so v datoteki!

Na vprašanji W34 in W35 odgovarjajo tisti, ki so na vprašanje W32 odgovorili 1 - imel plačano zaposlitev n2005=331; n2015=409

W34 Kako zadovoljni ste bili s svojo zadnjo službo, zaposlitvijo?

1 - popolnoma zadovoljen/-na	23,7
2 - zelo zadovoljen/-na	23,5
3 - precej zadovoljen/-na	29,8
4 - niti zadovoljen/-na, niti nezadovoljen/-na	14,9
5 - precej nezadovoljen/-na	4,6
6 - zelo nezadovoljen/-na	2,2
7 - popolnoma nezadovoljen/-na	0,7
8 - ne vem	0,2
9 - b.o.	0,2

W35 Kateri je bil poglavitni razlog, da je vaša zaposlitev prenehala?

1 - dosegel/-a sem starostno mejo za upokojitev	57,9
2 - upokojil/-a sem se predčasno, po lastni odločitvi	4,9
3 - upokojil/-a sem se predčasno, a ne po lastni odločitvi	3,9
4 - postal/-a sem (trajno) nesposoben/-na za delo	8,6
5 - moje delovno mesto je bilo ukinjeno	5,9
6 - bil/-a sem odpuščen/-a	3,2
7 - moja pogodba o zaposlitvi se je iztekla	3,9
8 - družinske obveznosti	2,7
9 - poročil/-a sem se	0,7
drugo	8,3
b.o.	0,0

W36 Ali si želite imeti (plačano) zaposlitev, bodisi sedaj ali pa kdaj v prihodnosti?

1 - da	→ Nadalujete z W37	31,5
2 - ne	→ Preskok na W43	68,5
9 - b.o.		0,0

Na vprašanja W37 do W42 odgovarjajo tisti, ki so na vprašanje W36 odgovorili 1; n2015=169

W37 Kako verjetno se vam zdi, da bi našli zaposlitev?

1 - zelo verjetno	17,8
2 - verjetno	36,1
3 - ne preveč verjetno	25,4
4 - zelo malo je verjetno	18,9
8 - ne vem	1,8
9 - b.o.	0,0

W38 Kako močno, če sploh, vas skrbi, da morda ne boste našli zaposlitve?

1 - močno me skrbi	22,5
2 - precej me skrbi	18,3
3 - malo me skrbi	29,0
4 - sploh me ne skrbi	29,6
8 - ne vem	0,6

W39 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? Da bi dobil/-a službo, bi bil/-a pripravljen/-a...

	v celoti		niti - niti	ne strinjam se	sploh		b.o.
	se stri- njam	strinjam se			se ne strinjam	ne vem	
	1	2	3	4	5	8	9
a) sprejeti delo, ki zahteva nove veščine in znanja	43,8	43,2	5,9	3,0	1,2	3,0	0,0
b) sprejeti nižje plačan položaj	17,2	43,2	19,5	13,6	3,0	3,6	0,0
c) sprejeti začasno zaposlitev	35,5	52,7	5,3	3,6	1,2	1,8	0,0
d) sprejeti delo v oddaljenem kraju	21,3	29,0	16,6	22,5	8,9	1,8	0,0
e) preseliti se znotraj Slovenije	13,0	20,7	13,6	32,5	17,2	2,4	0,6
f) preseliti se v drugo državo	11,2	18,3	8,3	24,3	35,5	2,4	0,0

W40 Ste v obdobju zadnjih 12 mesecev naredili kaj od naštetega, da bi našli zaposlitev?

	ne	da,		ne vem	b.o.
		enkrat ali dvakrat	da, več kot dvakrat		
	1	2	3	8	9
a) se prijavi na (državni) zavod za zaposlovanje	62,7	32,5	4,7	0,0	0,1
b) se prijavi pri zasebni agenciji za zaposlovanje	85,8	9,5	4,7	0,0	0,0
c) se odzvali na oglas za službo v časopisu ali reviji	76,9	9,5	13,6	0,0	0,0
d) dali v časopis ali na internet oglas, da iščete zaposlitev	86,4	8,9	4,7	0,0	0,0
e) iskali delo neposredno pri delodajalcih	60,9	19,5	19,5	0,0	0,1
f) prosili sorodnike, prijatelje ali kolege, da vam pomagajo pri iskanju zaposlitve	60,9	17,8	21,3	0,0	0,0

W41 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih udeležili kakršnega koli usposabljanja za izboljšanje vaše delovne usposobljenosti?

1 - da	26,0
2 - ne	73,4
8 - ne vem	0,6

W42 Ali trenutno iščete zaposlitev?

1 - da	39,6
2 - ne	60,4

W43 Kaj oziroma kdo je za vas poglavitni vir sredstev za preživljanje?

01 - trenutni zakonec, partner	9,0
02 - drugi družinski člani	11,8
03 - pokojnina	67,9
04 - podpora za brezposelne	1,9
05 - socialna podpora	2,1
06 - občasno delo	2,1
07 - štipendija, študentsko posojilo	2,6
08 - prihranki	0,7
09 - naložbe ali dohodek iz najema	0,0
95 - drugo	1,9
99 - b.o.	0,2

W44 Kako močno, če sploh, vas skrbi, da bi izgubili ta poglavitni vir sredstev za preživljanje?

1 - močno me skrbi	31,9
2 - precej me skrbi	19,4
3 - malo me skrbi	22,9
4 - sploh me ne skrbi	25,7

1.8.3 STALIŠČA O VLOGI DRŽAVE

MEDNARODNA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA ISSP 2016, SJM 2015/1

R1 Če govorimo na splošno, ali bi vi rekli, da je treba zakone upoštevati brez izjeme, ali pa obstajajo določene izjemne situacije, v katerih bi moral človek ravnati po svoji vesti, pa čeprav bi pri tem prekršil zakone?

1 -	zakone je treba ubogati brez izjeme	39,9
2 -	v izjemnih situacijah je treba poslušati svojo vest	55,2
8 -	ne vem	4,8
9 -	b.o.	0,1

R2 Posamezniki ali združenja lahko na veliko načinov protestirajo proti ukrepom oblasti, kadar te ukrepe odločno odklanjajo. Prosimo vas, da nam na osnovi dane lestvice poveste, v kakšni meri naj bi bile po vašem mnenju dovoljene našteje protestne akcije.

	v vsakem primeru dovoljeno	dovoljeno	ni dovoljeno	v nobenem primeru ni dovoljeno	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
a) organiziranje javnih zborovanj v protest proti oblasti	23,5	60,3	8,4	2,1	5,8	0,0
b) organiziranje protestnih pohodov in demonstracij	21,1	60,7	10,9	1,5	5,5	0,3

R3 Nazore nekaterih ljudi večina ocenjuje kot skrajne. Pomislite na ljudi, ki hočejo nasilno zrušiti oblast. Ali menite, da bi tem ljudem lahko dovolili...?

	v vsakem primeru dovolili	ne dovolili	ne dovolili	v nobenem primeru dovolili	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
a) prirediti javna zborovanja, na katerih lahko izrazijo svoje nazore	5,8	29,8	34,9	24,3	5,3	0,0
b) objaviti knjige, v katerih izražajo svoje nazore	10,0	54,1	19,4	11,2	5,3	0,0

R4 Tudi sodišča se lahko motijo. Kaj je po vaši oceni slabše?

1 -	obsoditi nedolžno osebo, ali	65,6
2 -	oprostiti krivo osebo	16,8
8 -	ne vem, neodločen	17,6
9 -	b.o.	0,0

R5 Našteli vam bomo nekaj ukrepov, ki jih lahko sprejme vlada v zvezi s sedanjim gospodarskim položajem. Za vsakega od njih nam povejte, ali ga podpirate ali ne podpirate?

	močno				sploh ne		b.o.	
	pod- piram	pod- piram	niti - niti	ne pod- -piram	podpi- ram	ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	
a)	zmanjšanje izdatkov države (proračuna)	23,5	41,7	15,2	13,2	1,9	4,5	0,0
b)	financiranje programov zaposlovanja	25,2	55,1	10,3	5,6	1,3	2,6	0,0
c)	manj zakonskih predpisov za gospodarstvo	20,5	41,9	21,3	7,8	1,0	7,5	0,0
d)	podpora industriji pri razvoju novih proizvodov in tehnologije	43,9	48,7	3,1	1,2	0,2	2,6	0,2
e)	podpora nazadujočim vejam industrije, da bi zagotovili delovna mesta	25,0	36,5	14,9	17,1	3,2	3,1	0,1
f)	skrajšanje tedenskega delovnega časa, da bi tako ustvarili nova delovna mesta	12,7	36,5	24,0	18,4	4,8	3,6	0,0

R6 Prosimo vas, da nam za našeta področja poveste, ali bi po vaši sodbi morala vlada zagotoviti zanje več ali manj denarja. Pri tem upoštevajte, da če boste rekli "veliko več", to lahko zahteva tudi povišanje davkov.

	veliko več			veliko manj			ne vem, b.o.
	denarja	več	kot doslej	manj	denarja		
	1	2	3	4	5	8	
a)	za varstvo okolja	10,8	48,8	34,7	2,6	0,6	2,4
b)	za zdravstvo	29,5	48,0	19,0	1,7	0,5	1,3
c)	za policijo in odkrivanje kaznivih dejanj	15,7	50,6	27,4	2,3	1,0	2,9
d)	za izobraževanje	22,4	43,4	29,9	2,0	0,4	2,1
e)	za vojsko in obrambo	6,8	26,7	41,3	14,5	7,1	3,6
f)	za pokojnine	27,2	50,1	19,5	1,6	0,2	1,4
g)	za podporo nezaposlenim	11,0	32,6	37,7	12,3	3,1	3,2
h)	za kulturo in umetnost	4,1	27,6	50,2	12,8	2,2	3,0

R7 Povejte nam prosim, za katere od naštetih stvari naj bi bila pri nas odgovorna država? Ali je država odgovorna...

		v vsakem primeru odgovorna	delno odgovorna	v glavnem ni odgovorna	v nobenem primeru ni odgovorna	ne vem, b.o.
		1	2	3	4	8
a)	zagotoviti delovno mesto za vsakogar, ki hoče delati	38,3	43,9	12,9	4,0	0,9
b)	nadzorovati cene	37,0	42,9	13,9	3,9	2,3
c)	zagotoviti zdravstveno oskrbo za bolne	84,3	14,3	1,1	0,0	0,4
d)	zagotoviti upokojevcem in starim ljudem primeren življenjski standard	76,8	21,6	1,3	0,1	0,3
e)	pomagati industriji, da si zagotovi razvoj	49,4	43,1	4,2	0,8	2,5
f)	zagotoviti nezaposlenim primeren življenjski standard	26,1	51,8	16,4	3,1	2,6
g)	znižati razlike med revnimi in bogatimi	61,3	29,9	6,5	1,2	1,1
h)	zagotoviti štipendije za študente iz družin z nižjimi dohodki	68,0	28,5	2,2	0,2	1,1
i)	zagotoviti dostojno prebivališče za tiste, ki si ga ne morejo privoščiti	40,4	50,4	7,1	0,5	1,6
j)	strogo zakonsko preprečevati škodo, ki jo v okolju povzroča industrija	61,3	32,5	3,4	0,3	2,4
k)	spodbujati enakost med moškimi in ženskami	57,6	30,3	7,7	1,5	2,9

R8 Ljudje imajo različne poglede na to, kdo bi moral opravljati naslednje storitve v Sloveniji. Kdo naj bi po vašem mnenju predvsem izvajal...

R8a zdravstveno varstvo za bolne

1 -	javni zavodi / država	91,8
2 -	zasebni zavodi / profitne organizacije	3,6
3 -	neprofitne organizacije / dobrotelne organizacije / zadruga	1,6
4 -	verske organizacije	0,0
5 -	družina, sorodniki ali prijatelji	0,7
8 -	ne vem	2,2
	b.o.	0,1

R8b skrb za starejše ljudi

1 -	javni zavodi / država	81,4
2 -	zasebni zavodi / profitne organizacije	5,1
3 -	neprofitne organizacije / dobrotelne organizacije / zadruga	3,1
4 -	verske organizacije	0,1
5 -	družina, sorodniki ali prijatelji	7,1
8 -	ne vem	3,0
	b.o.	0,1

R8c obvezno izobraževanje otrok v šolah

1 -	javni zavodi / država	95,6
2 -	zasebni zavodi / profitne organizacije	1,7
3 -	neprofitne organizacije / dobrotelne organizacije / zadruga	0,7
4 -	verske organizacije	0,0
5 -	družina, sorodniki ali prijatelji	0,5
8 -	ne vem	1,6

R9 Pred vami je seznam ljudi in organizacij, ki lahko vplivajo na ukrepe vlade... Prosimo, da s seznama izberete dve, za kateri menite, da imata največji in drugi največji vpliv na odločitve slovenske vlade.

R9a Največji vpliv...

R9b Drugi največji vpliv...

A.	mediji	27,0	13,4
B.	sindikati	11,7	11,2
C.	podjetja, banke in industrija	18,1	16,6
D.	verske organizacije in verski voditelji	1,0	1,3
E.	vojska	0,2	0,3
F.	organizirani kriminal	2,6	4,0
G.	ljudje, ki so volili vladne stranke	11,2	11,2
H.	državljeni na splošno	5,2	7,4
I.	nevladne in prostovoljne organizacije	0,3	1,5
J.	mednarodne organizacije (Združeni narodi, Mednarodni denarni sklad)	7,7	11,9
K.	ne vem	15,0	20,9
	b.o.	0,0	0,3

R10 Pred vami sta dve trditvi o tem, kaj vpliva na oblikovanje in izvajanje politik na različnih področjih v Sloveniji. Katera od trditev je bližje vašim pogledom?

1 -	Oblikovanje in izvajanje politik v Sloveniji je bolj odvisno od tega, kaj se dogaja v svetovnem gospodarstvu, ne pa od tega, kdo je v vladi.	30,4
2 -	Oblikovanje in izvajanje politik v Sloveniji je bolj odvisno od tega, kdo je v vladi, kot pa od tega, kaj se dogaja v svetovnem gospodarstvu.	56,8
8 -	ne vem	12,8

Sledi nekaj vprašanj o človekovih pravicah in javni varnosti.

R11 Ali menite, da bi slovenska država morala imeti pravico...?

	zagotovo bi morala imeti to pravico	verjetno bi morala imeti to pravico	verjetno ne bi smela imeti te pravice	zagotovo ne bi smela imeti te pravice	ne vem
	1	2	3	4	8
a) izvajati video nadzor ljudi na javnih mestih	12,0	25,7	25,4	34,1	2,8
b) spremljati elektronsko pošto in vse druge informacije, ki se izmenjujejo na internetu	3,3	11,2	27,7	52,3	5,4

R12 Tu je lestvica od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da bi morale biti vse državne informacije dostopne javnosti, četudi bi to pomenilo tveganje za javno varnost, 10 pa pomeni, da bi morala imeti javna varnost prednost, četudi bi to pomenilo omejen dostop do državnih informacij. Kam bi vi uvrstili svoj odgovor na tej lestvici?

Vse državne informacije bi morale biti dostopne javnosti, četudi bi to pomenilo tveganje za javno varnost.						Javna varnost bi morala imeti prednost, četudi bi to pomenilo omejen dostop do državnih informacij.							ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99		
4,3	2,1	2,4	4,7	5,5	26,0	8,2	12,5	15,1	5,0	7,8	6,4	0,0		

R13 Nekateri ljudje menijo, da bi morale države imeti pravico, da sprejmejo določene ukrepe v imenu nacionalne varnosti. Drugi se s tem ne strinjajo. Ali menite, da bi slovenski organi oblasti morali imeti pravico, ali ne bi smeli imeti pravice...?

	zagotovo bi morali imeti to pravico	verjetno bi morali imeti to pravico	verjetno ne bi smeli imeti te pravice	zagotovo ne bi smeli imeti te pravice	ne vem
	1	2	3	4	8
a) zbirati informacije o komurkoli, ki živi v Sloveniji, brez njegove vednosti	8,1	25,7	27,3	35,9	2,9
b) zbirati informacije o komurkoli, ki živi v drugih državah, brez njegove vednosti	4,5	17,3	31,7	41,5	5,0

R14 Denimo, da bi vlada menila, da obstaja verjetnost terorističnega napada. Kaj menite, ali naj bi v takšnem primeru imeli organi oblasti pravico...?

	zagotovo bi morala imeti pravico	verjetno bi morala imeti pravico	verjetno ne bi smela imeti pravice	zagotovo ne bi smela imeti pravice	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	8	9
a) pripreti ljudi za daljši čas, ne da bi proti njim sprožili sodne postopke	25,8	30,8	23,1	16,0	4,3	0,0
b) prisluškovati telefonskim pogovorom prebivalcev	17,6	31,7	23,7	24,3	2,6	0,0
c) naključno ustavljati in preiskovati ljudi na cesti	18,5	37,3	22,9	18,9	2,4	0,0

Pri meritvi SJM06₂ je dodan opis »...oblast (policija, tožilstvo itd.) pravico... «

R15 Kaj bi vi rekli, v kolikšni meri vas osebno zanima politika?

1 - zelo me zanima	3,3
2 - kar precej me zanima	15,7
3 - nekoliko me zanima	30,4
4 - le malo me zanima	31,3
5 - čisto nič me ne zanima	19,1
8 - ne vem	0,1
9 - b.o.	0,0

R16 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami?

	močno se strinjam	se strinjam	niti - niti	ne strinjam se	sploh se ne strinjam	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	8	9
a) Ljudje, kot sem jaz, nimajo nobene besede pri tem, kar počne vlada.	42,1	32,8	14,1	9,0	1,6	0,4	0,1
b) Zdi se mi, da imam precej dobro predstavo o pomembnih političnih problemih, ki nas čakajo v Sloveniji.	5,9	33,8	27,1	19,7	10,3	3,2	0,0
c) Ljudje, ki so bili izvoljeni za poslance, si prizadevajo izpolniti predvolilne obljube.	1,0	9,0	21,6	40,7	25,3	2,4	0,0
d) Večini državnih uslužbencev lahko zaupamo, da delajo to, kar je najbolje za državo.	0,7	13,9	29,8	35,7	17,9	2,1	0,0

R17 Kako bi vi na splošno ocenili davke danes v Sloveniji? (Mislimo na vse davke skupaj, vključno z obveznimi prispevki od plač, dohodnino, davkom na dodano vrednost idr.) Najprej za ljudi, ki imajo visoke dohodke. Ali bi rekli, da so zanje davki danes...?

1 -	dosti previsoki	2,2
2 -	previsoki	10,1
3 -	približno ustrezni	22,8
4 -	prenizki	44,4
5 -	dosti prenizki	12,7
7 -	nikoli ni bil zaposlen	-
8 -	ne vem	7,7
9 -	b.o.	0,1

Nato za tiste, ki imajo srednje visoke dohodke. Ali so zanje davki danes...?

1 -	dosti previsoki	4,7
2 -	previsoki	41,5
3 -	približno ustrezni	42,8
4 -	prenizki	4,8
5 -	dosti prenizki	0,1
7 -	nikoli ni bil zaposlen	-
8 -	ne vem	6,2
9 -	b.o.	0,0

Na koncu pa še za ljudi, ki imajo nizke dohodke. Ali so zanje davki danes...?

1 -	dosti previsoki	45,7
2 -	previsoki	41,3
3 -	približno ustrezni	7,6
4 -	prenizki	0,6
5 -	dosti prenizki	0,3
7 -	nikoli ni bil zaposlen	-
8 -	ne vem	4,5
9 -	b.o.	0,0

R18 Kaj menite, kako pogosto davčni organi v Sloveniji...?

		skoraj vedno			skoraj ne vem	
		1	2	3	4	8
a)	poskrbijo, da ljudje plačujejo davke	31,1	37,2	24,5	2,8	4,4
b)	obravnavajo vsakogar v skladu z zakonom ne glede na njihova poznanstva ali položaj v družbi	7,0	18,6	41,6	24,6	8,2

R19 Kaj menite, kako pogosto velika zasebna podjetja v Sloveniji...?

		skoraj vedno			skoraj nikoli		ne vem	b.o.
		1	2	3	4	8	9	
a)	delujejo v skladu z zakoni in predpisi	8,1	31,6	44,0	8,5	7,6	0,1	
b)	se skušajo izogniti plačevanju davkov	9,3	37,5	41,4	6,3	5,6	0,0	

R20 Približno koliko politikov v Sloveniji je po vašem mnenju vpletenih v korupcijo?

1 -	skoraj nobeden	0,0
2 -	malo	3,0
3 -	nekaj	21,6
4 -	kar precej	48,5
5 -	skoraj vsi	22,1
8 -	ne vem	4,7
9 -	b.o.	0,1

R21 In približno koliko javnih uslužbencev v Sloveniji je po vašem mnenju vpletenih v korupcijo?

1 -	skoraj nobeden	0,8
2 -	malo	10,4
3 -	nekaj	38,2
4 -	kar precej	38,8
5 -	skoraj vsi	5,2
8 -	ne vem	6,6
9 -	b.o.	0,1

R22 Kako pogosto se je vam ali članom vaše ožje družine (v zadnjih petih letih) zgodilo, da vam je javni uslužbenec dal vedeti, da želi podkupnino oziroma protiuslugo za opravljeno storitev?

1 -	nikoli	82,3
2 -	redko	10,4
3 -	občasno	4,2
4 -	pogosto	0,7
5 -	zelo pogosto	0,2
8 -	ne vem	2,1
9 -	b.o.	0,1

1.8.4 OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, SJM 2015/1 (2. del)

VREDNOTE, ZADOVOLJSTVO...

S1 Prosimo povejte, kako pomembna je vsaka od naštetih stvari v vašem življenju? Ocenite na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da stvar sploh ni pomembna, 10 pa, da je stvar izjemno pomembna v vašem življenju.

		sploh ni pomembna								izjemno pomembna				ne vem	b.o.
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98		
a)	družina	0,4	0,0	0,1	0,1	0,0	1,2	0,4	1,6	7,3	8,8	80,2	0,0	0,0	
b)	prijatelji	0,3	0,0	0,4	0,2	1,1	5,3	3,8	9,9	25,5	19,8	33,7	0,1	0,0	
c)	prosti čas	0,0	0,1	0,5	0,6	0,5	7,2	6,2	12,0	25,8	16,5	30,0	0,6	0,1	
d)	politika	17,5	9,2	12,0	13,9	8,8	19,7	6,3	6,1	4,6	0,6	0,6	0,9	0,0	
e)	delo	0,5	0,1	0,3	0,5	0,6	8,1	5,5	12,0	28,2	16,8	27,1	0,3	0,0	
f)	vera	22,5	7,8	6,7	6,2	4,0	18,8	6,5	5,2	10,2	3,5	8,1	0,5	0,0	

S2 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v Sloveniji? Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer ocena 0 pomeni, da ste izjemno nezadovoljni, 10 pa, da ste izjemno zadovoljni.

izjemno nezadovoljen/-na								izjemno zadovoljen/-na				ne vem		b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	08	99		
5,8	6,2	11,4	12,9	13,2	25,2	10,9	9,1	3,5	0,3	0,3	1,3	0,0		

S3 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v Sloveniji?

izjemno slabo								izjemno dobro				ne vem		b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98	99		
1,3	1,6	5,0	9,7	9,3	23,4	15,5	13,8	10,6	2,1	1,3	6,4	0,0		

S4 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v Sloveniji?

izjemno slabo								izjemno dobro				ne vem		b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98	99		
3,1	4,0	7,5	12,9	12,5	22,6	11,2	13,6	8,9	1,7	1,2	0,8	0,1		

S5 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?

izjemno nezadovoljen/-na										izjemno ne vem, zadovoljen/-na b.o.		
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98	99
4,0	4,2	12,4	12,2	11,3	24,6	8,9	8,4	6,4	0,8	0,3	6,4	

S6 Kako vidite situacijo z dohodkom v vašem gospodinjstvu? Kateri od naslednjih opisov ji najbolj ustreza?

1 - s sedanjimi dohodki se lahko brez težav preživljamo	34,9
2 - s sedanjimi dohodki ravno še shajamo	46,4
3 - s sedanjimi dohodki se le težko preživljamo	13,7
4 - s sedanjimi dohodki se izredno težko preživljamo	4,7
8 - ne vem	0,3
9 - b.o.	0,1

ZAUPANJE V INSTITUCIJE, VREDNOTE - POJMI...**S7 Ljudje morajo nekemu zaupati in imeti občutek, da se lahko zanesejo nase in na druge. Ocenite vaše zaupanje na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da sploh ne zaupate, 10 pa, da povsem zaupate. V kolikšni meri lahko vi zaupate naslednjim?**

a) družini in sorodnikom	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98	99
	0,4	0,1	0,3	0,8	0,5	3,7	1,6	4,8	14,3	19,9	53,7	0,0	0,0
b) cerkvi in duhovnikom	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	27,3	8,7	7,2	9,4	6,3	18,1	5,5	5,2	5,5	2,0	1,6	3,3	0,0
c) sosedom	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	2,9	1,8	3,5	6,5	5,3	22,9	12,3	15,5	17,4	5,5	5,5	1,0	0,0
d) televiziji, časopisom, radiu	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	7,4	4,4	9,2	11,3	10,8	28,0	10,9	8,8	6,0	0,9	1,3	0,9	0,1
e) političnim strankam	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	24,8	12,3	19,1	14,5	8,8	12,3	3,7	2,1	0,6	0,1	0,0	1,8	0,0
f) Državnemu zboru	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	18,3	9,6	16,9	15,5	10,7	15,4	5,4	2,8	1,9	0,2	0,2	3,0	0,1

f)	Predsedniku republike												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	10,5	5,5	8,7	11,2	10,8	18,7	6,9	11,3	8,2	2,8	3,4	1,9	0,0
g)	Vladi Republike Slovenije												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	14,9	7,4	13,9	13,5	10,4	16,2	7,8	6,8	4,6	0,7	1,4	2,3	0,0
p)	pravnemu sistemu RS												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	13,0	8,3	12,0	15,6	10,7	15,6	9,0	7,2	3,4	0,8	0,4	3,9	0,0
h)	Slovenski vojski												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	2,3	0,9	2,8	6,6	7,7	21,1	12,0	15,7	15,3	5,3	5,6	4,5	0,1
i)	sodiščem												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	10,5	5,3	13,6	15,6	10,8	16,3	9,0	8,0	6,3	0,7	0,6	3,3	0,0
j)	policiji												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	2,2	0,7	3,4	5,4	7,0	23,0	14,8	15,2	17,3	5,1	3,9	1,9	0,0
k)	bankam												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	7,5	4,4	8,8	10,2	10,9	21,7	9,9	11,4	8,0	2,9	2,2	2,1	0,0
r)	menedžerjem, direktorjem												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	13,2	6,0	13,1	14,6	11,5	19,4	7,2	5,0	3,2	0,7	0,1	6,1	0,0
l)	zvezi NATO												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	9,7	4,9	7,8	11,3	8,7	19,7	6,8	8,6	4,8	1,0	0,9	15,7	0,1
m)	Evropski uniji (EU) (v predhodnih meritvah Evropskemu parlamentu)												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	9,1	4,5	9,9	12,0	10,3	22,5	9,2	8,9	4,7	1,2	1,1	6,7	0,1
n)	Organizaciji Združenih narodov (OZN)												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	6,9	3,1	7,3	11,8	9,9	20,9	9,5	10,0	5,4	1,2	1,2	12,8	0,1
s)	humanitarnim organizacijam (RK, Karitas, Unicef,...)												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	5,5	3,0	5,3	9,9	8,7	19,1	12,2	12,1	12,5	4,9	4,9	1,9	0,1
t)	Evru												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	3,7	2,1	4,2	5,9	6,5	24,1	10,5	16,3	13,0	4,6	5,5	3,4	0,1

S8 Navedli vam bomo nekaj možnih oblik političnega in družbenega delovanja ljudi. Povejte, ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega?

(če da)

S9 Ali ste si pri tem pomagali z uporabo interneta?

Ali ste...	S8				S9			
	naredil/-a		preskok		uporabljal/-a internet		b.o.	
	da	ne	b.o.	n=	da	ne	b.o.	
	1	2	9		1	2	9	
a) podpisali peticijo bojkotirali ali namenoma kupili določen proizvod zaradi ekoloških,	16,3	83,7	0,0	167	64,7	35,3	0,0	
b) političnih ali etičnih razlogov	12,6	87,3	0,1	130	39,2	60,0	0,8	
c) se udeležili demonstracij se udeležili političnega	2,8	97,2	0,0	29	41,4	58,6	0,0	
d) sestanka ali shoda imeli stik ali poskušali priti v stik s politikom, da bi tako izrazili	2,9	97,0	0,1	31	48,4	48,4	3,2	
e) svoje poglede prispevali denar za neko družbeno	6,0	94,0	0,0	61	52,5	47,5	0,0	
f) ali politično aktivnost stopili v stik z množičnimi mediji, ali v njih nastopili, da bi tako	11,1	88,9	0,0	114	28,9	70,2	0,9	
g) izrazil svoje poglede	3,7	96,2	0,1	39	69,2	28,2	2,6	

S10 Navedli vam bomo nekaj možnih oblik delovanja ljudi prek spleta (interneta). Povejte, ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste... ?

Ali ste...	nikoli	več kot		ne vem, b.o.
		da, 1x	1x	
		1	2	
a) uporabili spletno bančništvo	62,0	1,7	36,1	0,2
b) komentirali kak članek na spletnem portalu	84,4	5,4	10,1	0,2
c) spremljali aktualno politično dogajanje na Facebooku, Twitterju ali katerem drugem spletnem mediju	71,7	5,4	22,9	0,0
d) poslali sporočilo s politično vsebino preko Twiterja, Facebooka ali katerega drugega spletnega medija	93,3	2,1	4,1	0,5
e) obiskali spletno stran politične stranke	89,6	4,1	6,0	0,3
f) se vključili v interesno skupino prek spletnih omrežij	91,5	3,4	4,8	0,3
g) sodelovali v internetnem političnem forumu ali razpravni skupini	97,3	0,9	1,8	0,1

S11 Našteli vam bomo nekaj besed ali pojmov, vi pa na hitro, po prvem vtisu, brez predolgega razmišljanja, ocenite, ali imate do njih zelo pozitiven, pozitiven, negativen ali zelo negativen odnos.

		zelo negativen	negativen	niti - niti	pozitiven	zelo pozitiven	ne vem, b.o.
		1	2	3	4	5	8
a)	narod	0,8	6,2	22,8	56,9	11,8	1,6
b)	socializem	2,9	16,0	36,6	34,0	4,2	6,3
c)	ukinitev smrtne kazni	6,5	14,0	20,5	39,0	15,5	4,5
d)	globalizacija	5,7	24,2	33,2	15,7	1,6	19,6
e)	pravica do splava	4,3	9,4	15,6	43,3	24,6	2,8
f)	internet	0,8	4,7	15,0	47,9	26,4	5,2
g)	slovensko domobranstvo	13,7	26,7	29,2	14,9	2,9	12,6
h)	evtanazija	7,3	16,6	28,2	28,1	8,6	11,1
i)	verouk v šolah	30,5	29,5	19,5	15,9	3,0	1,6
j)	sindikalne pravice delavcev	0,8	4,7	19,4	54,9	18,2	2,1
k)	slovenski partizani	2,2	9,0	35,3	37,5	8,3	7,7
l)	enakost med spoloma	1,4	3,5	10,7	45,8	37,3	1,3
s)	izenačitev pravic istospolnih parov	16,1	20,2	21,8	25,7	13,1	3,1
n)	majhne socialne razlike	0,8	3,6	11,9	52,6	30,0	1,1
o)	kapitalizem	10,7	30,7	40,4	10,8	0,6	6,7
r)	Evropa	2,1	12,8	36,5	40,2	4,3	4,0

S12 Včasih demokracija ne deluje. Kadar se to zgodi, nekateri menijo, da potrebujemo močnega voditelja, ki bi uredil stvari; drugi pa menijo, da je tudi takrat, ko stvari ne delujejo, demokracija najboljša. Kaj vi mislite o tem, ali takrat...

1 -	potrebujemo močnega voditelja, ali je	62,4
2 -	demokracija vedno najboljša	22,5
8 -	ne vem	15,1
9 -	b.o.	0,0

S13 Slovenija je v ustavi opredeljena kot pravna in kot socialna država.

a) Kaj menite, v kolikšni meri je Slovenija pravna država?

1 -	sploh nič	6,5
2 -	le malo	51,9
3 -	precej	34,4
4 -	v celoti	2,7
8 -	ne vem	4,5
9 -	b.o.	0,0

b) In v kolikšni meri je Slovenija socialna država?

1 -	sploh nič	3,8
2 -	le malo	41,3
3 -	precej	47,9
4 -	v celoti	3,4
8 -	ne vem	3,6
9 -	b.o.	0,0

S14 Povejte prosimo, kdo naj bi bil po vašem mnenju predvsem odgovoren za to, da bi imeli ljudje primeren življenjski standard? Prosimo, ocenite na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, to je predvsem odgovornost posameznika, 10 pa to je predvsem odgovornost države'.

to je predvsem odgovornost posameznika					to je predvsem odgovornost države					ne vem	b.o.	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98	99
2,3	2,2	3,4	8,1	6,9	32,5	9,8	10,8	11,3	3,0	8,7	0,8	0,0

S15 Katera od dveh naslednjih trditev je bliže vašemu mnenju? Pomembni sta tako svoboda kot enakost. Toda če bi moral/-a izbrati eno ali drugo...

1 -	bi ocenil/-a, da je osebna svoboda pomembnejša, to je, da lahko živiš v svobodi in se razvijaš brez ovir, ali	55,2
2 -	bi ocenil/-a, da je enakost pomembnejša, to je, da nihče ni zapostavljen in da razlike med socialnimi razredi niso prevelike.	35,4
3 -	ne soglašam ne z eno, ne z drugo trditvijo	6,2
8 -	ne vem	3,0
9 -	b.o.	0,3

S16 Katera od dveh naslednjih trditev je bliže vašemu mnenju? Pomembni sta tako svoboda kot varnost. Toda če bi moral/-a izbrati eno ali drugo...

1 -	bi ocenil/-a, da je osebna svoboda pomembnejša, to je, da lahko živiš v svobodi in se razvijaš brez ovir, ali	25,1
2 -	bi ocenil/-a, da je varnost pomembnejša, to je, da moje življenje ni ogroženo in se počutim varnega / varno	65,9
3 -	ne soglašam ne z eno, ne z drugo trditvijo	6,5
8 -	ne vem	2,4

S17 In katera od dveh naslednjih trditev je bliže vašemu mnenju? Pomembni sta tako enakost kot varnost. Toda če bi moral/-a izbrati eno ali drugo...

1 -	bi ocenil/-a, da je enakost pomembnejša, to je, da nihče ni zapostavljen in da razlike med socialnimi razredi niso prevelike, ali	23,4
2 -	bi ocenil/-a, da je varnost pomembnejša, to je, da moje življenje ni ogroženo in se počutim varnega / varno	66,4
3 -	ne soglašam ne z eno, ne z drugo trditvijo	6,1
8 -	ne vem	4,1

S18 Ali mislite, da bi bilo potrebno razlike v osebnih dohodkih v Sloveniji povečati, zmanjšati ali odpraviti, ali pa so take razlike, kakršne so sedaj, primerne?

1 -	razlike naj se povečajo	3,6
2 -	sedanje razlike so primerne	5,3
3 -	razlike naj se zmanjšajo	85,2
4 -	vsi dohodki bi morali biti enaki	3,9
8 -	ne vem, b.o.	2,1

S19 Kako bi na splošno ocenili vaše zdravje? Ali bi rekli, da je...?

1 -	odlično	11,3
2 -	zelo dobro	26,4
3 -	dobro	50,8
4 -	slabo	9,7
5 -	zelo slabo	1,6
8 -	ne vem, b.o.	0,3

S20 Kako pogosto imate naslednje težave ali motnje?

		nikoli	redko	občasno	pogosto	stalno	ne vem	b.o.
		1	2	3	4	5	8	9
a)	močno razbijanje srca	53,6	19,8	18,8	6,5	1,0	0,2	0,1
b)	težave s spanjem	34,9	26,7	22,2	12,6	3,7	0,0	0,0
c)	nemirnost, zaskrbljenost	17,5	25,3	38,7	15,3	3,1	0,1	0,0

S21 Kako pogosto se ukvarjate s športom - rekreacijo v prostem času?

(Sem ne štejemo obvezne športne vzgoje v šolah in na univerzi!)

1 -	ne ukvarjam se s športom, rekreacijo	30,2
2 -	1-krat do nekajkrat letno	5,6
3 -	1 do 3-krat na mesec	8,7
4 -	1-krat tedensko	17,9
5 -	2 do 3-krat tedensko	22,3
6 -	4 do 6-krat tedensko	5,8
7 -	vsak dan	9,4
8 -	ne vem	0,3

S22 Če pomislite na zadnjih 12 mesecev, koliko noči vas ni bilo doma, ker ste bili na počitnicah ali nekje na družabnem obisku?

1 - nisem bil/-a zdoma	27,1
2 - 1 do 5 noči	13,2
3 - 6 do 10 noči	17,7
4 - 11 do 20 noči	22,1
5 - 21 do 30 noči	10,3
6 - več kot 30 noči	8,8
8 - ne vem	1,0
9 - b.o.	0,0

S23 Ocenite, kako pogosto se iz družabnih razlogov dobivate s prijatelji, sorodniki ali kolegi z dela?

1 - nikoli	3,1
2 - manj kot enkrat na mesec	14,0
3 - enkrat na mesec	14,2
4 - nekajkrat na mesec	27,5
5 - enkrat na teden	17,8
6 - večkrat na teden	17,8
7 - vsak dan	5,4
8 - ne vem	0,3

S24 Našteli bomo nekaj glasbenih zvrsti. Katere med naštetimi najraje poslušajte? (možnih je več odgovorov)

1 - jazz	12,8
2 - klasična glasba	28,7
3 - narodno-zabavna glasba	60,1
4 - pop	48,8
5 - rock	43,2
6 - tehno	9,2
7 - drugo	21,7
8 - glasbe sploh ne poslušam	2,1

S25 Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi z drugačnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?

1 - mnogim naj dovoli priselitev	8,3
2 - nekaterim naj dovoli	41,6
3 - zelo redkim naj dovoli	35,1
4 - nikomur naj ne dovoli	11,4
8 - ne vem	3,5
9 - b.o.	0,1

S26 Nekateri ljudje pridejo v Slovenijo in zaprosijo za status begunca, ker se bojijo preganjanja v svoji državi. Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate s trditvijo: Država bi morala biti velikodušna pri reševanju prošenj za status begunca.

1 - močno soglašam	2,0
2 - soglašam	19,0
3 - niti soglašam, niti ne soglašam	32,4
4 - ne soglašam	28,8
5 - sploh ne soglašam	15,0
8 - ne vem	2,7
9 - b.o.	0,0

S27 Ali vas v vašem življenjskem in delovnem okolju spodaj navedeni pojavi ogrožajo, motijo, ali pa jih sploh ni?

	to sploh ni problem v mojem okolju	tega ne občutim, me ne moti	me moti, a ni tako hudo	mi škoduje, me zelo moti	življenjsko me ogroža	ne vem, b.o.
	1	2	3	4	5	8
a) onesnaženje zraka, smrad, dim	27,7	26,1	34,3	9,5	2,1	0,3
b) hrup, ropot prometa	29,0	33,8	29,5	6,8	0,9	0,0
c) onesnaženost naselij, odpadki	34,0	30,9	23,1	10,6	1,4	0,0
d) onesnaženost voda, industrijske odplake	37,6	27,1	21,2	10,8	2,5	0,7
e) onesnaženost naravnega okolja, odpadki, smetišča	34,9	25,6	22,9	13,7	2,5	0,4
f) ogroženost zaradi nuklearne elektrarne, snovi in odpadkov	59,1	20,0	12,6	5,0	2,5	0,8
g) propadanje gozdov	21,3	22,4	34,4	16,1	5,3	0,6

1.8.5 RAZISKAVA STALIŠČ O NACIONALNI IN MEDNARODNI VARNOSTI, SJM 2015/1

V1 Če razmišljate o trenutnem družbenem in političnem položaju, ali se na splošno počutite varno ali ogroženo?

1 - varno	78,8
2 - ogroženo	14,0
9 - ne vem, ne morem oceniti, b.o.	7,2

V2 Kako zaskrbljeni ste vi osebno zaradi naslednjih možnih naravnih nesreč oziroma dogodkov/groženj, ki jih lahko povzroči človek?

	zelo sem zaskrbljen/-a	dokaj sem zaskrbljen/-a	nisem preveč zaskrbljen/-a	sploh nisem zaskrbljen/-a	ne vem
	1	2	3	4	8
a) naravne nesreče (npr. poplave, potresi)	10,6	38,0	39,6	11,4	0,4
b) teroristični napadi	16,5	31,3	38,0	13,2	1,0
c) nesreče, ki jih povzroči človek (npr. razlitje nafte, jedrske nesreče)	13,7	34,6	40,0	10,7	1,0
d) oboroženi spopadi	14,8	30,4	38,7	15,0	1,1
e) socialno-ekonomska kriza (nižji standard, brezposelnost ipd.)	29,9	49,1	18,0	2,6	0,4
f) množične migracije (begunci, ilegalni priseljenci, ekonomski migranti)	33,9	42,1	20,2	3,2	0,6

V3 Kako bi ocenili delovanje slovenskega sistema zaščite, reševanja in pomoči ob naslednjih nedavnih dogodkih:

		zelo neu-		niti ne- -uspešno, niti uspe-		zelo uspe-		ne vem,
		spešno	neuspešno	šno	uspešno	šno	b.o.	
		1	2	3	4	5	9	
a)	poplave 2012	3,2	10,4	25,7	44,3	8,0	8,4	
b)	suša 2013	2,7	15,5	35,9	25,3	2,9	17,6	
c)	žled 2014	5,4	17,1	27,3	34,7	9,9	5,7	

V4 Ocenite, kako uspešni so bili spodaj navedeni pri odpravljanju posledic nesreč v zadnjem obdobju.

		zelo		niti		zelo		ne vem,
		neuspešni	neuspešni	uspešni,	neuspešni	uspešni	b.o.	
		1	2	3	4	5	9	
a)	vlada	8,4	30,0	38,9	13,5	0,3	9,0	
b)	slovenska vojska	0,8	2,0	13,9	64,7	13,8	4,9	
c)	slovenska policija	0,4	2,6	18,7	60,6	11,2	6,5	
d)	civilna zaščita	0,2	0,6	6,3	53,9	34,9	4,1	
e)	gasilci civilna zaščita in gasilci	0,2	0,2	0,6	25,4	71,6	2,1	
f)	humanitarne organizacije (Rdeči križ, Karitas)	0,3	2,1	12,6	51,1	28,7	5,3	
g)	prostovoljna društva (taborniki, radioamaterji, potapljači ipd.)	0,2	1,5	10,9	49,0	29,8	8,6	

V5 Ocenite, ali so prej navedeni akterji pri opravljanju posledic nesreč v zadnjem obdobju delovali usklajeno, ali ne?

1 -	da	58,9
2 -	ne	20,0
9 -	ne vem, b.o.	21,1

V6 V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi opredelitvami nalog vojske v družbi?

Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se sploh ne strinjate, in 5, da se v celoti strinjate.

		sploh		niti		v celoti	
		se ne	ne	se strinjam	strinjam	se	ne vem,
		strinjam	strinjam	niti ne	se	strinjam	b.o.
		1	2	3	4	5	9
a)	Vojska naj varuje državo pred morebitnim zunanjim napadalcem.	1,7	1,5	5,3	43,1	47,4	1,2
b)	Vojska naj sodeluje pri gradnji cest, spravilu pridelkov in drugih javnih delih.	15,0	28,4	20,5	25,9	7,6	2,5
c)	Vojska naj vzgaja mladino v domoljubnem duhu.	8,9	18,5	18,9	37,9	11,6	4,2
d)	Vojska naj pomaga v primeru naravnih, ekoloških in drugih nesreč.	0,1	0,5	1,8	44,2	52,4	1,0
e)	Če se zdi to potrebno, naj vojska prevzame državno oblast v svoje roke.	37,3	30,1	13,4	9,5	3,3	6,4
f)	Vojska naj skrbi za vojaško usposobljenost.	0,2	1,0	2,1	47,1	48,5	1,1
g)	Vojska naj sodeluje v mednarodnih mirovnih in humanitarnih operacijah.	1,7	4,8	15,1	50,1	25,7	2,6
h)	Vojska naj v času večjih stavk nadomešča stavkajoče delavce.	43,9	34,0	10,7	5,1	1,6	4,7
i)	Vojska naj pomaga policiji pri zagotavljanju reda in varnosti.	2,9	8,0	14,6	48,3	24,4	1,8
j)	Vojska naj pomaga policiji pri varovanju meje pred ilegalnimi prehodi migrantov.	0,3	2,1	5,5	43,1	47,7	1,5
k)	Vojska naj se bori proti terorizmu.	1,0	3,0	7,1	40,6	46,1	2,2

V7 Kaj je po vašem mnenju prednostna naloga Slovenske vojske, za katero bi morale biti namenjena sorazmerno največ denarja, materialnih sredstev in kadrov?

1 - zagotavljanje vojaške obrambe Slovenije	36,2
2 - izpolnjevanje mednarodnih obrambnih in vojaških obveznosti (OZN, NATO, EU, regionalno sodelovanje)	2,2
3 - sodelovanje v nalogah zaščite in reševanja v Sloveniji	14,9
4 - vojaško izobraževanje in usposabljanje	2,4
5 - sodelovanje s policijo pri varovanju državne meje	5,3
8 - vse naloge so enako pomembne	33,1
9 - ne vem, b.o.	5,8

V8 Ali naj Slovenska vojska v primeru večje naravne nesreče...?

1 - sama takoj priskoči na pomoč	52,7
2 - počaka na poziv civilnih oblasti	43,8
3 - ostane ob strani in reševanje prepusti civilni zaščiti	0,6
9 - ne vem, b.o.	2,9

V9 V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami o sodelovanju Slovenske vojske (SV) pri zaščiti, reševanju in pomoči ob večjih naravnih in drugih nesrečah?

		niti se ne					
		sploh se ne strinjam	ne strinjam se	strinjam, niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem, b.o.
		1	2	3	4	5	9
a)	SV želi s tem predvsem povečati svoj ugled v družbi.	20,2	42,5	17,5	13,6	1,3	5,0
b)	SV želi s tem predvsem pomagati prizadetim ljudem in jim zagotoviti večjo varnost.	0,2	1,2	4,3	61,4	31,0	2,0
c)	Sodelovanje SV pri zaščiti, reševanju in pomoči ob nesreči pomeni postopno izrivanje civilnih organizacij.	27,1	49,9	12,1	4,7	0,8	5,5
d)	SV zaradi tega ne posveča dovolj pozornosti svojim drugim temeljnim nalogam (bojna pripravljenost, mirovne operacije, pomoč policiji pri zaščiti meja).	19,9	50,1	14,9	6,4	0,9	7,7

V10 Ocenite, kakšna pomoč je ljudem v primeru naravne ali druge nesreče najprej potrebna?

1 -	denarna pomoč	13,1
2 -	materialna pomoč	58,6
3 -	psihološko-socialna pomoč	26,1
9 -	ne vem, b.o.	2,3

V11 Denimo, da bi se v Sloveniji zgodila huda naravna nesreča. Katera od naštetih držav bi po vašem mnenju Sloveniji v primeru takšne nesreče najprej pomagala?

1 -	Italija	3,2
2 -	Avstrija	58,6
3 -	Madžarska	1,4
4 -	Hrvaška	5,0
5 -	Nemčija	9,8
6 -	ZDA	1,0
7 -	katera druga	0,6
0 -	nobena	2,1
9 -	ne vem, b.o.	18,4

V12 Denimo, da bi se v Sloveniji zgodila hujša naravna nesreča. Katera od naštetih organizacij bi Sloveniji ob takšni nesreči najprej pomagala?

1 -	NATO	4,6
2 -	Evropska unija	57,8
3 -	Organizacija združenih narodov	5,1
4 -	Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi	7,0
5 -	nihče	2,0
6 -	ne poznam naštetih institucij	3,2
9 -	ne vem, b.o.	20,3

V13 Od kod predvsem dobivate informacije o naravnih nesrečah in sistemu varstva pred nesrečami? (več možnih odgovorov)

01 -	internet (spletne strani, blogi)	49,3
02 -	internetna socialna omrežja (Facebook, Twitter)	14,1
03 -	knjige, brošure, letaki	2,9
04 -	časopisi	40,5
05 -	radio	62,4
06 -	TV	85,9
07 -	informacijske kampanje	1,3
08 -	drugo	5,9
77 -	od nikoder, ne želim informacij	0,2
99 -	ne vem, b.o.	0,2

V14 Koliko zaupate slovenskim oblastem, da bi vas v primeru naravne ali druge nesreče pravočasno opozorile na nevarnost in celovito obveščale o nesreči?

1 - povsem zaupam	10,4
2 - zaupam	52,4
3 - niti zaupam, niti ne zaupam	25,4
4 - ne zaupam	7,8
5 - sploh ne zaupam	1,4
9 - ne vem, b.o.	2,6

V15 Koliko zaupate v poročanje množičnih medijev (tv, radio, časopisi ipd.) v primeru naravnih in drugih nesreč?

1 - povsem zaupam	8,1
2 - zaupam	56,9
3 - niti zaupam, niti ne zaupam	27,1
4 - ne zaupam	5,6
5 - sploh ne zaupam	1,1
9 - ne vem, b.o.	1,3

V16 Koliko se strinjate z naslednjimi trditvami o poročanju medijev (tv, radio, časopisi...) v primeru naravnih in drugih nesreč?

	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	niti se ne strinjam,		v celoti ne vem,	
			niti se strinjam	se strinjam	se strinjam	b.o.
	1	2	3	4	5	9
a) Mediji poročajo objektivno.	2,7	18,1	35,8	38,1	2,6	2,6
b) Mediji poročajo celovito.	2,2	22,3	34,0	35,7	2,8	2,9
c) Mediji poročajo pravočasno.	1,1	6,8	21,3	62,8	6,2	1,9
d) Mediji poročajo senzacionalistično.	0,3	4,6	19,7	45,7	20,8	8,9
e) Poročanje medijev je usklajeno z oblastmi na področju varstva pred nesrečami.	2,2	16,0	31,5	35,1	2,6	12,5

V17 Če bi imeli možnost uvesti v srednje šole nek predmet, za katerega od ponujenih bi se najprej odločili?

01 - mirovna vzgoja	4,3
02 - obrambna vzgoja	1,9
03 - vojaška vzgoja	2,0
04 - zaščita in reševanje	16,7
05 - verska vzgoja/verouk	1,8
06 - človekoljubje	16,4
07 - kultura miru in nenasilja	23,8
08 - ekologija	14,3
09 - državljanska vzgoja	9,5
99 - ne vem, b.o.	9,5

V18 Ali podpirate sodelovanje slovenske države v mednarodnih mirovnih operacijah, ali ne?

1 - da, podpiram	64,9
2 - ne, ne podpiram	21,9
9 - ne vem, b.o.	13,2

V19 Ali naj bi bili obrambni izdatki v Sloveniji v prihodnje po vašem mnenju:

1 - večji kot doslej	18,3
2 - enaki kot doslej	54,1
3 - manjši kot doslej	16,3
9 - ne vem, b.o.	11,3

V20 Republika Slovenija razvija tudi koncept vojaške strateške rezerve (VSR). Koncept VSR je zamisel o tem, kako v primeru izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju v ustreznem času okrepiti obrambne zmogljivosti države (materialne in kadrovske). Ali ste za ta koncept že slišali?

1 - da	16,0
2 - ne	83,8
9 - b.o.	0,2

1.8.6

SOCIALNO-DEMOGRAFSKA VPRAŠANJA, SJM 2015/1

D1 Spol

1 -	moški	47,9
2 -	ženski	52,1

D2 Kdaj ste bili rojeni? Prosimo, povejte samo leto rojstva. Starost:

1 -	do 30 let	18,4
2 -	od 31 do 45 let	21,1
3 -	od 46 do 60 let	28,2
4 -	61 let in več	32,3

D3 Koliko let je trajalo vaše šolanje? (Upoštevajte vse vrste izobraževanja od osnovne šole do univerze, vključno s poklicnim izobraževanjem, vajeništvom, vendar ne upoštevajte ponavljaj letnikov)

	Povprečno število let:	12,56 let
98 -	ne vem	0,0
99 -	b.o.	0,3
00 -	brez formalnega šolanja	0,0

D4 Navedite zadnjo šolo, ki ste jo končali, redno ali izredno:

00 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,6
01 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razredi osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	2,8
02 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	15,3
03 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	21,4
04 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	27,0
05 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	5,4
06 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma)	6,8
07 -	visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	6,4
08 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	10,8
09 -	specializacija (približno 1 leto)	0,7
10 -	magisterij (tudi bolonjski magisterij)	2,1
11 -	doktorat	0,6
55 -	drugo	0,0
99 -	b.o.	0,1

Sedaj sledijo vprašanja o vašem delu oz. zaposlitvi.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobivate dohodek tako, da ste zaposleni pri nekom drugem, da ste samozaposleni, ali da delate v svojem družinskem podjetju, in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne delate (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

D5 Ali trenutno imate plačano zaposlitev, ali ste jo imeli v preteklosti, ali niste bili nikoli zaposleni?

1 -	sedaj delam, imam plačano zaposlitev	47,9
2 -	trenutno nimam zaposlitve, sem jo pa imel/-a v preteklosti → Preskok na D7	41,1
3 -	nikoli nisem imel/-a plačane zaposlitve → Preskok na D14	10,7
9 -	b.o.	0,2

(na vprašanje D6 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D5 odgovorili 1 – sedaj delam... ali pa niso odgovorili na vprašanje – koda 9; n=493)

D6 Povprečno koliko ur delate v običajnem tednu vključno z nadurami? Če delate za več kot enega delodajalca ali če ste hkrati zaposleni in samozaposleni, seštejte vse ure, ki jih opravite!

	Povprečje (vključno z nadurami)	42,76 ur
96 -	96 ur ali več	0,6
98 -	ne vem	1,2
99 -	b.o.	0,6

(na vprašanja D7 – D13 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D5 odgovorili ,1', ,2' ali niso odgovorili na vprašanje; n=914)

Sedaj sledi še nekaj vprašanj o vašem delu.

Če delate (ali ste delali) za več delodajalcev ali če ste zaposleni in samozaposleni hkrati, se omejite na svojo glavno zaposlitev. Če ste že upokojeni, če trenutno ne delate, odgovarjajte za vašo zadnjo zaposlitev.

D7 Ali ste (bili) zaposleni (delate za koga drugega), samozaposleni, ali delate v svojem družinskem podjetju?

1 -	zaposlen/-a, dela za koga drugega → Preskok na D9	89,1
2 -	samozaposlen/-a, ne zaposluje drugih → Preskok na D9	6,1
3 -	samozaposlen/-a, zaposluje druge (Nadaljuj z D8)	3,3
4 -	dela v lastnem družinskem podjetju → Preskok na D9	1,3
9 -	b.o.	0,2

(Če je pri vprašanju D7 odgovor 3 – samozaposlen/-a, zaposluje druge, ali brez odgovora; n=32)

D8 Koliko ljudi zaposlujete / ste zaposlovali ne upoštevajte sebe)?

1 oseba	34,4
2 osebi	18,8
3 osebe	12,5
4 osebe	9,4
5 oseb in več	18,8
9995 - 9995 ali več zaposlenih	0,0
9999 - b.o.	6,3

(na vprašanja D7 – D13 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D5 odgovorili ,1', ,2' ali niso odgovorili na vprašanje; n=914)

D9 Ali ste sedaj, ali pa ste bili prej kdaj komu nadrejeni pri delu?

1 - da	33,5
2 - ne ———▶ Preskok na D11	66,3
9 - b.o.	0,2

(na vprašanja D10 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D9 odgovorili ,1'' ali niso odgovorili na vprašanje; n=308)

D10 Koliko podrejenih imate oz. ste imeli?

povprečje	13,97
9995 - 9995 ali več podrejenih	0,0
9999 - b.o.	1,0

(na vprašanja D7 – D13 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D5 odgovorili ,1', ,2' ali niso odgovorili na vprašanje; n=914)

D11 Ali delate (ste delali) za profitno ali neprofitno organizacijo?

1 - za profitno organizacijo	75,2
2 - za neprofitno organizacijo	23,6
8 - ne vem	1,0
9 - b.o.	0,2

D12 Ali delate (ste delali) v javnem ali v zasebnem sektorju?

1 - v javnem sektorju	39,7
2 - v zasebnem sektorju	59,2
8 - ne vem	0,9
9 - b.o.	0,2

D13 Kakšno delo oziroma poklic opravljate sedaj?

Če sedaj ni zaposlen/-a: **Kakšen je bil vaš zadnji poklic pred upokojitvijo oz. preden ste izgubili zaposlitev? Če imate več zaposlitev, povejte za svojo glavno zaposlitev!**

- a) Povejte podroben naziv vašega delovnega mesta in naziv poklica:
- b) Prosimo opišite, kaj večinoma delate oziroma kakšne so vaše glavne zadolžitve pri tem delu:
- c) Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer delate:

Podatki so v datoteki.

D13d In zdaj se sami uvrstite s pomočjo spodnjega seznama! Kakšen je vaš sedanji poklic (oz. kakšen je bil vaš poklic)? Kakšna je vaša priznana kvalifikacija?

01 - NK delavec/-ka	7,4
02 - PK, priučen/-a delavec/-ka	8,5
03 - KV delavec/-ka	16,7
04 - VKV delavec/-ka	2,2
05 - uslužbenec/-ka z nižjo izobrazbo	6,3
06 - uslužbenec/-ka s srednjo izobrazbo	27,0
07 - uslužbenec/-ka z višjo ali visoko izobrazbo	23,5
08 - obrtnik/-ca ali podjetnik/-ca, zaposluje druge	2,4
09 - obrtnik/-ca ali podjetnik/-ca, ki ne zaposluje drugih	3,2
10 - svobodni poklic	0,4
11 - kmet, kmečka gospodinja, pomagajoči/-a družinski/-a član/-ica v kmetijstvu	0,8
12 - drugo	0,3
88 - ne vem	0,7
99 - b.o.	0,4

D13e Kakšen je (bil) vaš položaj na delovnem mestu?

1 - vodilni položaj na ravni podjetja, ustanove	9,3
2 - vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka ipd.)	9,1
3 - neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja ipd.)	15,8
4 - izvršilni/-a delavec/-ka (nima vodilnega, vodstvenega položaja)	65,2
8 - ne vem	0,4
9 - b.o.	0,2

Vprašajte vse!

D14 Kaj od navedenega najbolje opisuje vaš sedanji položaj?

Če trenutno (začasno) ne delate zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd., pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

01 - opravlja plačano delo (kot zaposlen/-a, samozaposlen/-a ali zaposlen/-a v svojem družinskem podjetju)	49,5
02 - nezaposlen/-a in išče zaposlitev	6,8
03 - se izobražuje (na izobraževanje ga / je ni poslal delodajalec), študent/-ka, dijak/-inja	6,8
04 - poklicno usposabljanje, vajenec/-ka	0,0
05 - trajno delovno nezmožen/-na (bolezen, invalidnost)	1,0
06 - upokojenec/-ka	33,5
07 - gospodinjec/-a, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	1,7
09 - drugo	0,6
99 - b.o.	0,1

D15 Ali ste poročeni oziroma ali imate stalnega partnerja / partnerko? Ali si delita skupno gospodinjstvo?

1 - da, z zakoncem oz. stalnim partnerjem/-ko živim v skupnem gospodinjstvu	62,3
2 - sem poročen/-a oz. imam stalnega partnerja/-ko, vendar ne živiva v skupnem gospodinjstvu	6,1
3 - ne, nisem poročen/-a, nimam stalnega partnerja/-ke → Preskok na D22	30,8
7 - (odklonil odgovor)	0,9

(Na vprašanja D15a – D21 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D15 odgovorili ,1', ,2' ali niso odgovorili na vprašanje; n=700)

D15a(p) Sprašujemo za vašega zakonca oz. partnerja / partnerko. Navedite zadnjo šolo, ki jo je končal-a redno ali izredno:

00 - brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,0
01 - nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razredi osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	1,4
02 - osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	13,9
03 - nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	24,9
04 - srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	29,1
05 - srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	5,3
06 - višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma)	7,9
07 - visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	3,0
08 - visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	11,4
09 - specializacija (približno 1 leto)	0,1
10 - magisterij (tudi bolonjski magisterij)	1,3
11 - doktorat	0,7
55 - drugo	0,1
88 - ne vem	0,6
99 - b.o.	0,3

Sedaj sledi nekaj vprašanj o delu oz. zaposlitvi vašega partnerja/-ke.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobiva dohodek tako, da je zaposlen/-a pri nekom drugem, da je samozaposlen/-a, ali da dela v svojem družinskem podjetju in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne dela (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na njegovo / njeno običajno delovno situacijo.

(Na vprašanja D15a – D21 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D15 odgovorili ,1', ,2' ali niso odgovorili na vprašanje; n=700)

D16(p) Ali ima vaš/-a partner/-ka sedaj plačano zaposlitev, ali jo je imel/-a v preteklosti, ali ni bil/-a nikoli zaposlen/-a?

1 - sedaj dela, ima plačano zaposlitev	54,0
2 - trenutno nima zaposlitve, jo je pa imel/-a v preteklosti → Preskok na D18	40,0
3 - nikoli ni imel/-a plačane zaposlitve → Preskok na D21	5,6
9 - b.o.	0,4

(Na vprašanje D17 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D16 odgovorili ,1', ali niso odgovorili na vprašanje; n=381)

D17(p) Povprečno koliko ur dela vaš/-a partner/-ka v običajnem tednu vključno z nadurami? Če dela za več kot enega delodajalca ali če je hkrati zaposlen/-a in samozaposlen/-a, seštejte vse ure, ki jih opravi!

	povprečje	41,84 ur
00 -	0 ur	0,0
96 -	96 ur in več	0,3
88 -	ne vem	1,6
99 -	b.o.	1,8

(Na vprašanja D18 – D20 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D16 odgovorili ,1', ,2', ali niso odgovorili na vprašanje; n=661)

Sledi še nekaj vprašanj o delu vaše/-ga partnerja/-ke. Če dela (ali je delal/-a) za več delodajalcev, ali če je zaposlen/-a in samozaposlen/-a hkrati, se omejite na njegovo / njeno glavno zaposlitev.

D18(p) Ali je (bil/-a) vaš/-a partner/-ka zaposlen/-a (delal/-a za koga drugega), samozaposlen/-a, ali dela v svojem družinskem podjetju?

1 -	zaposlen/-a, dela za koga drugega	86,7
2 -	samozaposlen/-a, ne zaposluje drugih	7,0
3 -	samozaposlen/-a, zaposluje druge	2,7
4 -	dela v lastnem družinskem podjetju	2,3
8 -	ne vem	0,6
9 -	b.o.	0,8

D19(p) Ali je vaš/-a partner/-ka sedaj, ali pa je bil/-a prej kdaj komu nadrejen/-a pri delu?

1 -	da	26,0
2 -	ne	72,3
8 -	ne vem	1,1
9 -	b.o.	0,6

D20(p) Kakšno delo oziroma poklic opravlja vaš/-a partner/-ka?

Če sedaj ni zaposlen/-a: Kakšen je bil njegov / njen zadnji (glavni) poklic pred upokojitvijo oz. preden je izgubil/-a zaposlitev?

- Povejte podroben naziv partnerjevega/-kinega delovnega mesta in naziv poklica:
- Opišite, kaj večinoma dela (je delal/-a) oziroma kakšne so (bile) glavne zadalžitve pri tem delu:
- Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer dela (je delal/-a):

Podatki so v datoteki.

D20d(p) Sedaj pa partnerja/-ko uvrstite s pomočjo spodnjega seznama. Kakšen je njegov / njen sedanji poklic (oz.: kakšen je bil pred upokojitvijo ali preden je izgubil/-a zaposlitev)? Kakšna je njegova / njena priznana kvalifikacija?

01 -	NK delavec/-ka	6,2
02 -	PK, priučen/-a delavec/-ka	7,1
03 -	KV delavec/-ka	19,7
04 -	VKV delavec/-ka	2,1
05 -	uslužbenec/-ka z nižjo izobrazbo	6,2
06 -	uslužbenec/-ka s srednjo izobrazbo	28,4
07 -	uslužbenec/-ka z višjo ali visoko izobrazbo	23,1
08 -	obrtnik/-ca ali podjetnik/-ca, zaposluje druge	1,8
09 -	obrtnik/-ca ali podjetnik/-ca, ki ne zaposluje drugih	2,6
10 -	svobodni poklic	0,3
11 -	kmet, kmečka gospodinja, pomagajoči/-a družinski/-a član/-ica v kmetijstvu	1,1
12 -	drugo	0,2
88 -	ne vem	0,6
99 -	b.o.	0,6

(na vprašanja D15a – D21 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D15 odgovorili ,1', ,2' ali niso odgovorili na vprašanje; n=700)

D21(p) Kaj od navedenega najbolje opisuje sedanji položaj vaše/-ga partnerja / partnerke? Če trenutno (začasno) ne dela zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd., pomislite na njegovo / njeno običajno delovno situacijo.

01 -	opravlja plačano delo (kot zaposlen/-a, samozaposlen/-a ali zaposlen/-a v svojem družinskem podjetju)	54,9
02 -	nezaposlen/-a in išče zaposlitev	5,4
03 -	se izobražuje (na izobraževanje ga / je ni poslal delodajalec), študent/-ka, dijak/-inja	2,0
04 -	poklicno usposabljanje, vajenec/-ka	0,0
05 -	trajno delovno nezmožen/-a (bolezen, invalidnost)	0,6
06 -	upokojenec/-ka	31,7
07 -	gospodinjec/-ja, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	3,3
09 -	drugo	1,1
88 -	ne vem	0,3
99 -	b.o.	0,7

Vprašajte vse!

D22 Ali ste ali niste član/-ica sindikata?

1 -	da, sem član/-ica	12,4
2 -	sem bil/-a član/-ica, a sedaj nisem več	40,5
3 -	ne, nikoli nisem bil/-a član/-ica	46,7
9 -	b.o.	0,4

(na vprašanje D22a odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D2 odgovorili ,1'
ali niso odgovorili na vprašanje; n=131)

D22a Povejte, v kateri sindikat ste včlanjeni?

01 - Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS)	26,0
02 - Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije (KSJS)	2,3
03 - Konfederacija sindikatov Slovenije PERGAM	3,8
04 - kakšna druga konfederacija	0,0
05 - SKEI – Sindikat kovinske in elektro industrije Slovenije	9,2
06 - drugi panožni sindikat zasebnega sektorja	2,3
07 - SVIZ – Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije	18,3
08 - drugi panožni sindikat javnega sektorja	10,7
09 - sindikat znotraj posameznega podjetja	9,9
10 - drugo	11,5
88 - ne vem	3,1
99 - b.o.	3,1

D23 Ali se imate za pripadnika/-ico kakšne religije (veroizpovedi)? (Če da) Kateri religiji pripadate?

00 - ne pripada nobeni religiji (veroizpovedi)	34,2
01 - katoliški	62,0
02 - protestantski (evangeličanski)	0,5
03 - pravoslavni	1,5
04 - drugi krščanski religiji	0,1
05 - judovski	0,0
06 - islamski	1,2
07 - budistični	0,1
08 - hinduistični	0,0
09 - drugi azijski religiji	0,1
10 - drugi religiji	0,1
97 - odklonil odgovor, ne vem, ne morem odgovoriti	0,3

D24 Če ne upoštevate posebnih priložnosti kot so poroke, pogrebi ipd., kako pogosto obiskujete verske obrede?

01 - večkrat tedensko ali še bolj pogosto	1,3
02 - enkrat tedensko (vsako nedeljo)	10,5
03 - 2 do 3-krat mesečno	4,7
04 - vsaj enkrat mesečno	5,9
05 - nekajkrat letno, ob velikih praznikih	30,1
06 - enkrat na leto	8,0
07 - še manj pogosto kot enkrat letno	7,3
08 - nikoli	31,7
97 - odklonil odgovor, ne vem, b.o.	0,5

D24a Ne glede na to ali obiskujete verske obrede ali ne, ali bi zase rekli, da ste...

1 -	verni	64,0
2 -	neverni	20,3
3 -	prepričan ateist	12,4
8 -	ne vem	3,1
9 -	b.o.	0,2

D25 V naši družbi so skupine ljudi, ki so blizu vrha ter skupine, ki so bolj na dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi vi uvrstili samega sebe na tej lestvici?

10	- vrh/visoko	0,9
09		1,2
08		7,2
07		13,8
06		14,4
05		40,9
04		9,0
03		5,0
02		1,9
01	- dno/nizko	2,1
88	- ne vem, ne morem izbrati, b.o.	3,8

D26 Nekateri ljudje se zaradi različnih razlogov ne udeležijo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev (julija 2014) za poslance v slovenski Državni zbor?

1 -	da	69,9
2 -	ne	26,7
3 -	nisem imel/-a volilne pravice	2,3
7 -	(odklonil odgovor)	1,0
9 -	b.o.	0,1

(na vprašanje D27 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D26 odgovorili ,1' ali niso odgovorili na vprašanje; n=717)

D27 Za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste volili?

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	6,4
02 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	3,6
03 -	PS - Pozitivna Slovenija	1,1
04 -	SD - Socialni demokrati	8,4
05 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	13,4
06 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	3,6
07 -	SMC - Stranka modernega centra	25,4
08 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,6
09 -	ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	1,1
10 -	ZL - Združena levica	3,2
11 -	druga stranka	0,6
96 -	oddal/-a neveljavno glasovnico	0,8
97 -	(odklonil odgovor)	11,4
98 -	ne vem, ne spominjam se	20,1
99 -	b.o.	0,3

D27a Denimo, da bi bile to nedeljo volitve v Državni zbor, za katero od strank s spodnje liste bi glasovali?

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	5,6
02 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	2,6
03 -	PS - Pozitivna Slovenija	1,5
04 -	SD - Socialni demokrati	7,0
05 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	9,7
06 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	1,8
07 -	SMC - Stranka modernega centra	8,8
08 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,1
09 -	ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	0,3
10 -	ZL - Združena levica	3,8
11 -	druga stranka, katera:	1,5
97 -	odklonil odgovor	16,4
98 -	ne vem	39,8
99 -	b.o.	0,2

(Na vprašanje D27b odgovarjajo tisti, ki niso pri vprašanju D27a odgovorili, 1-11'; n=578)

D27b Pa vendarle, katera stranka vam je vsaj nekoliko bližja kot ostale?

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	1,2
02 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	1,0
03 -	PS - Pozitivna Slovenija	0,2
04 -	SD - Socialni demokrati	3,8
05 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	2,2
06 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	0,9
07 -	SMC - Stranka modernega centra	3,5
08 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,5
09 -	ZAAB - Zavezništvo Alenke Bratušek	0,0
10 -	ZL - Združena levica	2,1
11 -	druga stranka	0,0
98 -	ne vem, ne morem se odločiti	55,2
99 -	b.o.	29,4

Strankarske preference (27a + 27b)

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	6,3
02 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	3,2
03 -	PS - Pozitivna Slovenija	1,6
04 -	SD - Socialni demokrati	9,2
05 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	10,9
06 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	2,2
07 -	SMC - Stranka modernega centra	10,7
08 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	1,4
09 -	ZAAB - Zavezništvo Alenke Bratušek	0,3
10 -	ZL - Združena levica	5,0
11 -	druga stranka, katera:	1,5
00 -	ne vem, b.o.	16,6

D27c V politiki ljudje pogosto govorijo o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levico in 10 desnico?

											ne vem, neodločen, b.o.	
											levica	desnica
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98	
2,8	3,3	5,0	7,5	6,9	33,6	3,8	3,9	2,8	1,5	2,8	26,0	

D28 Kakšne narodnosti ste?**D28a Se morda počutite pripadnika/-co še kakšne druge narodnosti? (če da) Katere?**

	D28	D28a
01 - Slovenec	93,7	2,1
02 - Italijan	0,2	0,4
03 - Madžar	0,3	0,0
04 - Avstrijec	0,0	0,3
05 - Nemec	0,0	0,3
06 - Hrvat	2,1	1,1
07 - Srb	1,5	0,4
08 - Črnogorec	0,2	0,1
09 - Bošnjak	1,4	0,2
10 - Makedonec	0,1	0,2
11 - Albanec	0,3	0,0
12 - Rom	0,1	0,1
13 - druge narodnosti	0,3	0,5
97 - (odklonil odgovor)	0,0	0,2
00 - ne počutim se pripadnik kakšne druge narodnosti	-	94,2

Navedite število oseb, s katerimi živite v skupnem gospodinjstvu – vključno z vami:

D29 skupaj vseh oseb v gospodinjstvu:

1 - 1 oseba	12,7
2 - 2 osebi	29,8
3 - 3 osebe	20,5
4 - 4 osebe	21,1
5 - 5 oseb	9,4
6 - 6 oseb in več	6,3
9 - b.o.	0,2

D30 od tega odraslih od 18 let naprej:

1 - 1 oseba	13,7
2 - 2 osebi	44,8
3 - 3 osebe	20,1
4 - 4 osebe	13,6
5 - 5 oseb	5,5
6 - 6 oseb in več	2,2
9 - b.o.	0,2

D31 od tega otrok in mladih od 6 do 17 let:

0 -	0 oseb	76,1
1 -	1 oseba	15,6
2 -	2 osebi	6,5
3 -	3 osebe	1,3
4 -	4 osebe	0,0
5 -	5 oseb	0,1
6 -	6 oseb in več	0,0
9 -	b.o.	0,4

D32 od tega otrok mlajših od 6 let:

0 -	0 oseb	88,2
1 -	1 oseba	8,5
2 -	2 osebi	2,7
3 -	3 osebe	0,2
4 -	4 osebe	0,0
5 -	5 oseb	0,0
6 -	6 oseb in več	0,0
9 -	b.o.	0,4

D33a Koliko je star najmlajši otrok v vašem gospodinjstvu?

1 -	mlajših od 6 let	11,5
2 -	6 do 15 let	11,9
3 -	15 let do 18 let	5,8
4 -	18 let in več	4,4
97 -	se ne nanaša, nima otrok	64,4
99 -	b.o.	2,1

D33 Koliko oseb v gospodinjstvu (vključno z vami) prejema plačo, pokojnino?

0 -	0 oseb	2,1
1 -	1 oseba	23,1
2 -	2 osebi	52,7
3 -	3 osebe	14,6
4 -	4 osebe	4,8
5 -	5 oseb	1,5
6 -	6 oseb in več	0,9
9 -	b.o.	0,2

D34a Ali prejimate redne mesečne dohodke? (Če da) Kolikšen je vaš povprečni mesečni dohodek (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Seštejte vse oblike: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

povprečje	823,54 €
9996 - več kot 9996 EUR	0,0
9997 - odklonil odgovor	16,5
9998 - ne vem	3,7
9999 - b.o.	0,6
0000 - brez dohodkov	8,8

D34b Kolikšen je povprečni mesečni dohodek vseh članov vašega gospodinjstva (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)?

Upoštevajte vse oblike dohodka: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

povprečje	1.598,35 €
9996 - več kot 9996 EUR	0,6
9997 - odklonil odgovor	18,1
9998 - ne vem	19,5
9999 - b.o.	0,5
0000 - brez dohodkov	0,7

D34c Ali bi zase in za svojo družino lahko rekli:

1 - da vam ničesar posebej ne primanjkuje, da se posebej ne omejujete	17,5
2 - da ste bolj varčni, da se omejujete v manj pomembnih stvareh, manj luksuza, ipd.	47,8
3 - da morate zelo skrbno gospodariti, da spravite konec s koncem, da se omejujete pri nakupih opreme, obleke, ipd.	28,1
4 - da se močno omejujete, tudi pri nakupu hrane	4,8
5 - da živite v pomanjkanju osnovnih dobrin	0,9
6 - da živite v revščini	0,7
8 - ne vem	0,1
9 - b. o.	0,2

D35 Kakšen je vaš zakonski stan?

1 - poročen/-a	50,0
2 - izvenzakonska skupnost (tudi registrirana istospolna zveza) živi ločeno (je poročen/-a, a živi ločeno / ne živi s soprogo/-m, s katerim / katero je poročen/-a)	16,7
4 - razvezan/-a (ločen/-a)	4,7
5 - vdovec, vdova	9,1
6 - samski/-a, nikoli nisem bil/-a poročen/-a ali živel/-a v izvenzakonski skupnosti	18,2
9 - b.o.	0,2

D36a V kateri državi je bil rojen vaš oče?

(sedanje ime države, v kateri je rojstni kraj očeta)

00 - Slovenija	84,2
01 - Hrvaška	4,7
02 - Bosna in Hercegovina	3,6
03 - Srbija	1,6
04 - Črna Gora	0,3
05 - Makedonija	0,3
06 - Kosovo	0,3
07 - Jugoslavija	1,0
08 - Albanija	0,0
09 - Avstrija	0,4
10 - Italija	1,5
11 - Nemčija	0,6
12 - Madžarska	0,1
13 - drugo	0,6
98 - ne vem	0,7
99 - b.o.	0,2

D36b V kateri državi je bila rojena vaša mati?

(sedanje ime države, v kateri je rojstni kraj matere)

00 - Slovenija	87,7
01 - Hrvaška	3,1
02 - Bosna in Hercegovina	3,4
03 - Srbija	1,0
04 - Črna Gora	0,2
05 - Makedonija	0,2
06 - Kosovo	0,3
07 - Jugoslavija	0,9
08 - Albanija	0,0
09 - Avstrija	0,5
10 - Italija	1,2
11 - Nemčija	0,3
12 - Madžarska	0,1
13 - drugo	0,4
98 - ne vem	0,0
99 - b.o.	0,7

D37 Kako bi opisali kraj, v katerem živite? Ali je to...

1 -	veliko mesto	14,4
2 -	obrobje velikega mesta	4,9
3 -	manjše mesto	20,7
4 -	podeželski kraj, vas	56,9
5 -	osamljena kmetija oziroma hiša na podeželju	2,9
9 -	b.o.	0,2

D40 Večina ljudi sebe vidi tudi kot pripadnike nekega družbenega razreda. Kateri družbeni skupini - sloju ali razredu - se vam zdi, da pripadate?

1 -	spodnji razred	2,1
2 -	delavski razred	35,2
3 -	spodnji srednji razred	14,4
4 -	srednji razred	40,9
5 -	zgornji srednji razred	4,6
6 -	zgornji razred	0,1
8 -	ne vem	2,6
9 -	b.o.	0,2

D41a Ali imate v gospodinjstvu domači (stacionarni) telefon?

1 -	da	76,3
2 -	ne	23,4
9 -	b.o.	0,3

D41b Ali imate svoj mobilni telefon?

1 -	da	94,6
2 -	ne	5,0
9 -	b.o.	0,4

D41c Ali imate v vašem gospodinjstvu dostop do spleta (interneta)?

1 -	da	81,6
2 -	ne	18,2
9 -	b.o.	0,2

D42 V prihodnje bomo spet s podobnim vprašalnikom spraševali ljudi o različnih stvareh. Če bi bili slučajno spet izbrani, ali bi odgovarjali na vprašanja, ali bi odklonili anketiranje?

1 -	bi spet odgovarjal/-a	75,4
2 -	ne bi odgovarjal/-a	17,9
8 -	ne vem	6,4
9 -	b.o.	0,3

D43 Zanima nas, ali bi bili vi v prihodnje, če bi se za to pokazala možnost, pripravljeni sodelovati v takšni anketi prek spleta (interneta)?

1 -	bil/-a bi pripravljen/-a sodelovati	38,6
2 -	ne bi bil/-a pripravljen/-a sodelovati pri takšni anketi prek spleta	61,1
9 -	b.o.	0,3

D44 Zanima nas tudi, ali bi bili pripravljeni sodelovati v 20 minut dolgi internetni anketi v enem letu vsake dva meseca. Za sodelovanje bi se vam oddolžili z 10 evri za vsako izpolnjeno anketo.

1 -	bil/-a bi pripravljen/-a sodelovati	35,2
2 -	ne bi bil/-a pripravljen/-a sodelovati pri takšni anketi prek spleta	53,2
3 -	nimam dostopa do interneta	11,2
9 -	b.o.	0,4

(Na vprašanje D45 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D44 odgovorili ,3' ali niso odgovorili na vprašanje; n=119)

D45 Kaj pa v primeru, če bi vam mi zagotovili tudi dostop do interneta in poravnali vse stroške v zvezi s tem?

1 -	v tem primeru bi bil/-a pripravljen/-a sodelovati	8,4
2 -	vseeno ne bi bil/-a pripravljen/-a sodelovati pri takšni anketi prek spleta	88,2
9 -	b.o.	3,4

R3T Za konec pa bi vam želeli ponovno zastaviti vprašanje, katerega smo že zastavili v podobni obliki, a ga jemljite kot povsem novo. Nazore nekaterih ljudi večina ocenjuje kot skrajne. Pomislite na ljudi, ki hočejo z revolucijo zrušiti oblast. Ali menite, da bi tem ljudem lahko dovolili...

	v vsakem primeru		v nobenem primeru		ne vem	b.o.
	dovolili	dovolili	ne dovolili	ne dovolili		
	1	2	3	4	8	9
priređiti javna zborovanja, na katerih lahko izrazijo svoje nazore	2,9	30,4	36,4	24,7	5,1	0,5

1.9

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2016/1

- Raziskava o odnosu delo-družina;
- Stališča Slovencev o družinski problematiki in potrebah družin;
- Raziskava stališč o cepljenju
- Ogledalo javnega mnenja, SJM 2016/1

Slavko Kurdija, Mitja Hafner Fink, Miroslav Stanojević, Brina Malnar, Niko Toš, Klement Podnar, Samo Uhan, Karl H. Mueller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek:

V tem poglavju je zapis vprašalnika terenske raziskave 2016/1, ki je vključeval štiri tematske oz. problemske bloke. V prvem poglavju gre za ponovljen, delno pa tudi prenovljen sklop vprašanj o odnosu med delom in družinskim življenju. Vsebuje širok nabor vsebin povezanih s pogoji dela in obliko zaposlitve ter urejanjem družinskih obveznosti (predvsem v zvezi z otroci). V drugem poglavju gre za delno sorodne vsebine: stališča povezana družinsko problematiko in potrebah družin, ki so del osrednje tematike nove družinske politike in resolucije o družini; tematike, ki delno izhajajo iz bogatega inštrumentarija raziskav SJM in obenem pokrivajo interes naročnika: MZDDSZ. Tretje poglavje predstavlja stališča o cepljenju in nekatere aktualne dileme, ki so s tem povezane. Četrti vsebinski sklop, pa obsega nabor standardnih indikatorjev ponavljajočega se modula SJM (Ogledalo javnega mnenja).

Vključene raziskave in naročniki:

- Raziskava o odnosu delo-družina: zaposlitveni status, delovna etika, zaposlitev in vrednote, odgovornost podjetij, medsebojni odnosi, dohodek, sindikati, trpinčenje na delovnem mestu, urejanje družinskih obveznosti, podpora družine, stanovanjska situacija, učinki krize, kakovost življenja, samoocena zdravja, skrb za otroke.

- Stališča Slovencev o družinski problematiki in potrebah družin: potencialne oblike pomoči družinam, skrb za družinske člane, razdelitev družinskih bremen in obveznosti, varstvo otrok, vrtci, medgeneracijski centri (dejavnosti), otroški dodatek, odnos do očetovskega dopusta, odnos do sprememb zakonodaje o nasilju nad otroki, dostopnost zdravstvenih storitev.
- Stališča o cepljenju: odnos do cepljenja, odnos do varnosti in tveganja, obvezno cepljenje, neželeni učinki cepljenja.
- Ogledalo javnega mnenja: Ocena zadovoljstva z razmerami (osebno zadovoljstvo, materialne razmere v družini, zaposlitev, gospodarstvo, zdravstvo, šolstvo, demokracija); koga ne bi meli za soseda, migracije, begunci, jedrska energija, družinski zakon, skrb za okolje.

Raziskavo je izvedel: CJMMK, IDV FDV

Osnovna vsebina projekta:

- Raziskava o odnosu delo-družina:
- Stališča Slovencev o družinski problematiki in potrebah družin:
- Stališča o izbranih vidikih zdravja in zdravstva:
- Ogledalo javnega mnenja:

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu (N=1950) polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije; realizacija (N=1070); standardizirani vprašalnik; računalniško podprto anketiranje (CAPI).

Čas izvedbe:

Raziskava je potekala v času od 1. 4. 2016 do 13. 6. 2016 ob sodelovanju 38 anketarjev v 150 krajevnih okoljih v Sloveniji.

Datoteka:

SJM 2016/1, deponirana v ADP, IDV FDV

1.9.1 OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, SJM 2016/1 (1. del)

ZADOVOLJSTVO Z RAZMERAMI

- Z1 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem?**
Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.

izredno nezadovoljen/na										izredno zadovoljen/na		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	08	09	10	08	10	88	99	\bar{x}
0,7	0,5	0,7	2,1	2,7	15,9	8,8	18,9	27,1	11,9	10,7	0,1	0,0		7,15

- Z2 Prosimo vas, da s pomočjo iste lestvice izrazite vaša občutja glede osebne sreče nasploh, pri čemer 0 pomeni, da sploh niste srečni, in 10, da ste zelo srečni.**

sploh nisem srečen/na										zelo sem srečen/na		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	88	99	\bar{x}
0,5	0,5	0,8	2,2	2,7	11,3	7,0	16,9	27,8	15,6	14,2	0,3	0,2		7,45

- Z3 Kako ocenjujete materialne razmere, v katerih živite vi in vaša družina?**
Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni najslabšo, 10 pa najboljšo oceno.
V kolikšni meri ste torej zadovoljni oz. nezadovoljni z materialnimi razmerami v vaši družini?

zelo nezadovoljen/na										zelo zadovoljen/na		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	88	99	\bar{x}
0,7	0,6	1,6	4,3	5,6	19,2	12,3	18,3	19,6	10,1	7,4	0,3	0,0		6,61

- Z4 Če se primerjate z ljudmi v vaši okolici, ali sodite, da vam gre v finančnem pogledu boljše kot njim, enako ali slabše?**

veliko slabše										veliko boljše		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	10	88	99	\bar{x}
0,7	0,8	1,7	4,0	6,2	45,8	11,7	12,1	8,4	3,6	1,8	3,1	0,1		5,60

- Z5 Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden?** Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.

treba je biti zelo previden		večini ljudi lahko zaupamo										ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
6,9	5,9	11,7	14,3	10,8	17,6	9,2	11,2	8,4	2,2	1,8	0,0	0,0	4,42		

- Z6 Ko gledajo na prihodnost, so nekateri ljudje bolj črnogledi, pravimo, da so pesimistični, drugi pa vidijo prihodnost bolj rožnato, so optimistični. Kako bi opredelili sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da ste velik pesimist, 10 pa, da ste velik optimist?**

pesimist		optimist										ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
0,4	0,8	2,3	4,8	5,9	19,7	9,3	15,8	19,4	9,9	10,9	0,4	0,3	6,67		

- Z7 Nekateri ljudje imajo občutek, da lahko docela svobodno odločajo o svojem življenju, drugi pa imajo občutek, da s svojimi dejanji ne morejo bistveno vplivati na to, kaj se z njimi dogaja. Prosimo vas, da ocenite, v kolikšni meri lahko vi odločate o svojem življenju?** Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni 0 nikoli in 10 vedno.

nikoli		vedno										ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
0,7	0,5	1,2	2,2	2,8	12,7	8,3	19,1	23,3	12,0	16,4	0,7	0,2	7,32		

- Z8 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v Sloveniji?** Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izjemno nezadovoljni, 10 pa, da ste izjemno zadovoljni.

izjemno nezadovoljen/na		izjemno zadovoljen/na										ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
10,0	8,2	14,3	16,9	14,1	18,9	7,3	5,8	2,3	0,4	0,8	0,9	0,0	3,57		

- Z9 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v Sloveniji?**

izjemno slabo		izjemno dobro										ne vem		b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}		
2,7	3,0	6,2	10,5	11,4	20,7	10,5	13,9	9,1	2,1	1,6	8,3	0,2	5,06		

Z10 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v Sloveniji?

izjemno slabo										izjemno dobro		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
4,1	4,3	8,7	12,0	12,0	19,9	12,1	12,6	8,4	2,5	1,9	1,5	0,1	4,82	

Z11 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?

izjemno nezadovoljen/na										izjemno zadovoljen/na		ne vem	b.o.	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	\bar{x}	
8,4	9,9	12,5	14,8	11,3	19,1	9,0	5,6	3,2	0,7	0,9	4,5	0,1	3,71	

Z12 Slovenija je v ustavi opredeljena kot pravna in kot socialna država.**a) Kaj menite, v kolikšni meri je Slovenija pravna država?**

1 - sploh nič	13,6
2 - le malo	51,7
3 - precej	27,2
4 - v celoti	3,1
8 - ne vem	4,4
povprečje:	2,21

b) In v kolikšni meri je Slovenija socialna država?

1 - sploh nič	7,1
2 - le malo	41,9
3 - precej	41,2
4 - v celoti	5,9
8 - ne vem	3,9
povprečje:	2,48

Z13 Ali mislite, da bi bilo potrebno razlike v osebnih dohodkih v Sloveniji povečati, zmanjšati ali odpraviti, ali pa so take razlike, kakršne so sedaj, primerne?

1 - razlike naj se povečajo	5,0
2 - sedanje razlike so primerne	6,4
3 - razlike naj se zmanjšajo	80,9
4 - vsi dohodki bi morali biti enaki	4,9
8 - ne vem	2,9

1.9.2

NACIONALNA RAZISKAVA

DELO – DRUŽINA, SJM 2016/1

Sedaj pa nekaj vprašanj iz nacionalne raziskave o odnosu delo – družina. Zanimata nas vaše delovno okolje in vaša družinska situacija. V celotnem sklopu raziskave delo in družina vas bomo spraševali o organizaciji, pri čemer mislimo na podjetje, organizacijo, ustanovo, ipd., kjer ste zaposleni.

K1 Kakšna je vaša sedanja delovna aktivnost, ali ste sedaj zaposleni, ali kaj drugega?

Delovno aktiven/na:

01 -	polno zaposlen/a (36 in več ur na teden)	42,0
02 -	zaposlen/a za skrajšan delovni čas (15 do 35 ur na teden)	1,4
03 -	zaposlen/a za manj kot 15 ur na teden / začasno ne dela	0,0
04 -	samozaposlen/a (kmet, samostojni obrtnik, svobodni poklic)	3,6
05 -	pomagajoči družinski član	0,2
06 -	formalno brezposeln/a, ki občasno kaj dela in prejema denarno nadomestilo, socialno pomoč	0,5
07 -	formalno brezposeln/a, ki občasno kaj dela in ne prejema denarnega nadomestila, socialne pomoči	0,6
08 -	brezposeln/a (ni registriran/a), a občasno kaj dela za gotovino	0,1
09 -	dijak/inja, študent/ka, ki občasno kaj dela	3,6
10 -	vajenec/ka, ki občasno kaj dela	0,0
11 -	upokojenec/ka, občasno še kaj dela (tudi delna zaposlitev)	0,7

Ni delovno aktiven/na:

12 -	brezposeln/a (ni registriran/a), ki ne dela, nima nadomestil ali socialne pomoči, a išče delo oziroma zaslužek	4,5
13 -	delovno neaktiven/a, a ima rentne dohodke	0,1
14 -	dijak/inja, študent/ka, ki ne dela	4,4
15 -	vajenec/ka, ki ne dela	0,0
16 -	upokojenec/ka brez dodatne zaposlitve, razen hišnih opravil	33,0
17 -	gospodinja, hišna opravila	3,0
18 -	trajno delovno nezmožen/a	0,6
19 -	ostali delovno neaktivni	2,0

Odgovarjajo samo delovno neaktivni (K1 = 12-19), n=508

K2 **Kdaj ste bili nazadnje delovno oziroma zaposlitveno aktivni?**
Pred koliko meseci?

1 -	manj kot eno leto	9,1
2 -	od 1 leto do 5 let	15,4
3 -	od 5 let do 10 let	13,4
4 -	10 let in več	44,1
5 -	ne vem	18,1

povprečje: 137,46 mesecev

K2a **Kakšen je bil razlog prenehanja te zadnje delovne aktivnosti?**

1 -	sporazumno prenehanje dela	8,1
2 -	dal/a sem odpoved	3,3
3 -	dobil/a sem odpoved (kot presežek)	4,5
4 -	dobil/a sem odpoved (stečaj, ukinitve organizacije)	2,4
5 -	sem se upokojil/a	59,1
6 -	kaj drugega	7,3
9 -	še nikoli ni bil/a delovno aktiven/a (zaposlen/a)	15,0
99 -	brez odgovora	0,4

Odgovarjajo samo delovno aktivni (K1=01-11, n=562)

K3 **(akt) Je vaše zaposlitveno razmerje za...:**

1 -	nedoločen čas	76,7
2 -	določen čas	13,7
3 -	občasna dela	8,5
8 -	ne vem	0,9
9 -	brez odgovora	0,2

K4 **(akt) Kakšna je podlaga vašega dela?**

1 -	pisna pogodba o zaposlitvi	87,4
2 -	pisna pogodba o honorarnem delu	0,7
3 -	pisna podjemna pogodba	0,7
4 -	druge vrste pisna pogodba (agencijsko delo, javno delo ipd.)	1,1
5 -	dijaška oziroma študentska napotnica za delo	6,4
6 -	zgolj ustni dogovor z delodajalcem	1,1
8 -	ne vem	2,3
9 -	brez odgovora	0,4

K5 (akt) **Koliko je zaposlenih v vaši organizaciji?**

1 -	do 10 zaposlenih (mikro organizacija)	23,0
2 -	od 11 do 50 zaposlenih (mala)	16,9
3 -	od 51 do 250 zaposlenih (srednja)	26,2
4 -	nad 250 zaposlenih (velika)	31,1
8 -	ne vem	2,5
9 -	brez odgovora	0,4

K6 (akt) **Vaša organizacija večino dohodkov zasluži na...**

1 -	domaćem trgu	73,1
2 -	tujem trgu	22,2
8 -	ne vem	3,2
9 -	brez odgovora	1,4

K7 (akt) **Povejte nam, kako uspešno je vaše podjetje, organizacija, ustanova.**

1 -	poslujemo z velikim dobičkom	20,6
2 -	poslujemo z majhnim dobičkom	35,6
3 -	nimamo ne dobička, ne izgube	27,2
4 -	poslujemo z majhno izgubo	3,2
5 -	poslujemo z veliko izgubo	1,6
8 -	ne vem	10,7
9 -	brez odgovora	1,1

VPRAŠANJA O DELU

K8 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o naravi vašega dela? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh ne soglašam	ne soglašam	niti - niti	soglašam	močno soglašam	ne vem	b.o.	popv.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Danes (za službo) delam neprimerno več, kot sem delal/a pred desetimi leti.	4,8	11,7	19,4	31,3	21,0	6,9	4,8	3,59
b) Pred izbruhom finančne krize sem (za službo) delal/a več kot danes.	11,6	32,7	29,7	13,0	2,5	6,0	4,4	2,58
c) Za delo izven osnovne zaposlitve, s katerim bi si izboljšal/a življenjski standard, nimam več časa.	5,7	19,8	18,3	35,9	17,8	1,1	1,4	3,41
d) V službi imam preveč dela, da bi ga lahko opravil/a sam/a.	11,9	31,7	21,9	23,3	9,3	0,7	1,2	2,86
e) Pri delu (v službi) sem nenehno v časovni stiski.	10,5	27,2	18,0	30,2	12,8	0,2	1,1	3,08
f) Delam v nevarnih in / ali nezdravih delovnih pogojih.	34,5	27,0	13,2	16,4	7,5	0,4	1,1	2,34
g) Opravljam težka fizična dela.	40,9	24,7	12,8	14,4	5,9	0,2	1,1	2,19
h) Moje delo je stresno.	7,5	11,9	16,2	39,7	23,5	0,2	1,1	3,61

K9 (akt) V kolikšni meri pa soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o zahtevnosti vašega dela?

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh ne soglašam	ne soglašam	niti - niti	soglašam	močno soglašam	ne vem	b.o.	popv.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Na delovnem mestu se od mene pričakuje več kot znam.	16,2	34,3	22,8	19,4	5,7	0,7	0,9	2,63
b) Delo, ki ga opravljam na delovnem mestu, je zahtevno.	2,8	6,6	14,1	52,1	22,8	0,5	1,1	3,87
c) Izgubljam se v kopici različnih delovnih nalog.	11,6	36,7	22,2	21,0	7,3	0,4	0,9	2,75
d) V zadnjih 3 letih se je zaradi dodanih novih delovnih nalog / opravil povečala zahtevnost mojega delovnega mesta.	7,8	16,4	13,7	44,3	12,1	2,8	2,8	3,39

K10 (akt) Kako je cenjeno vaše delo?

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh		niti - niti	močno		ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	sogla- šam	ne sogla- šam		sogla- šam	sogla- šam			
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Organizaciji dajem več kot ona meni.	3,0	13,9	29,4	38,3	12,3	2,1	1,1	3,44
b) Imam občutek, da mi organizacija daje toliko, kot dajem jaz organizaciji.	7,3	33,5	27,8	24,9	3,4	2,3	0,9	2,83

K11 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o pripadnosti vaši organizaciji? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh		niti - niti	močno		ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	sogla- šam	ne sogla- šam		sogla- šam	sogla- šam			
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Tudi svojim otrokom bi priporočil/a zaposlitev v organizaciji, kjer sem sedaj zaposlen/a.	20,8	24,9	17,6	27,9	5,3	2,3	1,1	2,71
b) Imam premalo drugih možnosti, da bi zapustil/a obstoječo organizacijo.	8,9	28,8	17,8	31,1	10,3	2,0	1,1	3,05
c) Bil/a bi zadovoljen/na, če bi vso kariero naredil/a v tej organizaciji.	8,5	22,8	18,9	34,9	13,9	0,2	0,9	3,23
d) V danem trenutku je zaposlitev v obstoječi organizaciji predvsem stvar nuje.	10,1	25,1	18,3	34,2	10,5	0,9	0,9	3,10
e) Eden glavnih razlogov, da še ostajam v organizaciji je, da čutim moralno obvezo za to.	21,7	35,4	16,2	19,0	5,5	1,1	1,1	2,50
f) Vsak dan se z veseljem odpravim v organizacijo, kjer delam.	3,7	10,0	26,3	44,8	13,9	0,2	1,1	3,56
g) Zapustiti organizacijo v danem trenutku mi predstavlja prevelik stres.	10,3	24,7	16,2	32,7	12,8	2,1	1,1	3,13
h) Prepogosto menjavanje organizacij se mi ne zdi etično.	9,6	26,0	23,3	29,5	8,9	1,8	0,9	3,02

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh		niti - niti	močno		ne vem	b.o.	povp.
	sogla- šam	ne sogla- šam		sogla- šam	sogla- šam			
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
i) Imel/a bi slabo vest, če bi v danem trenutku zapustil/a organizacijo.	16,2	30,4	16,0	27,8	7,7	0,9	1,1	2,80
j) Imam občutek, da je organizacija, v kateri sem zaposlen/a, del mene.	6,0	16,7	19,0	39,7	16,7	0,7	1,1	3,45
k) Zlahka se identificiram z organizacijo.	4,6	13,3	17,1	47,3	15,5	1,1	1,1	3,57
l) Lahko rečem, da so problemi organizacije tudi moji problemi.	10,9	20,8	18,3	35,1	13,3	0,5	1,1	3,20

K12 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s spodnjimi trditvami?

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh		niti - niti	močno		ne vem	b.o.	povp.
	sogla- šam	ne sogla- šam		sogla- šam	sogla- šam			
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Pripravljen/a sem delati več le za višjo plačo.	4,6	22,1	20,5	36,7	14,4	0,9	0,9	3,35
b) Pripravljen/a sem delati več, tudi če se plača ne zviša, samo da ohranim službo.	8,7	25,1	29,9	29,5	3,9	1,8	1,1	2,95

K13 (akt) V kolikšni meri pa soglašate ali ne soglašate s trditvami o družbeni odgovornosti vaše organizacije?

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh							b.o.	povp. \bar{x}
	ne soglašam 1	ne soglašam 2	ni - niti 3	soglašam 4	soglašam 5	ne vem 8			
a) Naša organizacija zmanjšuje negativni vpliv svojega poslovanja na naravno okolje (npr. varčevanje z energijo, papirjem ipd.).	4,3	10,1	20,3	47,5	14,2	2,7	0,9	3,59	
b) Naša organizacija investira v ustvarjanje boljšega življenja za prihodnje rodove.	4,8	15,7	19,8	44,0	11,7	3,2	0,9	3,44	
c) Naša organizacija podpira in donira sredstva različnim organizacijam, ki se ukvarjajo s perečimi družbenimi problemi.	13,5	21,5	15,3	30,2	6,4	11,9	1,1	2,94	
d) Naša organizacija spodbuja zaposlene, da se izobražujejo in usposablajo.	4,8	12,5	13,0	46,6	21,2	0,9	1,1	3,68	
e) Vodstvo organizacije upošteva potrebe zaposlenih.	6,2	14,6	25,4	44,3	6,9	1,4	1,1	3,32	
f) Naša organizacija je sprejela ukrepe za usklajevanje dela in družinskega življenja.	8,9	19,9	21,9	33,8	6,9	7,7	0,9	3,11	
g) Naša organizacija dosledno spoštuje delovno zakonodajo.	3,2	8,2	10,5	49,3	26,5	1,4	0,9	3,90	
h) Naša organizacija sledi zakonskim obveznostim glede varovanja okolja.	0,9	2,7	9,4	53,9	27,0	5,2	0,9	4,10	

K14(akt) In koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o strategiji vaše organizacije?

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh						ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	soglašam	ne soglašam	ni niti - niti	soglašam	močno soglašam	ne			
	1	2	3	4	5	8	9		
a) Zanima nas le zmagovanje.	4,8	21,2	29,0	31,3	8,0	4,4	1,2	3,18	
b) Stalno iščemo in ustvarjamo novosti.	2,0	9,4	14,4	52,7	18,7	1,6	1,2	3,79	
c) Vedno sledimo močnejšim.	2,1	14,8	22,6	42,5	12,3	4,4	1,2	3,51	
d) V glavnem vztrajamo na uveljavljenih programih.	2,0	18,5	21,0	45,4	9,3	2,7	1,2	3,43	
e) Kriza nas je precej omrtvičila.	8,9	31,5	24,0	26,2	5,3	3,0	1,1	2,87	
f) Za preživetje se lahko zanesemo samo na to, da bomo imeli še nižje cene od konkurentov.	14,4	29,4	23,3	21,0	3,4	6,9	1,6	2,67	
g) V naši organizaciji skrbimo samo za zniževanje stroškov.	7,3	22,8	25,8	30,8	8,9	3,4	1,1	3,12	

K15 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvami o ravnanju z ljudmi v vaši organizaciji?

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh						ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	soglašam	ne soglašam	ni - niti	soglašam	soglašam	ne			
	1	2	3	4	5	8	9		
a) Na prosta delovna mesta postavljamo predvsem ljudi iz organizacije.	6,6	28,1	22,2	27,4	7,3	6,8	1,6	3,01	
b) Naša organizacija na trgu išče talente.	11,0	26,3	20,5	29,0	5,5	6,0	1,6	2,91	
c) Naša organizacija ima sistem kariernega napredovanja zaposlenih.	10,9	24,2	18,1	33,6	6,2	5,3	1,6	3,00	
d) Na delovnem mestu imam dovolj informacij, da lahko učinkovito opravljam svoje delo.	1,1	6,2	11,6	60,3	19,6	0,4	0,9	3,92	
e) Nadrejeni me spodbujajo, da sodelujem pri sprejemanju odločitev, ki se tičejo mojega vsakdanjega dela.	6,0	10,9	16,2	48,2	15,7	1,6	1,4	3,58	
f) Opisi mojih del in nalog so jasni in natančni.	2,1	8,4	14,1	48,6	25,4	0,5	0,9	3,88	
g) V naši organizaciji imam možnost napredovanja.	11,4	17,8	19,0	37,5	12,3	0,9	1,1	3,22	
h) Organizacija, v kateri sem zaposlen/a, ima jasen sistem za ocenjevanje uspešnosti zaposlenih.	10,7	18,5	15,5	40,2	10,9	3,2	1,1	3,23	
i) Moja plača je določena z jasnimi kriteriji - kosovna norma, dosežena prodaja, urna postavka ipd.	8,4	12,5	10,3	45,6	21,0	1,4	0,9	3,60	
j) V organizaciji imamo time, ki so sestavljeni iz članov različnih oddelkov.	14,1	16,2	7,3	47,2	11,2	3,0	1,1	3,26	
k) Naša organizacija uporablja sistem kroženja zaposlenih med delovnimi mesti.	20,5	26,5	14,9	29,4	5,9	1,8	1,1	2,73	
l) V naši organizaciji si zaposleni velikokrat izmenjujemo novo znanje in informacije.	4,1	6,8	14,6	55,0	17,4	1,2	0,9	3,77	
m) Naš sistem nagrajevanja motivira zaposlene, da načrtno pridobivajo novo znanje.	14,9	25,6	22,8	26,7	6,6	2,5	0,9	2,84	

K16 (akt) Na koga se najprej obrnete, če česa s področja vašega poklicnega dela ne znate?

1 -	na izkušenejšega sodelavca mojega ranga v organizaciji	45,0
2 -	na neposredno nadrejenega organizacijskega vodjo	31,9
3 -	na uglednega poklicnega strokovnjaka, četudi je ta izven organizacije	11,0
4 -	na nikogar, probleme rešujem sam/a	10,9
8 -	ne vem	0,2
9 -	brez odgovora	1,1

K17 (akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvami o vaši organizaciji?

Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh ne		niti - niti	močno			b.o.	povp. \bar{x}
	soglašam	soglašam		soglašam	soglašam	ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	
a) Naša organizacija hitreje ustvarja nove proizvode / storitve kot konkurenca.	9,8	15,3	31,9	26,5	4,8	9,8	2,0	3,01
b) V naši organizaciji so nova znanja uporabljena za izboljšanje proizvodov / storitev in drugih procesov dela.	4,8	7,1	18,3	52,8	10,1	4,8	2,0	3,60
c) Naša organizacija ustrezno reagira na predloge za izboljšave s strani zaposlenih.	4,6	12,8	27,9	43,4	7,8	2,3	1,1	3,38
d) Naša organizacija nas spodbuja, da smo pri svojem delu ustvarjalni.	3,6	10,5	21,2	48,2	14,2	1,1	1,2	3,60

K18 (akt) Ali menite, da se inovativnost zaposlenih v vaši organizaciji izraža predvsem v:

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh ne drži	ne drži	niti - niti	v celoti		ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	drži	drži			
a) novih izdelkih ali storitvah	8,7	17,1	24,0	37,2	5,7	5,7	1,6	3,15
b) podajanju t.i. koristnih predlogov (izboljšav) procesa dela	3,7	10,7	23,0	50,9	7,5	2,8	1,4	3,50
c) razvijanju novih znanj (tehnologije), metod in orodij	6,8	13,9	19,9	47,9	6,8	2,8	2,0	3,36
d) v naši organizaciji ni inovacij	30,1	40,9	11,2	11,7	2,5	2,3	1,2	2,13

K20 (akt) Sledi še nekaj trditev, ki se nanašajo na medsebojne odnose v organizaciji ter kakovost delovnega življenja.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh						ne vem	b.o.	povp.
	soglašam	ne soglašam	niti - niti	soglašam	soglašam	močno soglašam			
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
a) Pri svojem delu vplivam na to, kaj in kako se bo delalo.	3,4	14,4	18,5	45,6	16,7	0,4	1,1	3,59	
b) Delovne naloge izpolnim pravočasno, brez problemov.	0,2	2,5	7,5	60,9	27,9	0,2	0,9	4,15	
c) Pri delu lahko razvijem svoje sposobnosti in talente.	2,0	8,0	17,6	53,4	17,8	0,4	0,9	3,78	
d) Delo mi omogoča pridobivanje novih znanj in veščin.	2,0	7,8	16,5	51,8	20,8	0,2	0,9	3,83	
e) Znanje in veščine, ki sem jih pridobil/a na delovnem mestu, uporabljam tudi v svojem zasebnem / družinskem življenju.	8,7	16,2	16,7	45,6	11,4	0,2	1,2	3,35	
f) Delo mi daje možnosti za razvoj delovne kariere.	5,5	15,5	20,6	41,3	15,1	0,7	1,2	3,46	
g) Pri svojih sodelavcih dobim ustrezne informacije, pomoč in podporo za opravljanje delovnih nalog.	2,0	3,7	13,2	56,6	21,9	1,2	1,4	3,95	
h) Moji sodelavci imajo razumevanje in mi nudijo pomoč, kadar zaradi družinskih obveznosti ne morem izpolniti delovnih nalog.	3,6	5,7	11,2	54,1	19,6	4,1	1,8	3,85	
i) Pri svojih nadrejenih dobim pomoč in podporo pri opravljanju delovnih nalog.	3,9	6,0	17,4	53,0	16,2	2,0	1,4	3,74	
j) Nadrejeni imajo razumevanje in mi nudijo pomoč, kadar zaradi družinskih obveznosti ne morem izpolniti delovnih nalog.	5,3	7,1	15,5	48,4	18,1	3,9	1,6	3,71	
k) Moja služba je moja družina.	24,6	26,2	19,8	22,1	6,6	0,2	0,7	2,60	
l) Delo, ki ga opravljam na delovnem mestu, daje smisel mojemu življenju.	10,7	19,2	29,9	32,7	6,2	0,5	0,7	3,05	

K21 (akt) In še nekaj trditev o varnosti vaše zaposlitve.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh						ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	sogla- šam	ne sogla- šam	niti - niti	sogla- šam	sogla- šam	močno			
	1	2	3	4	5	8	9		
a) Občutek imam, da je moja zaposlitev ogrožena.	31,7	38,6	14,8	10,3	2,8	1,1	0,7	2,13	
b) Plačilo, ki ga dobim za svoje delo, mi omogoča zadovoljiti moje potrebe in potrebe moje družine.	6,8	14,4	25,4	44,7	7,1	0,9	0,7	3,31	

K22 (akt) Ali redno dobivate plačo?

1 - da	94,7
2 - ne	5,0
9 - brez odgovora	0,4

K23 (akt) S pomočjo lestvice ocenite, koliko časa dnevno porabite za naslednje aktivnosti:

(en odgovor v vsaki vrsti)	zelo malo časa			zelo veliko časa		ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4	5			
a) pot od doma do delovnega mesta in nazaj (n=555)	32,3	33,7	22,2	7,2	4,5	0,0	0,2	2,18
b) službo / plačano delo (upoštevajte tudi delo, ki ga opravite za službo doma)(n=548)	4,9	6,9	40,7	29,6	17,2	0,4	0,4	3,47
c) gospodinjstvo delo (n=556)	13,5	32,0	37,9	13,1	3,1	0,2	0,2	2,60
d) skrb / aktivnosti za otroke (n=431)	26,2	20,2	28,5	16,5	7,9	0,5	0,2	2,59
e) skrb in nego starejšega člana družine (n=310)	69,4	10,0	12,3	5,5	1,9	0,3	0,6	1,59
f) honorarno, dopolnilno delo, delo po pogodbi (izven redne zaposlitve) (n=327)	73,4	9,5	11,0	4,0	1,2	0,6	0,3	1,49
g) spanje in počitek (n=560)	2,5	13,8	61,3	18,4	3,6	0,4	0,2	3,07

K24 (akt) Ali za katero od zgoraj navedenih aktivnosti porabite bistveno več časa kot pred tremi leti?

(en odgovor v vsaki vrsti)	bistveno manj		niti - niti	bistveno več		ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2		3	4			
a) pot od doma do delovnega mesta in nazaj (n=510)	6,1	7,1	74,9	8,6	2,7	0,4	0,2	2,95
b) službo / plačano delo (upoštevajte tudi delo, ki ga opravite za službo doma)(n=509)	1,8	5,7	69,4	16,9	5,1	0,6	0,6	3,18
c) gospodinjstvo delo (n=545)	1,3	12,8	70,1	14,1	1,1	0,2	0,4	3,01
d) skrb / aktivnosti za otroke (n=416)	7,0	15,4	53,1	16,6	7,0	0,5	0,5	3,01
e) skrb in nego starejšega člana družine (n=254)	12,6	6,3	64,2	14,2	1,6	0,8	0,4	2,86
f) honorarno, dopolnilno delo, delo po pogodbi (izven redne zaposlitve)(n=260)	13,8	6,2	67,7	8,8	2,3	0,8	0,4	2,79
g) spanje in počitek (n=552)	1,4	13,2	73,6	9,4	1,1	0,5	0,7	2,95

K25 (akt) Ali v vaši organizaciji obstaja / deluje sindikat?

1 - da	54,1
2 - ne	38,6
8 - ne vem	6,6
9 - brez odgovora	0,7

Odgovarjajo tisti, ki v organizaciji imajo sindikat. (K25=1), n=304

K26 (akt) Povejte nam, v kolikšni meri po vašem mnenju delovanje sindikata v vaši organizaciji vpliva na...?

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh ne vpliva				zelo vpliva	ne vem	b.o.	povp. \bar{x}
	1	2	3	4				
a) plače	41,8	20,7	19,1	8,2	1,6	8,6	0,0	1,99
b) pogoje dela	31,9	24,3	22,4	12,5	2,3	6,6	0,0	2,24
c) stabilnost zaposlitve	37,5	18,4	21,4	9,9	3,3	9,5	0,0	2,15
d) usklajevanje dela/življenja	43,8	19,1	20,7	6,3	1,6	8,2	0,3	1,94

K27(akt) V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvami o odnosu med vašim plačanim delom in vašo družino? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate.

Anketar: Odgovarjajo vsi, ki imajo partnerja / partnerico, otroka / otroke in / ali skrbijo za starejšega člana družine, ne glede na to, ali živijo v istem gospodinjstvu, ali ne.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh						b.o.	povp.
	ne sogla- šam	ne sogla- šam	ni - niti	sogla- šam	sogla- šam	močno ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Zaradi časa, ki ga porabim za službene obveznosti, zamujam družinske aktivnosti.	14,2	26,3	21,0	26,3	3,9	1,2	6,9	2,78
b) Pogosto pridem iz službe tako čustveno izčrpan/a, da ne morem prispevati k družinskemu življenju.	15,1	28,6	21,9	21,9	4,8	0,5	7,1	2,70
d) Zaradi časa, ki ga porabim za družinske obveznosti, zamujam aktivnosti v službi.	36,3	43,1	10,0	2,5	0,2	1,1	6,9	1,77
e) Ker sem pogosto pod stresom zaradi družinskih obveznosti, se težko zberem na delovnem mestu.	40,0	42,3	7,3	2,7	0,2	0,7	6,8	1,71

Na vprašanje V1 in V2 odgovarjajo tisti, ki so bili zaposleni v zadnjih 6 mesecih; n=563.

Sedaj pa sledi še nekaj vprašanj o psihološkem nasilju in trpinčenju na delovnem mestu.

V1 Kako pogosto ste bili izpostavljeni naslednjim negativnim dejanjem na delovnem mestu v zadnjih šestih mesecih?

(en odgovor v vsaki vrsti)		nikoli		zelo pogosto		ne vem	b.o.	popv.	
		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a)	Nekdo je zadrževal informacije, kar je vplivalo na kakovost vašega dela.	68,7	12,4	9,2	5,3	2,5	1,2	0,5	1,58
b)	Žaljive ali sovražne pripombe v zvezi z vami (npr. zaradi navad ali okolja, iz katerega izhajate), vašimi stališči ali zasebnim življenjem.	73,5	13,1	5,2	4,4	2,3	1,1	0,4	1,47
c)	Opravljanje in širjenje govoric o vas.	63,8	16,9	7,6	3,6	4,4	3,4	0,4	1,63
d)	Ignoriranje, izključevanje ali bojkotiranje.	76,9	10,3	5,7	2,8	2,8	1,1	0,4	1,42

Trpinčenje na delovnem mestu (mobing) opredeljujemo kot položaj, v katerem oseba (ali več oseb) nenehno v daljšem časovnem obdobju zaznava svojo izpostavljenost negativnim dejanjem ene ali več oseb v razmerah, v katerih se proti takšnim dejanjem težko brani.

V2 Prosimo, da glede na zgornjo opredelitev odgovorite, ali ste bili v zadnjih šestih mesecih izpostavljeni trpinčenju na delovnem mestu?

1 -	ne	84,0
2 -	da, zelo redko	5,0
3 -	da, občasno	6,2
4 -	da, večkrat ne mesec	2,0
5 -	da, večkrat na teden	0,4
6 -	da, skoraj vsak dan	1,6
8 -	ne vem	0,4
9 -	brez odgovora	0,5

Odgovarjajo tisti, ki so bili zaposleni v zadnjih petih letih; n=659.

V3 Ali ste bili trpinčenju na delovnem mestu izpostavljeni v zadnjih petih letih?

1 -	da	24,7
2 -	ne	37,9
8 -	ne vem	0,6
9 -	brez odgovora	0,8

VPRAŠANJA O DRUŽINI

Vprašajte vse!

- F1 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjima trditvama o vlogi spolov (moškega, ženske) v družini nasploh?** Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh		niti - niti	močno			b.o.	povp.
	soglašam	ne soglašam		soglašam	soglašam	ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Naloga moža je, da služi denar, naloga žene pa, da skrbi za dom in družino.	27,5	32,6	18,5	15,9	4,7	0,8	0,0	2,37
b) Ni dobro, da moški ostane doma in skrbi za otroke, ženska pa je zaposlena zunaj doma.	15,1	26,8	24,9	22,7	9,0	1,5	0,0	2,83

Odgovarjajo tisti, ki imajo družino; n=964.

- F2 V kolikšni meri držijo naslednje trditve o načinu delovanja vaše družine?** Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne drži, in 5, da v celoti drži.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh ne drži	ne drži	niti - niti	v celoti		ne vem	b.o.	povp.
				drži	drži			
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Pri družinskih načrtih sodelujemo enakopravno vsi člani družine.	0,7	3,9	7,9	52,1	35,3	0,0	0,1	4,17
b) V družini se ukvarjamo predvsem z reševanjem aktualnih problemov in ne razmišljamo o prihodnosti.	8,9	43,2	21,1	21,8	4,5	0,4	0,2	2,70
c) V naši družini uspešno rešujemo konflikte.	0,4	2,0	8,8	58,9	29,9	0,0	0,0	4,16

F3 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami o podpori vaše ožje družine vašemu delu in zasebnemu življenju? Pri pojmu družina pomislite na partnerja/ko in otroke, če jih imate. Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne soglašate, in 5, da močno soglašate.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh								b.o.	povp. \bar{x}
	ne soglašam	ne soglašam	niti - niti	soglašam	močno soglašam	se ne nanaša	ne vem			
	1	2	3	4	5	7	8	9		
a) V družini lahko razvijem svoje sposobnosti in talente.	0,4	3,5	7,8	54,2	19,7	12,7	1,3	0,5	4,05	
b) Družina mi omogoča pridobivanje novih znanj in veščin.	1,2	4,4	11,4	50,4	17,9	12,5	1,5	0,7	3,93	
c) Pri razvoju moje delovne kariere mi s svojimi izkušnjami in nasveti pomagajo družinski člani.	8,5	10,7	12,5	35,7	11,3	19,1	2,1	0,1	3,39	
d) Znanje in veščine, ki sem jih pridobil/a v družini, uporabljam tudi pri svojem delu.	4,7	7,3	10,5	46,6	10,1	18,9	1,9	0,1	3,63	
e) Družina mi nudi oporo pri doseganju osebnih načrtov.	0,5	1,5	5,8	53,4	25,0	12,4	0,7	0,7	4,17	
f) Družina mi pomaga pri reševanju osebnih problemov.	0,8	2,4	6,9	50,7	26,0	12,3	0,3	0,5	4,13	
g) Družina mi pomaga pri reševanju službenih problemov.	15,3	13,3	13,8	23,9	7,9	21,4	4,1	0,3	2,94	
h) Zadovoljstvo, ki mi ga daje družina, se prenaša tudi na moje delovno življenje.	3,7	2,1	7,0	47,5	17,4	19,8	2,3	0,2	3,94	
i) S sodelavci v službi se bolj razumem kot z družinskimi člani.	27,9	26,4	14,8	2,3	0,5	22,7	5,0	0,5	1,90	
j) Zaradi mojih službenih obveznosti prelagam kuhanje, pospravljanje, skrb za otroke na druge družinske člane.	27,2	20,9	12,8	10,2	1,2	23,3	4,1	0,3	2,13	

F4 Ali in kako pogosto ste bili v zadnjih petih letih deležni katere od naslednjih oblik pomoči s strani družine in sorodnikov? Najprej...

	(en odgovor v vsaki vrsti)		zelo pogosto					ne vem	b.o.	povp.
	nikoli		1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a)	pomoč pri moji skrbi za bolnega člana družine		61,7	7,3	8,7	10,4	11,0	0,4	0,6	2,01
b)	pomoč pri varstvu, negi in vzgoji otrok		66,3	6,4	7,8	8,0	8,4	1,1	2,0	1,82
c)	finančna pomoč za nakup predmetov vsakdanje rabe		60,8	9,3	13,4	8,1	7,7	0,3	0,4	1,92
d)	družina mi krije stroške bivanja		73,2	6,9	7,6	3,7	7,9	0,5	0,3	1,65
e)	družina mi krije stroške prehranjevanja		70,6	8,5	9,4	4,6	6,4	0,3	0,2	1,67
f)	pomoč pri reševanju mojega stanovanjskega vprašanja		72,1	6,4	8,3	5,5	6,6	0,7	0,3	1,67
g)	s pomočjo staršev / sorodnikov sem dobil/a zaposlitev		85,3	3,0	3,6	2,6	2,6	1,6	1,3	1,29

F5 Kakšna je vaša trenutna stanovanjska situacija?

1 -	živim pri starših / sorodnikih	17,0
2 -	živim pri partnerju/ki	3,4
3 -	stanovanje, hišo imam v najemu	8,1
4 -	živim v lastnem stanovanju / hiši	71,1
8 -	ne vem	0,3
9 -	brez odgovora	0,1

F5a Kako ste zadovoljni s svojo stanovanjsko situacijo? Ali ste z njo...

zelo nezadovoljen		niti - nezadovoljen		zelo zadovoljen		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
2,1	3,2	8,8	49,0	36,6	0,3	0,0	4,15	

Odgovarjajo le (zelo)nezadovoljni. (K5a=1, 2), n=57

F5B Kaj bi najbolj potrebovali pri izboljšanju vaše stanovanjske situacije?

(en odgovor)

1 -	ugoden stanovanjski kredit	31,6
2 -	neprofitno najemniško stanovanje	3,5
3 -	subvencijo najemnine	5,3
4 -	subvencijo mladim družinam za rešitev prvega stanovanjskega vprašanja	3,5
5 -	drugo	36,8
8 -	ne vem	17,5
9 -	brez odgovora	1,8

Odgovarjajo le tisti, ki imajo otroke.

F6 V kolikšni meri držijo naslednje trditve o vašem odnosu do vaših otrok?

Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh ne drži, in 5, da v celoti drži.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh		niti -niti	drži	v celoti		se ne		b.o.	povp.
	ne drži	ne drži			drži	drži	naša	ne vem		
	1	2	3	4	5	7	8	9	\bar{x}	
a) Komaj čakam, da sem s svojimi otroki.	0,7	0,8	6,5	35,0	31,7	24,4	0,5	0,4	4,29	
b) Zaradi službe z mojimi otroki preživim premalo časa.	23,0	12,1	10,7	13,4	4,6	33,6	2,3	0,3	2,44	
c) Otroci omejujejo mojo svobodo.	39,4	26,0	4,7	3,6	0,3	25,0	0,3	0,7	1,64	
d) Biti z otroki po službi je naporno.	28,5	21,1	8,3	5,0	1,0	33,3	2,4	0,4	1,89	

Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja/ko.

F7 V kolikšni meri držijo naslednje trditve o vašem odnosu s partnerjem/ko?

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh		niti -niti	drži	v celoti		se ne		b.o.	povp.
	ne drži	ne drži			drži	drži	naša	ne vem		
	1	2	3	4	5	7	8	9	\bar{x}	
a) Odnos z mojim partnerjem/ko me osrečuje.	0,1	0,7	4,8	34,5	32,9	26,8	0,2	0,1	4,36	
b) S partnerjem/ko se slabo razumeva.	39,2	27,2	4,2	2,1	0,4	26,8	0,1	0,1	1,59	
c) Problemi oziroma zahteve partnerjeve/kine službe obremenjujejo najin odnos.	28,5	25,5	9,3	4,5	0,7	26,8	1,2	3,4	1,88	
d) Brez podpore partnerja/ke ne bi zdržal/a pritiskov v službi.	17,3	17,9	11,0	13,7	3,9	33,3	2,7	0,1	2,52	

F8 Kako močno občutite gospodarsko krizo v vaši družini?

Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da krize sploh ne občutite, in 5, da zelo močno občutite krizo.

1 -	sploh ne občutimo	15,3
2 -	...	16,0
3 -	...	39,0
4 -	...	17,9
5 -	zelo močno občutimo	9,6
8 -	ne vem	2,2
9 -	brez odgovora	0,0

F9 Ali ste zaradi krize spremenili vaše potrošniške navade, ali manj trošite kot prej, ali več?

1 -	bistveno manj	11,3
2 -	manj	45,6
3 -	enako	40,8
4 -	več	1,3
5 -	bistveno več	0,2
8 -	ne vem	0,7
9 -	brez odgovora	0,1

F10 Kako močno je zaradi krize prizadelo vas oz. koga v vaši družini kaj od naštetega? Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da vas navedeno sploh ni prizadelo, in 5, da vas je močno prizadelo.

	(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh ni prizadelo			močno prizadelo		ne vem	b.o.	povp.
		1	2	3	4	5			
a)	zmanjšanje dohodka, plače	35,4	13,6	23,8	14,1	10,7	2,1	0,1	2,50
b)	izguba dohodka, plače	63,8	8,0	9,0	7,9	9,5	1,1	0,6	1,89
c)	krajši delavnik, manj dela	74,2	6,1	9,1	3,9	2,7	2,9	1,1	1,49
d)	strah pred izgubo zaposlitve	55,9	10,8	13,8	9,7	7,3	1,4	1,0	1,99
e)	izguba zaposlitve	73,6	4,2	4,1	5,5	10,0	1,3	1,2	1,71
f)	zmanjšanje vrednosti vaše nepremičnine	55,9	10,0	14,4	8,1	2,8	8,2	0,6	1,82
g)	padec vrednosti vaših delnic	71,8	4,3	6,2	3,1	4,3	7,9	2,4	1,48

F11 Ali bi zase in za svojo družino lahko rekli:

1 -	da vam ničesar posebej ne primanjkuje, da se posebej ne omejujete	15,3
2 -	da ste bolj varčni, da se omejujete v manj pomembnih stvareh, manj luksuza ipd.	46,5
3 -	da morate zelo skrbno gospodariti, da spravite konec s koncem, da se omejujete pri nakupih obleke ipd.	33,8
4 -	da se močno omejujete, tudi pri nakupu hrane	3,1
5 -	da živite v pomanjkanju osnovnih dobrin	0,6
6 -	da živite v revščini	0,2
8 -	ne vem	0,5

1.9.3

RAZISKAVA O KAKOVOSTI ŽIVLJENJA IN DELA, SJM 2016/1

F12 Zanima nas, kako ste zadovoljni z različnimi vidiki življenja.

Ocenite z lestvico od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da sploh niste zadovoljni, in 5, da ste popolnoma zadovoljni.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh		niti- niti	po-pol- no-ma			b.o.	povp.
	nisem zado- voljen	nisem zado- voljen		zado- voljen	zado- voljen	ne vem		
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) s svojim življenjem nasploh	0,4	2,3	13,6	68,2	15,3	0,2	0,0	3,96
b) delom	4,4	5,8	19,2	52,1	10,9	3,6	4,0	3,64
c) družinskim življenjem	0,7	2,5	8,3	54,8	32,2	0,9	0,6	4,17
d) lastnim zdravjem	3,8	9,0	19,3	47,3	20,3	0,3	0,0	3,71
e) načinom, kako preživljate prosti čas	1,5	7,6	19,5	51,7	19,5	0,2	0,0	3,80
f) materialnim stanjem družine	2,9	11,5	27,1	50,9	7,1	0,4	0,1	3,48

F13 Kako ocenjujete količino svojega prostega časa v zadnjem letu? Koliko prostega časa ste imeli?

1 - skoraj nič	4,7
2 - premalo	26,4
3 - ravno prav	59,9
4 - preveč	8,2
8 - ne vem	0,7
9 - brez odgovora	0,1

F14 Koliko dni ste bili odsotni z dela zaradi bolezni v zadnjih šestih mesecih?

0 - 0 dni	35,0
1 - od 1 do 3 dni	6,9
2 - od 4 do 10 dni	6,2
3 - od 11 do 20 dni	2,1
4 - več kot 20 dni	5,6
7 - ni bil/a zaposlen/a	43,6
8 - ne vem	0,5
9 - brez odgovora	0,1

F15 Kako pogosto ste v zadnjih štirih tednih...?

(en odgovor v vsaki vrsti)	nikoli	redko	obča- sno	pogo- sto	zelo pogosto	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) ... imeli težave pri delu v služ- bi ali pri domačih opravilih za- radi zdravstvenih problemov	57,5	12,7	15,2	7,1	5,9	0,7	0,9	1,89
b) ... imeli fizične bolečine	42,6	18,3	20,7	11,3	6,4	0,2	0,4	2,20

(en odgovor v vsaki vrsti)	nikoli	redko	obča- sno	pogo- sto	zelo pogosto	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
c) ... se počutili nesrečne in depresivne	59,8	21,8	12,1	4,3	1,2	0,4	0,4	1,64
d) ... izgubili zaupanje vase	75,0	14,3	7,2	2,1	0,7	0,7	0,1	1,38
e) ... imeli občutek, da ne morete premagati svojih težav	64,3	18,6	11,6	3,6	1,4	0,5	0,0	1,59

F16 Kako pogosto ste v zadnjih 12 mesecih vi obiskali ali vas je na domu obiskal...?

(en odgovor v vsaki vrsti)	nikoli	redko	obča- sno	pogo- sto	zelo pogosto	ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) zdravnik	36,2	29,3	21,0	10,1	3,4	0,1	0,0	2,15
b) zdravilec alternativne medicine	92,3	3,4	2,7	0,9	0,4	0,1	0,2	1,13

F17 Kaj bi na splošno rekli, ali je vaše zdravje...?

1 - odlično	9,1
2 - zelo dobro	19,5
3 - dobro	38,3
4 - zadovoljivo	25,1
5 - slabo	7,7
8 - ne vem	0,2
9 - brez odgovora	0,1

S4 Ali imate otroke?

1 - da	75,0
2 - ne	25,0

Odgovarjajo tisti, ki imajo otroke (S4=1), n=803.

S4a Ali še vedno skrbite za svoje otroke?

1 - da	48,7
2 - ne	51,1
8 - ne vem	0,2

M1 Ali bi vi ali kdo v vaši družini potrebovali katero od naštetih vrst pomoči?

	da	ne	ne vem	b.o.
	1	2	8	9
a) občasno varstvo otroka	20,7	78,1	0,8	0,4
b) pomoč pri negi in oskrbi starejše osebe	9,0	90,2	0,7	0,1
c) pomoč pri negi in oskrbi osebe s posebnimi potrebami	3,1	96,3	0,5	0,2
d) gospodinjstvo pomoč	14,5	85,2	0,3	0,0
e) drugo vrsto pomoči	7,3	90,2	2,5	0,0

M2 Denimo, da bi se v vaši okolici odvijale različne brezplačne dejavnosti oz. storitve (npr. predavanja, delavnice), ki bi jih izvajali t.i. medgeneracijski centri. Spodaj so našteje nekatere vsebine oz. dejavnosti, vi pa izberite največ tri, ki bi vas morda zanimala.

Seštevek treh odgovorov:		
01 - predavanja za starše		14,5
02 - delavnice za izboljšanje komunikacije v družini		16,9
03 - predavanja, namenjena medgeneracijskemu povezovanju		14,8
04 - vsebine za osebnostno rast		33,4
05 - različne izobraževalne in praktične delavnice (npr. kuharske, likovne, jezikovne)		71,3
06 - delavnice, namenjene ustvarjalnemu in aktivnemu preživljanju prostega časa otrok in družin		37,8
07 - vsebine, namenjene lažjemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja		13,4
08 - delavnice za lažje in uspešnejše vključevanje v družbo		11,7
09 - nič od tega, me ne zanima		40,1
88 - ne vem		2,3
99 - brez odgovora		0,2

M3 Ali je v vašem življenju prisotna starejša oseba, za katero skrbite?

1 - da	11,7
2 - ne	88,1
9 - b.o.	0,2

Odgovarjajo tisti, ki so na vprašanje M3 odgovorili z »da« (M3=1), n=125

M3a Kaj bi pri njeni oskrbi trenutno najbolj potrebovali? (en odgovor)

1 -	redno dnevno varstvo doma	3,2
2 -	redno dnevno varstvo v primernem zavodu	2,4
3 -	pomoč na domu (pomoč pri temeljnih dnevni opravilih)	23,2
4 -	trajno zavodsko nastanitev / oskrbo	4,0
5 -	občasno krajšo namestitvev v zavod	4,0
6 -	družinskega pomočnika (družinski član, ki skrbi za to osebo in za to dobi plačilo)	7,2
7 -	cenovno dostopne tehnične pripomočke	7,2
8 -	drugo	19,2
9 -	ne vem	29,6

M4 Ali je v vašem življenju prisotna oseba s posebnimi potrebami, za katero skrbite?

1 -	da	3,2
2 -	ne	96,7
9 -	b.o.	0,1

Odgovarjajo tisti, ki so na vprašanje M4 odgovorili z »da« (M4=1), n=34

M4a Kaj od naštetega bi trenutno pri njeni oskrbi najbolj potrebovali? (en odgovor)

1 -	redno dnevno varstvo doma	11,8
2 -	redno dnevno varstvo v primernem zavodu	2,9
3 -	pomoč na domu (pomoč pri temeljnih dnevni opravilih)	17,6
4 -	trajno zavodsko nastanitev / oskrbo	0,0
5 -	občasno krajšo namestitvev v zavod	5,9
6 -	družinskega pomočnika (družinski član, ki skrbi za to osebo in za to dobi plačilo)	2,9
7 -	cenovno dostopne tehnične pripomočke	29,4
8 -	drugo	14,7
9 -	ne vem	14,7

M5 Katere od naštetih stvari bi vi najbolj potrebovali, da bi lažje usklajevali vaše poklicno in družinsko življenje. Izberite največ dva odgovora.

Seštevek dveh odgovorov:	
01 - bolj enakomerna porazdelitev starševskih obveznosti in gospodinjstva dela med oba partnerja	15,2
02 - ustrezno varstvo otrok, ko ga potrebujem	18,2
03 - daljši delovni čas vrtcev	9,5
04 - daljši delovni čas podaljšanega bivanja v šoli	3,0
05 - delo s krajšim delovnim časom od osemurnega	30,7
06 - večje razumevanje delodajalca	28,4
07 - boljši in bolj ustrezen javni prevoz	24,6
08 - drugo	14,8
09 - nič od tega	69,3
88 - ne vem	2,4
99 - brez odgovora	3,6

M6a Povejte nam, kako so porazdeljene obveznosti in bremena med vami in vašim partnerjem / partnerko. S pomočjo odstotkov izberite delež zaslужka v vašem gospodinjstvu za vas in za partnerja/ko.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
jaz	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	100 %
partner	100 %	90 %	80 %	70 %	60 %	50 %	40 %	30 %	20 %	10 %	0 %
	3,2	0,7	1,6	5,1	9,3	23,5	12,2	5,6	2,3	0,9	5,0
88 - ne vem					2,3						
99 - brez odgovora					1,3						
11 - nima partnerja/ke					27,0						

Odgovarjajo tisti, ki imajo otroke in za njih skrbijo (S4a=1), n=391.

M6b S pomočjo odstotkov izberite delež časa ukvarjanja z otroki (starševske obveznosti) v vašem gospodinjstvu za vas in za partnerja/ko.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
jaz	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	100 %
partner	100 %	90 %	80 %	70 %	60 %	50 %	40 %	30 %	20 %	10 %	0 %
	1,0	2,3	3,1	10,7	10,7	32,0	7,7	7,9	7,2	2,6	1,5
88 - ne vem					2,8						
99 - brez odgovora					1,8						
11 - živim v enostarševski družini					8,7						

M6c S pomočjo odstotkov izberite delež bremen in obveznosti za gospodinjska opravila v vašem gospodinjstvu za vas in za partnerja/ko.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
jaz	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	100 %
partner	100 %	90 %	80 %	70 %	60 %	50 %	40 %	30 %	20 %	10 %	0 %
	2,1	3,6	5,1	5,7	6,7	19,6	5,6	6,5	6,0	3,8	5,0
11 - nima partnerja/ke					27,5						
88 - ne vem					1,7						
99 - brez odgovora					0,9						

Na vprašanja M7, M8, M9 in M11 odgovarjajo tisti, ki imajo otroke in za njih skrbijo (S4a=1); n=391.

M7 Katere oblike rednega dnevnega varstva v času službe se najpogosteje poslužujete za vašega predšolskega otroka?

1 - vrtec (vzgojno varstvena ustanova)	19,2
2 - individualno plačljivo varstvo (varuška)	1,0
3 - ne-plačljivo varstvo pri sorodnikih, sosedih (dedki, babice, tete...)	3,8
4 - otroka varujem sam oz. moj/a partner/ka	2,0
5 - drugo	0,5
6 - nimam predšolskega otroka	71,1
8 - ne vem	0,5
9 - brez odgovora	1,8

M8 Če bi lahko izbrali drugačno obliko rednega dnevnega varstva za vašega predšolskega otroka, katera oblika bi vam najbolj ustrezala?

1 - vrtec (vzgojno varstvena ustanova)	17,4
2 - vrtec v okviru službe	1,5
3 - individualno plačljivo varstvo (varuška)	1,0
4 - ne-plačljivo varstvo pri sorodnikih, sosedih (dedki, babice, tete...)	2,3
5 - eden od staršev, ki bi ostal doma	0,8
6 - izmenično varstvo staršev	1,5
7 - drugo	0,3
8 - sedanja oblika varstva mi ustreza	4,1
66- nima predšolskega otroka	69,8
88- ne vem	0,5
99- brez odgovora	0,8

M9 V primeru, da je vaš otrok vključen v vrtec, ocenite naslednja dva dejavnika v povezavi z vrtcem, ki ga obiskuje vaš otrok. Uporabite lestvico od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo slabo, 5 pa zelo dobro.

(en odgovor v vsaki vrsti)	zelo slabo		niti - niti		zelo dobro		ne vem	b.o.	povp.
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
a) program in vsebina, ki ju izvaja vrtec	0,0	0,0	0,5	8,4	10,5	0,8	1,5	4,51	
b) delovni čas vrtca	0,0	1,0	1,0	7,4	10,0	0,5	1,5	4,36	

6 - moj otrok ni vključen v vrtec: 78,3

M10a V Sloveniji obstajajo medgeneracijski in družinski centri, ki med drugim ponujajo tudi brezplačno varstvo otrok. Če bi se pri vas pojavila ta potreba, ali bi se poslužili te možnosti, ali ne?

1 - da	39,6
2 - ne	43,5
8 - ne vem	15,5
9 - brez odgovora	1,4

M10b Medgeneracijski in družinski centri ponujajo tudi brezplačno počitniško varstvo otrok. Če bi se pri vas pojavila ta potreba, ali bi se poslužili te možnosti?

1 - da	41,2
2 - ne	44,3
8 - ne vem	13,1
9 - brez odgovora	1,4

M11 V primeru, da so vaši otroci mlajši šolarji, kako bi si predvsem želeli, da bi bilo urejeno varstvo vaših otrok v času šolskih počitnic? Izberite največ dva odgovora.

Seštevek dveh odgovorov:	
1 - neformalne oblike varovanja (stari starši, sorodniki, sosedje itd.)	41,0
2 - brezplačno varstvo otrok v okviru programov namenjenih za otroke	38,8
3 - organizirano, plačljivo varstvo (počitnikovanja, kolonije itd.)	22,4
4 - v okviru šole	9,0
5 - varstva ne potrebuje	29,9
6 - drugo	3,0
7 - nimam mlajših šolarjev	63,9
8 - ne vem	1,0
9 - brez odgovora	0,8

M12 Kako pomembno je za vas in vašo družino, da je oz. da bi bilo v bližini vašega doma urejeno otroško igrišče ali urejen park z igrali za otroke?
Ocenite s pomočjo lestvice, kjer 1 pomeni, da to za vas sploh ni pomembno, 5 pa, da je to za vas zelo pomembno.

1 -	sploh ni pomembno	11,2
2 -	ni pomembno	10,8
3 -	niti - niti	11,9
4 -	pomembno	33,4
5 -	zelo pomembno	28,0
8 -	ne vem	3,8
9 -	b. o.	0,8
	povprečje	3,59

M13 Pomislite na enega od družinskih prejemkov - otroški dodatek. Ali se vam zdi bolje, da bi obstajal enoten otroški dodatek (enako visok za vse otroke), ali bolje, da bi se višina otroškega dodatka določala glede na materialni položaj družine, tako kot je to urejeno sedaj?

1 -	enoten otroški dodatek	20,4
2 -	višina otroškega dodatka naj se ureja glede na materialni položaj družine	69,3
8 -	ne vem	9,8
9 -	brez odgovora	0,5

M14 Zamislite si, da bi obstajal enoten otroški dodatek (enako visok za vse otroke) univerzalen otroški dodatek. Kolikšna bi bila po vašem mnenju primerna višina tega dodatka, pri čemer pomislite, da bi višina dodatka vplivala tudi na višje davke.

1 -	do 50 € na mesec	1,6
2 -	50 € do 75 €	2,7
3 -	75 € do 100 €	18,6
4 -	100 € do 125 €	20,2
5 -	125 € do 150 € na mesec (ali več)	28,0
8 -	ne vem	28,3
9 -	brez odgovora	0,6

M15 Pomislite na par z majhnim otrokom. Denimo, da sta oba v podobnem delovnem položaju in upravičena do plačanega starševskega dopusta. Mati obdrži 'obvezni' del dopusta (105 dni), ostali del - t.i. starševski dopust, si starša lahko poljubno razdelita. S pomočjo preglednice povežite, kako naj bo ta dopust porazdeljen – koliko naj ga koristi mati in koliko oče.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
mati	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	100 %
oče	100 %	90 %	80 %	70 %	60 %	50 %	40 %	30 %	20 %	10 %	0 %
	0,5	0,4	0,4	0,9	0,7	21,9	6,4	16,7	12,8	9,3	17,1
88 - ne vem				12,5							
99 - brez odgovora				0,5							

M16 Katera od naštetih aktivnosti bi po vašem mnenju najbolj spodbudila mlade očete, da bi v večji meri koristili očetovski dopust?

1 - dodatna finančna spodbuda	18,9
2 - poudarjanje zgledov med znanimi osebnostmi	0,9
3 - več posluha s strani delodajalcev, kjer so očetje zaposleni	35,7
4 - spoprijemanje z ustaljenimi predstavami in stereotipi	7,0
5 - oglaševanje za popularizacijo aktivnega očetovstva	3,3
6 - spodbujanje mater, da se prej vrnejo na delovno mesto	2,5
7 - drugo	3,8
8 - ne vem	27,0
9 - brez odgovora	0,8

M17 Svet Evrope od svojih članic zahteva zapis v zakonodajo, da se otrok ne sme izpostavljati ravnanjem, ki povzročajo bolečino, ponižanje in strah. Ali se strinjate, da Slovenija v svojo zakonodajo vključi prepoved telesnega kaznovanja otrok in izpostavljanja drugim oblikam ponižujočega ravnanja, ali se ne strinjate?

1 - da, strinjam se	63,2
2 - ne, ne strinjam se	26,6
8 - ne vem	9,7
9 - brez odgovora	0,5

Odgovarjajo samo zaposleni, n=562.

M18 Ali bi vam v okviru zaposlitve ustrezala katera od naslednjih možnih oblik organizacije dela? Če da, katera bi vam najbolj ustrezala. (en odgovor)

1 - fleksibilen začetek in konec dela	32,0
2 - krajši delovni čas (manj kot 8 ur dnevno)	22,8
3 - delo na daljavo (od doma)	9,8
4 - drugo	2,1
5 - ne, nobena ne ustreza	26,3
8 - ne vem	6,0
9 - brez odgovora	0,9

M19a Ocenite dostopnost zdravstvenih storitev za otroke v vašem kraju.

Uporabite lestvico od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo slabo, 5 pa zelo dobro.

zelo slabo				zelo dobro		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
2,2	6,8	12,4	48,2	19,3	10,7	0,2	3,85	

M19b Na enaki lestvici ocenite kvaliteto zdravstvenih storitev za otroke v vašem kraju.

zelo slabo				zelo dobro		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9		
2,1	5,4	13,7	48,0	13,4	17,1	0,2		3,79

M19c Sedaj pa ocenite dostopnost zdravstvenih storitev za odrasle v vašem kraju.
Uporabite isto lestvico.

zelo slabo				zelo dobro		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
2,0	9,2	18,1	52,8	16,1	1,7	0,2		3,73

M19d Ocenite še kvaliteto zdravstvenih storitev za odrasle v vašem kraju.

zelo slabo				zelo dobro		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
2,4	8,1	23,6	49,9	12,7	3,2	0,1		3,64

M20 Ali bi zase in za svojo družino rekli, da živite aktivno in zdravo življenje?

pretežno nezdravo				pretežno zdravo		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
0,7	3,3	30,3	40,9	24,6	0,2	0,1		3,86

1.9.4 NACIONALNA RAZISKAVA STALIŠČ O CEPLJENJU, SJM 2016/1

C1 Ali menite, da ste dovolj poučeni o koristih in tveganjih cepljenja?

1 - da	51,5
2 - ne	38,2
8 - ne vem	10,3

C2 Kateri so za vas trije najpomembnejši viri informacij glede cepljenja, ki jim najbolj zaupate?

Seštevek treh odgovorov:	
01 - izbrani zdravnik	85,5
02 - družina	26,2
03 - prijatelji	17,9
04 - Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ)	30,9
05 - internet	21,8
06 - revije	3,0
07 - TV	15,6
08 - radio	3,3
09 - časopisi	6,6
10- alternativni zdravniki (kiropraktiki, homeopati)	5,9
11- drugo	4,7
88- ne vem	5,5

C3 Kaj menite, ali naj bo cepljenje otrok obvezno?

1 - da	42,1
2 - da, vendar le proti težkim, zelo nalezljivim boleznim	35,5
3 - ne, starši naj se sami odločajo o cepljenju svojih otrok	14,1
4 - ne	2,9
8 - ne vem	5,3

C4 Ali bi se vi cepili oz. bi dali cepiti svojega otroka, če cepljenje ne bi bilo več obvezno? Če imate otroka, odgovorite zanj.

1 - da	43,2
2 - da, vendar le proti nekaterim boleznim	40,2
3 - ne	9,8
8 - ne vem	6,7
9 - brez odgovora	0,1

C5 Povejte, v kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh se		niti- niti	se stri- njam	zelo se strinjam	ne vem	b.o.	povp.
	se ne strinjam	ne stri- njam						
	1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}
a) Cepljenje je najbolj učinkovit ukrep za zaščito posameznika pred določenimi nalezljivimi boleznimi.	2,1	6,3	17,2	51,2	20,1	3,0	0,1	3,83
b) S cepljenjem otrok se prepreči širjenje bolezni v skupnosti.	1,4	3,4	11,8	57,2	23,6	2,6	0,1	4,01
c) Koristi cepljenja prevladajo nad tveganji cepljenja.	1,4	6,2	22,5	48,3	15,3	6,2	0,1	3,75
d) Cepljenje mora biti obvezno za vstop otrok v javne vrtce in šole.	3,0	9,3	15,4	48,1	19,6	4,6	0,0	3,76
e) Zaupam nasvetom, ki mi jih da izbrani zdravnik glede cepljenja.	1,7	4,9	11,9	57,5	21,8	2,3	0,0	3,95
f) Cepljenje je bolj nevarno kot bolezen, ki jo s tem preprečimo.	19,1	40,7	21,6	9,6	1,4	7,6	0,1	2,28

C6 Koliko zaupate v varnost cepiv?

1 - zelo zaupam	6,4
2 - zaupam	67,9
3 - ne zaupam	13,9
4 - sploh ne zaupam	2,3
8 - ne vem	9,3
9 - brez odgovora	0,1

C7 Ali ste imeli vi ali vaš otrok kdaj neželene učinke po cepljenju?

1 - da	12,1
2 - ne	84,5
8 - ne vem	3,5

1.9.5 OGLEDALO JAVNEGA MNENJA, SJM 2016/1 (2. del)

DISKRIMINACIJE, ODNOS DO BEGUNCEV, GRAFITI ...

S11 Na tem seznamu so različne skupine ljudi. Prosimo vas, da poveste, katere od njih ne bi želeli imeti za sosede.

(en odgovor v vsaki vrsti)	ne bi želel			brez	
	za soseda	ni izbral	ne vem	odgovora	
	1	2	8	9	
a) narkomani	75,5	21,8	2,6	0,1	
b) ljudje druge rase	15,0	81,2	3,6	0,2	
c) ljudje z AIDS-om	30,2	64,2	5,3	0,3	
d) priseljenci, tuji delavci	15,9	78,9	5,0	0,3	
e) homoseksualci	28,4	68,0	3,4	0,2	
f) ljudje druge veroizpovedi	11,8	85,0	3,1	0,2	
g) pijanci	69,0	28,2	2,7	0,1	
h) skupaj živeči neporočeni pari	2,1	95,2	2,1	0,5	
i) ljudje, ki govorijo drug jezik	5,4	91,8	2,4	0,4	
j) Muslimani	18,6	77,2	3,7	0,5	
k) Judje	14,9	80,7	4,0	0,4	
l) Romi	44,0	51,3	4,5	0,2	
m) begunci	33,2	58,1	8,6	0,1	

S12 Kako naj ravnajo ne-Slovenci (priseljenci iz drugih držav), ki že dalj časa živijo v Sloveniji?

1 - opustijo naj svojo kulturo in jezik in sprejmejo slovensko	7,2
2 - ohranijo naj svojo kulturo in jezik in živijo sami zase	1,4
3 - po obdobju bivanja v Sloveniji naj se vrnejo domov	2,1
4 - naučijo naj se slovenskega jezika in naj se prilagodijo na tukajšnje razmere, med seboj naj uporabljajo svoj jezik in gojijo svojo kulturo	79,6
5 - omogočiti jim je treba, da se šolajo v svojem jeziku in razvijajo svojo kulturo, hkrati pa naj se prilagodijo na razmere v Sloveniji	7,9
8 - ne vem	1,6
9 - brez odgovora	0,1

S13 Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi z drugačnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	9,2
2 -	nekaterim naj dovoli	49,5
3 -	zelo redkim naj dovoli	26,7
4 -	nikomur naj ne dovoli priselitve	6,8
8 -	ne vem	7,3
9 -	brez odgovora	0,5

S14 Nekateri ljudje pridejo v Slovenijo in zaprosijo za status begunca, ker se bojijo preganjanja v svoji državi. Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate s trditvijo: Država bi morala biti velikodušna pri reševanju prošenj za status begunca.

1 -	sploh ne soglašam	3,6
2 -	ne soglašam	22,9
3 -	niti soglašam, niti ne soglašam	33,5
4 -	soglašam	26,6
5 -	močno soglašam	7,9
8 -	ne vem	5,5
9 -	brez odgovora	0,1

S15 Tudi Slovenija bo sprejela določeno število beguncev, ki bodo tu živeli. Kakšno je vaše stališče v zvezi s tem? To bo Sloveniji ...

1 -	prej koristilo	6,7
2 -	ne bo niti koristilo in niti škodilo	41,7
3 -	prej škodilo	39,2
8 -	ne vem	12,4

S16 Ali vas je strah, da bi begunci ogrozili način življenja v Sloveniji, ali ne?

Ocenite s pomočjo lestvice, kjer 1 pomeni, da vas sploh ni strah, in 5, da vas je zelo strah.

1 -	sploh me ni strah	12,6
2 -	ni me strah	28,3
3 -	niti me ni strah, niti me je strah	24,1
4 -	strah me je	27,7
5 -	zelo me je strah	5,2
8 -	ne vem	2,0
9 -	brez odgovora	0,1

S17 Kaj menite, ali se bo število beguncev v Sloveniji v bodoče...?

1 - zmanjševalo	6,6
2 - ostalo približno enako	25,0
3 - naraščalo	58,3
8 - ne vem	10,0

S18 Slovenija je lani decembra na referendumu zavrnila predlog novega Družinskega zakonika, ki je med drugim urejal izenačitev pravic istospolnih in raznospolnih partnerskih zvez. Ali ste z izidom referenduma zadovoljni, ali niste zadovoljni?

1 - ste zadovoljni	44,7
2 - niste zadovoljni	33,6
8 - ne vem	21,7

S19 Če govorimo na splošno, koliko vas skrbijo problemi okolja?

Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da vas ta vprašanja sploh ne skrbijo, 5 pa pomeni, da vas ta vprašanja zelo skrbijo.

sploh me ne skrbijo				zelo me skrbijo		ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	8	9	\bar{x}	
3,3	4,5	27,5	38,4	25,9	0,4	0,1	3,80	

S20 In kaj mislite, ali so jedrske elektrarne...

1 - izjemno nevarne za okolje	14,0
2 - zelo nevarne	26,4
3 - srednje nevarne	38,7
4 - niso zelo nevarne	13,0
5 - sploh niso nevarne za okolje	2,6
8 - ne vem, neodločen	5,2

S21 Čemu od navedenega bi morala Slovenija dati prednost, da bi zadostili energetskim potrebam v prihodnosti? (izberite samo en odgovor)

1 - premog, nafta, zemeljski plin	2,6
2 - jedrska energija	3,0
3 - sončna, vetrna ali vodna energija	83,3
4 - gorivo iz poljščin, gojenih za energetske potrebe (bio gorivo)	3,2
5 - nič od navedenega	1,0
8 - ne vem, neodločen	6,8
9 - brez odgovora	0,1

G1 Kje ste v zadnjem letu opazili kakšne grafite, če sploh?

1 -	v mojem kraju	21,0
2 -	v drugih krajih	27,1
3 -	v mojem kraju in drugih krajih	21,0
4 -	nikjer jih nisem opazil/a	27,3
8 -	ne vem	3,5
9 -	brez odgovora	0,1

G2 Na kaj najprej pomislite ob pojmu »grafit«?

1 -	umetnost	26,3
2 -	politični aktivizem	11,8
3 -	vandalizem	40,8
4 -	drugo	9,0
8 -	ne vem	12,0
9 -	brez odgovora	0,2

G3 Ali vas politični grafiti s svojimi sporočili spodbujajo k razmišljanju o temah, ki se jih lotevajo?

1 -	da	29,9
2 -	ne	61,2
8 -	ne vem	8,6
9 -	brez odgovora	0,3

G4 Ali ste že kdaj v svojem življenju razmišljali, da bi sami napisali kak politični grafit?

1 -	da, večkrat	2,7
2 -	da, včasih	5,0
3 -	ne, o tem nisem razmišljal	90,8
8 -	ne vem	1,3
9 -	brez odgovora	0,1

1.9.6 SOCIALNO-DEMOGRAFSKA VPRAŠANJA, SJM 2016/1

D1 Spol

1 -	moški	47,4
2 -	ženski	52,6

D2 Kdaj ste bili rojeni? Prosimo, povejte samo leto rojstva.

Starost:

1 -	do 30 let	16,5
2 -	31 do 45 let	21,7
3 -	46 do 60 let	28,2
4 -	61 let in več	33,6

D3 Koliko let je trajalo vaše šolanje? Upoštevajte vse vrste izobraževanja od osnovne šole do univerze, vključno s poklicnim izobraževanjem, vajeništvom, vendar ne upoštevajte ponavljani letnikov.

Povprečje: 12,69 let

98 -	ne vem	0,2
99 -	brez odgovora	0,8
00 -	brez formalnega šolanja	0,2

D4 Navedite zadnjo šolo, ki ste jo končali, redno ali izredno:

00 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,8
01 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	2,1
02 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	15,6
03 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	20,8
04 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	23,6
05 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	7,9
06 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	8,1
07 -	visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	6,7
08 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	11,1
09 -	specializacija (približno 1 leto)	1,0
10 -	magisterij (tudi bolonjski magisterij)	1,2
11 -	doktorat	0,7
88 -	ne vem	0,1

Sedaj sledijo vprašanja o vašem delu oz. zaposlitvi.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobivate dohodek tako, da ste zaposleni pri nekom drugem, da ste samozaposleni, ali da delate v svojem družinskem podjetju, in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne delate (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

D5 Ali trenutno imate plačano zaposlitev, ali ste jo imeli v preteklosti, ali niste bili nikoli zaposleni?

1 - sedaj delam, imam plačano zaposlitev	49,7
2 - trenutno nimam zaposlitve, sem jo pa imel/a v preteklosti	40,6
3 - nikoli nisem imel/a plačane zaposlitve	9,5
9 - brez odgovora	0,2

Odgovarjajo tisti, ki imajo trenutno plačano zaposlitev (D5=1); n=532

D6 Povprečno koliko ur delate v običajnem tednu? Pri tem upoštevajte vsako delo, za katero dobite plačilo. Če delate za več kot enega delodajalca, ali če ste hkrati zaposleni in samozaposleni, seštejte vse ure, ki jih opravite!

Povprečje: 41,78 ur.

96 - 96 ur ali več	0,4
98 - ne vem	1,5
99 - brez odgovora	0,6

Odgovarjajo tisti, ki so kadarkoli imeli plačano zaposlitev (D5 ≠ 3); n=966

Sedaj sledi še nekaj vprašanj o vašem delu. Če delate za več delodajalcev, ali če ste zaposleni in samozaposleni hkrati, se omejite na svojo glavno zaposlitev. Če ste upokojeni, ali če trenutno nimate dela ali zaposlitve, pa odgovarjajte za vašo zadnjo zaposlitev.

D7 Ali ste (bili) zaposleni (pri drugemu delodajalcu), samozaposleni, ali delate v svojem družinskem podjetju?

1 - zaposlen/a, dela za koga drugega	89,8
2 - samozaposlen/a, ne zaposluje drugih	5,6
3 - samozaposlen/a, zaposluje druge	2,9
4 - dela v v lastnem družinskem podjetju	1,4
9 - brez odgovora	0,3

Odgovarjajo tisti, ki so samozaposleni in zaposlujejo druge (D7=3); n=28.

D8 Koliko ljudi zaposlujete / ste zaposlovali (ne upoštevajte sebe)?

Povprečje: 5,18 zaposlenih

Odgovarjajo tisti, ki so kadarkoli imeli plačano zaposlitev (D5 ≠ 3); n=966

D9 Ali ste sedaj, ali pa ste bili kdaj prej komu nadrejeni pri delu?

1 - da	34,6
2 - ne	65,3
9 - brez odgovora	0,1

Odgovarjajo vsi, razen tistih, ki niso nadrejeni (D9≠2); n=336.

D10 Koliko podrejenih imate oz. ste imeli?

Povprečje: 33,75 podrejenih

995 - 995 in več podrejenih	0,3
999 - brez odgovora	0,6

Odgovarjajo tisti, ki so kadarkoli imeli plačano zaposlitev (D5 ≠ 3); n=966

D11 Ali delate (ste delali) za profitno ali neprofitno organizacijo?

1 - za profitno organizacijo	72,6
2 - za neprofitno organizacijo	26,0
8 - ne vem	1,3
9 - brez odgovora	0,1

D12 Ali delate (ste delali) v javnem ali v zasebnem sektorju?

1 - javni sektor	42,7
2 - zasebni sektor	56,1
8 - ne vem	1,0
9 - brez odgovora	0,2

D13a In zdaj se sami uvrstite s pomočjo spodnjega seznama. Kakšen je vaš sedanji poklic (oz. kakšen je bil vaš poklic)? Kakšna je vaša priznana kvalifikacija?

01 -	NK delavec/ka	5,7
02 -	PK, priučen/a delavec/ka	7,0
03 -	KV delavec/ka	17,6
04 -	VKV delavec/ka	3,2
05 -	uslužbenec/ka z nižjo izobrazbo	4,6
06 -	uslužbenec/ka s srednjo izobrazbo	26,1
07 -	uslužbenec/ka z višjo ali visoko izobrazbo	27,0
08 -	obrtnik/ca ali podjetnik/ca, zaposluje druge	1,7
09 -	obrtnik/ca ali podjetnik/ca, ki ne zaposluje drugih	3,1
10 -	svobodni poklic	0,7
11 -	kmet, kmečka gospodinja, pomagajoči/a družinski/a član/ica v kmetijstvu	1,6
12 -	drugo	1,2
88 -	ne vem	0,4
99 -	b.o.	0,1

D13b S kakšno dejavnostjo se ukvarja (oz. se je ukvarjala) organizacija, v kateri ste (bili) zaposleni?

01 -	kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo	4,5
02 -	rudarstvo	1,3
03 -	predelovalna dejavnost (proizvodnja izdelkov, polizdelkov, strojev, naprav, opreme itd.)	27,5
04 -	oskrba z električno energijo, plinom in vodo	2,2
05 -	gradbeništvo	5,9
06 -	trgovina	10,1
07 -	gostinstvo in turizem	5,2
08 -	promet, skladiščenje ter poštna in telekomunikacijske storitve	5,2
09 -	finančno posredništvo (bančništvo, zavarovalništvo itd.)	2,8
10 -	poslovanje z nepremičninami, dajanje strojev, opreme, vozil v najem in poslovne storitve (obdelava podatkov, računovodske storitve, raziskovanje in razvoj itd.)	1,6
11 -	dejavnost javne uprave in obrambe, obvezno socialno zavarovanje	5,6
12 -	izobraževanje	9,4
13 -	zdravstvo in socialno varstvo	8,7
14 -	dejavnost poslovnih, delodajalskih in strokovnih združenj ter sindikatov in verskih organizacij, rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti ter druge storitvene dejavnosti (pralnice, čistilnice, frizerske in kozmetične storitve itd.)	3,0
15 -	drugo	6,9
99 -	b.o.	0,1

Odgovarjajo samo tisti, ki delajo v profitnih organizacijah (D11=1); n=701.

D13c Povejte nam, na kakšen način podjetje, v katerem ste zaposleni, ustvari (oz. na kakšen način je podjetje, v katerem ste bili zaposleni, ustvarjalo) največji del svojih prihodkov.

1 -	s storitvami, ki so namenjene končnim kupcem, posameznikom	37,1
2 -	s storitvami, ki so namenjene organizacijam in podjetjem	20,3
3 -	s proizvodi, ki so namenjeni končnim kupcem, posameznikom	25,7
4 -	s proizvodi, ki so namenjeni organizacijam in podjetjem	12,8
5 -	drugo	3,3
8 -	ne vem	0,9

Odgovarjajo tisti, ki so kadarkoli imeli plačano zaposlitev (D5 ≠ 3); n=966

D13d Kakšen je (bil) vaš položaj na delovnem mestu?

1 -	vodilni položaj (direktor ali namestnik na ravni podjetja, ustanove)	9,4
2 -	vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka ipd.)	10,1
3 -	neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja, obratovodja, poslovodja, vodja tima, skupine...)	15,8
4 -	izvršilni delavec (nima vodilnega, vodstvenega položaja)	64,0
8 -	ne vem	0,4
9 -	brez odgovora	0,2

Vprašajte vse!

D14 Kaj od navedenega najbolje opisuje vaš sedanji položaj? Če trenutno (začasno) ne delate zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd., pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

1 -	opravlja plačano delo (kot zaposlen/a, samozaposlen/a ali zaposlen/a v svojem družinskem podjetju)	47,9
2 -	nezaposlen/a in išče zaposlitev	6,3
3 -	se izobražuje (na izobraževanje ga/je ni poslal delodajalec), študent/ka, dijak/inja	7,6
4 -	poklicno usposabljanje, vajenec/ka	0,0
5 -	trajno delovno nezmožen/na (bolezen, invalidnost)	1,1
6 -	upokojenec/ka	32,5
7 -	gospodinja, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	3,6
8 -	drugo	0,7
9 -	brez odgovora	0,2

Na S1, S2 in S3 odgovarjajo tisti, ki trenutno opravljajo plačano zaposlitev (D14=1); n=513.

S1(akt) Kje pretežno opravljate svoje delo?

1 - v službi	84,0
2 - na domu	3,7
3 - na različnih mestih (teren, delo na daljavo, drugo)	12,3
8 - ne vem	0,0

S2(akt) Ali delate (glavno delo, zaposlitev):

(en odgovor v vsaki vrsti)		običajno	včasih	nikoli	ne vem	b.o.
		1	2	3	8	9
a)	v izmenah	29,0	8,6	62,0	0,2	0,2
b)	zvečer	14,0	32,9	52,8	0,0	0,2
c)	ponoči	6,6	23,0	70,2	0,0	0,2
d)	ob sobotah	19,3	48,0	32,6	0,0	0,2
e)	ob nedeljah in praznikih	12,1	30,4	57,3	0,0	0,2
f)	samo dopoldne	56,9	15,8	27,3	0,0	0,0

S3(akt) Ali poleg osnovnega dela opravljate še kakšno dodatno / drugo delo?

1 - da	12,5
2 - ne	87,5

Prosimo vas, da nam poveste nekaj podatkov o vaši družini.

S5 Kdo poleg vas še živi v vašem gospodinjstvu?

(en odgovor v vsaki vrsti)		da	ne	ne vem	b.o.
		1	2	8	9
a)	oče	13,7	86,0	0,1	0,2
b)	mati	17,5	82,3	0,1	0,1
c)	tast	1,4	98,4	0,1	0,1
d)	tašča	2,4	97,2	0,1	0,3
e)	bratje / sestre	10,7	89,2	0,1	0,0
f)	snaha / zet	4,1	95,8	0,1	0,0
g)	otroci	45,4	54,2	0,1	0,3
h)	zakonec / partner/ka	66,4	33,5	0,1	0,0
i)	drugi sorodniki	7,8	92,1	0,1	0,0
j)	oseba, ki ni sorodnik/ca	1,5	98,3	0,1	0,1

D15 Ali ste poročeni oz. imate stalnega partnerja / partnerko? Ali si delita skupnogospodinjstvo?

1 -	da, živim z zakoncem oz. stalnim partnerjem/ko	62,7
2 -	sem poročen/a oz. imam stalnega partnerja/ko, vendar ne živiva v skupnem gospodinjstvu	7,9
3 -	ne nisem poročen/a, nimam stalne/ga partnerja/ke	28,0
7 -	odklonil/a odgovor	1,3

Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja/partnerko (D15=1,2); n=756.

D15a (p) Sprašujemo za vašega zakonca oz. partnerja / partnerko. Navedite zadnjo šolo, ki jo je končal/a redno ali izredno:

00 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,1
01 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razrede osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	0,7
02 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	15,9
03 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	23,7
04 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	25,4
05 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	5,6
06 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti+diploma)	7,5
07 -	visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji vs - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	4,8
08 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	13,2
09 -	specializacija (približno 1 leto)	0,3
10 -	magisterij (tudi bolonjski magisterij)	2,0
11 -	doktorat	0,5
88 -	ne vem	0,4

Sedaj sledi nekaj vprašanj o delu oz. zaposlitvi vašega partnerja / partnerke.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobiva dohodek tako, da je zaposlen/a pri nekom drugem, da je samozaposlen/a, ali da dela v svojem družinskem podjetju, in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne dela (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na njegovo / njeno običajno delovno situacijo.

D16 (p) Ali ima vaš/a partner/ka sedaj plačano zaposlitev, ali jo je imel/a v preteklosti, ali ni bil/a nikoli zaposlen/a?

1 -	sedaj dela, ima plačano zaposlitev	55,4
2 -	trenutno nima zaposlitve, jo je pa imel/a v preteklosti	39,6
3 -	nikoli ni imel/a plačane zaposlitve	4,5
9 -	brez odgovora	0,5

Odgovarjajo tisti, katerih partner/ka ima plačano zaposlitev (D16=1); n=419.

D17(p) Povprečno koliko ur dela vaš/a partner/ka v običajnem tednu? Pri tem upoštevajte vsako delo, za katero dobi plačilo. Če dela za več kot enega delodajalca, ali če je hkrati zaposlen/a in samozaposlen/a, seštejte vse ure, ki jih opravi.

V povprečju dela: 41,99 ur.

96 -	96 ur ali več	1,0
98 -	ne vem	1,2
99 -	brez odgovora	1,0

Odgovarjajo tisti, katerih partner/ka je kadarkoli imel/a zaposlitev (D16=1,2); n=718.

Sledi še nekaj vprašanj o delu vašega partnerja / partnerke.

Če dela (je delal/a) za več delodajalcev, ali če je (bila) zaposlen/a in samozaposlen/a hkrati, se omejite na njegovo / njeno glavno zaposlitev.

D18 (p) Ali je (bil/a) vaš/a partner / partnerka zaposlen/a (dela/la za koga drugega), samozaposlen/a, ali dela (je delal/a) v svojem družinskem podjetju?

1 -	zaposlen/a, dela za koga drugega	86,2
2 -	samozaposlen/a, ne zaposluje drugih	7,1
3 -	samozaposlen/a, zaposluje druge	2,8
4 -	dela v lastnem družinskem podjetju	3,6
8 -	ne vem	0,3

D19 (p) Ali je vaš/a partner/ka sedaj, ali pa je bil/a kdaj prej komu nadrejen/a pri delu?

1 -	da	30,2
2 -	ne	68,8
8 -	ne vem	1,0

D20a (p) Sedaj pa partnerja/ko uvrstite s pomočjo spodnjega seznama. Kakšen je njegov / njen sedanji poklic (oz. kakšen je bil pred upokojitvijo ali preden je izgubil/a zaposlitev)? Kakšna je njegova / njena priznana kvalifikacija?

01 - NK delavec/ka	5,7
02 - PK, priučen/a delavec/ka	7,8
03 - KV delavec/ka	19,6
04 - VKV delavec/ka	3,2
05 - uslužbenec/ka z nižjo izobrazbo	4,6
06 - uslužbenec/ka s srednjo izobrazbo	23,3
07 - uslužbenec/ka z višjo ali visoko izobrazbo	24,4
08 - obrtnik/ca ali podjetnik/ca, zaposluje druge	3,3
09 - obrtnik/ca ali podjetnik/ca, ki ne zaposluje drugih	3,5
10 - svobodni poklic	0,7
11 - kmet, kmečka gospodinja, pomagajoči/a družinski/a član/ica v kmetijstvu	2,5
12 - drugo	0,8
88 - ne vem	0,4
99 - brez odgovora	0,1

Odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja (D15=1,2); n=756

D21 (p) Kaj od navedenega najbolje opisuje sedanji položaj vašega partnerja / partnerke? Če trenutno (začasno) ne dela zaradi bolezn, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd., pomislite na njegovo / njeno običajno delovno situacijo.

1 - opravlja plačano delo (kot zaposlen/a, samozaposlen/a ali zaposlen/a v svojem družinskem podjetju)	55,8
2 - nezaposlen/a in išče zaposlitev	6,1
3 - se izobražuje (na izobraževanje ga/je ni poslal delodajalec), študent/ka, dijak/inja	1,7
4 - poklicno usposabljanje, vajenec/ka	0,0
5 - trajno delovno nezmožen/na (bolezen, invalidnost)	1,2
6 - upokojenec/ka	29,0
7 - gospodinja, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	4,8
8 - drugo	0,9
9 - brez odgovora	0,5

Odgovarjajo tisti, katerih partner ima zaposlitev; n=422.

S6 (p) Ali ima vaš partner/ka zaposlitev za:

1 - nedoločen čas	86,5
2 - določen čas	10,4
3 - občasna dela	1,4
8 - ne vem	1,7

S7 (p) Kakšen je njegov / njen položaj na delovnem mestu?

1 -	vodilni položaj (direktor ali namestnik na ravni podjetja, ustanove)	11,8
2 -	vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka ipd.)	10,0
3 -	neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja, obratovodja, poslovodja, vodja tima, skupine...)	13,3
4 -	izvršilni delavec (nima vodilnega, vodstvenega položaja)	64,0
8 -	ne vem	0,9

Vprašati vse!

D22 Ali ste ali niste član/ica sindikata?

1 -	da, sem član/ica	15,1
2 -	sem bil/a član/ica, a sedaj nisem več	36,3
3 -	ne, nikoli nisem bil/a član/ica	47,9
8 -	ne vem	0,6
9 -	brez odgovora	0,2

D23 Kateri religiji (verski skupnosti) pripadate, če sploh kateri?

00 -	ne pripada nobeni religiji (veri)	21,0
01 -	katoliški	70,9
02 -	protestantski (evangeličanski)	1,0
03 -	pravoslavni	3,3
04 -	drugi krščanski religiji	0,2
05 -	judovski	0,0
06 -	islamski	2,0
07 -	budistični	0,1
08 -	hinduistični	0,0
09 -	drugi azijski religiji	0,0
10 -	drugi religiji	0,7
97 -	odklonil/a odgovor	0,8

D24 Če ne upoštevate posebnih priložnosti kot so poroke, pogrebi ipd., kako pogosto obiskujete verske obrede?

01 -	nekajkrat na teden, ali še bolj pogosto	1,1
02 -	enkrat tedensko	11,8
03 -	2 do 3-krat mesečno	5,4
04 -	vsaj enkrat mesečno	5,4
05 -	nekajkrat letno	31,1
06 -	enkrat na leto	7,8
07 -	še manj pogosto kot enkrat letno	6,6
08 -	nikoli	29,9
97 -	odklonil/a odgovor	0,5
98 -	ne vem	0,2
99 -	brez odgovora	0,2

D24a Ne glede na to, ali obiskujete verske obrede ali ne, ali bi zase rekli, da ste...

1 -	verni	65,5
2 -	neverni	13,6
3 -	prepričan ateist	12,6
8 -	ne vem	7,9
9 -	brez odgovora	0,3

D25 V naši družbi so skupine ljudi, ki so blizu vrha, ter skupine, ki so bolj na dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi vi uvrstili samega sebe na tej lestvici?

10 -	vrh / visoko	1,3
09 -		1,5
08 -		7,9
07 -		12,0
06 -		13,6
05 -		40,4
04 -		11,0
03 -		4,3
02 -		0,7
01 -	dno / nizko	1,2
88 -	ne vem, ne morem izbrati	6,1
99 -	brez odgovora	0,1

D26 Nekateri ljudje se zaradi različnih razlogov ne udeležijo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev (julija 2014) za poslance v slovenski Državni zbor?

1 -	da	67,7
2 -	ne	28,0
3 -	nisem imel/a volilne pravice	3,3
7 -	odklonil/a odgovor	0,9
9 -	brez odgovora	0,1

Odgovarjajo tisti, ki so navedli, da so se udeležili volitev (D26=1); n=724.

D27 Za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste volili?

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	5,5
02 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	4,4
03 -	PS - Pozitivna Slovenija	1,1
04 -	SD - Socialni demokrati	9,0
05 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	13,5
06 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	3,9
07 -	SMC - Stranka modernega centra	23,6
08 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,8
09 -	ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	0,6
10 -	ZL - Združena levica	3,5
11 -	druga stranka	2,1
96 -	oddal/a neveljavno glasovnico	0,6
97 -	odklonil/a odgovor	12,0
98 -	ne vem	19,5

D27a Denimo, da bi bile to nedeljo volitve v Državni zbor, za katero od strank s spodnje liste bi glasovali?

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	3,2
02 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	3,0
03 -	PS - Pozitivna Slovenija	0,7
04 -	SD - Socialni demokrati	4,8
05 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	9,0
06 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	1,9
07 -	SMC - Stranka modernega centra	6,4
08 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,7
09 -	ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	0,1
10 -	ZL - Združena levica	3,6
11 -	druga stranka	5,6
97 -	odklonil/a odgovor	17,3
98 -	ne vem	42,1
99 -	b.o.	1,8

Odgovarjajo tisti, ki niso navedli stranke (D27a>11); n=654.

D27b Pa vendarle, katera stranka vam je vsaj nekoliko bližja kot ostale?

01 -	DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	2,1
02 -	NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	1,4
03 -	PS - Pozitivna Slovenija	0,2
04 -	SD - Socialni demokrati	3,7
05 -	SDS - Slovenska demokratska stranka	1,7
06 -	SLS - Slovenska ljudska stranka	1,4
07 -	SMC - Stranka modernega centra	3,1
08 -	SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,2
09 -	ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	0,0
10 -	ZL - Združena levica	1,5
11 -	druga stranka	2,9
98 -	ne vem	78,1
99 -	brez odgovora	3,8

D27c V politiki ljudje pogosto govorijo o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levico in 10 desnico?

levica												ne desnica vem b.o.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
2,6	3,0	4,7	6,8	5,7	26,6	4,0	3,9	3,1	1,2	2,2	35,2	0,8	

D28 Kakšne narodnosti ste?

01 -	Slovenec	91,4
02 -	Italijan	0,1
03 -	Madžar	0,1
04 -	Avstrijec	0,0
05 -	Nemec	0,0
06 -	Hrvat	2,1
07 -	Srb	2,4
08 -	Črnogorec	0,0
09 -	Bošnjak, Musliman	2,3
10 -	Makedonec	0,6
11 -	Albanec	0,3
12 -	Rom	0,0
13 -	druge narodnosti	0,5
99 -	brez odgovora	0,2

D29 Ali imate slovensko državljanstvo?

1 - da	97,7
2 - ne	2,2
9 - brez odgovora	0,1

D30 Navedite število oseb, ki z njimi živite v skupnem gospodinjstvu – vključno z vami:**a) skupaj vseh oseb v gospodinjstvu:**

1 - 1 oseba	13,0
2 - 2 osebi	28,7
3 - 3 osebe	20,4
4 - 4 osebe	23,2
5 - 5 oseb in več	14,7

b) od tega odraslih od 18 let naprej:

1 - 1 oseba	13,8
2 - 2 osebi	45,0
3 - 3 osebe	20,1
4 - 4 osebe	14,2
5 - 5 oseb in več	6,9

c) otrok in mladih od 11 do 17 let:

0 - 0 oseb	83,7
1 - 1 oseba	12,3
2 - 2 osebi	3,7
3 - 3 osebe	0,2

d) od tega otrok od 6 do 10 let:

0 - 0 oseb	88,2
1 - 1 oseba	9,1
2 - 2 osebi	2,7

e) od tega otrok mlajših od 6 let:

0 - 0 oseb	88,3
1 - 1 oseba	8,3
2 - 2 osebi	3,3
3 - 3 osebe	0,1

D30f Ali je družina, v kateri živite...?

1 - eno-starševska (en starš in en ali več otrok)	9,6
2 - dvo-starševska s skupnimi otroki	63,5
3 - dvo-starševska z otroki iz prejšnje zveze (moje ali partnerjeve)	2,5
4 - nič od tega, ne živim s svojo družino, z otroki	21,1
8 - ne vem	3,0
9 - brez odgovora	0,3

D31 Ali prejimate redne mesečne dohodeke? (Če da) Kolikšen je vaš povprečni mesečni dohodek (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Seštejte vse oblike: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

Anketar: če so težave z izračunom povprečnega mesečnega dohodka, ga povprašajte o dohodku v zadnjem mesecu.

Povprečje: 858,87 EUR

9997 - zavnil/a odgovor	12,1
9998 - ne vem	3,1
9999 - brez odgovora	1,5
0000 - brez dohodkov	9,0

D32 Kolikšen je povprečni mesečni dohodek vseh članov vašega gospodinjstva (po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Upoštevajte vse oblike dohodka: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu... (Anketar: če so težave z izračunom povprečnega mesečnega dohodka, ga povprašajte o dohodku v zadnjem mesecu.)

Povprečje: 1690,5 EUR

9997 - zavnil/a odgovor	12,5
9998 - ne vem	17,9
9999 - brez odgovora	1,2
0000 - brez dohodkov	0,6

S8 Ali je v vaši plači vključen tudi variabilni del, ki je odvisen od:

(en odgovor v vsaki vrsti)	ne prejema		ne vem	b.o.	
	da	ne			
	1	2	6	8	9
a) vaše uspešnosti	18,6	33,4	46,3	1,3	0,5
b) uspešnosti delovne skupine	10,9	40,7	46,3	1,5	0,7
c) uspešnosti organizacije	14,9	36,6	46,3	1,6	0,7

D33 Kakšen je vaš zakonski stan?

1 - poročen/a	50,7
2 - izvenzakonska skupnost	17,2
3 - živi ločeno (je poročen/a, a živi ločeno / ne živi s soprogo/m, s katerim je poročen/a)	0,3
4 - razvezan/a (ločen/a)	3,7
5 - vdovec, vdova	9,8
6 - samski/a, nikoli nisem bil/a poročen/a ali živel/a v izvenzakonski skupnosti	17,5
7 - odklonil/a odgovor	0,7
9 - brez odgovora	0,1

D34 Kako bi opisali kraj, v katerem živite? Ali je to...

1 - veliko mesto	14,8
2 - obrobje velikega mesta	4,8
3 - manjše mesto	22,1
4 - podeželski kraj, vas	54,9
5 - osamljena kmetija oziroma hiša na podeželju	3,5
9 - brez odgovora	0,1

D34a Kako veliko je vaše stanovanje brez odprtih teras, balkonov, garaž, kleti, podstrešja in drugih nebivalnih prostorov – neto površina?**Povprečje: 100,28 m²**

888 - ne vem	0,1
999 - brez odgovora	6,5

D35 Ali imate v vašem gospodinjstvu dostop do interneta?

1 - da	86,1
2 - ne, vendar načrtujemo dostop v roku 6 mesecev	0,7
3 - razmišljamo, da bi si uredili dostop	0,5
4 - ne	12,1
8 - ne vem, nisem slišal za internet	0,7
9 - brez odgovora	0,1

D36 Večina ljudi sebe vidi tudi kot pripadnike nekega družbenega razreda. Kateri družbeni skupini - sloju ali razredu - se vam zdi, da pripadate?

1 - spodnji razred	1,2
2 - delavski razred	28,6
3 - spodnji srednji razred	12,9
4 - srednji razred	46,1
5 - zgornji srednji razred	6,6
6 - zgornji razred	0,2
8 - ne vem	4,2
9 - brez odgovora	0,2

S9 Prosimo navedite, kateri so viri preživljanja v vašem gospodinjstvu:

(en odgovor v vsaki vrsti)		da	ne	ne vem	b. o.
		1	2	8	9
a)	moja plača iz delovnega razmerja / samozaposleni	49,2	50,3	0,3	0,3
b)	moja pokojnina	34,1	65,7	0,2	0,0
c)	moji socialni dodatki (RZZS, socialna pomoč)	4,7	95,2	0,1	0,0
d)	partnerjeva plača iz delovnega razmerja / samozaposlitve	37,8	61,9	0,2	0,2
e)	partnerjeva pokojnina	22,5	77,0	0,3	0,2
f)	partnerjevi socialni dodatki (RZZS, socialna pomoč)	1,8	97,8	0,4	0,1
g)	otroški dodatek	20,2	78,8	0,9	0,1
h)	plača otroka / otrok iz delovnega razmerja	9,9	89,8	0,3	0,0
i)	delo prek študentskega servisa	9,0	90,8	0,2	0,0
j)	plača staršev in / ali sorodnikov	16,4	83,5	0,2	0,0
k)	štipendije otrok	7,3	92,4	0,3	0,0
l)	oddajanje nepremičnin, gozda, zemlje v najem	3,7	95,6	0,5	0,2
m)	prodaja hrane, ki jo pridelamo, in drugih izdelkov	5,5	93,9	0,3	0,3
n)	različne oblike občasnega dela	9,6	89,9	0,3	0,2
o)	Ostalo (navedite)	4,8	95,0	0,3	0,0

Drugo: podatki so v datoteki!

S10 Kaj vas najbolj izčrpa v življenju?

1 -	problemi v službi	16,6
2 -	problemi v družini	6,0
3 -	nerešen stanovanjski problem	3,8
4 -	slabo osebno zdravstveno stanje	19,3
5 -	drugo (navedite)	18,6
8 -	ne vem	31,0
9 -	brez odgovora	4,7

Drugo: podatki so v datoteki!

D37 Zanima nas, ali bi bili vi v prihodnje, če bi se za to pokazala možnost, pripravljeni sodelovati v takšni anketi prek spleta (interneta)?

1 -	bil/a bi pripravljen/a sodelovati	41,2
2 -	ne bi bil/a pripravljen/a sodelovati pri takšni anketi prek spleta	58,7
9 -	brez odgovora	0,1

D38 Zanima nas tudi, ali bi bili pripravljene sodelovati v 20 minut dolgi internetni anketi v enem letu vsake dva meseca. Za sodelovanje bi se vam oddolžili z 10 evri za vsako izpolnjeno anketo.

1 -	bil/a bi pripravljen/a sodelovati	33,9
2 -	ne bi bil/a pripravljen/a sodelovati pri takšni anketi prek spleta	58,3
3 -	nimam dostopa do interneta	7,7
9 -	brez odgovora	0,1

Odgovarjajo tisti, ki nimajo dostopa do interneta (D38=3); n=82;

D39 Kaj pa v primeru, če bi vam mi zagotovili tudi dostop do interneta in poravnali vse stroške v zvezi s tem?

1 -	v tem primeru bil/a bi pripravljen/a sodelovati	4,9
2 -	vseeno ne bi bil/a pripravljen/a sodelovati pri takšni anketi prek spleta	93,9
9 -	brez odgovora	1,2

D40a Obstaja možnost, da bomo v naslednjih mesecih organizirali pogovorne skupine na tematiko iz te raziskave. Udeležba bi bila tudi plačana. Zanima nas, ali bi bili vi pripravljeni sodelovati v taki pogovorni skupini?

1 -	bil/a bi pripravljen/a sodelovati	22,9
2 -	ne bi bil/a pripravljen/a sodelovati pri takšni anketi prek spleta	77,0
9 -	brez odgovora	0,1

Odgovarjajo tisti, ki bi bili pripravljeni sodelovati (D40a=1); n=245.

D40b Ali bi nam bili pripravljene zaupati tudi vaš elektronski naslov oz. telefonsko številko, da vas bomo lahko obvestili glede možnega sodelovanja v pogovorni skupini.

1 -	da	91,0
2 -	ne	8,6
9 -	brez odgovora	0,4

1.10

SLOVENSKO JAVNO MNENJE 2016/2: Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2016)

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink, Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek:

V tem poglavju so predstavljeni vprašalnik in rezultati osme meritve Evropske družboslovne raziskave. Prikazi prehodnih meritev so predstavljeni v knjigah Vrednote v prehodu II.–IV.; meritve v obdobju 2010–2014 pa so prikazane v prvem delu knjige VP X. Medčasovne in mednarodne primerjave rezultatov raziskave ESS so do vključno leta 2010 prikazane v knjigi Vrednote v prehodu V., primerjave iz kasnejših meritev, do vključno raziskave ESS 2016 pa bodo predvidoma prikazane v knjigi VP XI.

Raziskava in naročnik:

Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2016), nacionalni raziskovalni program, ARRS

Raziskavo izvaja: CJMMK, IDV FDV – raziskava je v teku.

Osnovna vsebina projekta:

- ESS, blok A-C: medijska vključenost; zaupanje v institucije; indikatorji političnega angažiranja; politične vrednote; moralne in družbene vrednote; indikatorji socialnega kapitala; osebno zadovoljstvo in počutje; indikatorji družbene izključenosti; indikatorji nacionalne, etnične in religijske identitete respondenta; blaginja, zdravje in varnost;

- ESS, blok D: podnebne spremembe in energija, varčnost in odnos do porabe energije, odnos do varovanja okolja;
- ESS, blok E: družbena blaginja – odnos do zagotavljanja socialnega varstva, obsega upravičencev socialno-varstvenih prejemkov, odnos do izvajanja varstva ter odvisnost posameznikov od socialnega varstva v prihodnosti; temeljni dohodek;
- ESS, blok HF: raziskava vrednot po – Schwartzov model

Vprašalnik, vzorec, izvedba:

Raziskava poteka na reprezentativnem vzorcu (N = 2026) prebivalcev Republike Slovenije, starejših od 15 let.

Čas izvedbe:

Raziskava poteka v času september-december 2016; pri izvedbi raziskave sodeluje 53 anketarjev v 300 anketnih okoliših po Sloveniji.

Datoteka:

Datoteka SJM 2016/2 bo po zaključku terenske faze dostopna na domači strani CJM in bo deponirana v ADP (ADP - IDNo: SJM16/2), IDV FDV

DRUGI DEL

**VREDNOTNE ORIENTACIJE
SLOVENCEV – IN NJIHOVO
SPREMINJANJE**

2.1 VREDNOTENJE SOCIALIZMA IN KAPITALIZMA MED SLOVENCMI – 1991/2011*

Veljko Rus, Niko Toš

Povzetek

Prispevek na osnovi analize rezultatov raziskav SJM (1995–2011) pokaže, kakšno je – in kako se oblikuje – vrednotenje socializma (S) in kapitalizma (K) med Slovenci v obdobju ob in po družbenem obratu, vse do danes. V središču opazovanja so spremembe v vrednotah, ki so sistemski obrat omogočile in mu sledile. Strnitev posamičnih analiz pokaže, da je v temelju vrednotnega opredeljevanja zavzemanje za ohranitev solidarnosti in prvin socialne države.

Osnovni pojmi: *socializem; kapitalizem; S/K kot ekonomski oz. moralni sistem*

Naraščajoča kriza kapitalizma (K) je ponovno zbudila zanimanje za socializem (S) in za primerjavo med njima. Številne družboslovce zanima predvsem to, ali bo kapitalizem deležen podobne implozije, kot jo je doživel socializem (Barnes, Simon 1998), ali pa se bo obdržal zaradi svoje pregovorne prilagodljivosti.

Še posebej nas zanima omenjeno razmerje med K in S zaradi tega, ker je slovenska populacija na svoji koži občutila naravo enega in drugega sistema in je zaradi tega kompetentna ocenjevalka obeh režimov. S teoretičnega vidika pa nas zanima predvsem, ali se bo med obema zgodil 'efekt fuzije', ali pa 'efekt kontrasta' (Germani 1965). Efekt fuzije je bolj verjeten, kadar sta oba sistema (ali pa vsaj eden od njiju) manj izdelana, efekt kontrasta pa je bolj verjeten, kadar gre za soočenje izdelanih in v družbi zakoreninjenih sistemov.

V tem prispevku obravnavamo pozitivna oziroma negativna stališča respondentov do S in do K ter njihovo vrednotenje ekonomskih, socialnih in moralnih značilnosti teh dveh režimov.

* Prispevek je drugi del delno dopoljenega referata: Vrednotne orientacije v Sloveniji v prelomu tisočletja - sociološki preseki, ki sta ga avtorja pripravila za posvet na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, 16. decembra 2011.

1. Vrednotenje pojmov socializem/kapitalizem

Razmerje med K in S smo merili na ideativni in ne na empirični ravni. Dalje, K in S smo merili kot vrednostna sindroma, se pravi na ravni vrednostne orientacije prebivalstva in ne na ravni danega političnega režima. Takšno izbiro nam ne narekuje samo ekonomija raziskave, ampak predvsem visoka verjetnost, da bo K prav tako kot S doživel podobno implozijo, kot jo je pred desetletjem doživel S, saj je znano, da je glavni povzročitelj implozij anomija oziroma razkroj dominantnega vrednostnega sistema.

1.1 Vrednotenje K in S: rezultati meritev 1995–2011 (2013).

V tabelah 1 in 2 navajamo rezultate meritev vrednotenja K in S. Respondenti so odgovarjali na vprašanje: Kakšen je vaš odnos do socializma/kapitalizma?. Merjenje je potekalo na osnovi petstopenjske Lickertove lestvice, pri čemer vrednost 1 označuje zelo negativen odnos, vrednost 5 pa zelo pozitiven odnos.

Tabela 1: Odnos do pojma socializem

	(1) zelo negativen	negativen	niti – niti	pozitiven	(5) zelo pozitiven
SJM95 ₃	3,8	23,7	41,6	27,9	3,0
SJM96 ₁	8,5	25,2	43,9	18,8	2,9
SJM98 ₂	2,9	24,1	42,9	26,1	3,8
SJM99 ₄	3,7	23,7	44,7	23,7	3,9
SJM00 ₁	3,4	20,5	35,0	31,1	3,9
SJM01 ₂	3,3	20,7	37,7	29,0	2,7
SJM02 ₁	4,1	16,7	36,5	28,5	4,4
SJM03 ₃₊₄	4,8	18,3	38,9	27,9	4,5
SJM05 ₁	3,3	16,0	38,3	27,2	4,3
SJM06 ₂	3,5	15,2	37,9	29,8	5,4
SJM07 ₂	2,8	19,6	40,2	25,9	3,9
SJM09 ₂	3,1	17,6	37,6	32,1	4,9
SJM011 ₂	1,7	14,0	35,3	40,1	3,9
SJM12	1,8	14,1	29,5	41,1	5,2
SJM13	2,0	15,8	33,3	33,7	7,4

(Vir: SJM 1995-2013)

Iz tabele 1 je razvidno, da ima večina vprašanih v celotnem obdobju petnajstih let do socializma pozitiven odnos (izjema je edino SJM 1996). Če upoštevamo, da gre za tranzicijsko razdobje prehoda iz državno partijskega socializma v liberalni tržni kapitalizem oziroma za prehod iz socializma v kapitalizem, potem je več kot nenavadno, da ostaja odnos respondentov do socializma bolj ali manj nespremenjen. Še bolj presenetljivo pa je, da v času odmiranja socialističnega režima pozitiven odnos do socializma rahlo narašča.

Tabela 2: Odnos do pojma kapitalizem

	(1) zelo negativen	negativen	niti – niti	pozitiven	(5) zelo pozitiven
SJM95 ₃	8,4	29,1	37,9	21,3	3,3
SJM96 ₁	10,2	23,2	50,4	13,9	1,8
SJM98 ₂	7,2	27,5	47,5	15,2	2,4
SJM99 ₄	4,3	23,7	52,4	17,7	1,4
SJM00 ₁	5,1	27,7	38,2	17,2	2,4
SJM01 ₂	6,6	27,0	39,7	14,8	1,1
SJM02 ₁	10,4	25,6	38,5	12,7	1,5
SJM03 ₃₊₄	8,7	27,9	39,9	13,2	1,7
SJM05 ₁	9,7	25,9	33,5	12,8	1,1
SJM06 ₂	7,5	27,6	36,2	13,5	1,6
SJM07 ₂	9,3	27,0	38,4	12,0	1,4
SJM09 ₂	13,4	30,0	35,7	10,3	1,3
SJM011 ₂	7,1	32,6	38,2	11,8	1,4
SJM12	11,3	36,0	30,6	11,9	0,3
SJM13	9,5	34,1	35,6	9,3	0,3

Vir: SJM 1995-2013)

Stališča respondentov do S in K, prikazana v tabelah 1 in 2, nam nudita zrcalno sliko. V vsem obdobju od 1995 do 2013 prevladuje pozitivno vrednotenje S in negativno vrednotenje K. V celotnem osemindvajsetletnem obdobju torej prevladuje delež respondentov, ki imajo negativen odnos do kapitalizma. V tem obdobju se je razmerje med pozitivnim in negativnim vrednotenjem S in K izrazito spremenilo. Pri vrednotenju S se to pokaže v izrazitem povečanju deleža pozitivnih ocen in zmanjševanju deleža negativnih ocen. V vrednotenju K pa se pokaže v postopnem upadanju deleža pozitivnih ocen (1995: 24,6%; 2013: 9,6%) ob bolj ali manj konstantnem, a visokem deležu negativnih ocen (1995: 37,5%; 2013: 43,6%).

Prevladujoč negativni odnos respondentov do K in pozitivni do S pomeni pravzaprav trajno prisoten konflikt med vrednostno usmerjenostjo civilne družbe, ki je pro-socialistična in institucionalno strukturo, ki je kapitalistična. Takšen konflikt seveda ni nujno negativen. Če se vzdržuje in razrešuje znotraj obstoječih institucionalnih struktur, daje le-tem legitimnost in razvojne pospeške. Če pa se tovrstni konflikti dogajajo zunaj institucionalnih struktur, generirajo blokado družbe (*societe bloquee*; Crosier 1963) in entropijo institucionalizirane prakse. Takšna razmerja med državo in civilno družbo so značilna predvsem za manj razvite demokracije. V njih entitete civilne družbe bolj pogosto delujejo izven in proti institucionaliziranim strukturam države (Clastres 1977; Hendriks 2006).

Podatki iz obeh tabel nam povedo, da je S kot vrednostni sistem ves čas tranzicije močno prisoten in ne glede na zelo različne faze razvoja povsem dominanten. Kar zadeva Slovenijo, lahko potemtakem rečemo, da socializem kot vrednotni sindrom ne oživlja, ampak sploh ni oslabil.

Podobne rezultate so dobili tudi nemški raziskovalci, ki so analizirali razmere v deželah bivše Vzhodne Nemčije. Ker so menili, da gre za očiten paradoks med dejavno podporo prebivalstva pri rušenju starega sistema, niso mogli racionalno pojasniti kako je mogoče, da dejavna podpora pri rušenju režima ne sovpa da z negativnim odnosom do socializma. Dodatne antropološke analize, ki so temeljile na globinskih intervjujih respondentov, pa so privedle do naslednjih ugotovitev (Straughen, Brooke 2009):

- neodvisen in stabilen pozitiven odnos do socializma se ne nanaša na real-socialistično prakso bivšega režima, ampak na idealni tip socializma, ki se v praksi ni uresničil;
- številni respondenti doživljajo socializem kot del svoje osebne zgodovine zato je ne morejo v celoti razvrednotiti;
- številnim respondentom je tranzicija prinesla več slabega kot dobrega, zato je razumljivo, da imajo do kapitalizma bolj negativen odnos kot do socializma.

Zdi se, da se podobna kontaminacija med ideali in stvarnostjo pojavlja tudi v drugih postsocialističnih državah, kjer obstaja velik razkorak med institucionalizirano normativno strukturo in empiričnimi procesi upravljanja.

Omenjena kontaminacija je dokaj verjetno tudi vzrok za relativno visok delež neopredeljenih respondentov do K in S. Neopredeljenost je namreč pogosto posledica nezadostne informiranosti respondentov ali pomanjkanje osebnega izkustva, kar pa v našem primeru ne pride v poštev.

Poleg omenjenih virov relativno visoke neopredeljenosti respondentov do socializma in kapitalizma bi morali upoštevati tudi mednarodne statusne spremembe, ki ne vplivajo samo na mednarodne poslovne in politične odnose v post-socialističnih državah, ampak tudi na statusne spremembe med socialnimi skupinami znotraj teh držav. Te se dogajajo tako rekoč nevidno in potekajo vzporedno s tranzicijskimi procesi. Gre za vse bolj obsežno kolonizacijo post socialističnih gospodarstev, ki se postopoma širi tudi na druga področja družbenega dogajanja. Vse bolj očitno je, da so ti vzporedni procesi kolonizacije po svoji naravi ireverzibilni in imajo zaradi tega za številne družboslovce večjo težo kot tranzicijski procesi prehoda iz socializma v kapitalizem.

1.2 Socio-demografska analiza stališč do S in K (SJM 2011)

Zgoraj obravnavana stališča respondentov do K in S smo skušali vsaj deloma pojasniti z izbranimi socio-demografskimi spremenljivkami. To seveda pomeni, da te spremenljivke obravnavamo kot pogojno neodvisne prediktorje, stališča respondentov pa kot odvisne spremenljivke.

Prvi prediktor v naši analizi je spol. Razmerja med spoloma respondentov in njihovimi stališči do K in do S nam posredujeta tabeli 3a in 3b. Iz tabel je razvidno,

da imajo moški bolj pogosto negativen pa tudi bolj pogosto pozitiven odnos do kapitalizma. Podobno velja tudi za odnose spolov do socializma s tem, da razlike med njima skopnijo, ko gre za negativen odnos do socializma. Na podlagi teh ugotovitev lahko domnevamo, da imajo moški bolj artikulirana, bolj diferencirana stališča do kapitalizma, ker so bolj vključeni v družbeno dogajanje. Sicer pa za oba spola velja, da imata bolj pogosto pozitiven kot negativen odnos do socializma in bolj pogosto negativen kot pozitiven odnos do kapitalizma.

Tabela 3a: Starost, spol in vrednotenje kapitalizma

		kapitalizem		
		zelo negativen, negativen	nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven
starost	do 30 let	34,3	51,2	19,3
	31 do 45 let	35,5	48,8	15,7
	46 do 60 let	48,7	38,1	13,2
	61 let in več	54,6	33,7	11,6
spol	moški	46,2	36,4	17,3
	ženski	41,4	46,4	12,1
SKUPAJ		43,5	42,0	14,5

Tabela 3b: Starost, spol in vrednotenje socializma

		socializem		
		zelo negativen, negativen	nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven
starost	do 30 let	14,5	42,8	42,8
	31 do 45 let	18,5	45,3	36,2
	46 do 60 let	16,2	36,0	47,8
	61 let in več	16,4	27,3	56,4
spol	moški	17,2	32,6	50,2
	ženski	15,9	40,7	43,4
SKUPAJ		16,5	37,2	46,3

V tabelah 3a in 3b je prikazan tudi vpliv starosti na vrednotenja kapitalizma in socializma. Iz podatkov je razvidno, da se s starostjo povečuje delež respondentov, ki imajo negativen odnos do kapitalizma in zmanjšuje delež tistih, ki imajo do kapitalizma pozitiven odnos. Gre potemtakem za linearno negativno razmerje med starostjo in odnosom do kapitalizma. Na odnos do socializma ima starost le pozitiven vpliv, ne pa tudi negativnega. Pri vseh starostnih kategorijah ugotavljamo približno enako nizek delež negativnih stališč do socializma. Če upoštevamo, da so mlajše generacije doživele po letu 1990 intenzivno antikomunistično indoktrinacijo, je očitno, da le-ta ni imela na njihova stališča pomembnih učinkov.

Odnose med izobrazbo respondentov ter njihovimi stališči do kapitalizma in socializma nam posredujeja tabeli 4a in 4b. Osnovna ugotovitev, ki jo lahko

povzamemo iz teh dveh ugotovitev je, da odnosi med izobrazbo in stališči niso linearni. Bolj konkretno: skupine z najnižjo in najvišjo izobrazbo odstopajo od trendov, ki prevladujejo pri skupinah z osnovno in srednjo izobrazbo: negativna stališča do kapitalizma so toliko bolj pogosta, kolikor je višja izobrazba, vendar pa to ne velja več za najvišjo izobrazbeno skupino. Ta izobrazbena skupina prav tako ne izstopa z večjim deležem pozitivnih stališč do kapitalizma, pač pa izstopa z največjim deležem tistih, ki nimajo niti pozitivnega niti negativnega stališča do kapitalizma, ki so torej neopredeljeni. Lahko rečemo, da višja izobrazba respondentov sovпада tudi z njihovo višjo odprtostjo in manjšo ekskluzivnostjo do kapitalističnega režima?

Tabela 4a: Izobrazba in stališča do kapitalizma

		kapitalizem		
		zelo negativen, negativen	nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven
izobrazba	brez izobrazbe	52,0	36,0	12,0
	osnovna	45,5	38,6	15,9
	srednja tehnična	48,6	38,2	13,1
	srednja splošna	40,8	42,1	17,1
	višja, visoka	34,4	50,2	15,4

Tabela 4b: Izobrazba in stališča do socializma

		socializem		
		zelo negativen, negativen	nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven
izobrazba	brez izobrazbe	15,1	36,4	48,5
	osnovna	20,0	33,8	46,1
	srednja tehnična	14,5	37,1	48,4
	srednja splošna	23,1	33,3	43,6
	višja, visoka	15,9	39,6	44,5

V vrednotenju socializma se pri najvišji izobrazbeni skupini ponovi prej dobljena slika: medtem, ko je negativni odnos do socializma pogostejši pri višji izobrazbeni skupini, to ne velja več za najvišjo. Delež negativnih stališč do socializma je manjši kot pri večini drugih izobrazbenih skupin. Nasprotno pa velja za skupino s splošno srednjo izobrazbo: ta skupina izstopa z neobičajno visokim deležem negativnih stališč do socializma (kljub temu pa tudi v tej skupini prevladujejo pozitivna stališča nad negativnimi). Najvišja izobrazbena skupina pa tudi v zvezi s socializmom izstopa z največjim deležem neopredeljenih. Ali to pomeni, da je najvišja izobrazbena skupina najbolj naklonjena tretji poti? Te domneve ne moremo potrditi, lahko pa domnevamo, da je najvišja izobrazbena skupina manj kritična tako do kapitalizma kot tudi do socializma, kar je po našem mnenju po-

gojeno po eni strani z višjo profesionalno etiko in višjo stopnjo kozmopolitizma, po drugi pa z večjo zmožnostjo obvladovanja sprememb ter posledično tudi z manjšo resistenco do le-teh.

Tabeli 5a in 5b posredujeta stališča do K in S, prikazana po (samopripisanih) socialnih slojih. Osnovni trendi so podobni kot pri izobrazbenih skupinah, kar je dokaj verjetno pogojeno s tem, da si večina respondentov pripisuje socialni status glede na izobrazbo, ki jo ima. Negativna stališča do kapitalizma so manj pogosta pri spodnjem in pri zgornjem sloju, najbolj pogosta pa pri delavskem in srednjem sloju. To pa ne velja za pozitivna stališča: ta so do kapitalizma tem bolj pogosta, čim višji je sloj respondentov. Takšne rezultate smo seveda pričakovali. Bolj pa presenečajo podatki o odnosu posameznih slojev do socializma. Najbolj bode v oči to, da je največji delež negativnih stališč do socializma prisoten v spodnjem sloju, največji delež pozitivnih stališč pa pri zgornjem. Razlike med stališč sicer niso velike, vendar dovolj sistematične, da jih ne bi smeli pripisati naključjem. Domnevamo, da je nadpovprečno pozitivno stališče do socializma pri gornjem sloju posledica vse večje krize kapitalizma, nadpovprečno negativen odnos spodnjega sloja do socializma pa posledica njegove socialne in politične izključenosti, ki se odraza v splošno negativnem odnosu do sleherne družbene ureditve.

Tabela 5a: Samopripisani socialni sloj in stališča do kapitalizma

		kapitalizem		
		zelo negativen, negativen	nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven
družbeni sloj	zgornji	34,5	46,7	18,7
	srednji	44,7	42,8	12,4
	delavski	49,3	35,5	15,2
	spodnji	41,6	50,0	8,4

Tabela 5b: Samopripisani socialni sloj in stališča do socializma

		socializem		
		zelo negativen, negativen	nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven
družbeni sloj	zgornji	19,0	35,3	45,7
	srednji	15,1	39,4	45,6
	delavski	15,8	34,7	49,5
	spodnji	23,8	33,3	42,9

V tabelah 6a in 6b posredujemo podatke o vplivu ideoloških samoopredelitev respondentov na osnovi t. i. levo/desne samouvrstitve. Rezultati so pričakovani in v celoti konsistentni: levičarji imajo pogosteje negativna stališča do kapitalizma kot desničarji in pogosteje pozitivna stališča do socializma kot desnica. Poleg te splošne ugotovitve sta pomembni tudi naslednji dve, bolj specifični:

- Kljub temu, da je med desničarji večji delež tistih, ki imajo negativen odnos do socializma, pa je med njimi še vedno več takih, ki imajo do socializma pozitiven odnos, kot tistih, ki imajo do socializma negativen odnos;
- Polarizacija respondentov na levičarje in desničarje je bolj izrazita, ko gre za odnos do socializma, kot tedaj, ko gre za kapitalizem; to še posebej velja za delež negativnih stališč do kapitalizma.

Na podlagi zgornjih treh ugotovitev je večinska opredelitev respondentov za socializem tako izrazita, da velja tudi za slovensko desnico. V demokratični državi bi morala ta opredelitev priti do veljave tudi v obstoječem političnem režimu Slovenije, bodisi v programih političnih strank, bodisi v ustavnih določilih, v katerih je slovenska država opredeljena kot socialna in ne kot socialistična.

Tabela 6a: Ideološka opredelitev levo-desno in stališča do kapitalizma

		kapitalizem				
		zelo negativen, negativen		nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven	
levo - desno	levo	10,5	35,5	42,5	10,5	1,0
	sredina	7,3	34,9	41,9	14,4	1,5
	desno	5,9	31,6	42,6	16,9	2,9

Tabela 6b: Ideološka opredelitev levo-desno in stališča do socializma

		socializem		
		zelo negativen, negativen	nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven
levo – desno	levo	10,5	33,5	56,0
	sredina	16,5	45,6	37,9
	desno	29,3	29,3	41,4

V tabelah 7a in 7b povzemamo podatke, ki se nanašajo na stališča (ne-rednih), obiskovalcev verskih obredov do kapitalizma in socializma. Stališča do kapitalizma so med rednimi obiskovalci verskih obredov dokaj podobna stališčem tistih, ki verske obrede obiskujejo le občasno ali pa sploh ne. To pomeni, da je tudi med rednimi obiskovalci verskih obredov občutno več tistih, ki imajo negativna stališča do kapitalizma, kot tistih, ki imajo do njega pozitivna stališča. Podobno ugotovitev lahko povzamemo tudi glede stališč rednih obiskovalcev verskih obredov do socializma: tistih, ki ocenjujejo socializem pozitivno, je občutno več kot tistih, ki ga ocenjujejo negativno. Očitno je, da odnos do K oziroma do S ne povzroča več pomembnih delitev med (ne)verniki, kar pa nas napeljuje na domnevo, da zanje K ali S ni več ideološka ali politična dilema.

Tabela 7a: Ne-(obiskovanje) verskih obredov in stališča do kapitalizma

		kapitalizem		
		zelo negativen, negativen	nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven
obiskovanje	redno	43,7	40,3	16,1
verskih	ob praznikih	42,7	41,8	15,6
obredov	(skoraj) nikoli	43,9	43,5	12,6

Tabela 7b: Ne-(obiskovanje) verskih obredov in stališča do socializma

		socializem		
		zelo negativen, negativen	nevtralen	zelo pozitiven, pozitiven
obiskovanje	redno	25,9	35,7	38,4
verskih	ob praznikih	16,5	40,9	42,6
obredov	(skoraj) nikoli	11,6	35,8	52,6

Poleg analize vpliva posamične socio-demografske spremenljivke na stališča respondentov do kapitalizma in socializma, nas je zanimal tudi vpliv vseh prej obravnavanih spremenljivk na stališča respondentov. V ta namen smo izvedli dve multipli regresiji, v katerih imajo socio-demografske spremenljivke status prediktorjev, stališča do kapitalizma oziroma do socializma pa status odvisnih spremenljivk.

V tabeli 8 so navedeni prediktorji, ki statistično pomembno vplivajo na stališča respondentov do kapitalizma in do socializma.

Tabela 8: Statistično pomembni prediktorji za stališča do

kapitalizma	socializma
levo-desno	levo-desno
izobrazba	starost
družbeni sloj	religija
spol	---

Pokaže se, da so pomembni prediktorji za stališča do kapitalizma različni od tistih, ki so pomembni za stališča do socializma. Skupna jim je le ideološka opredelitev za levico oziroma za desnico. Glede na ta rezultat lahko rečemo, da pogoste trditve o tem, da so odnosi med levico in desnico v slovenskem političnem prostoru zamegljeni, nimajo ustrezne empirične podlage. Zamegljeni so le verbalno, z dihotomijo kontinuiteta – diskontinuiteta. Prediktorji, ki so za stališča do kapitalizma in socializma različni, na prvi pogled ne omogočajo kvalitativne interpretacije. Količinsko pa lahko ugotovimo, da so številnejši, toda šibkejši za stališča do kapitalizma kot do socializma. Domnevamo, da so prediktorji stališč do kapitalizma bolj realni, prediktorji stališč do socializma pa bolj idealni, kar je

verjetno posledica tega, da gre za razliko v sami K in S: za stališča do realnega kapitalizma in za stališča do idealnega socializma.

1.3 Preizkus povezanosti v vrednotenjih K in S: klasifikacija

Kakšne so možnosti za uveljavljanje tretje poti, lahko ugotovimo tudi s preizkusom povezanosti med odgovori respondentov, ki kažejo njihovo vrednotenje kapitalizma in socializma. Če namreč tretjo pot najbolj preprosto opredelimo kot tisto, ki hkrati zanika ali pa prevzema tako državni socializem kot tudi tržni liberalizem (RUS 2009), potem lahko s preizkusom povezanosti vrednotenju ugotovimo, kolikšen delež respondentov se opredeljuje bodisi na pozitiven, bodisi na negativen način za tretjo pot.

Razmerja med stališči do K in S posredujemo v tabeli 9.

Tabela 9: Razmerja med stališči do kapitalizma in socializma – SJM 2011

kapitalizem \ socializem	zelo pozitiven + pozitiven	nevtralen	zelo negativen + negativen	SKUPAJ
zelo pozitiven + pozitiven	8,0	3,3	3,3	14,6
nevtralen	15,0	20,8	6,1	41,9
zelo negativen + negativen	23,7	12,3	7,6	43,6
SKUPAJ	46,7	36,4	17,0	100,0

(Vir: SJM 2011)

Iz te tabele je razvidno, da se z omenjenim preizkusom oblikuje najmanj naslednjih pet vrst skupinskih stališč, prikazanih v spodnji klasifikaciji:

- Inkluzivna skupina** (zgoraj levo), za katero je značilno pozitivno stališče tako do kapitalizma kot tudi do socializma; delež te skupine sicer ni velik (8%), vendar pa je glede na druge skupine nadpovprečen.
- Ekskluzivna skupina** (spodaj desno), za katero je značilen negativni odnos tako do kapitalizma kot tudi do socializma; delež te skupine je zelo podoben deležu inkluzivne skupine.
- Dve skupini opredelujemo kot radikalni** (spodaj levo in zgoraj desno). Kot radikalni jih opredelujemo zaradi tega, ker sta do enega režima opredeljeni pozitivno in hkrati negativno do drugega. Posebno pozornost vzbujata ti dve skupini zaradi izrazite asimetrije, saj zavzema prosocialistična in hkrati antikapitalistična skupina največji delež, antisocialistična in prokapitalistična pa najmanjši delež v primerjavi z drugimi skupinami.

- d) Velik delež zavzema tudi **nevtralna skupina** (20,8), za katero je značilno, da ima neopredeljen odnos do obeh režimov in predstavlja jedro tako imenovane 'molčeče večine'.
- e) Za **štiri preostale skupine** je značilno, da imajo do enega od režimov pozitivno stališče, hkrati pa nimajo negativnega ali pozitivnega stališča do drugega; zavzemajo se za en režim, hkrati pa so tolerantni do drugega. Njihova skupna značilnost je toleranca do drugih, zato smo jih označili kot tolerantne skupine. In končno, sem uvrščamo še dve skupini, ki izražata toleranten odnos do K oz. S in hkrati negativen odnos do S oz. K, kar jih uvršča bližje K oz. S.

Na podlagi obravnavane definicije in klasifikacije mnenjskih skupin lahko izpeljemo anticipacijo njihovega vedenja, ob domnevi, da je ravnanje posamezne skupine inherentno njihovim stališčem oziroma prepričanjem. Inkluzivna in ekskluzivna skupina bosta verjetno nagnjeni k pozitivnim in negativnim prizadevanjem pri uresničevanju tretje poti, se pravi h kombiniranju ali k blokiranju elementov kapitalizma in socializma. Radikalni skupini bosta zelo verjetno delovali konfliktno in na ta način postali center dinamičnih sprememb, ki pa bodo potekale v smeri socializacije in ne v neoliberalni smeri. Nasproten trend je mogoč le v primeru močnega zunanjega intervencionizma, ki smo mu priča sedaj. Preostale skupine verjetno ne bodo igrale aktivne vloge, ampak bodo predstavljale mobilizacijski bazen, iz katerega bodo črpale aktivne skupine podporo pri uresničevanju svojih projektov.

1.4 Časovne spremembe v vrednotenju kapitalizma in socializma

Prikaz meritev odnosa do K in S na treh časovnih točkah ilustrira tabela 10. Najprej je očitno, da so stališča respondentov ob prvi meritvi (1995) razpršena; med njimi prevlada nevtralna opredelitev do S in K (20,0%), sledi pa radikalna Pro S opredelitev (14,5%). V preseku 1999 je nevtralnost opredeljevanja še bol izražena (29,3%), vse preostale opredelitve pa so bolj ali manj enakomerno zastopane (od 5,3% do 12,1%). Tudi v tem preseku se pokaže visoka razpršenost in nizka stopnja artikuliranosti vrednotenja S in K.

Tabela 10 : Povezave med vrednotenjem kapitalizma/socializma – merjeno na treh časovnih točkah: 1995, 1999 in 2011 (lestvica od 1 do 5 meri: 1, 2 = zelo negativen, negativen odnos, 0 = nevtralen odnos, 4, 5 = zelo pozitiven, pozitiven odnos; vrednosti so seštete, $1 + 2 = - / 3 = 0 / 4+5 = +$)

S	K	1995	1999	2011		Skupine
+	-	14,5	10,2	23,7		radikalna
+	0	13,4	12,1	15,0	PRO S	tolerantna
0	-	9,6	9,3	12,3		
-	+	9,7	7,5	3,3		radikalna
0	+	8,2	6,4	3,3	PRO K	tolerantna
-	0	8,1	11,3	6,1		
+	+	9,5	5,3	8,0		inkluzivna
-	-	6,9	8,6	7,6		ekskluzivna
0	0	20,0	29,3	20,8		nevtralna

(Vir: SJM 1995, 1999 in 2011)

Analiza vrednotenj S in K za leto 2011 pokaže bistvena odstopanja od obeh predhodnih meritev: upade delež neopredeljenih in se hkrati močno okrepi radikalna skupina Pro S. Tudi v tem preseku se jasno potrdi prej prikazanih pet skupin.

Medčasovne primerjave rezultatov treh meritev vrednotenj S in K pokažejo predvsem:

- 1) nihanje v deležih nevtralnno opredeljenih do S in K;
- 2) postopno povečevanje deleža radikalno Pro S opredeljenih od prve meritve (1995: 14,5%) do zadnje meritve (2011: 23,7%);
- 3) značilno zmanjšanje deleža radikalno Pro K opredeljenih; torej zmanjšanje skupine, ki pozitivno vrednoti K in negativno S (1995: 9,7%; 1999: 7,5%; 2011: 3,3%);
- 4) če k radikalno opredeljenim (Pro S, Pro K) dodamo še skupine, ki se tendenčno oz. 'mehkeje' opredeljujejo za S oz. za K, lahko v medčasovni primerjavi ugotovimo, da se skupina Pro S izrazito poveča (1995: 37,5%; 1999: 31,6%; 2011: 51,0%) in da se hkrati Pro K skupina izrazito zmanjša (1995: 35,0%; 1999: 23,2%; 2011: 12,7%).

Gornja primerjalna analiza treh meritev očitno nakazuje naraščanje deleža pozitivnih opredelitev za socializem in značilno upadanje deleža pozitivnih opredelitev za kapitalizem. Hkrati pokaže meritev iz leta 1999, da je v vrednotenju S in K nastal zastoj oz. obrat, ki se kaže v zadržanem vrednotenju Pro S.

In vendar je očitno, da dvajset let po osamosvojitvi, sistemskem prehodu in izteku tranzicijskih procesov prevlada pro-socialistična opredelitev respondentov. Takšno stanje v opredeljevanju do obeh režimov (S, K) bi le težka pojasnjevali z

oživitvijo vrednotnih usedlin iz starega (predhodnega) socialističnega obdobja. Prejkoslej gre za aktualna, na izkustvu utemeljena stališča in izražanje vrednotnih orientacij za naprej.

2. Pojmovanje socializma in kapitalizma

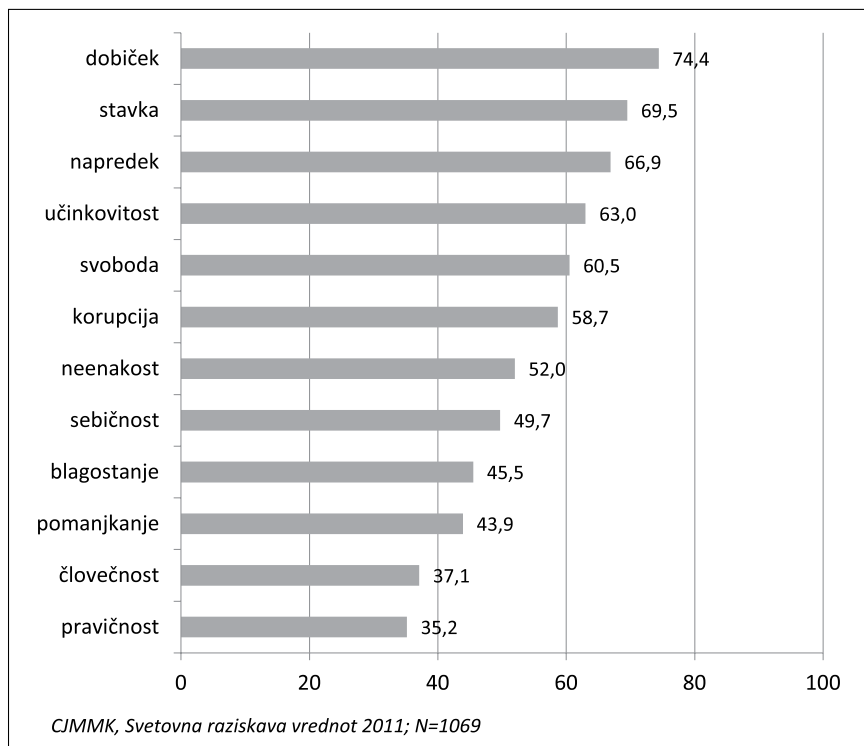
Na pozitiven ali negativen odnos respondentov do S in K ne vplivajo samo socialne okoliščine, ampak tudi pojmovne opredelitve teh dveh režimov. Negativen ali pozitiven odnos do teh dveh režimov ni nujno odvisen samo od akumuliranega izkustva respondentov, ampak tudi od apriornih pojmovanj teh dveh režimov. Ta so danes vse bolj različna, zlasti kar zadeva socializem, ki se v različnih krogih pojavlja v hibridnih oblikah, kot državni komunizem, kot liberalni socializem, kot Tretja pot, kot funkcionalni socializem in celo kot korporativni socializem (PIERSON 2005) itd.

2.1 Prikaz rezultatov meritev (SJM 2011); klasifikacija pojmov

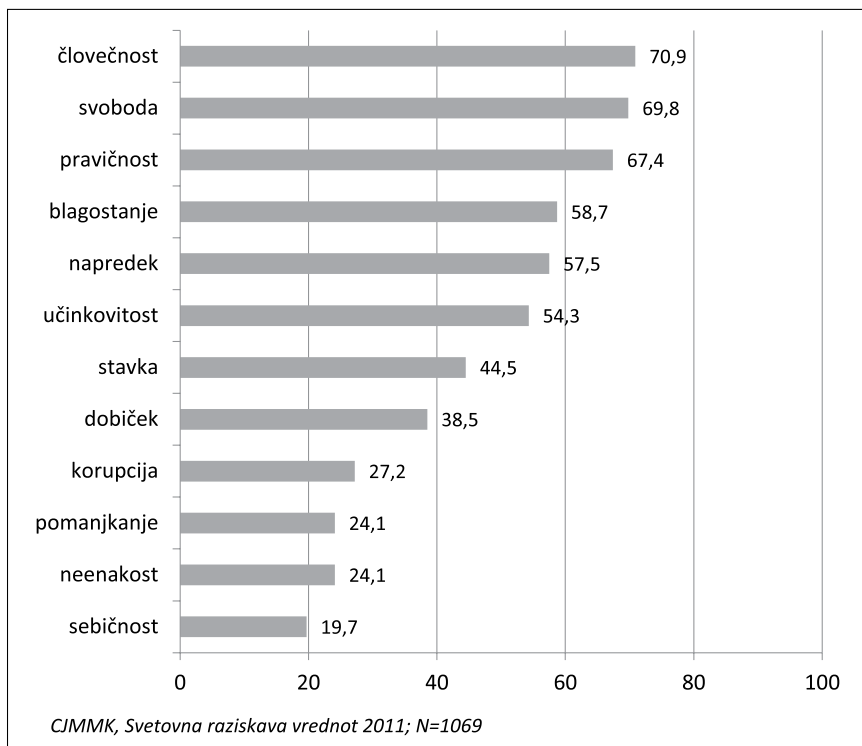
V grafih 1 in 2 navajamo apriorni nabor vrednot tako za socializem kot tudi za kapitalizem.¹ Očitno je, da gre za pojme zelo različnega reda, kar dopušča njihovo različno klasifikacijo. Lahko jih členimo na: (1) societalne in sistemske, (2) personalne in funkcionalne, ali pa na (3) moralne in materialne. Za interpretacijo smo izbrali slednjo dihotomijo, torej delitev na moralne in materialne značilnosti.

V grafu 1 je prikazan rang pojmov oz. lastnosti, ki so značilne za kapitalizem. V rang so razvrščeni glede na delež respondentov, ki za posamezno značilnost menijo, da ustreza vrednostnemu sindromu K. Po tem kriteriju so v najvišje range uvrščene štiri ekonomske oziroma materialne značilnosti K (dobiček, stavka, napredek in učinkovitost). To pomeni, da je za respondente kapitalizem predvsem ekonomski režim. V ospredju ni zavračanje kapitalizma kot nemoralnega sistema, ampak sprejemanje kapitalizma kot ekonomskega sistema. Posredno zavračanje kapitalizma kot nemoralnega ali kot imoralnega sindroma najdemo šele v spodnji polovici ranga, saj le tretjina respondentov meni, da lahko kapitalizmu prisodimo človečnost in pravičnost, kot njegovi značilnosti.

1. Izbor pojmov temelji na predhodnih raziskavah. V opazovanje so vključeni naslednji pojmi: dobiček, stavka, napredek, učinkovitost, svoboda, korupcija, neenakost, sebičnost, blagostanje, pomanjkanje, človečnost in pravičnost.

Graf 1: Značilnosti kapitalistične družbe

V grafu 2 so v rang uvrščene značilnosti glede na to, kako pogosto jih respondenti pripisujejo socializmu (S). Na vrhu ranga so metaekonomske oziroma moralne značilnosti (človečnost, svoboda in pravičnost), na dnu ranga pa moralno negativne značilnosti (korupcija, neenakost in sebičnost). Ekonomske značilnosti so uvrščene v sredino ranga (blagostanje, napredek in učinkovitost), kar pomeni, da jim respondenti ne pripisujejo največje teže, vendar jih tudi ne uvrščajo na dno ranga.

Graf 2: Značilnosti socialistične družbe

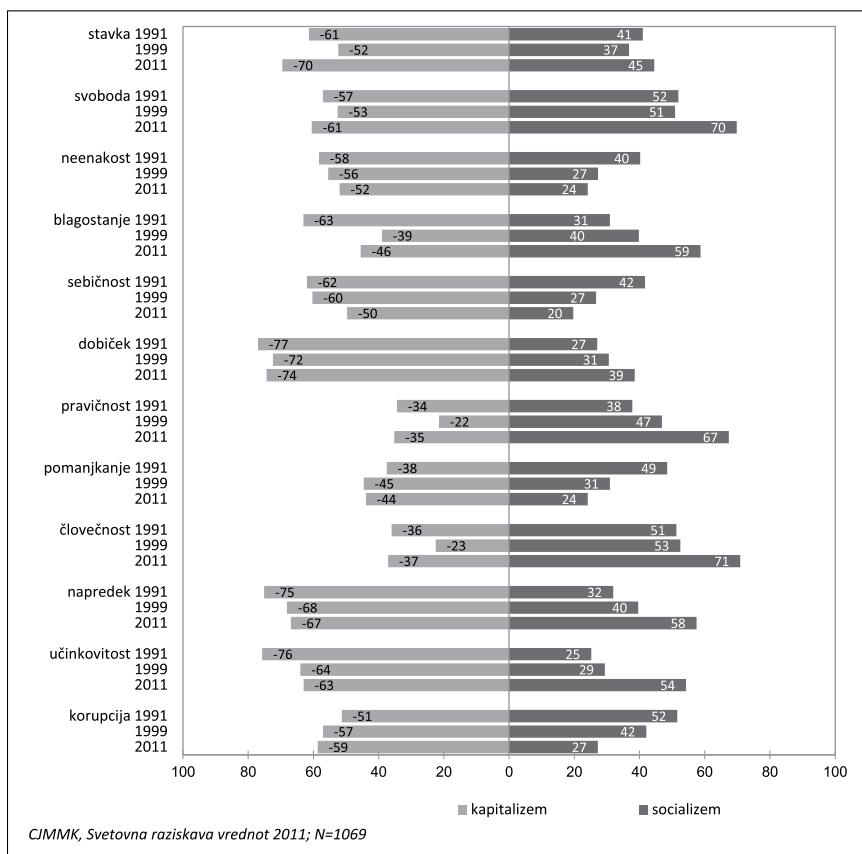
Če poskušamo povzeti sporočila respondentov iz obeh grafov, lahko rečemo, da kapitalizem in socializem dojemajo kot različna, vendar ne tudi kot medsebojno izključujoča se režima. Dojemajo ju kot komplementarna sistema, od katerih naj bi imel K predvsem ekonomske, S pa predvsem metaekonomske oziroma moralne lastnosti. Tretja pot s takšno funkcionalno 'delitvijo dela' seveda še ni tlakovana, je pa ustvarjen dovolj širok prostor za njeno trasiranje.

2.2 Časovne spremembe v razumevanju kapitalizma in socializma

V grafu 3 navajamo časovne spremembe v prevladujočih pojmovanjih kapitalizma in socializma. Prikazani so rezultati raziskav v treh časovnih točkah: v letu 1991, 1999 in 2011.²

2. Gre za raziskave SJM v letih 1991, 1999 in 2011, opravljenih na reprezentativnih vzorcih polnoletnih prebivalcev Slovenije in ob uporabi enotne operacionalizacije.

Graf 3: Značilnosti kapitalizma/socializma – medletne primerjave 1991/1999/2011

Iz grafa 3 je razvidno, da je v časovnem razdobju 1991–2011 naraščal delež respondentov, ki socializmu pripisujejo tako pozitivne moralne kot tudi ekonomske lastnosti. V kasnejših meritvah respondenti bolj pogosto pripisujejo socializmu lastnosti kot so svoboda, pravičnost in človečnost, pa tudi ekonomske (materialne) lastnosti kot so blagostanje, dobiček, napredek in učinkovitost.

Stališča respondentov do kapitalizma se pretežno premikajo v smeri negativnega vrednotenja. Tako se zmanjšuje delež respondentov, ki pripisujejo kapitalizmu ekonomske odlike, kot sta učinkovitost in napredek, vendar se hkrati zmanjšuje delež respondentov, ki pripisujejo kapitalizmu (ne-)moralne lastnosti, kot sta neenakost in sebičnost.

Če skušamo bolj celovito povzeti zgornje ugotovitve, lahko rečemo, da Slovenci kapitalizmu sicer priznavajo zmožnost samokorigiranja, socializmu pa, da je socialno bolj pravičen in celo ekonomsko bolj vitalen sistem. To zadnje je najmanj pričakovano in hkrati najbolj značilen rezultat primerjalne analize. Opozarja namreč na to, da slovenska populacija vse manj pojmuje socializem kot utopični projekt vse bolj kot zaželeno smer razvoja.

3. Sklep

V prispevku poizkušamo pokazati, kako je potekalo vrednotno opredeljevanje prebivalcev Slovenije ob družbenih in sistemskih spremembah v obdobju zadnjih petindvajset let. V središču opazovanja je sistemski obrat in spremembe v vrednotah, ki so ga omogočile in mu sledile.

Strnitev vseh posamičnih opazovanj in analiz pokaže, da je v temelju opredeljevanja zavzemanje za ohranitev solidarnosti in prvin socialne države. To se še posebej izrazi tudi skozi zavzemanje za dohodkovno izenačevanje in ohranjanje solidarnosti kot temelja za reguliranje medosebnih in medskupinskih odnosov ter odnosov med posamezniki, skupinami in sistemom.

Na osnovi povzetka obsežnih mednarodnih primerjalnih študij in delnih lastnih analiz smo pokazali, da se na vrednotnem atlasu sveta oz. v evropskem vrednotnem in kulturnem prostoru (na razsežju 'racionalno-tradicionalno' in 'materialno-postmaterialno') Slovenija umešča nekako v sredino tega vrednotnega prostora. Slovenija se v ta prostor uvršča bližje zahodnoevropskim kot vzhodnoevropskim (postkomunističnim) državam.

Vse opravljene analize pokažejo, da med Slovenci v odnosu do institucionalnega sistema, z izjemo začetnega obdobja, prevlada in tendenčno narašča nezaupanje in skrajna kritičnost. Visoko nezaupanje v institucije sistema spremlja izjemno visoko nezaupanje na medosebni ravni. V slovenski družbi se torej srečujemo z nizko stopnjo sistemske in socialne integracije ter posledično z visoko ranljivostjo družbe na strese, ki prihajajo iz okolja.

Naraščajoča brezposelnost in vse večja neenakost, ki ju obravnavamo v prvem delu tega prispevka, zelo verjetno vplivata na to, da ima (relativna) večina respondentov negativen odnos do kapitalizma in pozitiven do socializma. Po drugi strani pa ugotavljamo, da respondenti teh dveh ne pojmujejo kot dsebojno izključujoča se režima.

Viri in literatura

- Almond G., Verba S. (1963), *The Civil Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations*, Princeton University Press, Princeton.
- Barnes S. H., Simon J. (1998), *The Postcommunist Citizen*, Erasmus Foundation, Rotterdam.
- Barnes S. H., Kaase M., et al. (1979), *Political Action: Mass Participation in Five Western Democracies*, Sage, Beverly Hills, Calif.
- Bruszt L. (1998), The Politics of Patience: Support of Capitalism, v: Barnes S., Samuel H., Simon J., *The Postcommunist Citizen*, Erasmus Foundation, Budapest, 165–194.
- Claes P. (1977), *Society Against State*, Basil Blackwell, Oxford.
- Crosier M. (1964), *Société bloquée*, Seuil, Paris.
- McDonough P. (1998), Identities, Ideologies, and Interests: Democratization and the Culture of Mass Politics in Spain and Eastern Europe, v: Barnes S., Samuel H., Simon J., *The Postcommunist Citizen*, Erasmus Foundation, Budapest, 229–254.
- Fuchs D., Roller E. (1998), Cultural Conditions of the Transition to Liberal Democracy in Central and Eastern Europe, v: Barnes S., Samuel H., Simon J., *The Postcommunist Citizen*, Erasmus Foundation, Budapest, 35–78.
- Germany G. (1965), *Les effets de la mobilité sociale sur la société*, Sociologie du Travail 4.
- Halman L., Siebear I., Van Zundert M. (2012), *Atlas of European Values, Trends and Traditions at the Turn of the Century*, Tilburg University.
- Hendriks C. (2006), Integrated Deliberation. Reconciling Civil Society; Dual Role in Deliberative Democracy, *Political Studies*, Oct. 2006, Vol. 54/3, 78–96.
- Inglehart R. (1997), *Modernization and Postmodernization*, Princeton University Press, New Jersey.
- Inglehart R., et. all (2004), *Human, Believes and Values. A cross-cultural Sourcebook based and the 1999-2002 values surveys*, Giglo XI. editors, Buenos Aires.
- Klinar, P. (1989), Ljudje hočejo nov sistem neznanega imena. Okrogla miza: Slovensko javno mnenje 1989, *Delo, Sobotna priloga*, 145 (24. jun.).
- Klinar P. (1992), Slovenska nacionalna zavest v času osamosvajanja, v: Toš N. (ur.), *Slovenski izziv I*, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 19-33.
- Listhaug U., Ringdal E. (2006), Slovenian Values in European Context, v: Ramet S. P., Fink-Hafner D. (eds.), *Democratic transition in Slovenia : value transformation, education, and media*, A&M University Press, College Station: Texas, 55–71.
- Malnar B. (2006), Vrednote in reforme, v: Toš N. (ur.), *Pogledi na reforme*, Znanstvena knjižnica FDV, Ljubljana, 41-48.
- Malnar B. (2011), Socialno-ekonomska stališča v obdobju zadnjih desetletij ali katera je vodilna vrednota v Sloveniji – analiza podatkov raziskave Slovensko javno mnenje, v: *Tri desetletja spreminjanja slovenske družbe*, Slovensko sociološko srečanje 2011, Celje, 17-19. 11. 2011, Zbornik povzetkov, Slovensko sociološko društvo, Ljubljana.
- Mlinar Z. (1989), Razvojne težnje: pluralizem in povezovanje z razvitim svetom, v: Toš N. (ur.), *Slovenski utrip*, FSPN, Ljubljana, 1-9.
- Müller K. H., Toš N. (2006), Towards New Frontiers in Comparative Survey Research, v: Toš N., Müller K. H. (eds.), *Three Roads to Comparative Research: Analytical*,

- Visual, and Morphological*, Edition Echoraum, Wien, 459-505.
- Pierson C. (2005), Lost property. What the Third Way lacks, *Journal of Political Ideologies*, June 2005, 10 (2), 145-163.
- Roter Z. (1994), Sociološki preseki skozi slovensko družbo, v: Toš N. (ur.), *Slovenski izziv II*, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 1-4.
- Rus V. (1992), Lastninski in blaginjski sindrom pri Slovencih, v: Toš N. (ur.), *Slovenski izziv I*, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 47-67.
- Rus V. (1992), *Med antikomunizmom in postsocializmom*, Fakulteta za družbene vede, Teorija in praksa, Ljubljana.
- Rus V. (1992), Social policy between negative and positive equality : chapter 12, v: Ferge Z., Kolberg, J. E. (eds.), *Social policy in a changing Europe*, Public policy and social welfare 10, Campus Verlag, Frankfurt/M; Westview Press, Boulder, 189-200.
- Rus V. (1997), Vračanje v kapitalizem ali v tržno ekonomijo?, *Teorija in praksa* 34, št. 1, 5-14.
- Rus V. (2003), Sociološki vidiki prehoda iz moderne v postmoderno državo, *Teorija in praksa* 40, št. 1, 5-16.
- Rus V., Toš, N. (2005), *Vrednote Slovencev in Evropejcev. Analiza vrednotnih orientacij Slovencev ob koncu stoletja*, Dokumenti SJM; 13, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 461.
- Rus V. (2009), *Tretja pot med antikapitalizmom in postsocializmom*, Zbirka Beseda 9, Sophia, Ljubljana.
- Straughen Brooke J. (2009), Cultural Memory and Structural Change. Explaining Support for Socialism in a post-socialist Society, *Theory Society* 38, 485-525.
- Toš, N. (1988), Za prehod v humani socializem, *Naši razgledi* 37 (13), 408-409.
- Toš, N. (ur.) (1997-2011), *Vrednote v prehodu I-V*, Dokumenti SJM, FDV IDV, Ljubljana.
- Toš, N., Mohler P., Ph., Malnar B. (eds.) (1999): *Modern societies and values: A comparative analysis based on ISSP project*, FSS, Mannheim; University of Ljubljana; ZUMA, Ljubljana.
- Toš, N., Müller K. H. (2005), *Political Faces of Slovenia, Political Orientations and Values at the End of the Century*, Edition Echoraum, Wien.
- Toš, N. (2008), Zaupanje Slovencev in Slovenk v institucije sistema, v: Drčar-Murko M., Flajšman B., Štrajn D., Vezjak B. (ur.), *Pet minut demokracije. Podoba Slovenije po letu 2004*, Liberalna akademija, Ljubljana, 69-95.
- Tri desetletja spreminjanja slovenske družbe*, Slovensko sociološko srečanje 2011, Celje, 17.-19. 11. 2011, Slovensko sociološko društvo, Ljubljana.
- Wessels B., Klingemann H. D. (1998), Transformation and the Prerequisites of Democratic Opposition in Central and Eastern Europe, v: Barnes S., H. and Simon, J. (eds.), *The Postcommunist Citizen*, Erasmus Foundation, Budapest, 1-34.

2.2 PRESEKI SKOZI VREDNOTNE ORIENTACIJE SLOVENCEV IN NJIHOVO SPREMINJANJE

Niko Toš

Povzetek

V sestavku Preseki skozi vrednotne orientacije Slovencev in njihovo spreminjanje avtor povzame prikaze in analize temeljnih vrednotnih orientacij Slovencev in njihovo spreminjanje v zadnjih dveh desetletjih. Tako zajame: navidezne ali dejanske premike k srednjemu sloju; zavzemanje za dohodkovno enakost in socialno državo, vrednotenje družine, dela, prostega časa, vere in politike; izražanje tolerance ali diskriminacije; odnos do migrantov; zaupanje v institucije sistema; izražanje zadovoljstva z razmerami itd.

Osnovni pojmi: *vrednote enakost, svoboda, varnost; socialna država; toleranca, diskriminacija.*

V obdobju 2010–2016 je bilo v okvirih programa SJM izvedenih deset obsežnih družboslovnih anket SJM, ki so vključevale sedem tematskih raziskav iz okvira ISSP, štiri raziskave ESS, četrto ponovitev raziskave Razumevanje preteklosti, večkratno ponovitev nacionalne raziskave vrednot (SJM) in vrsto drugih. In prav pri vseh teh raziskavah je bil v središču zanimanja vrednotni svet ljudi, njihove vrednotne orientacije. V tem sestavku bomo poskušali opozoriti na značilna razkritja, potrditve ali zanikanja, ki jih te raziskave nakazujejo. Značilna razkritja o vrednotah in njihovem spreminjanju sovpadajo s spremembami v življenjskih razmerah ljudi, v njihovih materialnih danostih ter v strukturi in potekih demokratične institucionalizacije, skratka, s spremembami v družbenem okolju. In tudi v tem obdobju se znova potrdi soodvisnost dinamike vrednotnih orientacij z dinamiko spreminjanja družbenoekonomskega in kulturnopolitičnega okolja. In čas (2010–2016), ki ga doživljamo, je čas krize. Krizo praviloma napovedujejo spremembe vrednot ali pa ji sledijo. O tem govorijo številne analize, tudi opravljene na rezultatih raziskav SJM v zadnjih letih (Malnar 2011; Rus, Toš 2013,

Hafner - Fink, Uhan 2016, Ule 2016, Jogan, Broder 2016, Antić - Gaber 2016, Štebe 201, Kurdija, Korošec 2016 itd.), ki na primerih značilnih (izbranih) vrednotnih orientacij nakazujejo njihovo spreminjanje.

V prikazovanju se bomo omejili ne nekaj izbranih presekov:

(1) Premiki k srednjemu sloju – spremembe v socialni strukturi ali samoprevara. Opazovanje samoumestitev v družbene sloje pokaže težnjo k srednjemu sloju. V izhodišču (SJM 1992) po družbenem obratu delež samoumeščenih »delavcev« še presega samoumeščeni srednji sloj; od tu dalje delež »srednjega sloja« narašča in (pretežno) ostaja na oz. nad ravno polovico opazovanih vzorcev. Delež samouvrščenih delavcev v preseku SJM 1992–2016 upada in ostaja pod ravno ene tretjine samouvrščenih (SJM 2016: 28,6 %). Deleža višjega in spodnjega sloja pa ostajata vseskozi na nizki ravni (npr. SJM 2016: 8 %). Srednji sloj tako pomeni osrednjo socialno kategorijo, ki naj bi (kot pretežen del volilnega telesa) pomembno določala demokratično institucionalizacijo ter delovala kot nosilec družbenega, kulturnega, gospodarskega in tehnološkega razvoja in ustvarjalnosti; bila naj bi nosilka libertarnih vrednot itd. Ob tem opažamo protislovne poteke. Po eni strani naraščanje deleža samouvrščenih v srednji sloj in hkrati potiskanje srednjega sloja strukturno navzdol, v prostor socialne negotovosti, izgube občutka socialnoekonomske varnosti, v njegovo siromašenje. To seveda zmanjšuje njegovo družbenokulturno vlogo in njegov pomen nosilca demokratičnega razvoja. Samoprepoznavanje slojne »sredinskosti« torej ni strukturno utemeljeno in je protislovno. Več o tem kasneje.

(2) Visoko vrednotenje enakosti. Zavzemanje za dohodkovno enakost je tudi v tem obdobju osrednja in prevladujoča vrednotna orientacija. Izraža se v težnji po zmanjševanju dohodkovnih razlik (Ule 2016), v odklanjanju vseh vidikov neenakosti pri dostopu do izobraževanja in zdravstvenih storitev na podlagi plačila, v zavzemanju za solidarnostni pokojninski sistem, v poudarjanju odgovornosti države za zagotavljanje znosnih razmer preživetja brezposelnih in socialno ogroženih ter njihovega dostopa do človeku primernih bivalnih razmer, v poudarjanju odgovornosti države za zagotovitev delovnih mest vsem delovno sposobnim in delavoljnim posameznikom itd. Zavzemanje za (dohodkovno) enakost je torej središčnica vrednotnega opredeljevanja v polju socialnoekonomskih razmerij; močno je poudarjena družbena (socialna) vloga države.

V daljši retrospektivi zaznamo protislovnost v izražanju oz. zavzemanju za enakost, ki se v preseku 1980–1990, torej v času pred sistemskim prehodom, kaže v postopnem povečevanju pripravljenosti za neegalitarno reguliranje dohodkov. Neegalitarno težnjo tedaj izražajo predvsem pripadniki srednjega sloja, po prehodu (1990) pa beležimo izrazito – lahko bi rekli popolno – prevlado težnje za dohodkovno izenačevanje. In to je v nasprotju z bistvom novega tržnosocialnega (kapitalističnega) sistema.

V zavzemanju za dohodkovno enakost oz. za zmanjševanje razlik v dohodkih se Slovenija v mednarodni primerjavi uvrsti v vrh ranga držav, skupaj z Avstrijo, Romunijo in Nemčijo (ESS, 2008) oz. z Avstrijo, Poljsko, Estonijo (ESS, 2014); takšna vrednotna uvrstitev Slovenije ustreza njeni umestitvi na lestvici na temelju Ginijevega koeficienta dohodkovne neenakosti. Ob najnižji izkazani (dohodkovni) neenakosti Slovenci najbolj poudarjamo potrebo po zagotavljanju dohodkovne enakosti.

(3) Razumevanje socialne vloge države – in varnost kot vrednota. Kot že rečeno, med Slovenci prevladuje razumevanje, da je država predvsem regulator socialnih nesorazmerij: država naj skrbi za zmanjševanje razlik med bogatimi in revnimi, za zagotavljanje dostopa do delovnih mest, za standard upokojenecv in nadomestila za brezposelne, za zagotavljanje zdravstvene oskrbe, za delovanje izobraževalnega sistema itd. Država je torej porok varnosti, razumljene predvsem kot socialne varnosti (z vidika človekovih pravic), hkrati pa tudi porok kulturne varnosti (z vidika zagotavljanja nacionalne identitete), mednarodne varnosti (z vidika zagotavljanja suverenosti ob vstopanju v meddržavna in mednarodna razmerja) itd. In tako razumljena vrednota varnost ima v hierarhiji vrednot osrednje mesto. Varnost, skupaj s svobodo in enakostjo, pomeni temelj vrednotnega sistema Slovencev – in tudi Evropejcev nasploh, v katerega so umeščene druge pomembne, osrednje vrednote, kot so družina, delo, pravice človeka posameznika, individualne libertarne vrednote itd. Seveda pa te vrednote v spreminjajočih se razmerah v družbeni strukturi in okolju spreminjajo svoje umestitve. Tako je npr. ob prvi meritvi (SJM 1992) poleg družine najvišje uvrščena vrednota delo; po dvajsetih letih (SJM 2015) pa se delo umešča bistveno nižje, pomen pa pridobita vrednoti prosti čas in prijatelji. Nastane vtis, kot da gre pri tem za premike, proč iz polja materialne nuje, k prevladovanju postmaterialnih vrednot. Ali gre za dejanske trende v smeri postmaterializma ali zgolj za površno napačno sklepanje? Ali gre v bistvu za neskladje med samorazumevanjem in dejanskim položajem velikih skupin posameznikov, za nekakšno strukturno prevaro? Delo je namreč postalo težko dostopna dobrina, tako negotovo, prekarno in nezadostno z vidika preživetja, da izgublja pomen osrednje vrednote predvsem pri kategorijah mladih, ki jim postaja vse bolj nedosegljivo, pri kategorijah starejših, za katere postaja vse bolj negotovo, nedostopno itd.

Razlaga, ki bi te premike pojasnjevala s postmodernim konceptom vrednotnega spreminjanja, ni sprejemljiva. Spremenjeno vrednotenje dela prej kot to izraža spremembe v pogojih dostopa do dela, v pomenu dela kot osnove in pogoja za preživetje posameznika in za njegovo družbenoekonomsko uvrščanje itd.

(4) Vrednotenje vere, cerkve (in politike). Niz raziskav, še posebej pa podatki iz Svetovne raziskave vrednot (SJM 1995–2011), prej ko slej potrjujejo, da se vera in politika kot vrednotni kategoriji umeščata najnižje in vse nižje. Nizko vrednotenje

vere v tem kontekstu le dodatno ponazarja stanje in potek spreminjanja verovanj ljudi, njihove zavezanosti verskim postulatam ter njihovi udeležbi pri verskih oz. cerkvenih aktivnostih. To stanje in procese v Sloveniji, kot tudi v vsem zahodno-evropskem prostoru, označuje proces sekularizacije. Nizka umeščenost vere ne ponazarja le stanja v izražanju osebne vernosti, ampak tudi odnos do cerkve. To se v celoti prekriva s podatki o izražanju nezaupanja v cerkev kot institucijo (tudi v SJM 2015). In v obeh pogledih so uvrstitve bolj ali manj konstantno nizke – v Sloveniji in v večini evropskih držav. Izjema so vzhodnoevropske države z ortodoksno kulturnoreligijsko tradicijo. Za Slovenijo je v zadnjem obdobju značilen še izrazit negativen »vpliv iz okolja«, namreč, razkritje poskusa tajkunizacije slovenske RKC. Cerkev je s svojimi ekonomskimi vzvodi neposredno posegala po (certifikatnem) premoženju velikega števila ljudi, ki jih je v celoti razlastila. V poteku družbenega obrata je tako cerkev najprej z denacionalizacijo pridobila lastnost konservativnega kapitalista in veleposestnika, nato pa je s prevzemom »certifikatne« lastnine kot finančna korporacija vstopila na delničarsko tržišče in z njega pregnala (razlastila) vse male delničarje. Res je, da je RKC pri tem le sledila splošnemu valu plenilskega kapitalizma, zapostavljala pa je svojo pastoralno vlogo. In vendar to pomembno sodoloča nizko umestitev cerkve na lestvici zaupanja v institucije.

(5) Vrednotenje politike – zaupanje v institucije demokratičnega sistema. Do podobnih ugotovitev nas vodi tudi pogled na nizko, najnižjo umestitev politike na lestvici zaupanja v institucije. Politiko namreč označuje najnižji pozitiven in izrazit negativen vrednotni odziv. Nizka umestitev politike sovпада z najnižjim zaupanjem v politike in vse institucije političnega sistema. To velja tako za Državni zbor, za vlado, za pravosodje (Štebe 2016) ter vse druge nosilce državne in upravne oblasti itd. V tem vrednotnem izseku opazimo v medčasovnih primerjavah izrazit – lahko bi rekli strukturni – premik (upad) v izražanju nezaupanja v politične institucije. Upad zaupanja sovпада z iztekom mandata 2004–2008 in se ponovno izrazi v sredini mandata 2008–2012, kar sproži razpad koalicijske vlade in razpis predčasnih volitev. Vse odtlej se zaupanje v politične institucije ni povrnilo na prvotno raven.

Meritve zaupanja v institucije demokratičnega sistema (parlament, vlada, sodišča, politične stranke itd.) so v Sloveniji v začetnem obdobju (po 1991) pokazale evropsko primerljiva povprečja. Slovenija se je približevala tradicionalnim demokratičnim državam. V dvajsetletnem obdobju zaznamo tendence upadanja in ponovno naraščanje zaupanja ob prelomu stoletja, nato pa izrazito postopno upadanje zaupanja (Toš 2008), ki obstane na najnižji ravni ob zadnjih meritvah (SJM 2011–2015). Pokaže se, da sta parlament in vlada v Sloveniji subjekta popolnega nezaupanja. Primerjava meritev zaupanja v desetletnem razponu pokaže, da se v Sloveniji parlament leta 2002 z oceno (4,04) (\bar{x}) med 19 evropskimi državami

uvrsti sicer nizko v skupino (od 4,0 do 5,0) skupaj s Portugalsko, Italijo, Španijo, Bolgarijo, vendar značilno višje od Poljske, Češke itd. Ob drugi meritvi (2012) pa se Slovenija z oceno 2,96 uvrsti še bistveno nižje, skupaj s Portugalsko, na dno ranga zaupanja. Le še politiki so ocenjeni nižje (2,30) in se skupaj z italijanskimi (1,95), španskimi (1,90) in portugalskimi (1,76) uvrstijo nasploh najnižje med vsemi opazovanimi institucijami. Razmerje med državljani in sistemom, med volivci in parlamentom ter izvršno oblastjo je izpraznjeno. Med njimi prevlada popolno nezaupanje.

Če je težnja k enakosti – ta je med prebivalci Slovenije prevladujoča v opredeljevanju socialnoekonomskih razmerij – v središču in je izvor vrednotnega opredeljevanja, lahko to ugotovitev pritegnemo k pojasnjevanju izražanja nezaupanja v institucionalni sistem. To temeljno nezaupanje namreč pomembno sodoloča vse druge vidike vrednotenja demokratičnega institucionalnega sistema – in tudi vse druge medčloveške odnose. Razkroj institucionalnega zaupanja lahko pomembno sodoloča tudi vrednotenje in kakovost razmerij v medčloveških odnosih, torej zaupanje med ljudmi. In seveda – tudi obratno.

Več kot dvajsetletni razvoj demokratične institucionalizacije slovenske države in preoblikovanje njene družbenosti torej usodno sodoločata temeljni demokratični primanjkljaj. To se še posebej jasno izrazi v zadnjem desetletju. Ob tem naj dodamo, da samostojna slovenska država – po petindvajsetih letih svojega razvoja – dosega najnižjo legitimiteto svojega delovanja. Meritve SJM sicer pokažejo, da bi, tako kot pred petindvajsetimi leti na plebiscitu, velika večina podprla samostojnost države, se odločila za njeno pluralno parlamentarno zasnovo (65 %) ter za njen vstop v evropske povezave (60 %). Vse te odločitve v preteklosti se še vedno zdijo nesporne in so vseskozi določale raven javnomnenjske podpore in legitimiteto sistema. Ob tem pa se med ljudmi utrjuje dvom o kapitalistični tržni lastniški zasnovi sistema. Nista torej sporna osamosvojitve Slovenija in njeno evropsko vključevanje – sporna sta smer spreminjanja njenih družbenih temeljev in ponikanje prvin socialne države. To se pokaže v vse izrazitejšem pozitivnem vrednotenju socializma in zavračanju kapitalizma.

(6) Vsi različni, enako ...: toleranca – diskriminacija. Z raziskavo WVS smo v SJM uvedli opazovanje diskriminacijskih teženj s pomočjo sklopa vprašanj, koga ne bi imeli za soseda, in v raziskavi ESS z vprašanji o dopustnosti priseljevanja migrantov različnih nacionalnih in socialnih izvorov v Slovenijo. Prve meritve v 90. letih in kasneje so nakazale prebujen osamosvojitveni nacionalizem, ki se je kazal v odklanjanju oz. značilni brezbriznosti do izbrisanih ter netoleranci do marginalnih skupin in etničnih manjšin. Določena stopnja nacionalne orientacije oz. zavzetosti je sicer nujen pogoj za obstoj nacionalne državne skupnosti (Ule 2016), če pa ta prestopa meje sobivanja v demokratični skupnosti in se izrazi v pretiranem poudarjanju večvrednosti lastnega naroda, je podlaga za oblikovanje

antidemokratskih orientacij in tendenc ekstremno desnih politik. Analiza na podlagi rezultatov SJM 1994–2013 pokaže, da je bil začetni, vzvreti nekritični nacionalizem Slovencev izrazit, se je pa sčasoma umiril. To ponazarja opredeljevanje do trditve: »sem raje slovenski državljan kot državljan katerekoli druge države«, ki se je v časovnem preseku 2004–2013 skoraj prepolovilo (Ule 2016).

Po prehodu v novo stoletje se je torej nekritični nacionalizem umiril, netolerantnost do marginalnih skupin in etničnih manjšin pa se je zmanjšala. Mednarodne primerjalne analize (WVS, razvrščanje držav na podlagi rezultatov meritev 1992–2008) so pokazale, da se Slovenija na lestvici toleranca – diskriminacija uvršča med pretežno zahodnoevropske (skupaj z Nemčijo, Nizozemsko, Belgijo), torej bolj tolerantne, in ne med vzhodnoevropske (baltiške, Poljska, Romunija, Bolgarija) države, ki so znatno bolj diskriminatorno usmerjene. To velja za oba časovna preseka (1992, 2008). Seveda pa so se medtem razmere v evropskem prostoru in še posebej v Evropi bližnjih azijskih, arabskih in afriških deželah močno spremenile. Najprej, notranje meje EU so se medtem odprle in sledili so tokovi množičnih migracij iz vzhodnoevropskih držav (Poljska, Slovaška, Romunija, Bolgarija) v razvitejše zahodnoevropske države (Velika Britanija, skandinavske države, Nemčija, Francija, Italija ...). In ti migracijski tokovi so sprožali odbojne, netolerantne, diskriminatorne pobude in akcije skrajne politične desnice za omejevanje migracijskih tokov in zapiranje (schengenske) meje, kar se je nujno odrazilo v javnem mnenju in vplivalo na spreminjanje stališč. Seveda najprej na Zahodu, v deželah množičnega priseljevanja, nato pa, s postopnim sprožanjem begunskih tokov, tudi v vsem evropskem prostoru in še posebej v vzhodnoevropskem, torej v deželah, ki jih bližnja zgodovina označuje kot begunske, aktualne razmere pa tudi kot emigracijske dežele (Poljska, Madžarska, Češka, Romunija). In kje se znotraj teh tokov znajdemo Slovenci, kako vrednotimo te pojave?

Meritve v okviru ESS za obdobje 2002–2014 kažejo med Slovenci naraščajočo toleranco in hkrati upadanje odklonilnega odnosa do priseljevanja – vendar različno, glede na kulturne, rasne in socialnoekonomske izvore oz. značilnosti potencialnih imigracij. Med Slovenci v tem časovnem preseku v opredeljevanju do migracij močno prevladajo (še posebej ob meritvi 2014) tolerantna nad odklonilnimi stališči. Je pa to seveda zaključek na podlagi meritev pred sprožitvijo najmnogičnejšega begunskega vala v Evropo, leta 2015.¹ Meddržavne primerjave v istem časovnem preseku (ESS 2015) pokažejo, da se Slovenija (s še vedno prisotno prevladujočo toleranco do migrantov) med 19 državami v treh razsežjih² vselej uvrsti nekako

1. Pogled na predhodne podatke ESS 2016, ki še poteka, pokaže, da se tudi pogledi Slovencev premikajo v smeri nižje tolerance in prevladovanja odklonilnih opredelitev.
2. Odnos do migrantov iz podobnega narodnostnega okolja, iz različnih narodnostnih okolij in iz zunajevropskih držav.

v sredino med (naj-)bolj tolerantne in (naj-)manj tolerantne oz. najbolj odklonilne. Daleč najbolj tolerantni do imigracij (v vseh treh presekih) so Švedi, Nemci, Norvežani, Švicarji, Italijani ... Daleč najbolj odklonilni pa Madžari, Portugalci, Čehi, Izraelci. Slovenci smo, skupaj z Belgijci, Francozi, Nizozemci ..., nekako v sredini razpona. Najbolj diskriminatorni do skupin tujerodnih migrantov so Izraelci, ki so hkrati visoko tolerantni do istorodnih imigrantov (torej do Judov); po svojem odklonilnem odnosu do imigrantov se visoko uvrščajo tudi Madžari.

Glede imigrantov/beguncev, ki so in bodo problem Evrope v prihodnjih letih, lahko rečemo, da je ta izsek vrednostnega sveta Evropejcev žal zelo razbrazdan, členovit in protisloven. Med pripadniki narodov, ki imajo največ lastnih begunskih izkušenj (Madžari, Čehi, Izraelci ...), se pokaže najizrazitejši odpor do imigracij nasploh. Nesposobnost kritične refleksije lastnega nacionalnega položaja se kot tendenca k avtoritarnosti uveljavlja v skrajno desnih političnih gibanjih, pa tudi v opuščanju norm demokratične institucionalizacije sodobnih evropskih držav (Madžarska, Poljska).

(7) Slovenci smo nezadovoljni z razmerami ... In ni res, da med Slovenci v zadnjem času prevlada nezadovoljstvo do vsega in vsakogar. Navkljub nakazanim neugodnim premikom v razredni strukturi slovenske družbe, visokemu deležu brezposelnih in zaprtosti zaposlovalnega tržišča, navkljub premiku v smeri prekarizacije in naraščanju negotovih oblik zaposlovanja, kljub zastojem v prebivalstveni reprodukciji, težkemu dostopu mladih do stanovanj in njihovem izseljevanju v tujino, dohodkovni stagnaciji, zaposlenim materam pred skladišči Rdečega križa in Karitasa, kljub skoraj 300.000 prebivalci z dohodki pod pragom revščine in hkrati ob ekscesih grabežljivega kapitalizma, odtujevanju nacionalnega premoženja, nesmiselni in krivični denacionalizaciji, itd. itd., pri Slovencih v intimnem krogu doživljanja, kot posameznikov, v družinskem okolju izražanje zadovoljstva in osebne srečnosti ostaja na visoki ravni oz. celo narašča.³ Enak pozitiven trend razkrijejo tudi meritve zadovoljstva z materialnimi razmerami v družini (1995: 41,5 % zadovoljnih; 2015: 69,0 % zadovoljnih. Do enakih ugotovitev nas privede tudi prikaz meritev osebne srečnosti. Delež srečnih v 20-letnem obdobju naraste s slabih dveh tretjin na raven štirih petin (SJM 1994: 63,7 %; SJM 2015: 79,2 %).

S povpraševanjem o osebnem zadovoljstvu in sreči vstopamo v prostor socialne psihologije. Zdi se, da gre zgolj za površinske zaznave, raziskave in analize pa pokažejo na globlji pomen uporabe teh kazalcev. Zadovoljniji, zadovoljni so srečnejši, bolj zdravi, lažje vzpostavljajo medsebojne odnose, živijo dlje, so bolj produktivni itd. (Korošec 2010, Kurdija, Korošec 2016, Diener 2000, Judge

3. Delež zadovoljnih po SJM 1992–2012 (10-stopenjska lestvica; seštevek 7–10) naraste s 46 % leta 1992 na 62,8 % leta 2012. SJM 2002–2015 (meritev z 11-stopenjsko lestvico; seštevek 6–10) ta pozitiven trend potrди, delež zadovoljnih leta 2002: 65,1 %; leta 2015: 76,5 %.

2002 itd.). Raziskovanje zadovoljstva pa presega individualno, družinsko polje in posega v družbeni, institucionalni prostor. Tu pa se pokaže vsa protislovnost v izražanju zadovoljstva: osebno zadovoljni in srečni so hkrati visoko nezadovoljni s stanjem delovanja družbenih ustanov, kar se izraža predvsem v nezadovoljstvu na področju politike. Slovenci nismo ponosni na delovanje demokracije; delež neponosnih je v preseku od 1994 (69,7 %) močno narasel do leta 2013 (88,7 %). V izražanju zadovoljstva z demokracijo sicer opažamo poleg splošnega negativnega trenda še izrazite obrate navzgor in navzdol. Tako npr. med letoma 2010 in 2011 (delež nezadovoljnih SJM 2010: 67,6 %; SJM 2011: 49,6 %) in podobno v preseku 2013–2015 (delež nezadovoljnih SJM 2013: 68,8 %; SJM 2015: 44,1 %). Tu pa gre zgolj za učinke trenutnih sprememb političnega ozračja, ki pa osnovnega trenda in njegovega bistva ne spremenijo. Dodajmo še, da je področje gospodarstva izpostavljeno izrazito kritičnim in naraščajoče kritičnim ocenam, da pa so razmere na področju šolstva in zdravstva zmernejše, bolj zadržane, in to kljub prevladujoči kritični (medijski) javni obravnavi razmer na teh področjih.

Dejstvo, da se zadovoljstvo ljudi z razmerami v osebni, družinski okolju in v javnem, družbenem institucionalnem okolju izražajo tako protislovno, je vredno nadaljnje poglobljene analize.

Viri in literatura

- Antić Gaber M. (2016), Javno mnenje in vrednotne enakosti spolov ali o rahljanju moške dominacije v politiki, v: Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, str. 129–147.
- Bernik I. (2004), Slovensko javno mnenje, povej, kdo srečen v deželi je teji!, v: Malnar B., Bernik I. (ur.), *S Slovenkami in Slovenci na štiri oči. Ob 70-letnici prof. Nika Toša*, FDV IDV, CJMMK, Dokumenti SJM 11, Ljubljana, 175–193.
- Dragoš S. (2016), Socialna država in solidarnost, v: Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, str. 148–173.
- Hafner - Fink M., Uhan S. (2016), Vrednote, ekonomska rast in družbeni razvoj, v: Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, str. 232–250.
- Jogan M, Broder Ž. (2016), Samostojna Slovenija in kolektivni zgodovinski spomin, v: Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, str. 90–111.
- Klanjšek R, Flere S. (2016), Vrednote »protestantske etike« v sodobni primerjalni perspektivi, v: Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, str. 215–231.
- Klinar P. (1992), Slovenska nacionalna zavest v času osamosvajanja, v: Toš N. (ur.), *Slovenski izziv I*, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 19–33.
- Klinar P. (1994), O medetničnih odnosih v Sloveniji po osamosvojitvi, v: Toš N. (ur.), *Slovenski izziv II*, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 5–29.

- Kurdija S., Korošec V., (2016), Pomen in uporabnost kazalnika zadovoljstvo z življenjem, v: Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, str. 64–89.
- Malešič, M. (2016), Varnostna prizadevanje Evropske unije: pogled javnosti, v: Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, str. 198–214.
- Markič B. (1992), Zaznave Slovencev o političnem sistemu, Toš N. (ur.), *Slovenski izziv I*, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 85–95.
- Roter Z. (1992), Premišljevanje o (katoliški) Sloveniji. *Teorija in praksa* 29 (7-8), 627–636.
- Rus V., Toš N. (2005), *Vrednote Slovencev in Evropejcev. Analiza vrednotnih orientacij Slovencev ob koncu stoletja*, Dokumenti SJM; 13, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 461.
- Štebe J. (2016), Razumevanje nizke stopnje zaupanja v pravosodje v Sloveniji v primerjalni perspektivi, v: Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, str. 174–197.
- Toš N., Miheljak V. (2002), Transition in Slovenia. Towards Democratization and the Attainment of Sovereignty, v: Toš N, Miheljak V. (eds.), *Slovenia Between Continuity and Change 1990-1997*, Ed. Sigma, Berlin, 13–41.
- Toš N. (2010), Longitudinalni projekt slovenskega družboslovja, SJM 1966–2010; v: Toš N., Müller K., *Primerjalno družboslovje*, Dokumenti SJM 17, Ljubljana, 119–160.
- Toš N., MÜLLER K. H., ured. (2011), Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 444.
- Tri desetletja spreminjanja slovenske družbe*, Slovensko sociološko srečanje 2011, Celje, 17. –19. 11. 2011, Slovensko sociološko društvo, Ljubljana.
- Ule M. (2016), Identitetni izzivi v času tranzicije; ambivalentnost v sodobni socialni/nacionalni identiteti Slovenije in Slovenk, v: Posebna številka Teorije in prakse, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, str. 112–128.
- Wessels B., Klingemann H. D. (1998), Transformation and the Prerequisites of Democratic Opposition in Central and Eastern Europe, v: Barnes S., H. and Simon, J. (eds.), *The Postcommunist Citizen*, Erasmus Foundation, Budapest, 1–34.

TRETJI DEL

**PETDESET LET RAZISKAV
SLOVENSKO JAVNO MNENJE
SJM 1968–2016**

Dokumenti

3.1

SOCIOLOŠKO EMPIRIČNO RAZISKOVANJE V SLOVENIJI

Beležke raziskovalca – udeleženca (1956–2016)

Niko Toš

Povzetek

V sestavku so prikazani izvor, vplivi in umestitev empiričnega sociološkega raziskovanja v slovenskem oz. jugoslovanskem družboslovju v 60. letih in kasneje. Nakazan je vpliv, ki sta ga na ta razvoj imela kritična teorija o družbi ter pozitivistična metodološko-empirična usmeritev v nemškem družboslovju, predvsem skozi t. i. frankfurtsko in kölnsko sociološko šolo. Prikazan je tudi potek institucionalizacije družboslovja, še posebej sociologije, ter sistemski vplivi na razvoj in zastoje v njem. V sestavku je ilustrativni prikaz razvoja raziskovalne dejavnosti na FSPN, posebej na primeru Centra za raziskovanje javnega mnenja kot njene raziskovalne infrastrukture.

Osnovni pojmi: empirično družboslovje, sociološko raziskovanje, kritična teorija o družbi, frankfurtska šola, Center za raziskovanje javnega mnenja

Morda je pretirano osebno, da zapis o preteklem razvoju sociologije na Slovenskem, v Jugoslaviji ter beležke o pojavu in pomenu empiričnega družboslovnega raziskovanja (EDR) oprem na svoje spomine in dožitvja. In vendar bom to storil. Tema teh beležk, EDR v Sloveniji, pa je seveda vredna poglobljene (raziskovalne) obdelave.

1. Moje prvo srečanje z neko empirično družboslovno raziskavo (EDR) se je zgodilo leta 1956, potem ko sem kot študent 3. letnika Pravne fakultete v Ljubljani pri profesorju Goričarju¹ že opravil izpit iz sociologije. Na fakulteti sem se v tem

1. Jože Goričar (1907–1985), profesor sociologije na Pravni fakulteti UL, nestor slovenske sociologije, akademik, avtor najbolj razširjenega učbenika sociologije, spodbujal je empirično raziskovanje v Sloveniji.

času srečeval s kolegom in vrstnikom Z. Mlinarjem², sam pa sem bil kot študent že zaposlen kot pripravnik in »pravnik« v pravosodnem sistemu.

Tedaj sem dobil v roke drobno knjižico v nemščini »Arbeitslose von Marienthal«³. To je bilo prvo sociološko raziskovalno poročilo, ki sem ga z zanimanjem bral. Pripovedovalo je o socialnih posledicah razpada velike tovarne v majhnem kraju na obrobju Dunaja v času velike svetovne gospodarske krize. Tovarna, edina zaposlovalka prebivalcev iz Marienthala, je propadla. Vsi prebivalci kraja so postali brezposelni in nezaposljivi. Ostali so brez socialnih in ekonomskih temeljev preživetja. Raziskavo in akcijsko delovanje skupine mladih dunajskih akademikov različnih strok, vse od psihologije, medicine pa do matematike, je spodbudil takrat vodilni avstrijski socialni demokrat O. Bauer. Proučevali so učinke dolgotrajne brezposelnosti in izgube perspektive zaposlitve – in ob tem socialni razkroj v družbenem okolju in družinah. Z različnimi razvojnimi programi, svetovanji in z akcijskim delovanjem so mladi raziskovalci poskušali ljudem pomagati iz hude stiske. Pojavov, podobnih marienthalskim, v tistem času, v 50. letih, v Sloveniji sicer nismo poznali, doživljali pa smo vrsto drugih s podobno hudimi socialnimi posledicami: praznjenje in razkroj vasi in pospešeno industrializacijo, nacionalizacijo majhne zasebne obrti, trgovine, gostinstva ter agrarne reforme ter tudi različne oblike ideoloških pritiskov, omejevanj osebne svobode in še kaj. Vse to je prispevalo k temu, da sem na dan diplome, konec leta 1958, pravo in pravosodje dokončno zapustil in postopoma prešel na področje, kjer je empirična družboslovna raziskava postala podlaga in osnovno orodje mojega poklicnega raziskovalnega delovanja nadaljnjih skoraj šestdeset let. In moj prehod v družboslovje sovпада z začetki empiričnega raziskovanja pri nas v Sloveniji, pa tudi v Jugoslaviji.

Šele kasneje sem ugotovil, da so se raziskovalci iz Marienthala, še posebej P. Lazarsfeld⁴, uvrstili med pionirje in vzornike v razvoju sodobnega empiričnega družboslovja, marienthalska raziskava pa med »klasične« sociološke empirične študije z izrazitim akcijskim učinkom.

-
2. Zdravko Mlinar (1933), profesor prostorske sociologije na FDV UL, sodi v skupino začetnikov slovenske sodobne sociologije, član SAZU, raziskovalec v polju družbenega razvoja, globalizacije in prostorske sociologije; izvedel vrsto empiričnih raziskav
 3. Arbeitslose von Marienthal, avtorji: M. Jahoda, H. Zeisler, P. Lazarsfeld; poročilo, 1933.
 4. Paul Lazarsfeld (1901–1976), osrednja osebnost ameriške sociologije preteklega stoletja, pionir na področju metodologije EDR, aplikativnih raziskav množičnih medijev in politike.

2. Druga beležka je prav tako »dunajska«. Že mnogo let se srečujem in sodelujem s K. H. Müllerjem z Dunaja⁵. Skupaj sva zasnovala več raziskav in uredila več knjig. V eni zadnjih, ki govori o primerjalnem družboslovju⁶, je v predgovoru opisal svoje videnje stanja empiričnega družboslovja v Sloveniji. Na kratko povzeto pravi, da je, gledano iz avstrijskega zornega kota, presenetljivo, s kako obsežnim in izjemno bogatim podatkovnim skladom razpolaga slovensko empirično primerjalno družboslovje. Zdi se, kot da za tem stoji obsežna raziskovalna infrastruktura, v resnici pa gre le za majhno skupino raziskovalcev znotraj FDV, ki je v petih desetletjih v okviru programa Slovensko javno mnenje (SJM) vztrajno razvijala longitudinalno empirično raziskovanje slovenske družbe. Po osamosvojitvi (1991) se je skupini SJM uspelo vključiti v vse osrednje mednarodne empirične družboslovne programe, kot so ISSP, EVS, WVS, ESS itd.⁷ Müller pravi, da je Slovenija edina tranzicijska dežela, ki ima na voljo visoko razvit podatkovni sklad, ki zajema vse ključne stopnje razvoja iz republike nekdanje Jugoslavije, prek osamosvojitve, razvoja samostojne državnosti in njene demokratične preobrazbe – do njene vključitve v Evropsko unijo. Po njegovi oceni se Slovenija s petdesetletnim delovanjem Centra za raziskovanje javnega mnenja vključuje kot referenčna točka v primerjalne analize družboslovcev iz Evrope in sveta. In dodaja, da je, gledano z avstrijskega vidika, Slovenija na področju empiričnega raziskovanja uveljavljena kot evropski primer »best practice«. Podobne ocene o stanju EDR v Sloveniji in vloge CJM pri tem izreka vrsta drugih uglednih evropskih družboslovcev⁸.

Med prvim doživljanjem in drugo beležko je skoraj šest desetletij, celotno obdobje razvoja jugoslovanske in slovenske sociologije in empiričnega družboslovnega raziskovanja.

3. Iz še neizpisane zgodovine in ocen razvoja sociologije na Slovenskem in iz le redkih prikazov⁹ lahko povzamemo, da je šlo v času do sredine petdesetih let v

-
5. K. H. Müller (1953), avstrijski sociolog in metodolog, pobudnik in vodja empiričnih projektov; predstojnik sociološko-politološkega oddelka IHS in kasneje programski vodja WISDOM, Dunaj.
 6. N. Toš, K. H. Müller, ured., Primerjalno družboslovje, Dokumenti SJM, Ljubljana 2011, 444 strani.
 7. ISSP – International Social Survey Programme; EVS – European Values Study; WVS – World Values Survey; ESS – European Social Survey; opisi raziskav so v: Toš, N., K. H. Müller, Primerjalno družboslovje.
 8. Npr. H. D. Klingemann (1937), vodilni raziskovalec v WZB, Berlin, profesor FU Berlin, akademik, podpornik EDR v Vzhodni in Srednji Evropi, in drugi udeleženci posvetovanja o pomenu družboslovne infrastrukture IDV FDV, Ljubljana 2014.
 9. Jogan, M., 1995, Sociologija na Slovenskem: Od konca 19. do konca 20. stoletja; Zbornik ob 30-letnici Slovenskega sociološkega društva, Ljubljana, str. 51–58. Adam, F., Makarovič M., 2002, Sociology – Slovenia; v: Three Social science disciplines in Central and Eastern Europe: handbook and economics, political science and sociology (1989-2001), Open Access Repository, Berlin.

bistvu za predempirično fazo njenega razvoja. Sociologija se je tedaj in pred tem pojavljala kot dopolnilna akademska veda, kot teoretsko, filozofsko, celo teološko in marksistično (dogmatsko) razmišljanje in poučevanje. To ilustrira tudi dejstvo, da so bili pomembni avtorji iz predvojnega obdobja filozofi in katoliški teologi¹⁰, v povojnem času pa (dogmatski) marksisti¹¹. V drugi polovici petdesetih let se zgodba o sociologiji obnovi. Na univerzah v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani se snuje in vzpostavlja koncept obče sociologije na marksističnih teoretskih izhodiščih, vendar z odprtim pogledom v dosežke moderne (meščanske) sociologije. Ti programi se s svojimi nosilci najprej uveljavijo na pravnih fakultetah¹², nato pa na filozofskih, konec petdesetih let v okvirih novoustanovljenih socioloških kateder in oddelkov. Seveda so morale nastati določene družbene in politične spremembe in predpostavke, da je bilo odpiranje akademskega prostora moderni sociologiji mogoče. Oddelkom za sociologijo na beograjski in zagrebški univerzi so sledili tudi družboslovni oziroma sociološki raziskovalni inštituti. Le v Ljubljani zasnovano študija sociologije pripravijo na Inštitutu za sociologijo. S tem je bil vsaj v izhodišču odprt prostor za razvoj sociologije kot družboslovne vede, oprte na empirično družboslovno raziskovanje kot njene temeljne spoznavne podlage.

Obdobje pred tem lahko označimo kot predempirično, ko pa je sociologija pridobila svoje institucionalne okvire, še posebej z ustanovitvijo inštitutov, se je sprožil val raziskovanj. In tako v začetku šestdesetih beležimo prve empirične družboslovne raziskave v Jugoslaviji oziroma v Sloveniji¹³.

4. Vse od ustanovnih očetov sociologije v XIX. stoletju je bilo – in je – jasno, da je sociologija možna zgolj kot empirična veda¹⁴. Širše uveljavljanje empiričnega raziskovanja beležimo v evropskem prostoru v času pred drugo svetovno vojno. O tem priča tudi marienthalska študija. Po drugi svetovni vojni se, na podlagi

10. Npr. Aleš Ušeničnik (1868–1952), teolog, filozof, nekdanji rektor UL, akademik, in drugi.

11. Boris Zihel (1910–1976), profesor filozofije FF UL, akademik, prvi direktor Inštituta za sociologijo in filozofijo na UL.

12. Na beograjski Pravni fakulteti Radimir Lukić, na zagrebški Oleg Mandić, na ljubljanski Jože Goričar itd. – vsi profesorji sociologije iz prve polovice petdesetih let.

13. Npr. »Omladina na putu bratstva« – raziskava Rudija Supeka in skupine med brigadirji na avtocesti Ljubljana–Beograd; konec petdesetih let, IDN, Beograd; poročilo o raziskavi je bilo objavljeno leta 1963. Raziskavo »Bralci Ljubljanskega dnevnika«, 1961, je zasnovala skupina: S. Saksida, M. Jezernik, N. Toš, T. Bratina, ISU, Ljubljana.

14. S tem ne podcenjujem pomena drugih spoznavnih virov sociologije, kot so filozofija, literatura, zdrav človeški razum itd.

izkušenj pred- in medvojnega časa v ZDA¹⁵, empirična raziskava vrača in širi v evropski prostor. EDR v tem času v Evropi deluje kot medij osvobajanja in utrjevanja nove demokratične politične kulture¹⁶. Oblikujejo se omrežja in ustanove za sistematično zbiranje podatkov o izpovedih, pričevanjih, vrednotenjih ljudi, ki zadevajo družbeno resničnost; ustanavljajo se raziskovalni inštituti za EDR v akademskem okolju in še posebej mnogoteri centri in inštituti za raziskovanje političnega javnega mnenja in vrednot. V tem času poteka intenziven prenos ameriške empirične raziskovalne izkušnje; na številnih evropskih univerzah se ustanavljajo študiji sociologije; metodološko raziskovalno usposabljanje postane pomembna sestavina študijskih programov.

Empirično sociološko raziskovanje v tem času je izrazito problemsko zasnovano. Ne sledi predvsem teoriji in ne služi zgolj potrjevanju hipotez, temveč zajema segmente družbene resničnosti, ki jih opisuje, analizira ter poskuša prispevati k reševanju družbenih problemov. Ob takšnem vzponu EDR nastajajo razhajanja in spori med družboslovci glede pomena vrednotnih izhodišč in dometa uporabljenih metod in orodij. Npr. v nemškem družboslovnem prostoru se to izrazi kot spor glede metod oz. spopad glede vrednot (Positivismusstreit). Ob sicer skupnem spoznanju o pomenu teorije in empiričnega pristopa prakso empiričnega raziskovanja kritično zavrača predvsem krog družboslovcev, zbranih okoli t. i. frankfurtske sociološke šole¹⁷, ki iz pretežno marksističnih izhodišč razvijajo kritično teorijo o družbi. Na drugi strani tega spora so zbrani empirično usmerjeni družboslovni raziskovalci, morda preveč pragmatično-empirični, katerih središče predstavlja t. i. kölnska sociološka šola¹⁸. Seveda vprašanje razmerja med teorijo in empirijo ni moglo biti enoznačno rešeno. Obe gledanji in prizadevanji sta (bili) v evropskem družboslovnem in kulturnem prostoru celo sočasno, široko podprti.

-
15. Predvsem na osnovi prispevka evropskih družboslovcev, beguncev pred nacizmom, ki so bistveno prispevali k razvoju pred- in medvojnega družboslovnega raziskovanja v ZDA; o tem glej študije: Srubar, Ilija, 1987: *Exil, Wissenschaft, Identitet: Die Emigration deutscher Sozialwissenschaftler, 1933-1945, Suhrkamp*. Glej tudi: *Liste emigrierter deutschsprachiger Sozialwissenschaftler*, Wikipedija.
 16. V ZR Nemčiji se je empirično raziskovanje uveljavilo tudi v okvirih programov denacifikacije in demokratizacije zahodnonemške družbe.
 17. M. Horkheimer, H. Marcuse, T. Adorno in skupina, pretežno filozofi, ki na Heglu, Marxu in Freudu gradijo t. i. kritično teorijo o družbi; po vrnitvi iz emigracije se uveljavijo kot vodilna družboslovna šola z močnim vplivom na družbena gibanja v Evropi v 60. letih.
 18. Kölnska sociološka šola se oblikuje okoli R. Königa (1906–1992), profesorja sociologije na univerzi v Kölnu; skrbi za prenos metodološko raziskovalnega izkustva ameriške sociologije v nemški prostor; vpliva na razvoj raziskovalne infrastrukture; R. König zasnuje obsežen metodološki priročnik.

Kritična teorija družbe s svojimi najvidnejšimi predstavniki (T. Adorno, H. Markuze itd.) ni vplivala le na razvoj teoretične obravnave družbe, temveč se je izrazila v izhodiščih radikalnih civilnodružbenih gibanj v šestdesetih in zgodnjih sedemdesetih letih. V okviru prizadevanj kölnskega sociološkega kroga pa so nastale in se razvijale infrastrukturne predpostavke za profesionalizirano EDR¹⁹.

5. Razvoj sociologije in empiričnega raziskovanja v ZR Nemčiji je pomembno vplival na razvoj jugoslovanske oziroma slovenske sociologije – le z nekaj leti zamude. Konec petdesetih in v začetku šestdesetih let so bili, poleg kateder in oddelkov znotraj univerz ali kot samostojni, ustanovljeni: Inštitut za družbene vede v Beogradu (IDN), Inštitut za družboslovno raziskovanje v Zagrebu (IDIS) in Inštitut za sociologijo in filozofijo v Ljubljani (ISF); sočasno je potekalo ustanavljanje visokih šol za politične vede, domnevno kot »sistemsko bližnjih«, iz katerih so se kmalu razvili v univerze integrirani akademski programi kot fakultete za politične vede. Posebnost v razvoju Visoke šole za politične vede v Ljubljani (1961) je bila, da se je kmalu po ustanovitvi razvila v matično akademsko ustanovo za področje sociologije, političnih ved in komunikologije in v teh disciplinarnih okvirih izoblikovala svoj raziskovalni program. V sredini šestdesetih let so bili v Beogradu (IDN), v Zagrebu (IDIS) in v Ljubljani (VŠPV) ustanovljeni tudi programi in centri za raziskovanje javnega mnenja kot enote z izrazito empiričnoraziskovalnimi cilji. Sočasno je bila v prostor jugoslovanske in slovenske sociologije prenesena ameriška metodološka izkušnja. Objavljeni so bili pomembni metodološki priročniki²⁰; sprožale so se akademske razprave in raziskave iz izhodišč kritične teorije o družbi, kar se je izrazilo v t. i. korčulski šoli in reviji Praxis. V središče kritične obravnave so med jugoslovanske družboslovce vidno vstopali tudi družboslovci iz Zahodne Evrope, še posebej iz frankfurtskega kroga; kritična razprava je zadevala socializem nasploh in še posebej jugoslovanski primer; v prostor EDR so v istem času vstopali zahodnoevropski in še posebej ameriški sociologi s svojimi raziskovalnimi spodbudami in projekti.

6. Značilno za jugoslovansko oz. slovensko družboslovje v sredini šestdesetih oziroma začetku sedemdesetih let je ne le njegova institucionalizacija, temveč vključevanje vse večjega števila diplomiranih sociologinj in sociologov v pedagoške in raziskovalne programe, torej njegova profesionalizacija. Značilni so tudi specializacija, oblikovanje novih disciplinarnih izhodišč in nastajanje posebnih

19. Ustanovijo: ZUMA Mannheim, osrednji center za koordinacijo in metodološki razvoj EDR; IZ Bonn, osrednji družboslovni in informacijski center, ZA Köln, osrednji arhiv družboslovnih podatkov; ustanovljen je bil tudi Inštitut za mednarodno primerjalno raziskovanje v Kölnu itd.

20. Supek, Rudi, 1960, Ispitivanja javnog mnenja, Naprijed, Zagreb, 467 str. Milič, V., 1965, Sociološki metod, Nolid, Beograd, 767 str., 2. izdaja. Pomemben vpliv so imeli Königovi metodološki spisi, še posebej zbornik König, R., 1962, Handbuch der Empirische Socialforschung, Enke Verlag, Stuttgart, I., II. Band.

sociologij ter hkrati interdisciplinarno povezovanje. Zgrajeni so infrastrukturni temelji za sistematično empirično raziskovanje družbe; meje sistema se odpirajo mednarodnemu povezovanju, pojavi se torej internacionalizacija. In končno, njegova izrazita težnja k avtonomiji v odnosu do politike. Vendar je tako široko zasnovano družboslovno »gibanje« vladajoča politika zadrževala, preprečevala in v sredini sedemdesetih let celo onemogočala²¹. Empirični raziskovalni programi v Beogradu in Zagrebu so bolj ali manj zastali, prekinjena je bila razprava v okviru korčulske šole in ukinjena je bila revija Praxis; mednarodno primerjalno raziskovanje oziroma vstopanje tujih raziskovalcev v jugoslovanski družbeni in družboslovni prostor je bilo onemogočano oziroma celo preprečeno itd.

Poteki vznikanja, razvoja, zaustavljanja in zatona teoretično-sociološke obravnave in empiričnega družboslovnega raziskovanja so v treh ključnih univerzitetnih središčih podobni. Šlo je za enake sistemskopolitične vplive. Le v Ljubljani, v okviru FSPN in ISU, so se empirični raziskovalni programi, sicer izpostavljeni politični kritiki in pritiskom, vendar v zoženem obsegu, ohranili. Sociološko raziskovanje, tako v teoretičnem kot empiričnem pogledu, pa v vseh središčih ponovno zaživi v osemdesetih letih, v obdobju pred razpadom sistema.²²

7. Ko sem vprašan, sam sebe predstavim kot sociologa – empiričnega raziskovalca, polje mojega delovanja pa kot empirično raziskovanje družbe. Že od vsega začetka akademske kariere sem pripovedoval, predaval o metodah družboslovnega raziskovanja, pripravljaj ustrezne učne pripomočke in študente uvajal v empirično družboslovno raziskovanje. To sem začel leta 1962 in počel vseskozi. Ob tem sem se prednostno ukvarjal s postavitvijo predpogojev in uresničevanjem programa empiričnega družboslovnega raziskovanja, znanega kot Center za raziskovanje javnega mnenja (CJM)²³ in njegovo temeljno raziskavo Slovensko javno mnenje (SJM). Ta program je zasnovala in v njem vseskozi (1966–1994) delovala povezana skupina družboslovcev različnih profilov²⁴. Sam sem se pri tem opiral na raziskovalne izkušnje, pridobljene na Inštitutu za sociologijo

21. O tem več v: Pogovor z Nikom Tošem ..., Teorija in praksa, Raziskovanje družbe z družboslovno anketo, Ljubljana, 2016, str. 9–41.
22. Npr. razprave o socioloških razsežjih krize jugoslovanske družbe; posvetovanja Jugoslovanskega združenja za sociologijo, Ljubljana, 1982, in Portorož, 1983 in 1985, idr.
23. Center za raziskovanje javnega mnenja je bil ustanovljen decembra 1966 kot prva raziskovalna enota VŠPV; prvi osnutek programa za raziskovanje javnega mnenja sem pripravil leta 1962; programska izhodišča in pravila Centra so objavljena v knjigi N. Toš ured.: Vrednote v prehodu IV, Dokumenti SJM, FDV, str. 743–763.
24. Skupino SJM so sestavljali: Peter Klinar (1934–1994), profesor obče sociologije, Zdravko Mlinar (1933), profesor prostorske sociologije, Zdenko Roter (1926), profesor sociologije religije, Boštjan Markič (1934–1994), profesor politologije, Cveto Trampuž (1935–1995), profesor matematike in informatike, in Niko Toš (1934), profesor metodologije družboslovnega raziskovanja.

Univerze v Ljubljani (ISU)²⁵. Stane Saksida²⁶ kot pomembne začetne empirične raziskave²⁷ na ISU navaja: »Bralci Nedeljskega dnevnika« (1961), aplikativna medijska raziskava je bila izvedena po naročilu uredništva Nedeljskega dnevnika; najpomembnejša pa je bila raziskava »Množična komunikacijska sredstva v Sloveniji« (MKS, 1962)²⁸. Z raziskavo MKS je bil izoblikovan kulturno-medijski in sociološko-strukturni raziskovalni program izjemnih razsežnosti²⁹, ki je imel daljnosežni vpliv na nadaljnji razvoj EDR v Sloveniji – in ne zgolj v njej. Ob osnovni kulturno-medijski raziskavi je sočasno potekala aplikativna medijska raziskava poslušnosti radijskih programov, t. i. »dnevni radijski vprašalnik«. To je bil prvi poizkus radiometrije, ki je odtlej (kot tevetrija) tudi v Sloveniji široko uveljavljena raziskovalna praksa³⁰.

Temeljni koncept raziskave MKS je dopuščal in spodbujal alternativne raziskovalne analitične pristope in vstopa v izjemno bogato podatkovno gradivo, ki je opisovalo stanje kulturnih in medijskih praks v slovenskem družbenem in političnem prostoru v začetku šestdesetih let. Raziskava MKS je tako prispevala k odpiranju novih tematskih in disciplinarnih pristopov, in to ne le na področju sociologije množičnih komunikacij³¹, temveč širše v polju sociologije kulture in celo politične sociologije (politična participacija, politična kultura)³². Izkušnje pri gradnji in operacionalizaciji raziskave ter postavitvi njenega vzorčnega temelja smo kasneje s pridom uporabili pri gradnji koncepta raziskave Slovensko javno mnenje (1966) in drugih raziskavah; vključeval pa sem jo tudi v metodološki pouk kot raziskovalno delavnico za študente itd.

Večletno delo pri raziskavi MKS so raziskovalci na ISU nadgrajevali z raziskovanjem vrednot (Vrednote v razvoju), s postopno izgradnjo in operacionalizacijo

-
25. Na ISU je vse od ustanovitve delovala metodološko raziskovalna skupina, edina tovrstna v Jugoslaviji; bil sem član te skupine do konca 1962.
 26. Stane Saksida (1930), psiholog, filozof, v tistem času vodilni raziskovalec in kasneje direktor ISU.
 27. Pri teh raziskavah sem sodeloval in se učil raziskovalne obrti.
 28. Pri postavitvi projekta in njegovi operacionalizaciji smo se opirali na najaktualnejše metodološke in raziskovalne vire iz evropske in ameriške raziskovalne prakse. V tistem času je na ISU delovala bogata sociološka knjižnica. Člani raziskovalne skupine MKS 1962 so bili: Stane Saksida, Marko Peršič, Mišo Jezernik, Ana Barbič, Tine Bratina, Franci Prajs, Žiga Knap, Andreja Tauber ... in Niko Toš.
 29. Na osnovi obsežnega standardiziranega vprašalnika je bilo v raziskavo vključenih 12.000 vzorčno izbranih polnoletnih prebivalcev Slovenije.
 30. Konec šestdesetih let je bil pri RTV Slovenija ustanovljen samostojni raziskovalni center; danes to vlogo opravljajo zasebni raziskovalni instituti.
 31. Npr. Barbič, A., 1969, Vloga sredstev množičnega komuniciranja v življenju posameznika, ISU, Ljubljana, 146 str.
 32. Verba, S., Nie, N., Barbič, A. in drugi, 1973, The modes of participation ... in: Comparative Political Studies II., 235–250.

modela socialne stratifikacije in z izvedbo obsežne tovrstne raziskave, z vključitvijo v slovenski družbenorazvojni projekt »Slovenija 2000«³³, v začetku osemdesetih let pa so se osredotočili na raziskovanje socialne strukture in raziskavo Kvaliteta življenja ter na druga raziskovalna področja in teme (npr. prosti čas, družina, mladina idr.).

ISU je, posebej v začetnem obdobju, igral pomembno vlogo v razvoju sociologije in EDR v Sloveniji in Jugoslaviji in mu v sredini osemdesetih let dal nov zagon.

8. Postopoma, iz sporadičnih študentskih raziskav v okviru metodoloških seminarjev, smo ob enakih okoliščinah in spodbudah, deloma tudi z raziskovalci, ki so prešli iz ISU, zasnovali in razvili program EDR na VPŠV. V okviru prizadevanj za raziskovalno utemeljitev družboslovnih študijev in za institucionalizacijo raziskovalnega programa je bil na VPŠV kot prvi ustanovljen Center za raziskovanje javnega mnenja, 1966. Program CJM je bil zasnovan kot longitudinalna družboslovna empirična raziskava, ki od leta 1968 vse do danes poteka kot Slovensko javno mnenje (SJM). V naslednjih letih so nastali programi in bili ustanovljeni raziskovalni centri še za področja sociologije religije in cerkve, ki danes deluje kot Center za proučevanje kulture in religije, za področje lokalnih skupnosti in delovnih organizacij, ki danes deluje kot Center za prostorsko sociologijo, za področje proučevanja raziskovalne dejavnosti, ki danes deluje kot Center za proučevanje znanosti, ter za področje evalvacijskih in strateških raziskav, družbene blaginje, proučevanje organizacij in človeških virov, metodologije in informatike itd³⁴. Podobno je potekal razvoj raziskovalnih programov in organizacijskih oblik tudi na področjih političnih ved, komunikologije, mednarodnih odnosov, obramboslovja ter še dodatno na področjih socialne psihologije, socialne antropologije, upravnopravnih ved znotraj FDV. Še posebej pa velja omeniti postavitev in razvoj teoretičnoraziskovalne sociološke šole v okvirih Oddelka za sociologijo na FF³⁵; sociološko utemeljevanje študija socialnega dela na Fakulteti za socialno delo

33. Projekt »Slovenija 2000« je nastal na pobudo S. Kavčiča, predsednika Izvršnega sveta RS, in vključeval širok krog raziskovalcev družboslovnih in znanstvenih področij.

34. Nastajanje novih centrov kaže programsko in disciplinarno širino raziskovalnega programa RI FSPN, ki se razvije v osrednji družboslovni raziskovalni inštitut, ne le v Sloveniji, Jugoslaviji, temveč v vsej Srednji Evropi. V publikaciji ob 50-letnici FDV, 2011, je zabeleženo delovanje devetnajstih raziskovalnih centrov. Temu razvoju sem tudi sam »botroval« kot dolgoletni predstojnik CJM, predstojnik inštituta, kot dekan in prodekan fakultete v obdobju od 1966 do 2002.

35. K postavitvi družbenokritične teoretične sociološke šole na FF sta v minulih desetletjih brez dvoma bistveno prispevala Rastko Močnik in Rudi Rizman. Rastko Močnik (1944) je bil profesor za sociologijo kulture, teoretske sociologije, raziskoval je teorijo diskurza, ideologij, vse do epistemološke problematike; izjemno plodovit kritičen družboslovec in aktivist.

UL; postavitev in uveljavitev programa ruralne sociologije na agronomskem oddelku BF³⁶ itd.

Ustanovitev Centra za raziskovanje javnega mnenja kot prvega in osrednjega na področju sistematičnega družboslovnega empiričnega raziskovanja je izrazila težnjo akademskega kolektiva takratne Visoke šole za politične vede, za znanstveno utemeljitev njenega nadaljnjega razvoja in vključitev v univerzitetno okolje. S tem je bila potrjena usmeritev h kritični empirični obravnavi pojavov v družbeni resničnosti. Kljub niansam in razlikam v posameznih sektorjih raziskovanja in posameznih obdobjih, kljub političnim kritikam in oviram je raziskovanje vse bolj zavračalo ideološko in opuščalo sistemsko normativno raven in se vse bolj specializirano in poglobljeno usmerjalo k problemom vsakodnevnega življenja ljudi in njihovih skupnosti. Krepila se je metodološka in informacijska osnova družboslovnega empiričnega raziskovanja; raziskovanje pa je vse bolj očitno – in v sredini 90. let dokončno – vstopilo v mednarodni prostor. Vse to še dodatno potrdi in okrepi združitev raziskovalcev in raziskovalnih programov ISU s profesorji in raziskovalci Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo oziroma njegovega Raziskovalnega inštituta v Fakulteto za družbene vede in Inštituta za družbene vede.

Že na začetku empiričnega raziskovanja v Sloveniji se je pokazalo, da je mogoče spajanje marksističnih teoretičnih pristopov z metodami modernega sociološkega raziskovanja. Sociologi smo zavrnilo pozicijo legitimiranja obstoječega sistema, sicer značilno za nekatere druge družboslovne discipline³⁷, in uveljavili družbenokritična izhodišča (kritična teorija o družbi) empiričnega raziskovanja družbe. Takšno razumevanje vloge sociologije oziroma empiričnega družboslovnega raziskovanja prevladujoče označuje tri desetletja (1960–1990) razvoja in raziskovalnega delovanja ISU in FSPN. Dodam naj še, da je bila večina raziskav v tem obdobju problemsko spodbujenih, ob upoštevanju in pritegnitvi ustreznih teoretskih znanj (pristopov), da so potekale v slovenskem empiričnem okolju, da so bile jugoslovansko zgledne in pomembne in mednarodno povezane. Pokazalo se je tudi, da izvajanje obsežnih in sistematičnih empiričnih raziskav ni mogoče

-
- Rudi Rizman (1944) je bil profesor za teoretsko sociologijo in politologijo, uspešen mentor, profesor in predavatelj na vrsti najuglednejših svetovnih univerz in ambasador slovenskega kritičnega družboslovja v Evropi in ZDA, raziskovalno se ukvarja predvsem s sociološkimi vidiki globalizacijskih procesov, z etnonacionalizmi itd. A. Lešnik, K. Vidmar-Horvat (2010), Včeraj in danes, jubilejni zbornik socioloških razprav ob 50-letnici Oddelka za sociologijo, 1960–2010, FF UL, Ljubljana 463 str. A. Lešnik (2011), Prispevek za zgodovino študija sociologije na FF UL, *Anthropos*, 3/4, str. 299–307.
36. A. Barbič (2014), Ruralna sociologija v spoznavanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Sloveniji; v: *Acta agriculture*, UL BTF, str. 331–348.
 37. To deloma velja za politologijo, pravnosistemske vede idr.

brez ustreznega akademskega institucionalnega okolja in okvira ter da je mogoče le ob vključevanju profesionalnih raziskovalcev in raziskovalk različnih družboslovnih profilov in znotraj akademskih raziskovalnih ustanov.

Razvoj EDR-dejavnosti v opisanih institucionalnih okvirih doseže konec 90. let svoj vrh, od katerega se v kasnejšem razvoju odmika, zaostaja, v nekaterih pogledih pa ga tudi preseže. Pokaže se, da nekateri zavorni mehanizmi, ki so delovali v sistemskih razmerah do konca osemdesetih let, v obdobju po tem, torej v večstrankarskih sistemskih okvirih, učinkujejo na družboslovno (empirično) raziskovanje podobno. Tudi v tem času prihaja do poskusov vsiljevanja ideoloških predpostavk in omejevanja avtonomije raziskovalcev, pa tudi do prilaščanj in privatizacije v polju družboslovnega izobraževanja in še posebej na področju družboslovnega empiričnega raziskovanja. Razlogi za to so ideološko-politične narave.

9. In kako se v razvoj empiričnega družboslovnega raziskovanja umeščata Center za raziskovanje javnega mnenja in njegov raziskovalni program Slovensko javno mnenje? Longitudinalnega programa SJM in vrste drugih pomembnih temeljnih in aplikativnih raziskav, ki so tekle ob njem, nikoli nisem dojemal kot osebne raziskave, čeprav sem jih vodil in se jim v celoti posvečal³⁸. To je bil skupinsko oblikovan in usmerjan raziskovalni empirični program, v okviru katerega je vse-skozi potekalo sistematično zbiranje podatkov o izpovedih, izjavah in stanjih na tematskih področjih vsakokratne slovenske družbene resničnosti. Raziskave SJM tako vsebujejo primerjalne podatke v časovnih presekih, po obdobjih, v časovnih vrstah ter s tem omogočajo odkrivanje sprememb v resničnosti ter sprememb v položajih in pogledih ljudi znotraj nje. Z gradnjo longitudinalne zasnove CJM pa smo bili sistemsko omejeni, tako so raziskave do razpada SFR Jugoslavije in slovenske osamosvojitve (1991) med seboj primerljive, saj pomenijo zaokroženo celoto. Raziskave v tem obdobju smo deloma snovali brez tujih zgledov, še posebej, ko smo raziskovali poglede na ključne postavke specifičnega, jugoslovanskega samoupravnega sistema in njegove razvojne probleme³⁹. Po sistemskem prehodu (1991) pa program SJM označuje popolno vključitev v programe mednarodnega primerjalnega raziskovanja. Podrobno je ta vključitev vpisana v knjigi *Primerjalno družboslovje*⁴⁰. Raziskovalni program SJM se po letu 1990 tako povsem prenovi in tematsko razširi, naraščata tudi pogostost in število raziskav. Z vključitvijo v mednarodne primerjalne programe smo se zavezali tudi k njihovi tematski

38. To še posebej velja za program SJM, ki sem ga zamislil in vodil skoraj pet desetletij (1966–2014).

39. Prikaz in klasifikacija raziskav 1968–2000 sta podana v prispevku: Toš, N., Malnar, B.: Projekt slovensko javno mnenje; primer infrastrukturne podatkovne baze slovenske sociologije; v: Zbornik ob 30-letnici Slovenskega sociološkega društva, Ljubljana, str. 59–70.

40. Podrobno je ta vključitev opisana v: Toš, N., Müller, K. H., 2011: *Primerjalno družboslovje*, Dokumenti SJM, FDV, Ljubljana, 444 str.

in časovni sleditvi. V presečišču problemske zasnove raziskav v tem času so družbene vrednote, in to ne le v okviru mednarodnih raziskav vrednot (WVS, EVS)⁴¹, temveč tudi v vseh drugih mednarodnih primerjalnih programih (ISSP, ESS)⁴². Ob tem pa izstopajo nove osrednje, v predhodnem obdobju le načenjane teme, kot so: odnos do demokratičnega institucionalnega sistema, razumevanje demokracije, razumevanje vloge države in njenega družbenega bistva (socialna država), zaupanje v institucije⁴³, vrednotenje družbene neenakosti, pogledi na družino, spolne vloge, še posebej položaj ženske⁴⁴, vprašanja v zvezi z ekološko zavestjo⁴⁵, pogledi na medetnične odnose in vrednotenje lastne nacije (nacionalne identitete), pogledi na sodobne migracije (odnos do migrantov), položaj posameznikov in skupin v socialnih omrežjih, vprašanja o politični participaciji in razumevanju državljanstva, odnos do globalizacije in evropske identitete, religioznost in procesi sekularizacije⁴⁶, volilni procesi, participacija in razumevanje državljanstva, pojavi družbene diskriminacije in odnos do marginalnih skupin, družbeni vidiki zdravja, pomen prostega časa, razumevanje dela itd. Paleta v raziskave vključenih tem in problemov podatkovno pokriva široko področje posebnih sociologij, politoloških obravnav, socialne psihologije in posega celo v prostor socialne ekonomije in socialne medicine⁴⁷. Teme raziskav navajam tako, kot so se postopoma in ponavljajoče se umeščale v letne raziskovalne načrte SJM, v okviru obvez iz mednarodnih primerjalnih programov. Naj povem, da smo se raziskovalci iz Slovenije ob tem aktivno vključevali v izbire tem, njihove operacionalizacije in ponavljajoče se umeščanje v programe mednarodnih raziskav. V tem procesu smo bili snovalci in ne zgolj sledilci.

10. Izvajanje izjemno obsežnega raziskovalnega programa je terjalo ustrezno metodološko usposobljenost vseh sodelujočih, razvite infrastrukturne in logistične podlage ter dobro operativno usposobljenost vseh izvajalcev. In to smo v CJM dosegli.

-
41. Rus, V., Toš, N., 2005, Vrednote Slovencev in Evropejcev, Dokumenti SJM, FDV, Ljubljana, 461 str.
 42. Toš, N., Mohler, P., Malnar, B., 1999, Modern Society and Values, ZUMA Mannheim, FDV, Ljubljana, 387 str.
 43. Kaase, M., Newton, K., Toš, N., 1995, Zaupanje v vlado, Liberalna akademija, FDV, Ljubljana, 362 str.
 44. Jogan M., 2001, Seksizem v vsakodnevnom življenju, Znanstvena knjižnica FDV, Ljubljana; tudi: Družbena (ne)enakost spolov v slovenski postsocialistični zavesti, Ljubljana, Teorija in praksa 50, 1/2013, str. 5–38.
 45. Toš, N. ured., 1992, Ekološke sondaže, FDV, Ljubljana, 159 str.
 46. Toš, N. ured., 1999, Podobe o cerkvi in religiji, Dokumenti SJM, FDV, Ljubljana, 232 str.
 47. Toš, N., Malnar, B., 2002, Družbeni vidiki zdravja, Dokumenti SJM, FDV, Ljubljana, 239 str.

Prav program CJM je s svojimi empiričnimi projekti od vsega začetka pomembno vplival na širitev metodološkega in informatičnega znanja in pouka, torej na raziskovalno usposabljanje družboslovcev. Vplival je tudi na postavitev prvega računalniškega centra (1970) na neki družboslovni fakulteti, na vključevanje matematikov in postavitev in razvoj informatičnega študija ter njegovega disciplinarnega utemeljevanja⁴⁸.

Ko sta obseg zbranih podatkov in število datotek preseгла možnosti obvladovanja v skupini CJM, smo po nemškem zgledu v okviru Inštituta za družbene vede FDV ustanovili Arhiv družboslovnih podatkov (ADP, 1997), ki ga še danes v največji meri z raziskavami »zalaga« prav CJM s svojimi mednarodnimi projekti.

11. Poleg longitudinalne in mednarodno primerjalne zasnovane raziskave SJM smo v CJM skozi desetletja delovanja zasnovali in izvedli vrsto izvirnih tematsko aktualnih, temeljnih in aplikativnih empiričnih raziskav. Tako smo na primer že pred sprožitvijo prve raziskave SJM, leta 1967, izvedli prvo reprezentativno raziskavo političnega javnega mnenja »Stališča o arabsko-izraelski vojni«⁴⁹; leta 1970 smo z raziskavo »o odnosu jugoslovanske javnosti do proizvodov Iskre«⁵⁰ odprli smer tržnega raziskovanja, leto kasneje smo izvedli obsežno raziskavo s področja sociologije prostora in prometa z naslovom »Stališča o razvoju cestnega omrežja«⁵¹; raziskava je sprožila ostre politične odzive itd. Izvedli smo vrsto raziskav o razvojnih problemih lokalnih skupnosti, npr. v Ljubljani, Mariboru itd. Ob tem velja izpostaviti raziskave, ki jih je v okvirih programa prostorske sociologije v sodelovanju s študenti v Velenju, Novi Gorici in na Obalnem področju izvedel Z. Mlinar.

Po pomenu v celotnem raziskovalnem korpusu CJM pa izstopata še dve raziskavi zunaj longitudinalnega programa SJM. Prva je bila raziskava socioloških razsežnosti vključenosti Slovencev v tokove mednarodnih migracij »Slovinci v Nemčiji« (1972–1982). Prav v to raziskavo, ki je posegla v takrat žgoč družbeni problem Slovenije in Jugoslavije, smo vključili širok nabor pristopov in metod⁵², raziskavo pa utemeljili na teoriji oziroma modelu socialne stratifikacije. Druga, brez dvoma

48. Za tak razvoj je pomemben prihod matematika in računalničarja Cveta Trampuža in nekoliko pozneje Anuške Ferligoj, ki sta s svojim pedagoškim in raziskovalnim delovanjem postavila EDR na visoko mednarodno primerljivo raven.

49. Stališča Slovencev o arabsko-izraelski vojni. Gre za prvo problemsko definirano raziskavo političnega javnega mnenja v Sloveniji, leta 1967; raziskovalno poročilo N. Toš, Mnenja občanov o arabsko-izraelski vojni, CJMMK, VŠPV, 67 str.

50. Jugoslovansko javno mnenje o proizvodih Iskre, poročilo v dokumentaciji CJMMK.

51. Stališča o razvoju cestnega omrežja, N. Toš, ured., 1970, VŠPV CJMMK, raziskovalno poročilo, 158 str.

52. Toš, N., 2014, Sociološko raziskovanje mednarodnih migracij – projekt Slovinci v Nemčiji; v: Toš, N. ured., 2014: Vrednote v prehodu IX, Dokumenti SJM, FDV, Ljubljana, str. 9–207.

najpomembnejša raziskava CJM, ki je potekala vzporedno s programom SJM, pa je zadevala socialno strukturo jugoslovanske družbe, ki je pod naslovom »Razredna bit sodobne jugoslovanske družbe«⁵³ potekala v letih 1985–89. To je bila prva in zadnja vsejugoslovanska empirična družboslovna raziskava, zasnovana na reprezentativnih vzorcih polnoletnih prebivalcev vseh republik in pokrajin. V bistvu je šlo za poskus medkulturne, meddružbene primerjalne raziskave socialne strukture. Zaradi bližnjega razpada SFRJ je raziskava ostala analitično in publicistično pretežno neizkoriščena⁵⁴.

Pomembno je, da so o raziskovalnem programu SJM, kot je potekal petdeset let, ostale popolne sledi. V prizadevanju za ohranitev izvirnih raziskovalnih dokumentov in datotek vseh izvedenih empiričnih družboslovnih raziskav zavzema CJM/SJM v slovenskem, nekdanjem jugoslovanskem in v širšem evropskem prostoru izjemno mesto. Prav vse, od prve do zadnje raziskave in vse izvirne datoteke, so dokumentirane in dostopne v ADP FDV. In prav vse so dokumentirane in opisane tudi v zbirki knjig Vrednote v prehodu⁵⁵. To dvojno dokumentiranje celotnega obsega podatkovnih fondov empiričnih raziskav v okviru programa CJM 1966–2016 izraža raziskovalčevo odgovornost do družboslovne javnosti, odpira možnost metodološke kritike ter zagotavlja dostop družboslovnim raziskovalcem do izvirnih podatkov.

Kamnik, 10. 10. 2016

-
53. Toš, N., 2014, Raziskava socialne strukture jugoslovanske družbe: zasnova projekt in izvedba, v: Toš, N. ured., 2014: Vrednote v prehodu IX, Dokumenti SJM, FDV, Ljubljana, str. 309–577.
 54. Edino celovitejšo analizo je izvedel M. Hafner Fink, 1994, Sociološka razsežja razpada Jugoslavije, Znanstvena knjižnica FDV 9, Ljubljana, 221 str.
 55. N. Toš, Vrednote v prehodu I–X, Dokumenti CJM, FDV 1997–2016, Ljubljana.

3.2

PROGRAM SJM 1968–2016

Poskus vsebinske, methodske in časovne uvrstitve raziskav SJM

Špela Zajšek

Povzetek

V prispevku so prikazani vsebinske in methodske značilnosti ter časovni poteki raziskav, ki tvorijo empirični podatkovni fond programa SJM v petdesetletnem obdobju delovanja. Nakazana je tematska oziroma vsebinska širitev raziskave SJM iz začetnega (SJM68) obdobja do konca osemdesetih let (in sistemskega prehoda), prikazane so značilnosti razvoja programa SJM po vključitvi v mednarodne primerjalne družboslovne raziskave (po prehodu, SJM91) ter vsebinska in metodološka rast raziskave SJM vse do 2016. V prispevku so navedene in vsebinsko označene vključitve programa SJM v naslednje mednarodne programe: ISSP, EVS/WVS, CSES, ESS in druge; nakazan je nadaljnji tematski razvoj raziskave SJM v nacionalnih okvirih.

Osnovni pojmi: slovensko javno mnenje, reprezentativni vzorec, longitudinalno raziskovanje, mednarodno primerjalno raziskovanje, vrednote itd.

1. CJM/SJM, ustanovitev

S sklepom Visoke šole za politične vede v Ljubljani je bil decembra 1966 ustanovljen Center za raziskovanje javnega mnenja (CJM) kot prva raziskovalna enota današnje FDV. Istega leta sta bila sprožena priprava in vsebinsko snovanje raziskave javnega mnenja; ideja za raziskovanje sicer sega **v začetek šestdesetih let**. Postavitev programa raziskovanja javnega mnenja je potekala več let. Za njegovo uresničitev so bile potrebne nekatere strokovne in politične predpostavke. Med prve lahko štejemo metodološko **znanje in** izkušnje, pridobljene pri prvi slovenski družboslovni empirični raziskavi MKS, 1962; pomemben je bil izid prvega metodološkega priročnika (Supek 1962). Potrebno pa je bilo tudi sproščanje političnega ozračja, ki bi raziskovanje javnega mnenja dopuščalo (Toš 2016). Po

enoletni vsebinski, metodološki in izvedbeni pripravi je bila na pomlad 1968 izvedena prva terenska raziskava (TR) pod naslovom Slovensko javno mnenje (SJM), z oznako SJM68, (Toš et all., 1997).

2. Vsebinska in metodološka zasnova raziskave SJM68

Je bila opredeljena v programskem dokumentu (Program CJM 1968, Vrednote v prehodu IV; Toš 2009), ki je raziskavi določil vsebinske in metodološke okvire: raziskovanje javnega mnenja o aktualnih političnih in družbenih vprašanjih; raziskovanje volilnih procesov in obnašanj; raziskovanje oblikovanja in izražanja javnega mnenja; proučevanje institucionalnih vplivov na izražanje javnega mnenja. Zasnova je predvidevala tudi široko reprezentativno raziskavo med polnoletnimi prebivalci Slovenije, izbor respondentov na podlagi naključnega, reprezentativnega vzorca med polnoletnimi prebivalci Slovenije; uporabo družboslovne ankete (standardizirani vprašalnik).

Raziskava SJM je posegla v prostor participacije v sistemu oblasti in samoupravljanja (na krajevni, republiški in zvezni ravni), v podjetjih in v družbenopolitičnih organizacijah; zajela je informiranost, udeležbo in stališča do delovanja v teh organizacijah. Poleg tega je posegla v razumevanje lastninskih osnov produkcijske sfere, v ustavno omejevanje zasebne lastnine, v vrednotenje socialnih razlik, v razumevanje položaja Jugoslavije v svetu, v vprašanje narodne obrambe in na vrsto drugih področij. Tako oblikovana prva raziskava SJM se je skozi nadaljnji tok vsebinsko razvijala in širila v polje prostorskega razvoja in razvojnih vrednot (SJM69), ugotavljanje zaupanja v politične organizacije in politike, v opazovanje odnosa do jugoslovanskega federalizma in mednacionalnih odnosov, še posebej z vidika nacionalne kulturne in ekonomske avtonomije, itd. Postopoma se je program SJM razširil še s tematskimi bloki: sociologije religije (vernost, cerkvenost, odnos do Cerkve, sekularizacija), sociologije množičnih komunikacij (bralske navade, razširjenost medijev ipd.), socialne ekologije (ekološka zavest, ogroženost, zaznava motenj v okolju), problematike družbenih dejavnosti (odnos do izobraževanja in izobraževalnega sistema, samoocena zdravja, odnos do zdravstva, do socialne politike). Širil se je v polje obrambe in mednarodne varnosti (razumevanje družbene vloge vojske, odnos do vojaškega poklica, odnos do policije, občutek varnosti itd.). Uvedene so bile raziskave na področju sociologije športa (razširjenost športnih aktivnosti, rekreacija in šport), raziskave v polju sociologije kulture (umetniške in kulturne dejavnosti, odnos in obiskovanje gledališča, glasbenih prireditev, umetniških razstav, muzejev) itd. V programu SJM so bile, glede na družbeno aktualnost, vključevane pomembne razvojne teme: razvoj elektroenergetskih sistemov, cestnih omrežij, mednarodne migracije, zaostrovanje družbenoekonomske krize, zaostrovanje medrepubliških odnosov in poskusov centralizacije oblasti, odnos do civilnodružbenih gibanj,

pogledi na politični pluralizem itd. Za večino nakazanih tematskih blokov so bila v programu SJM razvita operacionalna orodja za longitudinalno opazovanje in analizo teh pojavov (Toš, Malnar, 1995). V nadaljevanju zapisa je to prikazano na izbranih tematskih primerih.

3. Obsegi programa SJM

V petdesetih letih svojega delovanja je bil zapolnjen s 83 terenskimi raziskavami SJM (TR SJM, Preglednico 1). V te raziskave je bilo, v okviru reprezentativnih vzorcev, naključno izbranih in zajetih 125.041 prebivalcev Slovenije – anketirancev.¹ Terenske raziskave SJM so vseskozi potekale na podlagi standardiziranih pisnih vprašalnikov v živem stiku z respondenti (osebni intervju, PAPI). Po letu 2010 je pisni vprašalnik v osebni stiku zamenjal računalniško programirani vprašalnik in vnašalnik (CAPI). S tem so se bistveno spremenile razmere organizacije in poteka TR, še posebej vse oblike nadzora. Vsebine standardiziranih vprašalnikov SJM68 – SJM2016, podrobno, za vsako vprašanje posebej, so klasificirane in prikazane v posebnem dokumentu (Švara, 2016), ki omogoča raziskovalcem vstop v podatkovno gradivo SJM (glej poglavje 3.3).

Preglednica 1

PREGLED RAZISKAV SJM 1968–2016

Raziskave so uvrščene skladno s časovnim zaporedjem in glede na uvrstitev v knjige VP I.–IV in VP X.

(glej prilogo, poglavje 3.5)

4. Vzorčna zasnova raziskav SJM68–90

Je oprta na izkušnje MKS 1962 (Blejec, M. 1969), je določala model večstopenjskega reprezentativnega izbora, ki je prvotno zajel $n = 2500$ respondentov, izbranih v 100 anketnih okoliših (100×25); analiza vzorčnih učinkov je narekovala povečano razpršenost v prebivalstvenem prostoru in dopuščala zmanjševanje števila respondentov. Pri raziskavi SJM70 je bil predvideni vzorec zmanjšan na $n = 2100$ respondentov. Ta vzorec je bil, pod vplivom vključitev SJM v mednarodne primerjalne programe in vsled povečanih potreb po empiričnem raziskovanju, razdeljen na dva vzorca v polovičnem obsegu², $n = 1050$. Po vključitvi SJM v ESS so bile vzorčne predpostavke prilagojene: povečana razpršenost vzorca in povečan numerus. V osnovi je v vsem obdobju raziskovanja SJM vendarle obveljal Blejčev vzorčni model.

1. Podobno visoko število respondentov je bilo v Sloveniji zajetih le še s programom Politbarometer, ki je kot longitudinalna telefonska raziskava CJM potekala v letih 1995–2014 (glej Kurdija, 2011).
2. Z izjemo posameznih raziskav: SJM92 – MEDIA, SJM94/3, ko je vzorčenje potekalo na prvotnih predpostavkah.

5. Terenske raziskave

Načrtovanje, poteki in nadzor terenskih raziskav SJM so bili vseskozi predmet posebne skrbi raziskovalcev. V obdobju pred vpeljavo elektronskega registra prebivalstva je priprava vzorčnih seznamov potekala ob podpori matičnih služb in Statističnega urada RS; z uvedbo registra je programirani izbor potekal ob podpori programerjev slednjega in drugih republiških upravnih organov – vse do danes. V izvedbo (TR) so bile vključene velike skupine izbranih in izšolanih terenskih raziskovalcev – anketarjev. Njihov izbor, šolanje in nadzor (neposredno na terenu; po zaključeni terenski fazi; nadzor na osnovi kontrole datotek) so (bili) vseskozi predmet posebne strokovne obravnave. Izoblikovane datoteke so raziskovalci uporabili za tekoče analize in predstavitve, neposredno po zaključku kontrolne faze pa so bile položene v podatkovni arhiv CJM oziroma od leta 1997 v Arhivu družboslovnih podatkov (ADP). Z vključitvijo CJM v mednarodne raziskovalne programe so vse slovenske datoteke iz teh vključitev dostopne v osrednjih mednarodnih oziroma nacionalnih družboslovnih podatkovnih centrih. Dosledno je veljalo načelo javne dostopnosti vseh rezultatov raziskav. Kopičenje empiričnih datotek, v okviru programa SJM, je neposredno privedlo do ustanovitve ADP, FDV.

6. Longitudinalna oziroma mednarodnoprimerjalna osnova SJM

Program SJM je že v začetku imel značilnosti longitudinalne, torej medčasovne primerjalne raziskave; to velja za obdobje SJM68–SJM91. Z vključitvijo v mednarodne programe (SJM91) raziskovalne datoteke SJM odpirajo možnosti za mednarodne oz. medkulturne primerjalne analize. Spoznavnemu pomenu primerjalnega raziskovanja in vstopa v mednarodni primerjalni prostor je posvečena vrsta prispevkov v knjigi *Primerjalno družboslovje* (Toš, N. ured. 2011). Med pomembnejše obravnave te tematike sodijo: Mlinar, Splichal, 2011; Malnar, 2011; Mueller, Toš, 2011, itd.

V obdobju SJM68–90 vsaka posamezna terenska raziskava SJM oz. vprašalnik pomeni zaokroženo celoto, hkrati pa izhodišče za longitudinalni raziskovalni projekt. Vključevanje novih tematik nakaže smer širitve programa. Tako je na primer religiološka tematika (vernost, cerkvenost ...) v raziskavah SJM prisotna že od začetka (SJM68) in vseskozi, v posameznih presekih pa se razširi v samostojne projekte (kot npr. Religion, ISSP 1991, 1998, 2009; V/S evropska religiološka raziskava, SJM97; Toš ured., 1999); podobno se v program SJM vključuje ekološka problematika (npr. ekološka ogroženost ipd.), ki se prav tako razvije v samostojne ekosociološke projekte (varčevanje z energijo, SJM84, ekološka osveščenost, SJM87; ekosociološka raziskava, SJM97; ISSP Environment, SJM93, SJM00, SJM11; ESS Podnebne spremembe in energija, SJM16, itd.; Toš ured., 1993). To

ponazarjajo tudi primeri raziskav na področju zdravja in zdravstva, športa in obrambe, vojske ter nacionalne in mednarodne varnosti.

Kako se vidiki o zdravju in zdravstvu umeščajo v program SJM, pokaže preglednica 2. Posameznim vidikom, vključenim v SJM81–82, sledi vrsta obsežnejših raziskav v 90. letih (Toš, Malnar, 2002) ter raziskave v okvirih mednarodnih projektov ESS 2004 in ISSP 2011.

Preglednica 2

Pregled vključitve raziskave o zdravju in zdravstvu v program SJM (1981 - 2016):

10. SJM81/82	30. SJM94/1	47. SJM99/2	75. SJM11/1
18. SJM89/2	40. SJM96/2	54. SJM01/3	

V preglednici 3 je pokazana pogostost vključitve vidika »šport in rekreacija«. V sodelovanju z raziskovalci s področja sociologije športa je nastal obsežen in eden najdaljših medčasovnih nizov podatkov o športno-rekreacijskih aktivnostih Slovencev. Na tej podlagi so bile izvedene številne analize ter izpisana poročila in knjige.

Preglednica 3

Pregled vključitve raziskave o športu v program SJM (1973 - 2016):

6. SJM73	18. SJM89/2	44. SJM98/1	67. SJM06/1
7. SJM75/76	26. SJM 92	47. SJM99/2	70. SJM08/2
9. SJM80	39. SJM96/1	50. SJM00/1	
11. SJM83	40. SJM96/2	54. SJM01/3	
13. SJM86	43. SJM97/3	63. SJM04/2	

Preglednica 4 pokaže, kako je časovno potekalo vključevanje problematike vojske, obrambe, nacionalne in mednarodne varnosti v program SJM. Obrambni vidiki so bili vključevani v raziskave SJM v času pred konstituiranjem raziskovalnega programa obramboslovcev. V obdobju po letu 1990 obsežna longitudinalna raziskava vidikov nacionalne in mednarodne varnosti poteka v interesu raziskovalcev z obramboslovnega področja (Malešič, 2011).

Preglednica 4

Pregled vključitve raziskave o nacionalni in mednarodni varnosti v program SJM (1990-2016):

21. SJM90/3	65. SJM05/2
34. SJM94/5	69. SJM07/1+2
46. SJM99/1	73. SJM09/2
60. SJM03/3	81. SJM15

Nabor tem v okviru longitudinalnega koncepta je daleč širši in zajema še vrsto področij, npr. raziskovanje vrednot, vključenost (participacije) in odnos do institucionalnega sistema, posebej vidiki samoupravljanja v podjetjih in lokalne demokracije, področje množičnih medijev, vključenost Slovenije v mednarodne migracije itd. Ti tematski vidiki se v veliki meri (kot aktualni) potrdijo tudi v okvirih mednarodnih raziskovalnih konceptov. V obdobju SJM91 in kasneje, z vstopom v mednarodne programe, je longitudinalna zasnova že v njihovi predpostavki. V tem obdobju se tematska pestrost raziskav poveča, prav tako tudi povezanost med njimi ter s posebnimi sociološkimi in politološkimi disciplinarnimi področji.

7. Terenske raziskave in tematski projekti v okviru programa SJM.

Iz Preglednice 1 lahko razberemo, da je bilo v obdobju SJM68–SJM90 opravljenih 19 raziskav v 23 letih. Iz letnega zaporedja so izpadla leta 1971, 1974, 1975, 1977 in 1979, leto 1970 pa je bilo zapolnjeno s tematsko raziskavo, ki je izstopala iz koncepta SJM (Stališča do cestnega omrežja, ki pa je sicer sprožila burne politične reakcije). Okoliščine, ki so vplivale na izpad raziskav v navedenih letih, so bile politične, o tem N. Toš (2016). Res je, da v obdobju osemdesetih let beležimo še dva izpada (1981, 1985), ki pa nista bila predvsem politično pogojena. Konec osemdesetih in s prehodom v devetdeseta leta, še posebej po vključitvi SJM v mednarodne raziskovalne programe (in posledično zmanjšanje vzorcev), beležimo velik porast skupnega števila raziskav v posameznih letih, tudi do štiri raziskave na leto. Center se je tako leta 1988 odzival na krizne razmere v družbi in na zainteresiranost civilnodružbenih gibanj in državnih organov za raziskovanje javnega mnenja. To se pokaže že leta 1988, ko sta bili izvedeni dve terenski raziskavi (TR), prav tako 1989, leta 1990 so bile izvedene tri TR, leta 1991 dve, leta 1992 štiri, leta 1993 dve, leta 1994 celo pet TR itd.; v zaključnih letih število terenskih raziskav upade in ostaja na ravni ena do dve na leto.

V okvirih 83 TR v petdesetletnem obdobju je bilo tako izvedenih 41 letnih problemskih raziskav SJM in 42 dodatnih tematskih raziskav v povezavi z mednarodnimi programi; v tem obsegu je bilo izvedenih mnogo več oz. najmanj 60 tematskih raziskovalnih projektov in dodatno še vrsta posamičnih mednarodnih raziskav (na primer S/V Evropska religiološka raziskava, Euromodul, S/V evropska raziskava procesov demokratizacije, A/S raziskava vrednot itd.). Poleg tega se v tem obdobju kot samostojne raziskave, ob mednarodnih, pojavljajo tematizacije: razumevanje preteklosti, raziskave nacionalne in mednarodne varnosti, raziskave o športu in športnih aktivnostih. Vse to kaže, da je v okviru programa SJM91–2016 skupaj potekalo raziskovanje v okviru velikega števila tematskih projektov.

8. Program SJM in njegove vključitve v mednarodne programe.

Mednarodna družboslovna raziskava, ISSP. Prvi so se v program ISSP, leta 1986/87, poskušali vključiti raziskovalci ISU, pa jim to ni uspelo. Drugi neuspeli poizkus je bil leta 1989, ko je skupina SJM dobila odgovor, da z raziskavo v Sloveniji ne izpolnjuje zahteve po nacionalni reprezentativnosti. Odgovorili so, da raziskava SJM »ne zastopa nacije«. Po osamosvojitvi je bila skupina SJM vključena v program ISSP z raziskavo Religion (SJM91, ISSP Religion). Odtlej in še posebej od programske konference ISSP, v Portorožu leta 1995, je skupina SJM polnopravno vključena in sodeluje v izpolnjevanju programa ISSP vse do danes. Za izbor tem ISSP je značilno, da so spoznavno (disciplinarno) in družbeno pomembne. Teme segajo v polje demokratizacijskih procesov v sodobnem svetu (vloge države, razumevanje državljanstva, nacionalne identitete), dalje v temeljne družbene odnose in procese (okolje, socialna omrežja, zdravje, prosti čas in šport), v polje raziskovanja vrednot (vernost, razumevanje enakosti, vrednote v družini, položaj žensk) itd.

Preglednica 5

Pregled vključitve tematskih blokov ISSP v program SJM (1991-2016):

Religija (Religion): 23. SJM91/2 (I); 44. SJM98/1 (II); 72. SJM09/1 (III)

Družbena neenakost (Social Inequality): 25. SJM92/2 (II); 44. SJM98/1 (III); 72. SJM09/1 (IV)

Okolje (Environment): 29. SJM93/2 (I); 51. SJM00/2 (II); 75. SJM11/1 (III)

Družina in spreminjajoče se spolne vloge (Family): 29. SJM93/2 (II); 59. SJM03/2 (III); 77. SJM12/1 (IV)

Nacionalna identiteta (National Identity): 33. SJM94/4 (I); 59. SJM03/2 (II); 79. SJM13 (III)

Razumevanje vloge države (Role of Government): 38. SJM95/4 (III); 68. SJM06/2 (IV)

Stališča do dela (Work Orientations): 43. SJM97/3 (II); 64. SJM05/1 (III)

Socialna omrežja in sistemi opore (Social Network): 51. SJM00/2 (II)

Državljanstvo (Citizenship): 61. SJM03/4 (I); 79. SJM13 (II)

Prosti čas in šport (Leisure and Sport): 68. SJM06/2 (I)

Zdravje in zdravstvo (Health): 75. SJM11/1

Iz Preglednice 5 je mogoče razbrati tematsko tehtnost in pestrost vključenih tem ter ponavljanje tem skozi čas. Raziskava ISSP tako poleg široke mednarodne primerljivosti odpira možnost za mednarodno – medčasovno analizo spreminjanja vrednot. Podroben opis zasnove, **časovnega poteka in mednarodnih** okvirov raziskave ISSP je podan v knjigi Primerjalno družboslovje, M. Hafner - Fink, 2011.

Svetovna/Evropska raziskava vrednot. Vključitev programa SJM v program Evropske/Svetovne raziskave vrednot je prikazana v preglednici 6. Program raziskovanja vrednot, ki je prvotno nastal in se razvijal kot Evropska raziskava vrednot, je bil konec osemdesetih let razširjen v mednarodni prostor kot Svetovna raziskava vrednot. Obe raziskavi sta se – sicer na skupnih predpostavkah in operacionalizaciji – razvijali na videz neodvisno, po dobrih dveh desetletjih pa sta se strnili v enotno mednarodno raziskavo vrednot, ki bo kot TR vstopila empirično polje leta 2017. Tematska zasnova raziskave vključuje vsa značilna polja oblikovanja in izražanja vrednot: družino, vse vrste medčloveških odnosov, položaj človeka pri delu, solidarnost in vprašanje odnosa do neenakosti, razumevanje demokracije in odnos do političnih institucij, odnos do politike itd. Podrobno tematsko strukturo raziskav E/WVS lahko razberemo iz problemske zasnove vprašalnikov (na primer SJM92/1); izpeljava analiz na podlagi rezultatov te raziskave ponazarja študija **Vrednote Slovencev in Evropejcev (Rus, Toš, 2005).**

Preglednica 6

Pregled vključitve Evropske / Svetovne raziskave vrednot v program SJM (1992-2016):

Oznaka raziskave, leto raziskave:

-
- 24. SJM92/1 – Svetovna raziskava vrednot, WVS 1990
 - 36. SJM95/2 – Svetovna raziskava vrednot, WVS 1995
 - 48. SJM99/3 – Evropska raziskava vrednot, EVS 1999
 - 66. SJM05/3+4 – Svetovna raziskava vrednot, WVS 2005
 - 70. SJM08/1 – Evropska raziskava vrednot, EVS 2008
 - 76. SJM11/2 – Svetovna raziskava vrednot, WVS 2011
-

Mednarodna primerjalna raziskava volilnih sistemov – CSES. Tematska in metodološka zasnova raziskave sta opisani v knjigi Primerjalno družboslovje (Štebe, 2011). Raziskava, ki posega v prostor razumevanja demokracije in volilnih potekov, v raziskovalnem programu SJM intenzivira opazovanje političnih in volilnih opredeljevanj ter razumevanja demokracije; razčlenjeno zajema odnos do političnih strank v posamezni vključeni deželi nasploh in v situaciji pred volitvami in ob njih (naklonjenost strankam, odnos do strankarskih programov, levo-desna usmerjenost strank, naklonjenost konkretnim političnim voditeljem, itd.). Program CSEC predvideva TR po vsakokratnih parlamentarnih volitvah. Iz Preglednice 7 je razvidna pogostost vključitve CSES v program SJM.

*Preglednica 7***Pregled vključitve Primerjalne raziskave volilnih sistemov (CSES) v program SJM (1995-2016):**

36. SJM95/2 – CSES 1995	65. SJM05/2 – CSES 2005	77. SJM12/1 – CSES 2012
39. SJM96/1 – CSES 1996	73. SJM09/2 – CSES 2009	

Evropska družboslovna raziskava – ESS. Za vse prikazane mednarodne programe velja, da se je skupina SJM vanje vključila naknadno, ko so že potekale. Za program ESS pa velja, da je skupina SJM oziroma njen nosilec sodeloval pri oblikovanju zamisli in pripravi izhodiščnega projekta raziskave, kar je potekalo v okviru posebne delovne skupine Evropske znanstvene fundacije. Raziskovalci SJM so torej v izhodišču ustvarjalno delovali pri nastanku in še vedno delujejo pri razvoju raziskave s tem, da je raziskovalka iz skupine SJM pomembna udeleženka v upravljanju celotnega programa (članica osrednjega tima). Vsebinska in metodološka zasnova raziskave je opisana v knjigi *Primerjalno družboslovje* (Malnar, Kurdiya, 2011). Preglednica 8 prikazuje pogostost (vsaki dve leti) in tematsko pestrost raziskave ESS v obdobju 2002–2016. Vsebinska zasnova raziskave vključuje tri temeljne problemske bloke (A, B, C), ki se v nespremenjeni obliki del trajnega programa, ter pregled dodatnih, variabilnih blokov (D, E), ki se spreminjajo od vala do vala, v nadaljnjem razvoju raziskave pa se bodo ponavljali. V temelju raziskave je obsežen socialnodemografski blok, ki odpira možnost poglobljenih tematskih analiz, pa tudi samostojne socialno strukturne, slojne, razredne analize; v vsaki raziskavi je dodan vrednotni blok v okviru t. i. Schwartzevega modela.

*Preglednica 8***Pregled vključitve raziskave ESS in tematskih blokov v program SJM (2002-2016):**

OZNAKA RAZISKAVE, LETO	SPREMENLJIVI TEMATSKI BLOK
57. SJM02/2 – ESS 2002	D. Odnos do priseljencev, imigrantov E. Državljanstvo, vključenost in demokracija
63. SJM04/2 – ESS 2004	D. Mnenja o zdravstvu in socialnem varstvu E. Ekonomska morala v Evropi G. Družina, delo in blaginja
67. SJM06/1 – ESS 2006	D. Načrtovanje življenjske poti E. Osebna in družbena blaginja
71. SJM08/2 – ESS 2008	D. Odnos do blaginje E. Izkušnje in odnos do staranja
74. SJM10 – ESS 2010	D. Zaupanje v kazensko sodstvo E. Delo, družina in blaginja
78. SJM12 – ESS 2012	D. Demokracija E. Osebna in družbena blaginja
80. SJM14 – ESS 2014	D. Odnos do priseljencev, imigrantov E. Neenakost in zdravje
83. SJM16/2 – ESS 2016	D. Podnebne spremembe in energija E. Družbena blaginja

V Preglednici 8 navedene variabilne teme programa ESS sovpadajo s tematskimi zasnovami programov ISSP in WVS. Prav to ponuja izjemne možnosti za poglobljeno in kompleksno raziskavo sestave in spreminjanja vrednot v sodobnih družbah.

Viri

- Blejec, M. (1970), Načrti in analiza vzorcev za ankete »Slovensko javno mnenje« SJM68, SJM69 in SJM70: Slovensko javno mnenje 69: Ljubljana: Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo.
- Davis, J. A., Smith, T. W. (1992), *The NORC General Social Survey*, Sage Publications, California.
- Hafner-Fink, M. (2011), Program Slovensko javno mnenje v okviru mednarodnega družboslovnega anketnega programa ISSP, v: Toš, N., Müller, K. H. ured., Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 187-211.
- Malešič, M., et.al. (2011), Mednarodna razsežnost raziskovanja na obramboslovnem področju, v: Toš, N., Müller, K. H. ured., Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 265-284.

- Malnar, B., Bernik, I., ured. (2004), S Slovenkami in Slovenci na štiri oči, Dokumenti SJM 11, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana.
- Malnar, B., Kurdija, S. (2011), Evropska družboslovna raziskava – poskus kvalitativnega preskoka v primerjalnem raziskovanju, v: Toš, N., Müller, K. H. ured., Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 163-184.
- Mlinar, Z., Splichal, S. (2011), Primerjalno raziskovanje in razvojni proces, v: Toš, N., Müller, K. H. ured., Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 35-50.
- Müller, K. H., Toš, N. (2011), K novim mejam v primerjalnem anketnem raziskovanju, v: Toš, N., Müller, K. H. ured., Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 71-115.
- Pogovor z Nikom Tošem, sociologom, ki so ga vodili I. Bernik, V. Miheljak in M. Hafner Fink, Teorija in praksa, letnik LIII, posebna številka, raziskovanje z družboslovno anketo, Ljubljana, 2016, str. 9-41.
- Rus, V., Toš, N. (2005), Vrednote Slovencev in Evropejcev, Dokumenti SJM 13, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana.
- Supek, R. (1962), Ispitivanje javnog mnenja, Naprijed Zagreb.
- Štebe, J. (2011), Ali je CSES raziskovalni program slovenske nacionalne raziskave volitev?, v: Toš, N., Müller, K. H. ured., Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 235-242.
- Švara, S. (2016), Pregled vprašanj anket Slovensko javno mnenje (SJM) od 1968 do 2016, mesta vprašanj in vprašalnikov in pregled ponavljanja vprašanj, domača stran CJMMK, e-dokumenti.
- Toš, N. (1987), Slovensko javno mnenje 1987, Beležka o javnem mnenju, smislu njegovega raziskovanja in rezultatih, aktualne teme, Delavska enotnost, Ljubljana.
- Toš, N., ured. (1993), Ekološke sondeže, Dokumenti SJM, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana.
- Toš, N., Malnar, B. (1995), Projekt Slovensko javno mnenje – Primer infrastrukturne podatkovne baze slovenske sociologije, Teorija in praksa, letnik XXXII, številka 9/10
- Toš, N., ured. (1997), Vrednote v prehodu I, Dokumenti SJM 5, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana.
- Toš, N., et all. (1999), Podobe o cerkvi in religiji, Dokumenti SJM 7, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana.
- Toš, N., Malnar, B., ured. (2002), Družbeni vidiki zdravja, Dokumenti SJM 8, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana.
- Toš, N., ured. (2009), Vrednote v prehodu IV, Dokumenti SJM 16, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana.
- Toš, N., Müller, K. H. ured. (2011), Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana.

- Toš, N. (2011), Longitudinalni projekt slovenskega empiričnega družboslovja: SJM 1966–2010, v: Toš, N., Müller, K. H. ured., Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 119-160.
- Toš, N. (2011), Primerjalno raziskovanje vrednot: Evropska raziskava vrednot, Svetovna raziskava vrednot, v: Toš, N., Müller, K. H. ured., Primerjalno družboslovje, Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 18, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana, str. 225-233.
- Toš, N., ured. (2012), Vrednote v prehodu V., Dokumenti SJM 19, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Edition Echoraum, Ljubljana, Dunaj.

3.3

Pregled vsebin in mest vprašanj v vprašalnikih SJM 1968–2016 in pregled ponavljanja vprašanj

Sergio Švara*

A. Uvodna pojasnila

A1. Ob sestavljanju in dopolnjevanju pregleda vsebin sem si zastavil naslednje cilje:

Prvi in osnovni cilj: V enem dokumentu prikazati raziskovalcem, novinarjem, študentom, dijakom in vsem, ki vas zanimajo vsebine terenskih anket SJM, celoto vseh dosedanjih vsebin teh anket, ki jih je opravil Center za raziskovanje javnega mnenja (CJMMK) na Fakulteti za družbene vede (FDV) na reprezentativnih vzorcih prebivalcev Slovenije v času od leta 1968 do 2016. Tu so zbrana vsa dosedanja vprašanja in v njih vključene spremenljivke (variable), ki jih morda potrebujete pri svojem delu in jih s pomočjo pregleda lahko relativno hitro najdete.

V okviru prvega cilja najprej prikazujem (v poglavju B) abecedno zaporedje vseh doslej zajetih vsebin (pojmov, kategorij), na katere se nanašajo posamezna vprašanja, nato pa, v poglavju C, prikazujem vsa dosedanja vprašanja v okvirih danih zelo številnih kategorij vsebin.

Primer za eno od vprašanj v okviru te kategorije vprašanj o korupciji (KORUPCIJA, PODKUPOVANJE):

= KAKO RAZŠIRJENA JE KORUPCIJA V JAVNIH SLUŽBAH V SLOVENIJI

95/2(V213)	01/2(1.32R)	02/1(4.02)	03/1(2.04)	03/4(1.25)	09/1(S39)
11/2(S135)	13/1(C57)	15(R21,R22)			

Drugi cilj: Označiti položaje vprašanj o dosedanjih vsebinah v vprašalnikih SJM. Te podatke o položajih vprašanj nam povedo rumene oznake ob koncu vsakega vprašanja. V gornjem vprašanju o korupciji je teh oznak osem, kar pomeni, da

* Sergio Švara, profesor psihologije in filozofije, upokojeni strokovni svetnik, sodelavec CJMMK od leta 1971.

smo doslej to vprašanje postavili devetkrat. Gornje oznake nam povedo, da je bilo to vprašanje prvič vključeno v vprašalnik SJM 95/2, kjer je imelo številko V213, drugič je bilo v vprašalniku SJM 01/2, kjer je bila njegova številka 1.32R, zadnjič pa v vprašalniku SJM 15/1, kjer je njegova številka R21, R22.

Prvi del vsake oznake pove, v katerem vprašalniku je vprašanje, drugi del (v oklepaju) pa pove številko danega vprašanja v tem vprašalniku.

Tretji cilj: Prikazati, kolikokrat in na katerih mestih so se ponavljala vprašanja v terenskih vprašalnikih SJM. Število ponovitev vprašanj odčitate iz števila oznak za vsakim vprašanjem. Če je le ena taka oznaka, je bilo vprašanje postavljeno le enkrat v vseh dosedanjih vprašalnikih.

Četrti cilj: Sestaviti ta dokument tako, da bo vsak nov »terenski« vprašalnik SJM zajet v pregled; torej ne gre za dokončan, zaključen dokument, pač pa za odprt (kumulativen) pregled, ki bo sproti dopolnjevan z vsako novo terensko anketo Slovensko javno mnenje.

Peti cilj: Omogočiti bralcu (iskalcu), da lahko ta dokument uporabi tudi kot hitro stvarno kazalo za knjige »Vrednote v prehodu«.

A2. Obseg anket, vključenih v pregled

Pregled vključuje 83 anket oz. vprašalnikov SJM. Celotna besedila vprašalnikov, vključno z osnovnimi rezultati, to je odstotki odgovorov anketiranih prebivalcev Slovenije, so prikazani v knjigah Vrednote v prehodu I.–X., zato tu vprašalnike le naštevam.

Med vsemi anketami je samo ena (SJM04/1) telefonska, vse ostale pa so terenske. Vse vključene ankete SJM so bile opravljene z "osebnim anketiranjem" na terenu po celi Sloveniji. Angleški izraz za tako vrsto osebnega anketiranja je "face-to-face interview". Sodim, da je izraz "osebno anketiranje", ki je sedaj v Sloveniji menda "predpisan" za označitev te vrste anketiranja, preširok in zato netočen. Bolje bi bilo na primer "anketiranje iz oči v oči", ali pa kaj podobnega, saj je tudi telefonsko anketiranje vrsta osebnega anketiranja.

A3. Iskanje vsebin in vprašanj s pomočjo pregleda

Iskane vsebine so prikazane v poglavju B, kjer je abecedni seznam vseh osnovnih vsebin anket SJM (AFERE, AFGANISTAN, itd.). Izbrana kategorija vas pripelje na stran v pregledu kronološkega prikaza vprašanj, ki je v povezavi s to vsebino (kategorijo). Iz pregleda vprašanj v poglavju C se lahko vrnete na začetno stran celotnega besedila pregleda in od tam na poglavje B, ki predstavlja izhodišče za iskanje vprašanj. Če je vsebina, ki vas zanima, širša, na primer vprašanja o STRANKAH, se ne boste omejili le na kategorijo STRANKE, pač pa tudi na imena posameznih strank v abecednem seznamu. Če na primer iščete ime nekega politika, boste izbrali kategorijo POLITIKI.

A4. Pregled kot možno hitro stvarno kazalo za knjige Vrednote v prehodu

Za zbirko knjig Vrednote v prehodu I.–X. lahko rečemo, da so prava zakladnica podatkov o vprašanjih v terenskih anketah SJM, o odstotkih odgovorov anketiranih oseb na ta vprašanja ter o različnih primerjavah. Zaradi sodelovanja Slovenije v mednarodnih anketah so te knjige zelo zanimive in pomembne tudi v evropskem merilu. Vse knjige, kjer so prikazana celotna besedila vprašanj SJM po vrsti, imajo tudi stvarna kazala, vendar pa ta kazala povedo le številke strani v teh knjigah, kjer se pričnejo besedila posameznih vprašalnikov, ne povedo pa tega, na katerih mestih v teh vprašalnikih je določena vsebina, ki nas zanima. Naslednji primer to pojasnjuje.

Primer: Če nas zanima odnos anketiranih do *športa in rekreacije*, najdemo v prvi knjigi Vrednote v prehodu v stvarnem kazalu pri »športni aktivnosti« 7 številke. Te povedo, katere so začetne strani tistih (sedmih) vprašalnikov (od skupno osemnajstih) v tej prvi knjigi, v katerih so tudi vprašanja o športu. Ne vemo, katera so ta vprašanja in kje se nahajajo v vprašalnikih. To sedmerico vprašalnikov je treba prelistati in v njih poiskati ta vprašanja. To je zamudno opravilo. Enako je pri drugi in tretji knjigi. V prvih treh knjigah skupaj je 18 takih vprašalnikov, kjer je vključen tudi šport in vse te vprašalnike je treba prelistati. V tem pregledu pa **izberemo pojem ŠPORT** in pregledamo nekaj strani vprašanj o športu in rekreaciji. Tako lahko neprimerno hitreje najdemo iskano vsebino.

A5. Nekaj pojasnil o načinu pripravljanja pregleda

Abecedni seznam kategorij ni sestavljen na osnovi nekega zunanjega, apriornega kataloga, ki bi se mu ta pregled podredil, pač pa kategorije (vsebine) pregleda izhajajo na čisto empiričen (induktiven) način iz samih vprašalnikov SJM in so torej neodvisne. Odločitev za tak način dela temelji na prvotnem cilju zajeti le vse doslej dejansko vključene vsebine.

Vprašanja v okvirih kategorij so razporejena kronološko, kot so si sledile terenske ankete SJM, ne pa po drugačnih načelih, ki veljajo za razporejanje vprašanj v vprašalnikih, kadar jih pripravljamo za intervjuje z anketiranci.

A6. Uporabnost pregleda

Praktična uporabnost pregleda za iskalca je odvisna od tega, ali so bile pri dosežanih terenskih anketah SJM kdaj vključene tiste vsebine in v njih tiste spremenljivke (variable), ki jih iskalec definira bodisi v načrtu raziskave, ki jo pripravlja, bodisi v načrtu posebne dodatne statistične obdelave doslej že zbranih podatkov anket SJM za svoje posebne potrebe, ali pa v načrtu besedila (npr. novinarskega ali šolskega), ki ga namerava napisati o nekih vsebinah in se pri tem opirati na rezultate anket na reprezentativnih vzorcih.

Informacije o drugih raziskavah, opravljenih v Sloveniji, so dostopne v Arhivu družboslovnih podatkov na FDV.

Na kratko rečeno, pregled je uporaben za vse, ki se bodisi lotevate različnih raziskovalnih nalog, ali pa nameravate pisati o nekih vsebinah na osnovi stvarnih podatkov. Ni namenjen le raziskovalcem, pač pa vsem, ki vas iz kakršnih koli razlogov zanima, kaj smo doslej spraševali v terenskih anketah SJM in kaj so nam odgovarjali anketirani ljudje. Prikaz odgovorov boste našli v knjigah »Vrednote v prehodu«. Še posebej pa ga lahko uporabite kot hitro stvarno kazalo za knjige Vrednote v prehodu.

Želim si, da bi premišljena, znanstvena, analitična uporaba podatkov, zbranih s terenskimi anketami SJM, prispevala k vsestranskemu razvoju Slovenije, še posebej zato, ker je del rezultatov SJM neposredno primerljiv z rezultati v nekaterih drugih evropskih in neevropskih državah, saj se Slovenija z raziskavami SJM vključuje v mednarodne družboslovne ankete. Želim si, da bi morda tudi ta pregled spodbudil študente, poklicne raziskovalce, novinarje in druge, da bi se lotili primerjalnih analiz, obdelav ter socioloških, politoloških, ekonomskih in drugih razlag izredno obsežnih in zanimivih primerjalnih podatkov, zbranih z anketami SJM in da bi jim pri tem delu ta pregled pomagal pri iskanju ustreznih vsebin in spremenljivk. Hkrati se opravičujem za morebitne napake.

B. Pregled vsebin vprašalnikov SJM

Pregled vsebin vprašalnikov SJM je objavljen na domači strani Centra za raziskovanje javnega mnenja: <http://www.cjm.si/?q=edokumenti>, pod naslovom: Švara S., Vsebine anket SJM 1968 do 2016.

3.4

RECENZIJI

**red. prof. dr. Slavka Splichala
in izr. prof. dr. Hajdeje Iglič**

**Knjiga Vrednote v prehodu X., Slovensko javno
mnenje 2010–2016 in Slovenija v evropskih
primerjavah 2002–2014***

Recenzent: red. prof. dr. Slavko Splichal

Deseti zvezek zbirke Vrednote v prehodu, ki jo od vsega začetka (1997) ureja Niko Toš, prinaša v prvem delu rezultate empiričnih raziskav »Slovensko javno mnenje« v obdobju 2010–2016, v drugem delu primerjalne podatke iz evropskih raziskav, v katere je bila vključena Slovenija v obdobju 2002–2014, in v zaključnem delu »beležke raziskovalca« (Nika Toša) o zasnovi in poteku raziskovanja Slovensko javno mnenje od začetkov v letu 1966 do danes. Niko Toš, zaslužni profesor Univerze v Ljubljani, je z desetim zvezkom poskrbel še za objavo preostalih, doslej neobjavljenih rezultatov empiričnih raziskav Centra za raziskovanje javnega mnenja, in s tem dokončal predstavitev polstoletnega delovanja centra.

V prvem delu so objavljeni rezultati raziskav International Social Survey Programme iz let 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 in 2016, ki so proučevale vrsto teoretsko in družbeno relevantnih problematik v Sloveniji in več kot 40 drugih državah po svetu, med drugim vprašanja okolja, dela in družine, varnosti, psihičnem nasilju na delovnem mestu in državljanstva. Tu so tudi rezultati dveh »standardnih« raziskav iz niza European Social Survey, izvedenih v letih 2012 in 2014, ter svetovne raziskave vrednot World Values Survey iz leta 2011 – torej ob njenem 30. jubileju, saj se WVS izvaja že od leta 1981, danes v skoraj sto državah.

Drugi del predstavlja Slovenijo v evropskih primerjavah skozi rezultate raziskav European Social Survey v letih 2002–2014. Objavljeni so medčasovne primerjave podatkov, zbranih na slovenskem vzorcu, ter mednarodne primerjave podatkov z drugimi državami, ki so sodelovale v ESS. Poleg tega so objavljeni tudi primerjalni

* Zaradi obsežnosti empiričnega gradiva je bil načrtovani drugi del knjige Slovenija v evropskih primerjavah 2002–2014 izločen in bo del naslednjega knjižnega projekta SJM.

podatki za več tematsko specifičnih raziskav v okviru ESS: osebna in družbena blaginja (ESS 2012), razumevanje in razvoj demokracije (ESS 2012), stališča o imigracijah (ESS 2014) in raziskava o družbeni neenakosti in zdravju (ESS 2014).

V zaključnem poglavju Niko Toš, ki je vodil Center za raziskovanje javnega mnenja skoraj 40 let od ustanovitve (1966) naprej, razgrinja 50-letno zgodovino projekta »Slovensko javno mnenje«.

Objava podatkov iz mednarodnih raziskav, ki so jih v zadnjem desetletju izvajali raziskovalci v Centru za raziskovanje javnega mnenja, daje dragocene spodbude za premišljevanje o razvojnih spremembah v Sloveniji in v mednarodni primerjalni perspektivi, oprto na zanesljive empirične temelje, ter hkrati ponuja možnosti za poglobljene analize že zbranih podatkov in njihove (re)interpretacije.

Bogastvo podatkov, objavljenih v dosedanjih in najnovejši publikaciji iz zbirke Vrednote v prehodu, dokazuje izjemni pomen vključenosti slovenskega družboslovnega raziskovanja (oziroma CJM) v mednarodno družboslovno raziskovanje tako za znotrajakademske kot zunajakademske akterje: za prve je sodelovanje v mednarodnih projektih preskusni kamen usposobljenosti za vrhunsko (mednarodno primerjalno) raziskovanje in zagotovilo veljavnosti raziskovanja, za druge pa so (ali bi vsaj morali biti) rezultati tega raziskovanja izjemna priložnost za spoznanja o pomembnih spremembah, ki potekajo v slovenski družbi, in presojo ne)uspešnosti povezovanja slovenske družbe v evropske integracije. Pravzaprav lahko enako rečemo tudi za projekt »Slovensko javno mnenje«, ki ni le bistveno prispeval k razvoju empiričnega družbenega raziskovanja v Sloveniji, ampak je tudi pomembno širil prostore intelektualne svobode v Sloveniji z odpiranjem kritičnih vprašanj o dejanskosti in dejanskih možnostih.

Ljubljana, 22. 4. 2016

red. prof. dr. Slavko Splival

Recenzentka: izr. prof. dr. Hajdeja Iglíč

V sofinanciranje predložena monografija N. Toš, Vrednote v prehodu X., Slovensko javno mnenje 2010–2016 in Slovenija v evropskih primerjavah 2002–2014 predstavlja zaključni del knjižne zbirke, ki dokumentira temeljni sociološki empirični (longitudinalni) projekt slovenskega družboslovja: Slovensko javno mnenje. Projekt SJM je del nacionalnega programa in financiran kot programska skupina; v letošnjem letu poteka petdesetletnica obstoja tega programa; predložena monografija je del knjižne zbirke Dokumenti SJM, FDV IDV, ki predstavlja raziskovalno-publicistično spremljavo tega projekta. V obdobju 1997–2015 je pod skupnim naslovom Vrednote v prehodu doslej izšlo devet zajetnih knjig, ki

dokumentirajo celoten korpus empiričnih raziskav, ki potekajo od leta 1968 nepretrgano do danes. V doslej objavljenih devetih knjigah so tako objavljeni popolni prikazi in opisi dvainosemdesetih terenskih raziskav, oprtih na reprezentativne vzorce in uporabo anketne metode. V te raziskave je bilo vključenih okoli 140.000 prebivalcev Slovenije v okvirih najmanj 100 nacionalnih in 40 mednarodnih raziskovalnih projektov.

Zasnova tega dokumentarno-knjižnega projekta temelji na razumevanju odgovornosti raziskovalcev do strokovne in splošne javnosti; raziskovalci tako zagotavljajo dostop neodvisnim raziskovalcem in s tem omogočajo naknadno uporabo rezultatov ter metodološko in vsebinsko kritiko. Knjižne objave rezultatov raziskave SJM so po oceni zgodovinarjev izjemno dragoceno gradivo za razumevanje družbenih razmer v obdobju poteka raziskave, 1968–2016.

Predložena monografija Vrednote v prehodu X., tako kot predhodne, sledi dvem uredniškim napotilom. Prvič, z objavo sumarnih prikazov sedmih raziskav SJM je zaokroža popoln prikaz opravljenih raziskav v obdobju 1968–2016.

Tako je v prvi del knjige umeščenih sedem dokumentov, ki posredujejo popoln vpogled v rezultate sedmih tematskih raziskav ISSP (2010-2016), dveh raziskav ESS (2012, 2014), meritve v okviru WVS (2011), dodatno pa še vpogled v dve meritvi v okviru raziskave nacionalna in mednarodna varnost, meritev tematske raziskave delo, družina itd.

V drugem delu knjige, ki se opira na datoteke Evropske družboslovne raziskave, so podani medčasovni in meddržavni primerjalni prikazi osnovnih tematskih blokov (A, B, C). Tako je v prvem poglavju tega dela podan popoln prikaz rezultatov meritev, opravljenih na slovenskih vzorcih v obdobju 2002–2014. V drugem poglavju so podani primerjalni prikazi v medčasovnem in meddržavnem razsežju na izhodiščni (2002) in zadnji dostopni (2012) časovni točki ob vključitvi devetnajstih držav. V tretjem poglavju tega dela knjige pa so dodani mednarodni prikazi rezultatov meritev spremenljivih tematskih blokov (D, E) za šesti (2012) in sedmi (2014) val raziskave.

V tretjem delu knjige je zapis o nastanku ideje, programu in poteku raziskave SJM, prirejen na osnovi pogovora, ki je potekal z N. Tošem v znamenju bližnje 50-letnice tega programa.

Knjižni program Vrednote v prehodu in predložena knjiga Vrednote v prehodu X. so izjemno pomemben znanstveni in kulturno-zgodovinski dokument in so kot taki vredni vsakršne, tudi finančne podpore za zagotovitev izdaje knjige. Izjemnega pomena te knjige ne zmanjšuje dejstvo, da je uredniku in raziskovalcem uspelo zagotoviti popoln računalniški zapis celotnega obsega raziskav v okviru programa SJM 1968–2016. Podatki iz raziskav SJM so najpogosteje javno uporabljani podatki, pri čemer se lahko – tudi v prihodnje – uporabniki opirajo

na knjižni vir Vrednote v prehodu I.-X. oziroma na elektronski vir, na datoteke, deponirane v Arhivu družboslovnih podatkov FDV. Naj dodam, da je ustanovitev Arhiva družboslovnih podatkov povezana s potrebo po ohranjanju in zagotavljanju dostopnosti datotek SJM.

Glede na pomen, ki ga ima knjižna zbirka in predložena knjiga v strokovnem in družbenem prostoru, je finančna podpora pri njeni knjižni izdaji več kot upravičena. Dodam naj še, da je ena predhodnih knjig iz te serije na osnovi notranjih postopkov vrednotenja v ARRS bila izbrana kot najboljša sociološka knjiga leta. In še, da je Slovenska znanstvena fundacija programski skupini SJM dodelila priznanje Prometej znanosti za uspešno posredovanje rezultatov raziskav SJM v strokovno in splošno javnost.

Predlagam, da ustrezno strokovno telo ARRS izdajo knjige finančno podpre v največji možni meri.

Ljubljana, 22. 4. 2016

izr. prof. dr. Hajdeja Iglič

3.5

PRILOGA

Preglednica 1

PREGLED RAZISKAV SJM 1968–2016

Raziskave so uvrščene skladno s časovnim zaporedjem in glede na uvrstitev v knjige VP I.–IV. in VP X.

A. Raziskave SJM 1968–1990, vključene v knjigi Vrednote v prehodu I.

RAZISKAVA	Čas izvedbe	Imena sodelujočih raziskovalcev	Št. anketiranih oseb
1. SJM68	maj 1968	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Vinko Trček	2475
2. SJM69	maj/ junij 1969	Niko Toš, Vlado Benko, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdravko Mlinar, Zdenko Roter, Vinko Trček, France Vreg	2393
3. SJM70 CESTE 70	junij 1970	Niko Toš, Mišo Jezernik, Zdravko Mlinar, Stane Saksida	2100
4. SJM70/71	december 1970/ januar 1971	Niko Toš, Vlado Benko, Peter Klinar, Stane Kranjc, Tomo Martelanc, Boštjan Markič, Zdravko Mlinar, Zdenko Roter, Janez Škerjanec, France Vreg, Drago Zajc	2100
5. SJM72	marec/ april 1972	Niko Toš, Vojko Antončič, Vlado Benko, Stane Kranjc, Boštjan Markič, Tomo Martelanc, Zdravko Mlinar, Mirjana Nastran, Zdenko Roter, Veljko Rus, Janez Škerjanec, Drago Zajc	2100
6. SJM73	november/ december 1973	Niko Toš, Vlado Benko, Peter Klinar, Boštjan Markič, Tomo Martelanc, Zdravko Mlinar, France Vreg, Drago Zajc	2098 2059

7. SJM75/76	april 1976	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Mirjana Nastran, Zdenko Roter, France Vreg, Drago Zajc	
8. SJM78	april 1978	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž, France Vreg	2064
9. SJM80	junij 1980	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž	2031
10. SJM81/82	januar/ februar 1982	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž	2049
11. SJM83	maj/ junij 1983	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž	2067
12. SJM84	september/ oktober 1984	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Darka Podmenik, Cveto Trampuž	2435
13. SJM86	marec/ april 1986	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž	2053
14. SJM87	junij 1987	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Zdravko Mlinar, Cveto Trampuž	2033
15. SJM88/1	junij 1988	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Zdravko Mlinar, Cveto Trampuž	2075
16. SJM88/2 O ustavnih spremembah	oktober/ november 1988	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Zdravko Mlinar, Cveto Trampuž, Lidija Herek, Vera Kozmik, Janez Štebe	2059
17. SJM89/1 O ustavnih dopolnilih	maj 1989	Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž	2040
18. SJM89/2 MEDIA	oktober/ november 1989	Niko Toš, Slavko Splichal, Mitja Hafner-Fink, Brina Malnar, Sandra Bašič, Janez Štebe	2093
19. SJM90/1	december 1989/ januar 1990	Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Peter Klinar, Brina Malnar, Boštjan Markič, Zdravko Mlinar, Zdenko Roter, Cveto Trampuž, Janez Štebe	2050

B. Raziskave SJM 1990–1998, vključene v knjigi Vrednote v prehodu II.

RAZISKAVA	Čas izvedbe	Imena sodelujočih raziskovalcev	Št. anketiranih oseb
20. SJM90/2 O novi ustavi	november/ december 1990	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž	2074
21. SJM90/3 O nacionalni varnosti	december 1990/ januar 1991	Niko Toš, Anton Grizold, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž, Ljubica Jelušič, Pavle Gantar, Drago Kos, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	2072
22. SJM91/1 Demokratizacija v Vzhodni Evropi	maj/junij 1991	Konzorcij družboslovnih inštitutov vzhodno-evropskih držav; Janos Simon, H. D. Klingeman, Samuel Barnes in Niko Toš	686
23. SJM91/2 Na prehodu v demokracijo; ISSP, Religion 1991	november/ december 1991	Niko Toš, Zdenko Roter, Peter Klinar, Boštjan Markič, Cveto Trampuž	2078
24. SJM92/1 Svetovna raziskava vrednot, WVS 1990	februar 1992	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž	1035
25. SJM92/2 - ISSP, Social Inequality II, 1992	februar 1992	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Cveto Trampuž, Zdenko Roter	1049
26. SJM92 MEDIA	junij/julij 1992	Niko Toš, Slavko Splichal, Stane Saksida, Mitja Hafner-Fink, Breda Luthar, Sandra Bašič, Samo Uhan, Slavko Kurdija	2085
27. SJM92/3 Procesi demokratizacije	oktober/ november 1992	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Trampuž, Vlado Miheljak, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	2024
28. SJM93/1	oktober/ november 1993	Niko Toš, Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž, Zdravko Mlinar, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1044
29. SJM93/2 - ISSP, Environment, 1993 ISSP, Family II, 1994	oktober/ november 1993	Niko Toš, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Cveto Trampuž, Zdravko Mlinar, Peter Klinar, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1032

30. SJM94/1 - Vrednote in prostor; O zdravju in zdravstvu	marec/ april 1994	Niko Toš, Zdravko Mlinar, Jan Makarovič, Pavle Gantar, Drago Kos, Mitja Hafner-Fink, Sergio Švara, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija, Boris Kramberger, Ciril Klajnšček	1037
31. SJM94/2 - Slovensko/avstrijska raziskava vrednot	marec/april 1994	Niko Toš, Peter Klinar, Zdenko Roter, Zdravko Mlinar, Cveto Trampuž, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1023
32. SJM94/3 O avtocestah v Sloveniji	oktober/ november 1994	Niko Toš, Zdravko Mlinar, Drago Kos, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1745
33. SJM94/4 ISSP, National Identity, 1995	oktober/ november 1994	Niko Toš, Zdenko Roter, Cveto Trampuž, Anton Grizold, Marjan Svetličič, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1036
34. SJM94/5 Nacionalna varnost in mednarodni odnosi	december 1994/ januar 1995	Niko Toš, Anton Grizold, Marjan Svetličič, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	995
35. SJM95/1 Stališča o znanosti in tehnologiji	oktober/ november 1995	Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija, Jože Ramovš	1016
36. SJM95/2 Svetovna raziskava vrednot (WVS, 1995)	november/ december 1995	Niko Toš, Zdenko Roter, Vlado Miheljak, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Sergio Švara, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1007
37. SJM95/3 - Razumevanje preteklosti; CSES, 1995	november/ december 1995	Niko Toš, Peter Vodopivec, Spomenka Hribar, Božo Repe, Zdenko Roter, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Mitja Hafner-Fink, Brina Malnar	1001
38. SJM95/4 - ISSP, Role of Government, 199	november/ december 1995	Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1008
39. SJM96/1 CSES, 1996	junij 1996	Niko Toš, Cveto Trampuž, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1024
40. SJM96/2 - O zdravju in zdravstvu; o športu; CSES	junij 1996	Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Sergio Švara, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1035
41. SJM97/1 - O pridruževanju Evropski uniji	oktober/ november 1997	Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	2031

42. SJM97/2 - Srednje- in vzhodnoevropska religioška raziskava	november/ december 1997	Paul Zullehner (Avstrija), Miklosh Tomka (Madžarska) in Niko Toš	1011
43. SJM97/3 - ISSP, Work Orientations, 1997; Ekološke sondaže	november/ december 1997	Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Brina Malnar, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1005
44. SJM98/1 -ISSP, Religion, 1998 ISSP, Social Inequality, 1999	oktober/ december 1998	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Samo Uhan, Slavko Kurdija	1008
45. SJM98/2 Razumevanje preteklosti	oktober/ december 1998	Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Brina Malnar, Slavko Kurdija	1018
VP II: skupno število anketiranih oseb:			40.262

C. Raziskave SJM 1999–2004, vključene v knjigi Vrednote v prehodu III.

RAZISKAVA	Čas izvedbe	Imena sodelujočih raziskovalcev	Št. anketiranih oseb
46. SJM99/1 Nacionalna varnost; Demokratizacija v Vzhodni Evropi, 1999	maj/junij 1999	Niko Toš, Anton Grizold, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Brina Malnar, Janez Štebe, Slavko Kurdija, Anton Bebler, Marjan Malešič, Ljubica Jelušič, Igor Kotnik-Dvojmoč, Darko Lubi, Vinko Vegič	1001
47. SJM99/2 The Euromodule, 1999; o zdravju in zdravstvu III.	maj/ junij 1999	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1012
48. SJM99/3 Evropska raziskava vrednot (EVS 1999)	oktober/ november 1999	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1006
49. SJM99/4 O pridruževanju Evropski uniji	oktober/ november 1999	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1006
50. SJM00/1 Slovensko javno mnenje 2000	november/ december 2000	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1097

51. SJM00/2 ISSP, Environment, 2000; ISSP, Social Network, 2001	november/ december 2000	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1078
52. SJM01/1 O pridruženju Evropski uniji; Work Activities in M/E Europe, 2001	april/ maj 2001	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1008
53. SJM01/2 Demokratizacija v Vzhodni Evropi, 2001	oktober/ november 2001	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1098
54. SJM01/3 O zdravju; i o obramb in varnosti	oktober/ november 2001	Niko Toš, Marjan Malešič, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija, Anton Bebler, Ljubica Jelušič, Vinko Vegič	1093
55. SJM02/1 O pridruženju EU – NATO;	maj/ junij 2002	Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Brina Malnar, Janez Štebe, Slavko Kurdija, Pavle Sicherl	1123
56. AVT 02 Vplivi avtocest	september/ oktober 2002	Drago Kos, Marjan Hočevar, Barbara Verlič- Christensen, Franc Trček, Matjaž Uršič, Jelena Aleksić, Blaž Lenarčič	1007
57. SJM02/2 Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2002)	oktober/ november 2002	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1519
58. SJM03/1 Slovensko javno mnenje 2003	februar/ marec 2003	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1073
59. SJM03/2 ISSP, Family, 2002; ISSP, National Identity, 2003; o lokalni demokraciji	februar/ marec 2003	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija Danica Fink-Hafner, Samo Kropivnik, Alenka Krašovec, Marjan Brezovšek, Miro Haček	1093
60. SJM03/3 Nacionalna in mednarodna varnost	oktober/ november 2003	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija, Marjan Malešič, Ljubica Jelušič, Vinko Vegič	1065
61. SJM03/4 ISSP, Citizenship, 2004	oktober/ november 2003	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Slavko Kurdija	1054

62. EES/04) (tel. raz. Evropska volilna raziskava (EES 2004)	junij 2004	Niko Toš, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Brina Malnar, Janez Štebe, Sergio Švara, Rebeka Falle, Tina Vovk, Matej Kovačič	1002
--	------------	--	------

VP III: skupno število anketiranih oseb: 18.335

D. Raziskave SJM 2004–2009, vključene v knjigi Vrednote v prehodu IV.

RAZISKAVA	Čas izvedbe	Imena sodelujočih raziskovalcev	Št. anketiranih oseb
63. SJM04/2 Evropska družboslovna raziskava (ESS 2004)	oktober/ november 2004	Brina Malnar, Niko Toš, Samo Uhan, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Slavko Kurdija, Sergio Švara, Rebeka Falle, Tina Vovk, Matej Kovačič	1442
64. SJM05/1 ISSP, Work Orientations, 2005	marec/ april 2005	Brina Malnar, Niko Toš, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Samo Uhan, Mitja Hafner-Fink, Slavko Kurdija, Sergio Švara, Rebeka Falle, Tina Vovk, Živa Broder, Matej Kovačič	1002
65. SJM05/2 Nacionalna in mednarodna varnost; CSES, 2005	marec/april 2005	Marjan Malešič, Niko Toš, Ljubica Jelušič, Vinko Vegič, Brina Malnar, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Samo Uhan, Mitja Hafner-Fink, Janez Štebe, Slavko Kurdija, Sergio Švara, Živa Broder, Matej Kovačič, Rebeka Falle, Tina Vovk	1002
66. SJM05/3+4 Svetovna raziskava vrednot (WVS, 2005); Stališča o reformah	oktober/ november 2005	Niko Toš, Brina Malnar, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Samo Uhan, Mitja Hafner-Fink, Slavko Kurdija, Sergio Švara, Matej Kovačič, Rebeka Falle, Živa Broder, Tina Vovk	1037
67. SJM06/1 Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2006)	oktober/ november 2006	Niko Toš, Brina Malnar, Slavko Kurdija, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Janez Štebe, Sergio Švara, Rebeka Falle, Tina Vovk, Matej Kovačič	1476
68. SJM06/2 ISSP, Role of Government, 2006 ISSP, Leisure and Sport, 2007	oktober/ november 2006	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Slavko Kurdija, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Sergio Švara, Rebeka Falle, Tina Vovk, Živa Broder, Matej Kovačič	1003

69. SJM07/1+2 O nacionalni in mednarodni varnosti; vojaški poklici	oktober/ november 2007	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Slavko Kurdija, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Matej Kovačič, Rebeka Falle, Tina Vovk, Živa Broder, Marjan Malešič, Ljubica Jelušič, Vinko Vegič	1010
70. SJM08/1 Evropska raziskava vrednot (EVS, 2008)	april/ maj 2008	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Slavko Kurdija, Vlado Miheljak, Matej Kovačič, Živa Broder, Rebeka Falle, Tina Vovk	1366
71. SJM08/2 Evropska družboslovna raziskava (ESS 2008)	oktober/ december 2008	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Rebeka Falle, Živa Broder, Matej Kovačič	1286
72. SJM09/1 ISSP, Religion, 2008 ISSP, Inequality, 2009	marec/ maj 2009	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Rebeka Falle, Živa Broder, Matej Kovačič	1065
73. SJM09/2 O nacionalni in mednarodni varnosti; CSES 2009	marec/ maj 2009	Niko Toš, Brina Malnar, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Slavko Kurdija, Ivan Bernik, Vlado Miheljak, Matej Kovačič, Rebeka Falle, Tina Vovk, Živa Broder, Marjan Malešič	1055
VP IV: skupno število anketiranih oseb:			14.797

E. Raziskave SJM 2010–2016, vključene v knjigi Vrednote v prehodu X.

RAZISKAVA	Čas izvedbe	Imena sodelujočih raziskovalcev	Št. anketiranih oseb
74. SJM10 Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2010)	oktober 2010 / februar 2011	Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Ivan Bernik, Janez Štebe, Živa Broder, Tina Vovk, Rebeka Falle	1403
75. SJM11/1 ISSP, Enviroment, 2010; ISSP, Health, 2011	marec/ junij 2011	Mitja Hafner-Fink, Niko Toš, Brina Malnar, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle, Tina Vovk, Špela Zajšek	1082
76. SJM11/2 Svetovna raziskava vrednot (WVS, 2011)	marec/ junij 2011	Niko Toš, Brina Malnar, Slavko Kurdija, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle, Tina Vovk, Špela Zajšek	1082

77. SJM12/1 ISSP, Family, 2012; CSES, 2012; o nacionalni in mednarodni varnosti	marec/ maj 2012	Mitja Hafner-Fink, Brina Malnar, Niko Toš, Marjan Malešič, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle, Tina Vovk, Špela Zajšek	1034
78. SJM12/2 Evropska družboslovna Raziskava (ESS, 2012)	oktober/ december 2012	Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner Fink, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	1257
79. SJM13 ISSP, National Identity, 2013; ISSP, Citizenship, 2014	september/ december 2013	Mitja Hafner-Fink, Brina Malnar, Niko Toš, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Brodar, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	1010
80. SJM1 Evropska družboslovna raziskava (ESS, 2014)	december 2014/ februar 2015	Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner - Fink, Samo Uhan, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	1224
81. SJM15 ISSP, Work, 2015; ISSP, Role of Government, 2016 o nacionalni in mednarodni varnosti	november 2015/ februar 2016	Mitja Hafner-Fink, Brina Malnar, Niko Toš, Slavko Kurdija, Samo Uhan, Karl. H. Müller, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Marjan Malešič, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman Tina Vovk, Špela Zajšek	1024
82. SJM16/1 Delo – družina; Odnos do cepljenja	april/ junij 2016	Slavko Kurdija, Miroslav Stanojevič, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner – Fink, Klement Podnar, Samo Uhan, Karl. H. Müller, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	1070
83. SJM16/2 Evropska družboslovna raziskava (ESS 2016)	september/ december 2016	Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner - Fink, Sam Uhan, Karl. H. Müller, Vlado Miheljak, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	raziskava v teku

VP X: skupno število anketiranih oseb: 10.373
(brez raziskave SJM16/2, r. 83)

Raziskave 01 – 82: skupno število anketiranih oseb : 125.041

